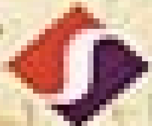
İmam-ı Gazâli

KALPLERİN KEŞFİ

MÜKÂŞEFETÜ'L-KULÛB

saadet yayınevi

Kalplerin Keşfi / Mükaşefetül Kulub , Salih Uçan,İmam Gazali

İman ve İslâm'ın Vasıfları:

İmâm-ı Gazâli Hazretlerinin bu eseri, mevzuu itibariyle tasavvufî ve ahlâkî bir eserdir. Eşsiz bir vaaz, nasihat, öğüt ve irşat kitabıdır. Kalbleri hassas bir İslâmi hayata sevk etmeyi, oraya İslâmî yaşayışı yerleştirmeyi hedefler. Büyük bir ehemmiyeti haizdir. İçerisinde tam 111 müstakil bölüm (konu) yer almaktadır.

Tercüme: Salih Uçan
İmam Gazali

İçindekiler

ÖNSÖZ

Allah (C.C.)'a hamdü senâ, Resûlüllah (S.A.V.) Efendimize, Âl ve Ashâbına Salâtü selâm olsun.

Mükâşefetül Kulûb mevzuu i'tîbariyle tasavvufî bir eserdir. Mahiy-yet i'tibariyle kalbleri hassas bir İslâmi hayata sevketmeyi, oraya saf bir İslâmı hayatı dercetmeyi istihdaf eden bir eserdir. Başka bir tabirle anlatmak gerekirse Mükaşefetü'l Kulûb bir «Kalbleri ihyâ» kitabıdır. Durumlarını tesbit ve keşfedip aralıyarak, ortaya çıkararak ıslâha çalış-mayı öğreten bir eserdir. Esasen tasavvuf denince de akla ilk gelen, erbabınca, bu ma'nâ olur. Tasavvuf kalb ile meşgul olan bir ilimdir. Ma'lûmdur ki, kalb nasıl olursa dış a'zâ ve yaşayış da ona uygun bir manzara arzeder. Allah Teâlânın, her kulun kalbini günde bir kaç kere kontrol ettiği hadisinin manâsına i'tibarla tasavvufta amellerin zuhur mahalli olan kalb ele alınmıştır. Bu her İslâm âliminin, Hakka ubâdiyyete kendini adamış her âbid ve zâhidin başta ya da sonda yaşadıkları bir hayat tarzıdır. Cenâb-ı Hakkın her gün ziyaret ettiği kalb hiç şüphesiz ki temiz olmaya lâyıktır. Çünkü bu kulun, Rabbına karşı (kölenin efen-disine misali) bir edeb kaidesidir. Edebi olmayan bir kulun Rabbı yanın-da i-'tibarı olmaz. Halbuki bir köle için gaye ,efendisinin teveccühünü kazanmasıdır. Kulun saadet ve huzuru da buna bağlıdır. Bu bakımdan kalb, kalblerin keşfi ve hallerinin bilinmesi (Mükâşefetü'l-Kulûb) gayet mühimdir.

İmâm-ı Gazâli ve benzeri âlimler bugün semeresine her zaman-kinden fazla muhtaç olduğumuz kalb ile ilgili böyle bir çalışmayı asır-larca önce yapmışlar ve bu sahada eserler

yazmışlardır. Ancak bu gibi âlimler böyle eserleri yazmadan önce ya da yazarlarken mevzuu bahs olan tasavvufi hayatı yaşamışlardır. İmâm-ı Gazâli bu zatların başla-rında gelir. Eserleri diğer tasavvuf erbâbına nazaran kuvvetli bir İslâm kültürünü ihtiva eder. O her tasavvufi mevzûu İslâmın başlıca kültürü olan Âyet ve hadislerle ele almıştır. Âyet ve hadise uyacak tarzda işle-miştir. Mes'eleyi İslâm kültürü ile bağdaştırmıştır. Bu bakımdan o, ilim adamları arasında diğer mevzularda olduğu gibi bu mevzuda da güven ve i'tibarca başta gelir. Okuyucu halk için de bu böyledir. Denebilir ki: Eserleri en dikkatli, en çok okunan bir İslâm âlimidir.

İmâm-i Gazâlinin her eseri hemen hemen aynı kıymeti hâizdir. O bu sahadaki her eserini ilmî bir otorite ve tasavvufî bir sâfiyetle yazmıştır. En büyük eserlerinde küçüklerinin ve en küçük eserlerinde de büyük-lerinin hulâsasını bulmak mümkündür Eserlerindeki her mevzuu ben-zerlerinden daha güzel şekilde işlemiştir. Bütün bunlar da üstün bir zekâ, yüksek bir İslâm kültürü, derin bir tasavvuf ve temiz bir İslâmi ya-şayıştan ileri gelmiştir.

H. 450/505 - M. 1058/1111 tarihleri arasında Horasan'ın (İran) Tûs kasabasının Gazâl Köyünde doğup yine aynı yerde vefat eden Huccetül İsiâm İmâm Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed b.muhammed ei-Ga-zâli (Rahmetullâhi Aleyh) nin ikiyüz civarında eseri bulunduğu kaynak-larda zikredilmektedir. Takdim ettiğimiz «Mükâşefetü'l Kulûb» Onun yukarıda arzettiğimiz kıymetli eserlerinden biridir.

Başta da ifade ettiğimiz gibi (Mükâşefetü'l-kulûb): Kalbin iyi ve kötü durumlarını açıklayıp bunlara karşı alınacak tedbirleri, çareleri bildirip bir Müslümanın nasıl bir hayata sahip olması gerektiğini anlat-maktadır. Merhumun her eseri gibi bu eserinin de dikkatli okunarak ona göre yaşayışı tanzim etmek gerekir. Tevfik ve hidâyet Allahtandır.

Çelik yayınevi

28 C. Evvel 1400 (14 Nisan 1980)

1. ALLAH KORKUSU

- **Maneviyat**

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:
«-Ulu Allah (C.C.), kanatlarının biri doğuya, öbürü batıya uza-nan ve ayaklan yedinci kat yere inen bir kuş yarattı. Kuşun üzerinde bütün varlıkların sayısı kadar tüy vardır.

Ümmetimden kadın - erkek herhangi bir kimse bana selât-ü selâm getirdiği zaman ulu Allah bu kuşa, Arş'ın altında bulunan nurdan bir denize dalmasını emreder. Kuş denize dalıp çıkarak kanatlarını silke-leyince her tüyünden bir damla akar. Ulu Allah akan her damladan, üzerime kıyamete kadar selât-ü selâm getiren kul hesabına istiğfar edecek bir melek yaratır.»

Ehl-i Hikmet'ten biri şöyle der:

«Vücudun selâmeti az yemekte, ruhun selâmeti az günah işlemekte ve dinin selâmeti de varlıkların en hayırlısına (Peygamber'imize) selât-ü se-lâm getirmektedir.»

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنظُرْ نَفْسٌ
مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

«— Ey iman edenler! Allah'dan korkunuz ve O'na itaat ediniz ve her-kes yarını için (kıyamet gününe ne amel işlediğine) baksın (yani sadaka verin ve Allah'ın emrine uygun ameller işleyin ki, Kıyamet günü sevabını bulasınız) Allah'dan korkunuz, çünkü O, (iyilik olsun, kötülük olsun) yap-tığınız her hareketten haberdardır» (1).

Çünkü Kıyamet günü melekler, gökler, yeryüzü, gece, gündüz, iyilik olsun, kötülük olsun insanoğlunun işlediği her şeye şahitlik edecekler-dir. Hatta vücudun azaları bile insanoğluna karşı şahit tutulacaktır.

Yeryüzü, günah işlemekten sakınarak iyiliğe koşan (zahid) ve mü-min kulun lehine şahitlik ederek «bu adam üzerimde namaz kıldı, oruç tuttu, hacca gitti, cihad etti» diyecek, günahtan sakınarak iyiliğe koşan mümin kul da bu şahitliğe sevinecektir.

Buna karşılık ayni yeryüzü, kâfir ve günahkârların aleyhinde de şa-hitlik ederek «bu adam üzerimde Allah'a şirk koştu, zina işledi, içki içti, haram yedi» diyecektir. Merhametlilerin en merhametlisi olan ulu Allah (C.C) kâfir ve günahkârları inceden inceye sorguya çekerse vay hal-lerine!

Mümin, vücudunun bütün âzaları ile Allah'dan korkandır. Nitekim büyük ahlâk ve fıkıh bilgini Ebu Leys es-Semerkandî der ki:

— Allah korkusunun, yedi alâmeti vardır:

,— Birinci alâmet dil'de belirir: Allah korkusu taşıyan kul dilini ya-landan, dedikodudan, koğuculuktan, iftiradan ve boş konuşmaktan alı-kor, bunlar yerine onu zikirle, Kur'an okumakla ve ilmî konuşmalarla meşgûl eder.

İkinci alâmet kalbde belirir: Allah korkusu taşıyan kul başkalarına karşı kalbinde düşmanlık, iftira ve kıskançlık barındırmaz. Çünkü kıs-kançlık iyilikleri mahveder. Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) şöyle bu-yurur:

<<— Ateş odunu nasıl yerse (yakarsa) kıskançlık da iyilikleri öyle yer» (yok eder)

Bilesin ki, kıskançlık, kalb hastalıklarının başlıcalarından biridir ve bu hastalıklar da ancak ilimle ve iyi ameller işleyerek tedavi edilebilir.

Üçüncü alâmet göz'de belirir: Allah korkusu taşıyan kul, haram yiyeceğe, haram içeceğe, haram giyeceğe... (kısacası) haram olan hiç bir şeye bakmaz. Dünyaya aç ve muhteris gözlerle değil, ibret almak amacı ile bakar. Helâl olmayan şeylerden bakışlarını uzak tutar.

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) şöyle buyurur: «—Kim gözünü haramla

doldurursa Allah da onun gözünü kıyamet günü ateşle doldurur.»

Dördüncü alâmet karın'da belirir: Allah korkusu taşıyan kul, karnına haram lokma sokmaz, çünkü haram lokma yemek ağır günahlardan biri-dir. Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) şöyle buyuruyor:

— insanoğlunun karnına haram bir lokma inince, lokma midesinde kaldığı sürece yerde ve göklerdeki melekler tekrar tekrar üzerine lânet yağdırırlar O lokmayı hazmederken öldüğü takdirde varacağı yer ce-hennemdir.»

Beşinci alâmet eller'de belirir: Allah korkusu taşıyan kimse, ellerini harama değil. Allah'ın rızasına uygun şeylere doğru uzatır. Nitekim sa-habîlerden Kâ'b'ul Ahbar'ın (R.A.) şöyle dediği rivayet edilir:

<<— Ulu Allah; .her bir bölümü yetmiş bin gözlü yetmiş bin bölümü olan yakuttan yapılma bir köşk yaratmıştır. Kıyamet günü bu köşke ancak önlerine çıkan haram şeylerden Allah korkusu ile uzak duranlar girebileceklerdir.»

Altıncı alâmet ayaklarda belirir: Allah korkusu taşıyan kimse, günah işlemeye değil, Allah'ın emrine uygun ve O'nun rızasını kazandıracak işlere doğru yürür, alimlerle ve iyi amel işleyenlerle buluşmak gayesi ile adım atar.

Yedinci alâmet Amel'de belirir: Allah korkusu taşıyan kimse ibade-tini sırf Allah rızası için yapar, riyadan ve münafıklıktan kaçınır, böyle-likle Allah'ın haklarında şöyle buyurduğu kimselerden biri olur:

وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ٤

«— Rabb'ının katında Ahiret, günahlardan korkanlar İçindir (2). Böyleleri için Ulu Allah başka bir ayette şöyle buyurur:

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾

<<— Günahlardan sakınanlar, hiç şüphesiz, cennetlerde ve pınar-lar(ının başların) dadırlar» (3).

Boşka bir âyette de şöyle buyuruluyor:

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ

«— Günahlardan sakınanlar cennet ve nimetler içindedirler» (4),

Diğer bir âyette de şöyle buyurulur;

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾

«— Günahlardan sakınanlar emin bir makamdadırlar» (5).

Bu âyetlere bakınca Ulu Allah'ın neredeyse «bu kimseler. Kıyamet günü cehennemden kurtulurlar» diye buyurduğu görülür.

Müminin korku ile ümit arasında bulunması gerekir. Buna göre bir yandan ümit kesmeksizin Allah'ın rahmetini beklerken diğer yandan ibadet hali içinde çirkin hareketlerden vazgeçerek Allah'a tevbe eder.

Nitekim ulu Allah (C.C.) şöyle buyurur:

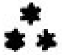
لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

«—Sakın Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin» (5).

— HİKÂYE —

Hz. Davud —-Allah'ın selâmı üzerine olsun— kürsü üzerine oturmuş, Zebûr okurken gözleri yerde sürünen kırmızı bir kurda ilişir ve içinden «Acaba Allah'ın bu kurdu yaratmaktan muradı, ne ola ki» diye düşünür. Bunun üzerine Allah'ın izni ile dile gelen kurt O'na şöyle der. «Ey Allahın Resulü! Her gün, gündüzleri bin kere — Subhanellahi velhamdülillâhi ve lâilâhe illellahu vellahu ekber (Alah'ı noksanlıkların her türlüsünden ten- zih ederim, hamd O'na mahsustur, O'ndan başka ilâh yoktur, Allah en büyüktür)» demeyi, Allah bana ilham etti. Geceleri ise yine bin kere — Ellahumme salli alâ seyyidina Muhammedininnebiyyil ümmiyyi ve alâ alihi ve sahbihi ve sellem (Allah'ım! Okuma-yazmasız Peygamberin olan Mu- hammed'e, O'nun soyundan gelenlere ve O'nun sahabilerine rahmet ve selâm ihsan eyle) dememi ilham etti. Sen zikrederken neler söylüyorsan bana da bildir de istifade edeyim,»

Bu sözleri işiten Hz. Davud (A.S.) kırmızı kurdu küçümsediğine piş-man olur, Allah'dan korkarak O'na tevbe eder ve dergâhına sığınır.

Hz. İbrahim (AS.) işlediği bir günahı hatırlayınca baygınlık geçirir ve kalbinin çarpıntısı (neredeyse) bir mil uzaklıktan duyulurdu. Allah'ın emri ile bir gün kendisine Cebrail (A.S.) gelir ve der ki, «Allah sana selâm ediyor ve —dostundan korkan bir dost gördün mü— diye soruyor.

Hz. İbrahim (A.S.) Cebrail'e şöyle cevap verir; «Ey Cebrail! Kusurum aklıma gelince ve cezasını da düşününce dostluğumu unutuyorum.»

İşte peygamberlerin, velilerin ve salihlerin tutumu budur. Ötesini var sen düşün.

---

(1) Kur'an - Kerim/Haşr Sûresi, 18
(2) Kur'an-i Kerim/Zuhruf Sûresi, 35
(3) Kur'an-ı Kerim/Zariyat Sûresi, 15
(4) Kur'an-ı Kerim/Tur Sûresi, 17
(5) Kur'an-ı Kerim/ Duhan Sûre-i Celilesi. 51

2. YİNE ALLAH KORKUSU

Büyük ahlâk ve fıkıh âlimi Ebü'l - Leys es- Semerkandî (rahimehuffahu) şöyle der:

Allah'ın yedinci kat semada birtakım melekleri var ki, yaratıldıkları andan beri secdededirler. Böğürleri Allah korkusu ile devamlı titrer haldedir. Kıyamet günü başlarını secdeden kaldırarak «Ey noksanlıkların her türlüsünden berî olan Allah'ımız! Sana lâyık olduğun derecede ibadet edebilmiş değiliz» diyeceklerdir.

Kur'ân-ı Kerim'in şu âyeti, onların bu hâllerine işaret eder;

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

«— Üstlerindeki Rabb'lerinden korkarlar ve emrolunduklarını yaparlar (göz açıp kapayana kadar bile Allah'ın emrini kırmazlar)» (6).

Peygamberimiz (S.A.S) şöyle buyurur:

«— Kulun vücuda, Allah korkusu ile ürperdiği zaman, yaprakları dökülen ağaç gibi günahlarından sıyrılır.»

— HİKÂYE-

Adamın biri bir kadına tutulur. Günün birinde kadın bir iş için yolculuğa çıkar. Adam de peşine takılır. Kafilenin mola verdiği bir sırada yol arkadaşlarının uykuya dalmalarını fırsat bilerek kadınla başbaşa kalmayı başaran âşık ona sırrını açar, Kadın adama «bak bakalım herkes uyuyor mu» der. Bu sözü, karşı tarafın arzusuna ram olmak üzere olduğu şeklinde yorumlayarak sevince kapılan âşık derhal yerinden fırlayarak kafilenin etrafında bir tur atar. Her-kesin mışıl mışıl uyuduğunu görür. Kadının yanına dönerek «evet, herkes uyuyor» der. Bunun üzerine kadın adama «acaba Allah hakkında ne der-sin, o da mı uyuyor» diye sorar. Adam «Allah uyumaz. O'nu hiç bir zaman ne uyku ve ne de uyuklama hali yakalamaz» diye karşılık verir. O zaman kadın der ki, «insanlar bizi görmüyorsa

da şu anda uykuda olmayan ve hiç bir zaman uyumayan Allah bizi görüyor. Buna göre asıl O'ndan kork-malıyız»

Kadının bu sözleri üzerine adam Allah'dan korkarak tuttuğu kötü yol-dan vazgeçer de kadının yanından ayrılır, evine döner.

Öİdüğü zaman bir tanıdığı onu rüyasında görür, «Allah sana nasıl mu-amele etti» diye sorar. Adam «Allah'dan korkarak o günahı işlemediğim için O beni affetti» diye cevap verir.

— HİKÂYE—

Zamanın birinde İsrailoğullarından biri vardı, adam kendini ibadete vermişti. Çoluk çocuk sahibi idi. Günün birinde ailece aç kalırlar. Tama-men çaresiz kaldığı için yiyecek bir şeyler bulup getirsin diye karısını dı-şarıya gönderir.

Kadın bir tüccarın evine varır, çoluk - çocuğuna yedirecek bir şeyler ister. Tüccar, kadına «olur, fakat önce bana kendini teslim et» diye teklif eder. Kadın hiç bir cevap vermeden çıkar, evine döner. Yavrularını «an-neciğim! Açlıktan öleceğiz, bize yiyecek bir şey ver» diye feryad eder du-rumda bulur.

Geri çıkarak tekrar tüccarın yanına varır, yavrularının acıklı durumu-nu anlatır. Tüccar «istediğim olacak mı?» diye sorar. Kadın «evet» der.

İkisi başbaşa kalınca kadının mafsalları (eklemleri) öylesine titreme-ye başlar ki, azaları yerlerinden çıkacak gibi olur. Tüccar «ne oluyor sa-na» diye sorar. Kadın «Allah'dan korkuyorum» diye cevap verir.

Aldığı cevap üzerine kendine gelen adam «sen şu sıkışık durumuna rağmen bu günahtan dolayı Allah'dan korkuyorsun, oysa asıl benim korkmam gerekir» diyerek yapacağı işten vazgeçer. İstediklerini vererek kadını gönderir. Kadın kucağındaki yiyecekler ile yavrularına döner. Çocukların sevinci sonsuzdur.

Bu sırada ulu Allah'dan tüccar hakkında Hz. Musa'ya (A.S.) vahiy gelir. Allah «falan, oğlu filâna bütün günahlarını affettiğimi söyle» diye bildirir;

Bunun üzerine Hz. Musa (A.S.) tüccarı bulur, ona «mutlaka Allah ile aranızda sır kalan bir hayır işlemiş olmalısın» der. O zaman tüccar kendi-sine yoksul kadınla arasında geçenleri anlatır. Hz. Musa (A.S.) «işte bu yüzden Allah, geçmiş bütün günahlarını bağışladı» diyerek tüccara müj-deyi verir (7).

Rivayete göre Peygamber'imiz (S.A.S.) demiştir ki: <<— Uıu Allah şöyle buyurur: Şu iki korku ile iki gün aynı kulumda blraraya getirmem. Dünyada benden korkanın Ahiretini emin kılarım. Bu-na karşılık dünyada iken benim korkumu yüreğinde taşımayanları Kıyamet günü korkuya düşürürüm.»

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor:

فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنِ

— İnsanlardan değil, benden korkunuz» (8). Diğer bir Âyette de şöyle buyurur:

فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

— Eğer müminseniz, onlardan değil, benden korkunuzu (9)

Hz. Ömer (R.A.) Kur'ândan bir âyet dinlediği zaman yere baygın dü-şerdi. Bir gün eline bir saman kırıntısı alarak şöyle dedi, «keski ben de bir saman kırıntısı olsaydım, adı anılmaya değer bir şey olmasaydım. Keski anam beni doğurmamış olsaydı.»

O çok ağlardı, hüngür hüngür yaş dökerdi. Bu yüzden yanaklarından süzülen yaşların bıraktığı iki siyah iz her zaman yüzünde görülürdü.

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Sağılan süt memeye dönmedikçe Allah korkusu ile ağlayan kimde cehenneme girmez.»

Rivayet edilir ki, Kıyamet günü bir kul Allah katına çıkılacak ve gü-nahlarının ağır bastığı görülerek cehenneme atılması emredilecektir. Bu sırgda kirpiklerinden bir tel dile gelerek şöyle diyecektir: Ey Rabb'im! Se-nin Resul'ün Muhammed «kim Allah korkusu ile ağlarsa Allah onun yaş döken gözlerini cehenneme haram kılar» diye bildirdi. Ben senin korkun-dan ağlamıştım.

Bunun üzerine dünyada Allah korkusu ile ağlayan bir kirpik teli sa-yesinde adam affedilecektir. Cebrail (A.S.) «falan oğlu filân bir tel kirpik sayesinde kurtuldu» diyerek bu durumu ilân edecektir. (10)

Rivayet edilir ki, Kıyamet günü cehennem ortaya çıkınca öylesine kükreyecek ki, bütün ümmetler dehşetinden dizüstü" kapaklanacaklardır. Nitekim ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

«— ... Ve sen her ümmeti dizüstü çökmüş (ne olacağını endişe ile bekler) görürsün. Hem ümmet amel defterini almaya çağılır (11)

İnsanlar cehenneme yaklaştırıldıklarında onun öfke ve kükreyişini duyacaklar, bu kükreyiş beşyüz yıllık mesafeden duyulacaktır.

O zaman peygamberler dahil herkes kendi derdine düşerek «ben ne olacağım, ben ne olacağım» diyecektir. Yalnız peygamberlerin ulusu olan Hz. Muhammed (S.A.S.) müstesna, O «ümmetim ne olacak, ümmetim ne olacak» diyecektir.

O sırada cehennemden dağlar gibi bir ateş kütlesi çıkacaktır. Pey-gamberimizin (S.A.S.) ümmeti «ey ateş kütlesi! Namaz kılanlar, doğru-luktan ayrılmayanlar,

Allah'dan korkanlar ve oruç tutanlar hakkı için geri döner misin» diye yalvararak ateşi geldiği yere göndermeye çalışacaklar, fakat ateş geri dönmeyecektir.

Bu sırada Cebrail'in (A.S.) «ateş kütlesi Muhammed'in ümmeti üze-rine yöneldi» diye seslendiği duyulacaktır. Bunun üzerine Cebrail, bir bardak su getirerek Peygamber'imize uzatacak ve «ey Allah'ın Resulü! Bu-nu al, ateşin üzerine at» diyecektir. Peygamber'imiz (S.A.S.) Cebrail'den aldığı bardağı ateşin üzerine boşaltır boşaltmaz ateş sönecektir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) «bu su nedir? diye soracak ve Cebrail'den (A.S.) şu cevabı alacaktır: Bu senin ümmetinin, Allah korkusu ile ağla-yan günahkârlarının gözyaşıdır. Şimdi ateşin üzerine serpip onu Allah'ın izni ile— söndüresin diye sana getirme emri aldım» (12).

Peygamber'imiz (S.A.S.) şöyle dua ederdi: ,

-Allah'ım! Bana senin korkun ile ağlayan iki göz bağışla».

Gözyaşı dökmek konusunda şu beyit ne kadar düşündürücüdür:

Ey gözlerim, günahıma ağlar mısınız?

Ömrüm ellerimden uçtu, gitti de farkında olmadım.

Peygamber'imizin (S.A.S.) şöyle buyurduğu bildiriliyor:

— Hiç bîr mümin düşünülemez ki, Allah korkusu ile gözünden sinek başı kadar yaş çıksın ve elmacık kemiğine kadar insin de o kula cehen-nem ateşi değsin.»

—HİKÂYE—

Anlatıldığına göre Muhammed İbni Munzir —rahimehullahialeyh— ağladığı zaman gözyaşları ile yüzünü, sakalını ovar «duyduğuma göre göz-yaşı değen yere cehennem ateşi değmez» derdi.

Mümin Allah'ın gazabından korkmalı ve kendini nefsin azgın arzu-larına uymaktan sakındırmalîdır. Nitekim (Allah (C.C.) şöyle buyuruyor:

فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ ﴿٣٧﴾ وَآثَرَ الْحَيَوٰةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنْ
خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ

Nefsinin azgın arzularına uyan ve dünya hayatını (Ahirete) tercih edenlerin varacağı yer cehennemdir. Rabb'ının makamından ve nefsini azgın arzulardan alıkoyanların varacağı yer ise cennettir» (13).

Allah'ın gazabından kurtularak sevab ve rahmetine nail olmak iste-yenler, dünyanın sıkıntılarına sabırla katlanmalı, Allah'ın buyruklarına uy-makta ısrar etmeli ve günahlardan sakınmalıdırlar.

Rivayete göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Cennetlikler cennete girdikleri zaman melekler onları türlü türlü hayır ve nimetlerle karşılarlar, onlar için sedirler kurularak döşenir. Ken-dilerine çeşit çeşit yemek ve meyvalar ikram edilir.

Bu nimetlere rağmen üzerlerinde bir durgunluk farkedilir, belirli bir bekleyiş havası içinde bulundukları görülür. O zaman ulu Aüah «ey Kullarım! Burası durgun ve bekleyiş içinde olunacak bir yer olmadığı hal-de sizdeki bu durgunluk ve bekleme hali nedir» diye buyurur. Cennetlikler «bize yapılmış bir vaad vardı, şimdi zamanı geldi» diye cevap verirler.

Bu cevap üzerine Allah (C.C.) meleklere «perdeleri yüzlerinden kal-dırın» diye emir buyurur. Melekler «ey Rabb'imiz! Bunlar seni nasıl göre-bilirler, dünyada günah işlemişlerdi» derler. Meleklerin bu sözlerine kar-şılık ulu Allah emrini tekrar ederek şöyle buyurur: «Perdeleri kaldırın, on-lar dünyada iken bana kavuşmak arzusu ile zikretmişler, secde etmişler ve gözyaşı dökmüşlerdir,»

Perdeler kaldırılır ve bakarlar, ansızın Allah katında secdeye kapa-nırlar. O zaman Allah onlara «kaldırın başınızı, zira burası amel yeri değil, bağış ve mükâfat yeridir» diye buyurur. Başlarını kaldırınca keyfiyet öl-çüleri dışında onlara cemalini gösterir.

Arkasından sevinçlerini zirveye çıkarmak üzere onlara şöyle seslenir, «ey kullarım, selâm üzerinize olsun! Ben sizden hoşnudum, siz de benden hoşnud oldunuz mu?» Cennetlikler şöyle karşılık verirler, «ey Rabb'imiz! Nasıl hoşnud olmayalım ki, sen bize hiç bir gözün görmediği, hiç bir ku-lağın işitmediği ve hiç bir insanın hayalinde canlandırmadığı nimetler verdin» (14).

Bu konuda ulu Allah (C.C.) şöyle buyurur:

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ

— Allah onlardan hoşnud oldu, onlar da Allah'dan hoşnud oldu» (15)

Diğer bir âyette de şöyle buyurur:

سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبٍّ رَحِيمٍ

— Rahim olan Rabb'den selâm vardır (onlara)» (16).

Ikinci bölümün dipnotlari:

---

(6) Kur'ân-i Kerim/Nehr Sûresi, 50
(7) Mecmu'ul Letaif
(8) Kur'an-ı Kerim/Maide Sûresi, 44.

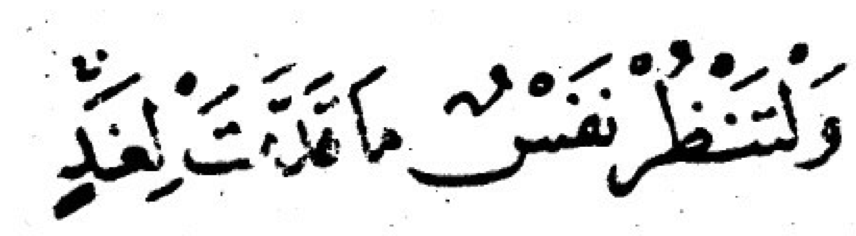
(9) Kur'an-ı Kerim/AI-i mran Sûresi, 175
(10) Rekaik-ul Ahbar
(11) Kur'an-ı Kerim/Casiye Sûresi, 28
(12) Bidayet-ül Hidâye
(13) Kur'an-ı Kerim/Naziat Sûresi, 37-41
(14) Zehr-ur riyaz
(15) Kur'an-ı Kerim/Beyyine Sûresi, 8
(16) Kur'an-ı Kerim/Yasin Sûresi. 58

3. RİYAZET VE NEFSANİ ŞEHVET

- **Şehvet**

Ulu Allah (C.C.) Hazreti Musa'ya (AS.) bildirdi ki, «Ya Musa! Eğer benim sana sözümün, diline, içinden geçenlerle ruhunun bedenine, gör-me gücünün gözüne ve işitme gücünün kulağına olan yakınlığından daha yakın olmamı istiyorsan Muhammed'e (A.S.A.) çok selât-ü selâm getir.»

Nitekim ulu Allah (C.C.) şöyle buyurur:

— Herkes yarın ne gönderdiğine (Kıyamet günü için ne amel işledi-ğine) baksın» (18)

Ey insan! Bilmelisin ki, kötülüğü ısrarla emreden nefis, sana İblis'-den daha düşmandır. Şeytan, ancak nefsin heva ve azgın istekleri yolu ile senin üzerinde baskı kurabilir. Nefsin seni aşırı emellerle ve dayanak-sız kuruntularla aldatmasın.

Çünkü gamsızlık, gaflet, vurdumduymazlık, rehavet düşkünlüğü, tem-bellik ve miskinlik nefsin karakteristik özelliklerindendir. Her zaman eğri hedefleri ileri sürer, onun her şeyi kof ve dayanaksızdır.

Ondan hoşnut olup dediğine uyarsan mahvolursun, onu bir an kont-rol ve hesabından kaçınırsan batarsın, ona karşı gelmeyi başaramayıp ar-zularına boyun eğersen seni cehenneme götürür. Hayra yöneltilemez,

belâların başı, rezilliklerin kaynağı» şeytanın hazinesi, her türlü kötülüğün sığınağıdır. Onu ancak yaratıcısı bilin Allah (C.C.) şöyle buyurun

وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

— Âllah'dan korkunuz. Çünkü O, (iyi-kötü) yaptığınız her şeyden haberdardır» (19)

Kul, Ahiret hazırlığı yolunda kullanıp kullanmadığı nokta-i nazarından ömrünün geride kalan kısmını değerlendirse, bu düşünme ameliyesi kalb hesabına bir temizlenme fırsatı olur. Nitekim Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bir saat düşünmek, bir yıllık «nâfile ve câhilâne olarak yapılan) ibadetten daha hayırlıdır» Ebu'l - Leys'in Tefsirinden böyle beyan edilmiştir.)

Aklı başında olanın geçmiş günahlarına tevbe etmesi, âhirette ken-disini kurtarıp saadete ulaştıracak şeyler üzerine düşünmesi, aşırı emelleri gemlemesi, zaman geçirmeden tevbe etmesi, Allah'ı zikretmesi, yasaklardan kaçınması, nefsine karşı direnmesi ve onun azgın arzularına boyun eğlemesi gerekir.

Nefis bir puttur, nefsine boyun eğen puta tapmış olur Allah'a ihlâsla kul olanlar, sırf O'na kulluk etmeyi başaranlar, nefislerine yenen kimselerdir.

Rivayet edilir ki, Malik İbni Dinar (rahimehullahu) bir gün Basra çar-şısında gezinirken gözü incire takılır, canı çeker. Yanında parası olmadığı için ayağındaki terliği çıkararak bakkala verir, .«karşılığında bana in-cir ver» diye teklif eder.Terliği gözden geçiren bakkal «bu hiç bir şey etmez» der. Malik de geçer, gider.

Bakkala «bu adamı tanımıyor musun» diye sorarlar, bakkal «hayır»

der, ona «bu adam Malik İbni Dinar'dır» derler.

Bunun üzerine bakkal bir tabağa incir doldurarak kölesinin başı üzerine yerleştirir ve «şu ilerde yürüyen adam bu incir tabağını senin elinden almayı kabul ederse seni âzâd edeceğim» der.

Köle Malikin peşinden koşar, yetişinçe ona «bu incir dolu tabağı

Lokman-ı Hakim demişti. «Oğlum! Uykuda ve yemekte ölçüyü ka-çırma. Çünkü çok yiyip çok uyuyanlar; Kıyamet gününe, salih amel yönün-den eli boş varırlar» Münyetil - Müthi'de böyle denilmiştir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Çok yeyip içerek kalbi öldürmeyin. Çünkü çok sulanmış bitkinin kuruması gibi oburluk da kalbi öldürür.»

Salihlerden biri mideyi, kalbin altında kaynayan ve buharı kalbi sa-ran bir kazana benzetir, buharın çokluğu kalbi lekeler, hatta karartır.

Oburluk, anlayış ve bilgi azlığına yol açar, mide şişkinliği. zekâ kes-kinliğini giderir.

Anlatıldığına göre bir gün Yahya İbni Zekeriyya (A.S.) şeytan ile kar-şılaşır. İblisin kucağında bir tomar yular vardır. Hz. Yahya ona «bunlar nedir» diye sorar. Şeytan «bunlar insanoğullarını avlamama yarayan az-gın nefsi arzulardır» diye cevap verir.

Hz. Yahya «aralarında bana ait bir şey var mı» diye sorar. Şeytan «hayır yok, yalnız sen bir gece yemeği fazla kaçırmıştın da seni namaz-dan alakoyduk» karşılığını verir.

Bunun üzerine Hz. Yahya «öyleyse bundan sonra hiç bir zaman do-yasıya yememeye kesinlikle karar veriyorum» der. Şeytan da «o halde ben de bundan sonra hiç kimseye nasihat vermemeye kesin karar veri-yorum» karşılığını verir.

Bu durum ömründe bir gece yemeğinin ölçüsünü kaçıran içindir, bu-na karşılık ömründe bir gece bile acıkdığını hissetmeyen ve buna rağmen kendini ibadet heveslisi sayan kimsenin haline ne dersiniz?!

Yine anlatıldığına göre Yahya Bin Hz. Zekeriyya (A.S.) bir keresinde karnını arpa ekmeği ile fazlaca doyurur, o gece her zamanki zikrini ya-pamadan uykuya dalar. Allah (C.C.) O'nu vahiy yolu ile şöyle azarlar, «ey Yahya! Benim evimden daha hayırlı bir ev mi buldun, yoksa bana yakın olmaktan sana daha faydalı bir muhit mi buldun? izzet ve celâlim hak-kı için, eğer Firdevs ile cehennemin her ikisini yakından görüp mukaye-se etsen gözyaşı yerine irin ağlar ve dikişli elbise yerine demir giyerdin.»

Hz. Ebubekir (R,A\) şöyle buyurur, «Allah'a ibadet etmenin tadına varayım diye müslüman olduğumdan beri doyasıya yemedim. Allah'a kavuşmak şevki ile kanasıya içmedim. Çünkü, çok yemek, az ibadete sebep olur, insan çok yiyince vücudu ağırlaşır, gözkapaklarına ağırlık çöker, azalan gevşer. Böyle bir kimsenin elinden, kendini ne kadar zorlarsa zorlasın uykudan başka bir şey gelmez, çöplüğe atılmış bir leş gibi olur» Minlacil alezhinde böyle denilmiştir.

____

(18) Kur'an-ı Kerim/-Haşr Sûresi, 18
(19) Kur'ân-ı Kerim/Haşr Sûresi, 18

4. SABIR VE HASTALIK

- **Sabır**

Allah'ın azabından kurtulmak, O'nun sevab ve rahmetine nail olarak cennetine girmek isteyenler, nefislerini dünyaya ait azgın arzulara kapıl-maktan alıkoymalı, hayatın sıkıntısı ve musibetlerine karşı sabırla katlan-malıdırlar. Nitekim ulu Allah (C.C.)

وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ

«Allah sabredenleri sever» buyuruyor. (17)

Sabır birkaç türlüdür: Allah'ın emirlerine uymakta sabretmek (sebat), Allah'ın yasaklarından uzak durmada sabretmek (direnmek), musibete, bilhassa ilk şok anının sarsıntısına karşı sabretmek (katlanmak)

Allah'ın buyruklarına uymakta (itaatte) sabır gösterenlere Allah, Kı-yamet günü cennette, her biri yerle gök arası kadar olan üçyüz derece verecektir.

Allah'ın yasaklarından uzak durmada sabır gösterenlere Allah, Kı-yamet günü, her biri yedinci yerle yedinci gök arası kadar olan altıyüz derece verecektir.

Allah'dan gelen musibetlere sabırla katlananlara Allah, Kıyamet gü-nü her biri Arş ile yeryüzü arası kadar olan yediyüz derece verecektir.

— HİKÂYE —

Anlatıldığına göre Zekeriyya (A.S.) bir gün yahudîlerden kaçar, on-lar da ardına düşerler. İz sürücüler kendisine yaklaşınca kalın dallı bir ağaç görür, «Ey ağaç yarıl da beni içine al» diye yalvarır. Bu sırada açı-lan ağaç Hz. Zekeriyya'yı gövdesine aldıktan sonra tekrar kapanır.

Derken İblis ortaya çıkar, iz sürücülerini iri gövdeli ağacın yanına ge-tirir, bir testere ile ağacı keserek Hz. Zekerriya'nın ölmesini sağlamalarını söyledi. Onlar da İblisin dediği gibi yaparlar. Hz. Zekerriyya (A.S.) Allah'a değil, ağaca sığındığı için bu yanlış tutum, helâkine yol açar ve teste-reyle ikiye bölünür.

Nitekim Peygamber'imizden (S.A.S.) gelen bir rivayette: Ulu Allah (C.C.) şöyle buyurur:

— Başına bir belâ geldiği zaman bana sığınan kulun, daha o hiç bir istekte bulunmadan, dileğini yerine getirir ve daha yalvarmadan duasını kabul ederim. Buna karşılık başına bir belâ geldiği zaman bana değil de varlıklardan birine sığınan kulun yüzüne bütün gökyüzü kapılarını kitlerim». demiştir.

(Hikâyeye devam edelim:) Testerenin dişleri beynine geçince Hz. Zekeriyya (A.S.) feryadı koparır. Bunun üzerine kendisine şöyle sesle-nilir:

—- Ey Zekeriyya! Allah sana şöyle buyuruyor: Niye belâya sabretmi-yorsun da «ah» diyorsun. Eğer bu sözü ikinci sefer tekrar edersen adını peygamberler defterinden silerim.»

Bu ağır ihtar üzerine Hz. Zekeriyya ağzından hiç bir feryad ifadesi kaçmasın diye dudaklarını ısırır, iki parçaya biçilinceye kadar sabreder.

Aklı başında, olan kimse şikâyetçi olmaksızın başına gelen belâya sabretmeli, dünya ve ahiret azabından kurtulmalıdır. Zira belâların (im-tihanların) en çetini ile peygamberler ve veliler karşılaşır.

Cüneyd-i Bağdadî (rahimehullahu Aleyh) der ki: «Belâ, ariflerin kan-dili, muridlerin uyarıcısı, müminlerin silâhı ve gafillerin helâk alma sebe-bidir. Başına belâ gelip de hoşnutluk ve sabır göstermedikçe hiç kimse imanın tadına varamaz.»

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Bir gece hastalanıp da Allah'dan gelen acıya gönül hoşnudluğu ile katlanan kimse, anasından doğduğu gün gibi günahlardan arınır. O halde hasta olduğunuz zaman iyileşmeyi temenni etmeyiniz.»

Dahhak der ki, «her kırk gecede bir başına ya bir belâ ya bir keder veya bir musibet gelmeyen kimsenin hesabına, Allah katında hiç bir hayır yazılmaz».

Muaz Îbni Cebel (R.A.) der ki, «Allah bir kulun başına bir hastalık verince sol yanındaki meleğe «çek ondan kalemi», sağ yanındaki meleğe de «bu kulumun hesabına yapageldiği amellerin en iyilerini yaz» diye ta-limat verir.

• Peygamberimiz (S.A.S.) şöyle buyuruyor:

— Bir kul hastalanınca Allah ona iki melek göndererek «bakın baka-lım, kulum ne diyor» diye talimat verir. Eğer hasta «Elhamdülillah» derse bu sözü melekler tarafından Allah'a ulaştırılır. —-O, zaten bilir ya!— O zaman Allah buyurur ki, «bu kulumun eğer canını alırsam onu kesinlikle cennete yerleştireceğim ve eğer ona şifa verirsem etini daha semiz et-terle, kanını daha daha yarayışlı bir kanla değiştireceğim gibi günahlarını da muhakkak sileceğim.»

— H İ K Â YE-

İsrailoğulları arasında bir fasık vardı, fasıklıktan bir türlü vazgeçmi-yordu, günün birinde beldesinin halkı ondan iyice bıktı, koyulduğu kötü yoldan onu vazgeçirmekten ümitler kesilince ondan kurtulmak için Al-lah'a yalvardılar.

Allah (C.C.) Hz. Musa'ya (A.S.) vahyetti ki, «İsrailoğulları arasında fasık bir delikanlı var, onu beldelerinden sür ki, onun kötülüğü yüzünden üzerlerine ateş yağmasın.»

Hz. Musa da o beldeye vararak delikanlıyı sürdü. Delikanlı beldesin-den çıkarak bir köye sığındı. Bunun üzerine Allah'dan o köyden de onu kovma emrini alan Hz. Musa, delikanlıyı yeni yurdundan da çıkardı.

İkinci sefer sürgüne çıkan delikanlı bu defa insansız, bitkisiz, vahşî hayvansız ve kuş uçmaz bir mağaraya sığındı. Bu ıpıssız mağarada yalnız, kendisi ile başbaşa kalan delikanlı çok geçmeden hastalandı, yanında ba-kacak hiç kimsesi yoktu.

Toprağın üzerine yığıldı, başını da yere koydu. Bu acıklı durumda dudaklarından şöyle mırıldandı, «Annem başucumda olsaydı, halime acır ve zilletime ağlardı. Babam yanımda olsa yardımıma koşar, başımın ça-resine bakardı. Karım burada olsa ayrılığımızın acısına ağlardı... Çocuk-larım yanımda olsalar, cenazemin arkasından gözyaşı döker ve «Al lah'ımız! Garib, zavallı, günahkâr, beldesinden yabancı bir köye sürülmüş, orada da barındırılmayacak ıssız bir mağaraya koyulmuş ve ıssız mağa-rada da dünyadan ayrılarak ümitsiz bir ahiret yolculuğuna çıkmak üzere olan babamızı sen af eyle» diye dua ederlerdi.

Allah'ım! Beni ana - babamdan, evlâdımdan, karımdan ayrı düşür-dün, fakat rahmetinden mahrum etme. Onların acısı ile kalbimi yaktın, fakat günahıma karşılık beni ateşinde yakma.

Delikanlının bu acıklı yalvarmaları üzerine Allah, delikanlıya anası ve karısı

kılığında birer huri, çocuklarının kılığına girmiş genç.melekler ve ba-bası kılığında da bir melek gönderdi. Gelen huri ve melekler yanbaşına oturarak üzerine ağladılar. Delikanlı da «İşte ana-babam, karım ve ço-cuklarım, sonunda bana gelmişler!» diyerek ölçüsüz bir sevince boğuldu, gönlü feraha kavuşarak günahtan arınmış ve affa uğramış bir halde Al-lah'ın rahmetine kavuştu.

Bunun üzerine Allah (C.C.) Hz. Musa'ya (A.S.) bildirdi ki, «filân yer-deki falan kuytu mağaraya git, orada velilerimden bir veli öldü, yanına var, ona karşı yapılacak görevleri bizzat yürüterek ölüsünü defnet.»

Allah'ın bu talimatına uyan Hz. Musa (A.S.) kuytu mağaraya varınca Allah'ın emri ile önce kendi beldesinden ve sonra sürgün olarak yaşadığı köyden kovduğu delikanlının ölüsü ile karşı karşıya olduğunu ve cena-zesinin çevresini melekler ile hurilerin tuttuğunu görür.

O zaman Hz. Musa (A.S.) Allah'a «Allah'ım! Bu ölü, senin emrin uya-rınca beldesinden ve sürgün yerinden kovduğum delikanlı değil mi» diye sorar.

Ulu Allah Hz. Musa'ya cevap verir, «evet ya Musa, fakat sonra ben onu rahmetimin şemsiyesi altına alarak affettim. Çünkü toprak üzerinde uzanmış, yatarken bana yakardı. Memleket, ana - baba, eş ve çocuk has-retine katlandı. Ona son nefesinde gurbetteki acıklı durumunun elemine katılsınlar diye son nefesinde anası ve eşi kılığına birer huri, babası ve çocukları kılığında melekler gönderdim.

Bilirsin ki, bir garip öldüğü zaman yer ve gök ehlinin hepsi onun için yas tutarlar. Ben merhametlilerin en merhametlisi iken ona nasıl acımaz-dım.»

Garip bir kimse komaya girdiği zaman Allah meleklerine buyurur ki, «ey meleklerim! Bu adam gariptir, yolcudur, çoluk - çocuğundan, eşinden, ana - babasından ayrı düştü. Ölünce arkasından ağlayacak, yasını tuta-cak bir kimsesi yoktur.»

Arkasından Allah, meleklerden birini babası kılığına, bir başkasını çocuğu kılığına, bir diğerini yakın akrabasından birisi kılığına koyar.

Bunlar son nefesinde yanına varırlar. Garip hasta gözlerini açar. ana- babasını, eşini görür, yüreği rahatlar, ruhunu huzur ve sevinç içinde teslimeder.

Daha sonra cenazesi yola çıkarıldığı zaman, melekler onu uğurlar ve mezarı başında Kıyamet gününe kadar dua ederler.

İşte ulu Allah'ın (C.C.) «Allah'ın kullarına karşı lütuf sahibidir» âyet-i celilesinin tecellilerinden birisi de budur.

——İbni Ata (rahimehullahu aleyh) der ki, «Kulun gerçek mümin olup ol-madığı belâ ve ferahlıkla karşılaştığı anlarda belli olur. Ferahlık günle-rinde şükredip belâ günlerinde sızlanan kimse, (kulluk ve müminlik iddia-sında) yalancıdır.

- Eğer bir kimse bütün insanların ve cinlerin bilgisini nefsinde topla-mış olsa da üzerine doğru belâ rüzgârı estiği zaman başına gelenlerden ötürü açıktan açığa şikâyet ederse, ilminin ve amelinin ona hiç bir faydası yoktur.»

Nitekim bir Hadis-i Kudsî'de şöyle buyurulur:

— Benim takdirime razı olmayanlar ve benim verdiğime şükretme yenler benden başka bir rabb arasınlar.»

Vehb İbni Münebbih (rehimehullahu) in anlattığına göre peygamberlerden biri elli yıl Allah'a ibadet etmiş. Allah da ona «seni affettim» diye bildirmiş. Peygamber de bu bildiriye karşı «Allah'ım, hiç bir günah işlemedim ki, neyimi affediyorsun» demiş.

Bunun üzerine Allah boyun damarlarından birine hızla atmasını emretmiş, Peygamber o gece uyuyamamış. Gün ağardığı zaman sabah meleği yanına gelince boyun damarının hızlı atışından ötürü çektiği rahatsızlıktan ona yakınmış. O zaman melek ona şöyle demiş, «Allah'ın sana diyor ki, elli senelik ibadetinin sevabı boyun damarından şikâyet etmenin günahını bile karşılayamaz.»

____

(17) Kur'ân-ı Kerim/Ali îmran Sûresi, 146

5. NEFSİ YENMEK VE ŞEYTANA KARŞI KOYMAK

- | Maneviyat | Şehvet

Aklı başında olan kimsenin, nefsin azgın arzularını açlıkla sindirmesi gerekir. Çünkü Allah'ın (C.C.) düşmanını (nefsin azgın arzularını) ancak açlık gemleyebilir.

Nefsin azgın arzuları, yemek ve içmek şeytanın vasıtalarıdır. Nitekim Peygamberimiz (S.A.S.) şöyle buyurur:

— Şeytan, insan vücudunda kan damarları yolu ile dolaşır, Binan-aleyh siz onun dolaşım yolunu açlıkla daraltınız. Kıyamet günü, insanla-rın Allah'a en yakın olanı, en uzun müddet aç ve susuz kalanıdır.»

İnsanoğlu hesabına en büyük tehlike kaynağı, midenin doyumsuz ar-zularıdır. Hz. Adem (A.S.) ile Havva'nın huzur ve istikrar yurdundan (cen-netten) çıkarılarak horluk ve yokluk diyarına (dünyaya) gönderilmeleri-nin sebebi odur.

Bilindiği gibi bir ağaç meyvesinden yemek, kendilerine Allah tarafın-dan yasaklandığı halde azgın arzularına yenilerek sözkonusu ağacın mey-vesinden yediler de çırılçıplak kalıverdiler.

Tahkike göre, mide, aşırı arzuların kaynağıdır. Hikmet ehlinden biri der ki, «nefsinin kontrolu altına giren kimse, onun azgın arzularından hoş-lanmaya mahkûm olmuş, onun yanılmalar zindanında tutuklanmış ve kal-bini faydalı şeylerden mahrunr etmiş olur. Vücud azaları toprağını azgın arzularla sulayanlar, kalblerinde pişmanlık ağacı dikmiş olurlar.»

Ulu Allah (C.C.) canlıları üç türlü yaratmıştır: Melekleri akıllı ve fa-kat azgın isteksiz yaratmıştır. Hayvanları azgın isteklerle donatmış fa-kat onların yapısına akıl katmamıştır.

İnsanoğlunu ise akıl ve arzuları birarada yapısına katarak yaratmış-tır. Buna göre aklını azgın arzularının kontrolüne veren kimse hayvan-lardan aşağıdır, bunun tersine azgın arzularını aklının kontrolü altında tutan kimse de meleklerden üstündür.

—HİKÂYE—

İbrahim Havvas (raimehullahu) anlatıyor: Bir gün Likâm dağında idim. Bir nar ağacı gördüm, canım çekti, ondan bir nar kopararak yar-dım, ekşiymiş, elimden attım ve yoluma devam ettim. Az ileride birini gör-düm, yere serilmiş ve üzerine arılar üşüşmüştü.

Adama selâm verince «aleykümselâm, ya İbrahim» diye cevap ver-di. «Beni nereden tanıyorsun» diye sordum. «Allah'ı tanıyanlara hiç bir şey saklı değildir» karşılığını verdi. Ona «anlaşılan Allah ile münasebetin var, şu arılardan seni kurtarmasını O'ndan istesene» diye takıldım.

Bana şu cevabı verdi, «ben de senin Allah ile münasebetin olduğunu sanıyordum. Asıl kendin, nar düşkünlüğünden seni kurtarmasını istesene! Nar düşkünlüğünün acısını insan ahirette çeker, oysa arı sokmasının acı-sı dünyadadır. Öte yandan arı sokması vücudu incittiği halde azgın arzu-lar, iğnelerini kalbe batırırlar.»

Bana ağır, fakat faydalı bir ders veren adamı kendi halinde bıraka-rak yoluma devam ettim.» .

Nefsin aşırı arzuları padişahları köle yaptığı gibi sabır da köleleri pa dişahlığa yükseltir. Hz. Yusuf (A.S.) sabrı sayesinde Mısır meliki oldu. Bu-na karşılık Züleyha, nefsinin azgın arzusu yüzünden, Hz. Yusuf'a (A.S.) karşı duyduğu aşkı gemleyemediği için zavallı, düşkün, yoksul, yaşlı ve gözlerinden mahrum bir duruma düştü.

Ebul Hasan Errazi'nin (rehimehullahu) anlattığına göre,ölümünden iki yıl sonra babasını rüyasında görür, üzerinde katrandan bir elbise var-dır. Ona sorar, «babacığım, niye seni cehennemliklerin kılığı içinde görü-yorum.»

Babası «yavrum, nefsim beni cehenneme sürükledi! Sakın nefsine al-danma» der.

Şairin biri bu konuda şöyle der:

Başıma dört belâ sarıldı.

Sapıklığım ve iradesizliğim yüzünden düştüm pençelerine:

Şeytan, dünya, nefsim ve sonu olmayan arzular. '

Hepsi de düşmanım, acaba kurtuluş nasıl?

İhtiras ve kuruntuların karanlığında

Nefsimin beni sonu olmayan arzulara çağırdığını görüyorum.»

. .

Hatem'ül Asam (rehimehullahu) der ki, «nefsim ayakbağım, ilmim silâhım günahım hayal kırıklığım ve şeytan da düşmanımdır. Nefsimin ar-zusuna, hiç bir

zaman, uymam.»

Ehli marifetten bir zatın şöyle, dediği nakledilir: Cihad üç türlüdür. Birincisi kâfirlerle savaşmaktır ki, bu zahirî cihad'dır. Ulu Allah'ın «Allah yolunda cihad edenler...» âyet-i celilesinde, cihadın bu çeşidine işaret edilmiştir (20).

İkinci çeşit cihad ilimle ve inandırıcı deliller ile batılın taraftarlarına karşı verilen cihaddır. «En iyi usulle onlara karşı koy» âyet-i kerimesi, bu çeşit cihada işaret eder. (21)

Üçüncü çeşit cihad, kötülüğü emreden nefse karşı verilen cihaddır. Bunun hakkında Allah şöyle buyurur:

—Bizim uğrumuzda cihad edenlere yollarımızı gösteririz» (22).

Peygamber'imiz (S.A.S.) de bu konuda şöyle buyurur:

— En faziletli cihad, nefse karşı verilen cihaddır.»

Nitekim sahabîler (Allah onlardan razı olsun) kâfirlere karşı verilen bir savaştan dönünce «küçük cihaddan büyük cihada döndük» derlerdi.

Nefse, şeytana ve azgın isteklere karşı verilen cihada «büyük cihad» ismini vermelerinin sebebi şudur: Nefse ve azgın arzulara karşı verilen ci-had aralıksızdır, oysa kâfire karşı arasıra savaş verilir. Öte yandan cephe savaşçısı düşmanını görür, fakat şeytan görünmez, görünür düşmana karşı cihad vermek, görünmez düşmanla cihad etmekten daha kolaydır.

Bir de şeytana karşı savaşırken onun, senin nefsinde bir destekçi-si vardır, bu destekçi nefsin azgın arzularıdır, oysa ki kâfirlerle yapılan savaşta onların senin nefsinde öyle bir yardımcıları yoktur, bu yüzden şeytana karşı verilen cihad daha çetindir.

Yine savaşta kâfir öidürürsen zafer ve ganimet elde edersin, kâfir seni öldürürse şehitlik rütbesi ile cennet kazanırsın. Halbuki şeytanı öl-düremezsin, ama eğer o seni öldürecek olursa Allah'ın cezasına çarpı-lırsın.

Nitekim derler ki: «Savaşta atını elinden kaçıran kimse düşmanın eline düşer, buna karşılık imanını yitiren kimse Allah'ın gazabına uğrar, böyle bir şeyden Allah'a sığınırız!...»

Diğer yandan, kâfirlerin eline esir düşen kimsenin elleri boynuna bağlanmaz, ayaklarına pranga vurulmaz, aç ve çıplak bırakılmaz. Oysa Allah'ın öfkesine muhatap olan kimsenin yüzü kara olur, elleri boynuna kelepçelenir, ayakları ateşten prangalara vurulur, yediği ateş, giydiği ateş ve içtiği ateş olur.

---

(20) Kur'an-ı Kerim/Maide Suresi, 54
(21) Kur'an-ı Kerim/Nah! Sûresi, 125
(22) Kur'an-ı Kerim/Ankebut Sûresi, 69

6. GAFLET

Gaflet pişmanlığa yol açar. Gaflet nimetin elden gitmesine sebep olur. Gaflet faydalılığı engeller. Gaflet kıskançlığı azdırır. Gaflet kınan-maya ve nedamete sebep olur.

Hikâye edilir ki, salihlerden biri rüyasında hocasını görür ve ona «en çok neden pişmansınız» diye sorar. Hocası da ona «en büyük pişmanlığım gafletimdendir» diye cevap verir.

Yine anlatılır ki, salihlerden biri Zunnun-i Mısrî'yi (rehimehullahu) rüyasında görür ve ona «Allah sana ne yaptı» diye sorar.

Zunnun-i Mısrî de «beni karşısına dikerek seni gidi palavracı, seni gidi yalancı! Beni sevdiğini ileri sürdün, sonra da benden gaflete düştün diye beni azarladı» cevabını verdi.

Şair bu konuda şöyle der:

Kendin gaflettesin, kalbin yanılmada
Ömür geçti, günahlar olduğu gibi

Anlatıldığına göre salihlerden biri babasını rüyasında görür, ona «ba-bacığım! Nasılsın, durumun nasıl» diye sorar. Babası da «yavrum! Dün-yada gafil yaşadık ve gafil olarak öldük» diye cevap verir.

Zehril Riyazda rivayet edildiğine göre Hz. Yakub (A.S.) ölüm meleği (azrail) ile dosttu. Bir gün Azrail, Hz. Yakub'u ziyarete gider. Hz. Yakub O'na «Ya Azrail, görüşmeye mi geldin, yoksa canımı almaya mı» diye sorar. Azrail «gelişim ziyaret içindir» cevabını verir.

Hz. Yakub «senden bir ricam var» der. Azrail «nedir» der. Hz. Yakub «ölümümün yaklaştığını, canımı almaya hazırlandığını bana önceden bildirmeni istiyorum» der, Azrail «hay hay, sana iki veya üç haberci gön-deririm» karşılığını verir.

Hz, Yakub'un ömrü dolunca bir gün yine ölüm meleği karşısına di-kilir. Hz. Yakub yine sorar, «ziyaretçi misin, yoksa canımı almaya mı gel-din» Azrail «canını almaya geldim» cevabını verir.

Hz. Yakub «sen bana daha önce iki veya üç haberci göndereceğini söylemedin mi» diye sorar. Azrail şu cevabı verir, «söylediğimi yaparak sana üç haberci gönderdim: Önce siyah iken sonra ağaran saçın, güç-lü iken halsizleşen vücudun ve dimdik iken kamburlaşan vücudun, ey Ya-kub, işte bunlar benim ademoğullarına gönderdiğim ön habercilerdir.»

Şair bu durumu şöyle tasvir eder:

Geçti yıllar, günler, günahlar üremekte

Geldi ölüm habercisi, fakat kalb gafil

Dünyadan nasibin aldanmak ve pişmanlık

Dünyada kalman ise imkânsız ve boş kuruntu

Ebu Ali ed-Dekkak (rehimehullahu) anlatıyor: «Hasta olan salih bir dostumu ziyaret etmeye vardım, büyük bir şeyh idi, etrafını talebeleri çevirmişti, ağlıyordu, iyice yaşlanmıştı. «Ey şeyh! Neye ağlıyorsun, yok-sa dünyaya mı» diye sordum. «Asla! Kaçırdığım namazlara ağlıyorum» diye cevap verdi. «Nasıl olur, sen namazını kaçırmazdın» dedim. Bana şu cevabı verdi. «Şu günüme kadar geldim, ne gafletsiz secdeye var-dığım oldu, ns de gafletsiz secceden başımı kaldırdığım var. İşte şimdi de gaflet içinde ölüyorum.»

Arkasından derin bir nefes çekerek şu şiiri söyledi: Mezarımdan doğrulacağım günü ve mahşere varacağımı düşündüm Dört köşelik çukurumdaki ikamet süremi Yapayalnız ve tek başıma, nice izzet ve mevkiden sonra Günahımın ve toprağımın tutuklusu olarak, onunla başbaşa hesap-laşman üzerinde eni boyu düşündüm.

Ve amel defterim verildiği zamanki halimin perişanlığını

Fakat ümidim sendedir, Rabb'im, yaratıcım!

Umarım ki, ey Allah'ım sen bağışlarsın günahkârı!

Uyun-ul Ahbar adlı eserde Şakık el-Belhî'nin (rehimehullahu) şu söz-leri nakledilir: «İnsanlar şu üç sözü söylerler, ama davranışları sözleri-ne ters düşer. Birincisi «biz Allah'ın kuluyuz» derler, fakat başıboşlar gibi davranırlar, bu durum sözlerine ters düşer, «Allah bizim rızkımıza kefildir» derler, fakat kalbleri yalnız dünya ile dünya varlığı biriktirmekle tatmin olur. Bu davranış da sözlerine ters düşer. «Ölümden kurtuluş-muz yoktur» derler, fakat hiç ölmeyecekmiş gibi hareket ederler, bu du-rum da hiç şüphesiz sözlerine ters düşer.

Ey kardeşim, sen kendine bak! Hangi vücudla Allah'ın huzuruna dikileceksin, hangi dille O'na cevap vereceksin, her şeyi inceden inceye sana sorduğunda ne cevap vereceksin.

Sorulara cevap ve cevaplara doğruluk hazırla, Allah'dan kork, çünkü «O, iyi-kötü bütün davranışlarınızdan haberdardır.»

Şakık-ul Belhî sözlerine devam ederek müminlere, Allah'ın emrin-den ayrılmamalarını ve gizli - açık her durumda O'nu tek ilâh olarak bilmelerini öğütledi.

Hadisi Şerif'de varid olduğuna göre: Peygamberimiz (S.A.S.) şöyle •buyurmuştur.

— Arş'ın direğinde yazar ki, «bana itaat edenin ben de mükâfatını veririm, beni seveni ben de severim, bana yalvaranın isteğini karşıla-rım, benden af dileyenin günahlarını bağışlarım.»

Aklı başında olan kimsenin Allah'a korku içinde ve ibadetini sırf O'na yönelterek O'nun takdirinden hoşnut olarak O'ndan gelen belâya sabır-la katlanarak verdiği nimetlere şükreder ve verdiği ile yetinerek itaat etmesi gerekir.

Nitekim ulu Allah buyurur ki, «benim takdir ettiğimden hoşnut ol-mayanlar, gönderdiğim belâya sabırla katlanmayanlar, nimetlerime şük-retmeyenler ve verdiğimi yeterli bulmayanlar, benden başka Allah ara-sınlar.»

Biri Hasan el-Basrî'ye (rehimehullahu) «ibadetten zevk almıyorum» der. Hasan el-Basrî de ona «her halde sen Allah'dan korkmayan birinin yüzüne bakmışsın!

Kulluk, her şeyden hakkıyla sıyrılarak Allah'a yönel-mektir» cevabını verir.

Başka birisi de aynı konuyu Ebu Yezid ol-Bestamî'ye (rehimehul-lahu) açar, «ibadetten zevk almıyorum» der. Ebu Yezid el-Bestamî de ona şöyle cevap verir. «Çünkü sen ibadete tapıyorsun, Allah'a ibadet etmi-yorsun! Allah'a ibadet et ki, ibadetten lezzet alasın.»

Anlatıldığına göre adamın biri namaza durur, «fatiha» süresini okur-ken sıra «iyyake na'budü (sırf sana kulluk ederiz)» ayetine geldiği za-man gerçekten sırf Allah'a kulluk ettiğini içinden geçirir. O sırada gizli bir ses ona «yalan söylüyorsun, sen insanlara kulluk ediyorsun» diye seslenir. Hemen tevbe eder. insanlarla münasebetlerini keser ve yine na-maza durur.

Yine sıra «iyyake na'budü» ayetine gelince ayni sesi bir kere daha duyar. «Yalan söylüyorsun, sen servetine tapıyorsun» Bu azar üzerine bütün varlığını fakirlere dağıtır, yine namaza durur, sıra yine «iyyake na'budü» ayetine geldiği zaman gizli ses bir daha kulağına gelir, «yalan söylüyorsun, sen elbiselerinin kölesisin.»

Derhal vücudunu örtmek için gerekli olanlarının dışında kalan bü-tün elbiselerini fakirlere verir ve namaza durur. Sıra bir daha «iyyake na'budü» ayetine gelince bu sefer gizli ses kulağına şöyle seslenir, «şim-di doğru söylüyorsun, gerçekten şu anda sen sırf Allah'a kulluk ediyor-sun.»

Revnakul - Meranîs de der ki: «Adamın biri heybesini kaybetmiş,

kime verdiğini bir türlü hatırlayamıyormuş, bu düşünce içinde namaza durmuş, namazda iken heybeyi kime verdiğini hatırlamış. Selâm verince kölesini çağırmış, «falan oğlu filâna git heybemizi geri al» demiş.

Köle «onda olduğu ne zaman hatırına geldi» diye sormuş, adam «na-mazda iken» diye cevap vermiş. Bunun üzerine köle ona şöyle demiş, «efendim, demek ki sen Allah'ın rızası peşinde değil, heybenin peşinde imişsin» Adam da sağlam itikadına hürmet ederek köleyi derhal azad etmiş.

Bundan dolayı aklı başında olan kimsenin dünyadan gönül sıyırarak sırf Allah'a kulluk etmesi, ilerisini düşünerek ahiret saadetini araması gerekir. Nitekim ulu Allah (C.C.) şöyle buyuruyor:

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ
الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ

— Kim ki, Ahiret ürününü (sevabını) dilerse onun ürününü artırırız. Buna karşılık dünya ürününe (elbise, yiyecek, içecek gibi dünya lezzetlerine) talip ise ondan payını veririz, fakat onun ahirette hiç bir payı olmaz (ahiret sevgisi kalbinden çıkarılır)» (22).

Böyle olduğu içindir ki. Hz. Ebubekir (R.A.) Peygamber'imiz uğruna kırk bin dinar açıktan ve kırk bin dinar gizlice harcamış ve sonunda ken-disine hiç bir şey

bırakmamıştır. Peygamber'imizin (S.A.S.) kendisi olsun, yakınları olsun dünyadan, onun azgın istek ve arzularından yüz çevir-mişlerdi.

Nitekim Hz. Fatma (R. Anha) nın Hz. Ali (kerremellahu vechehu) ile evlendiği zaman çeyizi debbağlanmış koç derisi bir post ile içine ağaç kabuğu doldurulmuş deri bir yastıktan ibaretti.

---

(22) Kur'an-ı Kerim/Şûra Sûresi. 20

7. ALLAH'I UNUTMAK, FASIKLIK VE NİFAK

Kadının biri Hasan el-Basrî'ye (rehimehullahu) gelir, «genç bir kızım vardı, öldü, onu rüyamda görmek istiyorum, onu rüyada görmeni sağla-yacak bir dua öğretesin diye sana geldim» der.

Hasan el-Basrî (rehimehullahu) da kadının arzusunu yerine getirir. Ka-dın kızını rüyasında görür ki, aman Allah'ım! Üzerinde katrandan bir el-bise, boynuna bukağu ve ayaklarına prangalar vurulmuş.

Durumu Hasan el-Basrî'ye bildirir, veli de bu hale üzülür.

Aradan zaman geçer, bu defa kızı rüyasında Hasan el-Basrî görür. Kız cennettedir ve başı taçlıdır. Kız «Veli»ye «beni hatırladın mı? Ben sa-na gelerek şöyle şöyle ricada bulunan kadının kızıyım» der.

Hasan el-Basrî «seni gördüğüm duruma getiren sebep nedir» diye sorar. Kız şu cevabı verir, «Adamın biri bizim mezarlığın yanından geçer-ken Peygamber'imize (S.A.S.) bir defa selât-ü selâm getirdi, mezarlıkta azâb çeken beşyüz elli ölü vardık. O adamın selât-selâmı sayesinde —bunlardan azabı kaldırın— diye emir geldi.»

Şimdi düşünelim. Bir adamın Peygamber'imize (S.A.S.) getirdiği se-lât-ü selâm hürmetine o kadar kişi affedilince elli yıllık ömrü boyunca O'na selât-ü selâm getiren kimsenin Kıyamet günü, O'nun şefaatine nail olmaması düşünülebilir mi?

Ulu Allah (C.C.) «o kimseler gibi (yâni münafıklar gibi) olmayın (güna-ha dalmayın) ki, onlar Allah'ı unutmuşlardır (yani Allah'ın emrinden ay-rılarak tersini yapmışlar, dünyalık azgın arzulardan tad almşlar ve onun aldatıcı görüntülerine gönül vermişlerdir).»

Peygamber'imize (S.A.S.) «mümin ve münafık kimdir» diye sormuş-lar, Peygamber'imiz şu cevabı vermiştir:

— Müminin gözü namazda, oruçta olur, münafığın gözü işe —hayvanlarda olduğu gibi-— yemekte, içmekte, ibadet ve namazdan uzak durmakta olur. Mümin, eli vardıkça sadaka verir, Allah'dan günahlarının affedilmesini diler. Münafık ise ihtiras ve boş kuruntular peşindedir. Mü-minin Allah'dan başka hiç bir kimsede umudu olmaz, münafık ise AI-lah'dan başka herkese umut bağlar.

Mümin, dini yerine malını feda eder, münafık ise malı uğruna dinini satar. Mümin Allah'dan başka hiç kimseden korkmaz. Münafık ise Allah-dan başka herkesten çekinir. Mümin iyilik işlemekle birlikte ağlar, mü-nafık ise kötülük işlediği halde güler.

Mümin yalnızlıktan ve kendi başına kalmaktan hoşlanır. Münafık ise girişkenlikten ve kalabalıktan hoşlanır.

Mümin tohum eker, (yapıcı ve üreticidir) kargaşalıktan hoşlanmaz, münafık ise yıkıcıdır, bununla birlikte emeksiz ürün peşindedir. Mümin dininin prensiplerine uygun bir idare uğruna emir verir ve yasaklar ko-yar, düzelticidir. Münafık ise baş olma ihtirası uğruna emirler verir ve yasaklar koyar, yıkıcıdır. Daha doğrusu kötülüğü emrederken iyiliği ve doğruyu yasaklar.»

Nitekim ulu Allah (C.C.) şöyle buyuruyor;

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ
عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ
إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٦٨﴾

— Münafık erkekler de münafık kadınlar da biribirlerinin parçaları-dırlar (hepsi biribirine benzer) Onlar kötülüğü emrederler, iyilikten vaz-geçirmeye çalışırlar. Onlar avuçlarını yumarlar (cimridirler) Onlar Allah'ı unutmuşlardır, Allah da onları unuttu. Hiç şüphesiz münafıklar, fasıkla-rın ta kendileridirler.

Allah erkek münafıklara da kadın münafıklara da kâfirlere de içinde ebediyyen kalmak üzere cehennem ateşini. va'detmiştir. Bu onlara ye-ter. Ayrıca Allah onları rahmetinden kovdu, onlar için tükenmez azap vardır» (23).

Yine ulu Allah (C.C.) şöyle buyurur:

إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا

«— Allah münafıklar ile kâfirlerin hepsini (kâfir ve münafık olarak öldükleri takdirde) cehennemde biraraya getirecektir» (24).

Âyet-i celilede münafıkların daha önce zikredilmelerinin sebebi, bun-ların kâfirlerden daha kötü olmaları yüzündedir. Arkasından da her iki zümrenin birlikte varacağı yerin cehennem olduğunu bildirmiştir.

Yine ulu Allah (C.C.) şöyle buyuruyor:

إن المنافقين في الدرك الأسفل من النار ولن تجد لهم نصيرا (١٤٥)

— Hiç şüphesiz, Münafıklar cehennemin en alt katındadırlar. Onlar için hiç bir kurtarıcı bulamayacaksın» (25).

Münafık kelime manas bakımından «nafik-ul Yerbu» deyiminden tü-remiştir. Tarla faresinin yuvasında karşılıklı iki delik bulunduğu söyle-nir, birine «nafıka» diğerine «kasıa» denir. Tarla faresi birinin ucundan başını gösterir, Öbüründen çıkıp gider.

İşte münafığa o yüzden bu ad takılmıştır. Çünkü kendini müslüman-mış gibi gösterir, öte yandan İslâmdan çıkarak kâfirliğe girer.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

- Münafık, iki koyun sürüsü arasında gâh sürünün birine, gâh öbü-rüne katılan şaşkın bir koyun gibidir. O bu sürülerin hiç birinde devamlı barınmaz, çünkü her iki sürüye de yabancıdır. Münafık da tıpkı böyledir, ne tamamen müslümanlarla kaynaşabilir ve ne de kâfirlerle.»

Ulu Allah (C.C.) cehennemi yedi kapılı olarak yaratmıştır. Nitekim

«cehennemin yedi kapısı vardır» diye buyuruyor (26)

لها سبعة أبواب

Bu kapılar, lânetle kaplanmış demirdendir, cehennem duvarlarının dış yüzü bakırdan ve iç yüzü kurşundandır. Tabanında azap ve tavanında öfke ve acımazlık vardır. Zemini cam, kurşun, bakır ve demir karışımıdır. Cehennemlikler üstten, alttan, sağdan ve soldan ateşle kuşatılmışlardır. Birbiri üzerinde duran katlardan meydana gelmiştir. İşte münafık-lar için bu katların en altta olanı ayrılmıştır.

Rivayete göre Cebrail'in (A.S.) gelişlerinden birinde Peygamber'imiz (S.A.S.) O'na «ya Cebrail, bana cehennemi ve onun hararet derecesini tasvir et» der. Cebrail de Peygamber'imizin (S.A.S.) isteği üzerine şun-ları anlatır, «Ulu Allah, cehennem ateşini yarattıktan sonra bin yıl bo-yunca yaktı, sonunda kıpkırmızı oldu. Arkasından bin yıl daha yaktı, ni-hayet ağardı. Daha sonra onu koyu bir kara renge bürününceye kadar bin yıl daha yaktı.

Seni hak dinle Peygamber olarak gönderen Allah adına yemin ede-rim ki, cehennemliklerin üzerlerindeki elbiselerden biri yeryüzü halkına gösterilecek olsa,

hepsi ölürlerdi. Yine eğer cehennem içeceğinin bir tek kovası yervüzü sularının tamamına katılsa, tadanlar derhal ölürdü.

Ulu Allah'ın «sonra onu boyu yetmiş arşın zincire vururuz» ayetinde belirttiği zincirden bir arşın kadarı —ki o arşının uzunluğu doğu ile ba-tı arası kadardır— dünya dağlarına düşse, dağlar erirdi. Eğer aranızdan biri cehenneme girdikten sonra çıkarılarak aranıza gönderilse yeryüzün-dekiler, kokusununun keskinliğinden bayılarak ölürlerdi.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) Cebrail'in sözünün burasında araya gire-rek «ya Cebrail, bana cehennemin kapılarını tarif et, şu bildiğimiz kapı-lar gibi midirler?» diye sordu.

Cebrail (A.S.) «hayır», Ya Rasulellah fakat birbiri üzerinde katlar ha-lindedirler. Kapıdan kapıya yetmiş yıllık mesafe vardır. Her kapının ısı de-recesi üzerindekinden yetmiş kat fazladır.

Peygamber'imiz (S.A.S.) Cebrail'e bu kapılara tekabül eden katlara kimlerin gireceğini sordu, Cebrail şöyle cevap verdi, «ismi —haviye— olan en alt katın kapısından münafıklar gireceklerdir. Nitekim ulu Allah

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ

«hiç şüphesiz, münafıklar cehennemin en alt katındadırlar» buyuruyor (27) İsmi —cahim— olan ikinci katın kapısından Allah'a ortak koşanlar gireceklerdir. İsmi —Sakar— olan üçüncü katın kapısından yıldızlara ta-pan putperestler (sabiiler) gireceklerdir.

Adı —Lezza— olan dördüncü katın kapısından şeytan ile birlikte ona uyan ateşperestler girecektir Adı —hutame— olan beşinci katın kapı-sından yahudiler gireceklerdir. İsmi - Sair— olan altıncı katın kapısından hristiyanlar gireceklerdir.»

Cebrâil, sözünün burasında susunca Peygamber'imiz (S.A.S.) «hani yedinci katın kapısından girecek olanları söylemedin» diye sordu. Ceb-rail bu soruya Ya Muhammed «onu sorma» diye cevap verdi. Peygam-ber'imiz «söyle» diye ısrar edince Cebrail «yedinci kapıdan da senin üm-metinden tevbesiz ölen büyük günahkârlar gireceklerdir» diye sözünü ta-mamladı. Rivayete göre:

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا

«Hepiniz teker teker oraya (cehenneme) mutlaka gireceksiniz»

mealindeki âyet-i kerime indiği zaman Peygamber'imizin ümmeti hesabı-na

duyduğu korku artmış ve hüngür hüngür ağlamıştı (28).

Allah'ı tanıyan, O'nun sillesinin ve hışmının şiddetini bilen kimse O'n-dan olanca derecesi ile korkar. Anlatılan sıkıntılarla henüz karşılaşma-dan, o korkunç ve ürkütücü ev (cehennem) gözü önüne dikilmeden, per-de düşüp intikamı pek çetin olan Allah'ın (C.C.) huzuruna çıkarılmadan ve cehenneme sevkedilmeden kendine ve sapıklıklarına gözyaşı döker.

Orada nice yaşlı kimse «hey gidi yaşlılığım» diye feryad eder, nice genç «eyvah gençliğime» diye bağırır. Nice kadın da «eyvah rezillikleri-me, yazık yırtılan sır perdelerime» diye figan eder. Orada herkesin yüzü ve vücudu kapkaradır, beli bükülecektir.

Ne büyüklere saygı gösterilir, ne de küçüklere acınır, kadınlar çırıl-çıplaktır.

Allah'ım, ey bağışlayıcıların ulusu! Rahmetin sayesinde bizi ateşten ve ateşe yaklaştıracak her türlü kötülükten koru, bizi iyilerle birlikte cen-nete koy.

Allah'ım! Kusurlarımıza göz yum, başırnızdakileri güvenilir kıl. ayak sürçmelerimizden sonra dengeye kavuşmamızı nasib eyle ve huzurunda bizi rezil eyleme, ey merhametlilerin en merhametlisi.

Salât ve selâm Peygamber'imize, O'nun yakınları ile sahabîleri üze-rine olsun.

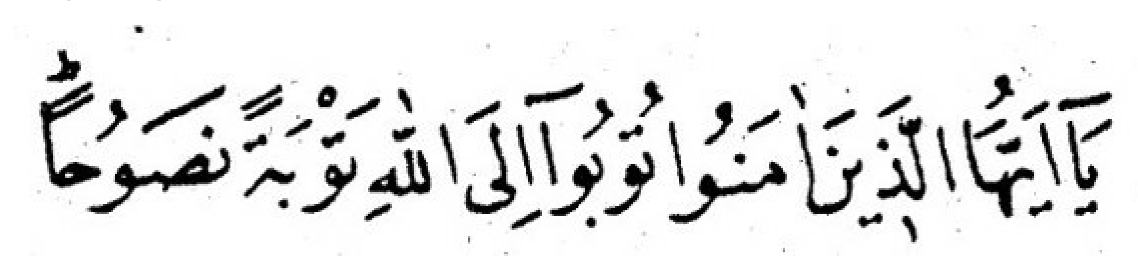
---

(23) Kur'an-ı Kerim/Tevbe Sûresi, 67-68
(24) Kur'an-ı Kerimı/Nisa Sûresi, 140
(25) Kur'an-ı Kerim/Nisa Sûresi, 145
(26) Kur'an-ı Kerim/Hıcr Sûresi, 44
(27) Kur'an-ı Kerim/Nisa Sûresi/145
(23) Kur'an-ı Kerim/Meryem Sûresi, 71

8. TEVBE

- Tevbe

Tevbe her müslüman erkek ve kadına farzdır. Nitekim ulu Allah (C.C.) şöyle buyuruyor:

— Ey iman edenler! Dönülmez bir tevbe ile Allah'a yöneliniz» (29).

Emir vücup içindir.

Yine ulu Allah (C.C.) şöyle buyuruyor:

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

— Allah'ı unuttukları için Allah'ın kendilerini kendilerine unutturdu-ğu kimseler gibi olmayınız. Onlar fasıkların ta kendileridir» (30).

Ayet-i kerimedeki «Allah'ı unuttular» ifadesi, Allah'a daha önce söz vermiş oldukları halde O'nun kitabına, uymaktan cayanlar demektir, «Allah da onlara kendi kendilerini unutturdu» cümlesi de kötülüklerinden vazgeçip kendileri hesabına iyi davranışlara girişmek üzere kendi kendi-lerini değerlendirmelerini hatırlarına getirmedi demektir. Nitekim Pey-gamber'imiz (S.AS.) şöyle buyuruyor:

— Allah'a kavuşmayı dileyen kimseye kavuşmaktan Allah hoşnut olur. Buna karşılık Allah'a kavuşmaktan hoşlanmayan kimseye kavuşmayı Allah da istemez.»

«Ayetteki «onlar fasıkların ta kendileridir» ifadesi de günah işleme-yi tabiî bir yol haline getirenler, verdikleri sözden cayanlar» hidayet, rah-met ve mağfiret yolundan sapanlar demektir.

«Fasık» iki türlüdür: Biri «kâfir fasık», diğeri «facır fasık» «Kâfir fa-sıf» Allah'a ve O'nun Resul'üne inanmayan, hidayet yolundan çıkarak sa-pıklık çıkmazına koyulan kimsedir. Nitekim ulu Allah (C.C.) böylesi fasık-lar hakkında şöyle buyuruyor:

فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ

— O, Rabb'inin emrinden çıkmıştır» (31).

Yani iman ederek Allah'ın emrine uyma yolundan ayrılmıştır.

«Facır fasık»a gelince içki içen, haram yiyen, zina eden, çeşitli gü-nahlar işleyerek ibadet yolundan sapıp isyan yoluna giren ve fakat Allah'a ortak koşmamış olan kimselerdir.

Aralarında fark da şudur. Ölmeden önce tevbe edip kelime-i şaha-det getirmedikçe kâfir fasığın affedilmesi umulmaz. Buna karşılık facır fasık, ölmeden önce sadece tevbe ederek işlediklerinden pişmanlık duy-duğu takdirde affa uğraması beklenebilir.

Bilinmelidir ki, sebebi nefsin azgın arzuları olan her günahın affedil-mesi beklenebilir. Buna karşılık sebebi kibir olan günahın affı beklene-mez. Nitekim şeytanın baş kaldırmasına sebep kibri olduğu için affedil-memiştir.

Buna göre ölmeden önce günahlarından vazgeçip Allah'a tevbe et-men gerekir ki, Allah'ın dileğini kabul buyurmasını beklemeye haklı ola-sın. Nitekim ulu Allah (C.C.) şöyle buyurur:

وَهُوَ الَّذِى يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ

«— Kullarından gelen tevbeferi kabul ederek kötülükleri affeden O' dur» (32).

Demek ki ulu Allah, tevbeyi kabul ederek yapılmış olan kötülükleri bağışlıyor. Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) şöyle buyuruyor:

— Günahlarından tevbe eden kimse, hiç günah işlememiş kimse gibidir.»

Anlatıldığına göre adamın biri her günah işlediğinde işlediği güna-hı bir deftere yazardı. Günün birinde yeni bir günah daha işler, yaz-mak için defterini açar. Fakat günah listesinin kayıtlı olduğu sayfalarda

فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ

«o kimseler ki Allah onların kötülüklerini iyiliklerle değiştirir» mealindeki ayet-i kerimeden başka hiç bir satır bulamaz (33) Ayetten murat Allah şirkin yerine imanı, zinanın yerine affı, günahın yerine ismet ve taatı de-ğiştirir demektir.

Yine anlatıldığına göre Hz. Ömer (R.A.) bir gün Medine mahallelerin-den birini dolaşırken bir delikanlı ile karşılaşır. Delikanlı, elbisesinin al-tında içki şişesi taşımaktadır. Hz. Ömer «delikanlı, elbisenin altında ne var» diye sorar. Delikanlı az kalsın «İçki» diye cevap verecekti ki o anda içinden şöyle dua etti. «Allah'ım! Beni Ömer'in karşısında rezil etme, rüsvay etme, ayıbımı gözünden sakla, bundan sonra bir daha içki iç-meyeceğim.»

Arkasından «Ey Emirü'l - Mü'minin elbisemi altında taşıdığım sirke şi-şeşidir» diye cevap verir. Hz.Ömer «göreyim» der. Delikanlı elbisesini

kaldırır, Hz. Ömer bakar gerçekten şişe sirke olmuştur! Demek ki içki sirkeye dönüşmüştür.

Kul korkusu ile tevbe ettiği için samimiyetinden dolayı AİIah'ın içki-sini sirkeye değiştirdiğini görüyorsun. Bu böyle olunca kötülüğe batmış bir günahkâr, dönülmez bir tevbe ederek işlediği kötülüklerden vazge-çecek olsa ulu Allah onun günah içkisini ibadet sirkesine dönüştüre-cektir.

Ebu Hureyre (R.A.) anlatıyor:

Bir gece yatsı namazını Allah Rasulü ile birlikte kıldıktan sonra yola çıktım, yürürken önüme bir kadın çıktı, «ey Ebu Hureyre, ben bir günah işledim, acaba tevbem kabul olur mu» diye sordu.

«İşlediğin günâh nedir» diye sordum. Kadın «zina yaptım ve zinadan peydahladığım çocuğu da öldürdüm» cevabını verdi. Kadına «mahvoldun ve cana kıydın, yemin ederim ki, senin yapacağın tevbe kabul edilmez» karşılığını verdim,

ben böyle der-demez kadın bayılarak yere düştü.

Yoluma devam ettim, yürürken içimden «Allah Rasul'ü henüz ara-mızda iken ben fetva veriyorum, bu doğru değil» dedim. Bu düşünce ile geriye döndüm, Peygamber'imize vardım, karşılaştığım olayı O'na anlat-tım.

Bana dedi ki, «mahvoldun ve kadını da mahvettin. Şu ayetler nerede, senin tutumun nerede! Ulu Allah (C.C.) şöyle buyuruyor:

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ
اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾ يُضَاعَفْ لَهُ
الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا
صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٧٠﴾

— Onlar ki, Allah'ın yanına başka bir ilâh katıp tapmazlar, kesin bir adalet hükmü olmaksızın Allah'ın haram kıldığı cana kıymazlar, zina et-mezler (işte onlar Allah'ın gerçek kullarıdırlar) Kim bu haramları işlerse cezaya çarpılır.

Kıyamet günü o kimsenin azabı kat kat olur ve perişanlık içinde azab ile ebediyyen başbaşa bırakılır. Yalnız tevbe ederek salih ameller işleyen

---

(29) Kur'an-ı Kerim/Tahrim Sûresi. 8
(30) Kur'an-ı Kerim/Haşr Sûresi, 19
(31) Kur'an-ı Kerim/Kebf Sûresi, 50
(32) Kur'an-ı Kerim/Şûra Sûresi, 25
(33) Kur'an-ı Kerim/Furkan Sûresi. 70

9. SEVGİ

- **Sevgi**

Anlatıldığına göre adamın biri çöl ortasında yürürken gözünün önü-ne çirkin bir yüz dikilir. Adam «sen kimsin» der. Çirkin yüz «ben senin çirkin amellerinim», diye cevap verir. Adama «senden kurtulmanın yolu nedir» diye sorar. Adam «Peygamber'e selât-ü selâm getirmektir.»

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) şöyle buyuruyor:

— Bana getirilen selât-ü selâm, sırat köprüsü üzerinde ışıktır, cu-ma günü seksen kere selât-ü selâm getiren kimsenin geçmiş seksen yıl-lık günahı affedilir» der.

Yine anlatıldığına göre adamın biri Peygamber'imize Hz. Muham-med'e selâm getirmezdi, bir gece rüyasında Peygamber'imizi (S.A.S.) görür, fakat Peygamber'imiz yüzünü adama çevirmez. Adam «ey Allah'ın Resul'ü! Yoksa bana kızgın mısın» diye sorar, Peygamber'imiz «hayır» diye cevap verir. Adam «o halde niye yüzüme bakmıyorsun» diye sorar. Peygamber'imiz «çünkü seni tanımıyorum» diye karşılık verir.

Adam «beni nasıl tanımazsın, ben senin ümmetinden biriyim, alim-lerin anlattığına göre sen ümmetini ananın çocuğunu tanıdığından da-ha iyi tanırsın» der. Peygamber'imizin cevabı şöyle olur: «Alimler doğru söylemişler, yalnız sen üzerime selât-ü selâm getirerek beni hatırlama-dın ki! Benim ümmetimi tanımam, üzerime getirecekleri selât-ü selâm ile ölçülüdür.»

Bu arada adam uyanır, ve her gün Peygamber'imize (S.A.S.) yüz ke-re selât-ü selâm getirmeyi üzerine borç haline getirir ve bunu yapar. Bir müddet sonra Peygamber'imizi yine rüyasında görür. Peygamber'imiz ona «şimdi seni tanıyorum ve sana şefaat edeceğim» diye müjde verir. Çün-ki adam Rasulüllahı sever olmuştur.

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِي
يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

Allah (C.C.) buyurur ki: ,

«— Ey Rasulüm! De ki, eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyunuz da Al-

lah da sizi sevsin ve günahlarınızı affetsin. Hiç şüphesiz Allah, bağışlayı-cı ve esirgeyicidir» (34).

Ayet-i kerimenin nüzül sebebi şöyle nakledilir: Peygamber'imiz (S.A.S.) K'ab İbni Eşref ile adamlarını İslâmı kabul etmeye davet ettiği zaman on-lar da Peygamber'imize «biz Allah'ın oğulları yerindeyiz, o yüzden biz Al-lah'ı daha çok severiz» diye cevap verdiler.

Adamların bu cevabına karşılık ulu Allah (C.C.) Peygamber'in onla-ra şu mahiyette bir cevap vermesini murat etmiş olmalıdır: Eğer siz Al-lah'ı seviyorsanız, tebliğ ettiğim dini kabul ederek bana uyunuz. Çünkü ben O'nun bildirisini size ulaştıran ve sizinle ilgili hükümlerini açıklayan bir Allah Rasûlüyüm. Eğer benim O'nun adına yaptığım davete uyar-sanız, o sizi sever ve günahlarınızı bağışlar. Hiç şüphesiz O, bağışlayıcı ve esirgeyicidir.

Mü'minlerin Allah'ı sevmesi, O'nun emrine uymakla, ibadetine koş-makla ve hoşnutluğunu aramakla olur.

Allah'ın (C.C.) mü'minleri sevmesi, onlara merhametle muamele et-mesi, onları mükâfatlandırması, günahlarını bağışlaması, onlara rahmet günahtan korunma ve başarı ihsan eylemesi demektir.

İmam-ı Gazalî (rehimehullahu) «ihya-ul Ulûm ud-Din» adlı eserinde der ki, «dört şeyi yapmaksızın dört şeyi iddia eden kimse yalancıdır:

1 — Cenneti sevdiğini söylediği halde ibadet etmeyen kimse yalan-cıdır. '

2— Peygamber'imizi (S.A.S.) sevdiğini ileri sürdüğü halde alimler ile fakirleri sevmeyen yalancıdır.

3 — Cehennemden korktuğunu iddia ettiği halde günah işlemekten vazgeçmeyen kimse yalancıdır.

Nitekim Rabia-i Adviyye'nin (rahimehullaha) şu iki beyti bu noktayı güzel izah eder:

Allah'a isyan ediyorsun, oysa O'nu sever görünüyorsun

Hayatım hakkı için bu durum, mantık prensiplerini alt-üst eder.

Eğer sevgin doğru olsaydı, O'nun emirlerine uyardın

Çünkü aşık, sevgilisinin sözünden çıkmaz

Sevginin alâmeti, sevgilinin arzusuna, uymak ve onunla ters düş-mekten sakınmaktır.

Anlatıldığına göre bir gün bir gurup Şibli'yi (rahirnehullahu) ziyarete gider. Büyük Veli «siz kimsiniz» diye sorar. Gelenler «biz seni sevenle-riz» diye, cevap verirler.

Bu sırada Şiblî yüzünü onlara döner, sonra onları taşlamaya baş-lar, adamlar Veliden kaçarlar. Veli onları «benden niye kaçıyorsunuz, eğer gerçekten beni sevseydiniz, belâmdan kaçınmazdınız» diye azarlar. Arkasından sözlerine şöyle devam eder:

Muhabbet ehli, sevgi kadehinden içtiler, beldeler ve yeryüzü onlara dar geldi, Allah'ı hakkı ile bildiler, O'nun ululuk ve kudreti karşısında şaş-kın kaldılar. O'nun sevgi kadehinden içtiler, O'nun ünsiyet denizinde bo-ğuldular, yalnız O'na seslenmekten zevk alır oldular.

Arkasından şu beyti söyledi:

Ey mevlâm! Sevgini hatırlamak sarhoş etti beni

Sen sarhoş olmayan hiç bir aşık gördün mü?

Söylendiğine göre deve sarhoş olduğu zaman kırk gün yem yemez ve her zaman taşıdığının bir kaç katı kadar yük sırtına vurulsa yükle-neni taşımazlık etmez. Çünkü kalbinde sevgilisinin hatırası kıpırdayınca artık ne yem yer ve ne de ağır yük taşımaktan kaçınır, sebep sevgilisine karşı duyduğu şevktir.

Deve deve iken sevgilisi uğruna nefsinin isteğini gemleyerek ağır yük taşımaya katlandığı halde siz Allah için hiç bir yiyecek veya içecek-ten vazgeçtiğiniz oldu mu? Allah (C.C.) için üzerinize herhangi ağır bir yük aldınız mı? Bu sayılan iyi amellerden hiç birini yapmamışsanız, si-zin Allah sevgisi iddianız ne dünyada ne de Ahirette ne insanlar gözün-de ne Allah katında hiç bir şeye yaramayan boş bir sözden ibarettir.

Hz. Ali (kerremellahu veçhehu) şöyle der:

— Cenneti seven kimse iyiliklere koşar. Cehennemden korkan kim-se, Nefsini aşırı arzulardan alakor. Ölümün kaçınılmazlığına inanan kim-senin gözünde dünyalık hazlar önemsizleşir.

İbrahim el-Havvas'a (rehimehullahu) «muhabbet nedir» diye sorar-lar. Şu cevabı verir; «İstekleri yoketmek, bütün hacet ve sıfatları yakmak ve kulun kendisini işaretler denizinde boğulmasıdır.»

(34} Kur'an-ı Kerim/Al-i İmran Sûresi, 31

10. AŞK

«Sevgi» canlı varlığın, haz veren bir nesneye karşı meyil duyması-dır. Söz konusu meylin pekişip güçlenmesi haline «aşk» denir.

Aşk duygusu, aşkın sevgilisine kul olması ve sahip olduğu her şeyi uğrunda feda etmesine yol açacağı bir dereceye varabilir.

Züleyha'nın Hz. Yusuf'a (A.S.) karşı duyduğu aşkın ne dereceye var-dığına bir baksana! Kadının bütün servet ve güzelliği bu uğurda gitmiş. Yetmiş deve yükü mücevher ve gerdanlığının var olduğu söylenir, hepsi-ni Hz. Yusuf'un (A.S.) aşkı uğruna harcamış, «Bu gün Hz. Yusuf'u gör-düm» diyen herkese eline geçeni zengin edecek değerde bir mücevher vere vere elinde hiç bir şey kalmamış.

Aşırı aşkından dolayı diğer her şey aklından çıktığı için karşılaş-tığı her şeyi «Yusuf» diye çağırır olmuş, o kadar ki, başın göğe kal-dırdığı zaman Hz. Yusuf'un (A.S.) adını yıldızların üzerinde yazılı görür-müş.

Rivayete göre Züleyha iman edip Hz. Yusuf (A.S.) onunla evlendik-ten sonra eski aşığı ve yeni kocasından ayrı yaşamaya yönelerek kendi-sini ibadete vermiş, varlığını tamamen Allah'a adamış. Hz. Yusuf (A.S.) kendisini gündüz yatağa çağırsa «akşama» diye savar, akşam çağırınca da «yarına» diye ertelermiş.

Nihayet bir gün Hz. Yusuf'a (A.S.) demiş ki, «ben sana Allah'ı tanı-madan önce aşık olmuştum, fakat O'nu tanıyınca kendisine karşı duydu-ğum muhabbet, diğer her şeyin sevgisini gönlümden giderdi. O'nun sev-gisine bedel istemiyorum.»

Hz. Yusuf Züleyha'nın bu sözlerine şöyle karşılık verdi, «seninle bir-leşmemi emreden ulu Allah'dır. Senden iki çocuğumuz olacağını ve bun-ları Peygamber olarak görevlendireceğini bana bildirdi.»

Bunun üzerine Züheyla, «Allah sana böyle emrettiğine ve beni de

böyle bir neticeye vesile olarak seçtiğine göre Allah'ın emri başım üze-rine!» demiş. Bundan sonra ancak kendini Hz. Yusuf'a (A.S.) teslim et-miştir.

«Leylâ ile Mecnun'un aşk hikâyesini herkes duymuştur» Mecnuna adın nedir diye sorarlar, «Leylâ» diye cevap verir. Bir gün yine Mec-nuna «Leylâ ölmedi mi»

derler. «Hayır, Leylâ kalbimde yaşıyor ölmedi, Leylâ benim» diye karşılık verir.

Yine bir gün Mecnun, Leylâ'nın evi önüne gider ve gözlerini gök yü-züne diker. Ona «ey Mecnun, gök yüzüne değil, Leylâ'nın odasının du-varına bak, belki onu görürsün» derler. O böyle diyenlere «gölgesi Ley-lâ'nın evine düşen yıldız bana yeter» diye cevap verir.

Anlatıldığına göre Hallac-ı Mansur'u (rehimehullahu) seksen gün hap-setmişler, İmam-ı Şiblî (rehimehullahu) bir gün ziyaretine gitmiş ve «ey Mansur, Muhabbet nedir» diye sormuş. Mansur «bu soruyu bana bugün değil, yarın sor» demiş. Ertesi gün olunca Mansur'u zindandan çıkarır-lar, ve üzerinde boynunu vurmak üzere yere yaygı yayarlar, bu sırada İmam-ı Şibli çıka gelerek karşısında dikilir. Bu anda Mansur ona sesle-nir, «ey Şiblî! Sevginin başı yangın, sonu ise ölümdür.

Hallac-ı Mansur'un nazarında Allah'dan başka her şeyin batıl oldu-ğuna kesin kanaat gelince ve yalnız Allah'ın hak olduğunu bilince, hak isminin onun kendi adı olduğunu unutmuş ve sen kimsin sorusuna muha-tap olunca «ben hakkım» diye cevap vermiştir.

Anlatıldığına göre sahici muhabbet, şu üç davranışta belli olur:

1 - Aşık, sevdiğinin sözünü diğerlerinin sözlerine tercih eder.

2 — Aşık, sevgilisi ile oturup kalkmayı başkaları ile birarada olma-ya tercih eder.

3 — Yine aşık, sevgilisinin rızasını kazanmayı, başkalarının hoşnut-luğunu elde etmeye tercih eder. (El Münteha - Nam Kitapta da böyledir.)

Söylendiğine göre «aşk» perdeyi yırtmak ve sırları keşfetmektir. «Vecd» hali ise zikrin lezzetine varıldığı anda ruhun, arzunun taşkınlığı-na katlanamamasıdır, öyle ki, bu hali yaşayan kimsenin azalarından biri kesilse hiç bir şey duymaz.

Anlatıldığına göre adamın, biri Fırat nehrinde yıkanıyormuş, bu ara-da:

وَامْتَازُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ

«ey günahkârlar! Bugün seçiliniz» mealindeki âyet-i kerimeyi okuyan bir adamı duymuş (35). Ayetin içine saldığı dehşetin etkisi ile çırpınmaya başlamış ve sonunda boğulmuş ve ölmüş.

Muhammed İbni Abdullah el-Bağdadî (rehimehullahu) diyor ki, «Bas-ra şehrinde iken bir gün yüksek bir çatıya çıkmış bir delikanlı gördüm, yüzünü halka dönmüştü, şöyle diyordu: «Aşık olarak ölen kimse işte böy-ledir. Uğrunda ölüm olmayan aşkın hiç bir değeri yoktur.»

Bu sözlerin arkasından kendini boşluğa attı. «manzarayı hayretle seyreden halk» tarafından «ölüsü» alıp götürüldü.

Cüneydül Bağdadî (rehimehullahu). «Tasavvuf, ihtiyarı terketmektir» demiştir.

Hikâye edildiğine göre Zünnun'ül Mısrî (rehimehullahu) bir gün Mes-cid-i Haram'a

girer, sütunlardan birinin altında çırılçıplak, yerde yatan hasta bir delikanlı görür, delikanlı yanık bir sesle inlemektedir. Bundan sonrasını Şeyh'in kendisinde dinleyelim:

«Yanına sokuldum, selâm verdim ve «ey delikanlı, sen kimsin» diye sordum. «Ben aşık bir garibim» diye cevap verdi. Ne demek istediğini anlamıştım, «ben de senin gibiyim» dedim.

Bu sırada ağlamaya başladı, onun ağlaması beni de ağlattı. Bana «sen de mi ağlıyorsun» diye sordu, «ben de senin gibiyim» diye karşılık verdim. Bunun üzerine daha yüksek bir sesle ağlamaya başladı ve gür, yüksek bir nara attı, hemencecik ruhunu teslim etti.

Elbisemi üzerine örttüm, kefen bulmak için yanından ayrıldım, kefen satın alıp dönünce onu yerinde bulamadım. Şaşkınlık içinde «sübhanel-lah» dedim. Bu sırada kulağıma gizli bir ses geldi, şöyle diyordu: «Ey Zün-nun! O öyle bir garibdir ki, onu dünyada şeytan aradı, bulamadı. Malik aradı/bulamadı, cennette Rıdvan aradı, o da bulamadı.» «O neredFor?» diye seslendim. Kulağıma şu cevap geldi: «Samimî muhabbeti, çok iba-det etmesi ve hatasından derhal tevbe etmesi sayesinde Muktedir Mâ-lik'in (ulu Allah'ın) yanında sadakat koltuğundadır (36).

Şeyhlerden birine «Allah'ı seven nasıl olur, alâmetleri nelerdir» di-ye sormuşlar, şu cevabı vermiş: «İnsanlarla az münasebet kurar, zama-nının çoğunu kendisi ile başbaşa geçirir, devamlı düşünme halindedir, çok az konuşur, bakar fakat görmez, çağrıldığında duymaz, kendisine söyleneni anlamaz, başına gelen belâya üzülmez, acıktığını hissetmez, vücudunun bir yeri çıplak kalsa farkına varmaz, kendisine ağır söz söy-lense korkmaz.

Yalnızlığında Allah'a nazar eder. O'nunla ünsiyet kurar, O'na yal-varır. Dünya ehliyle dünya işleri için hiç bir tartışmaya girişmez.

Ebu Türab al-Nahbaşî (rehimehullahu) Allah sevgisinin alâmetleri hak-kında şu beyitleri söylemiştir:

«Sakın aldanma! Sevenin alâmetleri vardır.

Onun üzerinde sevgili tarafından armağan edilmiş nişanlar vardır.

Bunlardan biri ondan gelen belâdan haz duymasıdır.

Onun her yaptığına sevinmesidir.

Ondan gelen yokluk, makbul bir hediyedir.

Yoksulluk ise bir ikram, bir geçici ihsandır.

Delillerden biri, onun kararlı görmedir.

Sevgilisine itaat hususunda bütün kışkırtıcı kınamalara rağmen

Delillerden biri güler yüzlü görünmesidir.

Kalbinde sevgiliden gelen heyecan kaynaşır

Delillerden biri anlayışlı görünmesidir

Nazarında sevgi sahibi olan bir soranın sözüne karşı

Delillerden biri de tedirgin görünmesidir

Söylediği her sözü tartarak konuşan.

Nakledildiğine göre Hz. İsa (A.S.) bir gün bahçe sulayan bir delikan-lı ile karşılaşır. Delikanlı Hz. İsa'ya «Rabb'inden, sevgisinin zerre ağırlığın-daki bir kısmını bana bağışlamasını dile» der. Hz. İsa ona «sen zerre ka-darına dayanamazsın» diye karşılık verir. Delikanlı «o halde zerre kadarı-nın yarısını versin» der. Bunun üzerine Hz. İsa onun için «ya Rabb'i! bu gence sevginin zerre kadarının yarısını bağışla» diye dua eder ve yolu-na devam eder.

Epeyce bir müddet sonra Hz. isa'nın (A.S.) yolu yine oraya düşer, delikanlıyı sorar, «delirdi, dağlara çıktı» derler. Hz. İsa delikanlıyı ken-disine göstermesi için Allah'a dua eder. O sırada delikanlıyı dağlar ara-sında görür; onu gözlerini gök yüzüne dikmiş ve bir kaya üzerinde dim-dik ayakta dururken bulur.

Hz. İsa (A.S.) delikanlıya selâm verir, selâmını almaz, «ben İsa'yım» diye kendisini tanıtarak delikanlının ilgisini çekmeye çalışırken ulu Allah'-dan kendisine şu vahiy gelir: Kalbinde benim sevgimin yarım zerresini taşıyan kimse insanoğlunun sözünü hiç duyar m»? İzzet ve celâlim hak-kı için sen onu testere ile ikiye biçsen onun acısını bile duymaz.»

Üç şeyden kendini kurtarmaksızın şu üç şeyi iddia eden kimse al-danmıştır:

1 — Dünyayı sevmesine rağmen Allah'ı zikretmekten lezzet aldığını söyleyen kimse,

2 — İnsanları pohpohlamayı sevdiği halde amelde ihlâsı sevdiğini id-dia eden kimse,

3 —Nefsinin burnunu kırmaksızın Allah'ı sevdiğini ileri süren kimse

Peygamber'imiz (S.A.S.) şöyle buyuruyor:

— Öyle bir gün gelecek ki, ümmetim beş şeyi unutarak beş şeyi se-vecektir:

1 — Dünyayı sevecek, ahireti unutacaklardır.

2 _ Malı sevecekler, fakat ahiret günü hesaplaşmasını unutacak-lardır.

3 — Mahlukatı sevecekler, yaratıcıyı unutacaklardır,

4 — Günahları sevecekler, tevbeyi unutacaklardır.

5 - Köşkleri sevecekler, mezarları unutacaklardır.

Mansur İbni Ammar (rehimehullahu), bir delikanlıya öğüt verirken ona der ki, «ey delikanlı! Gençliğin seni aldatmasın. Boş kuruntulara dala-rak tevbe etmeyi hep ileriye bırakan ve öleceğini düşünmeyen nice genç vardır ki» «Yarın, ya da öbür gün tevbe edeceğim» diye cevap verir. Oy-sa tevbeye sıra getirmeden ölüm meleği ona geliverir ve kabrin boşluğu-na yuvarlanır, artık orada ona ne malın, ne kölenin, ne çoluk-çocuğun ve ne de ana-babanın bir faydası vardır.

Nitekim ulu Allah (C.C.) şöyle buyuruyor:

يَوْمَ لَا يَنفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾

— Ne malın ve nede çoluk-çocuğun fayda vermediği gün. Yalnız Allah'a temiz kalb ile gelen müstesna» (36).

Allah'ım! Bize ölmeden evvel tevbe etmeyi nasib eyle, gaflette iken bizi ikaz buyur ve elçilerin önderi olan Peygamber'imizin şefaatinden fay-dalanmamızı müyesser eyle.

Müminin özelliği, günah işler-işlemez hemen o gün, hatta o anda tevbe etmesi, işlediği kusura karşı pişmanlık duyması, dünyadan azık edecek kadar bir paya razı olarak onun ile oyalanmaması, kendini ahiret için amel etmeye vermesi ve Allah'a ihlâs içinde ibadet etmesidir.

Anlatıldığına göre münafık ve cimri bir adam varmış, karısına hiç kimseye sadaka vermeyeceğine dair yemin verdirmiş, aksi halde boşa-yacağını söylemiş.

Günün birinde kapıya bir dilenci gelmiş ve «ey hane halkı! Allah hakkı için bana bir şey verir misiniz,» diye seslenmiş, kadın da dilenci-ye üç çörek vermiş, dilenci yolda münafıkla karşılaşmış, adam «bu çö

rekleri sana kim verdi» diye sormuş, dilenci de «işte şu evin hanımı» di-ye cevap vermiş, dilencinin tarif ettiği ev, kendi eviymiş.

Münafık koca öfke ile eve girmiş ve karısına sen «hiç kimseye bir şey vermeyesin diye yemin etmedin mi» diye bağırmış. Kadın «Allah için verdim» diye cevap vermiş.

Adam kalkmış, tandırı yakmış ve tam kızınca karısına «kalk, kendini Allah için şu tandıra at bakalım» diye emretmiş. Kadın kalkmış ziynetleri-ni almış Münafık ziynetlerini bırak» diye bağırmış, kadın «seven sevgi-lisi için süslenir, ben sevgilimi ziyaret etmeye gidiyorum» diyerek yeni el-biselerini giymiş olarak kendini kızgın tandıra atmış, adam da kapağını kapatarak oradan uzaklaşmış.

Aradan üç günün geçmesi üzerine münafık, tandırın başına gel-miş kapağını kaldırınca kadının Allah'ın izni ile yanmadan içerde sapa-sağlam durduğunu görerek şaşkına dönmüş, o sırada gizliden kulağına şöyle bir ses gelmiş, «ateşin sevdiklerimizi yakmadığını bilmiyor muydun?»

Nakledildiğine göre Firavun'un karısı Asiye kocasından gizli olarak iman etmiş, imanını saklıyormuş. Fakat Firavun sonunda durumu öğ-renince, ona işkence edilmesini emretmiş, çeşit çeşit işkencelerden ge-çirildikten sonra Firavun ona «imanından dön» diye teklif etmiş, fakat Asiye dönmemiş.

Bunun üzerine Firavun bir tomar kazık getirtmiş, bunlarla Asiye'nin vücudunun çeşitli yerlerine vurmuşlar sonra. Firavun karısına bir daha «dininden dön» diye teklif etmiş. Asiye ona şöyle cevap vermiş, «senin zorbalığın ancak benim nefsime hükmedebilir, kalbim ise Allah'ın hima-yesindedir. Beni kıymık kıymık doğrasan

bile sadece Allah'a karşı duy-duğum sevginin artmasına sebep olabilirsin.»

Derken Hz. Musa (A.S.) Asiye'nin yanma varmış, Asiye onu görün-ce «ey Musa! Söyle bana, Rabb'im benden hoşnut mu, yoksa bana kızgın mı?» diye seslenmiş. Hz. Musa ona şu cevabı vermiş, «ey Asiye! Göklerin melekleri senin yolunu gözlüyor, yani hepsi senin özlemini çekiyor, ulu Allah seninle iftihar ediyor, ne istiyorsan bana söyle, mutlaka yerine ge-tirilecektir.»

Bunun üzerine Asiye şöyle dua etmiş, Asiye'nin bu duası Kur'an-ı ke-rimde Allah tarafından bize nakledilmektedir. Ulu Allah şöyle buyuruyor:

إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي
عِندَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِن فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

<<—EyRabb'im! Bana Cennette senin yanında bir ev yap. Beni Fira-vundan ve onun amelinden kurtar. Beni zalimler gürühundan kurtar» (37).

Selman-ı Farisî'den (R.A.) rivayet edildiğine göre Firavu'nun karısı Asiye'ye uygulanan işkencelerden birisi de kızgın güneş altında yanmaya bırakılması idi» fakat işkenceciler çekilip gidince, melekler onu kanatları-nın gölgesi altına alırlardı, bu sırada cennetteki evini görürdü.

Hz. Ebu Hüreyre'den (R.A.) rivayet edildiğine göre Firavun, karısı Asiye için yere dört kazık çakmış, kadını bunların üzerine yatırmış, göğ-sünün üstüne bir değirmen taşı bindirerek bu durumda onu kızgın güneşe doğru çevirip yanmaya bırakmış. Asiye bu halde iken başını göğe kal-dırarak az önce naklettiğimiz ayetteki dua ile Allah'a seslenmiş ve «Ey Rabbim bana cennette senin yanında bir ev yap...» demiş.

Hasan-ül Basrî (rahimehullahu) der ki, «Allah O'nu en şerefli bir şe-kilde kurtararak cennete çıkardı. O orada yer, içer.» Bundan anlaşıldığına göre Allah'a (C.C.) sığınmak, O'ndan yardım dilemek, sıkıntı ve belâ anın-da O'ndan kurtuluş istemek salihlerin bir geleneği ve müminlerin bir gö-reneğidir.

(35) Kur'an-ı Kerim/Yasin Sûresi, 59
(36) Zehr-ur Riyaz
(36) Kur'an-ı Kerim/Şuara Sûresi, 88—89
(37) Kur'an-ı Kerim/Tahrifti Sûresi. 11

11. ALLAH'A İTAAT, ONU SEVMEK,

RESULÜNÜ SEVMEK

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor:

— De ki, «eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyunuz ki, Allah da sizi sevsin» (38).

Allah'ın rahmeti üzerinde olsun, bil ki, kulun Allah'ı ve O'nun Resul'ü-nü sevmesi, onlara boyun eğmekle, onların emrine uymakla olur. Allah'ın kullarını sevmesi de onlara mağfiret suretiyle ikramda bulunmasıdır.

Denilir ki, kul gerçek kemâlin yalnız Allah'da olduğunu, kendisine ve-ya başkasında gördüğü her kemâlin gerçek kemalin Allah'dan ve Allah sayesinde olduğunu bilince ne Allah'dan başkasını sevebilir ve ne de Allah'a dayanmayan bir sevgiye gönlünde yer verebilir.

Bu bilgi de Allah'a ibadet etmek isteğini, O'na yaklaştıracak davra-nışları arzu etmeyi gerektirir. Böyle olduğu için Allah sevgisi, ibadet is-teği ile yorumlanmış ve yine bu sevgi ibadet ederken Peygamber'imize (S.A.S.) uyma ona itaate teşvik şartına bağlanmıştır.

Hasan el-Basrî'den (rehimehullahu) rivayet edildiğine göre Peygam-ber'imizin (S.A.S.) zamanında bir takım kimseler «ey Muhammed! Biz Rabb'imizi çok severiz» demeleri üzerine yukarıdaki ayeti kerime inmiştir.

Bişr el-Hafi (R.A.) diyor ki, «bir gece Peygamber'imizi (S.A.S.) rü-yamda gördüm, bana dedi ki, «ey Bişr! Allah senin dereceni arkadaşların arasında neden yüksek kıldı, biliyor musun? «Hayır, ya Rasulellah» diye cevap verdim. Bunun üzerine Peygamber'imiz, salihlere hizmet ettiğin için, mümin kardeşlerine nasihat ettiğin için, dostlarını ve yolumdan ay-rılmayanları sevdiğin için ve yolumdan gittiğin için» diye kendi sorusuna cevap verdi. Peygamber'imizi (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Benim sünnetimi ihya eden beni sevmiş olur, beni sevenler de Kıyamet günü cennette benimle birlikte olurlar.»

Bize kadar intikal eden bütün meşhur islâmî eserlerde belirtildiğine göre ahlâkın bozulduğu ve halkın çeşit çeşit mezheplere kapıldığı zaman-larda Resullerin efendisi olan Peygamber'imizin sünnetine sımsıkı sarı-lanlara yüz şehidin ecri verilecektir. Meşhur «Şırat-ül İslâm» adlı kitab-da da böyle yazar.

Yine Peygamber'imizi (S.A.S.) şöyle buyurur:

— Bana yüz çevirenler müstesna, ümmetimin hepsi cennete gire-cektir» Sahabîler sordular, «ey Allah'ın Resul'ü! Yüz çevirenler, kimler-dir?» Peygamber'imiz sözlerine şöyle devam etti, «kim bana uyarsa cen-nete girecek, bana isyan edenler, bana yüz çevirmişler demektir. Sünne-time uygun olarak yapılmayan her iş, isyandır.»

Ehl-i tasavvuftan biri der ki Allah'ın-farz, kıldığı ibadetlerden birini bile bile terkeden veya sünnetlerden birine bilerek uymayan bir şeyhi ha-vada uçarken, denizde yürürken, ateş yerken veya daha başka olağan-üstü davranışlar gösterirken görseniz, bütün bunlara rağmen adamın da-vasında yalancı olduğunu, gösterdiği olağanüstülüklerin «keramet» de-ğil, olsa olsa «istidrac» olduğunu biliniz. Allah böyle kimselerden cüm-lemizi korusun.

Cüneyd ül-Bağdadî (rehimehullahu) der ki, «Allah'a ancak yine Al-lah'ın sayesinde ulaşılabilir, Allah'a ulaşmanın yolu da Peygamber'imizin (S.A.S.) yoludur.»

Ahmed ül-Hıvarî (rehimehullahu) der ki, «sünnete uymaksızın işlenen her amel batıldır. Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) şöyle buyurur:

Şiratül islâmda bildirilmiştir.

— Sünnetimi yozlaştıranlar şefaatimden mahrum kalırlar.»

Hikâye edildiğine göre, adamın biri bir delinin cahil sayılacak bir işi-ni görür ve durumu Ma'ruf ul-Kerhî'ye (rahimehullahu) bildirir. Ma'ruf gü-lümseyerek der ki. «kardeşim! Allah'ı sevenler içinde küçüğü, büyüğü, akıllısı, delisi vardır. Senin gördüğün bu adam, onların delilerinden biri-dir.»

Cüneyd-ül Bağdadî (rehimehullahu) der ki, «bir gün şeyhimiz Sırri (rehimehullahu) hastalandı, hastalığının ne sebebini anlayabildik ve ne de nasıl tedavi edileceğini bilebildik.

Bize mütehassis bir doktor tavsiye ettiler,şeyhin idrarını bir şişeye koyarak ona götürdük, doktor idrara uzun uzadıya baktı. Sonra bize dö-nerek «zannederim bu idrar aşık birine ait olsa» dedi. Ben bir nara ko-yuvererek bayılmışım, idrar şişesi de elimden düşmüş.

Dönünce Sırrîye durumu anlattım, gülümseyerek «Allah canını al-masın, nasıl da gördü!» diye cevap verdi. «Şeyhim, demek ki, muhabbet idrardan bile belli olurmuş» dedim, bana «tabii» karşılığını verdi.

Fudayl (rehimehullahu) der ki, «sana, Allah'ı seviyor musun, diye sordukları zaman, sus. cevap verme. Çünkü eğer, hayır, diyecek olsan imandan çıkarsın, buna karşılık, evet, diyecek olsan ve Allah'ı sevenlere yakışmayacak tavsif de bulunsan Allah'ın gazabından kork.»

Süfyan (rehimehullahu) der ki. «Allah'ı sevenleri seven kimse as-lında Allah'ı seviyor demektir. Allah'a ikram eden kimselere ikram eden kimse, aslında Allah'a ikram ediyor demektir.»

Sehl (rehimehullahu) der ki, «Allah'ı sevmenin alâmeti Kur'an-ı ke-rimi sevmektir. Allah ve Kur'an sevgisinin alâmeti ise Peygamber (S.A.S.) sevmektir. Peygamber (S.A.S.) sevgisinin alâmeti ise sünneti sevmektir. Sünneti sevmenin alâmeti ise, Ahireti sevmektir. Ahireti sevmenin alâmeti ise dünyadan hoşlanmamaktır. Dünyadan hoşlanmamanın alâmeti de Ahiret azığı olabilecek kadarının dışında onun varlığından uzak dur-maktır.»

Ebul Hasan ül-Zencanî (rehimehullahu) der ki. «İbadet binasının te-meli üç direk üzerinde oturur. Göz, kalb ve dil. Gözün ibadeti, ibret al-makladır. Kalbin ibadeti, düşünmek ve duymakladır. Dilin ibadeti ise doğru konuşmak ve Allah'ı zikretmekle olur. Nitekim ulu Allah şöyle bu-yurur

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾

— Ey iman edenler! Allah'ı çok çok zikrediniz. O'nu sabah - akşam noksan

sıfatlardan tenzih ediniz.» (39).

Anlatıldığına göre bir gün Abdullah ile Ahmed İbni Hab bir yerde bir-likte bulunuyorlardı. Bu arada Ahmed İbni Hab yerden bir ot kopardı. Bu-nun üzerine Abdullah ona dedi ki. «bu hareket sana beş şeye mal oldu

1 — Bu hareketle kalbini Allah'ı teşbih etmekten alıkoydun.

2 —- Bu hareketle kendini Allah'ın zikrinden başka bir işle oyalan-maya alıştırdın.

3 — Bu hareketinle başkalarının da aynı davranışta bulunmalarına önayak oldun.

4 — O ot parçasını Allah'ı teşbih etmekten alıkoydun.

5 — Bu hareketinle Kıyamet günü Allah'a kendi aleyhinde bir de-lil meydana getirdin,» (Revmak-ül Mucaniste böyle anlatılmıştır.)

Sirrî (R.A.) der ki, «bir gün Gürcanî'yi kavrulmuş un yutarken gör-düm, «neden başka bir şey yemiyorsun» diye sordum,bana şöyle dedi: Yiyeceği çiğnemek ile yutmak arasında yetmiş tesbihlik bir zaman geç-tiğini hesab ettim, o yüzden kırk yıldır hiç ekmek çiğnemedim.»

Nakledildiğine göre Sehl İbni Abdullah onbeş günde bir yemek yer-di. Bütün Ramazan ayı boyunca sadece bir kere yemek yerdi. Bazen yet-miş gün geçer de hiç yemek yemediği olurdu. Yemek yediği zaman za-yıflar, aç kalınca kuvvetlendiği görülürdü. Mescid-i Haram'da otuz yıl Ebu Hammad ül-Esved'e komşu oldu da yerken veya içerken hiç görül-medi, her an Allah'ı zikrederdi.

Anlatıldığına göre Amr İbni Ubeyd {rehimehullahu) yalnız şu üç şey için evinden dışarı çıkardı:

1 — Cemaatle namaz kılmak

2 — Hasta ziyaret etmek

3—Cenaze namazı kılmak

O derdi ki, «insanları hırsız ve yankesici olarak görüyorum. Ömür, paha biçilmez bir nadide mücevherdir. Ondan Ahirete kalacak bir hazine doldurmak gerekir. İyi bilmelisiniz ki, Ahirete talip olanların dünya ha-yatından el-etek çekmeleri gerekir. Ancak o zaman kulun ulaşmak is-tediği hedef tek olur ve içi ile dışı arasında uyumsuzluk kalmaz. Böyle bir hali muhafaza etmek, ancak kulun içini ve dışını devamlı kontrol al-tında tutması İle mümkündür.

İmam-ı Şiblî (rehimehullahu) der ki, «İlk intisap ettiğim günlerde uy-kum bastırınca göz kapaklarıma tuz sürerdim. Durum daha da ağırla-şınca mili kızdırıp göz kapaklarıma sürme çekerdim.»

İbrahim İbni Hâkim der ki, «babamın uykusu geldiği zaman denize girer yüzmeye başlardı, o yüzerken denizdeki balıklar etrafına üşüşür, onunla birlikte teşbih ederlerdi.»

Anlatıldığına göre Vehb İbni Münebbih (rahimehullahu), geceleyin uyuma ihtiyacının üzerinden kaldırması için Allah'a dua etmiş ve duası kabul edilerek kırk yıl hiç uykusu gelmemiştir.

Hasan El-Hallac (rehimehullahu), kendi kendine topuğundan dizine kadar onüç pranga vurur ve bu durumda her gün ve gece bin rekat na-maz kılardı.

Cüneyd ül-Bağdadî (rehimehullahu) ilk intisab ettiği günlerde çarşı-ya gelir, mağazasını açar, içeri girer ve hemen namaza dururdu. Dört yüz rekat kıldıktan sonra evine dönerdi.

Habeşî İbnî Davud'un (rehimehullahu) kırk yıl yatsı abdesti ile sabah namazı kıldığı bildirilmiştir.

Mü'minin her zaman abdestli bulunması gerekir. Her abdest bozduğunda abdest tazeleyerek iki rek'at namaz kılmalıdır. Nerede oturursa otursun, kıbleye yüzünün dönük bulunmasına dikkat etmesi gerekir. Ken-disini daima Peygamber'imizin (S.A.S.) huzurunda oturuyormuş gibi farz ederek ona göre kendisine çeki düzen vermelidir. Ta ki, bu düşünce altın-da her hareketi vakar ve ağırbaşlı olsun, kabalıklara katlanarak her çir-kin harekete karşılık vermesin, kusurlarına karşılık hemen istiğfar etsin, kendini ve amelini beğenip böbürlenmesin. Çünkü kendini beğenmek, şeytanın sıfatlarındandır. Tersine kendini küçümsesin, buna karşılık sa-lihlere hürmet ve mühimseme nazarı ile baksın. Çünkü salihlere hürmet etmeyi bilmeyenleri Allah (C.C.) onlarla birarada bulunma nimetinden mahrum eder. İbadete hürmet etmeyi bilmeyenlerin de Allah, kalblerin-den ibadet lezzetini çıkarır.

Anlatıldığına göre Ebu Ali, Fudayl İbni İyad'a (rahimehullahu) sor-dular ki, «ey Şeyh! İnsan ne zaman salih sıfatını kazanır?» O şöyle ce-vap verdi: «Kulun niyeti, başkalarına nasihat etmek, kalbinde Allah kor-kusu, dilinde doğru sözlülük bulunur ve bütün davranışları salih amel olduğu zaman o kimse salih sıfatını taşımaya hak kazanır. Ulu Allah Mi'rac'da Peygamber'imize «ey Ahmed! Eğer insanların günahlardan en kaçınanı ve dünyadan en el-etek çekmişi olmak istiyorsan, Ahirete yö-nel>> diye buyurdu. Peygamber'imiz «dünyadan nasıl el-etek çekeyim» di-ye sordu. Ulu Allah «dünya varlığı olarak sadece yiyecek, içecek ve gi-yecek kadar yanında bulundur. Yarın için hiç bir şey biriktirme, hiç dur-madan beni zikret» diye buyurdu.

Bunun üzerine Peygamber'imiz «Allah'ım! Seni nasıl devamlı zikre-deyim» diye sordu. Ulu Allah «insanlardan uzak durmakla; uykunu na-maz, yemeğini açlık yap» .diye buyurdu.

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S. buyuruyor ki:

— Dünyadan uzak durmak hem bedeni ve hem de kalbi huzura ka-vuşturur. Buna karşılık dünya tutkunluğu keder ve üzüntüyü artırır. Dün-ya sevgisi, her günahın başıdır, ondan uzak durmak da her iyilik ve iba-detin ilk adımıdır.»

Anlatıldığına göre salihlerden biri bir cematin yanından geçiyordu. Baktı ki, bir doktor, hastalıkları sayıyor ve bahsettiği her hastalığın nasıl tedavi edileceğini tarif ediyordu. Salih kişi doktora seslendi, «ey be-denlerin tedavi edicisi! Kalbleri de tedavi edebilir misin?» Doktor «evet, hastalığını bana anlat» dedi. Salih kimse «bahsettiğim kalbi atışında da büzülüşünde de günahlar karartmıştır. Onun tedavisi var mıdır?» dedi.

Doktor şu cevabı verdi, «böyle bir kalbin ilâcı, gece-gündüz Allah'a yalvarmak,

yakarmak, O'ndan af dilemek, O'na ibadet etmeye koyulmak. O'ndan özür dilemektir. Kalblerin tedavisi böyledir, şifa ise gayblerin bi-licisi olan Allah'dandır.»

Doktordan bu cevabı alan salih kişi yüksek bir nara atarak ağlaya ağlaya yoluna devam etti. Yürürken şöyle dedi, «Sen ne iyi doktorsun, kalbimin tedavisini doğru bildin» Doktor sözlerini şöyle bitirdi, «bu tari-fim, tevbe ederek kalbiyle tevbelerin kabul edicisi olan Allah'a yönelen-lerin tedavisidir.»

Anlatıldığına göre adamın biri bir köle satın alır. Köle efendisine der ki, «efendim, aramızda şu üç şart bulunacak.

1 — Vakit geldiğinde farz namazları kılmama engel olmayacaksın

2 — Gündüz bana ne iş buyurursan buyur, geceleri bana iş ver-meyeceksin.

3 — Evinde bana, benden başka hiç kimsenin giremeyeceği bir oda ayıracaksın.»

Adam köleye «bu şartlarını kabul ediyorum, kalk evleri gez, kendine kendin bir oda seç» der.

Evleri dolaşan köle orada yıkık bir ev bulunca «burayı seçtim» der; Adam «oğlum, neden yıkık bir ev seçtin» der. Köle «efendim. Allah ile birlikte olunca yıkıntıların bakımlı bahçe gibi olduğunu bilmiyor musu-nuz» der.

Köle gündüzleri efendisine hizmet eder, geceleri Allah'ına ibadete ayırırdı.

Bu böyle devam edip giderken bir gece «efendi evi gezmeye çıkar, kölenin kapısı önüne varınca odayı apaydınlık içinde ve köleyi de sec-deye kapanmış görür, başından aşağı yerle gök arasına asılmış bir kan-dil göz kamaştırıcı bir ışık saçmaktadır. Köle Allah'ına şu sözlerle yal-varıp seslenmektedir. «Allah'ım! Efendimin hakkını omuzlarıma yükledin, ben de ona gündüzleri hizmet ediyorum. Eğer böyle olmasaydı, gece-gün-düzünü sırf sana ibadet ederek geçirirdim. Beni mazur gör, ya Rabb'i.»

Köle secdeye kapanmış böyle dua ederken efendisi ondan gözlerini ayırmıyor, nihayet tanyeri ağarır, kandil geri alınır ve odanın tavanı geri-ye kapanır.

Adam geri döner, varıp olup bitenleri karısına anlatır. Ertesi gece olunca bu sefer karısının elinden tutarak odanın kapısı önüne ikisi gelir-ler. Köle yine secdeye kapanmıştır, kandil yine başından, aşağı sark-mıştır.

Karı-koca kapının önünde dikilip gözyaşları içinde köleye bakarlar. Sonunda yine gün ağarır.

Bunun üzerine efendi köleyi çağırarak ona der ki, «sen Allah rizası için azadsın, böylelikle kendini artık tamamen kendisine mazeret beyan ettiğinin (Allah'ın) ibadetine verebilesin.» /

Köle ellerini havaya kaldırarak şu beyti söyler:

Ey sır sahibi! Artık o sır açığa çıktı.

Halim başkalarına malum olduktan sonra artık yaşamak istemiyo-rum.

Sonra Allah'a şöyle yalvarır, «Allah'ım! Senden ölüm istiyorum» Dua-sı biter bitmez derhal yere düşer ve ölür.

İşte salihlerin, Allah aşıklarının ve O'nun rızası peşinde koşanların hali!

Zehri Riyaz'da rivayet edildiğine göre Hz. Musa (A.S.) nın samimi bir arkadaşı vardır, birlikte hoş vakit geçirirlerdi. Bir gün dostu Hz. Musa'ya «Allah'a yalvar, kendini bana iyice tanıtsın» der. Dostunun ricasına uya-rak Allah'a dua eden Hz. Musa'nın duası kabul edilir.

Bir müddet sonra Hz. Musa'nın dostu dağlara düşer, vahşî hayvan-lara karışır, Musa onu iyice kaybetmiştir. Allah'a şöyle yakarır, «Rabb'ım! O benim yakın dostum, kardeşimdi. Şimdi onu kaybettim.»

Gizli bir ses ona der ki, «ey Musa! Beni iyice tanıyan kimse artık hiç bir insanoğlu ile düşüp kalkmaz.»

Rivayete göre bir gün Hz. Yahya (A.S.) ile Hz. İsa (A.S.) çarşıda yü-rürken karşıdan gelen bir kadın aralarından çarparak geçer. Hz. Yahya «vallahi ben bir şey anlamadım» der. Hz. İsa, Yahya'ya «sübhanellah! Vü-cudun yanımda, ama kalbin nerede» der.

Hz. Yahya şöyle karşılık verir, «Ey Halamoğlu göz kapayıp açasıya kadar bile kalbim Allah'ımdan başkası ile irtibat kursa Allah'ı tanıma-dığımı anlarım.»

Bildirildiğine göre Allah'ı gerçekten tanımak, dünya ve Ahiretin her ikisinden sıyrılarak sırf Allah'a yönelmek, muhabbet şarabı ile bir kere sarhoş olduktan sonra onun cemalini görünceye kadar ayılmamaktır. O kimse rabbinin nuru içindedir.

(38) Kuran-ı Kerim/Al- imran Sûresi. 31
(39) Kur'an-ı Kerim/Ahzab Suresi, 41

12. İBLİS VE AZABINI BEYAN

Ulu Allah (C.C.) şöyle buyuruyor:

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ

— Eğer dönerlerse (Allah'ın emrine uymaktan ve Resul'ünün gös-terdiği yoldan yüz çevirirlerse) bilsinler ki, Allah kâfirleri sevmez (onların ne tevbelerini kabul eder ve ne de günahlarını bağışlar)» (40).

Nitekim ulu Allah kendini büyük görüp Allah'ın ululuğunu kabul et-mediği için iblisin tevbesini kabul etmemiştir. Buna karşılık Hz. Adem'e tevbe etmeyi ilham etmesi ve tevbesini kabul etmesi, kendi dili ile güna-hını itiraf etmesi, pişmanlık duyması ve kendini suçlamasından dolayıdır.

Üstelik Hz. Adem'in (A.S.) işlediği kusur, gerçek manada günah sa-yılmaz. Çünkü peygamberler (Allah'ın selâmı üzerlerine olsun) masum-durlar alimler tarafından kabul edilen sahih görüşe göre ne peygamber olmadan önce ve ne de peygamberken günah işlemezler, günaha düş-mekten korunmuşturlar. Hz. Adem'in (A.S.) kusuru, sadece görünüşte gü-nahtır Buna rağmen o ve Havva, Allah'a şöyle seslenmişlerdir: Kur'an-ı kerimde ulu Allah bize onların yakarışını şöyle bildirmektedir:

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

— Ey Rabb'imiz! Biz kendi kendimize zulmettik. Eğer sen bizi ba-ğışlamaz, bize merhamet etmezsen, hiç şüphesiz hüsrana uğrayanlar-dan olacağız» (41).

Görülüyor ki, Hz, Adem (A.S.) ve Havva yaptıklarına pişman olarak hemen tevbeye yönelmişler ve Allah'ın rahmetinden ümit kesmemişlerdir.

Nitekim ulu Allah şöyle buyuruyor:

لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

— Allah'ın rahmetinden sakın ümit kesmeyiniz» (42).

İblise gelince, o ne günahını itiraf etmiş, ne yaptığına pişman ol-muş, ne kendini suçlamış ve ne de tevbe etmeye yönelmiş, üstelik de Allah'ın rahmetinden ümit kesmiş, kendini beğenmiştir.

Her kim ki, tutumu şeytan gibi olursa tevbesi kabul edilmez. Buna karşılık günah işledikten sonraki tavrı Hz. Adem (A.S) gibi olanların tevbelerini Allah kabul eder.

Çünkü kaynağı nefsî arzuların azgınlığı olan her günahın affedil-mesi umulur,

ama kendini beğenmişliğe dayanan hiç bir günahın affedil-mesi beklenemez. Hz. Adem'in (A.S.) kusuru nefsî arzuların azgınlığına dayanıyorken şeytanın günahı ise kendini, beğenmişlikten ileri geliyordu.

Anlatıldığına göre İblis bir gün Hz. Musa'ya (A.S.) gelir ve ona so-rar ki, «Allah'ın kendisine elci olarak seçtiği ve zaman zaman konuştuğu kimse sen misin?» Hz. Musa «evet, fakat sen kimsin ve ne istiyorsun» diye karşılık verir.

Şeytan kendini tanıtmadan Hz. Musa'ya (A.S.) şu teklifte bulunur, «Allah'ına bildir ki yarattıklarından biri senden tevbesinin kabul edilmesi-ni diliyor.»

Bunun üzerine Allah'dan Hz. Musa'ya (A.S.) şu vahiy gelir, «ey Mu-sa, ona de ki, senin hatırın için dileğini kabul ediyorum. Yalnız ona Hz. Adem'in kabrine secde etmesini söyle. Eğer secde ederse tevbesini ka-bul ederek günahlarını bağışlayacağım.»

Hz. Musa (A.S.) durumu şeytana bildirince o küplere biner, eski bü-yüklenme edasını yine takınarak şöyle der, «ey Musa! Ben ona cen-nette iken secde etmemiştim de şimdi ölüsüne mi secde edeceğim.»

Rivayete göre cehennemde İblis'in azabı ağırlaştırır ve ona «Allah'-ın azabını nasıl buluyorsun» diye sorulur, «olabileceğinden daha ağır» di-ye cevap verir. Bunun üzerine ona denir ki, «Adem, cennet bahçelerin-dedir. Ona secde et, özür dile de bağışlanasın.» Fakat o bu teklifi kabul etmeye yanaşmaz, bunun üzerine çektiği azab, bütün cehennemliklerin azabının yetmiş bin katı kadar ağırlaştırılır.

Haberde bildirildiğine göre ulu Allah, her yüz bin senelik azab dev-resinden sonra şeytanı cehennemden çıkarır ve Hz. Adem'i (A.S.) cen-netten çıkararak şeytana ona secde etmesini emreder, fakat şeytan bu emre uymaya yanaşmayınca yeniden ateşe atılır.

Kardeşlerim! Şeytan'dan kurtulmak istiyorsanız, Allah'a sarılınız, O'na sığınınız.

Kıyamet günü gelince meydana ateşten bir kürsi kurulur, üzerinde İblis çıkar; bütün şeytanlar ve kâfirler çevresinde toplanır, sesi anıran bir eşek sesi gibidir, şöyle konuşur, «ey cehennemlikler! Allah'ın daha ev-vel va'dettikieri bugün nasıl buldunuz?» Etrafındakiler hep bir ağızdan <<="" p="">

Şeytan da onlara der ki, «bu gün merhametten umut kestiğim bir gündür.» Bunun üzerine Allah meleklere onu ve yardakçılarını ateşten topuzlarla dövmelerini emreder. Ebediyen çıkarma emri duymaksızın kırk sene burada işkence çekerler. Cehennem azabından Allah'a sığınırız.

Anlatıldığına göre Kıyamet günü İblis mahşere getirilir, daha önce kurulan ateşten bir koltuğa oturması emredilir. Boynunda lânet hal-kası vardır. Allah azab meleklerine onu oturduğu koltuktan sürükleyerek cehenneme atmalarını emreder. Fakat boynundaki halkaya asılan melek-ler, onu sürüklemeyi başaramazlar.

Bunun üzerine Allah Cebrail'e yanına seksen bin melek alarak onu cehenneme çekmelerini emreder, fakat o da başaramaz. Arkasından Allah İsrafil ve Azrail'e de yanlarına atacakları seksen biner kişi ile birlik-te ayni emri verir, fakat bunlar da onu yerinden kıpırdatamaz. Bunun üzerine Allah buyurur ki, «boynunda o lânet

halkası varken yaratmış ol-duğum bütün meleklerin bin kaç katı bile biraraya gelseler, onu cehen-neme taşıyamazlar.»

Anlatıldığına göre, İblisin birinci kat gökte iken ismi «Abid», ikinci kat gökte iken ismi «Zahid», üçüncü, kat gökte iken ismi «Arif», dördün-cü kat gökte iken ismi «Veli», beşinci kat gökte iken adı «Takı», altıncı kat gökte iken adı «Hazin», yedinci kat gökte iken adı «Azazil» idi.

Fakat Levh-i Mahfuz'daki adı, «İblis» idi, o sonunda başına gelecek olanları bilmiyordu.

Ulu Allah kendisine Hz. Adem'e (A.S.) secde etmesini emredince Allah'a dedi ki, «onu benden üstün mü tutuyorsun? Ben ondan daha ha-yırlıyım. Beni ateşten onu ise çamurdan yarattın» Allah şeytana «ben di-lediğimi yaparım» diye cevap verdi.

Kendini daha şerefli gördüğü için burun kıvırarak ve tepeden baka-rak Hz. Adem'e (A.S.) secde edeceği yerde arkasını çevirdi, diğer bütün melekler bu emre Uyarak kapandıkları secdede uzun bir müddet bekler-ken o sipsivri olarak ayakta kaldı.

Melekler başlarını kaldırıp da onun kendileri ile birlikte secde et-memiş olduğunu görünce şükür maksadı ile ikinci sefer secdeye kapan-dılar. O ise arkadaşlarına yan yan bakarak, onlara katılmayı asla düşün-meyerek ve Allah'ın emrini kırdı diye hiç bir pişmanlık duymayarak yine tek başına ayakta kaldı.

Bunun üzerine Allah yakışıklı vücudunu bozdu, onu domuz sureti-ne çevirdi, başını deve başı ve göğsünü büyük deve hörgüçü biçimine koydu, yüzü maymun yüzüne döndü, gözleri yüzü boyunca uzanan iki ya-rık halini aldı, burun delikleri hakamet çanağı gibi açıldı, dudakları ökü-zünkilere döndü, azı dişleri domuzunkiler gibi ağzından dışarıya fırladı, sakalı yolundu, çenesinde sadece yedi seyrek tüy kaldı.

Allah onu önce cennetten, sonra gökten ve daha sonra yeryüzün-den kovarak adalara sürdü. Şimdi yeryüzüne ancak gizli gizli ayak ba-sabiliyor. Kâfirlerden biri olduğu için Allah'ın lâneti Kıyamet gününe ka-dar onunla birliktedir.

Oysa ki, daha önce yakışıklı, dört kanadlı, bilgili, çok ibadet işleyen, meleklerin Tavusu ve en büyüğü olan, daha bir çok imrenilir, sıfatlar ta-şıyan bir kimse idi. Bunların hiç birisinin ona faydası olmadı. Bundan herkesin ibret alması gerekir.

Söylendiğine göre İblis tuzağa düşürülünce Cebrail ve Mikâil ağla-maya başlarlar. Allah, onlara «niye ağlıyorsunuz» diye sorar. Onlar da «sana varan yolda tuzağa düşmeyeceğimizden emin değiliz» derler, Ulu Allah da onlara «işte öyle olunuz, benim yolumda tuzağa düşmeyeceği-nize hiç bir zaman güvenmeyiniz» buyurur.

Anlatıldığına göre İblis Allah'ın katından kovulunca O'na der ki, «ey Rabb'ım! Adem yüzünden beni cennetten kovdun. Ben ondan kendi başı-ma öç alamam, ancak sen beni üzerine salarsan öcümü alabilirim» Allah ona «seni onun oğulları üzerine salıyorum,çünkü peygamberler senin tu-zağından korunmuşlardır» diye karşılık verir.

O «daha başka imkânlar istiyorum» der. Allah ona «O'nun soyundan gelen her çocuğa karşılık senin soyun iki kat hızla üreyecek» diye cevap verir.

Şeytan yine «daha da isterim» der. Allah ona «onun soyundan ge-lenlerin kalbleri senin yatağındır, onların damarlarında dolaşabilirsin» di-ye karşılık verir. Şeytan «daha da isterim» der. Allah ona «atlı yaya bütün yardakçılarını onun soyundan gelenlerin üzerine sal, mallarına ortak ol, yani haram yollardan kazanarak meşru olmayan yerlere sarfetmelerini sağ-lamaya çalış. Çocuklarına ortak ol, yani onların haram yollardan veya gü-nah olan çiftleşme şekilleri ile çocuk peydahlamalarına çalış, çocuklarına putperestlik inancını hortlatan isimler taktırmaya çalış, batıl dinlere ve gayrı meşru mesleklere yönlendirilmelerine sebep ol. Onları kandırabil-mek için bol bol asılsız vaadlerde bulun.

Meselâ putların koruyuculuğuna güvenmelerini sağlamaya çalış. Babalarının soyluluğundan medet ummayı tavsiye et, tevbeyi sonraya bı-rakabilecekleri hususunda onları, kandırmaya çalış» diye cevap verdi. Ama, Allahın tavsiyesi tehdit yolu ile olmuştur. Nitekim, «dilediğinizi ya-pın» âyetinde de böyledir.

Şeytanın bu tuzağına karşı Hz. Adem (A.S.) de Allah'a der ki, «ya Rabb'i! Onu benim üzerime saldın, eğer senin yardımın olmazsa ona karşı kendimi savunamam» Allah Hz. Adem'e «senin soyundan her yeni doğan çocuğun başına meleklerden bir koruyucu veriyorum» diye cevap verir.

Hz. Adem «daha çok isterim» der. Allah ona «iyiliklerin mükâfatı on kattır» diye karşılık verir. Hz. Adem «daha da isterim» der. Allah ona «zürriyetinin canları çıkmadıkça tevbe etme imkânını ellerinden almam» diye cevap verir. Hz. Adem «daha da isterim» der. Nihayet Allah «ince eleyip sık dokumadan onları affederim» diye cevap verince Hz. Adem «Bununla yetiniyorum» der.

Bunun üzerine İblis tekrar ortaya çıkarak der ki, «ya Rabb'i! Adem'-in soyundan peygamberler yarattın, onlara kitaplar indirdin, hani benim elçilerim» Allah «kâhinler» diye cevap verir. Şeytan «kitaplarım ne ola-cak» diye sorar. Allah «vücudlara döğmeler yolu ile işlenen yazı ve re-simler» cevabını verir. Şeytan «sözüm ne olacak» der. Allah «yalan» diye karşılık verir. Şeytan «Kur'ânım ne olacak» der. Allah «şiir» diye ce-vap verir. Şeytan «müezzinim kim olacak» der. Allah «çalgı âletleri» diye cevap verir.

Şeytan «mescidim neresi» der. AlIah «çarşı ve pazar» diye karşılık verîr. Şeytan «Evim neresi» diye sorar. Allah «hamam» diye cevap verir..

Şeytan «yiyeceğim ne olacak» der. Allah «üzerinde adım anılmayan her türlü gıda maddesi» diye karşılık verir.

Şeytan «ne içeceğim» Her. Allah «sarhoşluk veren bütün içecekler senin» karşılığını verir Seytan « tuzağım neler olacak» der. Allah «kadınlar» cevabını verir.

(40) Kur'an-ı Kerim/Al- İmran, 32
(41) Kur'an-ı Kerim/A'raf Sûresi, 23
(42) Kur'an-ı Kerim/Zumer Sûresi, 53

13. EMANET

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا
وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا

— Biz emaneti göklere, yeryüzüne ve dağlara crzettik. Onlar onu yüklenmeye yanaşmadılar, ondan ürktüler« (43)

Âyet-i kerimedeki «emanet» in mânası, karşılığında sevap yahut ceza tahakkuk eden ibadet ve farzlardır.

Kurtubî'ye göre «emanet» bütün din görevlerini içine alır,âlimlerin çoğunluğunun görüşü ve sahih fetva bu şekildedir. Fakat ayrıntılarda çe-şitli görüşler vardır. îbni Mes'ud'a göre âyet-i,kerime, mal güvenliği ile ilgilidir, emanetler ve benzeri gibi. Yine ona isnad edilen başka bir gö-rüşe göre âyette bütün farzlar kasdedilmekle birlikte özellikle mal gü-venliği sözkonusudur.

Ebu Derda «cünübluktan arınmak emanettir» der. İbni Ömer «insan vücudunda Allah'ın ilk yarattığı organ cinsiyet uzvudur. Sanki Allah ku-tuna «bu uzuv,senin uhdene tevdi edilmiş bir emanettir, onu mutlaka yerinde kullan,onu koruduğun müddetçe ben de seni korurum» demlştir. Buna göre cinsiyet uzvu bir emanettir, söz gibi emanettir, kulaklar birer emanettir,dil bir emanetir,karın,eller ve ayaklar birer emanettir.Emaneti korumayanın imanı yoktur.

Hasan der ki, «emanet göklere, yere ve dağlara arzedildi, bunların hepsi içindekilerle beraber titrediler. Çünkü Allah onlara teker teker «eğer emaneti iyi kullanırsan seni mükâfatlandırırım, eğer kötüye kullanırsan cezalandırırım» diye buyurdu.

Bunun için her biri «hayır» cevabını verdi.

Mucahid (rehimehullahu) der ki, «Allah Hz. Adem'i yarattığı za-man emaneti ona da ayni şartlarla teklif etti. Adem «onu yükleniyorum» dedi.

Hiç şüphesiz Allah emaneti göklere, yere ve dağlara mecbur tuta-rak değil, onları gönüllü bırakarak arzetmiştlr. Yoksa eğer onu onlara, mecbur tutarak teklif etmiş olsaydı, onlar da onu üzerlerine almaktan ka-çınmazlardı.

Kaffal ve onun görüşünde olanlara göre âyetteki «arzetme, teklif etme» ifadesi sembolik (temsilî) dir. Yani gökyüzü, yer ve dağlar, bütün iriliklerine rağmen, eğer emaneti yüklenmeye elverişli olsalardı, karşı-lığı olan mükâfat ve azabın önemi yüzünden, şeriatı omuzlamak bunlara ağır gelirdi Demektir ki, şeriatı yüklenmek, göklerin, yeryüzünün ve dağ-ların kaçınmasını haklı çıkaracak kadar dev bir iştir.

Bununla birlikte ulu Allah'ın «insan onu yüklendi» diye belirttiği üze-re, insanoğlu

bu yükün altına girmiştir. Yani Hz. Adem tohum âleminde zürriyeti belinden çıkarken ve onlardan Allah'ı tanıyacaklarına dair söz alınırken kendisine arzedilen emanetin sorumluluğunu benimsemiştir.

Ulu Allah âyet-i kerimenin devamında «hiç şüphesiz o, (yani insan) çok zalim ve pek cahildir» buyuruyor. Demektir ki, o, bu yükü yüklenir-ken nefsine ağır şekilde zulmetmiştir, ayrıca yüklendiği sorumluluğun ağırlığı hususunda pek cahildir veya Allah'ın emirlerinin ne olduğunu bil-memektedir.

İbni Abbas'dan (R.A.) rivayet edildiğine göre şöyle buyuruyor: Ema-net, Hz. Adem'e arzedildi, «bunu içindekilerle birlikte al, eğer itaat eder-sen seni affederim. Eğer emrimi kırarsan seni azaba çarptırırım» denildi. Hz. Adem «peki, onu içindekilerle birlikte kabul ediyorum» diye cevap verdi. Fakat o günün ikindisi ile akşamı arasındaki kadar bir zaman he-nüz geçmişti ki, Hz. Adem yasak ağacın meyvasını yedi. Ne var ki, Allah hemen rahmetini arkasından yetiştirdi de kusuruna karşılık tevbe «ede-rek yine doğru yola döndü.

«Emanet» kelime olarak «iman» kelimesi ile ayni köktendir. Buna göre Allah'ın emanetini koruyan kimsenin Allah da imanını korur. Pey-gamber'imiz (S.A.S.) şöyle buyurur:

« — Emanete karşı titizlik göstermeyenlerin imanı yoktur.Sözünde durmayanın dini de yoktur.»

Bu konuda bir şair şöyle der:

Korkarak hiyanete razı olanın boynu devrilsin!

O yüzden emaneti korumaya yan çizenin

Dini ve insanlığı bir yana bırakarak başını alıp gitmiştir.

Yaşadıkça başına gelecek belâlar birbirini takip edecektir.

Diğer bir şair de şöyle der:

Hıyanete boyun eğmeği huy edinen kimse

Pek kısa zamanda sıranın kendisine gelmesine lâyıktır.

Zilletler durmadan elemlerini yağdırırlar

Zimmetine hıyanet edenler ile sözünü tutmayanlara.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

-« Mü'min hıyanet ve yalan ile ilgisi olmayan her huyu edinebilir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Ümmetim, emaneti ganimet ve sadakayı angarya saymadıkça iyi yoldadır»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Emaneti güvendiğin kimseye teslim et, sana hainlik edene sen de karşılık verme.»

Buharî ile Müslim'de Ebu Hureyre'den (R.A.) rivayet edilerek nakle-dildiğine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) şöyle buyuruyor:

— Münafığın alâmeti üçtür: Konuştuğu zaman yalan söyler, verdiği sözü tutmaz, uhdesine verilen emanete hiyanet eder.»

Demektir ki, münafık bir kimseye birisi güvenip bir sır verse hemen hıyanet ederek onu başkalarına açar, uhdesine maddî bir emanet tevdi edilse onu inkâr ederek veya korumayarak veyahut izinsiz kullanarak ona karşı hıyanet eder.

Emaneti korumak, mukarreb meleklerin, peygamberler'in sıfatı ve Allah korkusu taşıyan iyilerin huyudur. Ulu Allah (C.C.) şöyle buyurur:

— Hiç şüphesiz Allah size emanetleri lâyık olanlara vermenizi em-reder.» (44)

Bütün tefsir âlimleri, bu âyet-i kerimenin şeriatın bir çok temel pren-sibini kapsadığı görüşündedirler. Âyet-i kerimenin muhatabı idare eden olsun, idare edilen olsun, bütün mükelleflerdir.

Buna göre idarecilerin mazlumu destekleyip hakkını ortaya çıkar-maları gerekir, bu bir emanettir. Başta yetimler olmak üzere müslüman-İarın mallarını korumaları gerekir, çünkü o bir emanettir. Âlimlerin halka dinin hükümlerini öğretmeleri gerekir, bu âlimlerin koruyuculuğuna tes-lim edilmiş bir emanettir.

Ana-babanın çocuğuna iyi terbiye vererek göz - kulak olması gere-kir, çünkü çocuk ana - babaya teslim edilmiş bir emanettir.

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) şöyle buyuruyor:

— Hepiniz ayrı ayrı birer çobansınız, herkes sürüsünden sorumludur.»

Zehr-ur RİYaz adlı kitapta anlatıldığına göre bir kul Kıyamet günü getiririlerek ulu Allah'ın huzuruna dikilir. Ulu Allah ona «falanın emanetini geri verdin mi» diye sorar. Kul «hayır, ya Rabbl!» diye cevap verir.

Bunun üzerine Allah bir meleğe emir verir, elinden tutar, onu ce-henneme götürür ve cehennemin dibine düşmüş olan o emaneti adama gösterir ve onu ateşe atar. Adam, cehennemin dibine ininceye kadar yetmiş yıl ateşte batmaya devam eder. Dibe inince orada duran ema-neti alıp yükselmeye başlar. Cehennemin ağzına çıkınca ayağı kayar, yine batmaya başlar. Sonra yine yükselir, yine batar. Peygamber'imi-zin (S.A.S.) şefaati sayesinde Allah'ın lütfu imdadına yetişerek emanet sahibi ona hakkını helâl edinceye kadar bu iniş - çıkışlar ayni şekilde devam eder.

Ebu Seleme (R.A.) şöyle rivayet ediyor, «bir gün Peygamber'imizle (S.A.S.) birlikte oturuyorken bir cenaze getirildi, namazı kılınacaktı. Pey-gamber'imiz «üzerinde borç var mı» diye sordu, «hayır» diye cevap ver-diler. Bunun üzerine cenaze namazını kıldırdı.

Arkasından bir başka cenaze getirdiler. Peygamber'imiz yine «borcu var mı» diye sordu, «evet, var» diye cevap verdiler. Peygamber «arkada bir şey bıraktı mı» diye sordu, «evet, üç dinar» dediler. Bunun üzerine Peygamber'imiz bu cenazenin de. namazını kıldırdı.

Derken üçüncü bir cenaze getirdiler, Peygamber'imiz (S.A.S.) «bor-cu var mı» diye sordu, «evet,» diye cevap verdiler. Peygamber'imiz «ar-kada bir şey bıraktı mı» diye sordu, «hayır» dediler. Bunun üzerine «ar-kadaşınızın cenaze namazını siz kılınız» dedi.

(43) Kur'an-ı Kerim/Ahzab Sûresi,72
(44) Kur'an-ı Kerim/Nisa Sûresi, 58

14. NAMAZI HUZUR VE HUŞU İLE TAMAMLAMAK

Ulu Allah (CC.) buyuruyor ki:

— Namazlarında huşu içinde olan mü'minler kurtuluşa ermişler-dir» (45).

Bilesin ki, dil âlimleri «huşu» kelimesini «korkmak» ve «çekinmek» gi-bi kalb eylemlerinden» sayar, bazıları da «sükûnet», «öteye - beriye bak-mamak» ve «oynamamak» gibi davranış eylemlerinden kabul eder.

Fıkıh âlimleri «huşu»un namazın farzlarından mı olduğu, yoksa fa-ziletlerinden mi sayılması gerektiği hususunda anlaşmazlık halindedirler, her iki görüşü de ileri sürenler vardır. Birinci görüşü savunanlar şu ha-dis ve âyete dayanıyorlar. Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Kulun ancak aklı tam yerinde iken kıldığı namaz, namaz yerine geçer.»

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki: «— Namazı beni hatırlamak için kil!» (Tahâ: 14). İlk görüşü savunanlara göre gaflet hali «zikir» le, yani Allah'ı hatır-da tutma eylemi ile bağdaşmaz, bu yüzden ulu Allah:

وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ

«Sakın gafillerden olma» diye buyurur (46).

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ①

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾

Beyhakî'nin Muhammed İbni Sirin (R.A.) dan rivayetine göre Mu-hammed İbni Sirin şöyle demiştir «Haber aldım ki Peygamber'imiz (S.A.S.) namaz kılarken gözlerini havaya kaldırdığı için bu âyet inmiştir.» Abdur-rezzak'ın (R.A.) ayni konudaki rivayetinde bu âyet inince Peygamber'i-mizin kendisine namazda huşu içinde olmasını ve gözlerini secde yerin-den ayırmamasını emrettiği ilâve edilmektedir.

Hakim ve Beyhakî'nin birlikte Ebu Hureyre (R.A.) dan naklettiklerine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) namaz kıldığı vakit gözlerini semaya diker-di. Bunun üzerine kendisine yukardaki âyet inmiş, oda hemen başını eğ-mişti.»

Hasan'dan (R.A.) rivayet edildiğine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) şöyle buyuruyor:

— Beş vakit namaz, birinizin evin önünden akan suyu çok bir nehir gibidir, her gün beş kere bu nehre girip yıkanırsa üzerinde kir namına bir şey kalabilir mi?»

Peygamber'imiz (S.A.S.) demek istiyor ki, büyükleri dışında bütün günahları, geride hiç bir şey bırakmamak üzere, beş vakit namaz gide-rir. Elbette ki bu durum, huşu içinde ve kalb huzuru ile kılınan namaz için söz konusudur, böyle olmayan namaz da zaten sahibine reddedilir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Dünyanın her şeyi ile ilgisini keserek iki rek'at namaz kılan kim-senin geçmiş »bütün günahları affedilir»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) şöyle buyuruyor:

— Namaz kılmak, hacca gitmek, Beytüllah'ı tavaf etmek ve diğer usulü belirlenen ibadetler,Allah'ı hatırda tutmayı sağlamak için emredil-miştir. Hatırlanan hakkında —ki asıl amaç ve hedef o'dur— kalbinde say-gı ve ürperme bulunmayınca böyle bir hatırlamanın (zikrin) ne kıymeti vardır?»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Kötü ve çirkin davranışlardan sahibine alıkoyamayan namaz ku-lun Allah'dan daha çok uzaklaşmasına sebep olur,»

Bekir İbni Abdullah der ki, «ey insanoğlu! Allah'ın huzuruna izin-siz girip kendisi ile tercümansız konuşmak istersen bunu yapabilirsin.» Kendisine «bu nasıl olabilir» diye sorarlar. Bekr İbni Abdullah şöyle ce-vap verir, «iyicene bir abdest alırsın, ve namaz yerine gidersin. İşte o an-da Allah'ın huzuruna izinsiz girmiş, tercümansız O'nunla konuşmuş olur-sun.»

Hz. Ayşe (R. Anha) diyor ki, «Rasulüllah ile karşılıklı konuşurduk O bize bir şey der, biz de O'na karşılığında bir şey söylerdik. Fakat namaz vakti girince Allah'ın azameti ile öylesine meşgul olurdu ki, sanki ne O bizi tanır ve ne de biz O'nu tanır

olurduk.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Allah, kulun kalbi ile bedenini birlikte hazırlayarak kılmadığı na-mazin tarafına bakmaz.»

Allah'ın dostu Hz. İbrahim (A.S.) namaza durduğu zaman iki mil uzaktan kalbinin atışı duyulurdu.

Said ül-Tenuhî (rehimehullahu) namaz kılarken yanağından sakalına süzülen göz yaşlan dinmezdi.

Peygamber'imiz (S.A.S.) adamın birini namazda sakalı ile oynarken gördü ve «eğer bu adamın kalbi Allah korkusu taşısa azaları da taşırdı» diye buyurdu.

Anlatıldığına göre Hz. Ali (kerremellahu vechehu) namaz vakti gi-rince titremeye başlar, rengi atardı. »Ne oluyor sana, ya emirülmüminin» dediklerinde «göklere yere ve dağlara arzedilince ürkerek yüklenmekten çekindikleri halde benim üzerime aldığım emânetin vakti geldi» diye cevap verirdi.

Rivayete göre Ali İbni Hüseyin (rehimehullahu) abdest alırken rengi sararırdı, yakınları ona «abdest alırken sana niye böyle oluyor» sorarlar, O da şu cevabı verirdi, «kimin karşısına dikilmek istediğimi biliyor mu-sunuz?»

Rivayete göre Hatem ül.Asam'a (R.A.) namazı nasıl kıldığı hakkında soru soruldu, o da Şöyle cevap verdi: «Namaz vakti girince güzelcene abdest alır, namaz kılacağım yere varırım. azalarım verine otursun diye önce bir müddet otururum. Sonra kalkar. kaşlarımın arasında Kabe. ayaklarımın altında Sırat köpsüsü, sağımda cennet, solumda cehennem, arkamda_ölüm meleği olan Azrail varmış gibi farzederek ve kılacağım son namazmış gibi kabul ederek korku ve ümid arası bir ruh hali içinde

usulüne uygun bir tekbir alarak namaza dururum.

Düzenli bir şekilde «Fatiha» ve «zammı sure » okurum, tevazu içinde rukûa vararak huşu icinde secdeye kapanırım. Sonra sol ayağımın dışını yere, sağ ayağımı baş parmak üzere dikerek bağdaş kurar, otururum,

bu yaptıklarıma ihlas halini katarım. Sonunda «kıldığım namaz acaba ka-bul oldu mu, yoksa olmadı mı» bilemem.

İbni Abbas (R. Anhuma) der ki, «tefekkür hali içinde kılınan ne uzun ne kısa (orta) iki rek'atlık namaz, başıboş bir kalb ile kılınan bir gecelik namazdan daha hayırlıdır.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Ahir zamanda ümmetimden öyleleri gelecek ki, camilere varacak, halka kurup oturacaklar. Dillerinden dünya ve dünya sevgisi düşmeyecektir. Öyleleri ile oturup kalkmayın, Allahın onlara hiç bir haceti yoktur.»

Hasan El Basri'den (R.A.) rivayet edildiğine göre: «Peygamberimiz

(S.A.S.) bir gün «size insanlar arasında en çirkin hırsız kimdir, haber ve-reyim

mi» diye buyurdu. Orada bulunanlar «kimdir ya Resulullah» diye sordular. Peygamber'imiz «Namazından çalandır» diye cevap verdi. Ora-dakiler «namazından çalması nasıl olur» diye sordular. Peygamber'imiz «namazın ruküunu ve secdesini eksik - eksik yaparak» cevabını verdi.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Kıyamet günü kul, ilk önce namazdan hesaba çekilecektir. Namaz-dan yana bir eksiği çıkmadığı takdirde hesaplaşması kolay geçer.Fakat eğer namazdan yana bir eksiği çıkarsa ulu Allah meleklerine «bu kulumun nafile ibadetleri varsa ondan borca kalmış farzları yerine koyun» diye buyurur.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

—Bir kula verilebilecek en hayırlı hediye iki rek'at namaz kılsın di-ye kendisine izin vermektir.»

Namaza duracağı zaman Hz. Ömer'in (R.A.) böğürleri titrer ve dişleri takırdardı. Bu halin sebebi kendisine sorulunca «emaneti yerine getirme-nin ve farz borcunu ödemenin vakti geldi, bilmem ki, onu nasıl yerine ge-tireceğim?»

Anlatıldığına göre Half İbni Eyyüb (R.A.) bir gün namazda iken bir yerinden arı sokar. Sokulan yer kanar, fakat Half hiç bir şey duymaz.

Bu sırada İbni Said çıkagelir, Half'e üzerinden kan geldiğini bildirir de o da elbisesini yıkar. Ona sorarlar, «nasıl oluyor, arı seni sokuyor, vücudunu kanatıyor da sen hiç bir şey duymuyorsun?»

O da şu cevabı verir, «Melik ül-Cebbar olan Allah'ın huzurunda du-ran, başından Azrail dikilen, solunda cehennem ve ayaklarının altında Sırat köprüsü bulunan kimse böyle bir şeyi nasıl duyabilir?»

Amr İbni Zerrin (rehimehullahu) eli kanser olmuş, kendisi ibadet ve takvada hayli yüksek dereceye varmış bir zat idi, doktorlar «elini mut-laka kesmemiz gerekiyor» dediler. O da «öyle ise kesin» dedi. Doktor-lar «seni ipler ile bağlamadan kesemeyiz» dediler.

Bunun üzerine «beni bağlamanızı istemiyorum, namaza durduğum zaman kesiniz» dedi. Nitekim namaza durunca elini kestiler, o ise hiç bir şey duymadı bile.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM BITTI

(45) Kur'an-ı Kerim/Mu'm'nun Sûresi, 1
(46) Kur'an-ı Kerim/Araf Sûresi, 205.

15-Emr-i Bi'l-Ma'rûf ve Nehy-i Ani'l-Munker

Enes Bin Malik\'den rivayet edildigine göre Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

\"Benîm üzerime bir kere selât-ü selâm getirenin nefsinden ulu, Allah (C.C) beyaz bir bulut yaratir. Allah (C.C) buluta rahmet denizinden su yüklenmesini emreder, o da yüklenir. Sonra Allah (C.C) buluta yagmasini emreder, o da yagar. Yere düsen her damladan Allah (C.C) altin, daglara düsen her damladan gümüs yaratir. Kafirin üzerine düsen her damladan da Allah (C.C) onlara iman nasip eder.\"

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

\"Siz insanlarin iyiligi için ortaya çikarilmis, en hayirli bir ümmetsiniz, iyiligi emreder ve kötülükten alikorsunuz. Allah\'a da inanirsiniz.\"
(Al-i imran - 110)

Kelbi (rehimehullahu} der ki: bu âyet-i kerime bu ümmetin diger ümmetlere karsi üstünlük durumunu açiklamaktadir. Bu âyet-i celile gösterir ki, bu islâm ümmeti kayitsiz sartsiz bütün ümmetlerin en hayirlisidir.

Bu üstünlük ilk müslüman halkasi ile son müslüman halkasi arasinda, diger ümmetler karsisinda ortaktir ama halkalar arasinda ayri derece farki vardir. Nitekim sahabelerin ümmetin geri kalanindan üstün oldugu hakkinda hadîsler vardir.

Âyeî-i kerimede geçen «insanlar **«icin çikarilmis»** ifadesi insanlarin iyilik ve yarari için bütün yüz yillarda meydana getirilmis, temayüz edip taninmis demektir.

Yine âyet-i kerimedeki **«iyiligi emreder, kötülükten alakor ve Allah\'a inanirsiniz»** ifadesi, yeni cümledir. Bu cümle ümmetin üstünlük sebeplerini açiklamaktadir. Bu ifadeler, ayni zamanda bu ümmetin belirtilen sifatlari tasidigi müddetçe ve gösterilen yolda ilerledigi sürece ancak diger ümmetlerden üstün olacagini, buna göre iyiligi emrederek kötülükten alakoyma meziyetini yitirdikleri zaman üstünlüklerini de kaybedeceklerini açiklamaktadir.

Demek ki bu ümmetin mensuplari, iyiligi emrederek kötülükten alikoyduklari ve müslüman olsunlar diye kâfirler ite savastiklari için Allah (C.C) onlari insanlara yararlilikta en üstün kilmistir.

\"Insanlarin en hayirlilari, insanlara yararli olanlar, buna karsilik insanlarin en kötuleri onlara zarari dokunanlardir.\"

Âyet-i kerimedeki **«Allah (C.C)\'a inanmiz»** ifadesi. Allah (C.C)\'in birligini tasdik edersiniz, bu inançta sebat edersiniz ve Hz. Muhammed (S.A.V)\'in Allah (C.C)\'in elçisi oldugunu kabul edersiniz demektir.

Çünkü Hz. Muhammed (S.A.V)\'in elçiligini inkâr edenler. Allah (C.C)\'a iman etmis sayilmaz. Zira böyleleri Peygamberimizin (S.A.S.) Allah (C.C) katindan getirdigi mucize âyetleri kendi uydurmasi zannederler.

Peygamberimizin (S.A.S.) buyuruyor ki:

\"içimizden biri bir egrilik gördügü zaman onu eli ile degistirsin, eger gücü yetmiyorsa dili ile degistirsin, buna da gücü yetmiyorsa kalbi île degistirsin ki, bu imanin en zayif sekilde tezahürüdür.\"

Bazi âlimler bu hadis ile ilgili olarak derler ki: elle degistirmek idarecilerin, sözle degistirmek âlimlerin ve kalble degistirmek de bütün müslümanlarin görevidir.

Fakat bir kisim âlimler de egriligi degistirebilmek herkesin egriligi degistirmekle yükümlü oldugunu ileri sürerek ilk görüsteki vazife bölümüne karsi çikarlar.

Nitekim ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:
\"Iyilik ve takvada biribîrinizi destekleyiniz, kötülük ve azginlikta degil» (Maide - 2).

«Iyilikte yardimlasmak» iyilik islemeyi tesvik etmek, ona verdiren yarali yollari açmak. kötülük ve azginlik yollarini mümkün oldugu kedar kapatmakla otur.

Peygamberimiz (S.A.S.) diger bir hadisde buyuruyor ki:

\"Kim bir bid\'at sahibini önterse Allah (C.C) onun kalbini güven ve iman ile doldurur. Kim bir bid\'at sahibine karsi çikarsa Allah (C.C) onu en korkulu günde (Kiyamet gününde) emniyete çikarir. Iyiligi emrederek kötülükten alakoyanlar. Allah (C.C)\'in yeryüzündeki halifeleri, O\'nun kitabinin sözcüleri ve Resul\'ünün temsilcileridir.\"

Hüzeyfe (RA) dan rivayet edildigine göre söyle demistir: **\"Insanlara öyîe bir gün gelecektir ki onlarin nazarinda bir ates lesi iyiligi emrederek kötülükten alakoyan bir müminden daha mekbul olacaktir.\"**

Hz. Musa (A.S.) ulu Allah (C.C)\'a **«mümin kardesi için dua eden, ona iyiligi**

emrederek kötülükten uzak durmasini söyleyen kimsenin mükâfati nedir, ya Rabb\'i!» diye sordu.

Ulu Allah (C.C) Hz. Musa (A.S)\'ya söy\'e cevap verdi. **«her kelimesine karsilik ona bir yillik ibadet yazarim ve onu cehennem azabina çarptirmaktan heya ederim.»**

Kutsi bîr hadisde ulu Allah (C.C.) söyle buyuruyor:

— **\"Ey ademoglu! Tevbe etmeyi erteleyen, bos kuruntular pesinde kosarek Âhirete amelsiz gelen kimselerden olma. Böyleleri ibadet edenler gibi konustugu halde münafiklarin yaptigi hareketleri yaparlar. Kendilerine verilen ile gözleri doymaz, yokluga karsi sabirsizdirlar. Salihleri severler, fakat onlarden degildirler, münafiklardan sözce nefret ederler, fakat onlardandirlar.**
Iyiligi emrederler, faket kendileri yapmazlar, kötülükten baskalarini alikoymaya çalisirlar, fakat kendileri kötülük islemekten geri durmazlar.\"

Hz. Ali (keremellahu vechehu) diyor ki: Peygamberimizin (S.A.S.) söyle dedigini duydum:
\"Âhir zamanda öyle düsük çeneli kisa akilli kimseler türeyecektir ki, söyleyecekleri yararli iyi sözler girtlaklarini asmayacak (kalblerine islemeyecektir) Okun av hayvanini delik-desîk etmesi gibi bu kimseler de dini delik-desik edeceklerdir.\"

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

\"Gök yüzüne çikarildigim gece dudaklari atesten makaslar ile kesilen bir takim erkekler gördüm. «Ya Cebrail, bunlar kimdir?» diye sordum.

Cebrail bana dedi ki. «bunlar ümmetinin baskalarina iyiligi emreden ve fakat kendilerini unutan hatipleridir.»

Nitekim ulu Allah (C.C) böyleleri hakkinda söyle buyurur:

\"Insanlara iyiligi emredip kendinizi unutuyor musunuz? Oysa ki, kitabi okuyan da sizsiniz. Aklinizi basiniza toplamayacak misiniz?\"
(Bakara Süresi, 44).

Yani Allah (C.C)\'in kitabini okudugunuz halde onun prensiplerine göre uygun hareket etmiyorsunuz. Bu adamlar baskalarina sadaka vermeyi emrettikleri halde kendileri vermezlerdi. Demek ki, müminlerin müminlere iyiligi emredip kötülükten alakoymaya çalisirken kendilerini unutmamalari gerekir.

Nitekim ulu Allah (C.C) söyle buyuruyor:

\"Mümin erkekler ile mümin kadinlar, birbirlerinin velileridir. Iyiligi emredip kötülükten alikorlar, namazi dosdogru kilarlar, zekâti verirler, Allah\'a ve O\'nun Resul\'üne itaat ederler. Iste bunlar yok mu? Allah onlari esirgeyecektir. Hiç süphesiz, Allah Aziz ve Hâkimdir.\"
(Tevbe - 7)

Âyet-i kerimede görüldügü gibi ulu Allah (C.C) müminleri iyiligi emrettikleri için övmektedir. Açiktir ki, iyiligi emretme ve kötülükten alakoyma görevinden kaçinanlar, âyet-i kerimede övülen müminlerin disinda kalirlar.

Öte yandan ulu Allah (C.C), bir takim kavimleri iyiligi emredip kötülükten alakoymaktan kaçindiklari için kinamaktadir.

Ulu Allah (C.C.) söyle buyuruyor:
\"Onlar, yaptiklari kötülükden alakoymazlardi. Ne kadar fena bir is yapiyorlardi!\" (Maide - 79)

Ebû derdadan rivayet edildigine göre Peygamberimiz (S.A.S.) söyle buyurmustur:

**\"Ya îyiligi emreder ve kötülükten alakorsunuz veya ulu Allah (C.C) basiniza öyle zalim bir idareci musallat eder ki, ne büyügünüze hürmet eder ve ne de küçügünüze acir,
içinizdeki iyilerin edecegi dualar kabul olunmaz. Allah (C.C)\'dan yardim dîlerler, fakat yardim gelmez, günahtan affedilsin diye yalvarirlar, fakat affolunmaz.** \"

Hz. Ayse\'den (R. Anha) Rivayet edildigine göre Peygamber\'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

\"Ulu Allah (C.C), halkinin onsekiz bin kisisi, peygamberler gibi amel isleyen bîr kasabayi toplu cezaya carptirmistir»

Sahabîler «Nasil olur, ya Resulallah» diye sordular.

Peygamber\'imiz buyurdu ki:

«bu iyi amel isleyen kimseler Allah (C.C) için öfkelenmezler, iyiligi emredip kötülükten alakoymaya çalismazlardi.\"

Ebu Zerr\'ül- Gifarî\'den (R.A.) rivayet edildigine göre Hz. Ebu Bekr es-Siddik (R.A.) Peygamber (S.A.V)\'imize: **«müsrikler ile savasmanin disinda bir cihad sekli var midir, ya Resulallah?» diye sordu.**

Peygamber (S.A.S.)\'imiz ona söyle cevap verdi: «evet, var ya Ebu Bekr, ulu Allah (C.C)\'in sehidlerden üstün dereceli öyle mücahidleri var ki, bunlar sagdirlar, herkes gîbi yerter. içerler ve halkin arasinda gezinirler, ulu Allah (C.C) onlarla gökteki meleklere karsi övünür. Ümmü Seleme Allah (C.C)\'in resul\'ü için nasil süslenirse cennet de onlar için öyle süslenip hazirlanir.»

Hz. Ebu Bekr «ya Resulallah, kimdir bunlar?» diye sordu.

Peygamber\'imiz (S.A.S.) söyle buyurdu:

«bunlar iyiligi emredip kötülügü menedenler, Allah (C.C) için sevip Allah (C.C) adina öfkelenenlerdir.»

Peygamber (S.A.V)\'imiz sözlerine söyle devam etti:

«nefsimi kudret eli altinda tutan Allah (C.C)\'a yemin ederim ki, bu kimselerin cennetteki köskleri, sehidlerinkilerden daha yüksekte olacaktir. Su kösklerin her birinde kimi yakut ve kimi yesil zümrütten olmak üzere ücyüz kapi bulunacaktir. Her kapinin önünde nur parlayacaktir.
Bu kimseler her biri, sirf esinin gözleri içine bakan iri gözlü üçyüz bin huri ile evlenecektir. Adam bunlardan birine baksa «iyiligi emredip kötülükten alakoymaya çalistigin falan günü hatirltyor musun» diyecek, öbürüne dönse «iyiligi emrederek kötülükten alakoydugun falan
yeri hatirladin mi» diye ona iltifat edecektir.»

Haberde bildirildigine göre ulu Allah (C.C.) Hz. Musa\'ya (A.S.) «ey Musa, sirf benim için isledigin hic bir amel var mi?» diye sorar.

Hz. Musa da cevap olarak «Allah\'im! Senin için namaz kildim, oruç tuttum, sadaka verdim, secde ettim. Sana hamd ettim, kitabîni okudum, senin adini andim» der.

Ulu Allah (C.C) buyurur ki: «ya Musa! Namaz senin kilavuzundur, oruç sana kalkandir, verdigin sadaka üzerine gölge olacaktir, secdedeki tesbih senin için cennette agaç olacaktir. Kitabimi okuman sana kösk ve huri saglayacaktir, benim adimi anman da senin isigin olacaktir. Sirf benim için hangi ameli isledin?»

Bunun üzerine Hz. Musa (A.S) «ya Rabb\'i! Sirf senin için olacak bir amel bana bildir ki, onu isleyeyim» der. Ulu Allah (C.C), Hz. Musa\'ya: «ey Musa!, Benim için hiç bir dost edindin mi?, yine benim adima hiç kimseyi düsman bildin mi?» diye buyurur.

Bunun üzerine Hz. Musa (A.S) anlar ki, Allah (C.C) katinda en sevimli amel, O\'nun için sevmek ve O\'nun namina düsmanlarindan nefret etmektir.

Ubeyde Ibni Cerrah (R.A.) der ki. «Peygamber\'imize (S.A.S.) bir gün «Allah (C.C) katinda en degerli sehid kimdir?» diye sordum.

Bana söyle cevap verdi:

«Allah (C.C) katinda sehidterin en yüksek derecelisi, zalim bir valinin karsisina dikilerek iyiligi emredip kötülükten alakoymaya çalisirken öldürülen kimsedir.
Zalim vali onu öldürtmedigi takdirde ne kadar yasarsa yasasin artik onun defterine günah yazilmaz.»

Hasan El-Basrî\'den (rehimehullahu) rivayet edildigine göre Peygamber\'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

\"Ümmetimin en yüksek dereceli sehidi, zalim bir devlet baskaninin karsisina dikilerek iyiligi emredip kötülükten sakinmasini ona hatirlatan ve bu yüzden öldürülen kimsedir. Böyle bir sehidin cennetteki yeri. Hamza île Cafer\'in arasidir.\"

Ulu Allah (C.C) Hz. Yusa Ibni Nun\'a (A.S.) vahyetti ki: **\"Senin kavminden altmis bin kötü ile birlikte kirk bin iyi kimseyi helak edecegim.\"**

Hz. Yusa (A.S) **«ya Rabb\'i! Kötüler için bir diyecegim yok, fakat iyilerin helake ugrama sebebi, acaba nedir ki?»** diye sordu.

Ulu Allah (C.C) buyurdu ki: **«çünkü onlar kötülere karsi benim adima öfke duymadilar, aralarinda hiç bir sey yokmus gibi onlar ile birlikte yiyip içtiler.»**

Hz. Enes (R.A.) der ki. «Peygamber (S.A.V)´imize «tümünü islemedikçe iyiligi emretmiyelim mi ve yine her turlusünden nefsimizi uzak tutmayi basaramadikça baskalarini kötülükten men etmiyelim mi» diye sordûk.

Bize «hayir, iyiligin tümünü islemiyorsaniz bile onu baskalarina emredin ve her türlü kötülükten uzak durmayi basaramiyorsaniz bile yine kötülükten menedin» diye cevap verdi.

Selefden bir zat ogullarina söyle vasiyyet etti:

«içinizden biri iyiligi emredip kötülükten alakoymak isterse nefsini sabirli olmaya hazirlasin ve Allah (C.C)\'in verecegi sevaba güvensin. Çünkü Allah (C.C)\'dan sevap gelecegine güvenen kimse karsilasacaga sikintilarin acisini duymaz.»

16. ŞEYTANIN DÜŞMANLIĞI

Her müminin, âlimleri ve salihieri sevmesi, onlar ile düşüp kalkmayı huy edinmesi,gereken bilgileri onlara sorup edinmesi, nasihatlerini tut-ması, çirkin davranışlardan kaçınması ve şeytanı düşman bilmesi gerekir.

Nitekim ulu Allah (C.C.) şöyle buyuruyor:

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا

— Şeytan size düşmandır, siz de onu düşman tutun» (52).

Yani Allah'ın emrine uyarak şeytana karşı çıkın, yoksa Allah'ın emir-lerine karşı gelerek ona uymayın. Bütün tutumlarınızda, davranışlarınız-da ve inançlarınızda samimiyetle ondan sakının.

Yaptığınız her işte şuurlu olun. Çünkü onun içinize riya sokması çir-kin davranışları gözünüzde süslemesi her zaman mümkündür. Ona karşı koyarken Allah'dan yardım dileyin.

Abdullah îbni Mes'ud (R.A.) der ki. «bir gün Peygamber'imiz bize bir çizgi çizdi ve «işte bu, Allah'ın yoludur» dedi. Sonra onun sağından ve solundan birkaç çizgi daha çizdi ve şöyle dedi, «bunların her biri de birer yanyoldur, her birinin üzerinde bu yan yollara sapmaya çağıran birer şey-tan vardır.» Arkasından bize şu âyet-i kerimeyi okudu:

وَأَنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ
فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

«Hiç şüphesiz, bu benim dosdoğru yolumdur, hep birlikte bunu takip ediniz. Yan yollara sapmayınız ki, O'nun dosdoğru yolundan sizi ayır-masınlar. Allah bunları size, kötülükten sakınasınız diye emretmekte-dir (53).

Âyeti okuduktan sonra, Peygamber'imiz (S.A.S.) bize şeytanın yolla-rının çokluğu hakkında açıklama yaptı.

Peygamber'imizden naklen bildirildiğine göre şöyle buyurmuştur. Beni İsrail zamanında bir rahip vardı şeytan bir genç kıza kasdederek onu bogor sonra da ailesine kızlarını rahibin tedavi edebileceğine inan-dırır, ailesi de kızı rahibe götürür.

Rahip önce kızı tedavi etmeye yanaşmaz, fakat ailesinin ısrarlarına dayanamayarak kabul eder. Tedavi için kız rahibin yanında bulunduğu sırada şeytan hemen rahibe koşar, onu kızın ırzına geçmeye teşvik eder» rahip bir müddet direnirse de sonunda şeytana yenilir ve hastasının ır-zına geçer, genç kız gebe kalır.

Bunun üzerine şeytan rahibe yeniden sokularak der ki, «kızın ailesi yakında gelir, durumu öğrenirler ise rezil olursun. En iyisi onu öldür, aile-si sorarlarsa «kızınız öldü» dersin. Rahip şeytanın teklifini kabul eder, genç kızı öldürerek gizlice gömer.

Bu sırada şeytan yine boş durmaz. Hemen genç kızın ailesine koşar, «rahip kızınızı önce gebe bıraktı, sonra da öldürüp gizlice gömdü» diye olup biteni anlatıp kalplerine vesvese eder.

Bunun üzerine kızın yakınları rahibe koşarlar, «kız nerede» diye so-rarlar, rahip şeytanın öğrettiği cevabı verir, «öldü» der. (Durumu gelme-den önce şeytandan öğrenen kız yakınları) rahibi yakalayıp götürürler, kızlarına karşılık onu öldürmeye karar verirler.

Bu sırada şeytan hemen rahibe koşar, «kızı boğulmasına ben sebep oldum, onu sana getirmelerini tavsiye eden de benim. Şimdi de benim de-diklerimi yaparsan seni onların ellerinden kurtarırım» der.

«Can korkusuna düşen rahip», «ne yapmamı istiyorsun» diye sorar. Şeytan, «bana iki kere secde edeceksin» der Çaresiz rahip şeytanın teklifini kabul ederek ona üstüste iki secde yapar, her şeyi istediği gibi sonuçlandıran şeytan ikinci secdeden başını kaldıran rahibe son sözlerini söyler, «seninle artık hiç bir ilgim yok» der ve kaybolur.

Ulu Allah (C.C.) bu hıssa hakkında şöyle buyuruyor:

— Yahudileri savaşa kışkırtan münafıkların sözleri, tıpkı şeytanın tu-tumu gibidir. Hani şeytan insana önce «küfret» dermiş de insan küfre-dince ben senden uzağım. Çünkü ben âlemlerin Rabb'inden korkarım» demişti.» (54).

Rivayete göre İblis bir gün İmam-ı Şâfi''ye (rehimehullahu) sorar, «ey İmam! Beni dilediği gibi yaratan ve dilediği yolda kullanan sonra da diler-se cennete koyacak ve dilerse cehenneme gönderecek olan Allah hak-kında ne düşünüyorsun, tutumunda adil midir, yoksa zalim mi?»

Şafiî onun bu sözüne düşünür sonra şöyle cevap verir «behey herif! Eğer seni senin arzuna uyarak yarattı ise sana zulmetmiştir, yok eğer kendi muradına binaen seni varetti ise O, yaptığından mes'ul değildir.»

Şeytan aldığı cevabın karşısında öyle perişan oldu ki, nerede ise ye-rin dibine geçeyazdı. Fakat çok geçmeden kendisini toparlayarak Şafiiye dedi ki, «ey İmam! Ben bu soru ile yetmiş bin abidin zihnini bulandırarak onları kulluk divanından çıkardım.»

Bilesin ki, kalb bir kale gibidir, şeytan da oraya girip onu ele geçir-mek, onu fethetmek isteyen bir düşman. Kaleyi düşmana karşı savunmak için onun kapılarından giriş yerlerinde ve gediklerinde nöbetçi bulundur-mak gerekir. Bu nöbetçilik ve muhafızlık görevini kaleyi iyice tanımayan-lar başaramaz.

Kalbi şeytanın vesveselerine karşı korumak, gereklidir, bu görev, her mükellefin omuzlarına yüklenmiş bir «farz-ı ayn»dir. Gerekli olan bir neticeye kendisi olmaksızın ulaşılmayan vasıta da gereklidir.

Şeytanın sızma yollarını bilmeksizin kalbi ona karşı savunmakta ba-şarıya ulaşılamaz. Demek ki, onun sızma yollarını bilmek farz oluyor Şey-tanın kaleye benzettiğimiz kalbe girmek için kullanacağı yollar ve sızma yerleri kulun bir takım sıfatlarıdır. Bunlar çoktur. Bazıları şunlardır:

1 — Öfke ve azgın istek.

Öfke, aklı ürkütüp kaçıran bir canavardır, akıl zayıflayınca şeytanın ordusu hücuma geçer. insan öfkelendikçe, çocuğun topla oynadığı gi-bi şeytan onunla oynar.

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ
إِنِّي بَرِيءٌ مِّنكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

Anlatıldığına göre Allah'ın velilerinden biri İblise «ademoğlunun na-sıl yendiğini bana söyle» der. Şeytan da «öfke ve azgın arzuları kabar-dığı zaman onu ele alırım» diye cevab verir.

2 — Kıskançlık ve ihtiras.

İnsan bir şeye karşı ihtiras bağlayınca ihtirası, gözünü kör ve ku-lağını sağır eder. Böyle olunca da şeytana aradığı fırsat verilmiş olur. Aslında kötü ve çirkin de olsa, arzusuna vardıran her vasıta,muhterisin gözüne güzel gelir.

Rivayete göre Hz. Nuh (A.S.) Allah'ın emrine uyarak her canlı türün-den birer çift alarak gemiye bindiği zaman tanımadığı bir ihtiyarın ge-minin bir köşesine sindiğini görür, ona «gemiye niye girdin» diye so-rar. İhtiyar «adamlarının kalblerine sızmak için girdim, öylece kalbleri benim elimde kalırken senin yanında sadece vücudları kalacak» diye ce-vap verir.

Bu cevap üzerine ihtiyarın kimliğini teşhiste gecikmeyen Hz. Nuh, «defol

buradan,, ey Allah'ın düşmanı, sen mel'un şeytandan başkası de-ğilsin» diye onu kovmak ister.

Bu sırada İblis, Hz. Nuh'a «ben insanları beş şey vasıtası ile helâke sürüklerim, şimdi üçünü sana anlatacağım. Fakat geri kalan ikisini söy-lemem» der.

O anda ulu Allah Hz. Nuh'a «sana ikisini söylesin, geriye kalan üç tanesi mühim değil» diye vahiy gönderir. Bunun üzerine Hz. Nuh şeyta-na «ikisini söyle yeter» der. Şeytan Hz. Nuh'a şu karşılığı verir, «o ikisi öyle vasıtalardır ki, beni hiç yalancı çıkarmamışlardır, hiç bir zaman beni hedefimden geri bırakmamışlardır, insanları bunlar sayesinde mahvede-rim. Bunlar ihtiras ve kıskançlıktır. Kıskançlık yüzünden ben kendim lâ-netlenerek kovuldum. İhtirasa gelince, bir ağacın meyvası dışında cen-netteki her şey Adem'e mubah kılınmıştı, ihtirasını alevlendirerek onu yasak ağacın meyvasından yemeye iknâ ettim.»

3 — Oburluktur.

İsterse yenen yemek sırf helâl olsun. Çünkü oburluk nefsin aşı-rı isteklerini güçlendirir, aşırı arzular da şeytanın silahlarıdır.

Rivayete göre bir gün İblis Hz. Yahya'ya (A.S.) görünür, elinde çe-şitli maddelerden yapılmış bir yular tomarı vardır. Hz. Yahya «bu yular-lar nedir» diye sorar. Şeytan «bunlar insanları yakalamaya yarayan çeşit çeşit arzulardır» diye cevap verir.

Hz. Yahya şeytana «içlerinde bana ait olanı var mı» diye sorar Şey-tan der ki, «galiba bir keresinde karnını tıka-basa doyurmuştun da seni böylelikle namazdan ve zikirden alakoymuştuk» Hz. Yahya «başka bir şey var mı» diye sorar. Şeytan «hayır» der.

Bunun üzerine Hz. Yahya «bir daha karnımı tıka-basa» doldurma-mak, bundan sonra boynumun borcu olsun» der.

Şeytan da Hz. Yahya'ya «andolsun ki, bundan sonra bende hiç bir müslümana nasihat etmeyeceğim» diye k arşılık verir.

4 — Bu huylardan biri de elbise, ev mobilyada süs düşkünlüğüdür.

Şeytan insanın kalbinde süse düşkünlük olduğunu görünce, bu yol-dan tohum atar ve tohumların yumurtlamasını sağlar. Şeytan böyle şey-lere karşı zaafı olan kimseyi durmadan yeni evler yapmaya, yapıların duvar ve tavanlarını türlü türlü geleneklere göre süslemeye ve odaların genişletmeye çağırır, çeşit çeşit kıyafetler ve binek hayvanları ile bezen-meye davet eder ve insanı ömrü boyunca bu çeşit arzuların esiri halinde tutar.

Zaten bu yolda şeytan insanı bir kere kandırdıktan sonra ikinci bir sefer onu ele alması gerekmez, çünkü bu zaafların biri diğerini çeker, ku-lun ömrü doluncaya kadar bu yolda yürür, nihayet günün birinde şeyta-nın yolunda ve doyumsuz arzuların emrinde iken ölüverir.

Böyle kimselerin akibetinin kötü olmasından korkulur. Allah hepimi-zi korusun!

5 — Bu huylardan biri insanlara umut bağlamaktır.

Sefvan îbni Selim (R.A.) der ki, «bir gün Abdullah İbni Hanzele'ye İblis görünür ve der ki, «ya İbni Hanzele! Sana bir şey öğretmek istiyo-rum» İbni Hanzele «ihtiyacım yok» diye karşılık verir.

Şeytan ona «bir dinle de bak, eğer yararlı ise kabul eder, değilse reddedersin» Ey İbni Hanzele, Allah'dan başka hiç kimseden kesin ürnid bağlayarak bir şey isteme. Kızınca ne hale düştüğünü gör, çünkü öfke-lendiğin zaman seni kolayca ele geçiririm.»

6.— Bu huylardan biri acelecilik ve sebatsızlıktır.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki: — Acelecilik şeytandan ağır davranmak ise Allah'dandır.» Çünkü insan aceleye kapılınca, şeytan ona, hiç ummadığı taraftan kötülüğünü benimsetir.

Rivayete göre Hz. İsa (A.S.) doğduğu zaman, yandaşları derhal ibli-se koşup derler ki, «yeryüzünde bütün putların başı eğildi» Şeytan onla-ra «olan oldu, siz yerinizde kalın» diyerek hemen uçuşa geçer. Yeryüzünün altını üstüne getirir, putların boyun eğmesine sebep olan olayı öğ-renemez.

Sonunda Hz. İsa'nın (A.S.) doğduğunu tesbit eder, çevresini bütün meleklerin kuşattığını görür. Bunun üzerine hemen yandaşlarının yanına döner ve onlara şöyle der, «dün gece dünyaya bir peygamber geldi, bu çocuk hariç, hiç bir gebelik ve doğum hadisesi olmamıştır ki, ben yanında bulunmayayım. Bu geceden sonra artık putlara tapılmaz, bundan ümidi-nizi kesin. Bundan sonra ademoğullarına acelecilik ve densizlik yolu ile sokulmaya bakın.»

7 — Bu huylardan biri para ve mal düşkünlüğüdür.

Yiyecek - içecek ile diğer zarurî ihtiyaçların ötesinde kalan bütün varlık, hayvanat ve akabat şeytanın konağıdır.

Sabit ül-Bünananî (R.A.) der ki, «Peygamber'imize (S.A.S.) peygam-berlik görevi verildiği zaman İblis şeytanlarına şunu söyledi, «bir şey ol-du, ama nedir bilmiyorum, gidin iyice öğrenin.»

İblis'in adamları her tarafı araştırdılar, fakat ne olduğunu öğrene-meyerek geri döndüler, «bir şey öğrenemedik» dediler. Bunun üzerine İblis «ben size şimdi haber getiririm» diyerek kayboldu.

Bir müddet sonra çıkageldi ve adamlarına «Allah, Hz, Muhammed'i peygamber olarak görevlendirmiştir» dedi.

Bundan sonra İblis adamlarını Peygamber'imizin sahabilerine (Allah onlardan razı olsun) göndermeye başladı, fakat hepsi her seferinde eli boş ve hayal kırıklığı içinde dönüyorlardı, dönüşte sözleri şunlar oluyor-du, «hayatımızda bir gün böyle adamlarla karşılaşmadık, tam yanlarına sokuluyoruz, namaza kalkıyorlar, böylece bütün gayretlerimiz boşa çı-kıyor.»

Bu sözleri dinleyen İblis adamlarına şöyle dedi. «onları bir müddet kendi hallerine bırakın, Allah'ın izni ile yakında bütün dünyayı fethede-ceklerdir, o zaman biz de onlardan istediklerimizi sızdırırız.»

Rivayete göre Hz. İsa (A.S.) bir gün bir taş parçasını yastık edine-rek yere

yaslanıp bu sırada yanına gelen şeytan,ona «ya İsa! Galiba dünyadan hoşlanıyorsun» der.

Bunun üzerine Hz. İsa (A.S.) taşı başının altından kaldırıp atar ve şeytana «dünya ile birlikte bu da senin olsun» der.

8 — Bu huylardan biri de cimrilik ve yoksul düşme korkusudur.

insanı fakirlere yardım etmekten, sadaka vermekten alakoyan, bi-riktirme ve varlık yığma hırsını kışkırtarak neticede acı azaba sürükle-yen bu huydur. Pintiliğin afetlerinden biri mal biriktirmek için çarşı -pazar dolaşmaktır. Zaten böyle yerler şeytanların cirit attıkları yerler-dir.

9 — Bu huylardan biri taassub.

Kendi görüşlerine körü - körüne bağlanmak, karşı taraftakilere kin beslemek onlara küçümseyen bakışlarla bakmaktır»

Bu tutum, cemiyetin hem iyilerini ve hem de kötülerini birlikte helâ-ke sürükler.

Hasan ül-Basrî der ki, duyduğumuza göre İblis şöyle demiş «Mu-hammed'in ümmetini ayartarak bazı günahlara soktum, fakat Allah'dan af dileyip kusurlarını bağışlatarak belimi kırdılar. Fakat ben onlara öyle günahlar işletiyorum ki, onlar için Allah'dan af dilemezler. Bunlar boş arzu ve heveslere kapılarak burunlarının doğrusuna gitmeye dayanır.»

Şeytan doğru söylüyor. Böyleleri, saplantıları yüzünden günahlara sürüklendiklerini bilmezler ki tevbe etsinler.

10— Bunlardan biri Müslümanlara su-i zânda bulunmaktır.

Bundan hatta kötüleri itham etmekten bile kaçınmak gerekir. Her-kesin kusurunu okuyarak, onun-bunun hakkında kötü düşünceleri ileri sü-ren kimse gördün mü, bilesin ki, onun, içi pistir ve kendi iç pisliği, dışına sızmaktadır.

Şu halde insan şeytanın içeri girmesini önlemek için kalbinin bu ka-pılarını kapatmalı. Bunlara karşılık Allah'ı zikretmesine yardımcı olma-lıdır.

İbni İshak (rehimehullahu) şöyle der: Kureyş kâfirleri sahabîlerin Mekke'den Medine'ye hicret ettiğini görünce ve Peygamber'imizin (S.A.S.) yeni taraftarlar kazandığını duyunca O'nun gücünden korkmaya başladı-lar, çünkü O'nun kendileri ile savaşmak üzere ordu topladığını anlamış-lardı.

Bunun üzerine her zamanki toplantı yerleri olan Kuzey İbni Kılâb'ın evi olan (Dar'ül Nedve'de), durumu görüşmek için biraraya geldiler. Kabile-nin bütün kararlan bu evde yapılan toplantılarda alındığı için ona bu isim verilmiştir. Kureyş herşeye mutlaka burada karar verirdi. Bu toplantılara kırk yaşını doldurmamış Kureyş'li olmayanlar alınmazdı.Kureyşliler de bu şart aranmazdı.ebü Cehil'in başkanlığında bir cumartesi günü toplanmışlardı. Bundan dolayıdır ki; cumartesi günü Mekir ve Hiyie günüdür» buyurulmuştur Necd'li bir ihtiyar kılığına girmiş olan İblis aralarında bu-lunuyordu İblis'in aralarına girmesi şöyle oldu. İpek bir cübbe veya tay-lasan giyerek alımlı bir ihtiyar kılığında kapıda belirmişti.

Münafıklar bu «ihtiyar kimdir» diye sordular. İblis cevap verdi, «Necd li bir adam,

ne için toplandığınızı duydum da söyleyeceklerinizi dinleme-ye geldi, bazı noktalarda size fikir verme ve nasihatlerde bulunma ihti-mali de vardır.» Bunun üzerine ona «içeri gir» dediler, o da girdi ve ko-nuşmalara katıldı.

Peygamber'imize (S.A.S.) ne yapılması gerektiği konusunda tartışıyorlardı, yüz kişi idiler, bir rivayete göre ise onbeş kişi idiler. İleri gelen-lerinden biri olan Ebul Buhteri —ki kâfir olarak Bedr savaşında öldü-şu görüşü ileri sürdü, «O'nu zincire vurup hapsedin, kapıyı üzerine kit-leyin ve bundan sonra O'ndan evvel gelip geçmiş şair ve büyücülerin başına gelen akıbetin O'nun da başına gelmesini bekleyin (yani zin-danda ölmesini bekleyin).»

Necd'li ihtiyar (yani aslında şeytan) bu fikre karşı çıkarak der ki, «bu fikir isabetli değildir, Allah'a yemin ederim ki, eğer siz O'nu zin-cire vurup hapsedecek olsanız, daha üzerine kapıyı kapatır-kapatmaz başına gelenleri adamları duyacak, hemen baskın düzenleyip O'nu eli-nizden alacaklar, sonra da karşınızda hindi gibi kabararak mukaveme-tinizi kıracaklardır, o yüzden bu fikir isabetli değildir, başka bir çare dü-şünün.

İleri gelenlerden bir diğeri olan Ebul Esved Rabia Bin Amrül Amiri şu görüşü ileri sürer, «O'nu aramızdan çıkarır, beldemizden sürelim ne-reye isterse gitsin, hiç ilgilenmeyelim.»

Necd'li (Allah'ın lâneti üzerine olsun) bu görüşe de derhal karşı çıkar ve der ki, «Vallahi bu da çıkar yol değildir. Ne güzel konuştuğunu, ne kadar çekici bir mantığa sahip olduğunu ve ileri sürdüğü yeni gö-rüşler ile herkesin kalbini ne biçim büyülediğini görmüyor musunuz?

Eğer O'nu buradan kovacak olursanız, bir arap kabilesine varıp araya yerleşebilir, onları tatlı dili ile kandırarak size karşı kışkırtabilin Sonra da toplayacağı bir ordu ile üzerinize yürüyerek elinizden iktidarı alabilir ve size istediğini yapabilir

O'nun hakkında başka bir çare düşünmelisiniz.»

Bunun üzerine meşhur Ebul Cehl söz alarak der ki, «vallahi, O'nun hakkında benim bir fikrim var, ama sizin sözleriniz buna uzak kalıyor. Ba-na kalırsa her kabileden gözü pek, atılgan, becerikli birer delikanlı seçe-ceksiniz, ellerine birer keskin kılıç vereceksiniz, üzerine çullanacaklar, hepsi bir adam vuruyormuş gibi, ayni anda kılıçlarını çekip üzerine in-direcekler ve nefes almaya fırsat vermeden canını alacaklar, böylece O'ndan kurtulmuş oluruz.

Bütün kabileler suç ortağı olacağı için O'nun kabilesi olan Abdül Menaf kabilesi, diğerlerinin tümüne karşı O'nun kan davasını gütmeye cesaret edemezler, hep birlikte diyetini veririz, olur-biter.»

Necd'li ihtiyar. (Allah'ın lâneti üzerine olsun) Ebul Cehl'in sözü bi-tince der ki, «görüş budur, başka çare göremiyorum

Böylece o toplantıda Peygamber'imizi (S.A.S.) öldürmeye karar ve-rerek dağıldılar.Fakat bu sırada Cebrail (A.S.) Peygamber'imize (S.A.S.) gelerek «bu gece her zamanki yatağında yatman diye talimat verir.

Gece olunca Kureyş kâfirlerinin seçkin silâhşörleri Peygamber'imi-zin evi önünde pusu kurdular, uyumasını gözetliyorlardı, uyuyunca üze-rine çullanacaklardı.

Öte yandan Peygamber'imiz (S.A.S.) Hz. Ali'yi (keremellahu vec-hehu) o gece yatağında yatmakla görevlendirdi, Hz. Ali bu hadiseden sonra Peygamber'imizin cuma ve bayramlarda giyindiği yeşil bir paltoyu üstüne çekerek yatağa uzandı. Böylelikle Hz. Ali (kerremellahu vechehu» kendini Allah'a adayarak Peygamber'imizin hayatını kurtaran ilk müslü-man oldu. Bu konuda bizzat Hz. Ali'nin söylediği bir şiir şöyledir:

Kendini ileri sürerek toprağa ayak basanların en hayırlısını korudum

Beytül Atık'a ve Hacerul Esved'i tavaf edeni.

O Allah'ın Resul'üdür, O'na tuzak kurmalarından çekinmişti.

Kudret eli her yere uzanan ulu Allah O'nu tuzaktan korudu.

Allah'ın Resul'ü, mağarada güven içinde geceyi geçirdi.

Allah'ın örtü ve himayesi altında saklanarak

Ben ise onları ve bana yapabileceklerini bekleyerek geceyi geçirdim. Kendimi ö!üme ve esarete adamıştım.

O gece Peygamber'imiz (S.A.S.) silâhşörlerin önünde evden çıktı, Allah onların gözünü kararttığı için hiç biri O'nu göremedi, Peygambe-r'imiz «Yasin» suresinin şu kısmını okuyarak onların her birinin başına daha önce avucuna almış olduğu toprağı saçmıştı. Peygamber'imizin okuduğu âyetler şunlardır. Ulu Allah buyuruyor ki:

يسٓ ﴿١﴾ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾ عَلَىٰ صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٥﴾ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَا أُنْذِرَ
آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ
إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ
سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾

— YASİN, Hikmet dolu Kur'an hakkı için, hiç şüphesiz, san pay* gamberferden birisin, dosdoğru yol uyarınca. O kitab (Kur'an), gücü her şeye yeten, bağışlayıcı

tarafından indirilmiştir, ataları ikaz edilmemiş olan bir kavmi ikaz etmek için. Onların çoğu üzerinde söz (hüküm) gerçekleşti, onlar artık iman etmezler.

Biz onların boyunlarına, çenelerine kadar dayanan tasmalar taktık, bu yüzden başlarını sağa- sola çeviremezler. Ayrıca biz onların önlerine ve arkalarına birer set çektik ve onları örttük, bundan dolayı göremezler» (55).

Böylece Peygamberimiz (S.A.S.) evden ayrılarak dilediği yere yolcu öldü.

Bu sırada silâhşörlerin yanina, daha önce aralarında bulunmayan bir yabancı geldi, onlara «burda ne bekliyorsunuz» diye sordu. Silâhşörler «Muhammedi» diye cevap verdiler. Yabancı onlara dedi ki. tAllah sizi hayal kırıklığına uğrattı. Vallahi O, sizin önünüzden geçip gitti. Giderken de her birinizin başına toprak serpti ve dilediği yolu tuttu. Başınızın üstüne bakasanız a!.»

Bunun üzerine herkes eli ile başını yokladı, tepelerine toprağın ser-

pitdiğini gördüler. Hemen pusudan çıkarak Peygamberimiz (S.A.S.)'ın odasına girdiler, ve Hz. Ali'yi (kerremellahu vechehu) Peygamberimizin paltosuna bürünmüş yatakta buldular, «vallahi, bu Muhammed'dir, işte, paltosuna bürünmüş, uyuyor» dediler. ,

Bu düşünce ile sabahladılar, fakat yataktan Hz. Ali (keremellahu vechehu) kalktı. O zaman «bizimle geceleyin konuşan yabancı doğru söylemiş» dediler. Kur'an-ı kerimin şu âyeti bu konuda indi. Ulu Allah şöyle buyuruyor:

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ
وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٣٠﴾

— Hani bir keresinde o kâfirler, ya öldürmek veya sürmek üzere seni tutuklamak için tuzak kurmuşlardı. Onlar tuzak kurarlar, ama Allah onların tuzağını boşa çıkarır. Hiç şüphesiz Allah tuzaklarını en hayırlı şekilde boşa çıkarandır» (56).

Bu konuda bir şair şöyle der: Canını sıkma! Zorluğun arkası kolaylıktır. Her şeyin bir vakti ve takdiri vardı^

Takdir sahibi, bizim halimizi şüphesiz görüyor Bizim tedbirimizin üstünde Allah'ın tedbiri vardır.

Bu olayın arkasından ulu Allah Peygamber'imizin Mekke'den Medi-ne'ye göç etmesine izin verdi. İbni Abbas (R.A.) «ey Rabb'im! Bana doğ-ru şekilde girip doğru şekilde çıkmak nasib eyle, bana kendi nezdin-den yardıma bir kılavuz ihsan eyle» âyet-i kerimesinin tefsiri sırasında «Cebrail, Peygamber'imize yanına Hz. Ebu Bekr'i almasını emretti» der.

Hakim, Hz. Ali'ye dayanarak rivayet eder ki, Peygamber'imiz (S.A.S.) göçme emrini aldığı zaman Cebrail'e «yanımda kim olacak>> diye sorar, Cebrail (A.S.) de «Hz. Ebu Bekr» diye cevap verir. Öteyandan Peygam-ber'imiz çıkışını Hz. Ali'ye bildirdi, yanında bulunan emanetleri sahiple-rine teslim etmek üzere onu yerine

bıraktı.

Hz. Ayşe (R. Anha) hicret olayını şöyle anlatır: Bir gün biz Ebu Bekr'in (babamın) evinde otururken kuşluk sıraları, aşağı - yukarı günün en sıcak saatlerinde Peygamber'imizin eve doğru geldiğini gördüm.

Hz. Ebu Bekr'in diğer bir kızı olan Hz. Esma (R. Anha) ise Taberanî'-nin rivayetine göre olayın bu kısmı hakkında şunları söylemektedir. «Re-sulüllah. Mekke'de iken biri sabah, öbürü akşamleyin olmak üzere günde iki defa bize gelirdi. O gün ise (hicret öncesi günü) kuşluk vakti eve gel-mekte olduğunu görerek babama dedim ki, «babacığım, şu gelen Resu-lüllah, başını sarmış, buraya doğru geliyor, oysa ki bu saatte bize gel-mek huyu değildi.»

Hz. Ebu Bekr, Esma'nın sözlerine şöyle cevap verdi» «anam-babam O'nun uğruna feda olsun, yemin ederim ki, bu saatte O'nu buraya gel-meye mutlaka mühim bir olay sevketmiştir.»

Bundan sonra olanları Hz. Ayşe şöyle anlatmaya devam ediyor, «Re-sulüllah kapıya geldi, içeri girmek için izin istedi, Hz. Ebu Bekr izin verin-ce içeri girdi. Ebu Bekr oturmakta olduğu sedirden inerek O'na yer ver-di. Oturunca Ebu Bekr'e «yanındakileri dışarı çıkar» dedi. Ebu Bekr «bun-lar senin ev halkındır yani Ayşe ile Esma'dır dedi.

Başka bir rivayette ise «yabancı yok. İki kızım var burada» diye ce-vap verdi. Bunun üzerine Peygamber'imiz (S.A.S.) söze girerek Ebu Bekr'e «göç etmeme izin verildi» dedi. Hz. Ebu Bekr «ana-babam uğruna feda olsun, benim de yanında gelmemi istiyor musun? diye sordu. Peygam-ber'imiz «evet» dedi.

Bu sırada Ebu Bekr'in ağladığını gördüm, o zamana kadar hiçbir kim-senin sevincinden ağlayacağını sanmazdım.

Hz. Ebu Bekr (R.A.) Peygamber'imize (S.AS.) «anam-babam yoluna feda olsun, şu iki binek hayvanımdan birini kendine al» dedi. Peygam-ber'imiz (S.A.S.) «eğer parası ile satmaya razı olursan alırım» diye ce-vap verdi.

Bir rivayette: (Dilersen kıymetini verir alırım) buyurdu, binek hayva-nın ancak para karşılığında kabul etmesi, Allah yolunda yapacağı göçün hem mal ve hem de beden ile işlenen bir ibadet haline gelerek eksiksiz bir mahiyet kazanmasını istemesinden ileri geliyordu.

Hemen yol hazırlıklarına giriştik, azık torbalarını hazırladık içine bir pişmiş koyun koyduk. Kız kardeşim Esma bel kuşağından bir parça ke-serek dağarcığın ağzını bağladı, bu yüzden adı ondan sonra «çift kuşak-lı» diye kaldı.

Böylece yola çıkan Rasûlüllah (S.A.S.) ile Ebû Bekr (R.A.) «Sevr» mağarasına vardılar, üç gün burada saklandılar. «Sevr» Mekke yakınla-rındaki bir dağın adıdır, oraya ilk defa çıkan Sevr İbni Abdü'l-Menat'ın adına izafeten bu ismi almıştır.

Diğer bir rivâyete göre Rasûlüllah ile Ebû Bekr, evin arka kapısından çıkarak yola koyuldular. Yine bir rivâyete göre yolda Ebû Cehl ile karşılaş-tılar, fakat onları

onun gözlerinden Allah sakladı ve o farketmeden geçip gittiler.

Hz. Esma (R. Anha) der ki, «Hz. Bekr, beş bin dirhem olan bütün parasını yanına alarak bu yolculuğa çıkmıştır.»

Kureyş'liler Peygamber'imizi (S.A.S.) ellerinden kaçırınca, Mekke'-nin her tarafını aradılar, altını üstüne getirdiler. Her tarafa iz sürücüler çıkardılar. Mağaranın yolunu tutan iz'ciler, onların izlerini tesbit ettiler ve mağaranın ağzına kadar izlerini sürdüler.

Peygamber'imizi ellerinden kaçırmak, Kureyş'lilere ağır geldi, bu işe canları çok sıkıldı, bu yüzden O'nu yakalayana yüz deve adadılar.

Kadı İyad'dan (R.A.) rivâyet edildiğine göre Sebir Dağı Peygamberi-mize «Yâ Rasûlüllah! Benden kaç, çünki üzerimde iken öldürülmenden ve o yüzden Allah'ın lânetine uğramaktan korkuyorum» diye seslendi. Buna karşılık Hıra Dağı da «Bana gel, yâ Rasûlellah!» diye O'na seslendi.

Rivâyete göre Peygamber'imiz ile Ebû Bekr (R.A.) mağaraya girince Allah'ın emri ile mağaranın ağzında hemencecik bir «ummu gayicn» ağacı bitiverdi ve bu ağacın varlığı mağaranın yolunu kâfirlerin gözlerinden sakladı. Öte yandan ulu Allah, örümceğe mağaranın ağzını ağla örmesini emretti, bir çift yabanî güvercin de yine kapıda yuva kurdular.

Bunların hepsi müşrikleri mağaraya girmekten alakoydu. Yine rivâ-yete göre, bugün Harem-i Şerif'de görülen güvercinler o çiftin soyundan gelir. Peygamber'imize sağlamış oldukları himayenin karşılığında, nesil-lerinin artması ve Harem'de avlanma tehlikesinden uzak olarak güven içinde yaşamakla mükâfatlandırıldılar.

Kureyş kabilesinin her öbeğinden seçilen delikanlılar, elleri sopalı, baltalı ve kılıçlı olarak mağaranın kapısına dayandılar. Aralarından biri

ayrılarak mağaranın ağzına sokuldu, orda yuva yapmış bir çift güvercini görünce arkadaşlarının yanına döndü, Ona «Ne var, ne yok» dediler, o da «Kapıda iki yabanî güvercin görünce içerde hiç kimsenin bulun-madığını anladım» diye karşılık verdi. Peygamber'imiz (S.A.S.) bu ko-nuşmayı içerden duydu ve Allah'ın düşmanlarını savdığını anladı.

Buna rağmen delikanlılardan biri «içeri girin» dedi. Fakat onlardan biri olan Ümeyye İbni Half ona şu cevabı verdi, «içeri girip ne yapacak-sınız. Kapı Muhammed'in doğumundan bile daha eski bir örümcek ağı ile örülmüş, eğer O içeri girmiş olsaydı yumurtaların kırılmış ve ağın parçalanmış olması gerekirdi.»

Bu durum Kureyşlileri askeri harekâta girişmekten kesinlikle ala-koydu. Görüyor musun, ağaç, arananı nasıl saklayarak kovalayanı şa-şırttı, öte yandan örümcek geldi, mağara kapısını perdeledi,boşluğun yüzünü ağı ile örerek iz'cilerin gözünü bağladı da aramaktan caydılar. Böylelikle örümcek Peygamber'imizi (S.A.S.) koruma şerefi kazandı. İbni Nakîb'in bu husustaki şiiri ne kadar güzeldir:

«İpek böceği koza örer, her çeşit elbiseye yakışır. Fakat örümcek ondan daha üstündür, Peygamber'in başına ördüğü ağ sayesinde..,»

Buharî ile Müslim'in Hz. Enes'den rivâyet ettiğine göre şöyle demiştir: Ebû Bekr (R.A.) bana şöyle dedi, «Mağarada iken Peygamber'imize «eğer iz'cilerden biri ayaklarının ucuna baksaydı bizi görecekti» dedim, O bana «Sen bu iki kişiyi ne sanıyorsun» bunların üçüncüsü Allah'dır», diye ce-vap verdi.»

Siyer yazarlarından birine göre Hz. Ebû Bekr, Peygamber'imize «Bun-lardan biri ayak parmaklarının ucuna baksa bizi görecekti» dediği zaman Peygamber'imiz ona şöyle cevap verdi: «Onlar o taraftan bize doğru gel-selerdi,, biz de bu taraftan giderdik.»

Hz. Ebû Bekr, Peygamber'imizin gösterdiği tarafa bakınca mağara-nın açıldığını, bir denizin belirdiğini ve bir geminin karaya yanaşmış dur-duğunu gördü.

Hasan'ül - Basrî'den rivâyet edildiğine göre Peygamber'imiz ile Hz. Ebû Bekr, gece mağaraya doğru yol alırlarken Hz. Ebû Bekr, Peygam-ber'imizin bazan önünden bazan da arkasından yürüyordu. Peygamber'i-miz O'na bu davranışının sebebini sorunca Ebû Bekr (R.A.) şu cevabı ver-di, «Kılavuzluk aklıma gelince önün sıra yürüyorum, sonra gözetleme gö-revimi hatırlayınca geride kalıp arkan sıra yürüyorum.» Peygamber'imiz O'na «Başımıza bir hal gelse benim uğruma seve seve ölür müsün?» diye sordu. Ebû Bekr, «Seni, Hakkı tebliğ etmek üzere gönderene (Al-lah'a) yemin ederim ki, evet» diye cevap verdi.

Mağaraya vardıklarında Ebû Bekr, Peygamber'imize «Olduğun yer-de dur, yâ Rasûlellah, ben mağarayı senin için temizleyeyim» dedi ve öteyi-beriyi temizlemeye koyuldu. Mağaranın zeminini el yordamı ile yoklarken rastladığı her deliği paltosundan bir parça keserek tıkıyordu, böyle böyle paltosunu bitirdi, fakat son bir delik açık kaldı, onu da her hangi bir canlı çıkıp Peygamber'imizi ısırmasın diye topuğu ile tıkadı.

Bundan sonra Peygamber'imiz içeri girdi, başını Ebû Bekr'in dizine dayayarak uykuya daldı, o sırada bir canlı Ebû Bekr'in topuğunu ısırdı, fakat Peygamber'imizi uyandırmamak için kımıldamadı, acıdan gözleri yaşarınca damlalardan biri Peygamber'imizin yüzüne aktı ve O'nu uyan-dırdı. Peygamber'imiz Ebû Bekr'e «Ne oluyor sana» diye sordu, «Anam -babam yoluna feda olsun, ısırıldım» diye cevap verdi. Peygamber'imiz so-kulan yere tükürük bastı ve acısı dindi. Meşhur İslâm Şâiri Hassan İbni Sâbit (R.A.) bu mevzûda ne güzel söyler:

«O şerefli, mağaradaki iki kişinin ikincisi idi,

O ikisi dağa çıkınca, düşman oranın her tarafını aradı.

Düşmanlar bütün canlılardan öğrendiler ki;

Peygamber'imize karşı duyulan sevginin dengi yoktur.»

Peygamber'imiz Mekke'den perşembe günü yola çıkmıştı, mağaradan da Pazartesi gecesi ayrılmış olmalıydı, çünki orada üç gece kaldı. Bu olay Rebiülevvel ayının başlarında meydana geldi, Rebiülevvel ayının onikinci Cum'a günü ise Medine'ye vardı.

Anlatıldığına göre adı Zekeriyya olan bir Zâhid şiddetli bir hasta-lığa yakalanır, ölmek üzeredir, son demlerinde bir arkadaşı başına gelir ve ona «Lâilâhe illellah, Muhammed'ür - Rasûlüllah» demeyi telkîn eder, fakat zâhid bu telkîni yüzünü

ekşiterek reddeder.

Arkadaşı ikinci sefer telkîn eder, zâhid yine yüzünü çevirir, arkada-şının üçüncü telkînini ise «hayır, söylemiyorum» diye sözlü olarak red-deder. Arkasından bayılır, başı arkadaşının dizleri üzerine düşer, bir müd-det böyle kalır, arkasından biraz açılır ve gözlerini açınca «bana bir şey dediniz mi?» diye sorar, ona «evet, sana üç kere Kelime-i Şehâdet ge-tirmeni telkîn ettik. İki keresinde yüzünü döndün, üçüncüsünde de, «söy-lemiyorum» diye cevap verdin» derler

Zâhid onlara durumu şöyle açıklar, «Bana İblis geldi, elinde bir bar-dak su vardı, sağımda durdu, bardağı sallayarak «su ister misin?» dedi, «tabiî» dedim. Bunun üzerine «İsa Allah'ın oğludur» dedi, o yüzden yü-zümü öbür tarafa çevirdim.

Sonra ayak uçlarımdan yana bana sokuldu, ayni sözü söyledi, ona yine yüzümü döndüm. Üçüncü defa bana ayni cümleyi tekrar ettirmek is-teyince «hayır, söylemiyorum» diye cevap verdim. İşte o zaman su dolu bardağı hırsından yere çaldı ve ortalıktan kayboldu.

İşte ben şeytanı reddettim, yoksa sizin telkîninizi değil, şimdi söy-lüyorum: «Eşhedü ellâilâhe illellâh ve eşhedü enne Muhammeden abdühu ve rasûlühü.»

. Rivâyete göre Ömer - Bin Abdülâziz (R.A.) der ki, «Sâlihlerden biri. şeytanın insanoğlunun kalbinin neresinde olduğunu kendisine göster-mesini Allâh'dan ister.Bunun üzerine rüyada içi dışından görünen yarı şeffaf bir insan vücudu görür, adamın başı omuz ile kulağı arasındaki boşlukta ve sol omuzu üzerinde kurbağa şekline girmiş olarak şeytanı görür, uzun ince bir hortumu vardır, onu adamın omuzundan kalbine uzat-mıştır, bu yoldan oraya vesvese akıtmaktadır. Fakat, adam Allah'ın adını andığı zaman kurbağa kılığına girmiş olan şeytan görünmez oluyor.» . Allah'ım! Lânetlik şeytanı ve kıskançların dilini üzerimize musallat eyleme, Peygamberlerinin sonuncusu olan Hz. Muhammed (SAV.) hür-metine sana zikir ve şükürde bulunmamıza yardım buyur.

ONALTINCI BÖLÜM BITTI

(52) Kur-an-ı Kerim/ En'am Sûre-i Celilesi. 153.

(53) Kur'an-ı Kerim/En'am Sûresi, 53
(54) Kur'an-ı Kerim/Haşr Sûresî. 16
(55) Kur'an-ı Kerim/Yasin Sûresi, 1-9
(56) Kur'an-ı Kerim/Enfal Sûresi. 30

17.Emânet ve Tevbe

Rivayete göre Muhammed Ibni Münhedir, söyle der:
«Babamin bana söyle anlattigini hatirliyorum:

Bir defa Süfyan'üs - Sevrî, Harem-i Serifi tavaf ederken her adim basinda

Peygamberimize (S.A.S.) salâtü selâm getiren bir adam görür, der ki: «Behey adam! Sen tesbih ve tehlili birakmissin, kendini tamamen Peygamber'imize salât-ü selâm getirmeye vermissin, bu husûsda bir bildigin mi var?» dedim.

Bana «Allah (C.C) günahini bagislasin, sen kimsin?» diye sordu, ona «Süfyan'üs - Sevrî'yim» diye cevap verdim. Bunun üzerine bana sunlari söyledi: «Eger sen zamaninin en büyük zahidi olmasaydin sana durumumu anlatmaz, seni sirrima ortak etmezdim. Simdi dinle:

Babamla birlikte hacc için yola çikmistik, konak yerlerinden birinde babam hastalandi, yolculuktan geri kalarak onun durumu ile ilgilendim. Fakat sonunda öldü, ruhu çikinca yüzü kapkara kesildi.
Ben dehsete kapilarak «Innâ lillâhi ve innâ ileyhi raciun» (Hiç süphe siz biz Allah içiniz ve O'na dönecegiz) dedim ve yüzünü örttüm.
Bu sirada göz kapaklarim agirlasti, üzgün bir ruh hali içinde uykuya daldim.
Rüyada, bu kadar güzel yüzlüsünü, bu kadar temiz kiliklisini ve bu derecede hos kokulusunu heyatta görmedigim birini gördüm, agir adimlar ile yürüyerek babamin yanina sokuldu, kefeni yüzünden kaldirarak avucunu çehresinin üzerinden geçirir geçirmez, babamin yüzü agariverdi. Sonra, yerinden kalkmis, gidiyordu, elbisesinin ucuna asilarak "Ey Allah (C.C)'in kulu. kimsin sen ki bu gurbet elinde Allah (C.C) seni babama ihsan buyurdugu ni'mete vâsita kilmistir" diye sordum. Bana söyle cevap verdi: «Beni tanimadin mi? Ben Abdullah oglu Muhammed (S.A.V)'im, Kur'ân'm sahibi.
Baban günahkâr bir kimse idi, fakat bana çok salât-ü selâm getirirdi. Ölürken basina bu hal gelince benden imdad istedi, ben ise üzerime salât-ü selâm getirenlerin imdadina hemen kosarim.»

Bu sirada uyandim, bir de baktim ki, babamin yüzü gerçekten bembeyaz oldu.»

Amr Ibni Dinar'in (R.A.) Ebû Cafer'den (R.A.) rivayet ettigine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«Bana selât-ü selâm getirmeyi unutanlar, Cennet'in yolunu bulamazlar.»

Bilesin ki, «emânet» kelimesi «emin» (güven) mastarindan türemistir. Çünki bu sifatin varligi, haksizligin önlenmesini güven altina alir. Emânetin ziddi olan «hiyanet» ise «havn» mastarindan türemistir, kelime manâsi ile «eksiklik» demektir. Cünki sen birine her hangi bir husûsda hâinlik ederken, o seyde ona bir eksiklik, bir yetersizlik gösteriyorsun demektir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«Hile, aldatma ve emânete hiyanet, cehennemliktir»

(Bu sifatlari tasiyanlar cehenneme gireceklerdir.)

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurur:

"Insanlar île münasebet kurup onlarin hakkini yemeyenler, baskalari ile konusup onlara yalan söylemeyenler, mertligi kemâle erdiren, adalete bagliligini ortaya koyan ve kardeslik duygulari olgunlasmis kimseler; kurtulmalari vâcib olan kimselerdir."

Bir gün bir cöl bedevisi, bir kavmi su sözler ile medhetmisti; «Emânete saygi hakkinda son derece titizdirler, kendilerine teslim edilmis olan hic bir vazifede haktan ayrilmazlar. Hiç bir müslümanin temel haklarindan birini çignemezler. Onlarin omuzlarinda hiç kimsenin mes'ûliyyeti kalmaz. Onlar, ümmetlerin en hayirlisidir.»

Ben de diyorum ki: çöl bedevisinin övdügü bu çesit kimselerin artik soyu kurumustur, biz simdi bu zamanda "sadece insan kiliginda kurtlar görüyoruz."

Nitekim sairin biri söyle der:

«Insan bir sey yapmak isterken kime güvensin

Mert ve soylulari nerede dost bulabilsin?!

Çok azi hariç bu insanlar olmustur.

Vücudlari elbiseli - birer kurt»

Diger bir sâir de ayni konuda söyle der:

«Yok artik kaybedildikleri zaman haklarinda denenler.

«Keski beldeler ve üzerindekiler yerin dibinde geçseydi de, o ölmeseydi.»

Huzeyfe'nin (R.A.) rivayet ettigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«Gün gelecek, güven öylesine ortadan kalkacaktir ki, insanlar birbirleri ile alis - veris yapacaklar, fakat hiç biri emâneti korumaya yanasmayacak ve «filân ogullan arasinda güvenilir biri var» diye konusulacaktir.»

Bilesin ki, günâhlardan tevbe etmek hem âyet ve hem de hadisler ile farz kilinmistir.

Nitekim ulu Allah (C.C.) söyle buyurur:

"Ey iman edenler! Hepiniz Allah'a tevbe ediniz, ola ki, felaha eresiniz"

(Nur Sûre-i celilesi - 31))

Bu Âyet-i Kerime kayitsiz sartsiz bütün mü'minlere umûmî bir emirdir.

Yine ulu Allah (C.C) söyle buyurur:

"Ey imân edenler! Günahlarindan Tevbe-i Nasûh ile tevbe ediniz. Hiç süphesiz Rabb'iniz kusurlarinizi örter ve sizi altindan irmaklar akan cennetlere koyar. O gün Allah, Peygamberi île iman edip O'nunla beraber olanlari rezil etmeyecek, bu kimselerin nurlari saglarinda ve önlerinde kosacak, onlar «ey Rabb'imiz, nurumuzu tamamla, günahlarimizi bagisla, hiç süphesiz, sen her seye kadirsin. Diyecekler. (Tahrim Sûrei celilesi - 8)

Ayet-i Kerimede gecen "Nasuh" sifati, "sirf Allah (C.C) Rizasi icin olan her türlü lekeden beri olan" demektir ve «nasuh» mastarindan türemistir; tevbenin faziletlisini ifade eder. Yine ulu Allah (C.C) söyle buyuruyor:

"Hiç süphesiz, Allah sik sik tevbe edenleri ve tertemiz olanlari sever."

(Bakara Suresi - 222)

Peygamber'imiz (S.A.V.) buyuruyor ki:

"Günâhlarindan tevbe eden, Allah'in sevgilisidir. Günahlarindan tevbe eden, hiç günahi olmayan kimse gibidir."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Ulu Allah (C.C), mü'min kulun, günahlarindan tevbe etmesine su adamdan daha çok sevinir:

Adam tehlikeli bir çölde konaklamistir, yaninda yiyecek ev suyunu tasiyan bir binek hayvani vardir, basini yere dayar ve bir müddet uyur, uyaninca görür ki, binek hayvani ortalikta yoktur.
Onu aramaya koyulur, fakat uzun dolasmalari esnasinda açliktan, susuzluktan ve bunlara eklenen daha nice sikintidan imani gevremistir. «Konak yerine döneyim, yatip uyuyayim da öyle öleyim» der.

Konak yerine varip yere çöker, basini dizlerine dayar ve «öleyim» diye uyur. Fakat uyaninca binek hayvanini yanibasinda görür, yiyecek ve suyu da hayvanin sirtindadir. Iste. ulu Allah (C.C) tevbe eden kulu için karsisinda binek hayvanini, hiç ummadigi bir anda buluveren bu çöl yolcusunun duydugu sevinçten daha siddetli bir sevinç île çok sevinir."

Hasan'dan (R.A.) naklen bildirildigine göre Hz. Âdem (A.S.) kusurundan tevbe edip de tevbesi Allah (C.C) tarafindan kabul edilince, melekler kendisini tebrik ettiler. Cebrail ile Mikâil (selâm üzerlerine olsun) yanina inerek O"na «Ey Âdem! Gözün aydin, Allah (C.C) tevbeni kabul etti» dediler.

Hz. Âdem (A.S.) Cebrail'e (A.S.) «Ey Cebrail, tevbem kabul buyurulduguna göre, bundan sonraki durumumu ögrenmek istiyorum» dedi. Bunun üzerine ulu Allah (C.C) vahiy yolu ile Hz. Âdem (A.S)'e sunlari bildirdi; «Yâ Âdem! soyundan gelenlere. Sen sikinti ve kederi miras birakiyorsun. Ben de onlara tevbeyi miras sayiyorum. Onlar içinden hangisi bana dua ederse. Senin dilegini nasil yerine getirdimse onun da duasini öylece kobul ederim. Kim Benden günahlarinin bagislanmasini isterse, bagisimi ondan esirgemem. Cünki Ben; Bana el açanlarin en yakini ve dileklerinin kar-silayicisiyim. Günahlarindan tevbe edenleri, dualari kabul edilmis, sevinçli ve güleryüzlü olarak kabirlerinden çikarip Mahser'e yolcu ederim.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Günes battigi yerden doguncaya (Kiyamete) kadar ulu Allah (C.C) gece günah isleyenlere gündüz, gündüz günah isleyenlere de geceleyin elini uzatir."

Buradaki «el uzatmak» ifâdesi, tevbe etmeyi istemekten kinayedir. «Isteyen, kabul edenden» daha geri bir mânâ tasir. Cünki nice «kebûl eden» var ki istemez. Oysa ki, «isteyen» mutlaka kabul eder.

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Üstüste yigilsa da, göge yükselecek kadar çok günah isteseniz bile, arkasindan yaptiklariniza karsi pismanlik duysaniz, kuvvetle ümid edilir ki, Allah (C.C)

tevbenizi kabul eder."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurur ki:

"Kul günah isler de o günahla Cennete girer."

Oradakiler: «Bu nasil olur ya Rasûlallah» diye sorarlar.

Peygamberimiz onlara söyle cevap verir. «Göz açip kapayasiya günahindan uzaklasarak hemen tevbe eder, böyle Cennete girer.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurur ki:

"Günahin kefareti, pismanlik duygusudur."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurur:

"Günahlarindan tevbe edenler, hiç günahi olmayan kimseler gibi olurlar."

Rivayete göre bir Habes'li Peygamber'imize (S.A.V.) gelerek sorar". «Yâ Rasulallah! Eger ben çirkin davranislarda bulunsam tevbem kabul olunur mu?» Peygamber (S.A.V.)'imiz ona «tabii» diye cevap verdi. Bunun üzerine kalkip gitti, sonra geri dönerek. Peygamber (S.A.V.)'imize yine sordu: «Ben o çirkin davranislari islerken Allah (C.C)beni görüyor mu?» Peygamberimiz «tabii» diye cevap verince Habes'li öyle bir nâra basti ki; erkasindan hemen yere düserek can verdi.

Rivayet edildigine göre, Ulu Allah (C.C) Iblisi dergâhindan kovunca. O. Allah (C.C)'dan uzun ömür istedi. Allah (C.C) da dilegini kabul ederek ona Kiyamet gününe kader ömür tanidi.
Bunun üzerine Iblis Allah (C.C)'a «izzetin ve celâlin hakki için canli kaldikça ademogulunun kalbinden çikmam» dedi. Buna karsilik ulu Allah (C.C) da Seytana «izzet ve celâlim hakki için, can teninde durdukça ben de onun tevbesini reddetmem» diye cevap verdi.

Peygamber'imiz (S.A.V.) buyurur ki:

"Suyun kiri yikayip gidermesi gibi, iyilikler kötülükleri giderir.»

Said Ibni Museyib'in (rahimehullahu) bildirdigine göre, ulu Allah (C.C) «Süphesiz ki O, günahlarindan dönenleri bagislayicidir» Âyet-i Kerime-
sini, günah isleyip tevbe ettikten sonra tevbesini bozarak yine günah isledikten sonra tevbe eden bir adam hakkinda indirmistir.

Fudayl (R.A.) der ki: «Ulu Allah (C.C) söyle buyurur; «Günah isleyenleri müjdele ki, eger tevbe ederler ise tevbelerini kabul ederim. Dosdogru yoldan yürüyerek ibadet isleyenler. Siddiklara da bildir ki, eger onlara sirf adaletime göre muamelede bulunursam, onlari azaba çarptiririm.»

Abdullah Ibni Ömer {R.A.) der ki: «Isledigi günah aklina geldigi zaman onun üzerinde duran ve bu yüzden kalbi ürperen kimsenin günahi, ana defterden (ümmül Kitab'dan) silinir.»

Söylendigine göre, peygamberlerden biri günün birnde bir kusur isler, ulu Allah (C.C) ona bildirir ki: «Izzetim hakki için eger bir daha yaparsan seni azaba

çarptiririm.»

Peygamber de, Allah (C.C)'a söyle cevap verir: «Yâ Rabb'i Sen sensin, bense ben. Izzetin hakki için eger beni korumazsan, yine o kusuru isleyebilirim.»

Bu cevab üzerine ulu Allah (C.C), onu bir daha o kusuru islemekten korudu.

Bildirildigine göre. adamin biri bir gün Ibni Mes'ûd'a (R.A.) içini kemiren bir günahini söyleyerek tevbesinin kabul edilip edilmeyecegini sorar.

Ibni Mes'ûd (R.A)söylediklerini duyunca yüzünü ondan çevirir, sonra adama bakarak göz pinarlarinin yasardigini görür, o zaman ona der ki: «Cennetin sekiz kapisi vardir, hepsi açilir ve kapanir, yalniz tevbe kapisi müstesna, onun basinda her zaman nöbet tutan bir melek bulunur ve hiç bir zaman kapanmaz. Bunu bilerek iyi amel isle ve sakin umudunu kesme.»

Anlatildigina göre, Israilogullarindan bir delikanli, yirmi sene Allah (C.C)'a ibadet ettikten sonra sapitarak yirmi sene de günah ve kötülük islemis, bir gün aynaya bakarken sakalina ak düstügünü görür, bu duruma cani sikilir ve Allah (C.C)'a söyle seslenir, «Allah (C.C)'im! Sana yirmi sene ibadet ettikten sonra sapitarak yirmi yil boyunca günah isledim. Simdi yine sana dönersem beni kabul eder misin?»
Kulagina söyle bir gizli ses gelir. «Bizi sevdin, biz de seni sevdik. Bizi biraktin. Biz de seni biraktik. Bize karsi geldin, seni kendi haline biraktik. Eger bize dönersen seni yine kabul ederiz.»

Ibni Abbas'dan (R.A.) rivayet edildigine göre. Peygamber (S.A.S.)'imiz söyle buyuruyor:

"Kul günahindan tevbe ettigi zaman, Allah (C.C) tevbesini kabul ettigi gibi solundaki meleklere, onun aleyhinde yazmis olduktan kötü amellerini unutturur. Vücudunun azalarina, yeryüzündeki ikametgâhina ve gökteki makamina da günahlarini unutturur. Böylece Kiyamet günü Allah (C.C)'in huzuruna gelince aleyhinde sahitlik yapacak hiç bir varlik bulunmaz.»

Hz. Ali'den (kerrermallahu vechehu) rivayet edildigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurur:

"Varliklarin yaratilisindan dört bin yil önce Ars'in eteklerinde su yazi vardi: Ben, tevbe eden, iman edip iyi amel isleyen ve sonra da dogru yolda ilerleyenlerin günahlarini mutlaka bagislayacagim."

Bilesin ki, gerek büyük ve gerek ise küçük, bütün günahlardan hemen tevbe etmek «farz-i ayn»´ dir. Cünki küçük günahlari islemeye devam etmek onlari, büyük günahlara dâhil eder.

Nitekim, ulu Allah (C.C) söyle buyuruyor:

«— Allah'dan korkan kullar çirkin bir is yaptiklari zaman, yahud nefislerine zulmettikleri vakit, Allah'i hatirlayarak günahlarinin affedilmesini dilerler, zâten Allah'dan baska günahlari kim afvedebiiir? Ayrica bu kimseler bile bile yapmis olduklari kötülüklerde israr etmezler»

(Al-i Imran suresi - 135)

"Nasûh Tevbesi" kulun hem disindan ve hem de içinden, bir daha günah islemeye dönmemek için kesin kararli olarak tevbe etmesidir.

Sâdece distan günahlarina tevbe edenlerin durumu, üzerine ipek örtü serilen bir çöplüge benzer. Insanlar bu ipekle saklanmis yigina hoslanarak bakarlar, fakat örtü kalkinca yüzlerini ondan çevirirler.
Bunun gibi. insanlar görünüste ibadet isleyenlere imrenerek bakarlar, ama Kiyamet günü, sirlarin ortaya ektigi gün. örtü kalkinca melekler onlardan yüz çevirir.

Nitekim Peygamberimiz (S.A.V.) söyle buyurur:

"Allah sizin kaliblariniza, dis görünüslerinize degil, kalblerinize ve niyyetlerinize bakar."

Ibni Abbas'dan (R.A.) rivayet edildigine göre. Peygamber (S.A.V.)`imiz buyurur ki:

"Nice tevbekar kimseler vardir ki. Kiyamet günü kendilerini tevbe etmis sanerak Allah (C.C)'in huzuruna gelirler. Oysa ki, gerçekte tevbe etmis degildirler."

Çünki onlar tevbenin asagidaki esâslarini tamamlamamislardir. Tevbenin esâslari sunlardir:

1) Pismanlik duygusu.

2) Terkettigi günahi bir daha islememeyi kesin karar vermek.

3) Haksizliga ugratilanlara mümkün ise haklarini geri verip elden geliyorsa bu hususta helâlliklarini almak.

4) Bu mümkün degilse tevbe eden kimsenin gerek kendi hesabina ve gerekse haksizlik ettigi kimseler namina Allah (C.C)'dan sik sik magfiret dilemesidir.

Böylelikle, ola ki Allah (C.C), haksizliga ugrayanlarin kendisinden hosnut olmalarini soglar.
Günahlari unutmak ise en çirkin musibetlerdendir. Buna göre, akli basinda olan herkesin kendisi ile her zaman hesaplasmasi ve günahlarini unutmamasi gerekir.

Nitekim buna dâir. bir sâir söyle der:

«Ey, cürümlerini sayan günahkâr,

Günahlarini unutma, geçmistekileri de hatirla,

ölmeden önce Allah (C.C)'a tevbe et ve yenisinden kendini alakoy

Ey âsî! itiraf edeceksen, günâhini itiraf et.»

Fakih Ebû'l-Leys (rahimehullahu) buyurur:

«Bir gün Hz. Ömer. R.A.) Peygamberimizin (S.A.V.) huzuruna aglayarak girdi. Peygamberimiz O'na: «Niçin agliyorsun» dive sordu. Hz. Ömer: «Kapida bir delikanli var, öylesine agliyor ki, yüregimi yakti» diye cevap verdi.

Peygamber (S.A.V.)´imiz Hz. Ömer'e «Onu içeri al» buyurdu. Delikanli aglayarak

içeri girdi. Peygamber (S.A.V.)´imiz ona «Ey delikanli, niçin agliyorsun?» diye sordu. Delikanli «Ey Allah (C.C)'in Rasûi'u! Birçok günahima agliyorum, bana kizgin olan Allah (C.C)'dan korkuyorum» diye cevap verdi.

Peygamber (S.A.V.)´imiz ona «Allah (C.C)'a ortak kostun mu?» diye sordu. Delikanli. «Hayir» dedi. Peygamber (S.A.V.)´imiz: «Haksiz yere adam öldürdün mü?» diye sordu, delikanli «Hayir» dedi.
Bunun üzerine Peygamber (S.A.V.)´imiz, delikanliya «O halde yedi kat gök, yedi ket yer ve daglar kadar bile olsa. Allah (C.C) günahlarini afveder» dedi.

Delikanli «Yâ Rasûlallah (S.A.V.)! Benim günahlarim bunlardan daha büyüktür» dedi. Peygamber (S.A.V.)´imiz, delikanliya: «Senin günahlarin Kürsî'den daha mi büyük?» diye sordu, delikanli: «Evet, daha büyük» diye cevap verdi. Peygamber (S.A.V.)´imiz delikanliya: «Senin günahlarin mi, yoksa Ars mi daha büyüktür» diye sordu. Delikanli: «Günahlarim daha büyük» diye cevap verdi.
Peygamber (S.A.V.)´imiz delikanliya: «Senin günahlarin mi büyük, yoksa Allah (C.C)'in afvi mi?» diye sordu, delikanli: «Hiç süphesiz Allah (C.C) daha büyük ve uludur» diye cevap verdi. Bunun üzerine Peygamber Allah (C.C)´imiz delikanliya: «Hiç süphesiz, kocaman bir günah yiginni ancak ulu olan Allah (C.C) afveder, O'nun ulu bagislayiciligi bu yigini silebilir.» dedi.

Daha sonra Peygamber (S.A.V.)'imiz delikanliyi «Isledigin günahi bana söyle» dedi. delikanli: «Senden utanirim, yâ Rasûlallah» diye cevap verdi. Peygamber (S.A.V.)'imiz de gencin söylemesi için israr edince, genc sunlari anlatti; «Ben yedi yildan beri kefen soyardim. geçenlerde Ensar'dan bir cariye ölmüstü, vardim kabrini açtim, kefenini soydum.
Kalktim, henüz bir kac adim uzaklasmistim ki. seytan beni dürttü, geri döndüm ve ölü cariyenin irzina geçtim. Yine kalkmis gidiyordum, henüz bir kac adim uzaklasmistim ki, cariyenin ayaklari üzerine dikildigini gördüm, bana söyle sesleniyordu: «Ey delikanli, yazik sana! Mazlumun hakkini zâlimden alan Allah (C.C)'dan utanmiyor musun? Beni ölüler arasinda Çiplak ve Allah (C.C) katinda cünûb biraktin.»

Bu itirafi duyan Peygamber (S.A.V.)'imiz son derece teessür ve hiddete düserek, genci huzurundan disari çikarirlar.
Peygamberimizin huzurundan kovulan genc, kirk gece Allah (C.C)'a devamli tevbe etti. Kirkinci gece dolunca basini göge kaldirarak söyle seslendi.

«Ey Muhammed'in, (S.A.V.) Âdem'in (A.S.) ve Ibrahim'in (A.S) Rabb'i. Eger beni afvettiysen, bunu Hz. Muhammed'e (S.A.V.) ve O'nun sahabilerine bildir, degilse gökten ates indir ve beni içinde yok, böylece beni Âhiret azabindan kurtar.»

Bu sirada Cebrail (A.S.) Peygamber (S.A.V.)'imize inerek O'na söyle dedi; «Yâ Muhammedi (S.A.V.) Rabb'in Sena selâm ediyor ve «varliklari sen mi yarattin?» diye soruyor»

Peygamber (S.A.V.)'imiz Cebrail'e «Hâsâ, hem beni ve hem de onlari yaratan, benim ve onlarin rizkini veren O'dur» diye cevcp verdi. Bunun üzerine Cebrail, Peygamberimize «Allah (C.C) sana bildiriyor ki, Ben o delikanlinin tevbesini kabul ettim.»

Bunun üzerine Peygamber (S.A.V.)'imiz hemen delikanliyi yanina cagirir ve Allah

(C.C)'in, tevbesini kabul ettigini kendisine müjdeler.

Anlatildigina göre Hz. Mûsâ (A.S.) zamaninda, tevbesinde durmayan, yaptigi her tevbeyi cok geçmeden bozan bir adam vardi. Böylece yirmi yil geçti. Bir gün ulu Allah (C.C), bu adam hakkinda Hz. Musa (A.S)'ya «falan kuluma söyle ki, ona gazap ettim» diye vehyetti.

Hz. Müsâ (A.S.)´da, kendisine bildirileni adama ulastirdi. Adam üzüldü, çöle çikti ve söyle seslendi.

«Allah (C.C)'im! Senin rahmetin mi tükendi, yoksa benim günahim, sana bir zarar mi dokundurdu? Yoksa, afv hazinelerin mi bitti, yoksa kullarina karsi cimri mi oldun? Hangi günah senin afvindan daha büyük olabilir ki! Kerem senin makbûl ve eski sifatlarindan biri, düsüklük ise benim fani sifatlarimdan biridir.

Benim sifatim Senin sifatindan daha mi baskin çikiyor yoksa! Kullarini Sen rahmetinden uzak tutarsan, onlar kime yalvarsinlar! Sen onlari kovarsan kime bas vursunlar!

Allah (C.C)'im! Eger üzerimdeki rahmetin sona ermis ve beni mutlaka azaba çarptiracaksan, o zaman bütün kullarinin azabini bana yükle, ben nefsimi onlara feda ettim.»

Adamin bu yakarisi üzerine ulu Allah (C.C). Hz. Musa'ya (A.S.) söyle vahyetti. «Yâ Mûsâ! O kuluma var, de ki: Kudretimin, bagislayaciligimin ve merhametimin kemâli ile beni tanidigina göre, günahlari bütün yeryüzünü doldursa bile seni bagisliyorum.»

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurur:

«Allah (C.C) katinda en sevimli ses; tevbekâr bir günahkârin; «Yâ Rabb'i» diyen sesidir. Ulu Allah (C.C), bu sese söyle cevap verir: «Buyur yâ kulum! Ne istiyorsan söyle, sen benim katimda meleklerimden biri gibisin.

Ben senin hem saginda, hem solunda ve hem de üstündeyim, içinden gecen duygularindan sana daha yakinim!

Ey meleklerim, sâhid olun, bu kulumu afvettim!»

Zunnun'ül-Misrî (rahimehullahu) buyurur:

«Allah (C.C)'in öyle kullari vardir ki, kalb cicegi diker gibi, günah agaçlari diktiler, onlari tevbe ile suladilar, meyveleri pismanlik ve hüzün oldu. Deli olmadiklari halde delirmis gibi görünürler, bilinenin disinda söyleserek mest olurlar, bunlar Allah (C.C)'i ve O'nun Rasûl'ünü taniyan tatli ve düzgün sözlü kimselerdir.

Sefa bardagindan su içmislerdir, uzun süreli belâlara katlanmak onlara miras kalmistir. Kalbleri «Meleküt» âleminde hayrete dalmis, düsünceleri «Ceberut» kivrimlari arasinda dolasmis, pismanlik revaki altinda gölgelenerek günah defterlerini okumuslardir, nefislerini eleme varis saymislar, böylece «vera» merdiveninden tirmanarak «zühd» doruguna ulasmislardir.

Dünyanin ayrilik acisini tatli görmüsler, mezarin sertligini yumusak bulmuslar, böylece kurtulus ipine ve selâmet kulpuna tutunmaya muvaffak olmuslardir.

Yükseklerde uçusan ruhlari «naim» bahçelerine konmus ve hayat denizine dalmislardir. Elem hendeklerini doldurmuslar, azgin nefsî arzularin köprülerini asmislar, böylece ilim vahasina inerek hikmet pinarindan kana kana içmislerdir.

Zekâ gemisine binmisler, selâmet denizinde kurtulus rüzgâri ile yelken sisirerek «rahat» bahçelerine, yücelik ve soyluluk kaynağına ulasmışlardır»

18.Merhametli Olmanin Fazileti

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Cennet'e sadece merhametliler girecektir."

Orada bulunan sahabiler: «yâ Rasûlallah! Biz hepimiz merhametliyiz» derler.

Peygamber'imiz. (S.A.S.) onlara söyle cevap verir;

"Sirf nefsini esirgeyen kimse merhametli degildir; merhametli kimse hem kendini ve hem de baskalarini esirgeyendir."

Insanin kendine karsi merhametli olmasi; kendini Allah (C.C)'in azabindan esirgemesi, yasaklarin: islemekden, emirlerini yapmaktan sakinmasidir. Bu da günah islemekten vazgeçerek, islenmis günahlardan tevbe ederek, ibadet ederek ve ibadet ederken sirf Allah (C.C) rizasini gözeterek olur.

Baskasina karsi merhametli olmak da . Islâm'in tesbit ettigi kul haklarina ve canlilara hürmet — riâyet, baskalarina zarar vermemektir.

Nitekim Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Müslüman eli ile ve dili ile baskalarina zarar vermeyen, hayvanlara merhamet ederek onlari güçleri disinda kalan is ve yüklere kosmayandir."

Peygamber'imiz, (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Adamin biri, bir gün yolda giderken susuzluktan yanacak gibi olur, bir kuyu bulur, basamaklarindan inerek suyun yanina ulasir, kana kana içerek yukari çikar. Bu orada gözüne susuzluktan dili sarkmis bir köpek ilisir, içinden (bu zavalli köpek, az önce benim oldugum gibi siddetli bir susuzluk çekiyor) der. Yeniden kuyuya iner, ayakkabisina su doldurur ve köpege bu suyu verir, hayvanin susuzlugunu giderir. Adamin hareketi Allah (C.C)'in hosuna gider, karsilik olarak onun günahlarini afveder."

Dinleyen sahabiler, Peygamber (S.A.S.)'imize «Hayvanlardan dolayi da ecir kazanabilir miyiz?» diye sordular. Peygamber (S.A.S.)'imiz «Her cigeri kurumamis (canli) varlik sayesinde ecir kazanilir.»

Enes bin Mâlik (R.A.) buyurur; «Bir gece Hz. Ömer (R.A.) dolasirken bir kösede konaklamis yolcu kafilesine rastlar, onlara hirsizlik yapilmasindcn korkar. Hemen Abdullah Ibni Avf'a (R.A.) varir. Abdullah. Hz. Ömer'e: «Yâ Emirel - mü'minîn! Gecenin bu saatindeki ziyaretinin sebebi nedir?» diye sorar.

Hz. Ömer «Yolda gezinirken bir yolcu kaafilesine rastladim, bir kösede konaklamislar. Içimden «Bunlar simdi uykuya dalinca, hirsiz baskinina ugrayabilirler» dedim. Gel, ikimiz onlara bekçilik edelim» diye cvap verir.

Böylece ikisi birlikte yola çikarlar, kafileye yakin bir yerde yere cömelerek sabaha kadar yolculara bekçi olurlar. Tan yeri agarmca Hz. Ömer (R.A)«Ey yolcular, haydin namaza» diye seslenir. Bunun üzerine yolcularda kipirdamalar baslayinca. Hz. Ömer (R.A)´de oradan ayrilir.»

Bize düsen, sahabîlerin (Allah (C.C)onlardan razi olsun) yolundan ayrilmamaktir. Allah (C.C) onlari «birbirlerine karsi merhametli» diye övmüstür. Onlar hem müslümanlara, hem de bütün canlilara karsi, hattâ müslüman olmayan azinliklara karsi merhametli idiler.

Bildirildigine göre, bir gün Hz. Ömer (R.A) kapi kapi dolanarak dilenen yasli bir gayri müsiim ile karsilasinca der ki. «Sana karsi haksizlik ettik, gençliginde senden «cizye» aldik, simdi ise seni perisan birakdik.»
Arkasindan da, adamin ölünceye kadarki geçiminin «beytülmabden karsilanmasini emreder.

Hz. Ali. (kerramellahu vechehu) buyurur ki: «Bir sabah erken saatlerde Hz. Ömer (R.A)'i deve üzerinde bir vadide yol alirken gördüm. O'na «Ey mü'minlerin emiri, nereye gidiyorsun?» diye sordum. «Zekât gelirlerinden bir deve kaybolmus da onu ariyorum» diye cevap verdi. Kendisine «Senden sonra gelecek olan Halifelerin canina okudun» diye takildim.

Bana söyle cevap verdi. «Ey Hasan'in babasi, beni kinama. Hz. Muhammed'i (S.A.S.) peygamber olarak gönderene (Allah (C.C)'a) yemin ederim ki. Firat nehri kenarinda bir kuzu kaybolsa. Kiyamet günü hesabi Ömer'den sorulur. Çünki ne müslümanlari perisan eden devlet baskanma ve ne de mü'minierin yüreklerine korku salan fasik idareciye itaat yoktur.»

Hz.Hasan'in (R.A.) bildirdigine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Ümmetimin seçkinleri, çok oruç tuttuktan icin ve cok namaz kildiktan için degil, herkese karsi temiz kalbli, cömert ve merhametü davranmatan sayesinde Cennet'e girerler."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Merhametlileri, Rahman olan Allah (C.C) esirger. Yeryüzündekilere karsi merhametli davraniniz ki, gökte olan da sizi esirgesin."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Baskalarina karsi merhametli davranmayanlar, esirgenmez. Baskalarinin kusurlarini bagislamayanlarin günahlari afvedilmez."

Mâlik lbni Enes'den (R.A.) rivayet edildigine göre, Peygamrber'imiz (S.A.S.) söyle

buyuruyor:

"Yâ Enes, su dört sey müslümanlarin senin üzerindeki haklarindandir:

1) Iyilerini destekleyeceksin. 2)

Günahkârlari için Allah (C.C)'dan afv dileyeceksin.

3) Hastalarini ziyaret edeceksin.

4) Tevbekarlarina sev´gi göstereceksin.»

Bildirildigine göre. bir gün Hz. Mûsâ (A.S.) Allah (C.C)'a. «Yâ Rabb'i! Beni ne yüzden kendine safi yaptin?» diye sorar. Ulu Allah (C.C) da «Yaratiklarima karsi merhametli davrandigin için» diye cevcp verir.

Anlatildigina göre, sahabilerden Ebu'd - Derda (R.A.) çocuklarin arkasindan gider ve yakaladiktan serçeleri onlardan satin atarak «Haydi gidin» diyerek saliverirdi.

Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Birbirlerine merhametli davranmakta, sevismekte ve aralarinda yakin münasebetler yürütmekte mü'minler, bir yeri sancidigi zaman geriye kalan kisminin atesi çikan ve uykusu kaçan canli bir vücûd gibidir."

Büyük bir kitlik yilinda. Israilogullarindan bir abid, yoida yürürken bir kum yiginina rastlar, o anda içinden «Keski, su kum yigini un olsaydi da Israiiogullarinin karnini doyursaydim» diye geçirir. Bunun üzerine yüce Allah (C.C), Israilogullarin o günkü peygamberine bildirir ki:
falana söyle «O kum yigini un olsaydi da halkin karnini doyursaydin elde edecegin sevabi ulu Allah (C.C) senin amel defterine yazmistir.»

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) söyîe buyuruyor:

"Mü'minin niyyeti; emelinden daha hayirlidir."

Hikâye ederler ki: Hz. Isâ (A.S.) bir gün yolda IbLis ile karsilasir, bir elinde bal, digerinde kül vardir. Hz. isâ (A.S.) ona «Ey Allah (C.C)'in düsmani, bu bal ile külü ne yapacaksin?» diye sorar. Iblis söyle cevap verir: «Bali dedikoducularin agzina çaliyorum ki, hic dilleri takilmadan dedikodunun doruguna ulassinlar. Külü ise baskalari onlara hor gözle baksin diye yetimlerin yüzlerine serpiyorum."

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) söyîe buyuruyor:

"Yetim, tokatlandigi zaman aglayinca onun sesindir. «Rahmân'in Arsi» sarsilir ve ulu Allah (C.C) meleklerine söyle buyurur: «Ey meleklerim! Ana - babasini toprak altinda gizledigim su yavruyu kim aglatiyor?"

Yine Peygamber'imiz (S.AS.) söyie buyuruyor:

"Kim bir yetimi yedirir, içirir, barindirirsa: ulu Allah (C.C) onu kesinlikle Cennete koyar."

«Ravzat'ül - Ulema» adli eserde bildirildigine göre:

Hz.Ibrahim (A.S.) yemek yiyecegi zaman bir mil yürüyerek, birlikte yiyecegi birini

arardi.

Bir gün Hz. Ali (kerramelîahu vechehu) aglamis. «Niye agliyorsun?» diye sorarlar, O söyle cevap verir; «Yedi gündür evime misafir gelmiyor, ulu Allah (C.C) beni gözden düsürdü diye korkuyorum.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Yalnizca Allah (C.C) Rizasini dileyerek, kim bir acin karnini doyurursa Cennete girmesi kuvvetle umulur. Buna karsilik, kim bir aca yemek vermekten kaçinirsa, ulu Allah (C.C) da Kiyamet günü, onu faziletlerinden mahrum tutar ve cehennem azabina çarptirir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Cömert, Allah (C.C)'a, Cennete ve insanlara yakin. Cehenneme uzaktir. Buna karsilik cimri ise Allah (C.C)'a, Cennete ve insanlara uzak, Cehenneme yakindir."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Câhil, fakat cömert bir mümin: Allah (C.C) katinda ibadete devamli fakat cimri bir mü'minden daha sevimlidir."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurur:

"Kiyamet Günü su dört kimse hesaplasmasiz olarak Cennet'e girer:

1 — ilmi ile amel eden âlim.

2 — Hacca varip döndükten sonra ölünceye kadar onun bununla didismeyen ve günah islemekten titizlikle kaçinan kimse.

3 — Isiâmiyetin nüfuzunu artirmak için savas alaninda can veren sehid.

4 — Helâl yollardan kazandigi maldan, gösterise kapilmaksizin Allah (C.C) yolunda bagista bulunan cömert kimse.

Bu dört kimse Kiyamet günü «Sen mi daha önce gireceksin, yoksa ben mi? diye Cennet kapisinda tartisacaklardir."

Ibni Abbas'dan (R.A.) rivayet edildigine göre, Peygamber (S.A.V)'imiz söyle buyuruyor:

"Ulu Allah (C.C)'in öyle kullari vardir ki, halka fayda versinler diye, Allah (C.C) onlarin eline varlik verir. Bu kimseler halki ni'metlendirmekten kaçindiklari takdirde, Allah (C.C) ellerindeki varligi alarak, baskalarina verir."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Cömertlik, dallaRI yeryüzüne sarkmIs bir Cennet agacidir, bu dallardan birine tutunan kimse, onun rehberliginde Cennet'e varir."

Sahâbîlerden Câbir (R.A.) den rivayet edildigine göre, Peygamber'imize (S.A.S.) «En faziletli amel hangisidir?» diye sorarlar. Peygamber (S.A.V)'imiz: «Sabir ve câmertlik» diye cevap verir.

Mikdam Ibni Süreyh (rahimehullah) bildiriyor, o babasindan, babasi da dedesinden duymus, dedesi demis ki: "Ben Peygamber (S.A.V)'imize" «Yâ Rasûlallah! Bana Cennet'e girmeme vesile olacak bir emel söyle» dedim. Peygamber (S.A.V)´imiz bana söyle cevap verdi; "Yemek yedirmek, selâm vermek ve tatli dilli olmak afva ugramayi icâb ettirir..."

19.Namazda Huşunun Beyânı

Haberde bildirildigine göre. Cebrail (A.S.) bir gün Peygamber (S.A.S.)´imize gelerek der ki:

«Yâ Rasülallah! Gökte taht üzerinde bir melek görmüstüm, çevresinde yetmis bin melek saf düzeninde durmus ona hizmet ederlerdi. Onun her nefesinden, ulu Allah (C.C)bir melek yaratirdi.
Fakat ayni melegi simdi kanadi kirik ve aglarken Kaf daginda gördüm. Beni görünce «Bana sefaat eder misin?» diye yalvardi. «Sucun nedir?» diye sordum, bana söyle cevap verdi. «Mi'râc gecesi tahtima kurulmus oturuyorken. Muhammed (S.A.S.) yanimdan geçiyordu. O'nun için ayaga kalkmadim diye ulu Allah (C.C) beni bu cezaya çarptirdi, gördügün gibi beni buraya sürdü.»
Ben Allah (C.C)'a yalvarip, yakardim, kirik kanadli melegin sucunu bagislamasini diledim, ulu Allah (C.C) bana; «Yâ Cebrail, ona söyîe de Muhammed (S.A-V)'in üzerine seiât-ü selâm getirsin» diye buyurdu.

Varip ona bildirdim, sana selât-ü selâm getirdi de, Allah (C.C) onu afvederek kirik kanadi yerine yenisini bitirdi.»

Bilesin ki, Kiyamet Günü, kulun ilk gözden geçirilecek ameli namaz olacaktir. Namazi eksiksiz bulunursa, diger amelleri de birlikte kabul edilir. Eger namazda eksiklik görülürse diger ameller de birlikte reddediiir.

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Farz namazlar teraziye benzer, dogru tartan karsiligini görür.."

Yezid-ür Rekkasî (rahimehullah) der ki, «Rasûlüllah'in (S.A.S.) namazi öylesine dengeli ve biteviye olurdu ki, sanki ölçülü oldugu sanilirdi.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyurur ki:

"Ümmetimden iki kisi düsünün, her ikisi de namaza dururlar, rukü ve secdeleri aynidir, fakat ikisinin namazi arasinda yer ile gök arasi kader derece farki vardir.»

Peygambe (S.A.S.)´rimiz bu hadisi ile husu içinde kilinan namaz ile restgele kilinan namaz arasindaki farki belirtmek istemis olmalidir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Rukü ile secde arasinda belini dimdik dogrultmayan kula Allah (C.C), Kiyamet Günü bakmaz."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurur:

"Kim vaktinde namaz kilarsa, abdestini tam alirsa, rukü ve secdelerini âdabina uyarak yerine getirirse ve namazda husu içinde bulunursa, o kulun namazi bembeyaz ve parlak bir kiliga bürünerek göge yükselir ve yücelirken der ki; Bana karsi nasil titiz davrandinsa Allah (C.C) da seni öyle korusun.»

Suna karsilik kim namazi vaktini geçirerek kilar, abdestini bastan savma alir, rukü ve secdelerini âdaba aykin sekilde yapar ve namaz esnasinda husu ve saygidan mahrum bir vurdumduymazlik tavri takinirsa, o kimsenin namazi da

kapkara bir görünüse bürünerek göge yükselirken «Beni nasil rezil ettiysen, Allah (C.C) da seni öyie rezil etsin» der.

Allah (C.C)'in diledigi gün, gelince de bu namaz kirli bir çamasir gibi dürülerek sahibinin yüzüne çalinir."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurur ki:

"En çirkin hirsizlik, namazindan çalanin hirsizligidir."

Ibni Mes`ûd (R.A.) buyurur: «Namaz bir teraziye benzer, kim dogru tartarsa karsiligini alir, kim egri tartarsa bilmelidir ki, ulu Allah (C.C):

«Vay egri tartanlarin basina geleceklere!» diye buyuruyor. (Mutaffifin Sûresi - 1)

Büyük âlimlerden biri buyurur; «Namaz, ticarete benzer; nasilki tüccar sermayeyi ödemeden kâra geçemez ise, farz namazlarini kilmayan kulun da, nafile namazi kabul edilmez.»

Namaz vakti geldigi vakit Hz. Ebü Bekr (R.A.) yaninda bulunanlara söyle seslenirdi:

«Kalkiniz, kendi elleriniz ile tutusturdugunuz Allah (C.C)'in atesini söndürünüz.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Namaz, agirbaslilik ve tevazudan baska bir sey degildir."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Sahibini çirkin davranislardan ve egriliklerden alakoyamayan namaz, Allâh (C.C)'dan daha da uzaklastirir, gafil kimselerin namazi ise çirkin davranislardan ve egriliklerden alakoymaz."

Yine Peygamber'ime (S.A.S.) söyle buyurur:

"Nice namaza duran vardir ki, namazindan yorgunlukla, ayaküstü dikilmekten baska bir sey ellerine geçmez."

Burada kasdedilenler, gafil kimselerdir.

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurur ki:

"Kisi, kildigi namazin suurlu olarak edâ edebildigi kadarindan sevab bekleyebilir."

Ehl-i ma'rifete göre namaz dört esâsdan ibarettir:

1 — Bilerek namaza girmek,

2 — Edeb ve haya içinde ayakta durmak,

3 — Bütün rükünlerini hürmet içinde edâ etmek,

4 — Endise içinde namazdan ayrilmak .

Velilerden biri: «Kalbini hakikat üzere mesgûl etmeyenin namazi fâsiddir» buyurur.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Cennet'te «Efyah» adli bir nehir vardir. Içinde inci ve yakutlar ile oynayan Allah'in zaferandan yarattigi huriler vardir. Ulu Allah (C.C)'i yetmis bin dilde tesbih ederler, sesleri Hz. Davud'un (A.S.) sesinden daha tatlidir. «Biz namazini husu ve titizlik içinde kilanlara -âitiz» derler. Ulu Allah (C.C) da «Öylelerini kendi evime yerlestirir ve seni ziyaret edebilenlerden kilarim» diye buyurur."

Anlatildigina göre ulu Allah (C.C) Hz. Musa'ya (A.S.) söyle vahyetti;

«Yâ Mûsâ, beni zikrettigin zaman vücûdun ürpermesin, beni zikrederken husu içinde ve derli - toplu ol. Beni zikrederken dilinden çikan söz kalbinden süzülüp gelsin, huzurumda durdugun zaman boynu bükük bir kölenin edâsini takin, benden bir sey dilerken kalbin ürkek ve dilin dogru sözlü olsun.»

Rivayete göre, Allah (C.C.) ona söyle vahiy buyurdu:

"Ümmetinin âsilerine söyle de:

Benim adimi agizlarina almasinlar, çünkü adimi ananlari anmak benim hükmümdür, buna göre onlar adimi aninca ben de onlari lanetle anarim. "

Bu hüküm zikir sirasinda gaflette olmayan âsiler için söz konusudur. Gaflet ile asiligi bir araya getirerek Allah (C.C)'i zikredenlerin halini varin siz düsünün!

Sahabinin birisi söyle demistir: «Insanlar mahsere namazdaki durumlan gibi sevkedilirler. Namazda derli - toplu, suurlu olan ve kildigi namazdan haz ve saadet duyanlar, mahserde de öyle olurlar. Namaz esnasinda tarif ettigimiz edaya zit bulunanlar mahserde de öyle olurlar.

Peygamber'imiz (S.A.S.) bir gün namazda sakali ile oynayan birini gördü ve söyle buyurdu:

«Bu odamin eger kalbinde korku olsa, azalarina aksederdi, kalbinde korku olmayanin namazi kabul olmaz.»

Bilesin ki ulu Allah (C.C) namazini husu ve alçak gönüllülük içinde kilanlari, çesitli âyetlerde övmüstür. Bu husûsdaki âyetlerde geçen bazi ifadeler söyledir:

«Onlar ki namazlarinda husu içindedirler», «Onlar ki namazlarinda devamlidirlar.»

Bildirildigine göre namaz kilanlar çoktur, fakat namazini husu içinde kilanlar azdir. Hacca gidenler çoktur, fakat yaptigi haccin icaplarina uyanlar azdir. Kuslar çoktur, fakat bülbül azdir. Âlim çoktur, fakat bildigine göre amel eden âlim azdir.

Namaz, Allah (C.C)'in emirlerine boyun egme yeri, husu ve alçak gönüllülük kaynagidir. Namazin kobul edilip edilmedigi, bunlar ile anlasilir. Namazin caiz olma sartlari ile kabul edilme sartlari ayri ayridir. Namazin caiz olma sarti, farzlarinin yerine getirilmesidir. Kabul edilmesinin sarti da husu ve takva içinde kilinmasidir.

Nitekim ulu Allah söyle buyurur:

"Namazlarini husu içinde kilan mü'minler kurtulusa ermislerdir."

(Mü'minun: 1-2)

Takva sarti ile ilgili olarak da ulu Allah (C.C) söyle buyurur:

"Ulu Allah, sadece takva sahiplerinin ibadetini kabul eder." (Mâide Sûresi - 27)

Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurur:

"Kalbi ile Allah (C.C)'a yönelmis olarak iki rek'at namaz kilan kimse anasindan yeni dogmus gibi bütün günahlarindan arinir."

Bilesin ki, namazda iken insani husu ve suur halinde bulunmaktan içe dogan duygu ve düsünceler alakoyar. Bunlari kesinlikle kovmak gerekir. Bunlari kovmada basarili olabilmek için ya los yerde veya oyalayicilardan arinmis sade bir yerde namaz kilmak gerekir. Gürültü, islemeli yer dösemeleri ve süslü elbiseler insani ve suur halinden alakoyan baslica oyalayicilardir..

Nitekim rivayete göre Ebü Cehm, Peygamber (S.A.S.)'imize amblemli bir kemer bagi hediye etmisti. Fakat Peygamber (S.A.S.)'imiz ilk namazdan sonra onu belinden çözdü ve dedi ki; «Onu Ebû Cehm'e geri götürün, çünki o. beni namazda oyaladi.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) bir gün takunyesinin çemberinin yenilenmesini emretmisti. Namaza durunca yeni oldugu için gözü ona takildi, bunun üzerine yeni çemberi sokup eskisini takmalarini emretti.

Peygamberim (S.A.S.)´izin parmaginda altin yüzük vardi, altin yüzük henüz haram kilinmamisti, bir mimberde hutbe okurken bu yüzügü parmagindan çikarip atti. Sebebini de söyle açikladi: «Size bakarken zaman zaman gözüm ona takiliyor, beni oyaliyor.»

Yine rivayete göre Ebu Talha (R.A.) bir gün evinin bchçesinde namaz kiliyordu, bu sirada bir kus bahçedeki agaçlardan birinin yapraklan orasinda uçup kaçmaya çalisiyordu. Manzara Ebû Talha'nin hosuna gitmisti, bir müddet gözünü oradan ayiramadi. Bu arada kaç rek'at kildigini sasiriverdi.
Namazdan sonra karsilastigi fitneyi Peygamber (S.A.S.)'imize anlatti, ve «O bahçeyi sadaka olarak veriyorum, onu dilediginiz sekilde degerlendiriniz» dedi.

Yine bir sahabî hakkinda rivayet edildigine göre, bu zat da bahçede namaza durmustu. Hurma agaçlarinin meyva ile yüklü oldugu bir mevsimdi. Gözüne hurma agaci ilisti ve hosuna gitti. Bu orada kildigi rek'atlarin sayisini sasirdi. Namazdan sonra hemen Hz. Osman'a (R.A.) kosarak durumu anlatti ve «O bahçeyi hazîneye bagisliyorum, onu Allah (C.C) Yolu'nda degerlendir» dedi. Hz. Osman (R.A.) bahçeyi elli bin dirheme satti.

Selefden biri der ki: «Su dört sey namazi zedeler:

1 — Secde yerinden baska tarafa bakmak.

2— Yüzü sivazlamak,

3 — Secde yerinin kum ve çakillarini atmak,

4 — Önünden gelip geçme ihtimalinin bulundugu yerde namaza

durmak.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Namaz kilan kimse bakislarim secde yerinden baska tarafa kaydirtmadikça Allah (C.C), ona dogru dönüktür."

Hz. Ebû Bekr-es Siddîk (R.A.) namazda direk gibi dimdik dururdu. Bir kisim sahâbiîer rükû'da öylesine düzgün ve uzunca kalirlardi ki. kuslar onlari cansiz korkuluklar sanarak sirtlarina konarlardi.

Biliyoruz ki, saygi duyulan yüksek mevkideki kullar önünde bile merasime bagli bazi saygi gösterileri uygulanmasi gerekir. Buna göre padisahlarin padisahi huzurunda dururken belirli bir takim edeb ve hürmet esaslarindan sarf-i nazar etmek nasil düsünülebilir?

Tevrat'ta söyle yazili oldugu bildirilir;

«Ey Âdemoglu! Huzurumda durmus namaz kilarken aglamaktan çekinme, cunki ben sana kalbinden daha yakinim ve nurum gaybi da görür.»

Rivayete göre Hz. Ömer. (R.A.) bir gün mimberde iken söyîe dedi:

«Insan müslüman olarak sakalini agarttigi halde Allah (C.C)'in rizasini kazanacak bir tek namaz bile kilmamis olabilir.» Dinleyiciler; «Bu nasil olur?» diye sorunca su cevabi verdi; «Adem yeterince husu ve alcak gönüllülük içinde ve Allah (C.C)'a yönelerek namaz kilmaz.»

Ebû Aliye'ye (R.A.):

"Onlar ki namazda gaflet içindedirler." (Maun Sûresi - 5)

Âyet-i Kerimesinin mânâsini sordular, o da söyle cevap verdi. «Âyette kasdedilenler. öyle kimselerdir ki, namaz kilarken sasirirlar, daha bir rek'at mi, yoksa iki rek'at mi kilarak selâm vereceklerini kestiremezler.»

Hasan (R.A.) ayni konuda «Oyalanarak namaz vaktini kaçiranlar kasdediliyor» demistir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurur ki:

"Ulu Allah (C.C)söyle buyurur:

"Kulum benim azabimdan ancak üzerine farz kildigim ibadetleri edâ etmekle kurtulabilir."

20.Dedikodu, Koguculuk

Bilesin ki, ulu Allah (C.C) Kur'ân-i Kerimde giybeti kinamis ve gsybetciyi ölü eti

yiyene benzetmistir. Ulu Allah (C.C) söyie buyuruyor:

"Birbiriniz hakkinda giybette bulunmayin. Içinizden her hangi biri, ölü bir din kardesinizin etini yemeyi sever mi? Hic süphesiz bu igrenç bulacaginiz bir seydir."

(Hucûrât Sûresi - 12)

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Her müslümanin diger müslümanlara kani, mali ve irzi haramdir."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Dedi - kodudan sakininiz, cünki dedi - kodu zinadan daha agir bir günahtir. Zira zina eden bir kimse tevbe edince tevbesi Allah (C.C)tarafindan kabul edilebilir. Fakat dedi - kodusu yapilan kimse afvetmedikce dedi - koducunun afvedilmesî mümkün degildir."

Alimler, Laskasini giybet eden kimsenin sapan kuran bir çocuga benzedigini söylerler. Bu çocugun saga sola tas atmasi gibi giybetci de iyi amelini öteye beriye savurur.

Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurur:

"Mü'min kardesini lekelemek gayesi ile arkadan çekistiren kimseyi ulu Allah (C.C)Kiyamet Günü Cehennem köprüsü üzerinde durdurur, sözünü geri almadikça yoluna devam etmesine müsâade etmez."

Yine Peygamber'imîz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Giybet, müslüman kardesini arkasindan hosuna gitmayecek sözler ile anmadir."

Demek ki, odamin arkasinda isterse vücûd eksikliginden, ister soy asâletsizliginden, ister sözünde ve davranisinda var oldugu ileri sürülen bir kusurdan, isterse gerek din ve gerekse dünyasi üe ilgili eksikliklerinden bahsedilsin, bunlarin hepsi dedi - kodudur. Hattâ, birinin elbisesinden, paltosundan veya atindan küçümseyen bir edâ ile arkasindan konusmak, giybettir.

Öyle ki, selef-i sâlihinden bazi üeri gelenlerin misal vererek belirttiklerine göre, birinin arkasindan «Elbisesi uzun veya kisa» diye konusmak bile dedi - kodudur. Nerede kaldi ki, onun sahsiyyeti hakkinda rencide edici ifadeler kullanman!

Bildirildigine göre bir gün bazi konularda bilgi edinmek üzere Peygamber (S.A.S.)'imize kisa boylu bir kadin gelir. Kadin çikinca Hz. Ayse (R. Anha) «Allah (C.C) kadina ne kadar kisa boy vermis» deyince. Peygamber (S.A.S.)'imiz ona: «Giybet ettin Yâ Ayse!» diye ihtar buyururlar.

Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurur:

"Aman dedi-kodudan kaçininiz, çünki o, üç âfet getirir.

1 — Dedi-koducunun duâsi kabul edilmez.

2 — Iyi ameli kabul edilmez.

3 — Kötülükleri birikir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) koguculugu kinarken söyle buyurur:

"Kiyamet Günü insanlarin en kötüsü, birine bir yüzü île, öbürüne baska bir yüzü ile görünen iki yüzlü kimselerdir, dünyada iki yüzlü olanlarin Kiyamet Gün; atesten iki dili olacaktir."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurur ki:

"Kogucular (ondan ona söz tasiyanlar) Cennete giremezler."

Konusan konusamayan bütün canlilarin dili oldugu halde baligin neden dili yok? Söylendigine göre meselenin hikmeti sudur: Ulu Allah (C.C) Hz. Âdem'i (A.S.) yaratip meleklere. O'na secde etsinler diye emredince Iblis hariç, bütün melekier O'na secde etmislerdi. Bunun üzrine ulu Allah (C.C) onu melek kiligindan cikarip. Cennetten kovmustur.

Cennetten kovulunca yeryüzüne inen Iblis denize gider ve ilk karsilastigi canli, balik olur. iblis ona Âdem (A.S)'in yaratildigini haber verir, arkasindan Hz. Âdem (A.S.)'in kara ve denizde yasayan her türlü canliyi avliyabilecegini bildirir, balik de bu haberi diger canlilarina ulastirir; bunun üzerine ulu Allah (C.C) baligin dilini kökünden yok eder.

Amr Ibni Dinar'in (rahimehullah) anlattigina göre Medine'li bir adamin, yine Medine'nin bir kenar mahallesinde oturan bir kiz kardesi vardi. Kadin hasta idi, adam zaman zaman ziyaretine giderdi, günün birinde öldü. Kardesi ölüsünü kefenleyerek götürüp topraga verdi, arkasindan da evine döndü.

Bu sirada para cüzdaninin yerinde olmadigini gördü, onu kabre düsürdügünü hatirladi, yakin bir arkadasini yanina alarak birlikte kabrin yanina gittiler, topragi kaldirdilar ve para cüzdanini buldular.
Ölünün erkek kardesi arkadasina: «Sen azicik öteye git. ben kiz kardesimin ne durumda olduguna bakayim» dedi. Üzerindeki topragi kaldirarak lâhdi açti. Bir de ne görsün! Lâhid tutusmus yaniyor!

Adam hemen annesine vardi. «Bana kiz kcrdesimin önemli huylarini anlat» dedi. annesi «Senin kiz kardesin komsularin kapi arkalarinda saklanir, kulagini kapilarina dayar, içerdeki konusmalari dinler ve sonra duyduklarini baskalarina tasirdi» dedi.

Adam o zaman koguculugun kabir azabina neden oldugunu anladi. Buna göre kabir azabindan kurtulmak isteyenler, dedi-kodudan ve ona buna söz tasimaktan kacinmalidirlar.

Hikâye ederler ki: Ebü'l Leys'ül - Buhâri (rahimehullah) hacca giderken cebine iki dirhem koymus ve «Mekke yolunda gerek giderken gerek dönerken biri hakkinda dedi-kodu edersem su iki dirhemi fakirlere dagitacagim» diye kendi kendine yemin etmisti.

Ebû'l - Leys, Mekke'ye vardi, hacc görevini yerine getirip evine döndü, fakat iki dirhem hâlâ oldugu yerde duruyordu. Verdigi sözü bilen dostlari ona durumu sordular, cevabi söyle oldu: «Bir kisi hakkinda dedikodu edecegime yüz kere zina etmegi tercih ederim.» (Mâzaallah!)

Ebu Hafs'ül Kebir (rahimehullah) buyurur; «Bir yilin Ramazan Orucunu tutmamayi, bir kisi hakkimda dedi-kodu etmeye tercih ederim.»

Bir fikih âlimi hakkinda giybet eden kimse. Kiyamet Günü alninda «Bu adam Allah (C.C)'in rahmetinden mahrum edilmistir» yazisini tasiyarak gelir.»

Enes Ibni Mâlik'in (R.A.) rivayet ettigine göre Peygamber (S.A.V)'imiz söyle buyuruyor:

"Mi'raca çikarildigim gece tirnaklari ile yüzlerini tirmalayan ve les yiyen bir guruba rastladim. Cebrail'e «Sunlar kim?» diye sordum, bana, bunlar dünyada iken baskalarinin ölü etini yiyenler (onun bunun hakkinda dedi-kodu edenlerdir) diye cevap verdi.»

Hasan (R.A.) buyurur: «Yemin ederim ki, giybet Dîne. koparilan bir et parçasinin vücûda verdigi zarardan daha egir bir zarar getirir.»

Ebu Hureyre (R.A.) buyurur. "Mü'min kardesinizin gözündeki çöpü görürsünüz de, kendi gozunüzdeki mertegi görmezsiniz."

Bildirildigine göre, bir gün Selman-i Ferisi (R.A.) Ebu Bekr (R.A.) ve Ömer (R.A.) ile (Allah (C.C) onlardan râzi olsun) birlikte sefere çikmisti. Selman (R.A.) yol erkadaslarina yemek pisiriyordu. Bir yerde mola verdiler, fakat Selman (R.A.) yiyecek bir sey hazirlamamisti.
Bunun üzerine. O'nu yaninda yiyecek bir sey var mi, yok mu baksin ve varsa alsin gelsin diye Peygamber (S.A.V)'imize gönderdiler. Selman (R.A.) yiyecek bir sey bulamayarak arkadaslarinin yanina eli bos dönünce Ebû Bekr (R.A.) ile Ömer (R.A.) kendi aralarinda onun için «Selman (R.A.) su almak üzere falan kuyuya varsa kuyu kurur» dediler.

Bunun üzerine su âyet indi:

"Biribirin izin arkasindan dedikodu yapmayin, sizden birisi ölü bir din kardesinin etini yemek ister mi? Hic süphesiz bundan tiksinirsiniz."
(Hucûrat Sûresi - 12)

Ebu Hureyre'den (R.A.) rivayet edildigine göre. Peygamber (S.A.V)'imiz söyle buyuruyor:

"Dünyada mü'min kardesinin etini yiyen (onun hakkinda dedikodu yapan) kimsenin önüne Kiyamet Günü dedikodusunu yaptigi kardesinin lesi getirilir ve ona: ye simdi bu lesi dünyada iken dirisini yemistin» denir. Arkasindan Peygamber (S.A.V)'imiz su âyeti okudu:

"Sizden birisi, ölü kardesinin etini yemek ister mi?"

Câbir Ibni Abdullah el-Ensarî (rahimehullah) der ki, «Peygamber (S.A.V)´imiz zamaninda dedikodu olunca derhal kokusu duyulurdu, cünki gayet seyrekti. Fakat simdi dedikodu öyle cogaldi ki. bütün burunlar koku ile doldu, o yüzden artik kokusu farkedilmez oldu. Tipki sunun gibi: Derici atölyesine giren birini düsünün, adam kokunun agirligi yüzünden orada fazla kalamaz.
Oysa atölyede çalisanlar hic bir rahatsizlik duymadan orada yerler, içerler, burunlari alistigi için kokusmus deri kokusunu duymazlar. Iste dedi-kodunun

günümüzdeki durumu da böyledir.»

Kâ'b (R.A.) der ki: «Bir kitabda okuduguma göre dedi-kodudan tevbe edenler Cennet'e en arkadan girerler. Öte yandan dedi koduculukta israr ederek ölenler de herkesten önce Cehennem'e girerler.»

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Gerek birinin arkasindan atip tutanlarin (hümeze) ve gerekse baskalarina, yüzlerine karsi hakaret edenlerin (lümeze) her ikisinin de vay haline!"

(Hümeze Süresi - 1)

Bu Ayet-i Kerime, Velid Ibni Mugîre hakkinda nâzil oldu. Cünki Peygamber'imize (S.A.S.) ve bütün müslümanlara yüzlerine karsi alay ve hakaret ediyordu.

Bilindigi gibi husûsî bir nüzul sebebine dayanan Âyet-i Kerimenin hükmü umûmî olabilir.

Peygamber´imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Aman dedikodudan kaçininiz, cünki o zinadan daha agir bir günahtir" Sahabe´ler Peygamber (S.A.S.)'imize «Dedi-kodu nasil olur da zinadan daha agir olabilir» diye sordular.

Peygamberimiz (S.A.S.) bu soruya: «Çün-kl insan zina edip tevbe edince Allah (C.C)tevbesini kabul eder. fakat hakkinda dedikodu yapilan kimse bagislamadikça dedikoducunun afvedilmesi mümkün degildir.»

Dedikodu yapan kimse önce pismanlik duyup tevbe etmelidir, böylece Allah (C.C) hakkindan kurtulmus olur. Arkasindan da hakkinda dedikodu yaptigi kimseden de helâllik almasi gerekir, eger adam hakkini helâl ederse ancak o zaman kul hakkindan kurtulmus olabilir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Müslüman kardesi hakkinda dedikodu yapan kimsenin Kiyamet günü, ulu Allah (C.C) yüzünü kiçina çevirir."

Buna göre dedikodu yapan kimsenin yerinden kalkmadan ve dedikodusu karsi tarafin kulagina varmadan önce Allah (C.C)'dan onun için afvedilemelidir. Cünkü dedikoducu, haber karsi tarafin kulagina varmadan tevbe ettigi takdirde, ortada sodece Allah (C.C) hakki söz konusu oldugu için tevbesi kabul edilir. Fakat dedikodu haberi karsi tarafin kulagina varinca" tevbe sayesinde dedikodu vebalinin ortadan kalkabilmesî için, dedikoduya ugrayanin hakkini helâl etmesi gerekir.

Zina konusunda da hüküm böyledir. Yani evli bir kadinla zina eden kimse, kadin kocasi olup
biteni duymadan tevbe ettigi takdirde tevbesi kabul edilebilir, fakat kadinin kocasi durumu ögrendikten sonra tevbenin kabul edilebilmesi için, aldatilan kocanin hakkini helâl etmesi gerekir. Yerine getirilmeyen namaz, oruç, zekât ve hacc borçlcri, bu borçlar kaza edilmedikçe tevbe ile ortadan kalkmaz. Dogrusunu Allah bilir.

21.Zekat

Ulu Allah (CC.) söyle buyuruyor:

"Zekâti veren mü'min'er kurtulusa ermislerdir."
(Mu´minun Sûresi 4)

Ebû Hureyre'den (R.A.) rivayet edildigine göre Peygamber (S.A.V)'imiz söyle buyuruyor:

"Altin ve gümüsü olup da bunlarin hakkini (miktari belirtilmis zekâtini) vermeyenler için, mutlaka Kiyamet günü bu altin ve gümüs madenleri atesten levhalar haline getirilerek vücûdiari bunlarla kizartilir, yanlari ve sirtlari bu levhalar üzerinde daglanir."

Yâni bu levhalar cok dahi olsa, cismi onlara gere genislettir, levhalar sogudukça miktari elli bin sene olan Kiyamet Gününde tekrar kizdirilirlar, bu hal, tâ küller arasinda muhakeme bitip herkes, yolunun Cennete mi, yoksa Cehenneme mi gedecegini görünceye kadar devam eder.

Ulu Allah (C.C) söyle buyuruyor:

"Altini ve gümüsü biriktirip de onlan Allah (C.C) yolunda kullanmayanlar yok mu? Onlan aci bir azab ile müjdele!"

"Kiyamet Günü, o altin ve gümüs. Cehennem atesinde kizdirilarak onunla alinlari, burunlari ve sirttan daglanir ve onlara, iste bu kendiniz için biriktirdigînizdir. Biriktirdiginizi tadini tadin denilir."

(Tevbe Sûresi - 34-35)

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kiyamet Günü, üzerlerine farz kilinmis olan hakkimizi alakoydular, diyecek olan fakirler yüzünden vay zenginlerin basina gelenlere. Çünki o zaman ulu Allah (C.C) fakirlere; «Izzet ve celâlim hakki için, bu gün sizi kendime yaklastiracak ve onlan uzaklastiracagim.» diye cevap verir."

Arkasindan Peygamber'imiz (S.A.S.) su âyeti okudu:

"Onlar o kimselerdir ki mallarinda dilenci ile mahrum için muayyen bir hak vardir." (Mearic Sûresi. 24-25).

Rivayete göre Peygamber'imiz (S.A.S.) Mi'rac'a götürüldügü gece sagilmaya, zehirli ot otlamaya, yeya kizgin tasin üzerine dogru sürüklenen koyunlar gibi Cehenneme dogru, sürülen arkasi ve önü yamali bir gurupla karsilasir. Cebrail'e (A.S.): «Bunlar kim?» diye sorar.

Cebrail (A.S.) de Peygamber`imize (S.A.S.) su cevabi verir; «Bunlar, mallarinin zekatini vermemis olanlardir. Allah (C.C) onlara zulmetmis degildir, zâten Allah

(C.C) kullarina asla zulmetmez.»

HIKAYE

Bir gün «tabiin»´den bir gurup Ebû Sinan'i ziyaret etmege giderler. Içeri girip yanina oturunca Ebû Sinan misafirlerine «Hep birlikte kalkalim da, kardesi ölen bir komsumuz var, onu taziye edelim» der.

Bundan sonrasini, gurupta bulunan Muhammed Ibni Yusuf el-Feryabî söyle anlatiyor;

«Birlikte kalktik, o adamin evine vardik, onu hüngür hüngür aglarken ve bitkin bir vaziyette bulduk, acisini hafifletecek ve kendisini teselli edecek sözler söylemeye basladik, fakat o hic teselli ve taziye sözlerine kulak asmiyordu.

Ona «ölümün kaçinilmaz bir yolculuk oldugunu bilmiyor musun?» dedik, bize «tabii biliyorum, ama ben kardesimin gece gündüz çektigi azaba agliyorum» diye cevap verdi, ona «Allah (C.C) sana gaybi mi bildirdi ki, böyle söylüyorsun?» dedik, bize su cevabi verdi:

«Hayir, fakat kardesimi gömüp kabrini toprakla doldurunca, herkes mezarliktan ayrildiktan sonra ben kabrin basina oturdum, o sirada içerden bir ses geldi, söyle diyordu; «Eyvah, beni tek basima azab ile basbasa koyup gittiler, oysa ki ben namazimi kilar ve orucumu tutardim.» Kardesimin bu feryadi beni aglatti ve «Durumu nasildir?» diye görmek için kabrini kazmaya basladim, bir de ne göreyim, içerde ates yaniyor ve kardesimin boynuna da atesten bir halka geçirilmis!

Kardeslik sefkatime yenilerek boynundan halkayi çikarayim diye elimi uzattim, parmaklarim ve avucum yandi.» Muhammed Ibni Yûsuf el-Feryabi anlatmaya devam ediyor.

«Adam yorganin altinda sakladigi elini cikardi, yanik karasi oldugunu gördük.» Arkasindan sözlerine devam etti:

«Durumu böyle gördükten sonra üzerini yeniden toprak ile örterek mezarliktan ayrildim. Kardesimin haline nasil aglamayayim, onun acisini nasil unutayim?»

Adama «Kardesin dünyada iken ne kötülük ederdi?» diye sorduk, bize «Malinin zekâtini vermezdi» diye cevap verdi, o zaman hepimiz: «Bu durum ulu Ailah (C.C)'in su Âyet-i Kerimesinin dogrulugunu ortaya koyuyor» dedik.

Ulu Allah (C.C.) söyle buyuruyor:

"Allah'in kendi faziletinden onlara bagislamis oldugu malda cimrice davrananlar, kendi hesaplarina iyi davrandiklarini sanmasinlar, tersine bu tutum kendileri için kötüdür. Cimrilik ile yanlarinda alakoyduklari mal (zekât) Kiyamet Günü halka olup boyunlarina geçirilecektir."

(Al-i Imrân Süresi. 180)

Demek ki, kardesinin azabi Kiyamet Gününe birakilmayarak öne alinmis ve kabirde uygulamaya konmustur.

Muhammed Ibni Yûsuf sözlerine söyle devam ediyor, «Bir müddet sonra hep birlikte adamin yanindan ayrilarak Peygamberimizin (S.A.S.) arkadaslarindan biri olan Ebû Zerr'in (R.A.) yanina vardik, adamin basindan geçenleri ona anlattik ve ona «Yahudiler ve Hiristiyanlar ölünce onlarin

kabirlerinde neden böyle bir durum görülmüyor?» diye sorduk, bize «Onlarin cehennemlik oldugu kesindir, fakat ulu Allah (C.C) size mü'minlerin böylesine durumlarini, ibret alasiniz, diye gösteriyor» diye cevap verdi.

Nitekim ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Hiç süphesiz, Allah'dan size çesitli ibret manzaralan gelmistir. Görüp ibret alan kendine iyilik eder, ibret manzaralarina karsi göz yumanlar da kendilerine zarar ederler. Ben sizin basinizda koruyucu degilim." (En'am Sûresi. 104.)

Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Mallarinin zekâtini vermeyenler, Allah (C.C) katinda yahudiler ve hiristiyanlar gibidirler. Ösür vergisini vermeyenler, Allah (C.C) katinda, atesperestlerden farksizdirlar."

Zekât ve ösür vermeyenler hem meleklerin, hem Peygamber (S.A.S.)'imizin dili ile lanete ugramislardir, onlarin sahidlikleri geçersizdir.

Ebû Hureyre (R.A.) sözlerine söyle devam ediyor; «Zekât ve ösür vergisini ödeyenlere ne mutlu! Üzerinde zekâttan dolayi, kabir azabi ve Kiyamet Günü azabi bulunmayanlara ne mutlu! Cünki malinin zekâtini verenlere ulu (S.A.S.) kabir azabi çektirmez. Kiyamet Günü de vücûdlarini cehennem atesine haram kilar; hesaplasmaksizin onlari Cennete koyacagi kesindir, öyle kimseler, dudaklarin yanacagi o demlerde, susuzluk da çekmezler.»

22.ZİNA

Yüce Allah (C.C.) söyle buyurur:

"Kurtulusa eren müminler, edep yerlerini (fuhustan ve diger haramlardan) korurlar."
(Mü'minûn Sûresi. 5)

Yine ulu Allah (C.C.) buyuruyor:

"Fuhsun açigina da, gizlisine de yanasmayiniz." (En'âm Süresi. 151)

Burada «açik fuhus» zina, «gizli - sakli; fuhus» deyimi ile de öpüsme, elleme ve bakisma kasdediliyor olmalidir.

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.)

«— Eller de, ayaklar da, gözler de zina islerler.»

Nitekim ulu Allah (C.C), söyle buyuruyor:

"Mü'min erkeklere de ki; gözlerini (haramdan) saklasinlar ve irzrini korusunlar, bu kendileri hesabina en temiz yoldur. Hiç süphesiz, Allah yaptiklarini iç yüzü iie bilendir.

Mü'min kadinlara da de ki, (onlar da) gözlerini (haramdan) sakinsinlar irzlarini korusunlar. Kendiliginden belirenin disinda ziynetlerini açiga vurmasinlar. Baslarini gögüslerini kapayacak sekilde örtsünler. Güzelliklerini kocalarindan, babalarindan, kayin babalarindan, ogullarindan veya kocalarinin ogullarindan, erkek kardeslerinden, kardeslerinin ogullarindan, kiz kardeslerinin ogullarindan, yengelerinin ogullarindan, cariyelerinden, erkeklikten kesilmis hizmetçilerden, kadinlarin edeb yerlerinin herüz farkinda olmayan küçük çocuklardan baskasina göstermesinler. Sakli güzelliklerini ortaya çikaracak sekilde sesli adimlar atarak yürümesinler.

Ey mü'minter hepiniz Allah'a tevbe ediniz ki, kurtulusa eresiniz." (Nûr Sûresi. 30-31)

Görülüyor ki ulu Allah (C.C.) gerek erkeklere ve gerekse kadinlara harama bakmakdan sakinmayi ve irzi, haramdan korumayi emretmistir. Ulu Allah (C.C.) çesitli âyetler ile zinayi haram kilmistir.

Yüce Allah (C.C.) söyle buyuruyor:

"Onu (zinayi) isleyen agir azaba çarpilir." (Furkan Sûresi. 68)

Peygamber´imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Aman zinadan sakininiz, çünki onun, üçü dünyâda ve üçü Âhirette olmak üzere alti âfeti vardir. Dünyadakiler sunlardir:

1 — Geçim darligina yol açar,

2 — Ömrü kisaltir,

3 — Sahibini kara yüzlü eder,

Âhîrettekiler de sunlardir:

1 — Allâh-i Teâlâ'nin gazabina sebep olur,

2 — Agir hesaplasmaya gerekçe olur,

3 — Cehenneme girmeye yol açar."

Rivayete göre Hz. Mûsâ (A.S.) Allah (C.C)'a:

"Yâ Rabbi! Zina edene ne ceza verirsin?" diye sorar.

Allah Teâlâ: «Yâ Mûsâ, ona yüce bir dagin üzerine atilsa dagi küle çevirebilecek olan atesten bir zirh giydiririm» diye buyurur.

Yine bildirildigine göre, kötü yola düsmüs olan bir kadin seytan katinda bin tane günahkâr erkekten deha sevimlidir.

«Mesabih» adli esere göre Peygamber´imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Kul zina islerken imâni kalbinden çikarak gölge gibi basinin üzerinde asili kalir, ancak zina isi bitince kulun imâni yine geri dörer."

Kitabil iknâda rivayet olunduguna göre Peygamber´imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Allah (C.C) katinda bir erkemin nikâhlisi olmayan bir kadinin rahmine akittigi bir damla meniden daha büyük günah yoktur."

Erkek erkege yapilan cinsî münâsebet ise, zinadan da daha egir bir günahtir. Nitekim Enes Bin Mâlik'den rivayet olunan bir hadisde Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Erkek - erkege cinsî münâsebette bulunan kimse Cennetin kokusunu bile duyamaz, oysa ki, Cennetin kokusu bes yüz senelik uzakliktan duyulabilir."

Hikâye ederler ki Abdullah Ibni Ömer (R.A.) bir gün evinin kapisi önünde oturuyorken parlak yüzlü ve yckisikii bir delikanli görür, hemen içeri kaçip kapiy: üzerine kitler, bir müddet sonra disardakilere «O fitne geçip gitti mi?» diye sorar, ona «gitti» diye cevap verirler, bunun üzerine disari cikar.

Orada bulunanlar ona «Sana ne oldu, yoksa bu husûsda Peygamber' (S.A.V)imizden bir sey mi duydun?» diye sorarlar. O da «Evet, duydum. Böylelerine bakmak, onlar ile konusmak ve yine onlar ile birarada oturmak haramdir» diye cevap verir.

Kadi imam {ranimehuilah} buyurur ki, «Bir seyhin söyle dedigini duymustum: «Hor kadinin yaninda bir, her parlak oglanin yaninda ise on sekiz tane seytan vardir.»

Yine söylendigine göre, bir parlak oglani sehvetle öpen kimseyi, Allah Teâlâ, bes yüz senelik cehennem azabina çarptirir.

Evli bir kadini sehvet ile öpen kimse, yetmis bakire ile zina etmis gibidir.

Bir bakire ile zina eden kimse de yetmis bin dul ile zina etmis gibidir.

Kelbî, «Revnak-üt Tefsir» adli eserde der ki: «ilk erkek erkege cinsî münâsebeti Lût kavmine ögreten Iblis idi, on'ara parlak yüzlü bir oglan kiliginda görünerek erkekleri kendisi ile cinsî münâsebette bulunmaya çagirdi. Bu kiskirtma üzerine bazi erkekler onun üzerinden geçti. Böylece erkek erkege cinsî münâsebet, aralannda pis bir aliskanlik haline geldi, her yabanci erkek ile ayni isi yapmaya koyuldular.

Bunun üzerine ulu Allah (C.C.) onlari bu çirkin aliskanliktan vazgeçmeye ve putlara tapmaktan cayarak Allah (C.C.)'a ibadet etmeye davet etmek üzere onlara Hz. Lût'u (A.S.) peygamber olarak gönderdi.

Hz. Lût onlari, bu isten menetti. Kendilerini Allah (C.C.)'a ibadete çagirdi. Yaptiklari kötü ise israrla devam ettikleri takdirde baslarina Allah (C.C.)'dan azab inecegini bildirdi ise de bunlar duyduklari sözleri hafife alarak ona: «Eger dogru söylüyorsan, bize Allah (C.C.)'in azabini getir» dediler.

Baska bir care kalmadigini gören Hz. Lût Allah (C.C.)'a dua ederek kendisini bu sapiklara karsi mahcup etmemesini diledi ve Allah (C.C.)'a «Ey Rabbim, bu

bozguncular karsisinda beni muzaffer kil» diye yalvardi.
Bunun üzerine ulu Allah (C.C.) göge, o sopiklarin üzerine tas yagdirmasini emretti, her tasin üzerinde kimin üzerine düsecegi yâzîli idi, iste Âyet-i Kerimede yagan taslardan bahsedilirken «Rabb'inin katinda nisanli» deyiminin kullanilmasi, bu gerçegin delilidir. Yani taslarin her biri üzerinde Allah (C.C.)'in ezel hükmünde birer damga, birer nisan vardi.

Söylendigine göre Hz. Lût'ün (A.S.) kavminden olan bir tüccar, o sirada Mekke'de, Harem-i Serif'de alim - satim ile ugrasiyordu. Bu sirada gökten inen bir tas tam ona Harem-i Serifte çarpmak üzere iken araya giren melekler tasa «Geldigin yere dön. adam su anda Allah (C.C.)'in himayesinde bulunuyor» dediler. Bunun üzerine geri cikan tas, Harem-i Serifin disinda kirk gün yerle gök arasindaki boslukta asili kaldi ve edam alis - verisini bitirip Harem'den çikar cikmaz üzerine düsüp onu yok etti.

Hz.Lût (A.S) kavminin âfete ugramak üzere oldugunu ögrenince karisi ile kendisine inanan kimseleri toplayarak sehirden cikmaya koyuldu, ardindan gelenlere arkaya dönüp bakmamalarini tenbih etti. Bundan yalniz kansi müstesna idi. Bu kadin sehrin âfete ugrayacagini duyunca «vah kavmim» diye dönüp geriye bakti, bu sirada basina inen bir tas onu cansiz yere serdi.

Mücâhid (rahimehullah) der ki; «O gün sebahleyin Cebrail (A.S.) bu sapiklarin beldesine indi, beldenin yerle irtibatini keserek araya kanadini soktu, kanadi üzerinde beldeyi ve üzerinde yasayanlari havalandirdi, gök yüzüne kaldirarak öyne ki gök halki beldedeki horozlarin ötüsünü ve köpek havlamalarini duyabildiler. Sonra da bu beldeyi alt üst ederek yere birakti, ilk düsen evlerin damlari oldu, arkasindan her sey yerle bir oldu.

Onlarin basina gelen hic bir kavmin basina gelmemistir. Allah (C.C.) önce onlarin gözlerini kör etti, sonra da yurtlarini alt üst etti. Burada en büyügü Sodom olmak üzere bes sehir vardi. Kur'an-i Kerim'in «Berae» sûresinde bahis mevzuu edilen mütefikât âfete ugramis yerler bunlardir. Buralarda o zaman dört milyon insanin yasadigi söylenir.

23.Silâ-i Rahim ve Ana Baba Hakki

Allah Teâla (C.C.) söyle buyuruyor:

"Ey insanlar! Sizleri bir tek insandan yaratan, o tek insandan erkegi ve disiyi yaratarak bu çiftten bir çok erkek ve kadinlar üretip yeryüzüne yayan Allah'a karsi gelmekten sakininiz. O'nun adini ileri sürerek birbirlerinizden çesitli dileklerde bulundugunuz Allah'dan ve akrabalik baglarini zedelemekten çekininiz. Çünki, Allah sizin üzerinizde devamli bir denetleyicidir."

(Nîsâ Sûresi - 1)

Yine ulu Allah (C.C.) söyle buyuruyor:

"Yoksa idare yetkisi elinize geçse, yeryüzünde kargasalik çikararak ve akrabalik baglarini zedeleyerek bas mi kaldiracaksiniz?! Bu kimseler yok mu? Allah onlari rahmetinden kovarak kulaklarini sagir ve gözlerini kör etmistir."

(Muhammed Süresi. 22-23)

Hazreti Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"O kimseler ki, Allah île vardiklari kesin sözlesmeyi bozarak Allah'in isler halde tutulmasini emrettigi münâsebet ve baglari keserler ve yeryüzünde kargasalik çikarirlar. Bu kimseler yok mu? Onlar büyük zarara ugrayanlarin ta kendileridirler."

(Bakara Süresi. 27)

Yüce Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"O kimseler ki, Allah ile vardiklari kesin sözlesmeyi bozarlar ve Allah'in isler halde tutulmasini emrettigi münâsebet ve baglari keserler. Bunlar yok mu? Iste Allah'in laneti bunlarin üzerindedir, kötü barinak (Cehennem) da onlarin olacaktir."

(Ra'd Süresi. 25)

Buhari ve Müslim'in Ebû Hureyre'den (R.A.) rivayet ettigine göre, Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Ulu Allah (C.C) bütün varliklari yaratti. Bitirdigi zaman, «Silâ-i Rahim» ayaga kalkarak; «Ey Allah (C.C)'im! Burasi akrabalik ve dostluk baglarini kesmekten kaygi duyanlarin makarredir» dedi. Ulu Allah (C.C) «Evet, sana riayet edene yakin olmama ve seni savsaklayanlari rahmetimden uzak tutmama razi olmaz misin?» buyurdu. Rahm: «Evet» dedi, ulu Allah (C.C) da «Öyleyse

orasi senin olsun» buyurdu, sonra dilerseniz Allah (C.C)'in su âyetini okuyunuz dedi:

"Yoksa idare yetkisi elinize geçse, yeryüzünde kargasalik çikararak akrabalik baglarini zedeleyecek bas mi kaldiracaksiniz? Bu kimseler yok mu? Allah onlari rahmetinden kovarak. kulaklanni segir ve gözlerini kör etmistir."
Bu hadis-i Tirmizi'de rivayet etmis hasen sahih bir hadisdir demistir. Ibni Mâce ile Hâkim dahi rivayet etmisler. Hâkim isnadi sahihdir demistir.»

Hz. Ebû Bekr (R.A)'den rivayet edildigine göre. Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Âhîrette çekilecek azabin yaninda cezalar öne alinarak dünyada çektirilmeyi hak eden baslica günahlar gaddarlik ile akrabalik hakkini çignemektir."

Buharî ile Müslim'in birlikte naklettiklerine göre Peygamberimiz {S. A.S.) söyle buyuruyor:

«— Akrabalik hakkini çigneyenler Cennete giremezler.»

Süfyân: «Bundan murat, silayi rahim yapmayanlardir» demistir. Güvenilir

ravilerin senedi ile imami Ahmed dahi rivayet etmistir.

«— insanogullarinin amelleri her persembe günü ve Cuma geceleri Allah (C.C)'a arzedilir, fakat akrabalik hakkini çigneyenlerin amelleri geri çevrilir.

Beyhakinin rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cebrail (A.S.) bana gelerek söyle dedi:

Bu gece saban ayinin onbesinci gecesi (Berat gecesi)dir, Allah (C.C) bu gece Kelb kabilesinin sürüsündeki koyanlarin killari sayisinca kimseyi cehennemden azad eder, fakat su kimselerin yüzüne bile bakmaz:

1 — Allah (C.C)'a ortak kosanlar,

2 — Kin tutanlar,

t — Akrabahk baglarini savsaklayanlar,

4 — Kendini begenmislik ve büyüklük duygusunun alâmeti olarak elbisesini topuklarina kadar uzatanlar,

5 — Ana-babaya karsi gelenler.

6 — Devamli içki içenler.»

Ibni Hibban ile baskalarinin rivayetinde; Peygamber'imiz (S A.S) buyuruyor ki:

«— Su üc kimse cennete giremez:

1 — Devamli içki içenler

2 — Akrabalik baglarini savsaklayanlar

3 — Büyüye inananlar.»

Ibni Ebü Dünya ile Beyhaki'nin ve kisaltilmis olarak Imami Ahmed'in rivayetinde Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurduler:

"Bu ümmetin içinden öyleteri gelecektir ki, bunlar bir gece her insan gibi yiyip içip oynayacaklar, fakat maymun ve domuz kiligina girerek sabahlayacaklar, sarsintiya ugrayip
yerin altina geçecekler veya üzerlerine tas yagacaktir."

Halk «Dün gece filân ogullari yerin dibine batti, falan dünyâperestin evi alt üst oldu» diyecektir. Lût kavminin bazi kabileleri üzerine yagdigi gibi onlarin ve evlerinin üzerine de tas yagacaktir. Hz. Âd'in bir kisim kavmini kavuran kasirga gibi bir kasirgaya tutulacaklardir. Bu âfetlerin sebebi su günahlari islemeleridir:

1 — Devamli içki içmeleri,

2 — Erkeklerin ipekü elbise giymesi,

3 — Oyuncu ve sarkici ve kadinlar edinmeleri.

4 — Faiz alip vermeleri,

5 — Akrabalik haklarini savsaklamalari."

Hz. Cabir (R.A.) buyurur. «Bir haslet daha var ki, Cafer onu unutmustur. (Taberaninin El-Evsat'ta rivayetine göre) Bir gün biz toplanmis oturuyorken karsimiza Peygamberimiz (S.A.S.)
cikageldi ve bize söyle buyurdu:

«Ey müslümantar cemaati Allah (C.C)'dan korkunuz ve akrabalik haklarini gözetiniz, çünki mükâfati en çabuk veriien iyi amel, akrabalik hakkini gözetmektir.
Gaddarliktan sakinintz, çünki cezasi en çabuk verilen günah gaddarliktir, zulümdür. Ana - babaya karsi gelmekten, onlari yüzüsütü brrakmaktan sakininiz, çünki kokusu bin senelik mesafeden duyuldugu halde su kimseler. Cennetin kokusunu bile duyamazlar:

6 — Ana-babaya karsi gelenler, onlari yüzüstü birakanlar,

2 — Akrabalik haklarini savsaklayanlar,

3 — Yasli iken zina isleyenler,

4 — Büyüklük taslamak gayesi ile elbisesini yerlerde sürünecek sekilde uzatanlar, çunki büyüklük Allah (C.C)'a mahsustur.»

Isfehanî'nin rivayetine göre Cabir söyle demistir: Peygamber (S.A.S.)´imizin huzurunda oturuyorduk. O: «Akrabalik haklarini gözetmeyenler aramizda oturamazlar» dedi. Bunun üzerine bir delikanli ayaga kalkarak halkamizdan çikti ve bir teyzesine gitti, aralarinda bir kirginlik varmis, hemen orada delikanli teyzesinden afv diledi, teyzesi de onu afvettigini bildirdi, arkasindan delikanli yine aramiza katildi.
Bunun üzerine Peygamber'imiz (S.A.S.) «Aralarinda akrabalik hakkini çigneyen birisinin bulundugu topluluga Allah (C.C)`in rahmeti inmez» buyurdu.

Yukardaki hadîs, su rivayeti dogruluyor, buna göre bir gün ebu Hureyre (R.A.) Peygamber (S.A.S.)´imizden bahsederken «O, akrabalik baglarini çigneyenleri aramizdan çikarirdi» deyince orada bulunan bîr delikanli ayaga kalkti, hemen yillardan beri dargin yasadigi bir halasina gitti, onunla baristi.

Kadin yegenine davranisinin sebebini sorunca oglan da Ebû Hureyre (R.A.)'nin sözlerini anlatti, Kadin «Git, bu konuda ondan daha genis bilgi al» dedi, ogian gelip Ebû Hureyre (R.A.)'den daha genis bilgi isteyince o söyle dedi. «Çünki ben Peygamber`imizin (S.A.S.) söyle dedigini duydum: "Aralarinda akrabalik baglarini çigneyenlerin bulundugu kavimlere Allah (C.C)
rahmet göndermez."

Taberanî'nin (rahimehullah) naklettigine göre (Hadiste: "Süphesiz Melekler içlerinde akrabalik hakkina riâyet etmiyenler) bulunan bir kavmin üzerine inmezler." demistir.

(Taberanî'nin sahih senediyle) Âdem'den rivayetine göre söyle demistir: «Bir gün sabah namazindan sonra Ibni Mes'ud (R.A.) bir gurup arasinda oturuyordu, bir ara söyle dedigini duydum,

«Allah (C.C) askina, aramizda akrabalik baglarini koparanlar varsa kalkip çiksin. Cünki biz Rabb'imize dua etmek istiyoruz. Oysa ki, gökyüzü kapilan akrabalik baglarini çigneyenlerin yüzüne kapalidir.»

Buhârî ile Müslim'in bildirdigine göre Peygamberimiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Rahim, Ars'a asilidir ve kim beni gözetirse Allah (C.C) da onu gözetir, kim beni savsaklarsa Allah (C.C) da onu rahmetinden mahrum eder» der."

Hadisi Ebû Dâvûd'la Tirmizî de rivayet etmis, Tirmizî onun hakkinda: Hasen Sahih bir hadistir demistir. Fakat, sahihtir demesine itiraz edilerek Munkati oldugu söylenmistir. Mevsul rivayeti hakkinda Buhari hatadir demistir.

Abdurrahman Ibni Avf'in (R.A.) rivayetine göre Peygamber (S.A.S.)`imiz söyle buyuruyorken isittim demistir.

«— Ulu Allah (C.C) der ki, «Ben Allah'im, ben Rahman'im. Rahm´i yarattim ve ona kendi adimla ayni kökten türeyen bir isim verdim, onu gözeteni ben de gözetirim, onu çigneyeni ben de rahmetimden mahrum ederim.»

Imam-i Ahmed'in sahih senetle rivayetine göre: Peygamber'imiz (S. A.S.) buyuruyor ki:

"Faizin en katmerlisi, müslümanin irzina haksiz yere dil uzatmaktir. Rahm Allah (C.C)'in «Rahman» isminden türemis karsilikli bir kan yakinligidir. Bu yakinlik bagini çigneyenlere Allah (C.C) Cenneti haram eder."

Imam-i Ahmed'in kuvvetli iyi bir isnatla ve Ibni Ribba'nm Sahihinde rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Rahim, Allah (C.C)'in «Rahman» isminden türemis, karsilikli bir kan yakinligidir, O der ki, «Yâ Rabb'i! Beni çignediler, ya Rabb'i beni savsakladilar. Yâ Rabb'i, bana haksizlik ettiler. Yâ Rabb'i. Yâ Rabb'i...»

O böyle sikâyet edince Allah (C.C) ona söyle cevap verir: «seni gözeteni gözetmeme ve seni çigneyeni rahmetimden mahrum etmeme razi degil misin?» der.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Rahim, Arsa asili bir halkadir, keskin bir dil ile konusarak söyle der: Allah (C.C)'im! Beni gözeteni sen de gözet, beni çigneyeni de rahmetinden uzak tut.» Ulu Allah (C.C da ona söyle buyurur: Ben «Rahmans ve «Rahim»`im. Rahm'e kendi adimla ayni mastardan titreyen bir isim takdim, onu gözeteni gözetirim, onu çigneyeni ben de rahmetimden uzak tutarim.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Su üç sey Ars'a baglidir:

1 — Rahim, o der ki. «Allah (C.C)'im! Ben senin yanindayim, hiç bir zaman münasebeti kesmem.»

2 — Emanet, o da der ki, Allah (C.C)'im! Ben senin yanindayim, hiç bir zaman hiyanet etmem.»

3 — Nimet, o da, der ki, «Allah (C.C)'im! Ben de senin yanindayim, hiç nankörlük etmem.»

Beyzaz ile Beyhaki'nin rivayetinde
Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Mühür Ars'in diregine asili durur. Rahim birisinden sikâyette bulundugu zaman ve kisi Allah (C.C)'in emirlerine karsi gelerek günah isledigi vakit, Allah (C.C) mührü göndererek kalbini mühürler, adam ondan sonra artik yaptigi hiç bir kötülügün farkina varmaz.»

Buhâri ile Müslim'in birlikte bildirdigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Allah (C.C)'a ve Âhiret Gününe inananlar, misafirlerini güzel agilasinlar: Allah (C.C)'a ve Âhiret Gününe inananlar, akrabalik baglarini gözetsinler. Allah (C.C)'a ve Âhiret Gününe inananlar, ya faydali (dogru) konussunlar, yahut sussunlar."

Yine Buhârî ile Müslim'in bildirdigine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Geçim imkânlarinin genistemesinl ve ömrünün uzun olmasini isteyenler, akrabalik baglarini gözetsinler.»

Ebû Hureyre (R.A.) buyurur: «Peygamber'imizin (S.A.S.) söyle dedigini duydum:

«Geçim yollarinin genislemesini ve ömrünün uzun olmasini arzu eden kimse, akrabalik baglarini gözetsin»

Bu Hadis-i Buhârî ve Tirmizî rivayet etmislerdir. Lâfzi sudur: Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurmuslardir:

«Soylarinizdan akrobaya yardim edeceginiz seyi ögrenin, çünki, akrabaya yardim, ailede muhabbet, malda zenginlik, ömürde ziyadedir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Ömrünün uzun olmasini, geçim imkânlarinin genislemesini ve son nefeste imansiz can vermemeyi isteyen Allah (C.C)'dan korksun ve akrabalik baglarini gözetsin.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Tevrat'ta der ki, rizkinin ve ömrünün artmasini dileyenler, akrabalik baglarini gözetsinler.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyurur ki:

«— Sadaka vermek ve akrabalik baglarini gözetmek sayesinde Allah (C.C) ömrü uzatir, son nefeste imansiz can vermsk tehlikesini uzaklastirir, istenmeyen ve korkulan ihtimallerden uzak kalmayi temin eder.»

Ebû Ya'lâ'nin (rahimehullah) iyi bir isnatla Hasan kabilesinden biri söyie der: «Bir gün Peygamber'imizin {S.A.S.) yanina vardim. Kendisi ashabindan birkaç kisi ile beraberdi. «Allah (C.C)'in Rasülü oldugunu ileri süren sen misin?» diye sordum.

O. «Evet, benim» cevabini verdi. Bu cevabi üzerine O'na «Ya Rasûlallah, Allah (C.C) katinda en degerli amel nedir?» diye sordum. «Allah (C.C)a iman etmektir» dedi. «Ya Rasûlallah sonra arkasindan ne gelir» diye sordum. «Akraba baglarini gözetmek» diye cevap verdi.

Arkasindan «Ya Rasûlallah, Allah (C.C)'in en sevmedigi ameller hangileridir?» diye sordum. «Allah (C.C)'a ortak kosmaktir» dedi. «Ya Rasûlallah sonra?» dedim. «Akrabalik baglarini çignemektir» diye cevap verdi. «Yâ Rasûlallah, doha sonra?» diye sordum. «Iyiligi emrederek kötülükten ala-koymaktir» diye cevap buyurdular.

Buhâri ile Müslim'in birlikte naklettiklerine göre, seyahatlerinin bîrinde Peygamber'imizin (S.A.S.) önüne bir çöl bedevisi çikti, devesinin dizginini yahut yedegini tutarak «Yâ Rasûlallah. beni Cennete yaklastiran ve Cehennemden uzaklastiran amel nedir, söyie» dedi. Peygamber (S.A.V)'imiz bu soruya önce cevap vermeyerek arkadaslarinin yüzüne bakti ve «bu adam, gerçekten muvaffak oldu, yahut gerçekten dogru yola geldi» dedi. Cöl bedevisine Peygamber (S.A.V)'imiz «ne demistin» diye sordu. O da tekrarladi bunun üzerine Peygamber (S.A.V)'imiz çöl bedevisine su cevabi verdi. «Cehennemden uzaklasp Cennet'e yaklasmak istiyorsan varligina ortak kosmaksizin Allah (C.C)'a kulluk edeceksin, namazi dosdogru kilacaksin, malinin zekâtini vereceksin ve akrabalik baglarini gözeteceksin. Simdi devemin dizginini birak de yoluma devam edeyim» buyurdu. Cöl bedevisi arkasisi dönerek yoluna koyulunca Peygamber (S.A.V)'imiz arkadaslarina «bu adam eger kendisine verdigim emirlere uyarsa Cennet'e girer» dedi.

Taberanî'nin güzel bir isnatla bildirdigine göre. Peygamber'imlz (S.A.S) söyie buyuruyor:

"Ulu Allah (C.C) dünyaya geldiklerinden beri kendilerine buguz ederek yüzlerine bakmadigi bir kavimle bir ülkeyi onarir ve geçim imkânlarini gelistirir." Sahâbîler «Bu nesIL olur, yâ Rasûlallah» diye sorarlar. Peygamber'imiz (S.A.S.) bu soruya «Bu kavmin akrabalik baglarini gözetmeye yönelmesi sayesinde» diye cevap buyururlar.

Ahmed Ibni Hanbel'in (rahimehullah) güvenilir Raviler senediyle rivayet ettigine göre Peygamberimiz (S.A.S.) söyie buyuruyor:

«— Tatli huya ve müsamahaya sâhib olan kimse, dünya ve âhiretten en yararli payini, akrabalik baglarini gözetmeyi, iyi komsuluk ve huy güzelligi almis demektir. Bunlar ülkeleri kalkindirir ve ömürleri uzatir.»

Yalniz bu hadiste inkita vardir.
Ebu Seyh, Ibni Hibban ve Beyhâkî'nin {Allah (C.C) onlardan razi oisun) bildirdigine göre, Peygamber'imize (S.A.S.) «insanlarin en hayirlisi kimdir» diye sordular, Peygamber (S.A.S.)'imiz bu soruya «Allah (C.C)'dan en cok çekinenler, akrabalik baglarini en titiz sekilde gözetenler, dogruyu emredip egrilikten alakoyma görevine en fazla önem verenler» diye cevap buyurdular.

Taberanî ve Ibni Hibban'a göre, sahabîlerden Ebû Zerr (R.A) söyle der. «Dostum Rasûlallah, bana su iyi huylari edinmemi tavsiye etti:

1 — Bana, kendimden daha zenginlere degil, daha fakirlere bakmami tavsiye etti,

2 — Yoksullari sevmemi ve onlara yakinlik göstermemi tavsiye etti,

3 — Küsmüs olsan bile akrabalar arasinda akrabalik baglarini gözetmemi tavsiye etti»

4 — Allah (C.C) yolunda hiç bir kimsenin beni kinamasindan çekinmememi tavsiye etti,

5 — Aci da olsa gerçegi söylemekten geri durmamami tavsiye etti.

6 — Sik sik «la havle ve lâ kuvvete illâ billah» dememi tavsiye etti; çurki bu cümle, Cennet hazinelerinden biridir.»

Buhârî ile Müslim'in ve baskalarinin bildirdigine göre Peygamber (S.A.S.)'imizin eslerinden biri olan Hz. Meymune (R.A), Rasûlullah (S.A.S.)'a danismadan kendisine ait oian bir cariyeyi azad eder. Meymune (R.A)'nin nöbet günü gelince «yâ Rasûlallah (S.A.S.), ben cariyemi azad ettim» diye bildirir. Peygamber'imiz (S.A.S.) «Sen bunu yaptin mi?» diye sorar. Hz. Meymune (R.A) «Evet» diye cevap verir. Bunun üzerine Peygamber (S.A.S.)'imiz ona «Onu azad edecegine dayilarindan birine bcgislasaydin daha cok sevap kazanirdir.» diye buyurur.

Ibni Hibban ve Hakimin rivayet ettigine göre adamin biri bir gün Peygamber ´imize (S.A.S.) gelerek «Büyük bir günah isledim, benim tevbem kabul edilir mi? diye sorar. Peygamber (S.A.S.)´imiz adama «Annen sag mi?» diye sorar, adam «Hayir» diye cevap verir. O zaman Peygamber (S.A.S.)´imiz «Peki, teyzen var mi?» diye sorar, adam «Evet, var» deyince. «O halde git ona iyilik et» buyurur.

Buhari ve baskalarinin bildirdigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Akrabalarindan gördügü yakinliga ayni yakinligi göstererek karsilik veren kimse, akrabalik baglarini gözetmis sayilmaz. Akrabalik baglarini gözeten kisi, arayi açan akrabalar ile münâsebetleri tazeleyen kimsedir."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sakin, eger baskalarindân iyilik görürsek biz de onlara karsi iyi davraniriz, bize haksizlik eden otursa, biz de mukabil bir hâksizlik ile onlardan öcümüzü aliriz, diyen beyinsizler güruhundan olmayiniz. Kendinizi baskalarindan gördügünüz iyilige iyilik ile cevap vermeye ve size yapilan haksizliklara baska bir haksizlikla cevap vermemeye alistiriniz.»

Müslim'in bildirdigine göre sahabelerden biri bir gün Peygamberimize (S.A.S.) gelerek der ki, «Yâ Rasûlallah, benim bir kaç akrabam var. Ben bunlar ile olan baglarimi gözetiyorum, onlar ise aramizdaki akrabalik hakkini çigniyorlar. Ben onlara karsi iyi davraniyorum, onler bana karsi kötü hareket ediyorlar. Ben onlara karsi nezâket gösteriyorum, onlar bana kabalik gösteriyorlar- ne yapmami tavsiye edersiniz?»

Peygamber (S.A.S.)'imiz adama söyle cevap verdi: «Eger durum dedigin gibi ise, sen onlarin yüzüne kizgin kül serpiyorsun demektir, böyle davranmaya devam ettikçe onlara karsi Allah (C.C)'in destegini yaninda bulursun.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Sadakanin en faziletlisi, içinden düsmanlik besleyen bir akrabaya verilenidir.»

Bu hadis, yukarida gecen «akrabalik baglarini savsaklayanlara karsi yakinligi tazeleyenlerden bahseden hadisi teyid etmektedir.

Taberanî ve Hakim'in naklettiklerine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Su üç huy kimde bulunursa Allah (C.C) onu kolay bir hesaplasmadan sonra Cennete gönderir.»

Sahâbilerin «Bu huylar nelerdir?» diye sormalari üzerine Peygamber'imiz (S.A.S.) su cevabi buyurdular:

1 — Eger sana vermeyene sen verirsen,

2 — Akrabalik baglarini çigneyenlere yakinlik göstermeye devam edersen.

3 — Sana karsi haksiz davrananlarin kusurlarini bagislarsan, bu üç huyun sahibi isen, Allah (C.C) seni Cennete koyar.»

Ahmed Ibni Hanbel'in (rahimehullah) naklettigine göre Ukbe Bin Âmir (R.A.) der ki, «Bir gün Peygamber (S.A.V)imiz ile karsilastim, elini tutarak «Yâ Rasûlallah (S.A.V), bana en faziletli amellerin hangileri oldugunu söyle» dedim. O bana söyle cevap verdi. «Ya Ukbe, aranizdaki akrabalik baglarini çigneyenlere yakinlik göstermeye devam et, sana vermeyene sen ver, ve sana haksizlik edenin kusurunu bagisla.»

Hakim'in rivayetine göre. Peygamber (S.A.V)'imiz sözünü söyle bitirir; «Dinle, ömrünün uzun olmasini ve geçim imkânlarinin genislemesini isteyenler, akrabalik haklarini gözetsinler.»

Taberaninin rivayet ettigine göre, Peygamber'imiz (S.A.S.) bir sahâbiye söyle buyurdu:

«Dinle, dünya ve Âhiretin en soylu huylarini sana söyleyeyim mi: Aranizdaki akrabalik baglarini çigneyenlere yakinlik göstermen, elini bos çevirenlere senin vermen, sana karsi haksizlik edeni bagislamanda.»

Yine Taberâni'nin baska bir rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurmustur:

«— Faziletlerin en üstünü aranizdaki akrabalik baglarini çigneyenlere yakinlik göstermeye devam etmen, seni bos çevirene vermen, sana karsi çirkin ve incitici söz kullananlarin kabaligini bagislamandir.»

Beyzaz'in rivayetine göre: "Size, Allah (C.C)'in dereceleri ne ile yükselttigini göstereyim mi?" demis.

Yine Taberâni'nin rivayetine göre ise söyle buyurmustur:

«— Dinleyin, Allah (C.C)'in ülkelere seref bagislamasina ve kullarin derecelerini yükseltmesine vesile olan huylari size bildireyim mi:

Ashâb. «Bildir Yâ Rasûlallah. (S.A.S.)» dediler.

«1 — Sana kaba davranani hos görmen,

2 — Sana Haksizlik edenlerin kusurlarini bagislaman.

3 — Sana vermeyene vermen.

4 — Akrabalik baglarini çigneyenlere yakinlik göstermendir.» buyurdular.

Ibni Mâce'nin rivayet ettigine göre, Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Sevabi en erken verilecek olan iyilikler, ana - babaya iyilik ve akrabalik baglarini gözetmektir. Buna karsilik ilk cezasi verilecek olan kötülükler de basta ana - baba olmak üzere baskalarina karsi haksiz davranmak ve akrabalik baglarini çignemektir.»

Taberanî'nin rivayet ettigine göre Peygamber´imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Âhirete ait olani sakli tutmak üzere cezasi öne alinarak dünyada iken verilmeye en lâyik kötülükler, akrabalik baglarini çignemek, emanete karsi hainlik etmek, ve yalan söylemektir.

Buna karsilik sevabi en erken verilecek iyilik de akrabalik baglarini gözetmektir. Oyle ki, bir âilenin mensuplari hep fasik olurlar da akrabalik baglarim gözetmek sartiyle mallarinin çogaimasmi isterler ve sayıları çoğalır."

24.Ana Babaya Iyilik Etmek

Buhari ile Müsüm'in birlikte rivayet ettigine göre, sahabelerden Ibni Mes'ûd (R.A.) söyle diyor;

«Bir gün Peygamber (S.A.S.)´imize Allah (C.C.) katinda en sevimli emel hangisidir?» diye sordum; «Vaktinde kilinan namaz» diye cevap buyurdular. «Ondan sonra hangisi gelir?» diye sordum: «Ana - babaya iyilik etmek» diye buyurdular. «Ondan sonra hangisi gelir?» diye sordum; «Allah (C.C.) yolunda cihâd etmektir» diye cevap buyurdular.

Müslim'in ve baskalarinin rivayet ettigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

e— Evlât, ana - babanin hakkini ancak söyle ödeyebilîr: Anasini veya babasina köle olarak bulacak, sonra da para ile satin alarak kölelikten kurtaracak.»

Müslim'in rivayet ettigine göre, adamin biri bir gün Peygamber (s.a.v)´imize geldi ve «Beldem'den göç edip cihâd ederek Allah (C.C) katînda sevâb kazanmak üzere sana bey'at ediyorum» dedi.
Peygamber (s.a.v)'imiz «Anan veya baban sag mi?» diye sordu, adam «Evet, ikisi de sagdir» diye cevap verir. Bunun üzerine Peygamber (s.a.v)'imiz adama: Sen

gerçekten Allah (C.C) katinda sevâb kazanmak istiyor musun?» diye sordu. Adam «Tabii» diye cevap verince. Peygamber (s.a.v)'imiz adama: «O halde ana - babanin yanina dön, onlara iyi bak» diye cevap buyurdular.

Ebû - Yâ'la ile Taberâni'nin rivayet ettigine göre, adamin biri bir gün Peygamber'imize (S.A.S.) gelerek: «Ben cihâd etmek istiyorum, ama buna gücüm yetmiyor. Ne yapayim?» der.

Peygamber (s.a.v)'imiz adama: »Anan veya baban sag mi?» diye sorar. Adam «Anam sag» diye cevap verir. Bunun üzerine Peygamber (s.a.v)´imiz adama: «O halde ona iyi bakarak Allah (C.C)´dan, rizasini kazanabilmeyi dile. Bunu basardigin takdirde sen hacc, ömre ve cihâd sevabi kazanmis olursun» diye cevap buyurdular.

Yine Taberâni'nin rivayet ettigine göre, adamin biri bir gün Peygamber'imîze (S.A.V), gelerek «Yâ Rasûlallah, ben Allah (C.C) yoiunda cihâd etmek istiyorum, bana ne tavsiye edersiniz» der.

Peygamber (s.a.v)'imiz adama «Anan sag mi?» diye sorar. Adam: «Evet» der, bunun üzerine Peygamber (s.a.v)'imiz adama; «O halde onun dizi dibinden ayrilma. Cennet onun ayaklarinin altindadir» diye cevap buyururlar.

Ibni Mace'nin rivayet ettigine göre, Peygamber'imize (S.A.S.) «Ana-babanin evlât üzerinde ne hakki vardir?» diye sorarlar. Peygamber (s.a.v)'imiz «Onlar senin hem Cennetin, hem de Cehennemindir» diye cevap buyururlar.

Ibn-i Mâce ile Nesaî'nin birlikte rivayet ettigine göre adamin biri bir gün Peygamber´imize (S.A.S.) gelerek:

«Yâ Rasûlallah! Savasa katilmak istiyorum, sana danismaya geldim» der. Peygamber (s.a.v)'imiz adama «Anan var mi?» diye sorar, adam «evet» der. Bunun üzerine Peygamber (s.a.v)´imiz adama «O halde onun yanindan ayrilma, çünki Cennet onun ayaklari altindadir» diye cevap buyurur.

Ayni hadisin diger sahih bir rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) adama: «Anan - baban var mi?» diye sorar, adam «evet» deyince «O halde oniarin yanindan ayrilma, cunki Cennet onlarin ayaklarinin altindadir» diye cevap verir.

Tirmizi'nin bildirdigine göre, odamin biri bir gün sahâbîlerden Ebû Derdâ'ya (R.A.) gelerek, «evliyim, fakat anam karimi bosamami istiyor, bana ne tavsiye edersiniz?» der. Ebû Derdâ (R.A.) adama su cevâbi verir;

"Ben Peygamber (S.A.S.)´imizin «Ana Cennetin orta kapisidir» dedigini duydum. Simdi sen dilersen bu orta kapiyi elden kaçir, istersen muhafaza et."

Aym hadisin diger bir rivayet sekline göre, adamin biri bir gün sahâbilerden Ebû Derdâ'ya (R.A.) gelerek «Babam benim yanimdadir. Hattâ beni evlendirdi, simdi de karimi bosamami istiyor, ne yapayim?» diye sorar.

Ebû Derdâ (R.A.) adama söyle cevap verir; «Ben sana ne babanin kalbini kir, diyebilirim ve ne de karini bosamani tavsiye edebilirim. Yalniz eger istersen, sana Peygamber´izden (S.A.S.) duydugum bir sözü nakledeyim,

O söyle buyurmuslardi: «Baba Cennetin orta kapisidir!» Simdi sen de

stersen bu kapiyi koru» dilersen "elden kacir"

Ibni Habban ve Tirmizi'nin rivayet ettiklerine göre, Hz. Ömer'in (R.A.) oglu der ki: «Bir
zevcem vardi, onu seviyordum. Fakat babam Ömer (R.A.) ondan hoslanmiyordu. Bana, onu bosa dedi.
ben reddettim. Bunun üzenine babam Peygamber (S.A.S.)´imize vararak durumu O'na anlatti.
Peygamber (S.A.S.)'imiz
de beni huzuruna cagirarak; «Karini bosa» buyurdular.»

Ahmed Ibni Hanbel'in (rahimehullah) rivayet ettigine göre, Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle
buyuruyor:

«— Kim ömrünün uzun olmasini ve geçim kaynaklarinin genislemesini isterse ana - babas'na
iyi baksin ve akrabalik baglarini gözetsin!»

Ebû Ya'lâ ile Hakim'in rivayet ettiklerine göre Peygamber (S.A.S.)'imiz söyle buyuruyor:

«— Ana - babasina iyi bakanlara müjdeler olsun, Allah (C.C) onlarin ömrünü uzatir.»

Ibni Mâce ve Ibni Hibban'in rivayet ettigine göre, Peygamberimiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Kisi isledigi günah yüzünden rizkinin kisilmasina yol açar. Kaderi yalniz dua geri
çevirebilir. Ömrü de ancak iyilik uzatir.»

Hakim'in rivayet ettigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Baskalarinin kadinlarini bastan çikarmayiniz ki, kendi kadilariniz îffetii olsun. Ana - babaniza bakiniz ki, evlâtlariniz da size baksin. Kime, müsiüman kardesi özür
dilemeye gelirse; hakli olsun, haksiz olsun, özrünü kabul ederek onunla barissin. Aksi halde Cennet'teki havuzumdan su içmeye gelemez.»

Taberâni'nin rivayet ettigine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle bururuyor:

«— Ana - babaniza iyi bakiniz ki, evlâtlariniz da size baksin. Baskalarinin kadinlarini
bastan çikarmaymz ki, esleriniz iffetli olsun.»

Müslim'in rivayet ettigine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Burnu yerde sürünsün, burnu yerde sürünsün, yine burnu yerde sürünsün.»

Sahâbîler «Kimin burnu yerde sürünsün, yâ Rasûlallah? (S.A.V)» diye sordular.

Peygamber (S.A.V)'imiz «Ana veya babasi veya her ikisi yaslilik larinda yaninda kaldiklari halde,

onlara iyi bakmayarak Cennet'e girmeyi hakkedemeyenlerin» diye cevap buyurdular.

Taberânî'nin rivayet ettigine göre:

Peygamber (S.A.V)'imiz bir gün minberde iken arka arkaya
üç kere «Âmin!» «Âmin!» «Âmin!» buyurdular. Sonra da bu davranisinin sebebini söyîe
açikladilar: «Cebrail bana gelerek: «Yâ Muhammed (S.A.S.). Ana - babasindan birinin
yasliliklarina yetistigi halde, onlara iyi bakmayarak ölen kimse Cehennem'e girer.
Allah (C.C) onu rahmetinden kovar, buna «Âmin» de, dedi, ben de «âmin» dedim.
Sonra yine» «Yâ Muhammed (S.A.S.) Ramazan ayina kavustugu halde günahlarinin afvini
saglayamadan ölen kimse Cehennem'e girer, Allâh (C.C) onu rahmetinden kovar, buna «Âmin!»
de dedi, ben de «âmin!» dedim.
Arkasindan yine, «Yâ Muhammed (S.A.S.) adin yaninda anildigi halde sana salât-ü selâm
getirmeyerek ölen kimse Cehennem'e girer. Allah (C.C) onu rahmetinden uzak tutar, buna da
«âmin» de dedi, ben de üçüncü sefer «âmin!» dedim.»

Hadisin muhtelif rivayetleri vardir.

Ahmed Ibni Hanbel'in rivayet ettigine göre, Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Kim müslüman bir köleyi âzâd ederse, o köle kendisini Cehennem'den kurtaracak bir
fidye olur. Kim ana - babasindan birinin yasliligina yetisir de ona iyi bakarak gunahlarinin
afvedilmesini saglayamazsa, Allah (C.C) onu rahmetinden kovar.»

Buhârî ile Müslim'in birlikte rivayet ettiklerine göre: Sahabîlerden biri

bir gün Peygamber'imize (S.A.S.) «Yâ Rasûlallah! (S.A.S.) En cok kimle iyi gecinmeliyim?»
diye sorar. Peygamber (S.A.S.)'imiz «Annenle» buyururlar. Adam «Sonra siraca kim gelir?»
diye sorar.
Peygamber (S.A.S.)'imiz yine «Annen» diye cevap buyurur. Adam yine «Daha sonra sirada kim gelir?»
diye sorar. Peygamber (S.A.S.)'imiz yine «Anan» diye cevap buyururlar. Adam bir daha «Sonra
sirada kim gelir?» diye sorunca, Peygamber (S.A.S.)'imiz bu defa «Baban» diye cevap buyurdular.

Buhari ile Müslim'in birlikte rivayet ettiklerine göre. Ebû Bekr (R.A.) in kiz;
Hz. Esma (R. Anha) der ki: «Peygamber (S.A.S.)'imiz zamaninda, annem putperest iken bana geldi.
Ben de Peygamber'imize (S.A.S.) «Annem bana geldi, kendisi Islâm'dan yüz

çeviriyor,
onunla münâsebetlerimi devam ettireyim mi?» diye O'na danistim, bana «Tabii, annen ile münâsebetlerini devam ettir» diye cevap buyurdular.

Ibni Hibban ve Hakim'in rivâyet ettigine göre Peygamber (S.A.S.)'imiz söyle buyuruyor:

«— Allah (C.C)'in rizâsi ana - babanin rizâsina baglidir. Allah (C.C)'in gazabi dahi ana - babanin
gazâbindcdir.»

Taberânî'nin rivayet ettigine göre. Peygomber'imiz (S.AS.) söyle buyuruyor:

«Allah (C.C)'a itaat, araya,
yâhud anne ve babaya itâata baglidir.»

(Her ikisi de, birbiriyîe alâkalidir.)

Bezzâr'in rivayet ettigine göre, Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor :

«— Allah (C.C)'i:n hosnutta?u ara - babanin hosnutluguna baglidir. Ana-babayi gücendirmek. AAllah (C.C)'in öfkesine sebeb olur.»

Tirmizî ile Hakim'in rivayet ettiklerine göre.

Adamin biri bir gün gün
Peygamber`imize
(S A S.) gelerek: «Ben büyük bir günâh isledim, benim tevbem kabul edilir mi?» diye sorar.
Peygamber (S A S.)'imiz adama: «Anan sag mi?» diye sorar, adam «Hayir» diye cevap verir.
Bunun üzerine Peygamber (S A S.)`imiz «Peki teyzen var mi?» diye sorar. Adam: «Evet, var.» deyince. Peygamber'imiz: O halde ona iyilik et» buyurur.

Ebû Davud ve Ibni Mâce'nin rivayet ettigine göre.

sahâbîlerden biri
Peygamber (S A S.)'imize gelerek «Yâ Rasûlaüah (S A S.), Ana - babam öldü, bundan sonra onlara
yapabilecegim bir iyilik var mi?» diye sorar.

Peygamber (S A S.)'imiz adama: «Tabii var. Onlar için dua etmek, günahlarinin bagislanmasi
dilemek,
hayatta iken verdikleri sözleri onlar adina yerine getirmek, onlardan yana olan akrabalik
baglarini gözetmeye devam etmek ve dostlarina iyilik etmek» diye cevap buyurdular.

Müslim'in rivayet ettigine göre:

Bir gün Hz. Ömer (R.A)'in oglu
Abdullah (R.A.) Mekke yolunda bir çöl bedevisi ile karsilasir, ona selâm verir, kendisi yere inerek binek hayvanina onu çikarir, basindaki sarigi ona hediye eder.

Ibni Dinar (rahrmehullah) diyor ki; «Bu durum karsisinda Abdullah'a dedik ki; «Allah (C.C)
iyiligini
versin, bu kadar iltifata ne lüzum var, bunlar cöl adamidir, az sey ile kalbleri kazanilir.»

Abdullah bize su cevabi verdi: «Bu adamin babasi, babam Ömer Ibni Hattâb (R.A)'in cok yakin bir
dostu idi. Öte yandan ben.
Peygamber (S.A.V)`imizi söyle
buyururken isittim:

«Iyiliklerin en degerlisi, evlâtlarin baba dostlarina karsi yaptiklari iyiliktir.»

Ibni Hibban'rn rivayet ettigine göre Ebû Bürde (R.A.) der ki: «Bir gün Medine'ye varmistim.
Hemen Abdullah Ibni Ömer (R.A.) beni ziyaret etmeye geldi, konusurken «Neden sana
geldigimi biliyor musun?» diye sordu. «Hayir» diye cevap verdim.

Bunun üzerine o söyle dedi:

«Ben Peygamber (S.A.V)'imiz:

Babam Ömer ile baban arasinda kardeslige varan bir sevgi vardi. ben de bu dostluk bagini devam
ettirmek istedim.»

Buhari ile Müslm'in birlikte rivayet ettiklerine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Sizden çok önce yasamis bir kavmin mensubu olan üç kisi bir gün çoluk - çocuklarinin
geçimini temin etmek maksadi ile yolculuga çikmislardi.
Yolda yagmura tutuldular ve dagdaki bir magaraya sigindilar. Fakat yukarilardan kopup
gelen bir kaya magaranin kapisini tikadi, birbirlerine «Simdiye kadar yaptigimiz
iyi amelleri öne sürerek yapacagimiz duadan baska hiç bir sey bizi bu kapidan kurtaramaz»
dediler.

Diger bir rivayete göre. içlerinden biri diger ikisine «Simdiye kadar
Allah (C.C)Rizâsi içün yapmis oldugunuz iyi amelleri hatirlamaya çalisin ve onlari öne
sürerek Allah (C.C)'a yalvarin, ola ki bu kayayi kaldirir» dedi

Baska bir rivayete göre: içlerinden biri diger ikisine söyle dedi: «izler silindi,
kapiyi da kaya tikadi, Allah (C.C)'dan baska hiç kimse yerimizi bilemez, en güvenilir
amellerinizi öne sürerek Allah (C.C)'a yalvariniz.»

Bunun üzerine islerinden biri el açarak Allah (C.C)'a söyle yalvardi; «Allah (C.C)'im! Benim

ileri derecede yasa bir anam ve babam vardi. Ben onlarin aksam sütünü vermeden
önce de ev halkina bakardim ve ne de hayvanlarima bakardim.
Bir gün oduna gitmistim, eve geç döndüm, gelince ana-babami uykuda buldum. Sütleri
sagip isittim, fakat hâlâ uyuyorlardi. Onlara süt vermeden önce cocuklanma
yemek ve hayvanlara yem vermek istemedim.
Süt bardaklarini elime aldim ve yanibaslarina oturarak uyanmalarini beklemeye koyuldum.
Sabah tanyeri agarana kadar bu durumda kaldim. Ancak o zaman uyandilar, ben de sütlerini
verdim.
Allah (C.C)'im! Eger bu davranisi senin rizani kazanmak için yaptim ise bu kaya yüzünden içine,
düstügümüz çikmazdan bizi sen kurtar.»

Adamin bu duasi üzerine kaya biraz yerinden kimildadi,
çikis yolu biraz açildi, fakat aralik disari çikacaklari kadar genis degildi.

Diger bir rivayete göre, duasinin son kismi söyle idi:

«... Bakmak zorunda oldugum küçük
çocuklarim vardi. Eve gidip aksam sütünü saginca önce yasli ana-babama sonra çocuklarima
süt verirdim. Odama gittigim bir gün evvel geç dönmüstüm, hava kararmisti, yasli anam-babam
da uyumuslardi. Yine de her zamanki gibi sütü sogarak onlara vermek üzere hazirladim, yanlarina
gittigimde uyumaya devam ediyorlardi, ne uykularini bozmak istiyordum ve ne de onlardan
önce çocuklarin sütlerini vermeye gönlüm razi oluyordu.

Bu arada sabirsizlanan çocuklar ayaklarimin dibinde kivraniyorlardi, onlar uykuda, ben
de bekleme halinde böylece sabahi bulduk.
Allah'im! Sende malûmdur ki, ben bu hareketi senin rizani kazanmak için yapmistim.
O hareketim sayesinde bizi simdi içinde bulundugumuz çikmazdan kurtarmani, karanlik
yerden kurtularak gün yüzüne çikmamizi nasip etmeni diliyorum.»

Adamin bu duasi üzerine kaya kimildadi ve gün yüzünü görmelerini saglayacak bir aralik belirdi.

Ikinci adam. amcasinin kizi ile zinadan Allah (C.C) korkusu ile kaçindigini öne sürerek dua etti.

Üçüncüsü bir süre sahibi ile yaptigi sözlesmeye bagli kolarak kendi emegi ile üreyen koyunlarin
hesabini mal sahibine dogru olarak vermesini öne sürerek dua etti.

Bu dualar üzerine kaya magaranin agzindan ayrildi, adamlar da disariya çikarak

yollarina
devam ettiler.

25.Aşırı ihtiras

Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Sizin hesabiniza en çok su iki seyden korkuyorum: Asiri emeller beslemek ve nefsinizin ezgin ihtiraslarina kapilmak. Çünkü asin emeller beslemek. Ahireti unutturur, nefsin doyumsuz ihtiraslarina kapilmak ise insanlari haktan saptirir."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Su üç seyin üç seye yol açacagina kefilim:

1 — Bütün benligi ile dünyaya sarilan

2 — Dünya'ya hirslanan.

3 — Dünya için cimrilik eden kimse;

1 — Ötesinde zenginlik olmayan bir fakirlikle,

2 — Bitip tükenmez mesguliyetle

3 — Beraberinde hiç zenginlik olmayan hüzünle, karsilasirlar.»

Rivayet edildigine göre, sahâbilerden biri olan Ebû Derda (R.A.) Humus halkina söyle seslendi:

«— Ey Humus halki! Oturamayacaginiz kadar çok binalar kurmaktan, ulasilmasi mümkün oimayan emeller beslemekten, yiyeceginizden çok varlik ve servet biriktirmekten utanmiyor musunuz?
Sizden önce gelip göçenler de büyük binalar yükseltmisler, çok servetler yigmislar ve uzak vadeli emeller pesinde kosmuslardir. Fakat kurduklari binalar mezarlari oldu. Uzak vadeli emellerinde hayal kirikligina ugradilar ve yigdiklari servetler de hiç bir islerine yaramadi.»

Hz. Ali. Hz. Ömer'e (R. Anhuma) bir gün söyle nasihat etti:

«Iki dostuna (Peygamber (S.A.S.)'imiz ile Hz. Ebü Bekr (R.A)'e) ulasmak istiyorsan giydigin gömlek yamali, ve ayakkabin parçali olmalidir.
Uzun vadeli emeller pesinden kosmamali ve hiç bir zaman doyasiya yememelisin.»

Hz. Adem (A.S.) oglu Sit (A.S.)´a su bes nasihatte bulundu ve bu nasihatleri ilerde kendi ogullarina, vasiyet etmesini istedi. Nasihatler sunlardir:

1 — Ogullarina, dünyaya güvenmemelerini söyle, çünki, ben bakî oldugunu gözönüne alarak Cennet'e güvendim, fakat Allah (C.C) beni oradan çikardi.

2 — Ogullarina, kadinlarin arzusuna uyarak bir ise girismemelerini söyle. Çünki ben esimin arzusuna uyarak yasaklanmis agacin meyvasindan yedigim için sonra pisman oldum.

3 — Okullarina, girisecekleri her isin sonunu bastan düsünmelerini söyle, eger ben giristigim davranisin sonunu düsünseydim, basima bildiginiz haller gelmezdi.

4 — Herhangi bir ise girisirken içinize süphe düserse, ondan uzak durun, çünki ben yasak agacin meyvasini yerken içime süphe düstü, buna ragmen vazgeçmedigim için sonra pismanliga düstüm.

5 — Giriseceginiz islerde bilenlere danisin, eger ben yasak agaca yanasmadan önce meleklere danissaydim, basima bu haller gelmezdi.»

Mücahid (Rahimehullah) buyurur: «Abdullah Ibni Ömer {Hz. Ömer'in oglu) bir gün bana söyle nasihat etti:

«— Sabahladigin zaman içinden "Aksam ne yapacagim" diye düsünme. Aksami bulunca da «Yarin ne olacak» diye süphelenme: Yasarken ölümün içün. Sihhatli iken hasta olacagin günlerin icin tedbirini al; çünki yarin adinin ne olacagini bilemezsin.»

Rivayet edildigine göre, Peygamberimiz (S.A.S.) bir gün sahabilere:

«Hepiniz Cennet'e girnek istiyor musunuz?» diye sorar.

Sahabiier: «Tabi yâ Rasulallah.» diye cevap verirler.

Bunun üzerine Peygamber (S.A S.)'imiz onlara: «O halde, kendinizi uzun vadeli emellere kaptirmayin ve Allâh (C.C)'dan gerçek mânâda haya edin» diye buyurdu.

Sahabiler «Biz, hepimiz zatenAllâh (C.C)'dan haya ediyoruz» dediler.

Peygamber (S.A S.)'imiz onlara su cevabi verdi:

«Bu sizinki gerçek mânâda haya sayilmaz. Allâh (C.C)'dan gerçek mânâda hayâ etmek söyle olur;

Mezarligi ve vücudlarn çürümesini her zaman hatirinizda tutmalisiniz.

Karin boslugumuz ile bu boslukta bulunan organlarinizi, basiniz ile üzerine yayilan organlarinizi haramdan korumalisiniz.

Âhiretin itibarini arzu eden kimse dünyanin süsünü terketmeîidir. Iste, Allâh (C.C)'dan gerçek mânâda haya etmek böyle olur ve böylelikle kul, Allâh (C.C)'in dostu olma mertebesine ulasir.»

Peygamber'imiz (S.A S.) buyuruyor ki:

«— Bu ümmetin ilk huzur ve selâmeti zühd ve yakin sayesinde olacagi gibi, en son çöküntüsü de cimrilik ve uzak vadeli emellere sarilmaktan ileri gelecektir.»

Ummul - Münzir'den rivayet edildigine göre, söyle demistir:

«Bir aksam Peygamber (S.A.V)'imiz sahabilere: «Ey insanlar, sizler Allâh (C.C)'dan utanmiyor musunuz?» diye sordu.

Sahabiler «Neden, yâ Rasulallah?» dediler.

Peygamber (S.A.V)'imiz onlara söyle karsilik verdi:

«— Yeyemeyeceginiz kadar çok servet yigiyorsunuz, ulasilmasi mümkün olmayan uzak vadeli emeller pesine kosuyorsunuz, oturamayacoginiz evler yükseltiyorsunuz.»

Sahabilerden Ebû Sait el-Hudrî (R.A.) buyurur ki; «Bir gün, Usame Ibni Zeyd; Zeyd. Ibni Sabit'ten bedelini bir ay sonra ödemek üzere yüz altina câriye satin almisti. Bunun üzerine
Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle derken isittim.

«— Üsame'nin bir ay vadeli alis-verise girismesi size acayip gelmiyor mu? Hiç süphesiz, Üsame kendini uzak vadeli emellere kaptirmistir.
Varligimi kudret elinde tutan Allah (C.C)'a yemin ederim kî, ben her gözlerimin açildiginda göz kapaklarim bir daha kapanmadan Allah (C.C)'in canimi alacagini düsünürüm. Gözlerimi bir yere her çeviriste bakislarimi indirmeye firsat bulamadan ölecegim sanirim. Agzima her lokma alista onu yutamayacagimi ve öldükten sonra girtlagimda kalacagini aklima getiririm.»

Sonra söyle buyurdu;

«Ey insanlar! Eger akliniz basinizda ise kendinizi ölüler arasinda sayiniz. Çünkü, nefsimi kudret elinde tutan Allah (C.C)'a yemin ederim ki, size bildirilen akibet, göz açip kapayasiya kadar basiniza gelecek ve bunun önlemeye gücünüz yetmeyecektir.»

Ibni Abbas (R.A.) buyurur ki: «Peygamber (S.A.S.)'imiz su kaynagina yakin yerde, büyük abdest bozdugu halde yine tasla silinir, sonra su ile yikanmaya giderdi.

Ben O'na «Yâ Rasulallah, su size yakin. Önce tasla silinmenize ne lüzum var?» derdim.

O bana su cevabi verirdi: «Elimde senet mi var? Belki suyun yanina varamadan ölürüm!»

Rivayet edildigim göre, Peygamber (S.A.S.)'imiz bir sohbet esnasinda eline üç çöp alir. Çöpün birini önüne diker, ikincisini yanina topraga saplar ve üçüncüsünü de uzaga atar.

Arkasindan sahabilere «Bunlar neyi temsil eder, biliyor musunuz?» diye sorar. Sahabiler O'na «Allah (C.C) ve O'nun Rasûlü bilir» diye cevap verince O su açiklamayi yapar:

«— Önüme diktigim çöp insandir, su yandaki ecel, öteye firlattigim da uzak vadeli emeldir. Insanoglu (onun) pesinden kosup dururken ona yetisemeden daha önce ecel onu yakalar.»

Söylendigine göre, bir gün Hz.Isâ (A.S.) bir yerde oturuyordu. Bir ihtiyar elindeki kazma ile yeri kaziyordu. Hz. Isâ «Allah (C.C)'im! Bu ihtiyarin
içinden uzak vadeli emeleri çikar» diye dua etti, tam o sirada kazmayi birakarak yere uzandi ve bir müddet durdu.
Bu sefer Hz. Isa «Allah (C.C)'im, bu ihtiyara uzak vadeli emellerini geri ver» diye

dua etti. tam o sirada adamin uzandigi yerden dogrularak yine tarla capalamaya koyuldugunu gördü.
Bunun üzerine Hz. Isâ (A.S) odamin yanina giderek, ise ara vermesinin ve yeniden ise koyulmasinin sebebini sordu, adam su cevabi verdi:

"Moladan evvel kazma sallarken birara «Artik iyice yasin ilerledi, deha ne zamana kadar çalisacaksin» diye düsünerek kazmayi yere biraktim, yere uzandim. Fakat biraz dinlenince «kalan günlerimde geçimimi saglamam gerekir» diye düsünerek yeniden kazmayi ele aldim."

26.Zekât ve Cimrilik

Yüce Allâh (C.C.) buyuruyor ki:

«— Allah'in kendi fazileti ile bagislamis oldugu malda cimriîik ederek zekâtini vermeyenlerin, kendileri hesabina faydali bir davranista bulunduklarini sanmasinlar. Bu yaptiktan kendilerine kötülüktür. Cimrilik ederek yanlarinda tuttuktan zekât, kiyamet gününde, atesten bir halka olup boyun karma geçirtecektir.»

(Âl-i Imran Sûre-i celilesi - 180)

Allah Teâlâ (C.C.) buyuruyor ki:

«— O Allah'a ortak kosanlarin (müsriklerin) vay haline ki, onlar mallarinin zekâtini vermezler ve Âhiret Günü'ne de inanmayanlar da onlardir.»
(Fussilet - 6-7)

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Mal sahiplerinin vermekten kaçindiktan zekât payi, Kiyamet Günü azgin bir yilan sekline sokularak boyunlarina dolanacaktir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ey Muhacirler toplulugu! Bes sey var ki bunlar basiniza gelir ve bunlarla imtihan edilirseniz bunlara yetizmenizden Allah (C.C)'a siginirim:

1 — Bir Cemiyette fuhus yaygin ve aleni hale gelince o cemiyette o zamana kadar görülmemis olan bozukluk ve hastaliklar salgin hale gelir.

2 — Eksik ölçüp tartanlarin belirdigi bir cemiyette kitlik yillari, gecim sikintisi ve zalim yönetim basgösterir.

3 — Mallarinin zekâtini vermeyenlerin çogaldigi bir cemiyette kuraklikta cezalandirilir, öyle ki, hayvanlar olmazsa hiç yagmur yüzü göremezler.

4 — Allah (C.C)'a ve O'nun Rasûlüne verdigi sözden cayan bir cemiyetin basina dis
düsman musallat edilerek sahip olduklari bazi imtiyazlar ellerinden alinir.

5 — Devlet adamlari Allah (C.C)'in Kitabi'na göre hükmetmeyen cemiyetlerde iç kargasaliklar bas gösterir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Bütün hayatini cimrilik icinde geçirdikten sonra ölmeye yakin cömert kesilenlere Allah (C.C) bugzz eder.."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Su iki sIfet mü'minde birlesmez: Cimrilik ve huysuzluk.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C)'a yemin ederim, hiç bir cimri Cennet'e giremez.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Aman, cimrilikten sakininiz. Çünkü cimrilik bir cemiyeti hem zekât vermekten kaçinmaya, hem akrabalik baglarini çignemeye ve hem de birbirlerinin kanani dökmeye sürükler."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Allah (C.C), alçakligi yaratirken hamurunu cimrilik ve mal ile yogurdu."

Hasan ÜI-Basrî'ye (R.A.) «Cimrilik nedir?» diye sorarlar, o da «Insanlarin malinin zekât olarak verdigi kismini kayip, elinde kalan kismini sefer saymasidir.»

Hic süphesiz cimriligin kaynagi mal sevgisi, asiri ihtiras, fakir düsme korkusu ve evlat sevgisidir.

Nitekim, Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«—- Çocuk, insani korkak ve cimri yapar.»

Öte yandan öyleleri var ki, ne malinin zekâtini verir ve ne de kendi ve âlesine varlikli bir hayat yasatmaya elivarir. Bunlarin biricik hazzi ve arzusu paralarini gözleri önünde görmek, hatta avuçlarinda tutmaktir, oysa ki, bu kimseler günün birinde ölüp gideceklerini bilirler.

Nitekim bir sâir böyleleri için söyle diyor:

«Kardesim, insanlarin hayvan olanlan vardir.

Zeki ve görgülü bir adam kilgindadirlar.

Malina dokunan musibeti hemen sezer.

Fakat dinine zarar veren musibetin farkina varmaz.»

Diger bir sâir de bu konuda söyîe der:

«Cimrilik salgin bir hastaliktir: yakismaz Mertlere,

akli basinda olanlara ve dindarlara.

Cimriligi, elaçikligina ve itibara tercih edenler.

Yemin ederim ki, aldanmislardiar.

Yazik o kimseye ki. hem dünyanin hem de Âhiretin hakkni engeller.

Dininden sonra, bir hic ugruna dünyasini da satar.»

Diger bir sâir de söyle diyor:

«Bir mal ki dosta faydasi dokunmaz.

Yakinlara yaramaz ve yoksulun durumunu düzeltmez.

Onun âkibeti bir vârisin eline geçmektir.

Mali miras birakan cimriye de Âhirette pismanlik düser.»

Bisr (rahimehullah) der ki: «Cimri ile karsilasmak acidir, ona bakmsk ise kalbe sikinti verir»

Araplar eskiden beri cimrilik ve korkakligi utanilacak huylar sayarlardi.

Nitekim bir sâir bu hususda söyle der:

"Ver, azalir diye korkma.

Çünkü Allah (C.C), rizk'ari kullar arasinda bölüstürmüstür.

Isler bozuk giderken cimriligin faydasi yok.

Buna karsilik isler yolunda giderken vermenin zarari yok."

Diger bir sâir de söyîe diyor:

«insanlari cömerte dost görüyorum.

Amma, halkin içinde cimrinin dostu olan hic kimseyi görmüyorum.

Cimrinin ailesi içinde bile kinandigini gördüm.

Bu sebebie cimri olarak anilmayayim diye kendi kendime ikramda bulundum.»

Cimri bir kimseye, baskasi için mal toplamakta zararin acisina katlanmak, ve bol oian malinin tadini ve hayrini görmemek cimriligi kâfidir.

Sâir Veki, Böylesi hakkinda söyle der:

«Cimri, varis için kendini mal biriktirmeye adamis bir alçaktir.

Vârisleri hesabina, o sadece bir koru bekçisidir.

Tipki kendisi aç oldugu halde,

Avini, baskalari yesin diye yakalayan av köpegi gîbi...«

«Cimrinin malini ya âfete, veya vârise müjdele» sözü. Hikmetli ata sözlerinden biridir.

Imam-i Azam (Allah (C.C) O'na rahmet etsin) buyurur:

"Ben cimrinin âdil olabilecegine ihtimal veremem. Cünki cimrilik, sahibini aldanmayayim diye, mizmizlanarak saymaya ve sonunda hakkindan fazlasini almaya sürükler. Böyle bir insan güvenilmeye de lâyik degildir.»

Bir gün Yahya (A.S.) Iblis ile karsilasir ona: «Yâ iblis! Söyle bana, dünyada en sevdigin ve en kizdigin insan hangisidir?» diye sorar.
Iblis ona «En sevdigim insan, mü`minin cimrisi ve en nefret ettigim insan da, fâsik cömerttir.» diye cevap verir. Hz. Yahya (A.S.) ona «Neden» diye sorar. Seytan su cevabi verir: «Çünki cimrinin cimriligi bana yeter, fakat fâsik cömerde gelince. Allah (C.C)'in, cömertligini gözönünde bulundurarak onu afedeceginden korkarim."
Daha sonra seytan «Eger sen Yahya (A.S) olmasan sana bu sirri açmazdim» diyerek yürüdü, gitti.

27.İbâdete Devam ve Harami terk etmek

Ibâdetsin kelime mânâsi. Allah (C.C)'in farzlarini yerine getirerek haramlarindan kaçinmak ve O'nun koydugu sinirlari asmamaktir. Mücâhid.

«Allah (C.C)'in sana verdigi imkânlar ile Âhiret Yurdu'nu ara, dünyadaki payini da unutma» (Kasas Sûre-i Celilesi: 77) mealindeki âyeti ile ilgili olarak, bu âyetin telkin ettigi düstûr; «Allah (C.C)'a ibâdet etmek» olarak özetlenebilir» demistir.

Bilesin ki ibadetin temeli, Allah (C.C)'i tanimak. O'ndan çekinmek, umudu O'na baglamak ve kendini her an O'nun denetimi altinda hissetmektir. Insan bu sifatlardan uzaklasinca imanin özünü kavrayamaz. Çünki Allah (C.C)'i tanimaksizin. O'nun beseri bilgi ve hayal sinirlarini askin, benzersiz bir isitici, görücü, yaratici, bilgili ve muktedir bir ilâh olduguna inanmadikça yapilacak ibadet geçerli degildir.

Nitekim, tasrali bir Arab, Muhammed Ibni Ali Ibni Hüseyin'e (Rahimehullah) «Sen Allah (C.C)'a ibadet ederken O'nu görüyor musun?» diye sorar. Muhammed Ibni Ali «Tabii! Öyle olmasa görmedigim kimseye niye ibadet edeyim» diye cevap verir.
Tasrali Arab: «O'nu nasil olabiliyor da görüyorsun» diye sorar. Muhammed Ibni Ali ona der ki: «Göz bebeklerinin karsilasmasi mânâsinda O'nu gözler göremez, fakat gerçek iman sayesinde kalbler görür.
Duyu organlari vasitasi ile idrak edilemez, çünki insanlarin bir benzeri degildir. Âyetleri ile taninir, alâmetleri araciligi ile sifatlan tezahür eder, beserî hüküme cümlelerinin ötesindedir. Iste O, yerin ve gögün ortaksiz tek ilâhidir.»

Muhammed Ibni Ali'nin cevabini dinleyen tasrali Arab, bu sözlere «Allah (C.C), peygamberligi nereye havale edecegini cok iyi bilir» diye karsilik verir.

Ariflerden birine «ilm-i batin» nedir?» diye sormuslar. O da söyle cevap vermistir: "ilm-i batin. Allah (C.C)'in ne bir melege, ne de bir insana açmadigi ve yalniz sevdigi kullarin kalblerine düsürdügü bir sirridir."

Bildirildigine göre; Kâ'bul-Ahbar (RahimeHullah) der ki: «Eger insanlar Allah (C.C)'in azameti hakkinda bir tek, tane iriliginde kesin bilgiye (ilm-i yakin'e) sahip olsalar, sular ve rüzgar üzerinde yürüyebilirlerdi.»

"Kendisini, tanimaktan âciz kalmayi itiraf etmeyi iman kabul eden ve nimetlere kavusanin sükürde yetersiz kaldigini kabul etmesini sükür kabul eden Allah (C.C)'i noksan sifatlardan tenzih ederim."

Mahmud-ül Verrak bir siirinde söyle der:

«Allah (C.C)'in nimetlerine sükredebilmem; bana bagislanmis

Ayri bir nimet olduguna göre, ona karsilik olarak sükretmem gerekir.

O halde sükrün hedefine varmak, onun fazileti olmaksizin nasil
mümkün olabilir?

Günler ne kadar biribirine eklense ve ömür ne kadar uzasa bile

Insana saadet gelince sevinci çevreyi etkiler.

Sikinti ne karsilasinca ardindan esir gelir.

Saadette de sikintida da ayri ayri öyle nimetler vardir ki.

Bunlari idrak etmeye degil hayaller, karalar ve denizler bile dar getir.»

Buna göre insan. Allah (C.C)'in ululugu hakkinda kesin bir bilgiye varinca, kulluk vazifesini kesinlikle benimser, iman kalbde köklesince Allah (C.C)'a ibadet etme gerekliligi kendiliginden ortaya çikar.

Iman «zahir» ve «batin» olmak üzere iki kisimdir.

Zahiri iman: imana dil ile ifade etmektir, Batinî iman ise kalb ile baglanmaktir.

Müminlerin Allah (C.C)'a yakinlik dereceleri bir birinden farklidir, ibadet dereceleri de degisiktir. Iman, kadere riza. ihlâs ve tevekkülde gösterebildikleri yükselise göre ve ilâhî mevhibeden alabildikleri pay oranina göre onlari birlestirir, ihlâs, kulun isledigi amele karsilik Allah (C.C)'dan mükâfat dilemesidir. Çünki âyette de buyuruldugu üzere «Sizi de, islediginiz amelleri de aslinda Allah yaratmistir.»

Buna göre yapilan ibâdet sevap umuduna ve ceza korkusuna dayaniyorsa böyle düsünen kul gerçek mânâda ihlâs sahibi olamaz, o kendi nefsi için çalismis olur.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Hiç biriniz, yalniz sahibinin korkusu île görev yapan, yaramaz bir köpek gibi veya ücreti verilmeyince çalismayan kötü bir çirak gibi olmamalidir."

Nitekim ulu Allah (C.C.) söyle buyuruyor:

"Bazi kimseler Allah'a tek tarafli bir düsünce ile ibadet ederler, eger kendilerine hayir gelirse tatmin olurlar, ama eger bir fitne ile karsilasirlarsa yüz çevirirler. Bunlar hem dünyada ve hem de Ahrette zarardadirlar. Bu, apaçik bir ziyandir."

(Hacc Sûre-i Celîlesi: 11)

Allah (C.C)'a ibâdet etmemiz ve bu ibadetin farz olusu üzerimize geçmis farz kereminden dolayidir. Kaldi ki O'nun bize bu yolda emir vermis olmasi, ibadetimize karsilik mükâfat vermesi, fazilet ve emrini kirdigimiz takdirde ceza vermesi bir adalettir.

"Tevekkülce" gelince, sikinti ve darlik aninda ve basimiza bir belâ gelince gönül rahatligi ve sogukkanlilik içinde Allah (C.C)'a güvenmektir. Allah (C.C)'a tevekkül edenler, her seye yalniz O'nun gücü yettigini, ferahliga çikaracak araçlarin O'nun her seyi planlayip zamani gelince yaratan otoritesine bagli oldugunu bilirler. Böyleleri ne atalarindan, ne çocuklarindan, ne servetlerinden ve ne de teknolojik ürünlerden medet ummazlar. Tersine O'nun gösterdigi istikâmetten yürüyerek her seyi O'na havale ederler, Durum ve sartlar ne olursa olsun. O'nun baskasini dayanak ve umut kaynagi olarak tanimazlar.
Zaten kendisine tevekkül edenlere O. kâfidir.

«Riza" ´ya gelince o öa ilâhî takdirin her türlü gelismelerini gönül hosnutlugu ile karsilamaktir.

Âlimlerimizden biri der ki: «Allah (C.C)'a en yakin kimseler. O'nun kendilerine ayirdigi payi en ziyade gönül huzuru ile benimseyenlerdir» Su vecizeyi düsünerek okuyalim. "Nice sevinçler aslinda hastaliktir, nice hasta-likfar da aslinda sifâdir."

Nitekim bir sâir söyle der:

"Her nimet, azi disleri arasinda senin için türlü belâlar saklar.

Buna karsilik belâlar bekledigin yerden sevindirici sonuçlarla karsilasirsin.

Yasadikça basina gelenlere karsi sabirli ol; cünki her seyin sonu vardir.

Her sikintinin bir ferahtigi; her harisin bazi kusurlari vardir.

Hic süphesiz, bize en yeterli söz Allah (C.C)'in kelâmidir."

Ulu Allah (C.C.) bu konuda söyle buyuruyor:

«— Aslinda hakkinizda hayirli olan bir sey sizin hosunuza gitmeyebilir. Buna karsilik hakkinizda ser olan bir sey sizin hosunuza gidebilir. Hiç süphesiz siz degil, Allah bilir.»

(Bakara Sûre-i Celilesi: 216)

Bilesin ki, kul dünya sevgisini terketmedikce. Allah (C.C)'a karsi ibadetini kemâle erdiremez. Bir vecize söyledir. «En tesirli nasihat arada perde kalmaksizin kalbe ulasan nasihattir» «Aradaki perdeler» de hic Süphesiz, dünyanin koydugu engellerdir.

Hikmet ehlinir sözlerindendir: «Dünya bir anlik bir zamandir, sen onu ibadetle geçir.»

Sâir Ebû Velid-ül Baci bu konuda söyle der:

«Ben kesinlikle bildikten sonra.

Bütün ömrümün aslinda bir an oldugunu.

Neden onun kiymetini bilerek, onu.

Iyilik ve ibadet yolunda kullanmayayim?»

Sahâbilerden biri, bir gün Peygamber (S.A.V)`imize «ölmek istemiyorum» dedi. Peygamber (S.A.V)'imiz ona «Malin mülkün var mi?» diye sordu, adam «var» deyince Peygamber (S.A.V)'imiz de ona «ölümden kurtulus olmadigina göre malini kendinden önce gönder (hayirli yolda sarfet) çünki insan malinin yanindadir.» buyurdu.

Rivayet edildigine göre, Hz. Isâ (A.S.) der ki:

"iyilik su üç seyde belirir: Dilde, bakista ve sususta. Allah (C.C)'i zikretmenin disinda kalan konusma, bos sözdür. Ibret almaktan baska amaç tasiyan her bakis hatadir.

Düsünce içinde geçmeyen her sükût de oyalanmaktan baska bir sey degildir. Dünyayi birakmak, onun gelismeleri hakkinda fikir yürütmekten ve hazlart pesinde kosmaktan vazgeçmek ile olur. Çünki düsünce, nefse (benlige, sahsiyete) bagli oldugu için. dilegi dogurur. Helâl olmayan seylere bakislarini salmaktan sakin, çünki bakis hedefine varan bir ok ve buyrugunu dinletebilen bir pâdisâhtir."

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bakis seytanin bir okudur. Bakisini haram hedeflerden, Allah (C.C) korkusu ile alakoyanlara, Allah (C.C) bu davranislarina karsilik hazzi kalbde duyulan bir iman bagislar.»

Su vecizeleri dikkat ile okuyalim:

«— Bakislarini basibos birakanlar, sik sik hayal kirikligina ugrar.»

«— Hep öteye beriye bakmak, olaylarin perdesini kaldirir, insani rezil eder, cehennemdeki ikamet müddetini uzatir.»

«— Gözlerine sahip ol. Çünki eger onlari basibos salacak olursan seni günaha düsürürler, fakat onlara hakim oldugun takdirde diger organlarina da hakim olmus olursun.»

Eflatun'a sormuslar, «Isitmek mi, yoksa görmek mi kalbe daha zararlidir.»

Feylesofun cevabi su olmus: «Bakis ile isitmek kalb için kusun iki kanadi gibidir. Kus, her iki kanadi olmadan ne havalanabilir ve ne de yere konabilir. Bir kanadi kirik kus, sirf digerinin yardimi ile havalanirken sikinti çeker, daha çok yorulur.»

Muhammed Ibni Zey (rahimullah) der ki, «Insanin her önüne bakmasi, hem Allah (C.C) katinda ve hemde akli basinda kimselerin gözünde yeterli bir kusurdur.»

Adamin biri önü sira giden bir köleye bakip gülüyormus, zâhidlerden biri ona söyle demis:

«Behey akli bozuk! Kalbi bozuk ve bakisi zehirli adam! Sen amellerini yozan ve davranislarini tesbit edici ve koruyucu kâtip meleklerden utanmiyor musun? Onlar sana belâya ugramis ve derin bir batakliga gömülmüs bir zavalli olarak bakiyorlar. Sen ise bu durumda iken kendisini seyredenleri, gözlerini üzerine dikenleri

umursamazlarin tutumunu benimsemissin.»

Kadi Ercanî bir siirinde söyle der:

«Ey gözlerim, bir bakista amaciniza vardiniz.

Kalbimi en zararli yere sürüklediniz.

Ey gözlerim, çekin elinizi kalbimden, cünki

Iki kisinin bir kisiyi öldürmeye yürümesi namertliktir!»

Hz. Ali (kerramellahu veçhe) buyurur: «Gözler seytanin tuzaklaridir, vücudtaki organlarin en çabuk etkilisi ve en agir darbelisidir. Allah (C.C)'a ibadet etmek yolunda vücudunun organlarinin nefsinin kontrolü altina veren kimse amacina ulasir. Buna karsilik organlarini nefsinin hazlarinin emrinde kullandiran kimse ise bütün amellerini sülüp süpürmüs olur.»

Bir sâir söyle der:

«Müridin nefsi Allah (C.C)'a ibadete yönelince.

Kötülüge sürükleyen sebebler, üzerindeki te'sirini yitirince.

Vücudun bütün organlari bu yolda ona uyunca.

Bu durum onun hesabina çesitli nimet bagislar getirir.

Ebedilik yurdunda cömert insanlar onu bekler.

Günahkâr küçük - büyük her türlü günahin kökünü kaziyinca.»

Abdullah Ibni Mübarek (rahimehullah) buyurur:

«Imanin özü, Peygamber'imizin (S.A.S.) getirip ögrettiklerinin dogrulugunu kabul etmektir. Çünki Kur'an´in dogruluguna inanan kimse, onu tatbik etmeye koyularak ebediyen cehennemlik olmaktan kurtulur. Haramlardan sakinan kimse tevbe etmeye yönelir. Helâl ile beslenen takvâya yönelir. Farz ibadetlerini gerçeklestiren kimsenin müslümanligi saglamlasir. Dogru konusan sikintilardan kurtulur. Haksizliklardan uzaklasan «kisas»´dan kurtulur. Peygamber (S.A.S.) 'imizin sünnetlerini uygulayan kimsenin ameli özlesir. Sirf Allah (C.C) rizasina yönelen kimsenin ameli kabul edilir.»

Rivayet edildigine göre, sahabelerden Ebû Derda (R.A.) bir gün Peygamber (S.A.V)'imize «Yâ Rasûlallah! (S.A.V) Bana bir seyler tavsiye et» diye basvurur. Peygamber (S.A.V)'imiz onun bu arzusunu söyte cevaplandirir:

«— Ey Ebû Derda! Kazancin helâl, amelin salih olsun. Allah (C.C)'dan gündelik rizik dile ve kendini ölülerden say.

Isledigin amelleri begenmekten sakin, bu durum amelleri ortadan silen, korkunç bir tehlikedir. Çünkü amellerini begenen kimse, yaptiklari kabul edilmis mi, yoksa geri mi çevrilmistir diye düsünmeden Allah (C.C)'i minnet borcu altina koydugu kanaatine varir.

Oysa ki hayalkirikligi ve zillet getiren nice günah vardir ki büyüklük ve kendini

begenmislik duygusu doguran ibadetten daha hayirlidir.»

Amellerinde riyaya düsmekten de sekin. Allah (C.C)'in:

«O gün hic hesap etmemis olduklari seyler Allah tarafindan karsilarina çikarilir» âyeti söyle tefsir edilmistir: «Bazi kimseler dünyada iyilik
sayarak isledikleri nice amelleri. Kiyamet Günü olarak karsilarina çikar» (Zümer Sûre-i, Celiesi; 47)

Seleften bir zat bu âyet okunurken "Vay riyakârlarin baslarina gelene" derdi.

Öte yandan ulu Allah (C.C)'in

«Allah'a yaptigi ibadete hic bir ortak kosmasin» (Kehf Süre-i Celilesi: 110) âyetinin mânâsi söyledir: «Yâni bu kimse yaptigi ibâdeti ne gösteris maksadi ile açiga vursun» ne de yaptigindan utanarak gizlesin»

Ibni Mes'ud'dan rivayet edildigine göre, Kur'ân'i Kerim´in en son inen âyeti sudur:

"Allah`a döndüreleceginiz ve herkese, haksizliga ugramaksizin kazandiginin karsiliginin verilecegi günden korkunuz." (Bakara Sûre-i Celilesi: 281).

Sâir Muhammed Ibni Besir söyle der:

«Dünün, yanilmaz bir sâhid srfati iie geride kalmistir.

Bu günün de yaptiklarina sâhid olacaklir.

Eger dün bir kötülük kazanmissan, bu gün, hamdederek, iki iyilik isle.

Iyilik îslemeyi, sakin yarina birakma.

Çünkü bakarsin ki, «yarin» gelmis ve sen yoksun!»

Diger bir sâir de söyie der:

«Arzularina uyarak günahi hemen islersin,

Öteyandan ilerde Tevbe edecegini umarsin

Bîr müddet sonra ansizin ölüm gelir!

Bu yaptigin akilli ve tedbirlilerin isi degildir!»

Hz. Dâvud (A.S.), Hz. Süleyman'a (A.S.) der ki:

1 — Mümin henüz elde edemedikleri konusunda Allah (C.C)'a tevekkül eder.

2 — Mümin elde ettiklerinden hosnut olur.

3 — Mümin elinden kaçanlar için sabreder.»

Bir vecizede de söyle denilmistir:

«Belâya karsi sabreden muradina erer.»

Bir sâir söyle der:

«Basina bir belâ gelince sabretmelisin.

Hayal kirikligina ve aciya düsmemelisin.

Eger dünya, zineti ile üzerine gelecek olursa

Buna karsi direnmek, iyilik ve takva delilidir.

Her iki durumda da zor kutlanarak nefsin ite devamli cihad et ki.

Hiç bir engel Ile karsilasmadan umduguna ulasasin.»

Diger bir sâir de söyle der:

«Sabir, dilegin anahtaridir.

O, her zaman, hedefe varmanin yardimcisidir.

Sabret, ne kadar uzasa bile geceler.

Çok defa mahzuna yardim etmistir.

Sabir sayesinde nice «heyhat, olmasi imkânsiz» denen hedefe varilmistir.»

Baska bir sâir de söyle der:

«Sabir imanin en saglam kulpudur.

Seytanin kiskirtmalarina karsi kalkandir o.

Sabirda faydali sonuçlar vardir.

Tez canliligin ise sonu hüsrandir.

Zaman sana keder ulastirdi ise.

Bize karsi zaten devirlerin tutumudur bu.

Güzelim sabir zirhina bürün.

Kesinlik ile bil ki, sabir cennetin kilavuzudur.»

Sabir çesit çesittir. Birisi, en uygun vakitlerde ve eksiksiz olarak farz ibadetleri islemeye devam etmektir. Bir baskasi, nafile ibadet islemeye devam etmektir. Bir diger arkadas ve komsularin aci veren davranislarina katlanmaktir.

Bir baska çesit sabir, fakirlige ve hastaliklara dayanmaktir. Bir diger sabir çesidi de günahlara, nefsin azgin arzularina, günah olmasi muhtemel seylere, bütün organlarin islerine ve diger faydasiz davranislara karsi durabilmektir.

28.Ölümü Hatırlamak

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Dünyevî hazlari gözden düsüren ölümü sik sik hatirlayiniz."

Hadisi söyle Açiklayabiliriz: ölümü sik sik hatirlayarak dünya hazlarina karsi olan hevesinizi kiriniz ki, Allah (C.C)'a yöndesiniz. Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Eger hayvanlar ölüm hakkinda insanlonn büdigini bilselerdi, hep zayif hayvan eti yemek zorunda kalirdiniz."

Hz. Ayse (R. Anha) Peygamber (S.A.S.)'imize bir gün «Kiyamet Günü, sehidler ile birlikte Mahsere gelen olacak mi?» diye sorar.

Peygamber (S.A.S.)'imiz bu soruya «Evet, ölümü günle gecede yirmi kere hatirtayanlar.» diye cevap buyurdu.

8u üstün faziletin sebebi, ölümü akla getirmenin oyalama yurdu olan dünyadan sogumayi gerektirmesi ve Âhiret için hazirlik yapmaya yol açmasidir, ölümü hatirdan çikarmak ise dünya hazlarina dalmaya sürükler.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurur ki:

«— Ölüm, mü'mine hediyedir.»

Peygamber (S.A.S.)´imizin ölümü, mümin hesabina hediye saymasi sundan ileri geliyor; Çünki nefsinin çesitli isteklerini karsilamanin sikintilarina katlanmak, azgin arzularini sinirlamak ve seytana karsi devamli olarak kendini savunmak gibi vazifeleri omuzunda tasidigindan dolayi, dünya mü'min için bir çesit zindandir, ölüm onu bu azabdan kurtarmaktir. Bu kurtulus onun hakkinda bir hediyedir.

Yine Peygamber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ölüm, her müsîüman için bir kefarettir.»

Peygamber'imiz {S.A.S.) bu hadisi ile, halka ne eli ile ne de dili ile zarar vermeyen, kendini mü'min ahlâkinin canli numunesi haline getiren, ufak tefek kusurlar disinda büyük günahlarin kirine bulasmamis gerçek mü'minieri kasdetmektedir. Iste Ölüm böylesine büyük günahlardan kalabilmis ve farz ibadetieri yerine getirmis kimselerin ufak tefek günahlarina kefaret ve temizleyici olur.

Ata-ul Horasani der ki: Peygamber'imiz {S.A.S.) bir gün yüksek sesli kahkahalari disardan duyulan bir meclise ugradi ve onlara:

"Dünya hazlarinin bulandiricisini anarak meclisinizi karistirir." diye buyurur, oradakiler «Dünya hazlarinin bulandiricisi nedir?» diye sorarlar. Peygamber {S.A.S.)'imiz «ölüm» diye cevap verir.

Enes (R.A) der ki Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurdu:

"Ölümü sik sik hatirlayiniz, çünki günahtan giderir ve sizi dünyadan sogutur."

Diger bir Hadiste:

«— Ölüm uyarici olmaya kâfidir.»

Baska bir Hadiste:

«— Olüm vaiz olmaya kâfidir.» Buyurmustur.

Peygamber'imiz (S.A.S.) bir gün mescide girince içerdekilerin yüksek sesle gülerek konustuklarini görür, onlara:

«Ölümü hatiriniza getiriniz. Nefsimi kudret elinde tutan Allah (C.C)'a yemin ederim ki, benim bildiklerimi bilseydiniz az güler, çok aglardiniz» buyurdu.

Peygamber'imizin de bulundugu bir mecliste sahâbiler birini söz konusu ederek hayli överler. Bunun üzerine Peygamber (S.A.V)'imiz sahabilere:

«Sözünü ettiginiz arkadasiniz ölümü anar miydi?» diye sordu. Sahabeler: «Biz onun ölümden bahsettigini hic duymus degiliz» diye cevap verdiler. O zaman Peygamber (S.A.V)'imiz «O halde arkadasiniz sizin övdügünüz gibi degildir.» buyurdu.

Ibni Ömer (R.A.) der ki: «On kisilik bir gurubun onuncusu olarak Peygamber (S.A.V)`imizin ziyaretine vardim. Ensar'dan biri Peygamber (S.A.V)'imize «Insanlarin en zekisi ve degerlisi kimdir, Yâ Rasûlellah?» diye sordu. Peygamber (S.A.V)'imiz bu soruya söyle cevap verdi:

«En zeki ve en degerli kimseler ölümü en sik anan ve onun için en çok hazirlik yapan kimselerdir. Bu kimseler dünya serefi ve Ahiret üstünlügünü birlikte yanlarinda götüren zekilerdir.»

Hasan-ül Basrî (rahimehullah) buyurur:
«Ölüm dünyanin degerini düsürdü ve akli basinda kimselerin huzurunu yok etti.»

Rebi' Ibni Haysem buyurdu: «Mü'minin, ölümden daha degerli bir bekledigi yoktur. Benîm ölümümü kimseye duyurmayin, hemencecik beni Rabb'ime teslim edin.»

Ehli hikmetten bir zat, bir arkadasina gönderdigi mektupta sunlari yazdi:

«Ey kardesim, ölümü özleyip de bulamayacagin âleme (Ahirete)
göçmeden önce bu alemde iken ölümden kork.»

Ibni Sirin'in (rahimehullah) yaninda ölümden söz edildigi zaman vücudunun bütün organlari donakalirdi.

Ömer Ibni Abdülâziz (R.A.) her gece fikih âlimlerini sarayinda sohbete çaginr, hep birlikte ölümden, Kiyamet Günü,den ve Âhiretten bahsederek, sanki önlerinde cenaze varmis gibi göryasi dökerlerdi.

Ibrahim-i Toymî (rahimehullah) buyurur: «îki sey beni dünyadan haz duymaz hale getirdi. Ölümü ve Allah'in huzuruna dikilecegimi düsünmek.»

Kâ'b Ibni Ahbar (rhimehullah) buyurur: «Ölecegini bilen kimse dünyanin sikinti ve mes'elelerine önem vermez.»

Mutarrif (rahimehullah) buyurur: «Rüyamda, Basra Camii'nin ortasindaki kürsüden seslenen birinin söyle dedigini duydum: «Ölümü hatirlamak. Allah (C.C)'dan korkanlarin kalbini parça parça etmistir. Yemin ederim ki, ben onlari ne yapacaklarini sasirmis görüyorum.»

Es'as (rahimehullah) der ki, «Hasan-ül Basrî'nin yanina girerdik kendisi sanki ates, sanki bir âhiret isi ve ölüm hatirasi idi.»

Safiye (R. Anha) buyurur ki: «Kadinin biri bir gün Hz. Ayse'ye (R.A.) gelerek kalbinin katiligindan dert yandi, Hz. Ayse (R.A.) ona: «Sik sik ölümü hatirla, o zaman kalbin yumusar» dedi. Kadin, Hz. Ayse (R.A.)'nin tavsiyesini tatbik edince gerçekten kalbi yumusadi. Bundan dolayi bir müddet sonra yine Hz. Ayse (R.A.)'nin ziyaretine gelerek ona tesekkür etti.»

Hz. Isa'nin (A.S.) yaninda ölümden bahsedilirken derisi kanardi.

Hz. Dâvud (A.S.) un yaninda ölümden Kiyâmet Gününden söz edildigi zaman, vücûdunun organlari birbirinden ayrilacak derecede aglar ve ancak Allah (C.C)'in rahmetinden bahsedilince kendine gelirdi.

Hasan-ül Basrî (rahimehullah) buyurur: «Gördügüm bütün akli basinda kimseler ölümden korkuyor ve ölünün arkasindan hüzün duyuyor.»

Emevî halifelerinden Ömer Ibni Abdülâziz (R.A.) çevresindeki âlimlerden birine «Bana va'zet» der. Âlim: «Ölümü tadacak ilk halife sensin» der. Halife «Devam et» der. Âlim: «Hz. Âdem'e (A.S.) varincaya kadar bütün atalarin ölümü tatmaktan kurtulamamislardir. Simdi ise sira sana geldî» der. Bunun üzerine Ömer Ibni Abdülâziz aglamaya baslar.

Rebi' Ibni Hasem (rahimehullah) evinde bir kuyu kazmis, her gün birkaç kere içine girer yatarmis, böylelikle ölüm düsüncesini hafizasinda canli tutarmis ve soranlara dermis ki: «Ölüm duygusu bir an bile kabimden çiksa hemen kalbim bozulur.»

Mutarrif Ibni Abdülâziz (rahimehulîah) buyurur; «su ölüm, varlik sahiplerini varliklarina kanmaktan alakoydu, o halde ölümsüz bir varlik ve saadet arayiniz.»

Halife Ömer Ibni Abdülâziz (R.A.) Anbese'ye dedi ki, «Ölümü sik sik an. Eger genis imkânlar içinde yasiyorsan, bu hatirlama, seni mütevazi imkânlara yöneltir. Eger kit imkâniar içinde yasiyorsan bu hatirlama, yasama imkânlarini genis saymana yolacar.»

Ebû Süleyman-üd Darani (rahimehullah) der ki: «Ümmü Harun'a «ölmek ister misin?» diye sordum, «hayir» dedi. "Nicin?" diye sordum, bana su cevabi verdi: «Bir insanin emrini kirmis olsam. onunla karsilasmak istemezdim. (Allah (C.C) ile) nasil karsilasmayi isteyebilirim ki. O'nun emrini kirdim.»

Ebu Musa el-Temimî (rahimehullah) buyurur: «Meshur sâir Farezdek'in esi vefat etmisti, Basra sehrinin bütün ileri gelenleri cenazeye gelmisti, aralarinda Hasan-ül Basrî (rahimehullah) da vardi. Farezdek'e dedi ki:

«Yâ Ebû Firas (Farazdek'in lâkabi) bu gün için ne hazirladin?»

Farezdek: «Atmis yildan beri tekrarladigim (Lâ ilâhe illallah...) sehadet cümlesini»

diye cevap verdi.

Farezdek esi topraga verildikten sonra kabrin basina dikilerek bir mersiye söyledi, su beyitler o mersiyeden alinmistir:

«Korkarim ki, beni affetmezsen kabrin ötesinde ondan.

Daha dar ve daha yakici bir yerden yakami kurtaramam.

Kiyâmet Günü bana sert bir güdücü ve Farezdek'i süren bir sürücü geldigi vakit hiç süphesiz boynu bukali cehenneme yürüyen kimseler Adem ogullarindan hayrete ugrarlar.

«Kabirde yatanlar hakkinda Arap sâirleri söyle demislerdir:

«Mezarligin basinda dur ve söyle seslen.

«Hanginiz karanliga gömülmüstür.»

Hanginize kabri içinde iyi davranilmistir, da muhafizlari onu emin bir uykuya dalmasina müsaade etmislerdir.»

Disardan bakan gözlere göre mezarlikta tek bir sükûnet vardir.

Belli degil ölüler arasindaki derece farklari

Eger sana cevap verselerdi, içinde bulunduklari durumun içyüzünü

Açiklayan bir dil ile sana her seyi anlatirlardi

Itaat içinde olanlari. Cennet bahçesine inmistir.

Dolasir dilegince agaçlari arasinda.

Azgin günahkârlara gelince onlar çukurda kivraniyorlar, yilanlarina
yuva olarak

Akrebler de yürür ürerine dogru, ruhu onlarin isirmalari yüzünden
agir bir iskence altindadir.

Mâlik ibni Dinar buyurur ki; «Bir gün bir mezarligin yanindan geçerken su siiri söyledim:

«Mezarliga vardim, onlara seslendim:

Hani nerde ululer ve küçümseyenler?

Nerede, büyüklüsüne delil getirenler?

Övündügü zaman sözleri dogru bulunanlar nerede?»

O sirada mezarliktan bir ses geldi. Sesi duyuyor, fakat sesleneni göremiyordum, söyle diyordu:

«Yok oldu hepsi, yok haber verecek kimse,

Öldüler hepsi, haber de öldü.

Topragin kizlari gece gündüz demeden,

O vücûdlarin güzelliklerini mahvediyor.

Ey göçüp gidenleri soran kisi. Gördüklerinden ibret almiyor musun?» < br>

8ir kabrin üzerinde su yazi bulunmustur:

Mezarlar sana sesleniyor, oysa ki onlar dilsizdir, konusmazlar. Sakinleri de toprak altinda suskun yatiyor.

«Ey doymak bilmez bir ihtiras ile dünyalik yigan kimse.

Bu dünyaligi kim icin biriktiriyorsun?

Halbuki sen öleceksin!»

ibni Semmak (rahimehullah) buyuruyor ki: «Bir gün mezarliktan geçerken kabirlerden biri üzerinde su manzum kitabeyi okudum:

«Akraba ve yakinlarim, kabrimin yanindan gelip geçiyorlar.

Sanki beni hiç tanimanrslar gibi!

Mirasçilar malimi bölüsüyorlar.

Fakat borçlarimi tereddütsüz reddediyorlar.

Herkes payini almis ve kendi hayatini yasiyor.

Aman Allah (C.C)'im! Ne de çabuk unuttular beni!»

Diger bir kabir üzerinde de su yazi bulunmustur:

«Tanidiklar arasindaki gerçek dost çabucak kayboluyor.

Ne kapici ve ne de bekçi öiüme engel olamiyor.
O hald'e dünyadan ve dünya hazlarindan nasil ferahlik buluyorsun?

Ey sözleri ve nefes'eri sayilan kimse!

Ey gafil! Kusurlara batmissin.

Ömrünü dünya hazlarina dalarak harcamissin!

ölüm, aldandi diye, câhile redamet etmez.

Baskalarina bilgi dagitanlara da acimaz!

Basinda durdugun nice kabrin icindekini

Ölüm cevap veremez, dilsize çevirdi, oysa o dilsiz degildi.

Köskün pek bayindirdi, herkesçe begeniliyordu.

Kabrin ise bu gün mezarlikta belirsiz olmustur.»

Baska bir manzum kitabe de söyledir:

«Kabirleri rehin atlari gibi dizidigi vakit dostlarin basinda durdum. Eger aglasam da göz yaslarim bosansa gözlerim aralarindaki yerimi görürdü.»

(Bir doktorun mezar tasinda su manzum kitabe bulunmustur.)

«Bana biri Lokman toprak oldu dedigi vakit,

Tibbindan ve kâmilliginden bahsedilen nerede.

Ihtisas ve tedavileri suya düstü.

Heyhat, kendisini savunamayan baskasini savunamaz dedim.»

Diger bir mezar tasinda üo su manzum kitabe bulundu:

«Ey insanlar! Benim de bir emelim vardi.

Ölüm ona ulasmaktan alakoydu beni.

Allah (C.C)'indan korksun o kimse ki.

Yasarken amel etme firsati bulmustur.

Gördügün yere tasinan yalniz ben degilim.

Herkes böyle bir yere tasinacaktir.

29.Gökler ve Çeşitli Cinsler

Rivayete göre; Allah'in (C.C.) ilk yarattigi varlik «cevher» dir. Allah (C.C.) cevhere heybet nazari ile bakinca Allah (C.C.) Korkusu ile eridi ve titredi, arkasindan su oldu. Sonra Allah (C.C.) suya rahmet nazari ile bakinca yarisi dondu. Allah (C.C.) bu donmus sudan «Ars»i yaratti.

Ars da sarsilmaya baslayinca Allah (C.C.) üzerine «Lâ ilâhe îllallah, Muhammedürrasûllah» (Allah (C.C.)'dan baska ilâh yoktur. Muhammed Allah'in rasul'udür)» cümlesini yazdi, O zaman sükûnet buldu.

Geriye kalan suyu, Allah (C.C.) Kiyamet Günü'ne kadar kendi hâline sarsilmaya ve kaynasmaya birakti. Nitekim ulu Allah (C.C.) «O'nun Ars'i su üzerinde idî» buyuruyor.

Arkasindan su calkanmaya ve köpürmeye basladi, ondan dumanlar çikti ve birbiri üzerine yigilarak yükseldi. Dumanin köpügü vardi, Allah (C.C.) bu köpükten "kat" halinde yer gökleri yaratti.

Bu sathada yer ve gök tabakalari yapisikti. Ulu Allah (C.C.) aralarinda rüzgâr yaratti ve böylece yer katlari ile gök katlari birbirinden ayrildi.

Nitekim ulu Allah (C.C.) bu durumu bildirerek: «Sonra semaya dogruldu ki; o bîr duman halinde idi.» buyurur.

Hikmet ehli söyle der: "Allah (C.C.) gögü neden dumandan yaratti da Buhardan yaratmadi? Cünki duman düzleri birbirleriyle baglantili halde yaratilmistir. Sonuncusu yerinde sabittir. Oysa ki, buhar dengesiz bir yapiya sahiptir, dönücüdür.
Bu da ulu Allah (C.C.)'in ilminin kemâlini ve hikmetini gösterir."

Daha sonra Allah (C.C.) suya rahmet nazari ile bakti, su dondu. Nitekim bu; husus Peygamber`imizin (S.A.S.) hedisi ile sabittir.

Faide, gerek gök ile yeryüzü arasinda ve gerekse bütün gök katlari erasinda besyüz yillik mesefe vardir. Her gök katinin yüksekligi de yine bes yuz yilikk uzaklik tutar.

Söylendigine göre gögün birinci kati sütten beyazdir. Onu yesil gösteren «Kaf» daginin
yesilliginin yansimasidir. Birinci kat gögün adi «Rakia» ´dir.

Ikinci kat gökyüzü nûr gibi parildayan demirdendir, adi «Reydum» veya «Maun» ´dur.

Üçüncü kat gök bakirdandir, adi. «Meleküt» veya «Hayruyun» ´dur.

Dördüncü kat gök beyaz gümüstendir, parlakligi gözleri kamastiracak güçtedir, adi «2ahire» ´dir.

Besinci kat gök kirmizi altindandir, adi «Muzeyne» veya «Muzhire» ´dir.

Altinci kat gök nûr pariltili bir cevherdendir, adi «Halise» ´dir.

Yedinci kat gök kirmizi yakuttandir, adi «Labiye» veya «Damia» ´dir.

«Beyt-ül Mâmur» gögün bu yedinci katindadir. Beyt-ül Mâmur'un biri kirmizi yakuttan, öbürü yesil zeberced'den, biri beyaz gümüsten ve öteki kirmizi altindan olmak üzere dört diregi vardir.

Yine söylendigine göre akikten oian Beyt-ül Mâmur'a her gün yetmis bin melek girer ve Kiyamet Gününe kadar bu meleklerden hiçbiri geri dönmez.

Güvenilir görüse göre, yeryüzü gökten daha üstündür. Çünki peygamberler burada yaratilmis ve burada gömülmüstür. Yerin en makbul kati da en üst katidir. Çünki varliklar bu kattan yararlanmaktadirlar.

Ibni Abbâs'dcn (R.A.) rivayet edildigine göre göklerin en üstün kati çatisi üzerinde «Ars-ür Rahman» ´in bulundugu gök katidir. Bu katin ismi Ars'a yakinlIgindcn dolayi «Kürsî» dir. Bir de bütün faydalanilan yildizlar, yedi gezegen hariç, bu kattadirlar. Yedi gezegen yildiz ise gögün yedi katina dagilmis veziyettedir.

Bunlardan «Zuhal» yedinci kat göktedir ve persembe gününe tekabül eder.

«Merih» besinci kat göktedir ve sali gününe tekabül eder.

«Günes» dördüncü kat göktedir ve pazar gününe tekebül eder.

«Zühre» üçüncü kat göktedir ve Cum'a gününe tekabül eder.

«Utarit» ikinci kat göktedir ve çarsamba gününe tekabül eder.

«Ay» , birinci kat göktedir ve Pazartesi gününe tekabül eder.

Lâtif bir nükte:

Ulu Allah (C.C.)'in sasirtici bir hilkat cilvesi olarak hiç birininin digerine benzememesine ragmen yedi kat gögün hepsi de dumandan yaratilmistir. Öteyandan Allah (C.C.) gökten indirdigi su sayesinde çesitli rengi ve degisik tadi olan türlü türlü bitki ve meyveler ortaya çikarmistir.

Nitekim Ulu Allah (C.C.) «Meyva ve bitkileri yiyecek olarak birbirinden farkli üstünlükte yarattik» diye buyuruyor.

Yine ulu Allah (C.C.), ademogullarini da çesit çesit tabakalarda yaratmistir. Kiminin rengi beyaz, kimininki ise siyahtir. Kimi bilgili, kimi câhildir. Oysa ki, hepsinin kökü ayni yâni Âdemdir. Her yarattigi seyde «Kemâl» ´in isbat eden Allah (C.C.)'i noksan sifatlardan tenzih ederim!

30.Kursı - Arş - Mukarreb Melekler - Rızıklar ve Tevekkül

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Allah'in Kürsi'si gökleri ve yeri kaplar.»

(Bakara Sûre-i Celilesi: 255)

Bazi tefsir âlimlerine göre «Kürsî» Allah (C.C.)´in ilminden mecazdir. Bazilarina göre O'nun mülkü kasdedilmektedir. Bir kisim âlimlerin yorumuna göre ise burada bildigimiz gök cisimleri kasdedilmektedir.

Hz. Ali'den (K.V.) rivayet edildigine göre:

"Kursi» parlak incidendir ve uzunlugunu Allah (C.C.)'dan baska hic kimse bilmez."

Bir hadiste: «Göklerle yedi kat yer Kürsi ile birlikte sahrada hir halka gibidir» buyurulmustur.

Ibni Mâce'nin naklettigine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Gökler, Kürsî boslugundadir, Kürsi de Ars'in önündedir.»

Ikrime (R.A.) nin rivayet ettigine göre söyle demistir:

"Günes Kürsî nurunun yetmisde biri kadardir. Ars da. Perdelerin, yani hicaplarin yetmisde biri kadardir."

Yine Peygamber (S.A.S.)'imizden nakledildigine göre:

Kürsî'yi tasiyan meleklerle Ars'i tasiyan melekler arasinda yetmis tane karaniik

hicap ve yetmis tane aydinhk hicap vardir. Her hicap arasinda besyüz yillik mesafe vardir.

Eger böyle olmasaydi. Kürsî'yi tasiyan melekler, onlarin nurundan yanarlardi. Ars, Kürsî'den daha yüksekte tamamen isiktan ibaret bir cisimdir ve Kürsi´den ayri bir yapidadir.

Hasan-ül Basrî bu görüse katilmaz. Ars'in kirmizi yakuttan, yesil bir cevherden, ak inciden ve safi isiktan oldugunu ileri süren çesitli görüsler verdir.

En dogrusu bu konuda kesin konusmaktan kacinarak ve susmeyi tercih etmektir. Felek (astronom.) âlimleri (Ars'a «Dokuzuncu Felek» «En üst Felek» ve «Felekler, Felegi» , «Atlas Felek» yâni «Yildizsiz Felek» gibi çesitli isimler verirler.
Çünki klâsik hey'et âlimlerine göre bütün Felekler «Burçlar Felegi» adini alan sekizinci Felekte sabittirler.

Seriat âlimlerine göre «Ars» ve «Kursi» mahlükatin üst siniridir. Tavanidir, onun disinda hiçbir sey yoktur. Bu sinir, ayni zamanda kullarin bilgi hududunu cizmektedir. Bu sinirin ötesini ne idrak etmeye imkân vardir ve ne de bunun ötesine tasan bir arastirmaya girismek yerindedir.

Ulu Allah (C.C.) söyle buyuruyor:

"Eger onlar sara yüz çevirirler ise de ki, «Bana kendinden baska ilâh bulunmayan Allah yeter. Ben sirf O'na dayaniyorum. O, ulu Ars'in sahibidir."

(Tevbe Sûre-i Celilesî - 129)

<

Görüldügü gibi Allah (C.C.), Ars'i «ulu» ´luk ile sifatllandirmistir. Cünki varliklarin en büyügüdür.
Öte yandan yukardaki âyette emredilen "tevekkültü" (sirf Allah (C.C.)'a dayanip güvenmeyi) Peygamber'imiz (S.A.S.) hayatinda gerçeklestirmistir. Bu yüzden gerek Tevrat'ta ve gerekse diger ilâhî kaynakli kitaplarda Peygamber (S.A.S.)'imiz "Mütevekkil" (tevekkül eden. sirf Allah (C.C.)'a dayanip güvenen) diye anilmaktadir. Neden? Çünki tevekkül; Allah (C.C.)'i tek bilip O'nu tanimanin tabiî bir neticesidir. Peygamber'imiz (S.A.S.) de Allah (C.C.)'i tek bilenlerin efendisi ve O'nu taniyanlarin {ariflerin) basidir.

Zaman zaman sanildigi gibi, tevekkül tedbirlere ve neticeye götüren sebeplere sarilmaya engel degildir. Tersine böyle olmak emredilmistir.

Nitekim bir tasrali arap Peygamber´imize (S.A.S.) «Devemi baglayayim mi, yoksa onu Allah (C.C.)'a tevekkül ederek salivereyim mi» diye sorar. Peygamber (S.A.S.)'imiz tasrali arab'a «Deveni bagla, sonra tevekkül et» diye buyurur.

Peygamberimiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Eger Allah (C.C)'a tam mânâsi ile tevekkül etseydîniz, O. sabahleyin
yola ac çikarak yuvaya tok dönen kuslarin rizkini nasil veriyorsa sizinkini de öyle verirdi.»

Peygamber (S.A.S.)´imiz burada «Kuslarin sabahleyin yola çiktiklarini» belirterek

tevekkülun netice saglayici sebeplere yapismakla birlikte olmasi gerektigine isaret buyurmustur.

HIKÂYE

Ibrahim Ibni Edhem ile Sekik'ül-Belhi (rahmetullâhi aleyhim) Mekke'de karsilasirlar. Ibrahim, Sekik'e: «Seni bu duruma getirmeye sebep ne oLdu» diye sorar. Sakik söyle cevap verir. «Günlerden bir gun çöle varmistim.

Kiraç bir yerde yatan, kanatlari kirik bir kus gördüm. Kendi kendime «Surada oturayim ve bu kusun rizkinin nereden geldigini gözetleyim» dedim. Kusun karsisinda yere çöktüm. O sirada gagasi arasinda çekirge tasiyan baska bir kus belirdi, kirik kanadli kusun yanma konarak gagasi arasindaki çekirgeyi onun gagasina birakti.

Bu durumu görünce içimden «Bu kusu öbürüne vasita kilan, ulu Allah (C.C.)´a nerede olursam olayim benim rizkimi da saglamaya kadirdir» diyerek kazanç pesinden kosmaya son verdim ve kendimi tamamen ibadete adadim.»

Ibrahim Ibni Edhem. O'na: «Peki neden sen o kirik kanadli kusa yiyecek tasiyan saglam kus olup daha yüksek dereceli olmak istemiyorsun? Sen Peygamber (S.A.V)'imizin «Yüksek el (verenin eli) alçak elden (alanin elinden) deha hayirlidir» diye buyurdugunu duymadin mi?

Mü'minin alâmeti, iki dereceli olan her seyde, daha üstün olan derecenin pesinden kosmaktir. Böylelikle ancak iyilerin menziline ulasabilir.

Bu cevabi alan Sekîk. Ibrahim Ibni Edhem'in elini tutarak öptü ve «Yâ Ebû Ishak (Ibrahim Ibni Edhem'i lekabi) sen bizim üstadimizsin» dedi.

Fakat insan bir neceye ulesmak üzere sebeplere el attigi zaman gözünü bunlara dikip onlara takilmamali, tersine her zaman bakislarinin hedefi ve emeginin amaci Allah (C.C) olmalidir. Bu-husûsda, dilenciyi örnek almali.

Bilindigi gibi, dilenciler dilenirken bir kab kullanirlar. Fakat kab onun araci oldugu için dilenirken gözlerini kaba degil, onlara bir sey verecek olan insanlara dikerler.

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— insanlarin en zengini olmak isteyen kimse, Allah (C.C.)'in katinda bulunan varliga elindeki varliktan daha cok güvenmelidir.»

Uzun müddet Ibrahim Ibni Edhem'in (R.A.) hizmetinde bulunan Huzeyfet-ül Merasî'ye bir gün «Onun yaninda bulundugun süre içinde karsilastigin en sasirtici olay nedir» diye sorarlar.

Huzeyfe su cevabi verir: «Mekke'ye giderken yolda günlerce aç kaldik, sonunda Kûfe'ye vardik, yikik bir camiye siginmistik.
Bu sirada Ibrahim îbni Edhem, yüzüme bakarak bana «Yâ Huzeyfe, seni acikmis görüyorum, öyle mi?» diye sordu. Ben de ona «Durum seyhimin gördügü gibidir» cevabini verdim.
Bunun üzerine «Bana kâgit, kalem getir» dedi, istediklerini ona getirdim.
Besmele'nin arkasindan «Her durumda hedef sensin, her mânâda yönelis sanadir» diye yazarak su manzumeyi kâgida döktü:

«Ben hamdeden'im, ben sükreden'im, ben zikreden'im

Ben açi'm, ben kayibim ve ben çiplak'im!

Alti durum saydim, ben bunlarin ilk yarisini üzerime almistim

Ya Rabb'i, diger yarisindan da sen kefil ol.

Senden baskasini övmek, benim için cehennem alevlerine dalmaktir.

O halde zavaili kullarini cehenneme düsmekten koru!»

Manzumeyi bitirince yazili kâgit parçasini elime uzatti ve bana: «Disari çik ve sakin Allah (C.C.)'dan baskasina gönül baglama, bu kâgit parçasini da ilk karsilastigin kimseye ver» dedi.

Disari çiktim, ilk karsilastigim insan katirina binmis biri idi, kâgit parçasmi adama uzattim. Adam onu elimden aldi, yaziyi okuyunca aglamaya basladi, «Bu yazinin sahibi ne yapti» diye sordu. «Falan camidedir» diye cevap verdim. Bunun üzerine adam bana içinde alti yüz dinar bulunan bir kese altin verdi ve geçip gitti. Arkasindan birine daha rastlayinca ona «Su katirin sirtinda giden adam kim?» diye sordum, karsimdaki bana «O bir hiristiyandir» diye cevap verdi.

Dönüp Ibrahim'in yanina vardim, olup bitenleri anlattim, bana «O keseye sakin dokunma, çünkü o adam simdi gelir» dedi. Biraz sonra keseyi bana veren hiristiyan. Ibrahim'in dedigi gibi, içeri girdi. Ibrahim'in basucunda diz çöktü, onu öpmeye basladi ve arkasindan Islâmi kabul etti.»

Faide, Ibni Abbas (R.A.) söyle demistir:

«Cenabi Allah (C.C), Ars'i tasiycn meiekleri yaratinca onlara «Ars'imi tasiyin» diye buyurdu, tasiyamadilar. Bunun üzerine ulu Allah (C.C.) her birinin yanina bütün göklerdeki kadar melek verdi ve hepsine «Ars'imi tasiyin» diye buyurdu, yine tasiyamadilar.

Bu sefer her bir melegin yanina göklerdeki bütün melekler ile yerdeki bütün canlilarin sayisi kadar melek kattiktan sonra «Ars'imi tasiyin» diye buyurdu, yine de tasiyamadilar.
Bunun üzerine ulu Allah (C.C.) onlara «Lâ havle vela kuvvete illâ billahi (bütün kimildama ve kuvvet tezahürleri ancak Allah (C.C.)'in yardimi iledir) deyin." diye buyurdu, melekler bunu söyleyince Ars'i tasiyabildiler.

Fakat rüzgârin sirtinda meleklerin ayaklari, yedinci kat yere kadar batti. Tabanlari hiç bir yere dayanamadigi için Ars'a tutunmak zorunda kaldilar.

Bu arada içlerinden biri düserde yuvarlanir ve nereye düstügünü bilmez korkusu ile durmadan ayni cümleleri tekrar ediyorlardi.

Onlar Ars'i tasiyor Ars da on'ari tasiyordu amma hepsini Allah (C.C.)´in gücü tasiyordu.

Rivayete göre:

«— Her sabah ve her aksam yediser (kere "hasbi yellahu lailahe illâ huve, aleyhi tevekkeltü ve huve Rabbül Arsil aziz" (kendisinden baska ilâh bulunmayan Allah

(C.C.) bana yeter, ben yalniz O'nun destegine güveniyorum, O ulu Ars'tn sahibidir) diyen kimsenin Alla (C.C), egri dogru ne dilegi varsa yerine getirmesi üzerine almistir.»

Baska bir rivayete göre, hadisin son kismi söyledir:

«Allah (C.C.), gerek dünya ile ilgili gerek Âhiret ile ilgili ne dilegi varsa yerine getirmeyi üzerine alir.»

31.Dünyâyı Terk etmek, Onu Kötülemek

Dünyayi zem hokkinda inen ayetler ve emsaii pek çoktur.
Denebilir ki. Kur'an-i Kerim'in ekserisi dünyayi asagilamak, onu insanlarin gözünden düsürmek ve ahirete yönelmelerini saglamayi telkin eder. Hatta peygamberlerin amaci da budur, onlar insanliga ancak bunun için gönderilmislerdir.

Bu cihet acik oldugu için bu konuda ayet nakletmeyi yersiz gördük, yalniz bu mesele ile ilgili olan hadislerin bir kismini nakledecegiz.

Rivayete göre, Peygamber'imiz (S.A.S.) bir gün yolda yürürken bir koyun lesine rastlar, yanindakilere: "Bu koyun lesine, sahibinin önem vermedigini kabul eder misiniz?" diye sordu.

Sahabiler O'no «Tabii kabul ederiz, önem vermedigi için onu çöpe attilar» diye cevap verdiler. Bunun üzerine Peygamber (S.A.S.)'imiz sahabelere buyurdu ki. «Nefsimi kudreti elinde tutan Allah (C.C)'a yemin ederim ki. Allah (C.C) katinda dünya, su koyun lesinin sahibinin gözünde oldugundan daha degersizdir. Eger Allah (C.C) katinda dünya bir sivri sinek kanadi kadar deger tasisaydi, ondan kafirlere bir içim su bile vermezdi.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Dünya mü'minin zindan ve kafirin cennetidir.»

Peygamber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Dünya lanete ugramistir. Allah (C.C) rizasi için olunanlar disinda dünyadaki her sey de lanete ugrmistir.»

Ebu Musa et-Es'ari'nin bildirdigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Dünyayi seven. ahiretine zarar verir, ahireti seven dünyasina zarar verir. Buna göre kalici (baki) olan» geçici (fani) olana tercih ediniz.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Dünyaya, gönül vermek, bütün günahlarin basidir."

Sahabelerden Zeyd Ibni Erkam (R A.) buyurur; «Bir gün, Hz. Ebu Bekr'in (R.A.) yaninda oturuyordum. Bir ara su isteyince ona bal ile tatlandirilmis su getirdiler.

Serbeti agzina götürürken bir anda vazgeçerek aglamaya basladi, onun gözyaslari yanindakileri de aglatti. Yanindakiler sustu, fakat onun gözyaslari bir, türlü dinmedi. Bir ara aglamasinin siddeti daha da artti. Devamli hüngür hungur agladigi için yanindakiler, neden gözyasi döktügünü ona sormaya firsat bulamayacaklarini sandilar.
Fakat bir müddet sonra aglamayi kesti ve gözlerini silince yanindakiler ona: «Ya RAsulallah (S.A.V)'in halifesi! Seni aglatan nedir?» diye sordular. O da söyle cevap buyurdu:

«— Bir gün Peygamber (S.A.V)'imiz ile birlikte idim, O'nu kendinden bir seyi kovarken gördüm, yaninda baska kimse yoktu. «Ey Allah (C.C)'in Rasulu! Kendinden uzaklastirmak istedigin nedir?» diye sordum, bana su cevabi verdi:

«Su dünya gözümün önüne dikildi, ona! «Defol! uzaklas benden!» dedim, sonra bana dönerek: sen beni basindan savdin, ama senden sonra gelenler elimden yakalarini kurtaramayacaklardir, dedi.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ebedilik yurdunun varligina inandiktan sonra aldatma yurdunun pesinden kosan kimse, ne kadar saskindir!»

Rivayet edildigine göre, bir gün Peygamber'imiz (S.A.S.):

Bir çöplügün basinda durarak sahabelere: «Gelin dünyayi görün» diye, seslendi, sonra çöplükten çürük bir bez parçasi ile kararmis bir kemik parçasi aldi ve sahabilere söyie dedi:

«— Çöplük dünyayi temsil eder, su paçevra dünya güzelliklerinin bir gün çürüyüp onun gibi olacagini gösterir, dünyada gördügüm canli vücudlar bir gün çürük kemige dönüsecektir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Dünya tatli bir yesilliktir, Allah (C.C) yeryüzünü simdi size devretti, ne yapacaginizi gözlüyor. Dünya israilogullarinin önüne yayilinca ve üzerindeki hakimiyetleri pekisince sasirarak süslere, elbiselere, tatli kokulara ve kadinlara daldilar.

Hz. Isa, onlara «Dünyayi ilah tutmayiniz ki, o da sizi kölelestirmesin. Hazinelerinizi, onlari kaybetmeyecek olan Allah (C.C)'in katinda biriktiriniz. Çünki dünyada biriktirilen hazinelerin basina bir kaza gelecegniden her zaman endise edilir.
Oysa ki, Allah (C.C)'in katinda hazine sahibi olanin kazadan korkusu yoktur.

Yine Hz. Isa (AS.):

Ey Havarilerim! Dünyayi sizin için yüzüstü yere yatirdim, benden sonra bir daha belini dogrultmasina imkan vermeyiniz. Zira dünyanin çirkin taraflarindan biri. orada Allah (C.C)'a karsi gelinmesidir. Yine onun diger bir çirkin yönü, ona yüz çevirmeden Ahiretin ele geçirilmesidir.

Ey havarilerim! Dünyayi üzerinde geçilip gidilecek bir köprü kabul ediniz, onu kalici bir yurt sayip imar etmeye kalkismayiniz. Biliniz ki, her günahin kaynagi

dünya sevgisidir. Nice bir anlik azgin arzular sahiplerine uzun acilara mal olmustur.

Dünyayi önünüzde çökerttim ve siz de sirtina bindiniz. Sakin orada krallar ile ve kadinlar ile çatismaya girismeyiniz. Krallar ile dünya üzerinde çekismeye kalkismayiniz, çünki onlari dünyalari ile basbasa biraktikça size dokunmazlar. Kadinlara gelince onlara tutulmaktan namaz ve oruç sayesinde kaçininiz.

Dünya hem isteyen, hem de istenen bir seydir. Dünyadaki riziklarini tamamlasinlar diye, ahireti gaye edinenlerin dünya, peslerinden kosar. Buna karsilik dünya düskünlerini de ahiret arar, ölüm gelip de yakalayincaya kadar .

Musa Bin Yesar'in rivayetine göre: Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ulu Allah (C.C)'in, yarattiklari içinde en nefret ettigi varlik, dünyadir, yarattigindan beri onu hiç tarafina bakmamistir.»

Rivayet edildigine göre, bir gün Hz.Süleyman Bin Davud (A.S.) üzerini gölgeleyen kuslar saginda ve solunda insanlar ve cinlerden meydana gelmis maiyyet kitasi arasinda yürürken Israilogullarindan bir abid ile karsilasir.

israiloglu abid ona der ki: «Ya Süleyman Ibni Davud; yemin ederim ki Allah (C.C) sana gerçekten muhtesem bir saltanat bagisladi.»

Hz. Süleyman bunu isitti ve Israiloglu abide su cevabi verdi: «Mü'minin amel defterine yazilan bir tesbih Suleyman Ibni Davud'a verilen parlak saltanattan daha hayirlidir. Cunki Süleyman'a verilen saltanat geçicidir, ama mü'minin tesbih sevabi kalicidir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Servet biriktirme hirsi sizi bastan çikardi. Ademoglu, «malim, malim» der durur. Oysa ki, yiyip tükettiginden, giyip eskittiginden ve sadaka olarak verip geri kalanin: biraktigindan baska ne malin var ki?!»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyr ki:

«— Dünya yurtsuzlarin yurdudur ve zügürtlerin servetidir. Dünya için akli olmayanlar, varlik biriktirir, onun ugruna, cahiller çatismaya girisir, ondan dolayi anlayissizlar kiskançliga kapilir, onun pesinden ancak kesin imana sahip olmayanlar kosar.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Birinci derecede dünyaya önem veren kimsenin, Allah (C.C)'dan hiç bir sey beklemeye yüzü olamaz. Ulu Allah (C.C) dört hasleti onun kalbinden hiç çikarmaz:

1 — Kurtulusu olmayan bir endise,

2 — Hiç bos vakit birakmayan kesintisiz bir mesguliyet,

3 — Hiç bir zenginlice varamayan fakirlik,

4 — Hedefine varmasi imkansiz bir ihtiras»

Schabilerden Ebu Hureyre (R.A.) buyurur: «Bir gün Peygamber (S.A.S.)'imiz bana: «Ya Ebu Hureyre! Sana bütün içyüzü ile dünyayi göstereyim ister misin?» dedi. Ben de «tabii isterim, ya Rasuleliah» diye cevap verdim.
Bunun üzerine elimden tutarak beni Medine'nin kuru derelerinden birine götürdü, karsimizda insan baslari, insan tersi, paçavralar ve kemik parçalarindan ibaret bir çöp yigini duruyordu.
Bu manzara karsisinda Peygamber (S.A.S.)´imiz soyle buyurdu:

«Ya Ebü Hureyre! Su baslar da sizin gibi muhteris ve sizin gibi uzak vadeii emeller pesinden kosan insanlarin baslari idi, simdi çiplak kemik haline geldiler, daha sonra da rüzgarda uçusan toza dönüseceklerdir.

Su tersler de onlarin çesit çesit yiyecekleri idi, nereden kazanmislar ise kazanmislar ve midelerine indirmislerdi, simdi insanlarin, yanlarindan tiksinti ile kaçistigi pislikler haline girdiler.

Su paçavralar onlarin nisan takintilari ve elbiseleri idi, simdi rüzgarda uçusuyorlar. Su kemik parçalan da onlarin binek hayvanlarda ait idi, onlarin sirtinda belde belde dolasirlardi. Binaenaleyh dünya üzerine aglamak isteyen aglayabilir.»

önce sessizce dökülmeye baslayan gözyaslanmiz, gitgide yerini hüngür hüngür aglamaya birakti.
Rivayet olunur ki Allah (C.C) Hz. Adem (A.S.) mi yeryüzüne indirdigi zaman ona: "Yikilmak üzere bina yükselt ve ölmek için dogur» buyurmustur."

Davud Ibni Hilal (R.A.) der ki: «Hz. Ibrahim (A.S)'e indirilen sayfalarda söyle yazar:

«Ey dünya! Sen gözlerine girmek için süslenip püslendigin iyi kullarimin gözünde ne kadar önemsizsin! Çünki ben onlarin kalbine sana karsi nefret ve senden yüz çevirme duygusu koydum.

Yarattigim varliklar içinde nazarimda en önemsizi sensin, gelismelerin cücedir ve yokluga varir. Cünki seni yarattigim gün devamli kalmamana ve yok oluncaya kadar bir elde devamli
bulunmamana
hüküm verdim. Sana sahip olanlarin bütün cimrilik ve pintiligine ragmen böyledi bu! Yüreklerinden hosnutluk doyarak kalblelini baglilik istikameti üzerinde tutarak bana ibadet edenlere ne mutlu! Onlara müjdeler olsun ki, yaptiklarina verecegim karsilik, kabirlerini üzerine dikilip huzuruma gelirlerken önlerinde yayilan göz kamastirici bir nur, çevrelerini kusatmis melekler kafilesi olacaktir, ta ki dilekleri olan rahmetime ulasmalarini saglayincaya kadar.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C) dünyayi yarattigindan beri O, yer ile gök arasinda kendi halinde birakilmistir. Allah (C.C) onun tarafina hiç bakmaz. Kiyamet Günü, dünya «Ya Rabb'i! Bu gün beni dostlarinin en küçük rütbelisine ver» der. Ulu Allah (C.C) «Ey hiçlik» Sus! Sen seni onlara, dünyada layik görmemistim, simdi hiç layik görür müyüm?»

Rivayete göre. Hz. Adem (A.S.) yasaklanmis agacin meyvesini yedigi zaman,

midesi içindeki agirligi çikarmak üzere guruldamaga basladi. Oysa ki yasak meyveye gelinceye kadar hiç bir cennet yiyecegi midesini böyle bozmamisti, zaten o agacin meyvesini yemeleri bu yüzden yasaklanmisti.

Midesi rahatsizlanan Hz.Adem (A.S.) Cennet içinde dolanmaya basladi. Allah (C.C) meleklerden birini onun ile konusmaya gönderdi, gelen melek ona «Ne istiyorsun?» diye sordu. Hz. Adem (A.S.) melege: «mideme çöken agirligi bosaltmak istiyorum» diye cevap verdi.

Allah (C.C)'in talimati üzerine melek adem (A.S.)'e söyie dedi: «midene çöken agirligi nereye bosaltmak istiyorsun?. Dösegine mi, yaygilara mi, nehirlere mi yoksa agaçlarin altlarina mi?! Burada böyle bir sey için uygun bir yer görüyor musun hiç? Dogru dünyaya in!»

Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurdu:

Sahabilere: «Kiyamet günü Allah (C.C)'in huzuruna öyleleri gelecektir ki «Tihame» dagi kadar amelleri oldugu halde cehenneme atilmalari emrolunacaktir.»

Dinleyen sahabüer «Ya Rasulallah! Bu kimseler namaz da kiliyorlar miydi?» diye sordular. Peygamber'imiz sahabelere söyle cevap verdi:

«Evet, bunlar, namaz kilarlar, oruç tutarlar, hatta gecenin bir bölümünü de ibadetle geçirirlerdi. Fakat karsilarina bir dünya varligi çiktigi zaman üzerine çullanirlardi.»

Peygamber (S.A.S.)´imiz bir hutbesinde söyle buyurdu:

«— Mü'min iki korku arasindadir. Biri geçip giden ömürdür ki onun hakkinda Allah (C.C)'in ne yaptigin bilmez, digeri kalan ömürdür ki onun hakkinda Allah (C.C)'in ne hüküm verecegini bilmsz.»

«O halde herkes kendinden kendine, dünyasindan ahiretine, hayatindan ölümüne ve gençliginden yasliligina azik hazirlamalidir. Zira dünya sizler için yaratildi, siz ise ahiret için yaratildiniz.

Nefsimi kudret elinde tutcn Allah (C.C)'a yemin ederim ki: ölümden sonra suali gerektiren bir sey yoktur. Dünyadan sonra da ya cennet, ya cehennemden baska bir diyar yoktur.»

Hz. Isa (A.S.) der ki; «Su ile ates ayni kabda nasil barinamazsa. dünya sevgisi ile ahiret sevgisi bir mü'minin kalbinde öyle bagdasmaz.»

Rivayet edildigine göre, Cebrail (AS.) Hz. Nuh'a (AS.) «Ey peygamberlerin en uzun ömürlüsü, dünyayi nasil buldun?» diye sorar. Hz. Nuh da: «Karsilikli iki kapisi olan bir ev gibi, birinden girdim öbüründen çiktim.» der.

Hz. Isa (A.S)'ya «içinde devamli barinacagin bir ev tutsana» derler. Hz. Isa (A.S) da: «Bizden öncekilerin biraktiklari yikintilar yeter bize» diye cevap verir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Dünyadan sakinin, çünki, o Harut ile Marut'dan daha büyüleyicidir.»

Hasan-ül Basri (R.A.) buyurur: «Peygamber'imiz (S.A.S.) bir gün sahabelerin karsisina geçerek onlara söyle hitap etti:

«— Aranizda Allah (C.C)'in kendisini körlükten kurtararak görür hale getirmesini isteyen var mi? Beni dinleyiniz. Dünyaya tutulanlarin ve dünya ile ilgili uzak vadeli emeller besleyenleri tutkunluk ve emelleri ölçüsünde Allah (C.C.) kalblerini kör etmistir.

Buna karsilik dünyada gözü olmayanlara, ondan fazla bir sey beklemeyenlere Allah (C.C) ders görmeden ilim ve kilavuzsuz hidayet vermistir.

Beni dinleyiniz! Sizden sonra öyle bir kavim gelecektir ki, saltanatlari cinayet ve zulümsüz yürümeyecek, zenginlikleri cimrilik ve böbürlenmeden hali olmayacaktir. Sevgileri mutlaka azgin nefsi arzulara dayanacaktir.

Beni iyi dinleyiniz! O günlere kalanlarinizdan zengin olmak ellerinde iken fakirlige katlananlar, sevgiye kadir iken nefrete karsi tahammül edenler söhret ve mevki elde edebilecekleri halde itilmeye kakilmaya hosnutluk'a dayananlar ve bütün bunlari sirf Allah (C.C) rizasi için yapanlara Allah (C.C) elli siddik sevabi verir.»

Rivayet edildigine göre bir gün Hz. Isa (A.S.) simsekli, gök gürültülü, sagninak bir yagmura tutulur, siginacak bir yer arar, uzakta gözüne bir çadir ilisir, yanina varinca içerde bir kadinin oturdugunu görür, bu yüzden oraya siginmak istemez.

Saganak altinda yürümeye devam ederken az sonra bir dagda bir magaraya rastlar, kapisindan içeri girmek üzere iken yerde bir arslanin yattigini görür, eli ile arslanin tüylerini oksayarak Allah (C.C)'a söyle seslenir:

«— Allah'im! Her canliya bir yuva verdin, tek bana bir yuva nasip eyiemedin.» Bunun üzerine ulu Allah (C.C.) vahiy yolu ile O'na söyle bildirir:

«— Senin yuvan benim rahmetimin karargahidir. Seni Kiyamet Günü kendi kudretimden yarattigim yüz huri ile evlendirecegim. Dügününde her bir yili dünya ömrü kadar uzun olan dört bin yil ziyafet verecegim. Bir tellala, emir verecegim, söyle seslenecek: Dünyaya yüz vermeyenler nerede, dünyadan el - etek cekmis olan Meryem ogiu Isa'nin (A.S.) dügününe buyurun.

Bu vahiy üzerine Hz. Isa (A.S) söyle der: «Vay, dünyaya tapanlarin baslarina gelene! Nasil ölecek, dünyayi ve dünyadaki yarattiklarini nasil birakacaklar, dünya onlari aldatip durdugu halce onlar yine de ona hic bir tereddüde kcpilmadan güveniyorlar.

O aldanmislara yaziklar olsun! Nesil dünya onlara hoslanmadiktan seyleri göstermis, onlari sevdiklerinden ayirmls ve korktukiarini baslarina getirmistir. Ana hedefi dünya ve isledikleri hep günah olanlarin vay baslarina gelene! Yarin günahlari yüzünden nasil rezil olacaklardir.»

Söylendigine göre ulu Allah (C.C) Hz. Musa'ya (A.S.) söyle vahyetti:

«Ya Musa! Zailimler yurdu (dünya) ile senin isin ne. Orasi sana göre bir yurt degildir. Ilgini kes onunla, onu aklindan çikar, o ne kötü bir yurttur!

Yalniz orada iyi amel isleyenlere göre, o, ne güzel bir yurttur. Ya Musa, mazlumun hakkini olasiya kadar, ben zalimin pesini katiyyen birakmam.»

Rivayet edildigine göre:

Peygamber (S.A.S.)'imiz Ebu Ubeyde'yi (R.A.) Bahreyn'e gönderir, o da seferden mal getirir. En az Ebu Ubeyde'nin döndügünü duyunca sabah namazini Peygamberimiz ile birlikte kilmaya kosarlar. Peygamber'imiz (S.A.S.) namazdan sonra Mescid'den çikarken sahabeler önüne dikilirler. Onlari böyle gören Peygamber (S.A.S.)'imiz gülümseyerek «Saniyorum ki, Ebu Ubeyde'nin bir seyler getirdigini duydunuz» der.

Ensar «Evet, ya Rasulallah (S.A.S.)» diye cevap verirler. Bunun üzerine Peygamber (S.A.S.)'imiz onlara söyle buyurur:

«— Sevinin ve mutluluk emellerine kaptirin kendinizi bakalim! Allah (C.C)'a yemin ederim ki, sizden yana korkum, fakirlikten degildir. Tersine dünyanin sizden öncekilere oldugu gibi sizin de önünüze bolluk yaymasindan korkarim, geçmis milletler gibi ondan daha yüksek pay almak yarismasina girisirsinizde onlari helak ettigi gibi sizi de helak eder.»

Lbu Said-ül Hudri (R.A.) der ki: «Peygamberimiz (S.A.S.) söyle buyurdu,

> «Sizden yana en büyük korkum, Allah (C.C)'in sizin için yerden çikardigi bereketler ile ilgilidir.» Sahabelier O'na sordu: «Ya Rasulellah (S.A.S.), yer bereketleri nedir?.»
Peygamber (S.A.S.)'imiz «her türlü dünya varligi» diye cevap verdi.

Peygamber'imiz (S.A.S.) bir hadiste.

«Dünya düsüncesi ve sözü ile kalbinizi oyalamaymiz.» buyuruyor.

Görülüyor ki. Peygamber (S.A.S.)'imiz dünyaya, degil göz koymayi onu anmayi bile yasaklamistir.

Ammar Ibni Said der ki: Hz. Isa (A.S), havarileri ile birlikte gezide iken bir köye ugrar, köyün halkini yollara, öteye beriye serilmis, ölüler olarak bulur. Arkadaslarina: «Ey havariler cemaati bu köyün halki Allah (C.C)´in gazabina ugrayarak öimüs olmalidir, böyle olmasaydi biribirierini gömerlerdi» der.

Havariler ona: «ey Ruhullah biz bunlarin baslarina gelenleri bilmek isterdik» derler. Bunun üzerine Hz. Isa (A.S), Allah (C.C)'a yalvarir Allah (C.C) da ona: «karanlik basinca onlara seslen, sana cevap verirler» diye vahyeder.

Aksam olunca Hz.Isa (A.S), bir tümsegin üzerine çikarak "ey köy halki" diye seslenir, bir ses ona «buyur ya Ruhullah» diye cevap verir. Hz. Isa (A.S): «ne durumdasiniz, basinizdan neier geçti» diye sorar, «aksam tasasiz ve endisesiz uykuya yattik, sabah olunca cehenneme yuvarlandik» diye cevap verir.

Hz.Isa (A.S): «Basiniza bu hal neden geldi» diye sorar. «Dünya'ya tapmamizdan ve Allah (C.C)'in emrine karsi gelenlere boyun egmemizden dolayi» diye cevap verir.

Hz.Isa (A.S) «Dünya sevginiz nasildi?» diye sorar. «Bebegin annesini sevdigi gibi, yüzünü bize dogru döndügü zaman sevinir, arkasini döndügü zaman (islerimiz ters gidince) üzülür. aglardik» diye cevap verir.

Hz.Isa (A.S) «Niye arkadaslarin bana cevap vermiyor?» diye sorar, gizli ses: «Cünki onlarin agizlarina atesten gemler vurulmus ve gemlerin öbür ucu kaba ve sert meleklerin elinde» diye cevap verir.

Hz.Isa (A.S) «Sen bana nasil cevap verebiliyorsun?» diye sorar, gizli ses: «cünki ben onlarin arasindaydim, oma onlardan degildim. Fakat onlara gazab inince beni de içine aldi, simdi cehennemin agzina ellerim ile tutunmus sarkik vaziyette duruyorum, kurtulur muyum, yoksa içine mi yuvarlanirim, bilmiyorum» der.

Bunun üzerine Hz.Isa (A.S) havarilere der ki: «Aci tuza batirilmis arpa ekmegi yiyerek kaba islemeden elbise giymek ve çöplükte yatmak dünya ve ahiret afiyeti olunca çoktur bile.»

Sahabilerden Enes {R.A) der ki: Peygamberimiz (S.A.S.) adila isminde bir devesi vardi, hiç bir deve onunla yarisamazdi. Fakat bir gün tasrali bir arap devesi ile geldi, yapilan yaris sonunda onun devesi Peygamber (S.A.S.)'imizin devesini geçti, bu durum müslümanlara (sahabilere) dokundu. Durumun farkina varan Peygamber (S.A.S.)'imiz bize söyle buyurdu:

«Dünyada Allah (C.C) bir seyi yükseltince bir gün onu düsürmek O'nun kaçinilmaz hükmüdür.»

Hz. Isa (A.S) söyle der: "Denizin dalgalari üzerinde kim ev yapabilir? Iste sizin dünyanizda böyledir, o halde onu yurt edinmeyin."

Hz. Isa (A.S)'ya «Bize Allah (C.C)'in sevgisini kazandiracak bir ilim ögret» derler. Hz. Isa (A.S)´da «Dünyadan nefret ediniz ki. Allah (C.C) sizi sevsin» diye cevap verir.

Ebu Derda der ki, «Peygamber (S.A.S.)'imiz bir gün bize, benim bildiklerimi bilseydiniz, az güler, çok aglardiniz. Dünya gözünüzde önemini, kaybeder, ahireti tercih ederdiniz» buyurdu, sonra Ebu Derda kendisinden sunlari söylemistir:

Simdi de eger siz benim bildiklerimi bilseydiniz, basinizi alip tepelere çikar, halinize hungur hüngür aglayarak Allah (C.C)'a yakarirdiniz. yaniniza yalniz zaruri ihtiyaçlari alir kimseye emanet etmeksizin ve bir daha dönmemek karari ile mallarinizi terkedip giderdiniz.
Fakat uzak vadeli emeller kalbinizden ahiret fikrini sildi, bütün emeklerinizin hedefi dünya oldu, bu yüzden hic bir sey bilmeyenler gibi oldunuz. Bazilariniz basina geleceklerden korktugu için ic güdülerine körü körüne uyan hayvanlardan daha kötüdür.

Niye birbirinizi sevmiyorsunuz? Niye biribirinize dogru yolu tavsiye etmiyorsunuz, oysa ki, sizler Allah (C.C)'in dininde ortak olan kardeslersiniz.
Arzularinizin birbirlerinden ayrilmasinin sebebi, içinizin bozuklugudur, oysa iyilikte birlesseniz biribirinizi severdiniz.

Size ne oluyor ki, dünya isleri ile ilgili birbirinize nasihat verdiginiz halde ahiret konusunda birbirinize nasihat etmiyorsunuz?! Hatta hic biriniz sevdigi ve destekledigi kimseye bile ahiret konusunda nasihat vermiyor.

Bu durum, kalblerinizde iman zayifligi oldugunu gösterir. ahiretin kar ve zararina dünyanin ki kadar yürekten inansaniz, ahiretin pesinden kosmayi, dünyaya tercih

ederdiniz.
Cünki orasi sizi daha cok ilgilendirir. Eger «yakin menfaati sevmek kaçinilmaz bir insani temayüldür» derseniz, biz sizin dünyanin bircok yakin vadeli menfaatlerinden, uzak vadeli hedefler ugruna fedakarlik ettiginizi görüyoruz.

Hatta belki de hic bir zaman ulasamayacaginiz hedefler ugruna kendinizi türlü türlü sikintilara düsürüyor, degisik çarelere bas vuruyorsunuz. Ne fena kimselersiniz ki, içinizdeki imanin tesir derecesinin bilinmesini saglayacak derecede imaniniza tatbiki hayatta gerçeklestirmis degilsinz.
Eger Muhammed'in (S.A.S.) getirdikleri hakkinda bir süpheniz varsa bize geliniz, size her seyi aciklayalim, kalblerinizdeki kuskuyu giderecek aydinligi size gösterelim. Allah (C.C)'a yemin ederim ki, siz akildan yana eksik kimseler degilsiniz ki sizi mazur görelim.

Çünki dünyanizla ilgili konularda egriyi dogrudan ayirabiliyor ve isleriniz karsisinda isabetli tavir takinabiliyorsunuz.

Size ne oluyor ki, dünyanin elde ettiginiz ufak bir kazancina seviniyor ve elden kaçirdiginiz küçük karlarina üzülüyorsunuz, bu durum yüz ifadelerinizden belli oldugu gibi sözlü olarak da açiga çikiyor, hosunuza gitmeyen gelismeleri «musibet» diye adlandirarak üzüntü sebebi yapiyorsunuz.

öteyandan çogunuz dininde agir kayiplara ugradigi halde hic birinizin kili kipirdamiyor, bu alandaki kayiplarin üzüntüsü hic kimsenin yüzünde belirmiyor.
— 193 —
Yemin ederim ki, Allah (C.C)'in sizin ile ilgisini kestigi kanaatindeyim. Neden derseniz, cünki hepiniz tanidiklarini güleryüz ile karsilar, hic biriniz dostunu, hos görmeyecegi sekilde karsilamak istemez. «Ayni muameleyi de ben ondan görürüm» korkusu ile «insanlar arasindaki münasebetlerde bu inceligin farkindasiniz da Allah (C.C) ile olan münasebetlerinizde ayni hassasiyeti göstermemenin akibetini bilmekten aciz misiniz.

Isi gücü sahtekarliga döktünüz, meralarinizda uzak vadeli ihtiraslardan hic biri yesillik bitmiyor! ölümü inkar etmek üzere saf tutmussunuz. Allah (C.C)'in beni sizden kurtarip görmek istedigime (Peygamber (S.A.V)'imize) kavusturmasini ne kadar istiyorum!
Eger O sag olsaydi, bu gidisinize katiyyen göz kummazdi.

Eger siz de hayra dönme temayülü varsa, ben size her seyi duyurdum. Allah (C.C) kattndakini (ahiret sevabini) isterseniz, ona kolaylikla kavusursunuz. Gerek kendi hesabima ve gerek sizin için Allah (C.C)'in yardimini diliyorum.

Hz. Isa (A.S)havarilerine der ki: «Ey havariler dünyaya gönül verenlerin dünya selameti ugruna din perisanligini göze aldiklari gibi siz de din selameti ugruna dünya perisanligini göze atin.»

Nitekim buna dair Abdullah Ibni Mübarek, söyle buyurur:

«Çoklarini görüyorum ki» gayet zayif bir dini yeterli görüyorlar.

Oysa dünya hayatinda onlari aza kanaat eder göremiyorum...

O halde kiratlar dünyalari ugruna dinden nasil bigane kaldirlarsa.

Sen de din ugrun kirallarin dünyasindan bigane kal.»

Hz. Isa (A.S) söyle der; «Ey kendi iyiligini görerek dünya pesinde kosan kimse, bilesin ki, senin hesabina en hayirli olan dünyayi terketmektir.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Benden sonra öyle bir dünya ile yüzyüze geleceksiniz ki, ates odunu nasil yakarsa o da sizin imaninizi öyle yiyecektir."

Allah (C.C) Hz. Musa (A.S)'ya söyle vahyetti:

«Sakin dünya sevgisine meyletme, çünki huzuruma getirebilecegin en agir günah odur.»

Bir gün Hz. Musa (A.S) yolda yürürken aglayan bir adama rastlar, biraz sonra ayni yoldan dönerken adam yine aglar vaziyette bulur, gördügü manzara karsisinda duygulanan Hz. Musa (A.S) Allah (C.C)'a «ya Rabb'i, kulun senin korkudan agliyor» diye yakarir. Allah (C.C) Musa'ya söyle bildirir:

«Ya Imranoglu Musa, o gördügün adamin aglamaktan beyni göz yaslan ile birlikte aksa ellerini kaldirsa da yere düsünceye kadar dua etse yine onu affettmem, cünki o dünyayi seviyor.»

Hz. Ali (K.V.) buyurur ki: «Su alti meziyeti nefsinde biraraya getiren kimse cennet için isteyecek birsey cehennemden de kaçacak bir yer birakmamis olur.

1 — Allah (C.C)'i taniyip O'nun emirlerine uymak ve yasaklarindan kaçinmak,

2 — Seytani tcniyip onun arzularina karsi çikmak,

3 — Hakki taniyip ona baglanmak,

4 — Batili taniyip ondan sakinmak.

5 — Dünyay'i taniyip ondan yüz çevirmek

6 — ahireti taniyip ona talib olmak

Hasan-ül Basri (rahimehullah) buyurur ki:

«Allah (C.C) o kullarina rahmet etsin ki, dünyayi bir emanet bilmisler onu güvendikleri kimselere teslim ederek mesuliyet yükü tasimaksizin göçüp gittiler. Dinin hakkinda seninle yarismaya girisen ile sen de yaris. Dünya konusunda senin ile yarisa girenin dünyayi yüzüne firlat.»

Hz. Lokman ogluna verdigi nasihatlerde söyle der.

«Yavrum, dünya derin bir denizdir, içinde çoklari bogulmustur. Buna göre ona açilirken binecegin gemi, Allah (C.C) Korkusu, geminin yükü, Allah (C.C)'a iman ve yelkeni, Allah (C.C)'a Tevekkül etmek olsun.
Böylelik ile belki, bogulmaktan kurtulursun, baska türlü kurtulacagini sanmiyorum.»

Fudayl (R.A.) buyurur ki: «Su ayet beni cok düsündürdü:

"Biz kullardan hangisinin daha iyi amel isleyecegini denemek için yeryüzü üzerindeki her seyi zinet halinde yarattik. Hic süphesiz, biz onun üzerindeki her seyi kupkuru bir toprak parçasina da çevirebiliriz."

(Kehf Sure-i Celilesi; 7—8)

Ehl-i hikmetten biri söyle der: «dünyada karsilastigin her sey ile senden önce biri karsilasmis ve senden sonra da baskasi karsilasacaktir. Senin dünyadan nasibin sadece bir aksam yemegi ile bir günlük gidadir. O halde bir kac ögün yemek ugruna kendini mahvetme. Dünyaya karsi oruçlu ve ahiret ile ilgili olarak iftar etmis davran. Cünki dünyanin sermayesi hiçlik, kazanci cehennemdir.»

Bir kesise «zamani nasil görüyorsun» diye sorarlar, kesis söyle cevap verir: "vücudlari eskitirken, emelleri yeniler. ölümü yaklastirirken arzulanan hedefleri uzaga kaçirir"

Yine ona, peki dünya halki hakkinda görüsün nedir?» diye sorarlar, cevabi söyle olur:

«dünya kimin eline geçiyorsa yorgun düser, kim ona ulasamazsa var gücü ile pesinden kosar.»

Nitekim ayni düsünceyi bir sair söyle ifade ediyor:

«Yüzünü güldüren bir yasayis için dünyayi öven kimse.

ömrün hakki için çok geçmeden onu kinayacaktir.

Dünya arkasini dönük tutunca insan özlem içindedir.

Yüz verdigi zaman da sikintilari artar.»

Ehli hikmetten biri der ki: «üzerinde ben yokken bu dünya vardi O yok olurken de ben üzerinde bulunmayacagim. Burada kalmaktan da hosnut degilim. Çünki hayati pintilik, durusu bulaniktir. Dünyalilar nimetinin elden kaçacagindan, ya basa gelecek beklenmedik bir belasindan veya günü dolacak ömürden devamli endise içindedirler.»

Baska bir ehli hikmet de söyie der: «Dünyanin en büyük kusuru, herkese hakkettigini degil, ya fazlasini, ya eksigini vermesidir.»

Süfyan-üs Sevri (R.A.) buyurur ki: "Dünya nimetlerini görmüyormusun, sanki Allah (C.C)'in gazabina ugramislar gibi hep ehil olmayan ellere düsmüslerdir."

Ebu Sü!eyman-üd Darani (R.A.) buyurur: «Dünyaya tutkunluk ile talip olan bir kimseye ondan birsey verilirse daha çogunu ister. ahirete de ask ile talip olan ondan bir sey verilse daha çogunu ister. Ne bunun ve ne de öbürünün sonu yoktur.»

Adamin biri Ebu Hazim'a (R.A.) dedi ki, «Benim yurdum olmadigi halde dünyayi sevdigim için halimi begenmiyorum, sana kendimi sikayet ediyorum» der. Ebü Hazim adama söyle cevap verir. «Allah (C.C)'in sana dünyadan ayirmis oldugu pay hakkinda dikkatli ol. onu ona helal yollardan kazanarak yerinde harca, o zaman dünya sevgisinin sana hiç bir zarari olmaz.»

Ebu Hazim'in adama böyle cevap vermesinin sebebi sudur. Çünki eger dünya sevgisinden dolayi onu kinayacak olsaydi, adami o derece üzebilirdi ki. adam dünyadan iyice soguyarak ölmeyi isteyebilirdi.

Yahya Ibni Muaz (R.A.}- buyurur: «Dünya seytanin ticarethanesidir. Seytanin ticarethanesinden hiç bir sey çaimayasin. sonra onu aramaya çikarak seni yakalar.»

Fudayl (R.A.) buyurur ki: «Dünya geçici bir altindan ve ahiret de kalici boncuktan olsa bize kalici boncugu geçici altina tercih etmek gerekirdi.
«Biz geçici boncugu kalici altina tercih ediyoruz» halimiz ne olacak!

Ebu Hazim (R.A.) der ki: «Aman dünyaya tutulmayiniz. Çunki bilenlerden, ögrendigime göre dünyayi gözünde ululastiran kimse, Kiyamet
Günü Allah (C.C)'in huzuruna getirilince ona «iste bu adam, Allah (C.C)'in önemsiz ilan ettigini yüce kabul etti» denecektir.

Ibni Mes'ud {R.A.} der ki, «Dünyada bulunan herkes bir misafir ve mali da emanettir. Misafir göcücüdür ve emanet de geri verilecektir.»

Su beyit bu gerçegi dile getinyor:

«Mal ve çoluk-çocuk birer emanetten beska bir sey degildir.

Oysa ki, emanetleri bir gün mutlaka geri vermek gerekir.»

Hz. Rabia (R.A.) bir gün dostlarini ziyaret etmege varir, dostlari sözü dünyaya getirerek onun kötülüklerini dile getirirler. Hz.Rabia buyurur ki:

«Dünyadan bahsettiginiz yeter, susun. Eger o kalbinizde yer etmis olmasaydi, ondan bu kadar çok bahsetmezdiniz.
Söyleyecegim söze kulak verin. Bir seyi çok seven, onu sik sik anar.»

Ibrahim Ibni Edhem'e (R.A.) «Nasilsin» diye sordular, asagidaki siirle cevap verdi:

«Yamadik dünyamizi, yirtarak Dinimizden.

Sonunda Din de gitti, dünya da gitti elimizden...»

Baska bir beyit de söyledir:

«Dünya pesinde kosani söyle görüyorum: ömrü ne kadar uzun olursa olsun

Dünyanin nimet ve sefasina nerede ulasirsa ulassin.

Bir dülger gibidir ki, binasini yapar yapisini yükseltir

Fakat çatisini çatinca kurdugu bina yikiliverir.»

Diger bir beyitde de söyle anlatilir:

«Farzet ki, dünya sana bagis olarak sunuldu

Onun akibeti yokolmak degil midir?

Senin dünyan ancak bir gölge gibidir.

Seni gölgelendirir bir müddet, sonra kayip geçer.»

Lokman-i Hekim, ogluna der ki:

"Yavrum! ahiretin ugruna dünyani feda et, her ikisini de kazanirsin. Ama dünyan ugruna Ahiretini feda etme her ikisini de kaybedersin.»

Mutarrif Ibni Sittiy (R.A.) der ki: «Krallarin bolluk içinde geçen hayatlarina ve parlak kiyafetlerine bakma, lakin onlarin çabuk göçüsüne ve kötü akibetine bak.»

Ibni Abbas (R.A.) buyurur: «Allah (C.C) dünyayi üçe ayirdi: "Bir parçasi mü ´minin, bir parçasi münafigin ve diger parçasi da kafirindir. Mümin kendi payina düseni azik yapar, münafik hissesi ile süslenir, gösteris yapar. Kafir de kendine düsenden habire yararlanir."

Ehli hikmetten biri der ki, «Dünya bir lestir, buna göre ondan pay almak isteyenler, köpekler ile geçinmeye katlanmalidirlar.»

Bu hususta su, beyit söylenmistir:

«Ey dünyayi kendisine es olarak isteyen kisi.

Onu, kendine istemekten çay ki, selamete eresin.

Çünki kendine es olarak talip oldugun gaddar bir disidir!

Onunla yapacagin evlilik töreni yas törenine pek yakindir.»

Ebu Derda (Rahimehullah) der ki: «Allah (C.C) Katin'da dünyanin hor görülmesi sebeblerinden biri Allah (C.C)'a ancak orada isyan ediimesidir.
Diger bir sebepde Allah (C.C) katinda derecelere ancak dünyadan yüz çevrilerek ulasilabilmesidir.»

Bir sairin bir beyti söyledir:

«Dünya, basiretli bir kimse inceledigi zaman karsisina dost elbiseyi giymis bir düsman çikar.»

Diger bir sair de söyle der:

«Ey gecenin ilk saatlerinde memnun bir sekilde uykuya dalan kisi.

Gelismeler çogunlukla tanyeri agarirken kapiyi çalar.

Nice bolluk ve saadet devirlerini sona erdirmistir.

Talih yildizlarinin bazan yararli ve bazan ters dönmesi.

Dünya olaylarinin akisi nice mülkü yok etmistir.

Ki, o mülk uzun bir dönem fayda ve zarar saglamistir.

Ey dünyaya yanak yanaga sokulan kisi, o baki degildir.

Aksamdan sabaha onun hayatindan bir çok misaririer gelip geçer.

Dünyaya yanak yanaga sokulmaktan vazgeçer misin?

Ta ki, cennette bakireler ile yanak yanaga gelebilesin.

Eger ebedi cennet bahçelerine konmak istiyorsan.

Sana gereken cehennemden emin olmamaktir.»

Ebu ümamet-ül Bahili (R.A.) der ki: «Hz. Muhammed'e (S.A.V.) Peygamberlik verildigi zaman, seytanin yardakçilari iblise gelerek «Yeni bir peygamber gönderildi, yeni bir ümmet ortaya çikiyor» diye haber verdiler.

Iblis yardakçilarina «Bu ümmet dünyayi seviyor mu» diye sorar. Yardakçilari ona «Evet» diye cevap verirler. Bunun üzerine seytan yardakçilarina sunlari söyler, «Eger dünyayi seviyorlarsa putlara tapmamalari benim için önemü degil. Ben geçe gündüz onlara sokulur ve ayartma gayretlerimi su üç nokta üzerinde yoguntastinrim:

1 — Mali haksiz yollardan kazanmak,

2 — Haksiz ve günah yerlerde harcamak,

3 — Hakli yerlere yapilmasi gereken harcamanin önüne geçmek.

Zaten bütün kötütüklerin kaynagi da bu üç davranistir.»

Adamin biri Hz. Ali'ye (R.A) «Ya emirel mü´minin, bize dünyayi anlat» der. Hz. Ali(R.A) adama su cevabi verir, «Sana dünya hakkinda ne söyleyeyim? Burada sihhatli olan hastalanir, güvene kavusan pismanligc düser, yoksul düsen aciya mahkum olur, zenginlesen türlü sikintilarla yüzyuze gelir. Helal kazancin da hesaplasma, haram kazancin da azabi ve süpheli kazancinin da azar vardir.»

Ayni soru baska bir sefer Hz. Ali'ye (R.A.) yine sorulur. Hz. Ali «cevabim kisa mi, uzun mu olmasini istersin?» diye sorar, «kisa olsun» deince Hz. Ali söyle der: «dünyanin helali hesap harami azabdir.»

Malik Ibni Dinar (R.A.) buyurur ki: «Dünyadan korkunuz, yaman bir disi büyücüdür o. aiimlerin kalblerini bile büyüler.»

Ebu Süleyman-üd Darani (R.A.) buyurur ki: «ahiretin yerlestigi bir kalbe dünya geldigi zaman ahireti sikistirip çikarir. Fakat dünyanin yerlestigi bir kalbe ahiret girdigi zaman onu sikistirmaz. Cünki ahiret seref ve nezaket sahibidir, ama dünya alçaktir.»

Bu benzetme dünya ve ahiret zidligi hakkinda agir bir hükme varmaktadir. Seyyar Ibni Hakem'in (R.A.) bu mevzudaki hükmünün daha dogru olacagini umarim. O der ki. «Dünya ile ahiret bir kalbde biraraya geldigi zaman hangisi baskin çikarsa öbürü ona bagli olur.»

Malik Ibni Dinar (R.A.) buyurur ki: «Dünya için ne kadar üzülürsen. ahiret düsüncesi kalbinden o kadar uzaklasir. Buna karsilik ahiret hesabina üzüntü duydugun ölçüde dünya derdinden uzak kalirsin.»

Malik Ibni Dinar'in yukardaki sözleri Hz. Ali (R.A)'nin su sözünden iktisap edilmistir. O söyle der;

«Dünya ve ahiret iki kuma gibidirler. Birini hosnut ettigin kadar digerini

kizdirirsin.»

Hasan-ül Basri (rahimehullahu) buyurur: «Allah (C.C)'a yemin ederim, eski yillarim öyle insaniar arasinda geçti ki, onlarin gözünde dünya, üzerinde yürüdükleri topraktan daha az önemli idi. Dünya batmis mi, dogmus mu, o tarafa mi yönelmis, yoksa su tarafa mi, hic umurlarinda degildi.»

Adamin biri Hasan-ül Basri (rahimehullahu)'ye «söyle bir adam hakkinda ne dersin: Allah (C.C) adama varlik vermis, o da hem sadaka veriyor ve hem de yakinlarini kolluyor. Bu servetini bol harcayarak yasamasi dogru olur mu» diye sorar.

Hasan-ül Basri (rahimehullahu) «Hayir, dogru olmaz. Bütün dünya onun olsa yine de zaruri ihtiyaçlarini karsilayacak sekilde hesapli harcayarak biriken servetini fakirlik günlerine saklamasi gerekir.» dedi.

Fudayl (R.A.) buyurur ki: «Eger bütün dünya helal olarak bana bagislansa ve ahirette ondan dolayi hesaba çekilmeyecegim bana bildirilse yine de sizden biriniz önüne çikan lesin elbisesine bulasmasindan nasil tiksinip kaçinirsa ben de dünyadan öyle tiksinerek kacinirdim.»

Bildirildigine göre Hz. ömer (R.A.) Sam'a gelince Ebu Ubeyde (R.A.) kendisini sade bir iple yularlanan bir devenin sirtinda karsiladi.
Hz. ömer Ubeyde'ye selam verdikten sonra hatirini sordu. Sonra kaldigi eve vardi. Ortalikta kilicindan, kalkanindan ve binek takimindan baska bir sey göremedi. Bunun üzerine Hz. ömer (R.A.), Ebu Ubeyde (R.A.)'ye «Biraz mal edinseydin» der.

Ebu Ubeyde (R.A.)'nin cevabi su olur; "Ey emiril mü´minin bunlar bizi mezara ulastirir."

Süfyan-üs Sevri (rahimehullahu) der ki. «Dünyadan bedenin için. Ahiretten de kalbin için al..»

Hasan-ül Basri (rahimehullahu) buyurdu ki; «Allah (C.C)'a yemin ederim, Israilogullari önce Allah (C.C)'a kulluk ettikleri halde dünyaya tutulduklari için sonradan puta tapmaya yöneldiler.»

Vehb (R.A.) der ki; «Bir kitabda okuduguma göre dünya akli basinda kimseler için ganimet, cahiller için gaflet yeridir, oradan ayrilincaya kadar onu taniyamazlar, ayrildiktan sonra yeniden oraya dönmek isterler, fakat dönemezler.

Lokman-i Hekim ogluna söyle nasihat eder:

«Yavrum, dünyaya geldigin ilk günden itibaren her geçirdigin gün ile dünyayi arkada birakiyor ve ahireti karsiliyorsun. Her gün adim adim yaklastigin bir ev, adim adim uzaklastigin evden sana daha yakindir.»

Suayd Ibni Mas'ud (R.A.) der ki: «Dünyadan yana isleri gelisirken ahiret konusundaki amelleri günden güne eksildigi halde bu durumdan hosnut olan birini görürsen, bil ki, bu adam yüzüstü süründügü halde farkinda olmayan bir aldanmistir.»

Amr Ibni As (R.A.) bir gün hutbede cemaate söyle seslendi:

«Allah (C.C)'a yemin ederim ki, Peygamber (S.A.V)´imizin uzak durdugu seylere sizin kadar düskün baska bir kavim görmüs degilim. Allah (C.C)'a yemin ederim ki. Peygamber´imiz (S.A.S.) yaninda üç kisi varsa, bir sey almak için gelen, bir sey vermeye gelenden çok olurdu.»

Bir gün Hasan-ül Basri (rahimehullahu):

«Ey insanlar, hic süphesiz. Allah (C.C)'in va'di gerçektir. O halde dünya hayati sizi sakin adatmasin. Ayartici seytan da Allah (C.C)'m bagislayiciligini ileri sürerek sizi aldatmasin» (Fatir Suresi - 5) ayetini okuduktan sonra dedi ki. «Dünya sizi aldatmasin» diye kim buyuruyor?

Dünyayi yaratan ve buna göre onu herkesden daha iyi anlayan Allah (C.C) buyuruyor. Sakin dünya mesguliyetlerine kendinizi kaptirmayiniz. Cünki dünya o kadar oyalayicidir ki, insan kendisine bir mesguliyet kapisi açsa arkasindan kendiliginden nerede ise on mesguliyet kapisi daha açilir.

Zavalli ademoglu, helalinin hesabi ve haraminin azabi olan bir yurttan hosnut görünüyor. Oysaki, kazancini helaldan saglasa hesaba çekilecek, haram yollardan saglasa azaba çarpilacakdir.
Ademog u malini az görür, ama amelini az görmez. Dinine gelen musibeti umursamaz da dünyasina gelen musibete üzülür.»

Hasan-ül Basri (R.A.) halife ömer Jbni Abdülaziz'e (R.A.) bir mektup yazdi, mektub da söyle diyordu: «Selam üzerine olsun, sanki sen üzerine ölüm yazilipta ölen son nesnesin.»

ömer Ibni Abdülaziz de ona söyle cevap yazdi. «Selam üzerine olsun. Sanki sen dünyadasin ama hiç bir zaman varolmamissin ve sanki sen ahirettesin ve halen oradasin.»

Fudayl Ibni Iyaz (R.A.) buyurdu ki: «Dünyanin girisi kolay, fakat çikisi zordur.»

Ehli halden biri der ki: «ölümü gerçek bilen kimseye sasarim, nasil sevinebilir? Cehennemi gerçek bilene de sasarim, nasil gülebilir? Dünyanin insanla nasil degistirdigini görenlere sasarim, ona nasil güvenebilirler? Kaderi gerçek bilenlere dahi sasarim, niye hirsla didinirler?»

Bir gün iki yüz yasinda Neçran'li bir ihtiyar Hz. Muaviye (R.A.)yi ziyaret etmeye gelir. Hz. Muaviye ona dünyayi nasil buldugunu sorar. Ihtiyar su cevabi verir, "Afet ve kitlik yillari, bolluk yillari, gün günü gece geceyi kovaladi kimi doguyor, kimi ölüyor. Doganlar olmasa insan soyu tükenecek, ölen de olmasa dünya insanlara dar gelecek."

Bunun üzerine Hz. Muaviye ihtiyora «Ne dilegin varsa söyle» der. Ihtiyar Hz. Muaviye'ye der ki. «Geçen ömrü geri getirebilir, yahut yaklasan eceli savabilir misin?»

Hz. Muaviye «Bunlara gücüm yetmez» diye cevap verir. Bunun üzerine ihtiyar Muaviye'ye «O halde senden hiç bir istegim yok» der.

Davud-el Tai (R.A.) buyurdu: «Ey ademoglu! Emeline kavustun diye seviniyorsun, ama ona ölümüne biraz daha yaklasmak pahasina ulasabildin. Sonra amelini

erteledin, sanki o baskasinin yararina imis.»

Bisr (R.A.) buyurdu ki: «Allah (C.C)'dan dünyayi isteyen kimse Kiyamet Günü O'nun huzurunda uzun zaman dikili kalmayi istemis demektir.»

Ebu Hazim (R.A.) buyurdu ki: «Dünyada seni sevindiren her seye Allah (C.C) seni üzecek bir sey bitistirmistir.»

Hasan-ül Basri buyurur: «Insanin ruhu dünyadan üç hasretle ayrilir:

1 — Biriktirdiklerine doymaz.

2 — Arzu ettiklerine kavusamaz,

3 — Varmakta oldugu yere yeterince azik hazirlayamaz.»

Ehli Ma'rifetten birine «zenginlige kavustun» derler, o da «zenginlge kavusanlar, ancak dünya köleliginden azad olunabilenlerdir» diye cevap verir.

Ebu Süleyman (R.A.) buyurur ki: «Kalbini ahiret düsüncesi ile mesgul etmeyenler, dünyaya yönelen azgin arzulara karsi direnemezler.»

Matik Ibni Dinar (R.A.) bir gün söyle dedi: «Dünya sevgisi üzerine hepimiz uyustuk. Ne biribirimize iyiligi emrediyor ve ne de biribirimizi kötülükten alakoyuyoruz. Allah (C.C) bizi bu durumda oldugumuz gibi birakmaz. Allah (C.C)'in bize ne azab indirecegini keske bilseydim!»

Ebu Hazim der ki. «Azicik dünyalik insani bir cok ahiret emelinden alakor.»

Hasan-ül Basri der ki, «Dünyaya önem vermeyiniz. Allah'a yemin ederim ki, dünya yalniz ona önem vermeyenlere yaramistir. Allah (C.C) bir kulun iyilgini dilerse ona önce bir miktar dünyalik verir, sonra bir müddet arkasini keser. Verilen bitince yine verir. Kul dünyaliga önem vermez olunca o zaman ona bol bol verir.»

Ariflerden biri Allah (C.C)'a söyle dua ederdi. «Ey senin iznin olmadan yere düsmesin diye gögü tutan Allah! Dünyayi tut ki, üzerime gelmesin.»

Muhammed Ibni Münkedir (R.A.) buyurdu ki, «Insan hiç bozmadan bütün günler oruç tutsa, hiç uyumadan geceleri ibadet ile geçirse, bütün malini sadaka olarak dagitsa. Allah (C.C) yolunda cihad etse ve Allah (C.C)'in haramlarindan kaçinsa, fakat Kiyamet Günü Allah (C.C)'in huzuruna getirilince onun için «Bu adam Allah (C.C)'in hor gördügünü gözünde yüceltti ve Allah (C.C)'in önem verdigini gözünde küçümsedi» denirse durumu ne olur, biliyor musun? Hangimiz öyle degiliz ki! Hepimiz isledigi kusur ve günahlar ile birlikte dünyayi yüce görüyoruz.»

Ebu Hazim (R.A.) buyurdu ki: «Hem dünya ve hem de ahiret kazanci çetinlesti. ahiret kazancinin zorlugu sundandir. O konuda yardim edecek kimse bulamiyorsun. Dünya kazancinin çetinlesmesine gelince bu konuda nereye el atarsan senden daha önce konmus bir egri adam görürsün.»

Ebu Hüreyre (R.A.) buyuruyor ki: «Dünya, gök ile yer arasinda eski bir torba gibi asilidir. Allah (C.C) onu yarattigi günden onu yok edecegi güne kadar «Ya Rabb'i Ya Rabbi niye beni hor görüyor, tarafima bakmiyorsun» diye devamli olarak Allah

(C.C)'a seslenir. Allah (C.C)da ona «sus, ey hiçlik» diye cevap verir.»

Abdullah Ibni Mübarek (R.A.) buyurdu ki; «Bir taraftan dünya sevgisi, öbür yandan islenen günahlar kalbi kusatmislardir, iyilik ona nereden sizabilsin ki!»

Vehb Ibni Münebbih (R.A.) der ki, «Dünyanin herhangi bir seyine kalbi sevinen kimse hikmetten sapmistir. Azgin arzularini ayak altina alabilen kimse seytani gölgesinden ayirmis oiur. Ameli, havai arzularina baskin çikan kimse galiptir.

Bisr'e «Falan adam öldü» derler. O da: «dünyada biriktirdi, ahirete göçtü, kendine yazik etti» diye cevap verir. «O sunu sunu yapardi» deyip adam hesabina bir kac kalem iyilik sayarlar. Bisr der ki: «dünyalik biriktirme pesinde kostuguna göre onlarin hiç bir faydasi yok.»

Ariflerden biri der ki: «Dünya bizden nefret ettigi halde biz onu seviyoruz. Bir de bizi sevseydi o zaman ne yapardik acaba?»

Ehli hikmetten bir zata, «dünya kimindir» diye sorarlar. O da: «onun pesinden kosmayanlarindir» der. «Peki Ahiret kimindir?» diye sorarlar, o da «ona talip olanlarindir» diye cevap verir.

Yine ehli hikmetten bir zat der ki: «Dünya bir yikinti yeridir. Onu onaranin kalbi daha köhne bir harabedir. Cennet bakimli bir evdir. Onu arayan kalb ise daha alimli bir ma'muredir.»

Cüneyd-ül Bagdadi (R.A.) buyurdu ki: «Imam-i Safii (R.A.) dünyada hak dili ile konusan müritlerden idi. Bir mü´min kardesine Allah (C.C) hakkinda vaaz etti ve onu Allah (C.C)´la korkutarak sunlari söyledi, «Ey kardesim! Dünya kaygan bir bataklik ve bir zillet yurdudur. Gösterisli yapilari yikilisa dogru gider. Onun sakinleri mezarlik yolcularidir. Düzeni daginikliga varir. Zenginligi fakirlige cikar. Oradaki bolluk kitliktir, kitliginda ise bolluk vardir. Allah (C.C)'dan kork. O'nun sana ayirdigi rizka razi ol. Geçici yurdundan devamli yurduna hazirliksiz göçme. Cünki senin hayatin geçici bir gölge, yikilmaya yüz tutmus bir duvardir. Amelini cok ve emelini az eyie.»

Ibrahim Ibni Edhem (R.A.) adamin birine: «Rüyada bir dirhem parayi mi, yoksa uyanik iken eline geçen bir dinar parayi mi tercih edersin» diye sorar.

Adam «Tabii, uyanik iken elime geçen dinari tercih ederim» diye cevap verir. Ibni Edhem adama der ki: «Dogru söylemedin. Çünki dünyada elde etmek istedigin her sey, rüyada elde etmek istedigin sey gibidir. Buna karsilik tercihini kazanmamis olan ahiret ameli, uyanikken ele geçecek seyi istememen gibidir.»

Ismail Ibni Ayyas (R.A.) buyurdu ki; «Dostlarimiz dünyaya disi domuz adini verirler de «bizden irak ol ey disi domuz» derlerdi. Bundan daha çirkin bir isim bulsalardi, dünyaya onu takarlardi.»

Ka'b Ibni Ahbar (R.A.) der ki; «Dünyaya öyle tutulacaksiniz ki, ona ve halkina köle olacaksiniz.»

Yahya Ibni Muaz-ür Razi (R.A.) der ki: «Su üç kimse akillidir:

«1 — Dünya ona yüz çevirmeden önce kendisi ona yüz çeviren,

2 — Içine girmeden önce mezarini» hazirlayan,

3 — Huzuruna varmadan önce yaradanim hosnutlugunu kazanan kimse.

"Dünya öyle ugrusuzdur ki, içine dalman surda dursun, onun özlemi bile seni Allah (C.C)'a ibadet etmekten alakoyar."

Bekir Ibni Abdulah (R.A.) der ki; «Dünyaya yine dünya ile karsi koymak isteyenler, saman ile atesi söndürmeye kalkisanlar gibidirler.»

Bindar (R.A.) der ki; «Dünya düskünlerini dünya pesine düsmemekten bahsederken gördügüm zaman bilesin ki; onlar seytanin maskaralari arasindadir. Dünyaya yönelenleri ihtiras atesi yakar, kule çevirir.

Ahirete yönelenleri Ahiret aski aritip yararlanilabilir sikke haline getirir. Allah (C.C)'a yönelenleri Tevhit atesi yakar, paha biçilmez bir cevher haline getirir.»

Hz. Ali (K.V.) buyurur ki: «Dünya su alti seyden ibarettir:

1 — Yiyecekler, 2 — Içecekler. 3 — Giyecekler, 4 — Binekler, 5 — Nikahliklar. 6 — Güzel kokular.

Yiyeceklerin en degerlisi baldir. Halbuki o bir sinegin yiyecegidir. Içeceklerin en degerlisi sudur, ama onda iyi kötü herkes müsavidir. Giyeceklerin en degerlisi ipekdir oda bir böcek dokumasidir. Bineklerin en degerlisi attir, onunda sirtinda adam öldürülür. Nikahliliklarin en degerlisi kadindir. Oda cis yeri içinde cisyeridir. Kadin en güzel yerini ziynetler halbuki onun en çirkin yeri arzu edilir. Güzel kokularin en degerlisi Misk'dir. O ise kandir.»

32.Yine Dünyayı Zem Hakkında

Ariflerden biri der ki: «Ey insanlar! Amellerinizi düsünerek tasinarak isleyin. Hiç bir zaman Allah korkusunu kalbinizden çikarmayin.

Uzak vadeli emeller ile oyalanarak ölümü unutmayin. Dünyaya sakin bel baglamayin, çünki o gayet aldatici ve gaddardir, üstten bakarak gözünüzü boyar, bos vaadler ile aklinizi basinizdan alir, süslenip puslenerek kendisine talib çeker.

Böylece alimli bir gelin gibi ortaya çikar. Böylece bakislar ona dikilmis, kalbler ona tutuimus, nefisler ona âsik oiur.

Oysa nice âsikinin kanina girmis, nice ona gönül baglayani yüzüstü brrakmistir. Ona gerçegin gözü ile bakin. O sayisiz belâlarin yurdudur ve onu bizzat yaraticisi horlamistir.

Onun yenisi yipranir, mülkü elden gider, ileri geleni itibardan düser, çogu azalir, sevgisi ölür, iyiligi kaybolur.

Gaflet dalginligindan gözlerinizi açiniz Allah (C.C) hayrinizi versin gün gelir sizin için «Falanca rahatsizdir» yahut «agir hastadir. Acaba iyilesmesinin çaresi var mi? Yahut onu doktora mi gösterelim» denilmeden uykunuzdan uyanin. Sonra senin için doktor çagrilir, fakat iyilesmene umut kalmadigi görülür. O zaman «falanca vasi yerini yapti mali «saydi derler. Sonra dili agirlasti dostlari ile konusamiyor, komsularini tanimiyor» denir.

Bu arada alnindan terler bosalir, arka arkaya iniltileri duyulur, yaklasan akibetini kestirmeye baslarsin, gözlerin fal tasi gibi açilip sabit bir noktaya dikilir, tahminlerinin gerçeklesmek üzere oldugunu sezersin, dilin pelteklesir, kardeslerin ve yakinlarin aglamaya baslar. «Bu oglun falancadir, su da kardeslerin filancadir» diyerek sana yanibasindakiler takdim edilir, ama artik konusmaktan alakonmussundur, konusamaz bir dilin mühürlenmistir.

Arkasindan ilâhî hüküm üzerine iner, canin bedeninden sonra göklere çikarilir. O zaman yakinlarin basinda toplanir, kefenini hazirlarlar, ölünü yikayip kefene sararlar. Artik gidenin gelenin olmaz, seni kiskananlar rahatlar yakinlarin mirasini paylasmaya koyulur, sen ise amellerin ile basbasa kalirsin

Ariflerden biri bir sultana söyle der:

"Dünya en cok hor görmesi gerekenler, bolluk icinde yüzenler ve orada her istedigini elde edenlerdir.

Cünki her an malin varligini altüst edebilecek teskilat ve düzenin bozacak, saltanatini temellerinden yikacak bir felaketin bas göstermesini yahut vücuduna bir hastalik mikrobu sizarak yataga düsmeyi, yakinlarindan kiskancliga esirgedigi bir varligindan ansizin ayri düsmeyi bekleyebilir.

O halde horlanmya en layik olan neslelerin basinda dünya gelir. Cünki o verdigini yine alir, bagisladigini geri ister. Birinin yüzüne gülerken ayni anda baskasina göz kirpar, biri icin icin aglarken az sonra ona karsi gülenlere katilir, daha simdi vermek icin uzattigi eli göz yumup acasiya kadar geri almak üzere uzatir, bugün basima tac kondurdugu kimsenin yarin mezarini kazar.

Kimin gittigi, kimin kaldigi onun icin önemli degildir. Kalani gidenin halefi olarak benimser, herkesi herkesin yerine kabul eder."

Hasan ül-Basri, halife Ömer ibni Abdulaziz,e (r.A) yazdigi bir mektupta der ki:

"Dünya gecici bir konak yeridir, devamli bir ikamet yeri degildir. Allah (C.C) Hz.Adem (A.S)´i cennetten buraya ceza cekmek üzere indirmistir. Buna göre, ya emirel-mü´minin, ondan sakin.

Her an yeni birinin kanina girer, onun gözünde yücelten perisan olur, onda mal biriktiren fakirlesir. O öldürücü oldugunu bilmeyenler tarafindan yutulan bir zehir gibidir. Bu zehir öldürür.

Orada yarasini tedavi eden gibi ol, yarali uzun süreli izdiraptan cekinerek kisa süreli nöbetleri göze alir, uzun zaman hasta kalmamak icin kisa bir müddet icin tedavinin acisina katlanir.

Bu insafsiz aldatici ve bastan cikarici gaddardan sakin. O hile ile süslenir, kof bir calimla karsisindakini bastan cikarir. Emeller ile insanin ruhuna sizar, talipleri oyalar.

Böylece alimli bir gelin kiligina girer. Bütün gözler ondadir, kalbler ona hayrandir, nefisler ona tutkundur. Oysa hic bir esini sevmez. Ne kalan, gidenin halinden ibret alir ne bir önceki simdikini yolundan alakoyar ve nede Allah (C.C)´i taniyan onun hakkinda bildirilen nasihatlere uyar.

Ona tutulanlar, onunla ilgili bir dilegini ele gecirmis ise calimindan gecilmez, iyice bastan çikarak Âhireti hatirindan siler, düsüncesini ona acar. Fakat günün birinde ayagi kayinca neaameti büyük, hayiflanmasi agir oiur. Ölüm krizleri ve acilari, basina üsüsür.

Onun tutkunlari hic bir zaman onunla ilgili amaçlarina ulasamazlar, yorgunluktan hic kurtulamazlar, oradan sonunda aziksiz cikarak ve kendilerine yuva hazirlaamadiklari bir âieme ayak basarlar.

Aman kendini sakin ondan, yâ emirel mü´minin. Ona elinden geldigi kadar mesefeli davran, ondan mümkün oldugu kadar uzak dur. Çunki dünya tutkunlari ne zaman bir sevince guvenseler o onlari bir kötülüge sürukier. Orada halka zararli olanlar ne yaptiklarinin farkinda olmadan calim satarlar. Ondan yarar saglayanlar insansiz ve zararlidirlar.

Onun bollugunun arkasi beladir, orada kalmak yok olusa dogru adim atmaktir. Onun sevinci hüzün ile karisiktir. Orada sirtini donup giden bir daha geri gelmez. Gelecegin ne oldugu bilinmedigi için hep yalanci ümitlerini ve batil emellerini bekler.

Arzulari yalanci, emelleri bos, katiksizi bulanik, coskunlugunun sonu hayal kirikligidir. Akli basinda ve önünü gören herkes orada her zaman endise içindedir, elindeki varligin kaçacagindan endiseiidir. Gelebilecek belânin her an korkusu altindadir.

Eger yaraticisi onun hakkinda hic bir bilgi vermemis, hic bir örnek gösterip kullarini uyarmamis bile olsaydi, dünyanin kendisi uyuklayani kendine getirmeye

ve uyanani uyandirmaya yeterdi.
Oysa Allah (C.C), ondan sakinmayi bildiren bir cok âyet indirmis ve onun mahiyetini açiklayan çesitli nasihatler vermistir.

Allah (C.C)'in nazarinda onun hic bir kiymeti yok. YarAtilaberi onun tarafina bile bakmIs degil. Allah (C.C) onun bütün anahtar ve hazinelerini mülkünde bir sivrisinek kanadi bile eksiLtmeksizin Peygamberimize (S.A.S.) takdim etti de O kabul etmedi.

Bunlari sana hatirlatiyorum ki, Allah (C.C)'in emirlerine karsi gelmeyesin, yaraticisini hoslanmadigina (dünyaya) muhabbet bagiamayasin, veya sahibinin alçak saydigini degerli görmeyesin.

Deneyden geçip derece kazansinlar diye Allah (C.C) dünyayi saliherden kisti, aldanip kof calimlar satabilsin diye de onu düsmanlarinin önüne serdi. Dünyaya aldananlar, orada kendilerini güçlü görenler, onun kendilerine bagislanmis seref kazandirici bir armagan sanirlar ve Allah (C.C)'in karnina açliktan tas baglayan Peygmber (S.A.V)'imizin bu hareketine ne mukabelede bulundugunu unuturlar.

Rivayete göre Allah (C.C) Hz. Musa'ya buyurmustur ki:

«Sana dünya varligini yönelmis görürsen, "bu isledigim bir kusurun pesin verilmis cezasidir", de. Fakirligin sana dogru geldigini görürsen, sâlihler gibi hos sefa geldin!» de.

Eger dilersen sözün ve ruhun sahibi o'an Hz.Isa (A.S)'ya uyarsin, o söyle derdi:

«Katigim açlik düstûrum Allah (C.C) Korkusu, elbisem kaba isleme, kisin isi kaynagim günesin dogusu, kandilim ay, binegim ayaklarim, yiyecegim ve meyvem toprakta yetisenler, aksam olur bir seyim yok. Sabah olur yine bir seyim yoktur. Fakat yeryüzünde benden zengin bir kisi de yok.»

Vehb Ibni Münebbih (R.A.) der ki; «Allah (C.C) Hz. Musa ile Harun'u (aleyhimüsselâm) Firavun'a gönderdigi zaman onlara söyle buyurdu:

"Onun dünya kiliginin göz kamastirIcIligi sizi ürkütmesin. Alni elimdedir, benim iznim olmadan ne konusabilir, ne gözünü kirpabilir ve ne de nefes alip verebilir.

Içinde yüzdügü bol dünya nimetleri de gözlerini kamastirmasin. Cünki onlar dünya hayatinin mevsimlik yesilligi, yolunu sapitanlarin nimetidir. Eger Firavun sizi görünce sizdekinin benzerine kavusmaya gücünün yetmeyecegini anlayacagi derecede size dünya zineti vermek istemem verirdim.

Fakat böyle olmanizi istemedim ve sizi, böyle bir yola koyulmaktan alakoydum. Ben dostlarima hep böyle yaparim. Müsfik bir çoban sürüsünü tehilkeli yerde nasil otlamaya koymazsa ben de onlari dünya zevklerine kapilmaktan öyle korurum. Sefkatli bir çobanin devesine yesilliksiz bir konakta konak vermekten esirgedigi gibi ben de onlari dünya nazlarindan uzak tutarim.

Elbette bu tutumum, dostlarima önem vermedigimden degildir, tersine benim cömertligimden paylarini tam olarak ve selâmet içinde doyasiya alabilsinler diye onlara karsi böyîe davraniyorum.

Dostlarimin bana karsi zinetleri kalblerinde kökleserek vücûdlarinin her azasinda

açiga vuran alçak gönüllülük, Allah (C.C) Korkusu, kaib durulugu ve takvadir. Bu onlarin giydikleri elbise, takindiklari nisan, etkilendikleri duygu, kazandiklari kurtulus, özledikleri iyi dilek, övündükleri san ve hemen taninmalarini saglayan simadir.

Onlar ile karsilastiginda kendine çekidüzen ver, dilini ve kalbini onlar karsisinda mütevazilestir. Bilesin ki, benim dostlarimdan birini korkutan kimse, bana savas açmis demektir. Sonra Kiyamet Günü Ben, ondan intikamimi mutlaka alirim.

Bir gün Hz. Ali (K.V.) su hutbeyi okudu:

«— Bilesiniz ki, siz bir gün öleceksiniz, öldükten sonra dirileceksiniz, dünyada islediginiz ameller didik didik incelenecek ve onlarin karsiligini göreceksiniz.

Dünya hayati sizi aldatmasin. Cünki o belâya bürünmüstür, geçiciligi ile taninir, gaddarlik en bilinen özelligidir. Oradaki her sey batmaya dogru yol alir. O dünyalilar arasinda ondan ona geçer, biri tarafindan digerine atilir.

Hiç bir hak istikrarli degildir, ansizin çöken belalardan korunmak elde degildir. Orada nefsî arzularina kapilarak basibos yasamak Allah (C.C) tarafindan kinanmistir, bollugu devamsizdir. Insanlar, dünyanin ok atacagi birer hedeftir, onlari teker teker ölüm tuzagina düsürür. Herkesin oradaki süresi bellidir, payi ölçülüdür.

Ey Allah'in kullari! Biliniz ki, bu dünyada sizin durumunuz sizden önce gelip geçenlerden farkli degildir. Onlar sizden daha uzun yasamislar, sizden güclü hâkimiyetler kurmuslar, sizinkilerden daha evler yapmislar ve daha dayanikli eserler dikmislerdir.

Fakat günün birinde uzun yillar yankilanan eserleri kesildi, duyulmaz oldu, kemikleri çürüdü. Muhtesem kaideli köskleri harabeye dönüstü. Izleri silindi. Etrafi surlar ile çevrili kösklerden, ipekli yataklardan, koltuk yastiklari arasinda ayrilarak lâhid ile örtülü, üzeri taslar ile kapatilmis zemini çakilli mezarlara tasindilar.

Mezarliklari eski konaklarina yakindir, fakat içindekiler yapayalnizdir, mâmurlelerde oturanlara, onlar yabancidir, eski yerlerinde yeni sakinleri onlan düsünmez bile. Onlarin senlikle bir ünsiyetleri kalmamistir artik.

Yakin yerlerde oturmalarina ragmen, aralarinda dost ya da komsular gibi karsilikli girip çikma yoktur. Aralarinda nasil komsuluk münasebetleri olabilsin ki, eskileri gecen günlerin degirmen tasi un gibi ögütmüs, böcekler ve toprak vücûdlarini yemistir.

Bir zamanlar yasiyorken artik sadece ölüdürler, canliligin parlakligindan sonra simdi kupkuru kalintilardan ibaret kaldilar, yakinlarini ansizin kayip verme acisinda bogarak toprak altina göçtüler, heyhat yine heyhat ki, artik geri dönecek degildirler!

Kur'an-i Kerim'in ifadesi ile onlar hesabina geriye dönüs «asla mümkün olmayan ölünün agzindan çikmis gerçeklesmeyecek bir sözdür. Tekrar dirilecekleri güne kadar geçit vermez bir engelin ardindadirlar.»

Sanki sözde onlarin verdigi cürüme evine varmissiniz, o barinakta birlesmizsiniz. o toprak yataga siz de yakalanmissiniz, kendinizi öyle sayiniz. Her seyin içyüzü gözlerinizin önüne serilse, mezarlar degilse kalblerdeki sakli duygular ortaya çikarilsa ve islediklerinizin hesabini vermek üzere Allah (C.C)'in huzuruna dikilseniz, kalbier islenmis günâhlar karsisinda yuvalarindan firlayacak kadar hizli vurmaya baslasa, her türlü perdeler ve peçeler ortadan kalkarak ayip ve sirlar meydana dökülse haliniz nice Olur!

O zaman herkes islediginin karsiligini görecektir. Nitekim ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Kötülük isleyenler yaptiklarinin cezasini mutlaka görecekler, iyilik isleyenler elbette iyi mükâfat göreceklerdir.»

(Zilzal Sure-i Celilesi. 7—8)

Yine ulu Allah {C.C.) söyle buyuruyor:

«— Defter ortaya konmustur. O zaman günahkarlarin onda yazili olanlardan ürktüklerini görürsün. «Vay basimiza gelene! Ne biçim defterdir bu kî, küçük büyük, hiç birini birakmadan hepsini saymis» Onlar bütün istediklerini önlerinde bulurlar. Çünki Rabb'in Hiç bir kimseye kat'iyyen haksizlik etmez.»

(Kehf Sure-i Celilesi 49).

Allah {C.C.)'a bizi ve sizi Kitab'ina göre amel edenlerden, dostlarinin yolundan ayrilmayanlardan ve sonunda fazileti iie bizi ve sizi cennete yerlestirdiklerinden eylemesi için dua ederiz.

Ehü Hikmetten bir zat der ki, «Günler birer ok ve insanlar birer hedeftir. Dünya her gün durmadan üzerine ok yagdirir. Vücûdunun her yerini kaplayacak sekilde gündüzler ve geceler seni delik desik etmektedirler. Gündüzlerin üzerine düsmesi ve gecelerin sana dogru yürümesi karsisnda nasil sagligini koruyabilirsin.

Günlerin üzerinde meydana getirdigi eksiltmeleri acikça görebilseydin, girdigin her yeni günden ürkerdin, zamanin geçisi sena agir bir iskence gelirdi. Fakat Allah {C.C.)'in tedbiri ferdi hislerin tedbirinin üzerindedir.

Dünya nazlarinin duyulmasi, ancak onun sikintilarini unutarak, görmezlikten gelerek mümkündür. Aslinda dünya macun haline getirilmis öd agcindan daha acidir. Görünür gelismelerini degerlendiren basiretli kimseler dünyanin kusurlarini saymakla bitirememislerdir. Aslinda onun sasirtici cilveleri, nasihat veren basiretli insanlarin idrak seviyesini de asar. Allah {C.C.)'in, bize dogru yolu buldur.»

Yine ehli hikmetten bir zat dünyayi tasvir ederken der ki;

«Dünya, içinde bulundugun andir. Cunkü geçmisi «anliyamazsin. Henüz gelmemis olan hakkinda zaten bir bilgin yok. Zaman, gecesinin gelecek heberini verdigi bir gündür.

Dünyanin gelismeleri insani durmadan degistirir ve kesiltir. Zaman topluluklari dagitmak, düzenleri bozmak ve firsatlari elden ele tasimakla görevlidir. Özlemler uzak. ömürler ise kisadir. Her seyin sonu Allah {C.C.)'a dayanir.»

Halife Ömer Ibni Abdülaziz (R.A.) hutbelerinden birinde cemaate söyle seslenir.

«Ey insanlar! Sizlerin yaradilisi öyle bir sebebe deyanir ki, ona inanirsaniz ahmaksiniz, onu yalanlarsaniz helake gidersiniz.

Sizler burada ebediyyen kalmak için yaratilmis degilsiniz, bir yurttan diger yurda tasinmak üzere yaratildiniz.

Ey Allah {C.C.)'in kullari! Simdi öyle bir yurtta yasiyorsunuz ki, yemeniz ve içmeniz sikintilara katlanmaniza baglidir, elde ettiginiz her sevindirici nimet, baske bir nimetin hosunuza gitmeyen ayriligina karsiliktir. Nereye dogru yol sldiginizi ve ebedî yurdunuzu iyi ögrenin.»

Son cümleler üzerine aglamasi siddetlenen Ömer Ibni Abdülaziz sözlerine devem edemeyerek kürsüden indi.

Hz. Ali (K.V.) bir hutbede cemete söyle seslenir. «Ey mü`minler, size Allah {C.C.) korkusu ile sizi terk eden dünya pesinden kosmamayi tavsiye ederim. Siz onun pesinden kosmak isteseniz de o sizi yüzüstü birakiyor.

O vücûdunuzu günden güne yipratirken siz kendinizi tazelemek sevdasindasiniz. Dünya ile sizin misaliniz belirli uzakliktaki bir yere varmak üzere yola koyulan bir kafilenin yolculugun basinda iken kendisini hedefe varmis ve bir sey ögrenmeye koyulan talebenin daha ilk adimda kendisini gereken bilgiyi elde etmis saymasina benzer.

Oysc ki, hedefe varmak için kim bilir ne kadar zaman geçmesi gerekir, bunun gibi kim bilir kimin yasayacak günü vardir de o dünyada kalacak.
Dünyanin tez canli isteklileri, oradan ayrilacaklari güne kadar pesinden kosarlar. Dünyanin
sikinti ve acilarina üzülmeyin, çünki bir gün son bulurlar. Onun nimet ve sevinçlerine de sevinmeyin, cünki günün birinde elden giderler.

Ölüm kendilerini kovalarken dünya pesinden kosanlarla ve her hareketi sikica gözetildigi halde davranislarinin akibetini umursamayan kimselere sasiyorum.

Muhammed Ibni Hüseyin (R.A.) der ki; «Fazilet, ilim, irfan ve edep sahipleri Allah {C.C.)'in dünyayi önemsiz tuttugunu, onu dostlarina lâyik görmedigini, nezdinde onun önem ve deger
tasimadigini Peygamber'imizin (S.A.S.) de ondan uzak durdugunu, sahâbilerine ona tutusmaktan sakinmayi tavsiye ettigini ögrenince dünyada az yediler, Âhiret için cok harcadilar. Orada kendilerine gereken kadarini alarak, oyalayacak taraflarina yanasmadilar.

Edep yerlerini örtecek kadar giyindiler, açliklarini giderecek kadar yediler. Dünyaya geçici gözü ile Ahirete ise kalici gözü ile baktilar. Yolcular gibi kendilerine azik hazirladilar. Dünyalarinin yikimi pahasina Âhireti imar ettiler. Bir gün gözleri önüne dikileceginin suuru içinde kalbleri ile Âhirete baktilar. Bir gün oraya vücûdlari ile göçeceklerinin kesin bilgisi altinda daha yasarken kalbleri ile Âhirete göçtüler. Az didindiler, uzun zaman geçindiler.
Bütün bunlari Allah {C.C.)'in tevfiki sayesinde yaptilar. Allah {C.C.)´in onlar için sevdiklerini sevdiler hoslanmadiklarindan hoslanmadilar.

33.Kanaatin Fazileti

Bilesin ki, fakirin kanaatkar baskalarinin elindekinde gözü olmayan, kimseyi kiskanmayan ve zengin olmayi ihtiras haline getirmemis, olmasi lâzimdir bu ancak zaruret miktari yiyecek, giyecek ve barinak sartlari ile yetinmesi, bunlarin en az ve en ucuzuna razi olmasi, özlemini gündelik veya aylik geçim ihtiyaçlarini saglamakla sinirlayarak gönlünü bir
ay sonrasi ile oyaîam sayesinde mümkündür.

Çünkü eger fakir, cok seye sahip olma arzusuna kapilirsa, veya uzak vadeli emellere tutulursa, kanaatinin serefini yitirir, kaçinilmaz olarak tamah ve ihtiras kirine, bulasir, ihtiras ve tamahkârlik ise onu insanliga yakismaz, kötü huylar edinmeye ve egri davranislarda bulunmaya sürükler.

Zaten insanoglu ihtirasa, tamahkârliga ve kanaatsizlige yaradirilistan yatkindir. Nitekim Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ademoglunun iki nehir yatagi dolusu altini olsa üçüncüsü ister, onun karnini ancak toprak doldurur. Allah (C.C), tevbe edenlerin tevbesini kabul eder.»

Ebû Vakid Ül Beysî (R.A.) der ki; «Peygamber (S.A.S.)´imize yeni vahiy geldigi zaman zaman yanina giderdigi inen vahyi bize ögretirdi. Bir gün yanima vardigim zaman bana söyle buyurdu:

«— Allah (C.C) buyuruyor ki:

«Biz kullara mali Namaz kilsinlar ve zekâti versinler diye verdik. Insanoglunun bir nehir yatagi dolusu altini olsa, ikincisini, iki nehir yatagi dolusu altini olsa üçüncüsünü ister. Topraktan baska hic bîr sey onun karnini dolduramaz... Allah (C.C) tevbe edenlerin tevbesini kabul eder.»

Ebû Mûsâ el-Es'arî (R.A) buyurdu ki; «Barae» süresi kadar bir süresi kadar bir süre indi, sonra yine Allah Allah (C.C) tarafindan geriye alindi, o sürenin su kismi akillarda kaldi:

«— Allah bu dini ile güçlendirecektir, insanoglunun iki nehir yatagi dolusu serveti olsa üçüncüsünü ister. Onun karnini topraktan baska hic bir sey dolduramaz. Allah tevbe edenlerin tevbesini kabul eder.»

Peygamber 'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Iki ac gözlü vardir ki doymazlar birisi ilim doyumsuzlugu digeri mal doyumsuzlugudur.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ademoglu yaslandikça iki sey onda gençlesir. Uzak vadeli ihtiraslar ile mal sevgisi.»

Burada gördügümüz ve nakletmedigimiz muhtelif hadislerden de anlasilacagi

üzere ihtiras ve tamahkârlik insanin yaratilisinin sapik bir yönü ve helâke götüren bir ic güdüsü oldugu için, Allah (C.C) ve O'nun Rasû'lü (S.A.S.) sik sik kanaatkârligi övmüslerdir.

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Islâm dinini kabul eden ve asgari geçim sartlari içinde yasadigi halde bu duruma kanaat eden kimselere müjdeler olsun!»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Zengin - fakir herkes Kiyamet Günü «keske dünyada bana sadece zarurî geçimimi saglayacak kadar mal verilseydi» diye temenni edecektir."

Yine

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Zenginlik mal çoklugu ile olmaz. Gerçek zenginlik, gönül zenginligidir."

Öteyandan Peygamber'imiz (S.A.S.) siddetli ihtirasa kapilmayi ve doyumsuz bir istekle varlik pesinde kosmayi yasaklayarak söyle buyurmustur:

«— Ey insanlar! sözüme kulak verin! Varlik ihtirasina kapilmadan mal kazanmaya girisiniz. Çünki hiç bir kul kendisine ayrilan paydan daha fazlasini elde edemez ve yine hiç bîr kul istese de istemese de dünyadaki nasibini tamamen ele geçirmeden oradan göçmez.»

Bildirildigine göre Hz. Müsâ (A.S.), Allah (C.C)'a «hangi kul zengindir?» diye sorar.

Allah (C.C) «benim kendisine verdigime en çok kanaat eden» diye buyurur.

Yine Hz. Müsâ (A.S.), Allah (C.C)'a «peki, en adil kul kimdir?» diye sorar Allah (C.C)`da «kendine karsi hakka uygun davranandir» «diye buyurur.

Peygamberimiz (S.A.S.) söyle buyurdu:

«— Rûh-ul Kudus (Cebrail A.S) bana rizkini tüketmeden hiç kimsenin ölmeyecegini bildirdi. O halde Allah (C.C)'dan korkun ve mesru sekilde kazanç pesinde kosun.»

Sahâbelerden Ebû Hureyre (R.A.) buyuruyor: «Peygamber'imiz (S.A.S.) bana söyle buyurdu:

"Ya Ebû Hureyre, karnin çok acikinca sana gereken bir çörek ile bir bardak sudur. Dünyanin cani cehenneme!»

Yine Ebû Hureyre der ki: «Peygamber'imiz (S.A.S.) bana söyîe buyurdu:

«Allah (C.C)'dan kork ki, insanlarin en ibadet edeni olasin. Kanaatkar ol ki herkesin en sevdigi ve ençok sükreden insan olasin. Kendi hesabina istedigini baskalari için de dile ki, gerçek mümin olasin.»

Ebû Eyyüb-ül Ensarî (R.A.}'nin rivayet ettigi su hadiste de, Peygamber'imiz (S.A.S.) tamahkârligi yasaklamistir. Bir gün tasrali bir arap Peygamber

(S.A.S.)'imize gelerek: «Yâ Rasülallah, bana kisa ve öz bir nasihat ver» dedi. Bunun uzerine Peygamber'imiz (S.A.S.) adama sunlari söyledi:

"Her namazini sonuncu namazinmis gibi kil. Ertesi gün özür dileyecegin hiç bir söz agzindan çikarma. Baskalarinin elindeki mala aç gözle bakma.»

Avf Ibni Malik-ül Escaî (r.a.) der ki: Bir gün Peygamber'imizin (S.A.S.) huzurunda ya dokuz ya sekiz veya yedi kisi idik. Peygamber'imiz (S.A.S.) bize «Allah (C.C) ´in Resûl'üne biat edemezmisiniz?» dedi. «Biz daha önce sena biat etmedik mi?» Yâ Resulallah diye cevap verdik. Ö yine «Allah (C.C)'in Resul'üne biat etmez misiniz» diye israr edince hepimiz sira ile O'na ellerimizi uzatarak biat etmeye basladik.

Içimizden birinin sirasi gelince, Peygamber (S.A.S.)´imize «sana daha önce biat etmistik. Simdi niçin sana yeniden biat ediyoruz?» diye sordu. Bunun üzerine Peygamber (S.A.S.)`imiz söyle buyurdu:

"Allah'a hic bir seyi ortak kosmadan kulluk edeceginize, bes vakit namazi kilacaginiza, aldiginiz emirleri dinleyip onlara uyacaginiza (sesini fisildar gibi alçaltarak) ve kimseden bir sey istemeyeceginize (dilenmeyeceginize) dair bana biat etmenizi istiyorum.»

Bu hadiseden sonra orada bulunanlardan biri, atinin üzerinde iken elinden düsen kamçisini bile kendisine uzatilmasini kimseden istemezdi.

Hz. Ömer (r.a.) der ki; "tamahkârlik fakirlik, tok gözlülülk ise zenginliktir. Baskasinin elindekine göz dikmeyen kimse, hic kimseye muhtaç olmaz."

Ehli hikmetten bir zata «zenginlik» nedir, diye sorarlar, o da «az sey istemek ve geçimini saglayacak kadar dünyaliga razi olmakdir.» diye cevap verir.

Bu hususta bir sâir söyle der :

«Hayat, biribirini kovalayan anlardan ve günlerin tekerrür eden olaylardan ibarettir.

Hayat standartlarina kanaat et, ona razi ol

Bos arzulardan siyril ki, hür yasayasin

Nice ölüm var ki, ona sürüklemistir.

Altin, yakut ve inci.»

Muhammed Ibni Vâsi [r.a.) kuru ekmegi suda islatarak yerdi ve «buna kanaat eden hic kimseye muhtaç olmaz» derdi.

Sûfyan-üs Sevrî (r.a.) der ki: «dünyanizin en hayirli varligi hiç imtihan edilmediginiz seydir kendisiyle imtihan edildiklerinizin en hayirlisi elinizden çikandir.»

Ibni Mes'ûd (r.a.) der ki; «her gün bir melek söyle seslenir: Ey ademogiu. sana yetebilen az varlik, seni azdiran cok varliktan daha iyidir.»

Sümeyf Ibni Adan (r.a.) der ki: «ey ademoglu, senin karninin eni ve boyu birer

karis kadardir. içine niye ates giriyor?»

Ehli hikmetten bir zata «malin, mülkün nedir?» diye sorarlar. Adam da: «disa karsi tok gözlülük, hususi hayatimda iktsat ve baskalarinin elindekine göz dikmemektir» der.

Bildirildigine göre, ulu Allah (C.C) buyurur ki:

«ey ademoglu, dünyanin tümü senin olsa sana ancak geçimini saglayacak kadari düserdi. Eger ben geçinecegin kadarini sana verdikten sonra geriye kalan dünya varliginin hesaplasma mes'uliyetini baskasinin omuzlarina yüklemem, sana iyilik etmis olurum.»

ibni Mes'ûd (r.a.) der ki: «Biriniz bir sey isterken nezaket ile istesin. Adama varip «illâ vereceksin, mutlaka vermelisin» diye girtlagina basmasin. Ona ancak ayrilan rizik verilir.»

Emevî halifelerinden biri Ebû Hazim'a (r.a.) bir mektub göndererek istediklerini kendisine bildirmesini söyler. Ebu Hazim söyle yazar:

«Isteklerimi efendime bildirdim. Bunlarin hangisini verirse kabul ediyorum ve hangisini vermezse kanaat ediyorum.»

Ehli hikmetten bir zâta «akilli biri için en sevinilecek sey ve üzüntüyü gidermeye en yarayisli sey nedir?» diye sorarlar, o da «akli basinda biri için en sevinilecek sey ilerisi için gönderdigi salih emel ve üzüntüyü gidermeye en yarayacak sey de Allah (C.C)'in takdirini hosnutluk ile karsilamaktir» dedi.

Ehli hikmetten bir zat der ki, «en bitmez dertli insanlarin kiskançlar, en mesut yasayanlarin kanaatkarlar, en çok sikintiya katlananlarin muhteris ve tamahkârlar, en sarsintisiz yasayanlarin dünyayi en az umursayanlâr ve en çok pismanlik duyanlarin bildigi ile amel etmegi ihmal eden alimler oldugunu gördüm.»

Bu konuda bir sâir söyle der:

«Ne mutlu o kimseye ki, kesinlikle güveniyor.

Riziklari bölüsütürenin kendi rizkini verecegine.

Onunun namusu dokunulmazdir, kirletmez onu

Onun yüzü aktir, yipratmaz onu

Kanaat alanina giren kimse

Ömrü boyunca uykusunu kaçiracak tatsiz bir olay ile karsilasmaz.»

Baska bir sâir de ihtirastan söyle yakiniyor:

«Ne zamana kadar hayatim kona-göçe geçecek.

Ne zamana kadar hayat durmadan didinecek, gâh düsüp gâh kalkacagim.

Ne zamana kador evimden uzak, devamli gurbete katlanacagim.

Dost ve yakinlarimdan ayri, ne durumda oldugum onlarca bilinmeden.

Gâh yeryüzünün dogu ucunda, gâh bati ucunda.

Ihtirasim yüzünden ölüm hatirima gelmiyor.

Oysa eger kanaatkar olsam, rizkim gelirdi yanima bagis olarak.

Zenginlik mal bollugu degil, kanaattir.»

Hz. Ömer (R.A.) der ki: «sözüme kulak verin, size Allah (C.C)'in malindan ne kadarini kendime helâl saydigimi aciklayayim mi; Biri kislik, biri yazlik olmak üzere iki entari, hac ve ömre için bir ihram, bunlarin disinda herhangi bir Kureys'linin ki kadar zaruri geçim kaynagi bunlardan ne daha fazla ya ne daha aza malik degilim, Allah (C.C)'a yemin ederim ki, bu kadarinin bile helâl olup olmadigini bilemiyorum.»

Görüldügü gibi Hz. Ömer (R.A.) bu kadarlik dileklerinin, kanaat edilmesi gereken azgarî standarttan daha fazla olmadigindan emin degildir!

Tasrali bir arap kardesine hirsindan dolayi sitem ederek söyle der: "ey kardesim, sen bir yandan arayis içinde iken öte yandan kovalaniyorsun. Henüz kullanmadigin rizkin seni kovaliyor, sen ise elde ettigini korumak pesindesin sanki aklinda olmayan rizik kaynagi önüne açilmis ve elindeki avucundan koyip gitmis gibi ey kardesim sanki sen hic muhteris hiç mahrum ve hiç riziklanmis zahit görmemis gibisin."

Bu hususda bir sâir söyle demistir:

«Görüyorum ki, servetin arttikça artiyor hirsin

Dünyaya karsi, hiç ölmeyecekmissin gibi

Senin bir amacin var mi ki, bir gün ulassan ona.

«Artik yeter, daha fazlasini istemem» diye bilesin.»

Sabi {r.a.) söyle bir hikâye anlatir:

"Avcinin biri bir gün bir serçe avlar, serçe dile gelerek avciya «bana ne« yapmayi düsünüyorsun» diye sorar, avci serçeye «seni kesip yiyecegim» cevabini verir.

Bunun üzerine serçe avciya «vallahi, benim etim ne kahvaltilik olur, ne de karin doyurur. Fakat eger beni saliverecek olursan sana üç sey ögretirim, onlar etimi yemekten daha çok isine yarar. Kabul edersen bu üc seyin itkini simdi elinde iken, ikincisini elinden uçup karsidaki agaca konunca, üçüncüsünü de agaçtan uçup önümüzdek tepeye varinca söyleyecegim» der.

Kusun teklifine avcinin akli yatar, onu salivermeye karar verir, «ögretecegin ilk seyi söyle bakalim» der. Bunun üzerine kus avciya «elinden kacan firsatlar için hayiflanma» der.

Avci kusu saliverir. Uçup karsi agacin dalina konunca da ikinci seyi ögretmek üzere «olmayacak seye inanma» der. Bu sözlerden sonra kanadlanan kus avcinin önündeki bir tepeye varir konar, oradan avciya söyle der:

Ey Bedbah adam: "Eger beni kesmis olsaydin kursagindan her biri yirmi miskal agirliginda iki inci cikaracaktin."

Bu sözleri duyan avci kaçirdigi firsat karsisinda hayiflanarak dudaklarini isirir. Artik elinden bir sey gelmeyecegi için kusa «üçüncüyü söyle der.

Kus avciya «sen ilk iki nasihatimi unuttun üçüncüsünü sana nasil söyleyeyim ben sana «kaçirdigin firsatlar için hoyiflanma» demedim mi? Oysa sen daha az önce beni elinden kaçirdin diye hayiflaniverdin. Yine ben sana «olmayacak seye inanma» demedim mi? Benim etim, kanim ve tüylerimin hepsi tartilsa yirmi miskal çekmez, kursagimda her biri yirmi miskal agirliginda olan iki tane inci nasil olabilir?» der ve uçup gözden kaybolur.

Bu hikâyenin özü sudur: Insanoglu, kendisini asin tamahkârliga kaptirinca basireti kapanarak gerçegi idrak edemez oluyor ve olmayecak seyi olabilir gibi görüyor.

Ibni Semmak (r.a.) der ki: «Baskasina bagisladigin umut, kalbine cendere ve ayagina bagdir. Insanlara bagladigim umudu kalbinden çikar ki, ayagini köstekleyen bag çözülsün.»

Ebu Muhammed-ül Yezidî (r.a.) der ki: «Bir gün Harun-ür Resid'in (r.a.) huzuruna girince önündeki altin yazili kâgit parçasina baktigini gördüm. Beni görünce gülümsedi, ben de ona «Allah emirül mü´minine uzun ömür versin, elindeki faydali bir sey mi» diye sordum.

Harun-ür Resid bana «evet, faydali bir sey. Su iki beyti emevilerden kalan bir hazinede buldum, cok begendim, simdi ben onlara üçüncü bir beyit ekledim» diye cevap verdi.

Arkasindan bana su üc beyti okudu:

«Dilegini karsilamak için basvurdugun bir kapi yüzüne kapaninca.

Onu birak yüzüne acilacak baska bir kapiya bas vur.

Cünki sana mide torbasinin dolmasi yeter.

Çirkin islerden kaçinmanda yeter.

Sakin namusunu harcama ve kacin.

Günaha girmekten ki, azabindan uzak kalasin.»

Abdullah Ibni Selâm, Kâ'b Ibni Ahbar'a (r.a.) «âlimlerin kazanip hafizalarina yerlestirdikleri ilimleri neler giderebilir» diye sorar, Kâ'b da ona «tamahkârlik, nefsin azgin arzularina teslim olmak ve kazanç pesinden kosmak» diye cevap verir.

Adamin biri Fudayl'den Kâ'b'in yukardaki sözlerini açiklamasini ister. Fudayl'de ona der ki;

«insan bir seyi hirsla isterken onun ugruna dini elden gidebilir. Nefsin azgin arzularina boyun egmeye gelince nefis öteye beriye tutununca, hiç birini kaçirmaya razi olmaz. O zaman nefsinin tutuldugu her sey senin için ihtiyaç haline gelir. Nefsin ihtiyaç haline gelen arzularini karsiladin mi, o zaman burnuna

halkayi takarak seni istedigi yere sürükler.

Artik seni buyrugu altina almis ve sen de ona boyun egmissindir. Böyle olunca kim seni dünya için severse ona selâm verirsin, hastalanınca ziyaretine varirsin. Tabiiki ne ona verdigin selâm ve ne de hastaliginda yaptigin ziyaret Allah (C.C)için degildir. Buna göre o adamdan dünyaca bir bekledigin olmamis olsaydi, senin için ne kadar hayirli olurdu.»

34.Fakirlerin Fazileti

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Bu ümmetin en hayirlisi fakirler ve cennete en önden girecek olanlari düskülerdir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Benim iki meslegim vardir, kim onlari severse beni sevmis otur, onlari hor gören benden nefret etmis demektir: Fakirlik ve cihad.»

Rivayete göre Cebrail (A.S.) Peygamber (S.A.S.)´imize gelerek: «Ya Rasûlallah! Allah (C.C) sana selâm söylüyor ve istermisin su gördügün tepeleri altina çevireyim de nereye gitsen seninle birlikte olsunlar» buyuruyor, der.

Bu teklif karsisinda Peygamber (S.A.S.)´imiz bir müddet basini öne egerek düsündükten sonra Cebrail (A.S.)'e söyle cevap verir: «Yâ Cebrail (A.S.)! Dünya yurtsuzlarin yurdu ve baska hic bir seyi olmayanlarin malidir. Dünyada birakmak üzere servet yiganlar, akli olmayanlardir.»

Peygamber (S.A.S.)´imizin cevabina Cebrail (A.S.): «Yâ Muhammed! (S.A.S) Allah (C.C) seni sabit kaville sebatkâr kilmistir» diye karsilik verir."

Rivayet edildigine göre, Hz. Isâ (A.S.) yolculuklarinin birinde paltosuna bürünmüs yerde uyuyan biri ile karsilasir, «Ey uykuya dalmis kisi kalk da Allah (C.C)'i zikret» diyerek adami uyandirir. Adam gözlerini açarak «benden ne istiyorsun, ben dünyayi sevenlere biraktim» der.

Adamin bu cevabi üzerine Hz. Isâ (A.S.) ona «o halde uyu, ey dostum» der.

Yine söylendigine göre Hz. Musa (A.S.) yerde uyuyan birine rastlar, adamin yüzü sakali topraga bulasmis, basinin altida yastik yerine bir kerpiç ve paltosunu üzerine örtmüs. Gördügü manzara karsisinda Hz. Mûsa (A.S.), Allah (C.C)'a seslenerek: «ya Rabb'i su kulun dünyada mahvolmus» der.

Bunun üzerine Allah (C.C), Hz. Musa'ya söyle vahyeder: «Ya Müsâ! Benim birine yüzümü tam çevirerek baktigim zaman, onu dünyadan tamamen alakoydogumu bilmiyor musun?!»

Sahâbilerden Ebü Rafi (R.A.) der ki: «Bir gün Peygamber (S.A.V)'imize misafir gelmisti, o anda evde onu agirlayacak hic bir sey bulamadi beni bir Hayber

yahudisine gönderdi, «ona git, de ki Muhammed senden önümüzdeki Recep ayina kadar ya ödünc olarak veya para karsiliginda un istiyor diye bana talimat verdi.

Yahudiye verdim, ne istedigimi bildirince, «vallahi bir rehin olmalan vermem» dedi. Dönüp durumu Peygamber (S.A.V)'imize bildirdim. O bana söyle dedi:

"Allah (C.C)'a yemin ederim ki, ben gök ehli katinda nasil emin isem dünya halki nazarinda da öyle eminim. Eger yahudi bana unu para korsiliginda veya ödüne olarok verseydi, söz verdigim gün gelince pazarliga uygun olarak borcumu verecektim. Madem ki, bana güveni yok! Su zirhimi götür, yaninda rehin birak (da verecegi unu al gel)"

"Dünya hayatinin mevsimlik yesilligi kabilinden ve imtihan maksadi ile onlardan bir kaç aileye vermis oldugumuz nimetlere göz dikme, çünki Rabb'inin nezdindeki rizik daha hayirli ve daha kalicidir."

(Taha - 131)

Peygamber`imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Mümine fakirlik, acem kizinin yanagindaki benden daha güzel yakisir.»

Peygamber`imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Içinizden hanginiz sabahleyin uyandiginda sagligini yerinde, binegini aksam biraktigi gibi görür ve o günlük geçimini de yaninda bulursa bütün dünya onun olmus gibidir."

Kâ'b-ül Ahbar (r.a.) der ki: «Allah (C.C) Hz. Musa'ya: «Yâ Müsâ, fakirligin sana dogru gelmekte oldugunu görünce salihlerin gelenegine uyarak ona «hos geldin» de. diye buyurmustur.

Ata-ul Horasani (r.a.) der ki: «Peygamberlerden biri bir sahilde yürürken bir balik avcisina rastlar. Peygamber avciyi seyretmeye koyulur.
Adam nehrin bir yerine «bismillâhi (Allah (C.C)'in ismi ile)» diyerek agini atar. Hiç bir sey çikmaz. Yoluna devam eden peygamber nehrin baska bir yerinde ikinci bir balikçiya rastlar, yeni gördügü balikçi «bismi seytan (seytanin adi ile)» diyerek agini nehre atar.
Agina o kadar çok balik düser ki, onu anmak sendeleye sendeleye sudan çikarabilir..

Bunu gören peygamber. Allah'a (C.C.) seslenerek «Yarabbi bu hadisenin hikmeti nedir? Biliyorum ki, her ikisi de senin kudretine bagli olarak meydana geliyor» der.

Bunun üzerine Allah (C.C) meleklere: «Perdeyi kaldirarak bu kuluma her iki balikçinin katimdaki derecelerini gösterin» diye emir buyurur.

Peygamber berikinin yüksek derecesi karsisinda ötekine hazirianan zillet makamini görünce «Ya Rabb'i, simdi tatmin oldum» diye cevap verir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cennete girdim, çogu cennetliklerin fakirler oldugunu gördüm. Arkasindan

cehenneme vardim, içindekilerin büyük çogunlugunu zenginler ile kadinlarin meydana getirdigini gördüm.»

Hadisin baska bir rivayeti söyledir.

«Çogu cennetliklerin fakirler oldugunu gördüm. «Zenginler nerede» diye sordum, bana «Dünya didinmeleri onlari buraya girmekten alakoydu» dîye cevap verildi.»

Diger bir rivayete göre de hadis söyle sona eriyor:

«Cehennemliklerin çogunu kadinlarin teskil ettigini gördüm, bunlara ne oldu? diye sordum. Bana «Onlari iki kirmizi yani altinda safran mesgul etti dediler.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

Haberde söy'e varid olmustur:

«Fakirlik dünyada mü´minin hediyesidir, en son cennete girecek Peygamber muhtesem mülkünden dolayi Hz.Süleyman (A.S) ve en son cennete girecek sahabi zenginliginden ötürü Abdur-rahman ibni Avf'dir.»

Bcska bir hadiste: {Onu cennete emekliyerek girerken gördüm) denilmistir.

Hz. Isa (A.S) der ki: «Zengin cennete güçlükle girebilir.»

Ehli Beyt hakkinda baska bir hadiste,
Peygamber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C) bir ku!u severse basina bir belâ verir. Onu daha çok sevdigi takdirde kendisini çoluksuz çocuksuz ve malsiz birakir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Fakirligin sana dogru geldiginizi görünce salihler gelenegine uyarak ona, «hos geldin» de. Buna karsilik zenginligin sana yöneldigini görünce «Bu günahlarimdan birinin dünyada verilmis cezasidir.»

Hz. Müsâ (A.S.), Allah (C.C)'a «Ya Rabb'i, kullarin içinde senin dostlarin kimlerdir ki, ben de onlari senin için seveyim» diye sorar.

Allah (C.C): «bütün fakirler, fakirler» diye buyurur.

Burada «fakirler» sözünün tekrar edilmesi pekistirmek için olabilecegi gibi «Gayet darda olan fakirler» mânâsina gelmek için de olabilir.

Hz. Isâ der ki: «Ben yoksullugu seviyorum ve bolluktan nefret ediyorum». Zaten O, en cok «Ya miskin» diye cagiriimaktan hoslanirdi.

Arablarin ileri gelenleri ile zenginleri (müslüman olduktan sonra) bir gün Peygamber (S.A.)´imize «Fakirlere ayri bir gün ve bize de baska bir gün tayin et. Onlar kendi günlerinde sana gelsinler, o gün biz gelmeyelim. Bize ayirdigin gün sana sirf biz gelelim. oniar aramizda bulunmasinlar» diye teklif ettiler.

Bu teklifleri ile Hz. Bilâl, Selman, Suheyb, Ebu Zerr, Hobbab Ibni Erat, Ammar Ibni Yasir, Ebu Hureyre ve «Eshab-i Suffe» (Allah (C.C) hepsinden rczi olsun) gibi fakir sahabileri kastediyorlardi.

Peygamber (S.A.V), onlarin bu mazeretlerini kabul etti, cünki sikâyetleri fakirlerin kokusundan duyduklari rahatsizlikti.

Özellikle «Eshab-i Sufe»´nin kaba dokumadan yapilmis elbiseleri siddetli sicaklarda agir ter kokulari yayiyordu. Bu duruma katlanmak aralarinda Akra ibni Kabis, Et Temimi, Uyeyne,
ibni Hisn-ül Fezarî, Abbas ibni Mirdas-üs Süllemi (Allah (C.C) hepsinden razi olsun)´nin bulundugu zengin sahabelere zor geliyordu.

Peygamber (S.A.V)'imiz meselenin nezâketini farkedince fakirler ile zenginleri artik bir araya getirmeyecegini sezerek zenginlerin tekliflerini kabul etti.

Fakat bunun üzerine asagidaki âyet indi. Allah (C.C) buyuruyor:

"Rabb'lerin hosnutlugunu dileyerek sabah aksam O'na ibadet edenlerle beraber sabret, dünya hayatinin zinetîni isteyerek gözlerini onlardan (yani fakirlerden) ayirma.

Kalbini zikrimizden gafil ettirdigimiz, nefsinin arzularina uyarak isi ileri götürmüs kimselere (yani zenginlere) uyma."

De ki, «hakikat Rabb'inizdendir, dileyen îman etsin, isteyen kâfir olsun»

(Kehf Sûre-i Celilesi. 22—29)

Yine bir gün, Peygamber'imiz (S.A.S.) ileri gelen Kureysli ile konusurken Ibni Ummu Mektüm içeri girmek için izin istemisti, bu duruma Peygamber (S.A.S.)´imizin cani sikîlinca su âyet indi.

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor:

"Yüzünü eksiterek çevirdi, yanina âmâ geldi diye. Ne biliyorsun, belki o (senden ögrenecekleri ile} arinacakti. Yahud nasihat alacak ve aldigi ögüdü tutacak!"

(Abese Süre-i Celilesi. 1—4)

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kiyamet Günü bir kul Allah (C.C)'in huzuruna getirilir, dünyada siz birbirinizen nasil Özür diliyorsaniz. Allah (C.C) da o kuldan ayni sekilde özür dilmek üzere söyle buyurur:

"Izzet ve celâlim hakki için, dünyadan seni uzak tutmem, nazarimda hor görüldügün için degil, tersine sana hazirladigim keramet ve faziletten dolayi idi. Ya kulum, simdi su saflara cik sirf benîm rizami kazanmak için sana yemek veren, seni giydiren kim varsa ara ve bulunca elinden tut o orada seninle birlikte olacaktir."

O gün insanlar tere batmis olacaklardir, bunun üzerine o kimse saflarin arasina girerek kendisine iyilik edenleri arar ve bulunca elinden tutar, sonra da birlikte götürür.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Fakirleri sik sik arastirip onlara elinizi uzatiniz. Cünki onlar imtiyazlidirlar.»

Sahâbiler «onlarin imtiyazi nedir?» diye sorarlar. Peygamber (S.A.S.)'imiz onlara söyle cevap verir:

"Kiyamet Günü onlara bakin bakalim, kim size bir ögün yemek yedirdi, kim size bir bardak su verdi, kim size bir elbise giydirdi. Bunlari bularak ellerinden tutun ve dogrudan dogruya cennete götürün buyurdular."

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«Cennete girdim, önümde bir ayak sesi duydum, baktim ki, Bilâl'di. Cennetin üst katlarina göz gezdirdim, ümmetimin fakirleri ile onlarin çoluk - çocuklarini gördüm. «Ya Rabb'i, bunlar niye bu durumdalar» diye sordum.

Allah (C.C) bana: «kadinlarin derecesini kirmizi altin ve kirmizi ipek düsürdü. Zenginler ise uzun süren bir hesapla mesgul oldular» diye cevap buyurdu.

Sonra sözüne devamla buyurdu ki: «Bu arada sahâbîlerimi aradim. Abdurrahman Ibni Avf'i göremedim. Bir müddet sonra kendisi aglayarak yanima geldi, ona «neden bu kadar arkada kaldin?» diye sordum. Bana: «Yâ Resûlalllah. Allah (C.C)'a yemin ederim, senin yanina gelinceye kadar öyle engellerle karsilastim ki, seni bir daha göremeyecegim sandim» diye cevap verdi. «Neden?» dedim. «Malimin hesabini veriyordum» cevabini verdi.

Su adamlar Abdurrahman'in haline bak. Abdurrahman Ibni Avf Peygamber (S.A.S.)'imiz ile birlikte uzun ve serefli bir ortak geçmise sahib. Ayrica O dünyada iken kendilerine cennete girecekleri müjdelenen on kisiden biri idi. Buna ragmen varligi yüzünden bu derece sikintiya düstü.

Peygamber'imiz (S.A.S.) bir gün bir fakirin ziyaretine gider, evinde hiç bir sey olmadigini görür. Bunun üzerine «eger bu fakirin nuru bütün yeryüzü halkina dagitilsa hepsini kaplardi» buyurur.

Peygamber'imiz (S.A.S.) bir gün sahabilere:

«Beni dinleyin, size cennetin sultanlari kimlerdir, söyleyeyim mi?» buyurur, sahâbiler: «Tabii, buyur ya Rasûlallah» derler. Bunun üzerine Peygamber'imiz sözlerine söyle devam eder:

«Bütün düskün, itibarsiz, yüzü kirli, saçi basi karisik, yazlik ve kislik ki soguk elbiseden baska giyecegi olmayan ve hiç kimsenin tarafina bakmadigi ve fakat Allah (C.C) adina bir konuda yemin etse. O'nun tarafindan mahcub edilmeyerek hakli çikarilan kimseler» dir.

Sahâbilerden Imran Ibni Hüseyin (R.A.) der ki: Peygamber'imiz (S.A.S.) bana diger sahabelerden daha çok önem verir, bana farkli bir ilgi gösterirdi. Bir gün bana:

«Yâ Imran, bizim nazarimizda senin farkli bir önem ve mevkiin var, benimle birlikte kizim Fatma'nin ziyaretine gelir misin?» diye buyurdu.

Ben de O'na «hay hay, anam - babam sana feda olsun. Yâ Rasûlallah (S.A.S.)» diye cevap verdim. Bunun üzerine birlikte kalktik, yola koyulduk. Fatma'nin evine varinca durdu ve kapiya vurdukten sonra içeriye «selâmün aleyküm, girebilir miyim?» diye seslendi. Hz.Fatma (R.A): «buyur. Yâ Resûlallah» dedi. Bunun

üzerine «yanimdaki arkadasimla birlikte mi?» diye sordu Hz. Fatma: «yanindaki kim? yâ Rasûlallah» dedi.

Peygamber (S.A.S.)'imiz «Imran» dedi. Hz. Fatma: «seni peygamber gönderen Allah (C.C) hakki için üzerimde sedece bir aba var» dedi. Peygamber (S.A.S.)'imiz kapidan eli ile tarif ederek onu söyle söyle yap dedi. Hz. Fatma: «haydi vücudumu öylece örteyim. basimi ne ile kapatacagim?» diye sordu.

Bunun üzerine Peygamber (S.A.S.)'imiz belinden kusagini çözerek ona atti ve ona «al bununla basini bagla» dedi. Bundan sonra O'na izin verildi de içeri girdik. Peygamber (S.A.S.)'imiz «selâmün aleyküm, kizcagizim, geceyi nasil geçirdin?» diye hatirini sordu.

Hz. Fatma: «Allah (C.C)'a yemin ederim ki, sanci ile sabahladim. Yiyecek bir seyin olmamasi zaten agir olan sancimi daha da siddetlendirdi. Açlik bana çok dokundu» dedi.

Bunun üzerine, Peygamber (S.A.S.)'imizin gözleri yasardi, «yavrum, canini sikma, Allah (C.C)'a yemin ederim ki, üç gündür agzima bir lokma koymadim. Ben Allah (C.C) katinda senden daha yüksek rütbeliyim. Eger dileseydim, Allah (C.C) bana yemek gönderirdi. Fakat ben Ahireti, dünyaya tercih ettim.»

Sonra eli ile Hz. Fatma'nin omuzuna vurarak «müjdeler olsun! Allah (C.C)'a yemin ederim ki, sen cennetlik kadinlarin önderisin» buyurdu.

Hz. Fatma O'na: «Firavun'un karisi Asiye ile Meryem'in dereceleri nedir?» diye sordu.

Peygamber (S.A.S.)'imiz ona: «Asiye kendi devrindeki kadinlarin, Meryem de o devrin kadinlarinin, sen de kendi devrindeki cennetlik kadinlarin önderisiniz. Her üçünüzün de kamistan birer köskü olacaktir, orada ne sikinti, ne gözyasi ve ne de üzüntü var. Amcanin oglunun (Hz. Ali'nin, yoksulluguna kanaat et. Vallahi seni hem dünyada ve hem de âhirette efendi olan bir kocaya verdim.»

Hz. Ali'nin (K.V.) rivayet edildigine göre Peygamber (S.A.S.)'imiz söyle buyuruyor:

«— Insanlar fakirlerini horladiktan, dünyayi imar etmeye karsi düskünlük gösterdikleri ve altin para biriktirmek üzere paralarina da kiyasiya yaristiktan zaman Allah (C.C) onlara dört belâ indirir:

1) Kitlik. 2) Devlet baskaninin zulmü. 3) Devlet memurlarinin hiyaneti, 4} Düsmanlarin heybeti.»

Sahâbilerden Ebû Derda (R.A.) der ki, «iki dirhem parasi olanin hesaplasmasi yahut hapsedilemesi, bir dirhemi olandan daha çetindir.»

Bir gün halife Hz. Ömer Sait Ibni Amir'e (R. Anhuma) bin dinar gönderir. Âmir eve üzgün ve bitkin olorak döner. Karisi «fena bir sey mi oldu» diye sorar. Âmir «en fenasi oldu» diye cevap verir. Bir müddet sonra karisina «bana eski hirkani getir» der. Kadinin getirdigi hirkayi sökerek bir kaç tane kese haline getirir, arkasindan parayi fakirlere dagitmak üzere bu keselere bölüstürür.

Daha sonra namaza kalkar, sabaha kadar hem kilar, hem gözyasi döker, bu arada

karisina söyle der.

«Ben Peygamber (S.A.S.)'imizin söyle dedigini duydum:

«Ümmetimin fakirleri zenginlerden besyüz yil önce cennete girerler, öyle ki, o sirat zenginlerden biri fakirlerin kalabaligina karisarak onlarla birlikte cennete gitmek ister, fakat yakalanarak aralarindan çikarilir.»

Ebü Hüreyre (R.A.) der ki: «Su üç kimse hesaba çekilmeden dogrudan dogruya cennete girecektir:

«1 — Giydigi elbiseyi yikamak isteyip de üstünü degisecek eski bir elbisesi olmayan kimse,

2 — Ocagi üzerinde iki tencereye kaynamayan kimse.

3 — «Içecegimi verin» dedigi zaman kendisine: «hangisini istiyorsun» diye sorulmayan kimse.»

Derler ki fakirin biri bir gün Süfyan-üs Sevrî'nin (rahimehullah) yanina girdi ve sohbetine katilmak istedi. Süfyan adama «buyur, eger zengin olsaydin, seni yakinima almazdim» dedi.

Fakirlere daha fazla sokuldugu için ve zenginlere yanasmaktan hoslanmadigindan doiayi zengin dostlari «keske fakir olsaydik» diye hayiflanirlardi.

Muemmü (R.A.) der ki. «Sevrî'nin meclisinde en az önem verilenlerin zenginler, en cok itibar edilenlerin fakirler oldugunu gördüm.»

Ehli hikmetten bir zât der ki: «zavalli insanoglu! Eger fakirlikten korktugu kadar cehennemden de korksa ikisinden de kurtulurdu. Eger zenginlik pesinden kostugu kadar cennetin de pesinden kossa idi ikisini de kazanirdi. Davranislari ile insanlardan çekindigi kadar kalbi ile Allah (C.C)'dan da korksa hem dünyada hem de Ahirette mes'ud olurdu.»

Ibni Abbas (R.A.) der ki, "zenginlikten dolayi hürmet edip fakirlikten dolayi hor gören lânetlidir."

Lokman-i Hekim ogluna nasihat ederken der ki: «Hic kimseyi, elbisesi eskidir diye hor görme. Cünki senin ve onun Rabb'iniz aynidir.»

Yahya Ibni Muaz (r. a.) der ki, «fakirleri sevmen, Peygamberlerin ahlâkmdandir. Onlar ile bulusup sohbette bulunmayi tercih etmen salihler alâmetlerindendir. Onlar ile sohbetten kaçinman ise münafiklarin alâ metlerindendir.»

Eski din kitaplarina dayanarak söylendigine göre. Ulu Allah (C.C) peygamberlerinden birine söyle buyurdu:

"Sana kizarak gözümden düsmenden sakin, cünki o zaman dünyayi basina belâ ederim."

Hz.Ayse kendisine Hz. Muaviye, Ibni Âmir ve baskalarinin zaman zaman yaptiklari bagislardan biriktirdigi yüz bin dirhemi bir gün içinde fakirlere dagitirdi." Oysa ki. o sirada giydigi hirka yamali idi ve oruçlu oruçlu oldugu için cariyesi ona «bana bir dirhem versen de sana aksam iftar etmen üzere biraz et alsam.» diyordu. Hz.

Ayse (R. Anha) cariyesine «hatirima geririsen veririm» diye basindan savmisti.

Cünki kanaatkar hayat tarzi ona Peygamber (S.A.V)'imizin tavsiyesi idi. Sagliginda ona söyle buyurmustu: «Eger bana kavusmak istersen fakirler gibi yasayacaksin ve zenginler ile düsüp kalkmaktan mümkün oldugu kadar uzak duracaksin.
Sirtindaki hic bir hirkayi yamalamadan eskidi diye atma.»

Adamin biri Ibrahim Ibni Edhem'e (R.A.) on bin dirhem getirir. Ibrahim bu hediyeyi almak istemez. Adam israr edince ona «on bin dirhem karsiliginda adimi fakirler kütügünden sildirmemi mi istiyorsun? Bunu hic bir zaman yapamam» der.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Islâm Dinine girene ve ancak gerekli ihtiyaçlarini karsilayan bir hayat yasamasina ragmen halinden memnun olana müjdeler olsun!»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ey fakirler! Allah (C.C)'a karsi kalbden hosnutluk besleyiniz ki, fakirliginizin sevabina kavusasiniz. Aksi halde sevaba eremezsiniz.»

Bir önceki hadisle «kanaatkar» sifati takiliyor, yukardaki hadiste ise o «Allah (C.C)'a karsi razi» diye tanitiliyor. Her iki hadisin ana fikri, hasis fakirin sevap kazanamayacagini acikliyor. Fakat fakirligin fazileti hakkinda ileride inceleme konusu yapacagimiz ana prensipler, her fakirin derecesine göre yoksulluguna karsilik sevap kazanaccgini gösterir.

Ihtimâl burada söz konusu edilen «hosnutsuzluk» dan murat Allah (C.C)'in kuluna dünya servetinden uzak tutmasi hususundaki fiiline riza göstermemektir. Oysa nice mal sevdalisi vardir ki, mali olsun diye dilemesine ragmen, niçin kendisine yoksulluk takdir etti diye Allah (C.C)'a isyan etmeyi aklindan bile geçirmez. Onun bu fiilinde hiç bir kerahat yoktur. Demek ki. fakirligi sevapsiz birakan Allah (C.C)´in iradesine karsi çikmaktir.

Hz. Ömer'in (R.A.) rivayet ettigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurmustur.

«— Her seyin bir anahtari vardtr, cennetin anahtari da hallerine hosnutluk ile katlandiklarindan dolayi fakirleri ve fakirleri sevmektir. Onlar Kiyamet Gününde Allah (C.C)'in yakinlaridir.»

Hz. Ali'nin (K.V.) rivayet ettigine göre, Peygamber'imiz (S.A.V) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C)'in en sevdigi kul, eline geçen rizka kanaat ederek Allah (C.C)'dan razi olandir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C)'im! Muhammed soyun dünyada yetecek kadarcik rizik ver.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Zengin - fakir herkes Kiyamet Günü, keske dünyalik payi zarurî geçimime yetecek kadar verilseydi, diye temenni edecektir.»

Allah (C.C) Hz. Ismail'e (A.S.): «Beni kalbi kirik kullarimin yaninda ara» diye vahyetti. Hz. ismâl «Allah (C.C)'im! Kimdir bunlar» diye sordu. Allah (C.C) ona «Dogruluktan sapmayan fakirler» diye cevap buyurdu.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

Allah (C.C), Kiyamet Günü söyle buyurur: "Nerede benim seçmin kullarim. Melekler, «ey Rabb'im.z, kimlerdir onlar?» diye sorarlar. Allah (C.C) söyle cevap buyurur: Benim verdigime kanaat eden ve takdirime razi olan müslüman fakirleridir. Simdi derhal onlari cennete alin.» Bunun üzerine hemen cennete girerler. Herkes hesap vermek üzere öteye - beriye kosusurken onlar orada yemek ve içmekle mesgul olurlar."

mmmm

Bu müjdeler, «verilene kanaat eden» ve «haline razi» fakirler hakkindadir. Bunlarin ötesinde. bir de «dünyadan el - etek çekmis» fakirler var dir, onlarin faziletini de. Allah (C.C) için verirse, ilerde inceleyecegiz.

«Riza» ve «kanaat» hakkinda da bir çok menkibeler ye büyük sözleri vordir. Hiç süphesiz «kanaatin» ziddi. «tamahkarlik»´tir.

Hz. Ömer (R.A.) der ki; «tamahkârlik fakirlik, tokgözlülük zenginliktir. Çünki her kim elinde bulunana kanaat ederek baskalarinin elindekine goz dikmezse hiç kimseye muhtaç olmaz.»

Ibni Mes'ud (R.A.) der ki: Her gün bir melek Ars'm altindan insanlara söyle seslenir, «ey ademoglu! Ihtiyaçlcrini karsilamaya yeterli olan az mal, seni azdirmaga sebep olan çok maldan daha hayirlidir.»

Ebû Derdâ (R.A.) der ki, «herkes derece derece akildan noksandir. Cünki herkes dünyaca bir kazanç ziyadesine kavustugu zaman sevinç ve kivanç duyuyor. Oysa gece ve gündüz, durmadan insan ömrünü kemirmek ile mesgul iken bunun üzüntüsünü kimse duymaz. Yazik insanogluna, kisalan ömre karsilik artan malin ne faydasi olur ki!»

Ehli Hikmetten bir zata, «sence zenginlik nedir?» diye sorarlar, adam da «az seyler dilemen ile zaruri ihtiyaçlarini karsilayacak kadar mala razi olmandir» diye cevap verir.

Anlatildigina göre. Ibrahim Ibni Edhem (r. a.} önceleri, Horasan'in ileri gelen zenginlerinden biri idi. Bir gün köskünün balkonundan etrafi seyrederken gözüne köskün avlusunda bir adam ilisir. Adam elindeki kuru yufkayi yer ve uykuya yatar.

Ibrahim hizmetçilerinden birine adami göstererek uyaninca onu yanina çagirmasini söyler. Hizmetçi efendisinin dedigini yaparak az sonra adami huzuruna getirir. Ibrahim adama «yahu ekmegi yerken aç miydin» diye sorar, adam «evet» diye cevap verir. Ibrahim «peki. o yufka ile doydun mu?» diye sorar, adam «evet» der.

Ibrahim «Sonra rahat uyudun mu» diye sorar, adam «tabii» diye cevap verir. Bunun üzerine Ibrahim «çinden nefis bu kadarla yetindigine göre ben dünyayi ne

yapayim» der.

Amir Ibni Abdülkays (R.A.) tuza batirilmis bakla yerken üzerine biri gelir ve ona «Ey Allah (C.C)'in kulu, dünyadan bu kadarlik paya razi misin» diye sorar. Amir «Sana bundan çok daha kötüsüne razi olanlari açiklayayim mi» der. Adam «kim onlar»'diye sorar, o da «Ahirete karsilik dünyaya razi olanlar» diye cevap verir.

Muhammed Ibni Vasi (R.A.) karni acikinca çantasindan kuru ekmek çikararak suda islatir ve tuza batirarak yer ve derdi ki, «Dünyanin bu kadarina razi olanlar, kimseye muhtaç olmazlar.»

Hasan-ül Basrî (R.A.) söyle der ki: «Allah (C.C)'in laneti öyle kimseler üzerîne olsun ki, Allah (C.C) onlara yemin ederek söz verdigi halde O'na inanmamislardir.» Arkasindan su âyeti okumustur:

«— Sizin rizkiniz ve size vaadolunan seyler göktedir. Gök ve yerin Rabb'ine yemin ederim ki bu Haktir.»

(Zâriyat Sûrec-i Celilesi. 22—23)

Sahâbilerden Ebû Zerr (R.A.) bir gün halk arasinda otururken karisi çikagelir ve ona «Evde ne yiyecek var ne de içecek, sen bunlarin arasinda oturuyor musun» diye çikisir. Ebu Zerr esine der ki, «Behey kadin, önümüzde öyle bir sarp geçit var ki, ondan ancak halini saklayanlar kurtulabilir. Bu cevap üzerine kadin haline razi olarak evine döner.

Zennûn-i Misr: (R.A.) der ki, «Küfre en yakin kimse sabirsiz fakirdir.»

Ehli hikmetten birine «malin-mülkün nedir» diye sorarlar, o da söyle cevap verir, «Disa karsi tok gözlülük, içimden iktisat ve baskalarinin malina göz dikmemek»dir.

Rivayet olunur ki eski semavi kitaplardan birinde Allah (C.C) söyle buyurur:

"Ey ademoglu, dünyanin tümü senin olsa sana düsecek olan geçinecegin kadaridir. Buna göre eger ben sana geçimini saglayacak kadar verir, geriye kalan dünya varliginin hesabini baskalarinin omuzlarina yükLersem, sana iyilik etmis olurum.»

Kanaat hakkinda bir sâir söyle der:

«Insanlara el açma, Allah (C.C)'a yalvar.

Kanaatkar ve tok göziü ol, cünki seref tok gözlülüktedir.

Akraba ve yakinlarina bel baglama.

Cünki zengin, baskalarina ihtiyaç duymayandir.»

Bu mânâda baska bir sâir de söyle der:

«Zaman hangi kapisini kapayayim diye tahminde bulunarak gözetirken.

Ey mal biriktiren ve harcamadan kaçinan? Ölümün nasil gelecek?

Acaba bir sabahleyin ansizin baskin mi yapacak,

yoksa onunfa birlikte yola çiktiktan bir müddet sonra yoiunu keserek mi? diye düsünen!

Birçok servet biriktirmissin, söyle bana bu serveti.

Bir gün gelip de dagitasin diye mi biriktirdin?

Senin yanindaki mal, varisleri için yigilmistir.

Malin, ancak onu yolunda harcarsan senindir.

Güven içinde sabahlayan, gene ne kadar huzur içindedir!

Riziklari bölüstüren onun da rizkini ayirir» diyerek.

Onun yüzü taptazedir, eski degildir.

Kanaatin alanina siginan kimse.

Onun himayesi altinda karsilasmaz uykusunu kaçiracak bir kederle.»

35.Allah'dan Başkasını Dost Edinmek

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Zâlimlere meyletmeyiniz ki, cehennemi boyLamayasiniz. Zaten Allah'dan baska yardimcilariniz yoktur. Sonra O'ndan yardim göremezsiniz."

(Hûd Sûre-i Celilesi. 113)

Bir tefsir âlimi yukardaki âyet hakkinda sunlari yaziyor, «Bütün dil âlimleri âyette gecen «rükün» kelimesinin azlikcokluk farki söz konusu olmaksizin kayitsiz sartsiz olarak «meyil ve siginma» mânâsina geldiginde görüsbirligi içindedirler.

Abdurrahman Zeyd. «Buradaki Ruk'un» yardakçilik etmektir. Bu da zâlimlerin küfrüne karsi ses çikarmamaktir» der.

Ikrime {R.A.) ise onlara meyil göstermeyin yasaginin «Onlar ile hiç bir sekilde isbirligi yapmayiniz» demek oldugunu belirtir.

Anlasiliyor ki âyetle umumî olarak müsriklerle fasik müslümanlara meyil etmek yasaklanmistir.

Nisabûrî tefsirinde der ki, «muhakkikler bu âyette yasaklanan "meyil gösterme" nin «zalimlerin tutumundan memnun olma, onlarin yolunu baskalarina karsi övmek ve güzel göstermek ve onlarin her hangi bir haksiz davranisina ortak olmak» demek oldugunu belirtiyorlar. Bu görüsü ileri sürenlere göre, her hangi bir zarari önlemek üzere veya geçici de olsa belirli bir yarar saglamak amaci ile zâlim yetkililere basvurmak âyette yasak onan «meyil göstermek» mefhûmuna girmez.

Nisabûrî diyor ki «Bence bu görüs, yasama ve ruhsat yoludur, zâlimlerin hepsi ile uzak kalmak iktiza eder, Allah (C.C) kuluna kâfi degilmidir?

Ben de derim ki Nisaburi [r.a.) dogru söylemistir, zâlimlere meyletme maddesini kökünden kesmek evlâdir. Bu husus bu zamanlardaki kötülükten nehiy, iyilige emir mümkün olamiyor. Halbuki zâlimlere meyletmede nice aldanma ve aldatmalar vardir. Bazi bakimlardan davranislari zulüm sifatini kazananlara belli belirsiz meyil göstermek, insani bu sekilde cehennemin atesine yakalanmaya sürüklüyorsa zulüm ve haksizligin içine batmis, kimseler son derece meyletmek, onlarin çevresine katilmaya, yardakçilari olmaya can atmak, onlarla semimi ahbapliklar kurup kötülüklerinde davranis ortakligina girismek, verdikleri nisan ve rütbeleri takinmaktan iftihar duymak, onlarin geçici saltanatinin parlakligina kamasan gözlerle bakmak, aslinda basak tanesinden daha dayaniksiz ve sivrisinek kanadindan daha güçsüz olduklari halde geçici olarak ellerinde bulunan ihtisama imrenmek, eger bütün bunlar, böylesine yürekten taraftar olmaktan ileri gelmiyorsa, bunlar hakkinda ne demeli, istenen de...

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— insan dostunun dinindendir. Buna göre herkes kimleri dost edindigine iyi baksin.»

Rivayet olunur ki Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurmustur:

«— Iyi bir sohbet arkadasi misk saticisi gibidir, sana misk vermese bile üzerine kokusu bulasir. Kötü bir sohbet arkadasi körük çekene benzer, tutusturdugu ates seni yakmasa bile üzerine dumani bulasir.»

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Allah'dan baskalarini dost edinenler, agdan yuva yapan örümcek gibidirler. Oysa ki, eger bilseler, hiç süphesiz örümcek yuvasi yuvalarin en çürügüdür»

(Ankebût Sûre-i Celilesl - 41)

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bir zengine zenginliginden- dolayi saygi gösteren kimse dininin üçte birini kaybetmistir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Fâsik övüldügü zaman Allah (C.C) gadaba gelir ve bu yüzden Ars titrer.»

Ulu Allah (C.C) buyuruyor ki:

"O gün biz herkesi teker teker imami ile çagirinz. Kitabi sagdan verilenler yok mu? Onlar kitablarini okurlar ve en ufak bir haksizliga ugratilmadiklarini görürler»

(Isra Sûre-i Celilesi - 71)

Herkesin imâmi çagrildigi bildirilen yer. «Arasat» meydanidir. Tefsir âlimleri âyette «herkesin teker teker birlikte çagirilacagini» belirttigi "imam"`in ne mânaya geldigi hakkinda farkli görüsler ileri sürüyorlar.

Ibni Abbas (R.A.) ile ona katilanlarin görüsüne göre âyetteki "imâm", içinde herkesin amelleri yazili bulunan defterdir. Buna göre âyetten maksadin herkes

defteri ile birlikte hesaplasmaya çagrilacagini belirtmektir. Kur'an'in su âyeti de bu görüsü desteklemektedir.

Ulu Allah (C.C) söyle buyuruyor:

«— Amel defterî sagindan verilenlere getince onlar, «îste defterim, alin okuyun onu» derler. Buna karsilik defteri soldan verilenlere gelince onlar da «keske defterim bana verilmeseydi!» derler.»

(Hakka Sûre-i Celilesi. 19—25)

Ibni Zeyd (r.a.) der ki imâm gökten indirilen kitaptir. Buna göre insanlar. «Ey Incil Ümmeti». «Ey Tevrat Ümmeti» ve «Ey Kur'an Ümmeti» diye huzura çagirilacaklardir.

Mücahid ve Katade'ye (r.a.) göre "imâm" ümmetlerin peygamberleri demektir. Buna göre «Ibrahim (A.S)'e bagli olanlari getirin.» «Musa (A.S)'ya uyanlari getirin», «Isa (A.S)'ya uyanlari getirin» ve «Muhammed (S.A.S)'e uyanlari getirin» denilecektir.

Hz. Ali (r.a) buyurur ki; «Bu âyetteki "imâm", insan topluluklarinin her devirdeki imâmi demektir. Buna göre her asrin halki, emirlerini uygulayip yasaklarindan kaçindiklari önderle huzura, cagrilacakiardir.

ibni Ömer'in. rivayet ettigi sahih bir hadise göre Peygamberimiz (S.A.S.) söyle buyurmustur.

"Allah (C.C) Kiyamet günü bizden önce ve sonraki bütün insanlari bir araya topladigi zaman her gaddar namina bir sancak dikilerek» «bu adam falan falan kimselere haksizlik eden kisidir» diye ilân edilir.»

Ebû Hureyre (R.A.) tarafindan rivayet edildigine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) yukardaki âyetin açiklamasi hakkinda söyle buyuruyor:

«— Onlardan biri çagirilarak defteri sagdan verilir, boyu atmis arsim olacak sekilde uzatilir, yüzü bembeyazdir. Basina parlak inciden bir tac konur. Adam hemen arkadaslarinin yanina kosar, uzaktan onu görünce hep birlikte «Allah'im! 8u adami bizim yanimiza getir, onu hakkimizda ugurlu eyle, diye dua ederler. Adam yanlarina varinca onlara «müjdeler olsun, hepiniz ayri ayri benim gibi olacaksiniz» der.»

Kâfire sira gelince yüzü kararir, boyu Hz. Adem (A.S) suretine göre altmis arsin olacak sekilde uzatilir. Onun basina da kâfirliginin alâmeti olacak bir tac giydirilir. Arkadaslari onu görünce hep birlikte «Allah'im! bunun serrinden sana siginiriz, onu bizden irak eyle, onu yerin dibine batir» derler. Fakat adam onlara gelerek «Kahrolasicalar, hepiniz bu kiliga gireceksiniz» der.

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Yeryüzü siddetli sarsinti ile sarsildigi zaman. Yeryüzü bütün agirliklarini disariya çikardigi ve insan «buna ne oluyor» dedigi zaman. O gün yeryüzü bütün haberini söyler. Çünki Rabb'i ona öyle vahyetmlstir. O gün insanlar, kendilerine amalleri gösterilmek üzere bölük bölük çikarlar. Kim zerre agirliginca iyilik yaparsa onu görür, kim zerre kadar kötülük islerse onu görür . (Zilzâl Sûre-i

Celilesi, 1—8)

Ibni Abbas (R.A.) yukardaki sûrenin «yeryüzü bütün agirliklarini çikardigi zaman» mealindeki âyeti açiklarken «yâni yeryüzü en derin tabakasindan sarsilcrak içindeki bütün ölüleri ve gömülü hazineleri disariya bikarir» demektedir.

Ebû Hureyre'nin (R.A.) rivayet olunduguna göre Peygamberimiz (S.A.S.) söyle demistir:

"O gün yer haberlerini söyler» âyetini okuduk da onun söyleyecegi haberler nelerdir, biliyor musunuz? dedi. Sahâbiler «Allah (C.C)ve Rasûl'ü bilir» dediler.

Bunun üzerine Peygamber (S.A.S.)´imiz buyurdu ki: «yeryüzünün haberlerini söylemesi her köle ve cariyenin üzerinde isledigi her amel hakkinda sahitlik etmesidir.»

Taberanî'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Yerden korunun. Çünki o sizin ananizdir, ayrica onun üzerinde, iyilik olsun, kötülük olsun her kim ne islerse onu haber verecektir.»

36.Sûr'a Üfürmek, Ürkmek, Mezarlardan kalkmak

Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

"Nasil rahat olayim ki. Sûr sahibi (Hz. Israfil (A.S)) boruyu agzina almis, cepheye dönmüs ve kulagini dikmis, ne zaman üfleme emri gelecegini beklemektedir.»

Mukatil'e {r.a) göre «Sûr» bir boynuzdur. Hz. Israfil (A.S) agzini boru seklindeki bu boynuzun üzerine koymustur. Boynuzun basinin çevresi yerle gök arasi genisligindedir. Israfil (A.S), gözünü Ars'a dikmis ne zaman ona ilk üfleme emri gelecegini beklemektedir.

Israfil (A.S) ilk defa Sûr'a üfleyince yerde ve göklerde bulunan her canli yere baygin düser. Yani Allah (CC)'in canli kalmalarini diledikleri disinda bütün canlilar, siddetli korku yüzünden oluverirler. Canli kalacak olanlar Cebrail (A.S), Azrail (A.S), Mikâil (A.S) ve Israfil (A.S)'dir. (Allah'in selâmi üzerlerine olsun.)

Bundan sonra Azrail (A.S), alacagi emir uyarinca sirasiyle Cebrail (A.S), Mikâil (A.S)ve Israfil (A.S)'in canini alir, en sonunda yine emir uyarinca kendisi ölür. Ilk sûr üflemesinin arkasindan ölen bütün canlilar, kirk yil öylece berzahta kalirlar. Kirk yil sonra Allah (C.C) Israfil (A.S)'i dirilterek ona Sûr'a ikinci sefer üflemesini emreder.

Bu durumu Kur'ân`I Kerim söyle bildirir:

Sonra ona (Sûr´a) bîr defa daha üflenir, o zaman onlarin (canlilarin) hepsi ayaküstü dikilmis bekler durumdadir.»

(Zümer Sûre-i Celilesi. 68)

Peygamber'imiz (S A S.) ayni bahisde söyle buyuruyor:

«— Bana peygamberlik verildigi zaman Sûr'un sahibi geldi, Sür'u agzina aldi bir adimini öne, öbür
adimini geriye dogru açti, her an ne zaman üfleme emri alacagini bekliyor, aman sûr'u üflemeden çekininiz.»

Simdi kabirlerden dogrulurken ilk bayginligin korkusunu hâlâ üzerlerinden atamamis olan ve haklarinda verilecek olan hükmün iyimi kötü mü oldugunun endisesine kapilan canlilarin zavalliligini, hayal kirikligini ve çaresizligini düsün.

Sen de aralarinda olsan onlar gibi gönül kirikligma ugrar, onlar gibi hayrette kalirsin. Hattâ yeryüzünün varliklarindan ve ileri gelenlerinden biri de olsan, ayni baskalari gibi saskinlik ve hayal kirikligi içinde olacaksin, yeryüzünün kirallari o gün herkesten daha zavalli, daha cüce ve daha önemsiz olacak, tohum tanesi gibi kalabaligin ayaklari altinda ezileceklerdir.

O sirada bütün vahsî hayvanlar, baslari öne egik olarak, daha önce mahlûkattan kaçtiklari halde bu defa onlarin arasina karisarak ve hic bir günaha bulasik olmadiklari halde yeniden dirilis emrine boyun egerek daglardan ve çöllerden Mahser'e dogru yönelirler.

Sûr üfürügünün ürküntüsünün dogurdugu bayginligin siddeti onlari da Mahser'e sürükleyerek daha önce insanlardan kaçtiklarini ve canlilardan ürktüklerini onlara unutturur.

Nitekim ulu Allah (C.C.) bu hususta söyle buyuruyor:

«— Vahsî hayvanlar diriltilip biraraya toplandigi zaman»

(Tekvir Süre-i Celilesi. 5)

Sonra manzaranin dehseti karsisinda ürpererek durumun farkina varacak olan inatçi kâfir ile seytanlar. Allah (CC)'in su âyetini dogru Cikarmak üzere, belirirler.

"Rabb'în hakki için biz onlari seytanlar ite birlikte toplayacak ve cehennemin çevresinde dizüstü çökmüs halde bekletecegiz."

(Meryem Sûre-i Celilesl, 68}

O zaman gerek kendi halini ve gerekse kalbinin oradaki halini düsün. Daha sonra bütün diriltilen canlilar cirilciplak, yalin ayak ve basi kabak olarak Mahser yerine nasil sevkedilirler. Bir bak da Mahser yeri dümdüz, bembeyaz, engebesiz.ve apaçik bir yerdir. Üzerinde ne arkasina saklanacak bir tümsek ve ne de içine girip saklanacak bir çukur var.

Birinci sefer Sûr'a üflendikten sonraki ikinci Sûr üflemesi ile bütün canli türlerini, aralarindaki bütün farkliliklara ragmen biraraya getirip Mahser yerine sevkeden Allah (CC), noksan sifatlardan ne kadar uzaktir! Bu manzara karsisinda bütün kalblerin ürkerek çarpmasi ve bütün gözlerin korkudan faltasi gibi açilmasi gAyet tAbiidir.

Nitekim Peygamber'i-miz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kiyamet Günü bütün insanlar, bitki, örtüsüz, siginak ve isaretsiz, dümdüz ve bembeyaz bir alanda toplanirlar.»

Zaten bu alani yeryüzü alanlari gibi sanma, aralarinda sadece isim ortakligi var.

Nitekim ulu Allah (CC.) söyle buyuruyor:

«— Yerin ve göklerin olduklarindan baska bîr duruma çevrildikleri o gün onlar (insanlar) tek ve hükmünde ortaksiz olan Allah'in huzuruna dikilirler.»

(Ibrahim Sûre-i Celilesî. 48)

Ibni Abbas (R.A.) der ki: «Bu degisiktik söyle gerçeklesir:

Yeryüzünün bazi yerleri kirpilir, bazi yerlerine eklemeler yapilir. Agaçlari, dallari, vadileri ve bunlara benzer engebeleri ortadan kalkarak tabaklanmis deri yüzeyine kan damlamamis bembeyaz bir yumurta kabugu ve üzerinde hiç bir günah islenmemis bir alan olarak yayilir.

Göklerin de günesi, ayi ve yildizlari ortadan kalkar.»

Ey zavalli insan, bu günün dehset ve fevkalâdeligine dikkat et. Bütün canlilar bu alanda toplandigi zaman gökteki yildizlar kayip, baslarina düser, günes ve ay kararir, bu arada bütün isik kaynaklari sönecegi için yeryüzü koyu bir karanliga gömülür.

Insanlar bu durumda iken diger taraftan gökyüzü meleklerin kimi eteklerinde ve kimi de dorugunda dururken bes yüz yil boyunca tepelerinde dönerek bütün katilik ve kalinligina ragmen paramparça olur.

Kimbilir, gök yüzü parçalanirken kulaklarina ne korkunç bir ses gelir. Gök o kadar iri ve sert gök cisimlerinin paramparça olarak bosluga düsmeleri ve yer yer sararmis sivi gümüs halinde akip inmesi, göklerin sivi bir maden haritasina, daglarin hallaç pamuguna dönüsmesi, insanlarin pervaneler gibi öteye beriye serpilmesi ve hepsinin yalin ayak çiripcıplak yürümesi kimbilir, ne korkunçtur!

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"insanlar yalinayak, çirilçiplak, sünnetsiz olarak ve kulak memelerine kadar tere batmis olarak yeniden dîrilip biraraya getirilir.»

8u hadisi rivayet eden Peygamber (S.A.S.)´imizin esi Hz. Sevda (RA) söyle diyor:

"Bu sözleri isitince Peygamber (S.A.S.)´imize: "ne çirkin sey!» Birbirimizin her tarafini görecegiz" dedim. Bana su cevabi verdi, "O gün herkesin kendi derdi, onlari birbirine bakmaktan alakoyar. Herkes baska sey ile ilgilene meyecek derecede kendi basinin derdine düser."

Ne dehsetli bir gün ki, herkesin edep yeri açikta oldugu halde kimse kimseye basini çevirip bakmaz. Nasil baksin ki, insanlarin bir kismi karin üstü ve yüz üstü sürünmekten takat bulup baskasina dönüp bakamaz bile!

Sahâbilerden Ebû Hureyre (R.A.) der ki: Bir gün Peygamber'imiz (S.A.S.)

buyurdu:

: «Kiyamet Günü insanlar üç gurup halinde Mahser yerine toplantiya gider. Binekliler, yayalar ve yüzüstü sürünenler.»

Aramizdan biri «Yâ Rasülallah: üçüncü gurup yüzüstü sürüne sürüne nasil yol alabilecek?» diye sordu, Peygamber'imiz ona: «O kimseleri ayaklari ile yürüten Allah (CC) yüzüstü süründürerek yol almalarini saglamaya da muktedirdir.»

Gözleri te görmedigi, aliskanlik haline getirmedigi seyi inkâr etmek insanin degismez huyudur. Eger insanoglu, yilanin karin üstü sürünerek simsek hizi ile yol aldigini gözleri ile görmese, ayaksiz yol almayi tasavvur etmeye bile yanasmazdi.

Aslinda ayak üstü yürümeyi görmeyen bir kimse için o da olacak bir sey degildir. Buna göre dünya ölçülerine uymuyor diye Kiyamet Günü hakkinda bildirilen sasirtici gelismelerden her hangi birini inkâr etmekten sakinmalisin. Çünki eger sen daha önce gözlerin ile görmemis olsaydin, sana sunulacak olan bir takim sasirtici dünya gelismelerini de siddet ile inkâr ederdin.

O halde kendini çirilçiplak, perisan, zavalli, saskin, apisip kalmis bir durumda hakkinda verilecek hükmün iyi mi, fena mi oldugunu beklerken ayak üstü dikilmis olarak gözlerinin önüne getir, kafanda kendini böyle canlandir ve bu manzarayi hic bir zaman hafizandan silme, cünki durum, her türlü tarifin üstünde kalan bir önem tasimaktadir.

Sonra tasavvur etmeye devam ederek su gerçekleri de gözlerinin önüne getir:

Insan, melek, cin, seytan, vahsi ve yirtici hayvan, kus olsun, yerlerin ve göklerin bütün canlilari toplanip biraraya yigiliyor. Biline gelen hafifligi giderilmis ve isisi kat kat yükseltilmis olan günes, canli yiginin neredeyse tepesine degecek sekilde yakinina indiriliyor. Ars'in gölgesinden baska hiç bir gölge kalmiyor ve bu gölgenin altina beiirli ibadetleri isleyerek Allah (CC)'a yakin olma serefini kazananlardan baskasi alinmiyor.

Ars'in gölgesi altina alinanlar ile disarida kalanlar arasindaki fark, korkunç günes isisi altinda hoslananlarin baygin hali ve yüzlerinden okunacak olan izdiraplannin siddeti ile derhal farkediliyor.

Bunlar yaninda o günkü canlilar kalabaligini tasavvur et. Bir yandan tarife sigmaz kalabalik yüzünden, öteyandan kimi yürürken kimi süründügünden ötürü her canli birbirini itip kakiyor. Bütün bu sikintilara bir de Allah (CC)'in huzuruna dikilince içine düsülecek perisanlik ve rezilligin doguracagi korku ve utanç ve mahcubiyet ekleniyor.

Günes alevi, nefeslerin yalazi, utanç ve endisenin harareti ile yükselen kalb atesi bir oraya geliyor. Teker teker her kil dibinden bosanip yere akarak denizlesen ter deryasi canli vücüdlar boyunca yükseliyor. Her canli Allah (CC) katindaki derecesine göre kimi diz kapaklarina kimi bellerine, kimi kulak memelerine ve kimi de nerdeyse içinde kaybolacak derecede bu ter deryasina batiyor.

Ibni Ömer'den (R.A.) rivayet edildigine göre Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

«— Kiyamet Günü insanlar Allah (CC)'in huzuruna dikilince yan kulak hizasina kadar tere batar.»

Ebû Hüreyre'nin rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S) söyle buyuruyor:

«— Kiyamet Günü insanlar, öylesine terler ki, terleri bir yandan yetmis kulaç yerin dibine sizarken bir yandan da kulak hizalarina yükselecek kadar herkesi içine alir.»

Baska bir hadiste Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Insanlar. Kiyamet Günü kirk yil gözlerini semaya dikmis olarak ayakta dururlar ve çektikleri sikintidan dolayi içinde gömilesîye ter akitirlar."

Ukbe-Bin Amir'in rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurmustur:

"Kiyamet Günü günes yere öyle yaklasir ve insanlar öyle terler ki, kiminin teri topuguna, kimininki ayak bilegine, kimininki dizlerine, kimininki kalçasina, kimininki bögrüne, kimininki agzina varacaktir."
Peygamber'imiz böyle derken eti ile agzina gem vurdu, kimisi de terine tamamen gömülür (bu sirada da eli ile söyle basina vurdu.)»

Ey zavalli insan. Mahser yerinde toplanacak olanlarin karsilasacaklari sikintilari ve dökecekleri terleri düsün. Bu agir sikintilara dayanamayanlarin bir kismi Allah (CC)'a seslenerek «yâ Rabb'i, cehenneme göndecek bile olsa beni bu sikinti ve bekleme azabindan kurtar.» diye yalvarirlar.

Bütün bunlar, henüz hesapaasmaya çekilmeden ve azaba çarpilmadan çekilecek olan sikintilardir. Sen de bu sikintilar ile yüzyüze geleceklerden birisin. Terinin nerene kadar çikacagini simdiden bilmiyorsun.

Bilmezsin malûmun olsun ki. Hacc, cihad, oruç, namaz, müslümanlarin sikintisini gidermeye kosmak, iyiligi emrederek kötülükten alakoymak ugruna yorulmak gibi Allâh (CC) yolunda gayretler vererek dökülmeyen terler. Kiyamet alaninda korku ve utançtan dökülecek ve orada daha uzun müDdet sikintiya katlanmaya yol acacaktir.

Insanoglu cehalet ile aldanmadan kurtulsa, ibadet ugruna sikinti çekerek terlemenin doguracagi yorgunlugun, Kiyamet Günü çekilecek sikintilarla bekleme azabinin yol açacagi terlemenin yorgunlugundan hem daha kisa ve hem de daha kolay oldugunu anlamakta güçlük çekmez.

Çünki o gün hem pek çetin ve hem de çok uzundur!

37.Mahlûkat Arasında Verilecek Hüküm

Sahabilerden Ebû Hureyre'den (R.A.) rivayet edildigine göre, Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«Müflis, kimdir, bilir misiniz?» Biz «Aramizda müflis, parasi, pulu ve mali

kalmamis kimsedir yâ Rasûlallah diye cevap verdik. Bunun üzerine Peygamber (S.A.V)´imiz söyle buyurdu.

"Ümmetimin asil müflisi. Kiyamet Günü Allah (CC)'in huzuruna namaz, oruç ve zekât ile geldigi halde falana küfrettigi, filâna iftira ettigi, berikinin malini yedigi, ötekinin kanini döktügü, bir baskasini dövdügü ortaya çiktigi için yaptigi iyiliklerin bir kismi falan, öbür kismi filâna verilen ve borçlari karsilanmadan iyiligi bittigi takdirde hak sahiplerinin günahlari kendisine devredilerek böylelikle cehenneme atilan kimsedir."

Böyle bir hesaplasma gününde basina gelecekleri söyle bir düsün. Çünki riyadan ve seytanin öbür tuzaklarindan kurtulmus bir iyiligin pek yok. Buna ragmen uzun bir süre içinde seytan tuzaklarindan ve riyadan kurtanlabilmis bir iyiligin sahibi olursan onun basina da haksizlik ettigin kimseler üsüsür ve onu hemencecik elinden alirlar.

Kendini dogru yoldan ayirmayarak devamli olarak gündüz oruç tutsan ve geceleri de namaz kilsan bile hemen hemen her gün bütün iyi amellerini silip götürecek kadar dedikodu yaptigini görürsün. Yedigin haramin, harami helâl mi oldugu kesinlesmemis davranislarin ve ibadetlerdeki kusurlarin ne olacak? Boynuzsuz hayvandan hak alinarak boynuzluya verilecek olan ince hesap günü haksizliktan kurtulmayi nasil umabilirsin?

Sahabilerden Ebû Zerr (R.A.) der ki; «Bir gün Peygamber (S.A.V)'imiz boynuz boynuza dögüsen iki koç gözüne ilisti. Bana dönerek:

«Yâ Ebû Zerr, su koçlarin ne üzerine boynuzlastiklarini biliyor musun?» diye sordu. Ben O'na «hayir, bilmiyorum» diye cevap verdim. O bana dedi ki. «Fakat Allah (CC) bu kavganin sebebini biliyor ve Kiyamet Günü aralarinda hüküm verecektir.»

Ebû Hureyre (R.A.):

«Yeryüzünde kimildayan bütün canlilar ve ucan bütün kuslar sizin gibi birer ümmettirler.» (En'am Sûre-i Celilesi. 38) mealindeki âyet hakkinda söyle der:

"Hayvanlar ve kuslar da dahil olmak üzere bütün canlilar Kiyamet Günü yeniden diriltilerek biraraya toplanir ve boynuzsuz koyunun hakkini boynuzlu koyundan alacak derecedeki hassas ilâhî adalet bütün canlilara uygulanir. Bundan sonra Allah (CC) hayvanlara ve kuslara "simdi toprak olun" diye emir buyurur.

Iste o sirada önlerindeki azabi apacik gören kâfirler: «keske ben de toprak olaydim.» diyeceklerdir.

Behey zavalli, o gün al eline defterinin uzun yorgunluklar pahasina islemis oldugun iyilikler sayfasini bos görüp «nerede benin yapmis oldugum iyilikler» diye sorunca «onlar haksizlik ettiklerin kimselerin defterlerine nakledildi» , cevabini alinca ve bir ömür boyu nefsinin arzularina karsi direnerek kaçindigin günahlar ile amel defterinin kötülük sayfalarini dopdolu görüp:

«Yâ Rabb'i, bunlar benim hiç islemedigim kötülüklerdir» deyince.

«Bunlar dedi -(kodusunu yaptigin, küfrettigin, haklarinda kötülük kurdugun alis -

veriste, komsulukta, karsilikli konusurken, tartisirken, ders çalisirken, ilmî arastirma yaparken veya baska her hangi bir ortak münasebet esnasinda aldattigin, hakkini yedigin kimselerin günahlaridir» diye cevap alinca halin ne olacak!

Ibni Mes'ûd'un (R.A.) rivayet ettigine göre PeyGamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Seytan, Islâm âleminde puta taptirmaktan ümidini kesmistir. Fakat daha hafif düsüklüklere düsmenizi yeterli görecektir ki, onlar da zulümlerdir. Buna göre elinizden geldigi kadar zulümden sakininiz."

Çünki kul. Kiyamet Günü dag kadar ibadet ile Allah (CC)'in huzuruna varir ve bu ibâdetlerin kendisini cehennemlik olmaktan kurtarmaya yeterli oldugunu, fakat orada biri cikagelerek «yâ Rabb'i, bu adam bana karsi faian haksizligi isledi» deyince Ailâh (CC) da : «O halde ondan su iyiligi sil» diye buyurur. Böyle böyle defteri silinerek sonunda hiç bir iyiligi kalmaz.

Bu durum suna benzer. Bir yolcu kafilesi düsünün, kiraç bir yerde konaklamislar, yanlarin da yakacek bir seyleri yok. Fakat yolcular dört bir yana dagilarak odun toplamislar ve çok geçmeden biraraya gelince ortaya bir yigin odun çikarak ates yakmislar. Iste günahlarin birikmesi de böyle olur.»

«Sen de onlar da öleceksiniz. Sonra hepiniz Kiyamet Günü aranizdaki davalar ile ilgili olarak durusmaya çikacaksiniz» (Zümer Sûre-i Celilesi. 30—31) , mealindeki âyetin indigi zaman sahâbilerden Zübeyr (R.A.):

«Yâ Rasûlellah, biribirimizi ilgilendiren günahlar yeniden dâva konusu mu edilecek?» diye sordu Peygamberimiz (S.A.S.) ona:

«tabii, her hakliya hakki geri verilmek üzere aranizdaki meseleler yeniden dâva konusu edilecek» diye cevap verdi. Bunun üzerine Zübeyr «vallahi, çok çetin is» dedi .

Sen de yanlis atilan bir tek adima bile göz yumulmayan, haksiz yere atilan bir tek tokata veya söylenen bir kelimelik söze bile müsamaha gösterilmeyerek mazlumun hakki zalimden alinan günün önemini iyi kavra.

Sahâbilerden Hz. Enes (R.A.) der ki, bir gün Peygamber (S.A.V)´imizin söyle dedigini duydum.

«Allah (CC) bütün insanlari çirilçiplak ve topraga bulasmis halde yeniden dirilterek Mahser'de toplar. Sonra hem yakindan va hem de uzaktan duyulan bir ses ile söyle seslenir:

«— Ben hem sultan hem de hâkimim! Cennetlik bir kimse, üzerinde cehennemlik birinin hakki varsa, bu hak cehennemlige verilmeden kendisi cennete giremez. Buna karsilik cehennemlik birinde cennetlik birinin hakki varsa, ben de bu hakki cehennemlikten alip cennetlige vermedikçe o cehenneme girmez. Bu haksizlik isterse bir tokat olsun.»

Biz Peygamberimize «nasil olur? Hani bizler çirilçiplak ve toztop-rak içinde, yani baska hiç bir seyimiz olmaksizin Mahser'e gidecegiz» diye sorduk.

Peygamber (S.A.V)´imiz bize «hak alis - verisi iyilikler ve kötüfükler ile olacak»

diye cevap verdi.

Ey Allah (CC)'in kullari, baskalarinin mallarina el koyarak, irzlanna saldirarak, kalblerini kirarak ve onlarla kurdugunuz münasebetler sirasinda kötü huyluluk göstererek kullara haksizlik etmekten sakininiz. Çünkü sirf Allah (CC) ile kul arasinda kalan günahlarin afvedilmesi çabuk olur.

Üzerinde kul hakki bulunup yaptiklarina tevbe etmesine ragmen hak sahiplerinden helâllik almak imkâni bulamayanlar, haklarin sahiplerine verilecegi güne hazirlik olmak üzere iyi amel islemeyi artirmali, sirf Allah (CC)'in bilecegi. Allah (CC) ile kul arasinda kalan iyilikler islemeye eksiksiz bir ihlâs ile devam etmelidir. Böylelikle o kimsenin Allah (CC) 'in yakinligini kazanarak O'nun haksizliga ugrayanlarin isteklerini karsilamak üzere sevdigi kullar hesabina ayirdigi bagislardan pay almaya nail olmasi umulabilir.

Nitekim sahâbilerden Hz. Enes (R.A.) der ki: «Bir gün Peygdmber (S.A.V)´

imiz ile birlikte otururken bir ara azi disleri görünecek sekilde O'nun güldügünü gördük. Hz. Ömer (R A): «Ya Rasülallah, anam - babam sana feda olsun, neye güldün?» diye sordu. Peygamberimiz su cevabi verdi:

«— Ümmetimden iki kisi Allah (CC)'in huzurunda diz çöktü, biri «Yâ Rabb'i, bu kardesimden hakkimi al» dedi. Allah (CC)`da ötekine: «kardesinin hakkini kendisine ver» diye buyurdu. Verecekli adam «hiç bir iyi amelim kalmadi» dedi.

Bunun üzerine Allah (CC) alacakliya: «ne yapacaksin, arkadasinin sana verecek hiç bir iyi ameli kalmadi» diye buyurdu. Alacakli «o halde hakkim kadar günahimi üzerine alsin» dedi.

Böyîe derken Peygamber (S.A.V)'imiz yasli gözlerle «o gün öyle yaman bir gündür ki, her günahini sirtina yükleyecegi birini arar» diye buyurdu ve sözlerine söyle devam etti:

"Bu arada Allah (CC) alacakli tarafa: «kaldir basini da cennet bahçelerine bak» diye buyurdu. Adam basini kaldirarak «Yâ Rabb'i, altindan bir takim yüksek evler ile incilerle bezenmis sehirler görüyorum. Bunlar acaba hangi peygambere, veya hangi siddika yahut hangi sehide ayrildi» dedi.

Ulu Allah (CC): «Bu gördügün ev ve köskler bana bedelini ödeyenlere verilecek» diye buyurdu. Alacakli adam «Yâ Rabb'i, onlarin bedelini sana kim ödeyebilir» dedi. Allah (CC): «sen verebilirsin» diye buyurdu. Adam: «nedir o bedel» diye sordu.

Allah (CC): «Arkadasina hakkina bagislaman» diye buyurdu. Bunun üzerine alacakli adam: «yâ Rabb'i ona hakkimi bagisladim» dedi. Allah (CC)´da alacakliya «o halde onun elinden tut ve onu cennete götür» diye buyurdu.

Sonra Peygamber'imiz (S.A.S.) bize dönerek «Allah (CC)'dan korkun ve aranizda dogan anlasmazliklari barisçi yollardan halledin. Görüyorsunuz ki, Allah (CC) mü'minlerin arasini bulmaktadir» diye buyurdu.

Yukardaki hadis, helâlligi alinmamis hak sahipleri ile Allah'in arabuluculugu sayesinde hesaplasmanin ancak insanlar arasinda uzlastirici olmak ve benzeri

gibi" ilâhî huylari benimsemek ile mümkün olabilecegine dair bir uyari mahiyetindedir.

Simdi kendi kendine düsün. Eger Kiyamet Günü, amel defterin haksizliklardan yana bos çikarsa veya Allah (CC)'in lütfuna mazhar olup afva ugrar da ebedi saadete erisin kesinlesirse muhakeme yerinde ne benzersiz bir sevinç ile ayrilirsin. Artik «Riza» elbisesini giymis, sonrasi bedbahttik olmayan bir saadete ve her en sona erme tehlikesi ile karsi karsiya olmayan bir rahata ulasmis olacaksin!

Iste o zaman sevincinden kalbin yuvasindan uçacak gibi atar. yüzün ayin on dördü gibi ak ve parlak bir görünüme bürünüverir.

O sirada her türlü yükü sirtindan indirmis olmanin rahatligi içinde diger canlilar arasinda basi dik olarak yürüyerek calim satmana, alninda parildayacak olan mutiuluk rüzgâri ile «hosnutluk» serinliginin tazeligini tasavvur et. Dünyanin basindan sonuna kadar gelmss ve gelecek olan butun canlilar sana ve haline bakar, güzellik ve saadetine imrenirler.

Melekler etrafinda dolasarak sehidler huzurunda «bu falan oglu filândir. Allah (CC) ondan razi oldu ve onu hosnut etti. O artik sonrasi bedbahtlik olmayan bir saadete kavustu» derler.

Bu mertebeyi dünyada iki yüzlülük, yaltakçilik, yapmaciklik ve süslenip püslenerek insanlarin kalbinde kazandigin itibardan daha üstün görmüyor musun?

Eger bu mertebenin daha yararli oldugunun farkinda isen, daha dogrusu ikisini birbiri ile mukayese etmenin bile yersiz oldugunu kabul ediyorsan Allah (CC) ile aranda olan münâsebetlerini katiksiz samimiyet ve iyi niyete dayandirarak o mertebeye ulasmaya çalis. Iyi bilesin ki, bu mertebeye ulasmanin baska çaresi asla yoktur.

Mâzâ Allah bir de öbür türlü olur da, amel defterinde sana önemsiz gelen, fakat Allah (CC) katinda agir kabul edilen bir günahinin varligi ortaya çikarsa ve bu günah yüzünden Allah (CC)'in gazabina ugrar da O sana' «ey kötü kul, lanet sana, senin ibadetini kebut etmiyorum» derse bu azari duyar duymaz hemen yüzün kararir, Allah (CC)'in gazabina ugradigin için melekler de sana gazab ederek «bizim ve bütün canlilarin laneti üzerine olsun» derler.

O zaman zebaniler (azab melekleri) Allah (CC)'in gazabina ugradigindan dolayi sana karsi duyacaklari öfke ile üzerine yürürler, bütün kabalik, korkunçluk ve ürkütücü görüntüleri ile üstüne çullanirlar, alnindan yakalayarak herkesin gözü önünde seni yüzüstü sürüklemeye baslarlar, bütün kalabalik yüzünün kararmasina ve perisanligina seyirci olur.

Bu arada sen feryad: basarak: «Ah, ölsem, yok olsam da kurtulsam» dersin. Zebaniler senin bu feryadina «bugün bir defa ölüp yokolmayi degil, bir çok ölümü imdada cagir» diye cevap verirler.

Bu arada melekler senin için «bu odam falan oglu filândir. Allah (CC) bunun rezilliklerini ve çirkin islerini ortaya dökerek kirli isleri yüzünden ona lanet etti. Artik o sonrasi saadet olmayan bir bedbahtliga ebediyyen mahkûm olmustun deyip herkesin duyacagi bir sekilde seslenirler.

Bu aci âkibet, dünyada insanlardan gizli olarak yahut baskalarinin gözüne girmek için veya onlar, kullar nazarinda itibarini yitirmekten çekindiginden dolayi isledigin bir günah yüzünden basina gelmis olabilir. Dünyanin geçici ve Âhirettekine çok daha az olan kalabaligi karsisinda utanç verici bir duruma düsmekten çekinip Âhiretin korkunç kalabaligi huzurunda rezil olmaktan korkmaman ne büyük cehalet! Üstelik isin sonunda Allah (CC)'in gazabina maruz kalmak, aci bir azaba çarpilarak zebanilerin elinde cehennemi boylamak da var. Iste Ahirette karsilasacagin durumlar bunlar, fakat sen tehlikenin farkinda bile degilsin!

38.Dünyâ Malinin Kötülüğünü Beyân

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Ey müminler! Sizi mallariniz ve çoluk - çocugunuz Allah'i zikretmekten alakoymasin. Bunu yapanlar yok mu? Iste asil hüsrana ugrayanlar onlardir.»

(Münafikun Sûre-i Celilesi. 9)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Mallariniz ve çoluk - çocugunuz sadece birer fitnedir (imtihan vesilesidir) Büyük mükâfat ise Allah'in katindadir.»

(Tegabun Sûre-i Celilesi. 15)

Demek ki, malini ve çoluk - çocugunu Allah (CC) katinda kazanilacak olan "büyük mükâfatla tercih edenler, aldanarak agir bir zarara ugrayacaklardir."

Yine ulu Allah (C.C.) söyle buyurur.

«— Dünya hayatini ve onun zinetîni isteyenlere islediklerinin karsiligi eksilmeksizin onlara dünyada verilir. Bu kimselere Âhirette yalniz cehennem vardir, dünyadaki basarilari geçersizdir ve islemis olduklari ameller de bosa çikmistir.»

(Hûs Sûresi Celilesi. 15—16)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Gerçekten insanoglu, kendisini varlikli görünce azar. Oysa ki, dönüs, kesinlik ile Rabb'inedir.»

(Alâk Sûre-i Celilesi. 6—7)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Çoklukla böbürlenmek sizi o derece saskinliga sürükledi ki isi mezarliktan ziyaret etmeye kadar vardirdiniz.»

(Tekasür Sure-i Celilesi. 1—2)

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Servet ve söhret düskünlügü, suyun baklayi bitirmesi gibi kalb de münafiklik bitirir, yetistirir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Söhret, varlik ve mevki düskünlügünün müslüman kimsenin dinine verdigi zarar, saliverilmis iki azgin kurt bir koyun sürüsüne veremez."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Çok mal sahipleri helak olacaktir. Yalniz Allah (CC)'in kullari arasinda falana su kadar filana su kadar verilsin diyenler müstesna. Öyleleri de o kadar az ki!»

Peygamber (S.A.S.)'imize «ümmetinin en kötüleri kimlerdir» diye sordular. Peygamber (S.A.S.)'imiz de «zenginler» diye cevap buyurdu.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurdu ki:

"ilerde öyle bir kavim gelecek ki, dünyanin en besleyici ve istah açici yîyeceklerini yerler, en besili ve alimli bineklere binerler, en güzel ve isveli kadinlari es edinirler, en güzel ve en gösterisli elbiseleri giyerler, ne mideleri azla doymak bitir ve ne de gözleri çoga doyar. Gece gündüz isleri güçleri sirf dünya olur. Allah (CC)'i birakip dünyaya taparlar sirf onun emirlerine boyun egerler ve sadece nefis'erinin azgin arzularina uyarlar."

Abdullah oglu Muhammed'în (A.S.V.) o günlere erisenlere tavsiyesi. Böylelerine ne selâm vennek, ne hastalarini ziyaret etmek, ne cenazelerine gitmek ve ne de yaslilarina saygi göstermektir. Söylediklerinin tersini yapanlar, Islâmin yikilisina yardimci olmus olurlar.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurdu ki:

"Dünyayi ona düskün olanlara birakin. Ihtiyaçlarini karsilayacak kadarindan fazla dünyalik elde edenler, farkinda olmadan kendi felâketlerini hazirlamislardir."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurdu ki:

"Ademoglu «malim, malim» der durur. Oysa senin yiyip tükettiginden, giyip eskittiginden ve sadaka olarak verip ilerisi için ayirdigindan baska ne malin var ki?!"

Adamin biri Peygamber (S.A.S.)imize: «Yâ Rasûlallah, acaba neden ölümü sevmiyorum» diye sordu. Peygamber'imiz de ona:

«malin var mi» diye sordu, adam «evet, var Yâ Rasûlallah» diye cevap verdi. Bunun üzerine Peygamber (S.A.S.)imiz adama söyle buyurdu:

«Malini önden gönder (hayir yolunda sarf et} cünki müminin kalbi malina baglidir. Buna göre eger onu önden gönderirse ölüp ona kavusmak ister. Buna karsilik eger onu geride birakirsa kendisi de dünyada kalip onunla birlikte olmak ister.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ademogulunun üç dostu vardir. Biri cani çikincaya kadar onun ardindan gelir, ikincisi mezara girinceye kadar takip eder, üçüncüsü ise yeniden diriltilerek Allah (CC)'in huzuruna varincaya kadar yaninda olur.

Ölünceye kadar yaninda kalan dostu malidir. Mezara girinceye kadar yaninda kalan dostu esidir. Yeniden diriltilerek Allah (CC)'in huzuruna çikincaya kadar yanindan ayrilmayan dostu da amelidir.»

Havariler Hz. Isa (A.S)'ya: «neden sen su üzerinde yürüyebiliyorsun da biz yürüyemiyoruz» diye sorarlar. Hz. Isâ (A.S)´da onlara: «dünyanin ve paranin sizin nazarinizda yeri nedir» diye sorar. Havariler: «bunlar bize göre güzel seylerdir» diye cevap verirler. Hz. Isâ (A.S) onlara: «oysa onlarin her ikisi de benim için çamurdan farksizdir» der.

Selman-i Farisî Ebû Derdâ'ya (R. Anhuma) yazdigi bir mektupda der ki, «Ey kardesim aman; dünyada sükrünü ödemeyecek kadar mal biriktirmekten sakin. Cünki ben Peygamber (S.A.S.)'imizin söyle dedigini duymustum:

«— Dünyada Allah (CC)'in emirlerine uyan bir kimse sirat köprüsünün basina getirilir, mali önündedir. Mali önünde iken sirat köprüsüne binmek isteyince mali ona «geç, çünki Allah (CC)'in senin üzerindeki hakkini ödedin (sükrünü yerine getirdin)» der.

Arkasindan dünyada Allah (CC)'in emirlerini yerine getirmeyen biri sirat köprüsünün basina getirilir, mali sirtindadir. Bu yükle sirat köprüsüne binmeye kalkisinca sirtindaki mal adama: «vay basina gelene? Allah (CC)'in bendeki hakkini ödeseydin ya (sükür borcunu yerine getirseydin ya)» der. Mal adama ayni sözleri durmadan o kadar çok tekrarlar ki, adam sonunda «vay basima gelenler, keske yok olsam da kurtulsam» diye feryad eder.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Biri ölünce melekler «acaba Âhireti için önceden ne gönderdi?» diye, insanlar da: «acaba geriye ne birakti» diye sorarlar.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Çift çubuk edinmeyin sonra dünyayi seversiniz.»

Rivayet edildigine göre Hz. Ebû Derda (R.A.) ya bir adam sövmüs ve kötülük etmis o da söyle beddua edermis:

«Allah'im! Bana kötülük edene saglik, uzun ömür ve çok mal ver.»

Görüyorsun ki. Ebü Derda (R.A.) saglik ve uzun ömre eslik eden mal çoklugunu belâlarin en büyügü saymistir. Cünki böyle birini, malinin azginliga sürüklemesi kaçinilmazdir.

Hz. Ali (K.V.) bir gün avucuna bir dirhem para alarak ona söyle seslendi:

«Hiç süphesiz sen elimden çikmadan bana yaramazsin.»

Rivayet edildigine göre halife Hz. Ömer (R.A.) Peygamber (S.A.V)'imizin esi Hz. Zeyneb Binti Câhs'a (R. Anha) bir gün hazine bagisi olarak bir miktar dünyalik

gönderir, Zeyneb «bu nedir» diye sorar. Getirenler «Bunu sana Hz. Ömer gönderdi» diye cevap verirler. Hz. Zeyneb «Allah (CC) onun günahlarini afvetsin» diye Hz. Ömer'e dua eder.

Arkasindan eski bir bas örtüsünü keserek bir kese yapar, gelen dünyaligi akrabalarina, yakinlarina ve onlarin yetimlerine bölüstürerek keselere koyar ve sonra da ellerini kaldirarak «Allah (CC)'im, bu seneden baska bir daha Ömer'in bagisi bana ulasmasin» diye dua eder.

Nitekim Hz. Zeyneb Peygamber (S.A.V)'imizin arkasindan ilk vefat eden esi olur.

Hasan-ül Basrî (r.a.): «Allah (CC)'a yemin ederim ki, para sahibi olan Allah (CC) nazarinda mutlaka itibarini kaybederler.»

Söylendigine göre seytan ilk basilan altin ve gümüsü parayi görünce yerden kaldirarak önüne koyar ve öper. Arkasindan da derki, «sana düskün olan benim gerçek kölemdir.»

Sûmet Ibni Aclan (r.a.) der ki: «Para münahiklarin yulandir, cehenneme onunla çekilip götürülürler.»

Yahya Ibni Muaz (R.A.) der ki; «para akrep gibidir. Eger ona muska yapmayi (idare etmeyi) beceremiyeceksen ona hiç eli sürme. Cünki eger seni isiracak olursa zehri seni öldürür.»

Yahya Ibni Muaz'a «Onun muskasi nedir?» diye sorarlar. O da «onu helâl yollardan kazanarak yerinde kullanmaktir» diye cevap verir.

Ala Ibni Ziyad (r.a.) der ki: «Dünya bütün ihtisam ve alimi ile gözümün önüne dikildi, onu görünce «Senin serrinden Allah (CC)'a siginirim» dedim. Dile gelerek bana dedi ki:

«Eger Allah (CC) seni benden korusun istiyorsan parayi sevme.»

Dünyanin bu cevabi cok dogrudur. Cünki para dünyanin özü demektir. Neden dersen, para ile dünyanin her seyi elde edilebilir. Buna göre paradan uzak duranlar, dünyadan uzak durmus olurlar.

Nitekim bir sâir, söyle der:

«Ben, dünyadan sakinmayi (vera'i) su paradan buldum. Baskasinda buldum sanmayin.

Eger onu ele geçirmeyi becerdikten sonra birakabilirsen.

Bil ki, senin tekvan, müslümana yarasan takvadir.

Baska bir sâir de ayni konuda söyle der:

"Seni adamin sirtinda gördügün yamali gömlek yahut.

Bilek kemiginin üstünde kalmis (israf olmasin diye kisa tutulmus) elbise veya

Alinda daha önce silinmis olan ibadet izi aldatmasin

Ona parayi göster, Allah (CC) sevgisini ve tekvasini anlarsin."

Rivayet edildigine göre. Emevî hanedanindan Müselleme Ibni Abdül-melik ölmek üzere bulunan halife Ömer Ibni Abdülâzizin yanina girerek ona: Ey Emirel mü ´minin «senden önceki emevî halifelerinden hic birinin yapmadigini yaptin, çoluk-çocugunun parasiz, pulsuz biraktin» dedi. Halife'nin on üç tane çocugu vardi.

Ömer Ibni Abdülaziz, bu sitemi isitince beni oturtun» dedi. Kendisini oturttuklari zaman sözü Müsellem'in sitemine getirerek söyle dedi:

«— Çoluk - çocuguma para - pul birakmadigim seklindeki sözleri» gelince ben ne onlarin herhangi bir hakkina engel oldum ve ne de kendilerine baskalarinin hakkini verdim. Benim çocuklarim iki kisiden biridir. Ya Allah (CC)'in emrine uygun yasarlar, o zaman Allah (CC) onlara yeter. Çünki O, Iyilerin koruyucusudur.

Yahut Allah (CC)'in emirlerine karsi çikarlar. O zaman da olup bitecek olanlar beni ilgilendirmez.»

Rivayet edildigine göre. Muhammed Ibni Kâb-ül Karazî'nin (r.a.) eline yüklü bir servet geçer, ona: «eline geçen bu varligi çocuklarina miras birakmak üzere saklasana!» derler. O da böyle söyleyenlere su cevabi verir: «öyle yapacagima bu varligi Allah (CC) katinda kendim için biriktiririm, çocuklarimin rizkim ise Allah (CC) ayirir.»

Söylendigine göre adamm biri bir gün Ebu Abdurrabb'e {r.a.) gelerek: «Kardesim, kötülügü yaninda götürüp çoluk - çocuguna saadet birakma» der. Bunun üzerine Abdürrabib servetinin yüz bin dirhemlik kismini sadaka olarak dagitir.

Yahya ibni Muaz (R.A.) der ki: «Ölüm sirasinda insanin basina gelen mana ilgili su iki musibetin esi ne duyulmus ve ne de duyulacaktir» Dinleyenler ona «bu musibetler nelerdir» diye sorarlar. O da: «malinin tamami elinden alinir, buna ragmen hepsinden sorumlu tutulur» der.

39.Ameller - Mizan ve Cehennem Azabim

Kardesim, amellerin tartilmasi ve amelleri kaydeden defter sayfalarinin saga-sola uçusmasi bahislerini hiç bir an hatirindan çikarma. Cünki insaniar sorguya çekildikten sonra üç kisma ayrilirlar:.

1 — Hic bir ameli olmayanlar.

Cehennemden simsiyah bir boyun çikarak böylelerini kusun taneleri devsirdigi gibi kapar, boyunlarina dolanarak onlari atesin içine atar, ates de onlari hemencecik yutuverir. Kendilerine sonu saadet olmayan bir bedbahtliga ugradiklari yüksek ses ile duyurur.

2 — Hiç bir kötülügü olmayanlar.

Meleklerden biri yüksek ses ile: «her durumda Allah (C.C)'a hamdedenler ayaga kalksin» diye ilân verir. Bu zümre böylece cennete yolcu edilir.

Sonra ayni islem gecelerini ibadet ile geçirenler için. arkasindan alis-veris ve ticaretin Allah (C.C)'i zikretmekten (namazdan), alakoymadigi kimseler için tekrarlanir ve zümrelerin hepsine sonunda bedbahtlik olmayan bir saadete kavustuklari yüksek ses ile duyurulur.

3 — Hem iyiligi ve hem de kötülügü olanlar.

Çogunluk bu kisma girer. Onlar bilmeseler bile iyiliklerinin mi, yoksa kötülüklerinin mi baskin oldugunu, hiç süphesiz, ulu Allah (C.C) iyi bilir. Fakat afvettigi takdirde fazileti ve cezalandirdigi takdirde adaletinin titizligi açikça ortaya çiksin diye ulu Allah (C.C), amelleri hakkindaki kesin bilgisini mutlaka onlara da göstermek ister.

Iste bunun için iyilik ve kötülüklerin kayitli oldugu emel defterlerinin durulmus yapraklari rüzgârda uçusur gibi hizla uçurur ve terazi kurulur. «Sag yüzünde mi, yoksa sol yüzünde mi kayit var» diye gözler amel defterine dikilir ayni anda «acaba sag kefesi mi yoksa sol kefesi mi baskin çikiyor» diye bakislar terazinin diline dikilir.

Bu sahne, insanlarin beynini kaynatacak derecede korkunçtur!

Hasan-ül Basrî'nin [r.a.) bildirdigine göre:

Bir gün Peygamber'imiz (S.A.S.) basini Hz. Ayse (R.A)'nin dizine koyarak uyuklar. Bu arada Ahireti hatirlayan Hz. Ayse (R.A)'nin gözleri yasarir, yanagindan süzülen damlatardan biri Peygamber (S.A.S.)´imizin yanagina düsünce uyanir ve «neye agliyorsun yâ Ayse» diye sorar.

Hz. Ayse (R.A)´de «Âhiret aklima geldi de ondan agladim. Acaba siz erkekler kiyamet gününde eslerinizi hatiriniza getirir misiniz» diye sorar. Peygamber'imiz (S.A.S.) ona söyle cevap verir:

"Nefsimi kudret elinde tutan Allah (C.C)'a yemin ederim ki. Ahiretin su üç safhasinda herkes sirf kendini düsünür:

1 — Teraziler kurulup ameller tartilirken, herkes amelinin agirmi yoksa hafif mi geldigini görünceye kadar sirf kendini düsünür.

2 — Amel defterleri dagitilirken. Herkes defterinin sagdan mi yoksa soldan mi verildigini görmeden baskasini düsünmez.

3 — Sirattan geçilecegi zaman da herkes yalniz kendini düsünür."

Enes Ibni Mâlik (R.A.) der ki:

«Kiyamet Günü, ademoglu Allah (C.C)'in huzuruna getirilerek terazinin iki kefesi arasinda ayak üstü durdurulur, basina da bir melek dikilir. Tartida sevaplari agir bastigi takdirde basindaki melek herkesin duyabilecegi yüksek bir sesle «falan kimse sonunda bedbahtlik olmayan ebedi bir saadete kavustu» diye sesîenir.

Buna karsilik tartida sevaplari hafif geldigi takdirde ayni melek bu defa «falan kimse, sonu saadet olmayan ebedi bir bedbahtliga ugramistir» diye seslenir. Sevap kefesi hafif kalinca elleri demir topuzlu ve atesten elbiseli zebaniler ileri çikarak cehennem yolcusunu cehenneme götürmek üzere teslim alirlar.

Peygamberimiz (S.A.S.) bir gün Kiyamet Günü hakkinda konusurken buyurdu ki:

«Kiyamet Günü gelince ulu Allah (C.C) Hz. Adem (A.S)'e «Yâ Adem, yerinden dogrul da cehennem kafilesini cehenneme gönder buyurur.

Hz. Adem «cehennem kafilesi ne kadardir» diye sorar. Ulu Allah (C.C) ona: «Her bin kiside dokuz yüz doksan dokuz kisi» diye cevap verir.

Peygamber (S.A.S.)`imizin son cümlesi sahâbeleri öyle derin bir üzüntüye sürükledi ki, agizlarini biçak açmaz oldu. Peygamber (S.A.S.)´imiz onlarin üzerine çöken bu agir kederi farkedince buyurdu ki: «siz iyi amel islemeye devam ediniz ve sevininiz Muhammed'in (S.A.V.) nefsini kudret elinde tutan Allah (C.C)'a yemin ederim ki, sizin ile birlikte iki halk kesimi var ki, bunlar hangi ümmetin devrinde yasasalar o ümmetin sayisini bütün insan ve seytan ölüleri kadar yükseltirler.»

Sahâbiler «bu iki halk kesimi kimlerdir?» diye sorunca Peygamber (S.A.V)'imiz «Ye'cüc ve Me'cüc'dür, dedi. Bunun üzerine ashap biraz ferahlamislar. Peygamber (S.A.S.) sözlerine söyle devam eder: «Iyi amel islemeye devam ediniz, ve sevininiz, Muhammed'in nefsini kudret elinde tutan Allah (C.C)'a yemin ederim ki. Kiyamet Günü siz; insanlar içinde devenin karnindaki benek yahut atin bacagindaki yara izi kadar kalacaksiniz.»

Ey nefsi farkinda olmayarak zevale ve son bulmaya mahkûm olan su dünyanin oyalayici yanlarina aldanan kisi! Göçüp gidecegin yer hakkinda kafa yormaktan vazgeçerek aklini varacagin yere yönelt.

Çünki cehennemin herkesin varacagi bir yer oldugu sana bildirilmistir.

Nitekim ulu Allah (C.C.) söyle buyuruyor:

«— Her biriniz oraya (cehenneme) mutlaka varirsiniz. Bu Rabb'inin kesin karara baglanmis bir hükmüdür. Sonra takva sahiplerini kurtaririz da zâlimleri orada dizüstü bekletiriz»

(Meryem Sûre-i Celilesi. 71—72)

Buna göre senin cehenneme varacagin kesin olmasina ragmen geri çikacagin süphelidir. O halde oraya girmenin korkunçlugunu kalbinde duy ki, belki oradan kurtulup çikmak için simdiden tedbir alirsin.

Mahlukatin halini düsün, insanlar Âhiret sikintilari altînde inlerken o günü korku ve endiseler içinde ayak üstü dikilmis baslarina neler gelecegini ögrenmeyi ve kurtaricilarin sefaat etmesini bekler, bu orada günahkârlari kavurucu bulutlar kaplar, yalazli ates onlari gölgesi altina alir, bu atesin harlamalari herkes tarafindan duyulur, öfke ve kin saçan çitirtilari apaçik belirirken o anda günahkârlar baslarina çeken felâketi kesinlik ile anlar bütün ümmetler dizüstü yere çökktürülür. Öyle ki, iyiler bile durumlarinin bir anda kötüye dönüsmesinden korkuya düser, bu arada zebanilerden biri:

«Dünyada iken uzak vadeli emeller pesinden kosarak ömrünü kötü isler ugruna harcayan falan oglu filân nerede» diye seslenir azab melekleri (zebaniler) demir topuzlar ile adamin üzerine yürürler, agir tehditler ile karsisina dikilerek onu cetin ezeba sürüklerler, basini cehennemin derinliklerine dogru çevirirler ona

Kur'an-i Kerim'in dili ile:

«Tat bu azabi, hani sen (ileri sürdügüne göre) çok güçlü ve her is yerli yerinde olan biri idin» (Dûhan Sûre-i Celilesi. 49) diye seslenirler.

Sonra adam dar, çikis yolu görünmeyen tehlikeleri belirsiz bir yere kapatilir, burasi esirlerin devamli barinagidir, orada ates yakilir. Cehennemliklerin oradaki içecekleri kaynamis sudur, barinaklari da "cahim" (cehennemin katlarindan biri)dir. Cehennemlikleri bir yandan zebaniler topuzlarken öteyandan "Haviye" (harli ates) onlari bir noktada toplar.

Bütün ümitleri helaktir oradan hiç bir yere kimildayamazlar, ayaklari alinlarina baglanmistir. Günahlar yüzlerini karartmistir, cehennemin yanlarindan seslenirler, oranin ötesinden-berisinden "ya malik, korkunç akibet üzerimizde gerçeklesti. Ya malik, demir topuzlara artik katlanamaz olduk. Ya Malik, derilerimiz pisti. Ya malik, bizi buradan çikar, bir daha yapmayacagiz" diye feryad ederler.

Zebaniler bu feryadlAra söyle cevap verirler, «heyhat, geçmis olsun. Bu zillet yuvasindan size çikis yok, susun orada konusmayin ve gevezelik edip durmayin. Eger buradan çikarilsaniz yine size yasaklanan seylere dönerdiniz.»

Zebanilerin bu cevaplan üzerine cehennemlikler kurtulmaktan ümitlerini iyice keserler, dünyada Allah (C.C)'a karsi isledikleri asiri günahlara hayiflanirlar. Fakat onlari ne pismanlik kurtarir ve ne de hayiflanma acilarina çare olur. Tersine zincirlere vurulmus olarak yüzüstü yere kapanirlar altlarindan, üstlerinden, seglarindan ve sollarindan ates ile kusatilmislar, ates deryasi içinde bogulmuslardir.

Yedikleri ates içtikleri ates, giydikleri ates ve yatacak yerleri atestir. Onlar ates kümeleri, katrandan elbiseler, demir topuzu darbeleri ve zincirlerin yükü altinda ezilirler. Cehennemin sikintilarinda kivranir, bataklarinda parçalanir biribirini kovalayan acilar altinda kivranirlar, ates onlari ocaktaki kazan gibi kaynatir.

«Ah, eyvah» gibi aci sözler ile feryad ederler, fakat ne zaman ahûzar etseler baslarindan asagi iç orgcnlari ile derilerini eritip akitan kaynar sular dökülür. Onlar için orada yüzlerinde yariklar eçen demir topuzlar vardir. Agizlarindan irin kaynar, susuzluktn cigerleri dogranir, göz bebekleri eriyip yuvalarindan yanaklarina akar, sakaklarinin etleri düser, etraftan saçlari hatta derileri dökülür.

Derileri her yandikça eskisinin yerine yeni deri tabakasi ile kaplanirlar, etleri döküldügü için kemikleri çiplak kalir ruhlari sadece damarlara tutunmus ve sinirlere asilmistir. Bu ateslerin yalazasi içinde, fikir fikir kaynarlar. ölmek isterler, fakat ölemezler.

Onlari bu durumda görsen acaba ne hale düsersin. Baslarindan asagi dökülen kaynar sular yüzlerini kapkara etmis, gözleri kör olmus dilleri tutulmus, belleri kirilmis kemikleri dagilmis kulaklari kesilmis, derileri param, parça olmus elleri, boyunlarina bukali ayaklari alinlarina yapisik. Yüzüstü ates üzerinde sürünürler, göz bebekleri ile demirden oklar üzerine basarlar atesin yalazi iç organlarini sarmis, cehennemin yilanlari ve akrepleri dis azalarina yapismisdir.

Bu tasvir ettigimiz manzara cehennemliklerin acikli durumunun bazi görüntülerini

aksettiriyor, simdi onlarin korkunç hallerinin tafsilatina bak, bu arada cehennemin vadilerini ve kollarini da düsün.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cehennemin yetmis bin vadisi ve her vadinin yetmis bin kolu vardir. Her vadi kolunda yetmis bin yilan ve yetmis bin akrep bulunur. Kâfir ve münafiklar bu kollarin herbirinden ayri ayri geçmedikçe yerlerine ulasamazlar.

Hz. Ali'nin (K.V.) rivayet ettigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Hüzün kuyusu veya vadisinden Allah (C.C)'a sigininiz» Dinleyenlerden biri O'na: yâ Rasûlellah, hüzün vadisi veya kuyusu nedir» diye sordu.

Peygamber (S.A.S.)'imiz ona söyle cevap verdi: «O. cehennemde öyle bir vadide ki cehennemin kendisi günde yetmis kere ondan Allah (C.C)'a siginir, Allah (C.C) onu riyakâr Kur'an okuyuculari için hazirlamistir.»

Iste yedi kat cehennem ile onun vadileri ve her vadinin kolian bunlardir. Bu vadi ve kollarin sayisi yer yüzündeki vadiler ile vadi kollari sayisi ile günaha sürükleyen azgin nefsi arzularin sayisina denktir. Cehennem kapilari ise günah islerken kullanilan yedi azanin sayisincadir (yedi azaya karsilik yedi kapi).

Cehennem kapi ve katlari üstüstedir. En üstekinin adi. «cehennem» , sonrasinin «sakar» , sonrasinin «Lezza» . daha alttakinin «Hutame» , daha alttakinin «sair» , daha alttakinin «câhim» , ve en a'ttakinin adi ise «haviye» ´dir.

Simdi cehennemin derinligini bir düsün dünya île ilgili azgin arzularin nasil dibi bulunmaz ise ve yine dünyada her ulasilan amaç daha uzak bir hedefe kavusma arzusunu körüklüyorsa, cehennem çukurlarinin derinligi de ölçüsüzdür, her asilan dipsiz derinlik daha dibi bulunmaz derinliklere ulastirir.

Nitekim Sahâbelerden Hz. Ebû Hureyre (R.A.) der ki: «Bir gün Peygamber (S.A.V)'imiz ile birlikte iken kulagimiza derin bir yanki sesi geldi.

Peygamber (S.A.V)'imiz bize «Bu sesin ne oldugunu biliyor musunuz» diye sordu. Biz de «Allah (C.C) ve Rasûlü bilir» diye cevap verdik.

Bunun özerine Peygamber (S.A.V)'imiz buyurdu ki: «Duydugunuz bu yankili ses, cehennemin dibine su anda varan bir tasin sesidir, bu tas cehenneme yetmis sene önce atilmisti.»

Ayrica cehennemdeki kat farkliliklarina da dikkat et. Hiç süphesiz ki Âhiret, en ince ve detayli derece farkliliklarina sahiptir. Insanlarin dünyaya dalisi nasil farkillik gösteriyorsa, yani kimi bogulurcasina içine batarken kimi de nasil belirli bir derinlige kadar dalarsa cehennemin günahkârlari kapmasida öyle farklidir.

Çünki Allah (C.C)'a zerre agirligi kader bile hiç kimseye haksizlik etmez. Cehennemliklere uygulanacak azâb sekilleri rastgele tekrarlanip durmaz, tersine her bir azabin günahlarin derecesine göre degisen belirli bir ölçüsü vardir, ancak cehennemin azabi genel olarak öyle siddetlidir ki, en hafif azab ceken cehennemlige dünya ile birlikte onun bütün varligi bagislansa, bunlari çektigi azabtan kurtulmak için fidye olarak verirdi.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kiyamet Günü cehennemlikler içinde en hafif azap çekecek olanlar, atesten iki nalinla gezinecek olanlardir ki, tabanlarindan giren atesin harareti beyinlerini kaynatacaktir."

Simdi sen hafif azaba çarpilanin çekecegine bak da agir azaba çarpilacaklarin basina neler gelecegini hesap et. Cehennem azabinin agirligi konusunda ne zaman süpheye düsersen parmagini atese yaklastir ve çegin aciyi cehennem ile kiyaset.

Hem unutma ki sen, bu kiyaslamada yaniliyorsun. Cünki dünya atesi ile cehennem atesi birbirinden cok ayridir. Fakat dünyanin en agir açisi bu ateste yanma acisi oldugu için cehennem azabi onunle tarif edilir.

Yoksa cehennemin en üst tabakasinda azap çekenler bile dünyadaki âtes gibi ates bulsalar, çektikleri agir acidan kurtulmak için bu atese gönüllü olarak katlanirlardi.

Bundan dolayidir ki bazi haberle de dünya atesi canlilarin katlanabilecegi bir dereceye düsürülünceya kadar, yetmis kere rahmet suyundan geçirildi» denilmistir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) cehennemi tanitirken

«Allâh (C.C)cehennem atesinin bin sene boyunca devamli yakilmasini emretti, sonunda kipkirmizi kesildi. Arkasindan bin yil daha yakilmasini emretti, sonunda bembeyaz kesildi, arkasindan bin yil daha yakilmasini emretti sonunda simsiyah oldu. Su anda cehennem atesi gayet koyu kara renklidir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Cehennem atesi rabbine sikayet etti ya Rabbi içimdeki soguk ve sicak bölümleri biribirini yiyor» Bunun üzerine ulu Allah (C.C.) cehenneme biri yazin, öbürü kisin olmak üzere senede iki defa nefes almaya izin
verdi. Yazin duydugunuz en siddetli sicaklik cehennemin hararetinden ileri geldigi gibi kisin geçirdiginiz en siddetli soguk da cehennemin zemherindendir.

Enes Ibni Mâlik (R.A.) der ki: "Dünyanin en yüksek refahi içinde yasayan kafir, Allah (C.C)'in huzuruna getirilince «onu bir kere cehennem atesine daldirin» diye buyurulur. Çikarilnca ona «hic refah gördün mü» diye sorulur, kâfir «hayir» diye cevap verir."

Buna karsilik dünyada en cok maddî sikinti çeken mümin Allah (C.C.)'in hu zuruna getirilince onun hakkinda «kendisini bir sefer cennete koyup geri getirin» diye Duyurulur. Çikarilinca mümin de «dünyada hic geçim darligi çektin mi» sorusuna «hayir» diye cevâb verir.

Ebû Hureyre (R.A) der ki: «Su bizim mescitte yüz bin veya daha fazla kisi toplansa da bunlarin üzerine bir cehennemin nefesi salinsa hepsi yanarak ölürdü.»

Âlimlerden biri Kur'an'in:

«Yüzlerini cehennem yalazi yalar, onlar orada kavrulur.» (Mü'minun Süre-i Celilesi. 104) mealindeki âyeti hakkinda der ki; «Cehennem yalazi cehennemlikleri bir kere yalayinca kemiklerini çirilçiplak birakarak bütün etlerini eritip ayak topuklarinin yanina akitiverir».

Simdi de cehennemliklerin vücûdlarindan akacak olan ve içinde bogulacaklari «Gassak» admi tasiyan irinin kokusuna dikkat et. Nitekim Ebu Said-ül Hudrî (R.A.) nin rivayet ettigine göre. Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor kî:

«— «Gassas adli cehennem irininden bir kova dünyaya dökülse yeryüzünün bütün canlilarini kokusturururdu.»

Iste cehennemliklerin içecegi budur. Onlar susuzluktan yanarak «su, su» diye yalvarinca içlerinden birine bu kanli irin sunulur. Adam irini agzina alir fakat bir türlü yutamaz. Her yönden üzerine ölüm acilari üsüsür, ama ölmesi asla mümkün degildir!

Nitekim Allah (C.C.) buyurur ki:

"Cehennemlikler «su, su» diye yalvardiklari zaman kendilerine kizgin katran gibi bir sivi sunulur. O ne kötü bir içecek ve arasi ne fena bir barinaktir."

Bir de cehennemliklerin yiyecegine bak, onun adi «zekkum» dur.

Nitekim ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Sonra ey hakki inkâr eden sapiklar, hic süphesiz, siz «zakkum» agacindan yiyeceksiniz. Midelerinizi onunla dolduracaksiniz. Onun üzerine de susamis develerin içisi gibi, kaynar katran içeceksiniz.» (Vâkiâ Sûre-i Celilesi. 51—55)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Zakkum» kökü «cehimisîn dibinde olan ve tomurcuklari seytan baslarina benzeyen bir agaçtir. Hic süphesiz onlar (cehennemlikler) bundan yiyecekler ve onunla midelerini dolduracaklardir.»

Sonra onlara, bunun üzerine kaynar bir icki vardir, süphesiz varacaktan yer «canim» olacaktir»

(Kur'an-i Kerim / Saffat Süresi. 64—65).

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— O gün onlar kizgin atesin alevlerine girerler. Kendilerine kaynar bir pinardan su verilir»

(Kur'an-i Kerim / Gasiye Sûresi. 4—5).

Yine Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki

«— Hiç süphesiz, bizim katimizda bukagilar, kizgin ates, bogazdan bir türlü geçmeyen yiyecek ve aci azab vardir» (Müzemmil Suresi 12-13).

Ibni Abbasin (K.A.) rivayet ettigine göre. Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

«— «Zakkumsun bir damlasi dünya denizlerine dökülse, bütün canlilarin sagligini

bozardi, yiyecegi bu maddeden ibaret olanlarin halini düsünün.»

Enes Ibni Malik'in (R.A.) rivayet ettigine göre:

Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

«— Allah (C.C)'in sizi talip olmaya tesvik ettigi seylerin pesinde kosunuz, sizi korkuttugu azandan, iskenceden ve cehennemden korkup kaçininiz zira içinde yasadiginiz dünyaya cennetten bir damla düsürülse tatli kokular sarardi. Buna karsilik dünyaya cehennemden bir damla akitslsa dünyanizi bastanbasa berbad ederdi.»

Ebû Derdâ'nm (R.A.) rivayet ettigine göre

Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

"Cehennemlikler öyle bir açliga mahkûm edilirler ki, bu açligin azabi, çektikleri diger bütün azaba denk gelir. «Yemek, yemek» diye yalvardiklari zaman kendilerine ne karin doyuran ve ne de açliklarini gideren kaynatila kaynatila pismemis bir yemek verilir."

Yine «yemek, yemek» diye yalvarirlar; bu defa da kendilerine girtlaklarindan geçmeyen bir yiyecek verilir, dünyada girtlaklarina tikanan lokmalari içecek sayesinde bogazlarindan geçirdiklerini hatirlayarak «su, su» diye yalvarirlar. Kendilerine su yerine demir kiskaçlar ile kaynar katran sunulur, yüzlerine yaklasinca çehrelerini kavurur, bogazlarindan geçer geçmez bütün hazim cihazlarini parçalar.»

«Bize cehennem bekçilerini çagirin» diye yalvarirlar, bekçiler gelince onlara «Rabb'inize dua edin de bir günlügüne üzerimizdeki azabi hafifletsin» derler.

Cehennem bekçileri onlara «Size açik açik delillerini ortaya seren Peygamberleriniz gelmedi mi» diye sorarlar.

Cehennemlikler bu soruya «evet, geldiler» diye cevap verirler, bunun üzerine bekçiler onlara «O zaman kendiniz Allah (C.C)'a dua edin. Ama kâfirlerin duasi, hiç süphesiz bosunadir» diye cevap verirler.

Bekçilerden de bir fayda göremeyen cehennemlikler «bize Mâlik'i çagirin» derler. Mâlik gelince hep birlikte ona yalvararak «yâ Mâlik. Rabb'in su azabimiza son versin» derler. Mâlik de onlara «siz burada kalacaksiniz» diye cevap verir [Ames'in söyledigine göre cehennemlikler Mâlik'i cagirdiktan sonra ancak bin yil sonra ondan cevap alabilirler.)

Baska çare kalmayinca cehennemlikler biribirine: «Rabb'inize dua edin. Allah (C.C)´dan baska hiç kimseden hayir yok» derler. Bunun üzerine hep birlikte «ey Rabb'imiz! Kötülük üzerimizde baskin çikti da zâlim bir gurüh olduk. ey Rabb'imiz!, bizi buradan çikar, eger yine küfre dönersek biz kendi kendimize zulmetmis oluruz» diye Allâh (C.C.)'a yalvarirlar, Allâh (C.C.) onlara «kalin oldugunuz yerde ve gevezelik etmeyin» diye cevap buyurur.

Bu son cevabi aldiktan sonra her türlü kurtulus ümidini yitirerek «vay basimiza gelenlere, keske söyle, keske böyle...» diye aci aci feryad etmeye koyulurlar .»

Ebû Ümame'nin rivayet ettigine göre;

«Onun için ölümün sonrasi cehennemdir. Orada kendisine içecek olarak irinli su verilir, onu agzina alir, fakat bir türlü bogazindan geçmez. Her yönden üzerine ölüm üsüsür, ama artik ölecek degildir. Önünde çetin bir azab vardir» (Ibrahim Sûre-i Celilesi. 16—17) Mealindeki âyet hakkinda,
Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor:

«— Cehennemlige irinli kaynar su yaklastirilinca ondan tiksinir. Iyice önüne getirildigi zaman yüzü kavrulur ve basinin derisi eriyip düser, ondan içince de barsaklari parçalanip akar döbüründen akar.»

Ulu Allâh (C.C.) buyuruyor ki.:

«— Takva sahiplerine vadedilen (cennetin hâli (su): Orada tabii özellikleri bozulmamis su irmaklari, tadi bozulmamis süt irmaklari, lezzeti içenlerin damaginda kalan içki irmaklan süzülmüs bal irmaktari vardir. Onlara orada her çesit yemis ve Allah´in bagislayiciligi vardir. Bunlarin durumu ile ebedî cehennem azabina mahkûm edilen ve yerine kendilerine verilen irinli sivi ile parçalananlarin durumu bir olur mu?»
(Muhammed Sûre-i Celilesi, 15)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Deki, hak Rabb'imizden gelendir, dileyen inanir, isteyen inkâr eder. Biz zâlimlere, duvarlari arasinda sikisip kalacaklari bir cehennem hazirladik. «Su» diye yolvardiklari zaman onlara kaynar katrani andiran, cehreleri kavurucu bir sivi verilir. O ne kötü bir içecektir ve orasi ne fena bir barinaktir!»

Kehf Sûre-i Celilesi, 29).

Iste aciktiktan ve susadiklari zaman cehennemliklerin yiyecekleri ve içecekleri bunlardir. Simdi de cehennemdeki yilanlara ve akreplere, akittiklari zehirin siddetine, iriliklerine, görünüslerinin korkunçluguna gelelim. Bunlar cehennemliklerin üzerine kiskirtilarak salinir, biran bile aman vermeden, durmadan cehennemlikleri isirir ve sokarlar.

Ebû Hureyre'nin rivayet ettigine göre.

Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

"Allah (C.C)'in kendilerine bagisladigi malin zekâtini vermeyenlerin serveti Kiyamet Günü, kudurgan bir yilan kiligina girerek boynuna sarilir ve avurtlarindan tutarak ona «ben senin malinin, ben senin biriktirdigin servetim» der."

Bu sözlerden sonra Peygamber (S.A.V)'imiz su âyeti okur:

"Allah'in kendilerine bagisladigi varligi cimrilikle ellerinde tutanlar, bu pintiliklerinin kendilerine fayda saglayacagini sakin sanmasinlar, bu tutum kendi hesaplarina kötüdür. Kiyamet Günü, o cimrilikte ellerinde tuttuklari mal (yilan olup} boyunlarina dolanir. Hiç süphesiz, yer yüzünün mirasi, yalniz Allah'indir. Allâh islediklerinizden (inceden inceye) haberdardir.» (Ali Imran Sûre-i Celilesi. 180)

Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

"Cehennemde deve boynu kalinliginda öyle yilanlar vardir ki bir isiriklarinin acisi kirk yil sürer. Yine cehennemde semerli katir
iriliginde öyle akrepler vardir ki, bir kere soktular mi, acisi kirk yil sürer."

Bu yilanlar ve akrepler, dünyadaki pintilerin, ahlâksizlarin ve baskalarina zarar verenlerin üzerine salinir. Saydigimiz kötülüklerden uzak duranlcr, oranin yilan ve akreplerinden de kendilerini korumus olur, onlar ile karsilasmaz bile.

Bütün bunlar yaninda bir de cehennemliklerin vücûdlarinin irilestîrilip boylarinin uzatilacagini hesaba kat. Allah (C.C), cehennemlikleri, bu yoldan azabin acisini artirmak için, vücûdlanni irilestirip boylarini uzatir. Böylece ates yalazinin daglayisini, yilan ve akreplerin sokusunu irilesecek olan vücûdlarinin her tarafindan ayni anda ve devamli olarak duymalari mümkün olur.

Ebû Hureyre'nin (R.A.) rivayet ettigine göre.

Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

«— Cehennemde kâfirin azi disi Uhud dagi kadar, derisinin kalinligi ise ûc günlük yol kadardir.»

Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

«— Cehennemde kâfirin alt dudagi, gögsünü örtecek sekilde sarkik ve üst dudagi da yüzünü kaplayacak sekilde kalkik olur.»

Yine Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

«— Kiyamet günü kâfirin dili o kadar uzar ki, yerlerde sürüklenerek halkin ayaklan altinda kalir.»
Cehennemlik vücüdlar, bütün iriliklerine ragmen durmadan ateste yanip erirler, fakat her eriyisten sonra derileri ve etleri yenilenir.

Ulu Allah'ın:

«âyetlerimizi inkâr edenleri öyle bir atese atacagiz ki, daha çok aci çeksinler diye, derilerini her eriyip döküldüklerinde yenisi ile degistirecegiz. Süphesiz ki, Allah her seye kadir ve bütün yaptiklari yerli yerindedir» (Nisâ Sûre-i Celilesi. 56) âyeti hakkinda Hasan-ül Basri (R.A.), der ki: "Cehennemlikleri ates, günde yetmis bin kerre yiyip eritir, fakat her seferinde onlara «eski durumlariniza dönün» diye emir verilince hemen daha önceki gibi olurlar."

Simdi de cehennemliklerin aglamalarini, feryad etmelerini, «ah, vah, keski ölüp yokolsak da kurtulsak» diye sizlanmalarini düsün. Bu durum onlarda cehenneme girer girmez baslar.

Nitekim Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

«— Kiyamet Günü cehennem, her birini yetmis bin melegin çektigi yetmis urgan ile çekilerek yerine kurulur.

Enes ibni Mâlik'in (R.A.) rivayet ettigine göre.

Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

«— Cehennemliklere aglama gönderilir, onlar öa göz yaslari kuruyuncaya kadar aglarlar, göz yaslari kalmayinca kan aglamaya baslarlar, öyle ki yüzleri, içine gemi salinca yüzecek kadar derin bir kan çanagina döner.»

Aglayabildikleri, feryad edebildikleri, «ah, eyvah, keski ölsem de bu azabdan kurtulsam» diye bagirip çagirabildikleri müddetçe biraz ferahlik duyarlar, fakat bir müddet sonra bu davranisiar da kendilerine yasak edilir.

Muhammed Ibni Kâ'b'in söyledigine göre. cehennemliklerin yapacagi dört çagrinin ulu Allah (C.C) dördünü de cevaplandiracak, arkasindan bir besinci çagrida bulunmaya dilleri varmayacaktir. Cehennemliklerin bu çagrilari ile Ulu Allah (C.C)'in onlara verecegi cevaplar Kur'an'da söyle bildirilmektedir:

Ilk çagrida cehennemlikler diyecekler ki:

«— Bizi iki defa ölümden diriltin. Simdi günahlarimizi itiraf ediyoruz, (buradan) çikmanin bir yolu var mi?»

(Mû'min Sûre-i Celilesi. 11)

Allah (C.C.) onlara söyle cevap verir:

«— Sundan dolayi ki, biricik Allah'a çagirildigi zaman onu inkâr ettiniz. O'na her ortak kosuldugu zaman inandiniz. Simdi ise hüküm ulu ve büyük Allah'a aittir.» (Mü´min - 12)

Ikinci çagirida cehennemlikler diyecek ki:

"Ey Rabb'imiz, artik gördük ve duyduk. Simdi bizi geri gönder de iyi amel isleyelim. Çünki arük kesin inanç sahibi olduk biz." (Secde - 12).

Allah (C.C.) onlara söyle cevap verir:

"Size hiç bir zeval yoktur» dîye yemin etmemismiydiniz?!» (Ibrahim - 44)

Üçüncü çagrida cehennemlikler diyecek ki:

"Ey Rabb'imiz. bizi buradan çikar da daha önce islediklerimizin tersine iyi ameller isleyelim." (Fatir - 37)

Allâh (C.C.) onlara söyle cevap verir:

"Size dünyada düsünenin düsüncesine yetecek kadar ömür vermedik mi? Size kötü akibeti bildiren elçi de geldi. O hoJde simdi çekin azabin acisini! Zâlimlerin hiç bir koruyucusu yoktur."

(Fatir - 37)

Dördüncü çagrida cenennemlikler diyecek ki:

«— Kötülük üzerimizde baskin akti da sapik bir kavim olduk. Ey Rabb'imiz, bizi buradan çikar, eger bir daha küfre dönersek hiç süphesiz, bizler zâlimiz.» (Mu ´minun - 106-107)

Allah (C.C.) onlara söyie cevap verir:

«— Kalin oldugunuz yerde ve ses çikarmayiniz.» (Mü´minun - 108)

Iste o zaman çektiklerr azabin siddeti, doruguna varir. Artik ebediyen konusamazlar.

Mâlik Ibni Enes'in söyledigine göre Zeyd Ibni Eslem, ulu Allah (C.C)'in «simdi artik sizlansak da, katlansak da, bizim için farketmez, bizim için kurtulus yoktur» mealindeki âyeti hakkinda der ki; «cehennemlikler, önce yüz sene azaba ses çikarmadan katlanirlar, arkasindan yüz sene kadar sizlanip feryad ederler, daha sonra da yine bir yüz sene daha ses çikarmadan azab çekerler ve bunun üzerine:

«Sizlansakta da sabretsek de bizim için farketmez, kurtulusumuz yok» derler. (ibrahim - 21)

Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

"Kiyamet Günü ölüm semiz bir koç seklinde huzura getirilerek cennet ve cehennem arasinda bogazlanir ve gerek cennetliklere ve gerekse cehennemliklere «ebedî barinaginiz burasidir, artik size ölüm yok!» diye seslenilir.»

Hasan-ül Basrî (r. a.) der ki; «ilk saliverilen cehennemlik, bin yillik azabdan sonra çikar. O adam keski ben olsam.»

Yine Hasan-ül Basrî'yi bir kösede aglarken gördüler. Ona: «neye agliyorsun» diye sordular. O da: «O'nun (Allah (CC)'in) beni cehenneme atip da artik benim ile ilgilenmemesinden korkuyorum» dedi.

Deminden beri belirttiklerimiz genel olarak cehennemde çekilecek azablarin çesitleridir. Oradaki acilari, kedereleri, sikintilari ve pismanliklari inceden inceye sayip bitirmek mümkün degildir.

Karsilastiklari azabin çetinligi ile birlikte cehennemlikler hesabina en aci gerçek, cennet saadetini, Allah (CC)'a kavusma imkânini ve O`nun hosnutlugunu kazanma mazhariyetini kaçirmaktir, üstelik bütün bu kayiplarin sayiya vurulabilir, ucuz karsiliklar pahasina oldugunu bile bile. Çunki bu degerli nimetleri, kisa süreli, aritilmamis, aci ile karisik, "yarim yamalak ve basit dünya arzulari ugruna" kaybetmislerdir.

Bu yüzden o gün içlerinden "Eyvah, Allah (CC)'in emirlerine karsi gelerek niye kendi kendimizi mahvettik. Niye nefsimizi bir kac günlügüne sabretmeye zorlayamadik? Eger sabretseydik, o günler simdi arkada kalacak ve bu gün Allah (CC)'in hosnutluk ve bagisina kavusmanin saadeti içinde O'nun yakinligini kazanmis olacaktik."

Oysa ki, o anda artik her firsati kaçirmislar, baslarina türlü belâlarin çökmesine yol açmislardir ve dünya saadetinin hic bir nimeti de yanlarinda kalmamistir. Eger cennet saadetini görmeseler, hayiflanmalari o kadar aci olmayabilirdi. Oysa ki, cennet onlara sunulur.

Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

«— Kiyamet günü cehennemlik bir grup, cenneti görmeye getirilir. Bunlar cennete

yaklasip bayiltici kokusunu burunlarina çeker çekmez kösklerine bakip Allah (CC)'in cennetliklere sundugu nimetleri görür görmez onlara «gidin oradan, sizin orada hic bir payiniz yok» diye ses gelir. Bu ses üzerine esi ne daha önce duyulmus ve ne de daha Sonra duyulabilecek bir hayiflanma duygusu içinde geri dönerler.

Bu sirada: «ey Rabb'imiz! Eger cennetini ve dostlarina orada sundugun nimetleri göstermeden bizi cehenneme koysaydin. daha kolay gelirdi» derler. Ulu Allah (C.C.) da onlara: «bunun böyle olmasini ben istedim. Çünki dünyada yalniz basiniza katinca bana ululuk taslayarak kafa tuttunuz.
Oysa insanlar karsisinda duygularinizin tersine bir görünüse bürünerek gerçek kimliginizi sakliyordunuz. Benden degil, insanlardan çekindiniz, beni degil, insanlari saydiniz. Insanlari düsünerek bazi davranislardan kaçindiginiz halde benim yasaklanma uymadiniz.
Simdi ben sizi bitmez mükâfattan mahrum tuttugum gibi aci bir azaba da carptiriyorum» diye buyurur.»

Ahmed Ibni Harb (r.a.) der ki: «Gölgeyi günese tercih ederiz de cenneti cehenneme tercih etmeyiz.»

Hz. Isâ (A.S.) der ki: «Nice saglam vücûd, saglikli çehre ve tatli sözlü dil, yarin cehennem katlari arasinda feryad edecektir.»

Dâvud Tâi (r.a.) der ki: «Allah (CC)'im! Ben senin günesinin sicakligina dayanamiyorum da cehennemin isisina nasil katlanabileyim? Ben senin rahmetinin sesine dayanmazken azabinin gürleyisine nasil takat getireyim?»

Ey zavalli! Kiyametin belirttigimiz korkunç gerçeklerini iyi düsün. Bilesin ki. ulu Allah (CC) bütün korkunç gerçekleri ile cehennemi yarattigi gibi kesin sayisi ile mahlukati da yaratmistir. Eu gerçek hükme baglanarak kesinlestirilmistir.

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Sen onlara hesap görüldügü zamanin dehseti ile, pismanlik günü ile korkut. Onlar hâlâ gaflet içindedirler ve hâlâ inanmiyorlar.»

(Meryem Sûre-i Celilesi - 39)

Yemin ederim ki, âyet-i kerime Kiyamet Gününe, daha dogrusu ezelin ezelinde verilerek Kiyamet Günü açiklanan hükme isaret etmektedir.

Ezelde seninle ilgili olarak ne hüküm verildigini bilmedigin halde nasil böyle gülebiliyor, eglenebiliyor ve basit dünya nimetleri ile oyalanabiliyorsun, sasilir sana dogrusu?!

«Keski gidecegim yeri, duragimi, siginagimi ve ezelde hakkimda verilen hükmü bilseydim» diyorsan, elinin altinda bulunan ve istegini cevaplandirmana yardimci olabilecek önemli alâmet vardir.

Bu alâmet is ve davranislarini gözetlemektir. Herkese, ugrunda yasatildigi davranis ve is çesidi nasip olur. Eger iyilik yolu, önüne açiliyor, iyilikleri islerken sana nasip oluyorsa sana müjdeler olsun. Sen cehennemden uzaksin demektir.

Fakat giristigin her iyiligin önüne bir engel dikiliveriyor ve seni o iyiligi islemekten

alakoyuyorsa, buna karsilik yapmayi tasarladigin her kötülügü, hiç bir terslik önüne çikmadan rahat rahat gercektestirebiliyorsan bil ki, aleyhinde kesin hüküm verilmistir. Verdigim bu ip ucunun akibetini belirtmesi, yagmurun yesillige ve dumanin atese delil olmasi gibi kesindir.

Ulu Allah (C.C) buyuruyor:

«Hiç süphesiz, iyiler cennette ve kötüler de cehennemdedir»

(Infitar Süresi Celîlesi; 13—14)

Kendini bu iki âyete arzet her iki dünyada yerini tespit etmis olursun.

Doğrusunu Allah bilir.

40.İtaatin Fazileti

Bilesin ki. Allah (C.C)'a ibadet etmek bütün iyiliklerin toplamidir. Ulu Allah (C.C.) Kur'an-i Kerim'in bir çok âyetinde kullari buna tesvik etmis, insanlari nefislerin karanliklarindan çikarip Allah (C.C)'i tanimanin aydinligina kavussunlar ve Allah (C.C)'dan korkanlar için, içinde hiç bir gözün görmedigi, hiç bir kulagin isitmedigi ve hiç kimsenin hayalinden geçmemis olan nimetlerin hazirlanmis oldugu cennete girebilsinler diye Ulu Allah (C.C), peygamberleri göndererek insanlari ibadet etmeye çagirmistir.

Cûnki insanlar bosu bosuna yaratilmamislardir. Tersine kötülük isleyenler isledikleri kötülügün karsiligini görsün ve iyilik yapanlar iyilikle mükâfatlansinlar diye yaratilmislardir. Allah (C.C)'in kullarin ibadetine ihtiyaci yoktur, insanlarin O'na karsi gelmesi O'na ne bir zarar verebilr ve ne de uluguna bir eksiklik getirebilir.

«— Eger bütün insanlar kendilerini büyük görüp Allah (C.C)'a kulluk etmekten vazgeçerlerse bilmis olsunlar ki Rabb'inm katinda bulunanlar (melekler) gecegündüz. hiç bikmadan O'nu tesbih ederler», «Iyilik isleyen kendine isler, kötülük yapan da kendi zararina yapmis olur. Allah (C.C)'in hiç bir seye ihtiyaci yoktur, fakir olan sizlersiniz. »

Sasilir ki. içimizden biri bir köle satin alinca, onun gereken hizmeti seve seve yapmasini, belirli ve degeri önemsiz bir maden karsiliginda ona sahip olan efendisinin her emrine boyun egmesini ister. Bir hata yüzünden köleyi gözünden düsürür, ona öfkelenir, belki de ya ücretini keser, ya da onu kovar, veya satisa çikarir.

O halde bize ne oluyor da bizi yoktan var ederek en mükemmel kivama getiren yagmur tanesi sayisinca kusur isledigimiz halde, yokluklari helakimiz demek olan nice nimet ve destegini bizden alikoymayan gerçek efendimize ibadet etmiyoruz. Bizleri bir kusurumuz üzerine yakalayip hesaplasmaya çekebilecegi halde mühlet

verirsek bizde tevbe edelim de kusurumuzu bagislasin, kabahatimizi örtsün.

Aklin basinda olan kimse ibadete lâyik olan Rabb'ini tanimakta ve bütün varligi ile O'na yönelerek rizasini dilemekte gecikmez. Her isledigi günahtan tevbe ederek yaraticisina siginir, O'nun rahmetinden hiç bir zaman umut kesmez, nimetlerine sükrederek sevgisini arar ve buna devam ederek ola ki. O'nun sevgisini kazananlarin defterini yazilir da, kendisi efendisine kavusmaya arzulu efendisi ise onu yanina almaktan daha arzulu iken ölür.

Ebu Derdâ, Kâ'b Ibni Ahbar'a (R. Anhuma): «Bana Tevrat'taki âyetlerin en özlüsünü bildir» dedi. Kâ'b da ona söyle cevap verdi:

Allah (C.C) buyurur ki: "iyi kullar bana kavusmayi uzun müddet özler, ben de onlara kavusmayi daha siddet ite özlerim." Bu âyetin yanibasinda da sunlar yazilidir:
"Seni arayan bulur, benden baskasini arayan beni bulamaz."

Ebu Derdâ (R.A.) der ki «Peygamber'imizin (S.A.S.) böyle buyururken isittigime kendim sahidim:

Hz. Davud (A.S) hakkinda varit olan haberlere göre ulu Allah (C.C.) ona buyurdu ki:

«— Ey Davud! Yer yüzü halkina bildir ki, beni seveni ben de severim. Benim ile oturanin ben de yoldasiyim. Benim zikrimi aliskanlik haline getirenin yakiniyim. Beni arkadas edinenin arkadasiyim. Beni seçeni ben de tercih ederim. Bana itaat edenin ben de dilegini yerine getiririm. Beni sevdigini kalbinden kesinlikle ögrendigim kulu mutlaka kendime kabul eder, onu hic bir canli yarattigimin gösteremedigi derecede ileri bir sevgi ile severim. Beni gerçekten arayan bulur, benden baskasinin pesinde olan beni bulamaz.

Ey yer halki, etkisi altinda bulundugunuz aldanistan siyrilarak benim yolumda olmayi araysniz ki, ben de size yakin olayim ve bir en önce size sevgimi nasib edeyim.

Çünki ben sevdiklerimi Halilim ibrehim, Neciyyîm Musa ve Safiyyim Muhammed'in mayalari ile bir yarattim. Beni özleyenlerin kalbini nurumdan yaratarak celâlim ile besledim.»

Seleften bir zattan rivayet olunduguna göre ulu Allah (C.C.) siddiklardan birine söyle vahyetti:

"Benim öyle kullarim vardir ki, beni severler, ben de onlari severim. Onlar beni özler, ben de onlari özlerim. Onlar beni zikr eder, ben de onlarin zikrine mukabele ederim. Onlar bana bakar, ben de onlara bakarim. Eger sende onlarin yolunu tutarsan seni de severim, onlardan ayri düsersen, gözümden düsersin.»

Siddik kul Allah (C.C)'a: «Yâ Rabb'i, onlarin alâmetleri nelerdin» diye sordu.

Ulu Allah (C.C) siddik kuluna söyle buyurdu:

"Müsfik bir çoban, sürüsünü nasil günesten esirgerse onun gibi gündüzleri gölgelere siginirlar. Günesin batmasini dört gözle bekleyip gün batar - batmaz hemen yuvasina ucan kusun sabirsizligi ile günün batmasini beklerler. Gece basar

karanlik çöker, yataklar serilir, koltuklar kurulur ve herkes sevdigi ile basbasa kalir kalmaz ayaktan üzerine dikilip yüz üstü yere serilerek benim kelâmim ile bana yalvarmaya koyulurlar. Onlara verdigim nimetlere karsilik bana sadakat arzederler.

Gâh feryad ederler, gâh sessizce gözyasi dökerler. Gah, ahu vah ederler gâh tutumlari karsisinda hayiflanirlar. Gâh ayakta ve gâh oturma halindedirler. Gâh rukûda ve gâh secdededirler. Ne benim ugrumda çektikleri sikinti gözümden kaçar ve ne de bana olan sevgileri yüzünden yakinmalari isitmemin disinda kalir.

Onlara ilk adimda bagisim su üc seydir:

«1 — Nurumun bir parçasini kalblerine saçarim da ben onlardan nasil haber verirsem onlar da benden ayni sekilde haber verirler.

2 — Gökler, yerler ve gökler ile yerlerde var olan her sey onlarin amel terazilerinin kefesine konsa bütün bunlari gözlerine az gösteririm.

3 — Rizam ile onlara dogru yönelirim, kendilerine dogru yöneldigim dostlarimin onlara ne vermek istedigimi bildiklerini görürsün.»

"Ahbar-ud Davud" isimli esere göre ulu Allah (C.C.) Hz. Davud (A.S)'a söyle vahyetti:

«— Yâ Davud! Daha ne zamana kadar hep cenneti düsünecek ve bana karsi özlem duymaya talip olmayacaksin?»

Hz. Davud (A.S), Ulu Allah (C.C)'a: «seni özleyenler kimlerdir» diye sorar.

Allah (C.C) ona söyle cevap verir:

"Beni özleyenler, her türlü kederden arindirip saflastirdiklarim, benden çekinmeleri için ikaz ettiklerim ve kalblerinde bana bakabilecekleri delikler açtiklarimdir.

Ben onlarin kalblerini kendi avucuma alarak göge çikaririm, sonra da seçkin meleklerimi çagiririm. Hepsi hemen önümde secdeye kapanirlar. Onlara derim ki: «ben sizi bana secdeye varasiniz diye degil, benim özlemim ile yananlarin kalplerini size göstereyim ve sizinle onlara iftihar edeyim diye çagirdim« Çünki yeryüzü halkina günesin aydinlik saçtigi gibi beni özleyenlerin kalbi de gökte meleklerime isik saçar.

Ey Davud! Ben, özlemlilerimin kalbini hosnutlugumdan yaratarak öz nurumla besledim, onlari kendime söz arkadasi olarak seçtim. Yer yüzüne onlarin vücûdlari araciligi ile bakarim. Kalblerinde bakislarini bana ulastiran bir yol açtim. Bana karsi duyduklari özlem günden güne artar.»

Hz. Davud (A.S.) «yâ Rabb'i, sevgililerini bana göster» der.

Bunun üzerine ulu Allah (C.C.) ona söyle buyurur:

Yâ! Davud Lübnan dagina var. Orada genc, ihtiyar ve orta yaslilardan meydana gelen on dört kisi var. Yanlarina varinca benden onlara selâm söyle ve onlara de ki. Rabb'iniz size söyle diyor:

«Benden istediginiz bir sey var mi? Siz benim arinmis dostlarimsiniz ve sevdiklerimsiniz. Sizin sevinmenize bende sevinirim muhabbetinize kosarim.»

Hz. Davud (A.S), bu grubun yanina varinca onlari bir pinarin basinda Allah (C.C)'in ululugu hakkinda düsünceye dalmis olarak bulur. Hz. Davud (A.)'u görünce ondan uzak kalmak için yerlerinden siçrayip kalkarlar. Bu sirada Hz. Davud (A.S) onlara der ki: «Ben Allah (C.C)'in size gönderdigi bir elciyim. Rabb'inizin buyrugunu size bildirmeye geldim.»

Bu sözleri duyunca yönlerini Hz. Davud (A.S)'a çevirirler. Kulaklarini ona dogru vererek bakislarini yere çevirirler. Hz. Davud (A.S) onlara «ben size Allah (C.C) tarafindan elçi olarak geldim. O - size selam söylüyor ve söyie buyuruyor:

«— Bir arzunuz yok mu? Bana seslenir misiniz ki, sesinizi ve sözünüzü duyayim. Siz benim seçkin dostlarim ve yakinlarimsiniz. Sizin sevinciniz beni de sevindirdigi için sizi hosnut etmeye derhal yönelirim. Müsfik, yumusak kalbli bir anne çocugu üzerine nasil titrerse size her an öyle bakarim.»

Bu sözleri duyunca hepsinin gözleri yasardi ve yaslari süzülerek yanaklarina indi.

En yaslîlari konusarak "Sübhaneke, sübhaneke (seni noksan sifatlardan tenzih ederim, seni noksan sifatlardan tenzih ederim). Biz senin zavalli kullariniz. Atalarimiz da senin zavalli kullarin idi. Bizi afveyle, ömrümüzün su anina kadar kalblerimiz sana zikretmekten bir an bile geri kalmadi." der.

Arkasindan bir digeri de söz alarak «sübhaneke, sübhaneke. Biz senin zavalli kullariniz ve senin zavalli kullarinin çocuklariyiz. Binaneleyh aramizdaki muhabbete hüsnü nazar ederek bize minnet buyur der.

Bir baskasi, süphaneke, süphaneke biz senin kullarin ve kullarinin çocuklariyiz. Sen bizim kendi umurumuza dair bir hacetimiz olmadigini bilirken. Duaya cüret edebilir miyiz, sen bize yolunda devami nasip et. Bununla bize olan bagisini tamamla der.

Arkadasin bir baskasi söze girerek «biz senin rizanin pesinde gerektigi sekilde kosamiyoruz. Cömertligin sayesinde bu konuda bize yardim eyle» der.

Arkasindan bir digeri söz alarak: «Bizi bir damla bel suyundan (meniden) yarattin, bize buna ragmen ululugunu düsünebilme yetenegini bagisladin. Senin ululuguna dalanlar, celâlini düsünenler konusmaya cür'et edebilirler mi? Nuruna yaklasmamizi istedikten sonra senden ne istemeye dilimiz varabilir ki?» der.

Arkasindan söze giren bir digeri «sevdiklerine olan bagislarinin bollugu. dostlarina yakinligin ve saninin ululugu celâliyle sana dua etmekten dillerimiz acizdir.» der.

Arkasindan bir baskasi söz alarak «Kalblerimizi seni zikretmeye yönelten, sirf seni düsünebilmeye yatkin bir gönül anligi kazanmamizi saglayan sensin. Sana sükür hususundaki yetersizliklerimizi afveyle» der.

Arkasindan söze giren bir baskasi «dilegimizi sen bilip duruyorsun, bu dilek sadece senin vechine bakabilmektir.» der.

Arkasindan bir baskasi söz alarak: «Köle efendisine karsi nasil cür'et edebilir? Madem ki, öz cömertliginin eseri olarak bize dua etmeyi emrettin. Gökyüzünün

karanlik katlan arasinda sana ulasabilmek için bize yolumuzu aydinlatacak isik da bagisla» der.

Arkasindan bir digeri söze girerek: «ibadetlerimizi kabul buyurmani ve her zaman sana ibadet etmeyi bize nasip eylemeni dileriz»

Arkasindan söz alan bir baskasi «baskalarindan farkli olmamizi saglayan üzerimizdeki nimetlerini tamama erdirmeni dileriz» der.

Arksindan bir digeri söz alarak «yarattiklarin arasinda hiç bir seye ihtiyacimiz yok. Yalniz bize cemalinin vechini görebilmeyi bagisla» der.

Arkasindan dile gelen bir digeri: «arkadaslarimdan ayri olarak senden gözümü dünyaya ve dünyalilara karsi kör eylemeni ve kalbimi Âhiretten baska hiç bir sey ile ilgilenmez kilmani dilerim» der.

Arkasindan bir baskasi söz alarak «ey sani yüce ve ulu Allah (C.C)'im! Dostlarimi sevdigini artik kesinlikle ögrendim. Bize kalbimizin senden baska her sey ile ilgisini keserek sirf senin ile ilgilenmesini bagisla» der.

Lübnan dagindaki on bes Allah (C.C) sevgilisinin bu cevaplan üzerine ulu Allah (C.C.) Hz. Davud (A.S) vasitasiyle onlara söyle vahyetti:

"Söylediklerinizi duydum, isteklerinizi kabul ettim. Simdi biribirinizden ayrilin, simdi herkes kendine bir sigmak bulsun. Ben sizin iie aramdaki perdeleri kaldiracagim, böylelikle celâlime ve nuruma bakacaksiniz.»

Hz. Davud (A.S): «yâ Rabb'i, bunlar ne sayesinde senin katinda bu yüksek dereceyi kazandilar» diye sorar.

Ulu Allah (C.C.) ona su cevabi verir:

«— Bu dostlarim, nail olduklari bu mertebeye benim hakkimda iyi düsündükleri için, dünyadan ve dünyalilardan uzak durduklari için. benim ile basbasa kalip bana yalvardiklarindan dolayi ulasmislardir.

Bu mertebeye ancak dünya ile dünyalilardan terkederek, onun ile ilgili hiç bir seyi diline almayanlar, beni bütün yarattiklarina tercih ederek kalbini sirf bana ayiranlar varabilir.

Böyle kullanma ben de bagisimla yönelerek nefsini diger her türlü ilgiden alikorum, nihayet onun ile aramizdaki perdeyi kaldirarak herhangi bir seye bakar gibi beni görmesini saglarim. Her an ona kerametimi göstererek onu vechimin nuruna yaklastirirm. Eger hasta olacak olsa müsfik bir anne çocuguna nasil bakarsa ben de ona öyle bakarim. Eger susayacak olsa beni zikretmenin tadini taddirarak onu suya kandiririm.

«Ey Davud! Bütün bunlari ona yapinca nefsini dünyaya ve dünyalilara karsi körelterek, hiç birini sevmemesini saglarim. Bütün ilgisi her an sirf bana yönelir, bana bir an önce kevusmayi diler. Oysa ki, ben onun canini almayi istemem. Cünki o varliklarim arasinda bakislarimin yeridir. Ne o benden baskasini görür ve ne ben ondan baskasina bakarim.

«Ey Davud, benim böyle bir kulumu görsen, nefsi erimis, vücûdu süzülmüstür.

Fakat benim zikrimi duyunca kalbi hoplar ve azalari kanadlanir. Onun ile meleklerime karsi övünürüm. Gök halki onu görünce benden daha çok çekinir ve daha çok ibadet etmeye yönelirler.

Ey Davud! izzetim ve celâlim hakki için böyle kulumu cennetime oturtacak ve kendisine cemâlimi gösterip hosnutlugunu ve hosnutlulugunun da ötesini saglayarak özlemini dindirecegim!

Yine Hz. Davud (A.S)'a ait haberlerde söyle varit olmustur:

"Ey Davud! Benim sevgime yönelen kullarima de ki: «Varliklar ile aramda perde bulunmasina ragmen sizin ile aramdaki perdeyi kaldirarak bana kalb gözleriniz ile bakmanizi saglayinca daha ne istersiniz? Dinimi önlerine serince dünyanin onlardan uzak tuttugum nimetleri nedir ki? Benim hosnutlugumu kendilerine kazandirdiktan sonra insanlarin nefreti onlar için ne mana ifade eder"?.

Yine o haberlerde söyle denilmektedir: Ulu Allah (C.C.) Hz. Davud'a (A.S.) sunlari vahyetti:

"Sen beni sevdigini saniyorsun. Eger beni gerçekten seviyorsan kalbinden dünya sevgisini çikar, çünki benim sevgim ile dünya sevgisi ayni kalbde biraraya gelemez.

Ey Davud! Benim sevdigimi gönülden sev. Dünya halki ile de görünüsü idare ederek geçin, git. Dinine noktasi noktasina uy, dinî görevlerinde baskalarina özenme.

Benim sevgime ters düsmedigi sence apaçik olan seylere yapis, fakat benim sevgim ile bagdasip bagdasmayacagi hususunda seni süphelendiren konularda bana uy da ben hemen seni dogruya yöneltip düzeltip düzeltmeye kosarim. Senin rehberin ve yol göstericin olurum. Sen istemeden sana verir ve karsilastigin sikintilarda senin yardimcin olurum.

Ben kendi nefsim hakki için yemin ettim ki, dilek ve iradesinin hedefi önünde teslimiyet arzetmek olmayan ve bensizligi düsünmeyen, hiç bir kula sevap vermem ve böyle olabilirsen zillet ve yabanciligi senden uzaklastirir ve kalbine zenginligi yerlestiririm.

Yine ben nefsim hakki için yemin ettim ki, benim ile ilgili münasebetlerinde ameline bakarak kendine güvenen kulu, mutlaka ameli ile basbasa birakirim. Sadece amelin ile çatismayan seyleri bana izafe et ki, sonra basin derde girmesin. O zaman yanindakilerin sana hiç bir faydasi dokunmaz.
Beni tanimaya sinir koyma. Çünki, Onun sonu yoktur. Benden daha çok ma'rifet nuru Istersen sana veririm. Bu arada benim ma'rifetimin nurunun artisina sinir tanima.

Sonra israilogullarina bildir ki, benim ile varliklarindan herhangi biri arasinda soy bagi yoktur. Onlarin arzu ve iradeleri benim katimda deger kazansin ki, onlara hiç bir gözün görmedigi, hiç bir kulagin isitmedigi ve hiç bir insan hayalinin canlandiramayacagi nimetler bagislayayim.

Iki gözünün arasina beni koy ve kalb gözün ile bana bak. Basindaki gözlerinle akillarina perde gerdigim kimselere bakma, onlar ona güvenerek sasirdilar bende

onlari sevabimdan mahrum ederek kirlettim.

Izzet ve celâlime yemin ettim ki, deneme ve ileriye erteleme düsüncesi ile bana ibadet etmeye girisenlere sevap vermem. Ögrencilerine karsi alcak gönüllü ol. Müridlerin sevkini kiracak sekilde ileri - geri konusma. Bana muhabbet besleyenler, müridlerin benim katimdaki degerini bilseler onlarin yoluna toprak olurlerdi.

Ey Davud! Eger bir müridi içinde bulundugu sarhosluktan kurtararak ayik hale getirirsen, seni katimda «gayretli» oîarak yazarim. Benim katimda «gayretli» olarak yazdiklarim hic bir zaman yalnizliga düserek beskasina muhtaç olmaz.

Ey Davud! Sözümü tut, kendi için kendinden ibret al, onun arzularina uyma ki, sevgim ile arana perde germeyeyim. Rahmetimden kullarimin ümidini kestir. Benim için nefsinin arzularini gemle, benim nefsin arzularini boyun egmeyi sadece zayif iradeli kullarima mübah kildim.

Saglam iradeliler için nefsin arzularina uymak ne demek! Bu tutum, bana yalvarmanin tadini azaltir. Saglam irade ve iman sahipleri nefislerinin arzularina kapildiklari takdirde, kendilerine ulasacak en hafif cezam, akillari ile arama perde germektir. Çünki ben sevdigime dünyayi lâyik görmem. Onu ondan uzak tutarim.

Yâ Davud! Benim ile arana saskinligi ile perde koyacak olan alimi aramiza alma. Onlar beni murad eden kullarimin yol kesicileridir. Devamli oruç tutmayi nefsinin arzularim kirmada yardimci tut, sakin oruca ara vermeyi denemeye kalkisma. Cünki oruca muhabbetim kesintisizliktir.

41.Şükür

Bilesin ki. ulu Allah (C.C.) Kur´an-i Kerim´de:

«Allah'i zikretmek daha büyüktür.» (Ankebût Sûre Celîlesi - 45) diye buyurmakla birlikte sükretmeyi Allah (C.C.)'i zikretmek ile yanyana getirirken söyle buyurmustur:

«— O halde siz beni zikredin ki, ben de sizi zikredeyim. Bana sükredin, sakin bana karsi nankör olmayin.»

(Bakara Sûre Celilesi; 152)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Eger sükreder ve inanirsaniz, Allah sizi azaba çarptirmaz. Allah sükrün mükâfatini verir ve her seyi bilir."

(Nisa Sûre-i Celilesi: 147)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Hiç kimse, Allah'in izni olmaksizin ölmez, ölümün kesin zamani bellidir. Dünya kazancini isteyene oradan bir pay veririz. Âhiret sevabini dileyene de oradan bir pay veririz. Sükredenleri mutlaka mükâfatlandiracagiz.»

(Âl-i Imrûn Sûre Celilesi - 145)

Ulu Allâh (C.C.) lânelük seytanin amacina tercüman olarak söyle buyuruyor:

"Beni onun (âdemin) yüzünden azginliga mahkûm ettigine göre (onlari saptirmak) için dosdogru yolun üzerinde pusu kuracagim.

Sonra ben onlara önlerinden, arkalarindan, saglarindan ve sonarindan (her yanlarindan) sokulacagim da sen onlarin çogunu sükreder bulmayacaksin"

(A'raf Süre Celilesl: 16—17).

Görüldügü gibi lânetli seytan insanlari pesinen lekeleyerek onlari sükürden uzaklastirip Hz. Ademe secde etmedigi için Allâh (C.C.)'in rahmetinden uzaklastirilisinin öcünü alacagini soklamomaktadir.

Nitekim ulu Allâh (C.C.) söyle buyurur:

> "Kullarimin içinde sükredenler azdir."

(Sebe' Sûre Celilesi: 13)

Ulu Allâh (C.C.) su âyette hiç bir seyi müstesna tutmayarak sükür karsiliginda her nimeti artiracagini kesinlikle belirtmektedir:

Ve hatirlayin kî, Rabb'iniz size sunu bildirmisi.

"Eger sükrederseniz, kesinlikle size daha fazlasini veririm. Eger nankörlük ederseniz, hiç süphesiz, azabim pek çetindir."

(ibrahim Sûre Celilesi; 7)

Oysa ki, asagidaki bes seyin bagisini kayda baglamis, kesinlikle verecegini belirtmemistir.

"1 — Zenginlik" Ulu Allâh (C.C.) bu konuda:

"Eger geçim darligindan korkuyorsaniz, Allâh eger dilerse size zenginlik bagislayacak. O her sey] bilen ve her yaptigi yerinde olandir."

(Tevbe Sûre Celîlesi: 28) buyuruyor.

"2 — Dualari kabul etmek" Ulu Allah (C.C.) bu konuda:

"Putlariniza degil ancak Allah'a dua edersiniz. O da dilerse hakkinda onun yardimini dilediginiz sikintiyi çözer de ona ortak kostuklarinizi unutuverirsiniz» buyuruyor."

(En'am Sûre Celilesi; 41).

"3 — Rizik" Ulu Allah (C.C.) bu konuda:

"Allah diledigine, hesapsiz rizik verir." buyuruyor. (Nur Sûre Celilesi: 38)

"4 — Afv" Ulu Allah (C.C.) bu konuda:

«Hiç süphesiz. Allâh kendisine ortak kosulmasini bagislamaz. Bunun disindaki günahlari diledigi kimselere bagislar.» buyuruyor. (Nisa Süre-i Celilesi. 48)

"5 - Tevbeyi kabul etmek" Ulu Allâh (C.C.) bu konuda:

«Allah, diledigi kimselerin tevbesini kabul eder.» buyuruyor. (Tevbe Süre-i Celilesi 15)

Öteyandan sukur Allâh (C.C.)'a has davranislardan biri olarak gösterilmektedir.

Nitekim Ulu Allah (C.C.) söyle buyuruyor:

"Eger Allah'a, karsilik beklemeksizin, iyilik ederek Allâh'a borç verirseniz, onu size kat kat geri verir ve günahlarinizi afveder. Allah merhametli ve iyiligin karsiligini fazlasi ile verendir." (Tegabun Sûre-i Celilesi; 17)

Ulu Allah (C.C) su iki âyette cennetliklerin ilk sözlerinin sükür olacagini belirtmektedir.

Ulu Allah (C.C.) söyle buyuruyor:

«— Bize verdigi sözü yerine getirerek istedigimiz yerde oturmak üzere cenneti bagislayan Allah'a hamd (sükr) olsun.»

(Zûmer Sûre-i Celilesi; 74)

«— Cennetliklerin (oraya girince) söyleyecekleri sözlerin son cümlesi «alemlerin Rabb'ina hamd (sükr) olsun» dur.»

(Yûnus Sûre-i Celilesi: 10)

Bu konudaki hadislere gelince Peygamber´imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Yedigine sükreden kimse, açliga katlanarak oruç tutan kimse gibidir." (Peygamberimiz (S.A.S.) burada nafile orucu kasdetmektedir)

Hz.Ata (R.A.) der ki, «Bir gün Hz.Ayse (R.A.)'yi ziyaret etmeye gittim, ona "Allâh (C.C.) Resul'ünün sahit oldugun en sasirtici hareketini anlat." dedim. Bunun üzerine Ayse (R.A.), göz yaslari arasinda söyle dedi. «O'nun hangi hareketi sasirtici degil di ki! Bir gece eve geldi, benim ile birlikte yataga girdi, tenim tenine degmisti.

Tam bu sirada bana «ey Ebu Bekr'in kizi, birak beni de Rabb'ime ibadet edeyim» dedi. Ben de «senin yakinligini isterim, ama arzuna uymayi tercih ederim.» diyerek ona izin verdim. Derhal kalkti, su tulumunun yanina vardi, az az su dökünerek abdest aldi ve namaza durdu.

Bir yandan da aglamaya basladi, akan göz yaslari gögsüne kadar inmisti, sonra aglayarak rukûa vardi, aglayarak secde etti, aglayarak secdeden basini kaldirdi, sabah ezani okumak üzere Bilâl'in gelisine kadar bir yandan agladi, bir yandan namaz kildi.

Ben O'na «Allâh (C.C.) senin geçmis, gelecek bütün günahlarini pesinen

afvettigine göre neye agliyorsun?» diye sordum. Bana su cevabi verdi:

«— Ben sükreden bir kul olmayayim mi? Niye olmayayim, ulu Allâh (C.C.) bana su âyeti indirmistir.

"Hic süphesiz, göklerin ve yerin yaratilisinda, günün ve gecenin (uzayip kisalarak) birbirini kovalayisinda derin düsünceliler hesabina bir çok ibretti delilleri vardir.

Bu derin düsünceliler ayakta, oturarak ve yan üstü uzanmislarken Allah'i anarlar ve «ey Rabb'imiz, sen bütün bu varligi bosuna yaratmadin, seni böyle bir isnaddan tenzih ederiz, o halde bizi cehennem azabindan koru.» diyerek göklerin ve yerin yaratilisi hakkinda enine boyuna düsünceye dalarlar.» (Al-i imran Sûre-i Celilesi: 790-191)

Bu hadise müminin her zaman aglamasi gerektigini belirtir. Su rivayet de ayni sirra isaret eder:

Peygamberlerden biri, bir gün yolda giderken küçük bir kaya parçasi görür, kaya durmadan su sizdirmaktadir. Peygamber bu duruma sasar. Bu sirada kaya parçasi Allâh (C.C.)'in izni ile dile gelerek:

«Allah'in, kâfirler için hazirlanan ve yakacagi insan ve tas olan cehennemden korkun»

(Bakara Süre-i Celilesi; 24), mealindeki âyetini duydugumdan beri o korku ile hep agliyorum der).

Bunun üzerine Peygamber Allâh (C.C.)'a yalvardi da o kaya parçasini cehenemden bagislatti. Fakat bir müddet sonra ayni kaya parçasinin yanma vardiginda onu yine ayni sekilde aglar durumda bulur. Ona: «peki, simdi niye agliyorsun» diye sorar. Kaya parçasi ona «o zamanki aglamam korkudan idi. Simdi ise sükür ve sevinç gözyasi döküyorum» diye cevap verir.

Insan kalbi de tas gibidir, hatta belki de tastan bile daha katidir. Bu katilik ancak hem korku ve hem de sükür halinde aglayarak giderilebilir.

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kiyamet Günü «hamdediciler ayaga kalksin» diye ses gelir, bu ses üzerine bir zümre ayaga kalkar, onlara özel bir sancak verilerek hepsi cennete gönderilir.»

Sahabiler «hamdediciler kimlerdir?» diye sorarlar. Peygamber (S.A.V)´imiz: "Her durumda Allâh (C.C.)'a sükrederlerdir."

(baska bir rivayete göre): "Rahatlikta ve sikintida Allâh (C.C.)'a sükredenlerdir)" diye buyurur.

Peygamberimiz (S.A.S.) «hamd (sükür) Rahman'in elbisesidir» buyurmustur.

Ulu Allah (C.C.) Hz. Eyyûb'e (A.S.) uzun bir konusmada:

«Ben sevdigim kullarimin sükrünü mükafat olarak kabut ederim.» diye vahyetti.

Ulu Allâh (C.C.), yine Hz. Eyyûb'e sabirli kullar hakkinda:

«Onlarin yurdu »Dârusselâm»´dir. Oraya girdiklerinde onlara sükretmeyi ilham ederim, o sözlerin en hayirlisidir. Sükrettikleri zaman onlara verdiklerimi artiririm, beni görmelerini nasip ederek onlara verdigim nimetleri artirmis olurum.» diye vahyetti.

Mal yigma hakkindaki âyetlerden biri. inince Hz. Ömer (R.A.) Peygamber´imize (S.A.S.) hangi mali biriktirelim? diye sorar.

Peygamber (S.A.S.)´imiz: "Biriniz zikreden dil ve sükreden kalb edininiz» diye buyurur.

Görülüyor ki, Peygamber (S.A.S.)'imiz servet yerine sükreden kalb sahibi olmayi emrediyor.

Ibni Mes'ûd (R.A.) «sükür, imanin yansidir» der.

Bilesin ki, sükür hem kalbi, hem dili ve hem de vücûdun belli basli organlarini ilgilendirir.

1 — Kalbi ilgilendiren sükür, iyilige yönelmek ve bütün canlilar için iyilik duygusu beslemektir.

2 — Dili ilgilendiren sükür, hamd mânâsi ifâde eden sözleri Allah (C.C)'i sükür için dile getirmektir.

3 — Baslica vücüd organlarini ilgilendiren sükür. Allah (C.C)'in verdigi nimetleri O'na kulluk maksadi ile kullanmak, O'nun emrine aykiri sekilde kullanmaktan sakinmaktir.

Buna göre gözler vasitasi ile yapilacak sükürden biri, müslümanin görülen kusurlarina göz yummak, kulak ile yapilacak bir sükür çesidi de müslüman hakkinda isitilen bir kusuru saklamaktir. Her kim davranis da göz ve kulaga bagislanan nimetlere karsilik olarak yapilacak olan sükür görevleri arasindadir. Allâh (C.C.)'in tekdirine karsi hosnutluk belirtmek, dilin görevi olan bir sükür çesididir.

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) bir sabah sahabilerden birine:

«Gecen nasil geçti» diye sorar. Sahabi de: «iyi geçti» diye cevap verir. Peygamber (S.A.S.)'imiz üçüncü seferinde, "Allâh (C.C.)'a hamd ve sükürler olsun, iyi gecti" cevabini alincaya kadar ayni soruyu arka arkaya tekrarlar. Nihayet son cevabi alinca «senden aradigim buydu» diye buyurur.

Eski örnek müslümnlar biribirlerinin halini sormayi geleneklestirmislerdi. Maksatlari Allâh (C.C.)'a sükretmeye firsat hazirlamakti. Böylece hem sükreden ve hem de ona bu imkâni verdigi için halhatir soran birlikte ibadet etmis oluyordu. Yoksa amaçlari, karsi tarafa ilgi ve iltifat gösterip riyakârlik etmek degildi.

Hali sorulan herkes ya sükreder, ya durumundan sikâyet edebilir veya hiç bir cevap vermez. Sükür ile cevap vermek ibadettir. Halden sikâyet ederek cevap vermek, müslümana yakismayan, çirkin bir davranistir. Her seye kadir olan ulu Allâh (C.C.)'i elinden hiç bir sey gelmeyen bir kula sikâyet etmek nasil çirkin olmaz!

Basina gelen belâya katlanmayi beceremedigi ve iradesinin zayifligi kendisini sikâyet etmeye sürükledigi takdirde insanin bu sikâyeti, hiç olmazca. Allâh (C.C.)'a yapmasi daha yerindedir. Çünki belâyi veren de o, giderebilecek olan da O'dur.

Kulun Allâh (C.C.) karsisinda düskünlügünü arzetmesi sereftir, fakat Allâh (C.C.)'dan baskasi önünde sikâyet etmek alçakliktir. Karsindakinin de kendisi gibi âciz bir kul oldugunu gözden kaçirarak bir insanin baskasi önünde zavallilasmasi halinden yakinmasi çirkin bir alçakliktir.

Nitekim Ulu Allah (C.C.) söyle buyuruyor:

«— Hiç süphesiz, siz Allah'i birakip putlara tapiyor ve asesiz güç kaynaklari uyduruyorsunuz.

«Allah'i birakip taptiginiz putlar, size hiç bir sey veremezler. Rizki Allah katinda arayiniz, sirf O'na kulluk ediniz, yalniz O'na sükrediniz, O'nun katina döndürüleceksiniz.»

(Ankebût Sûre-i Celilesi: 17)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Allah'i birakip yardima çagirdiklariniz da sizin gibi kullardir. Eger bu tutumunuzda yanilmiyorsaniz, haydi onlari yardima çagirin da cevap versinler»

(A´raf Sûre-i Celilesi: 194)

Buna göre dil ile sükretmek, sükür görevinin bir çesididir.

Rivayet edildigine göre bir gün bir heyet emevî halifelerinden Ömer Ibni Abdülâziz'i (R.A.) ziyarete gider. Aralarindan bir delikanli ayaga kalkip konusmak ister. Halife, «en yasliniz konussun, en yasliniz» der.

Bunun üzerine ayaga kalkan delikanli «Ey Emirel mü´minin is yasa kalsaydi, müsiümanlar arasinda senden daha yaslisi vardi (onun halife olmasi gerekirdi)» der.

Cevabdan hoslanan halife, delikanliya «Haydi, o halde sen konus» deyince. Delikanli sunlari söyler: «Bizler ne bir sey istemek için ve ne de himaye edilmek için gelen bir heyetiz. Cünki faziletli idaren bize istediklerimizi ulastirdi. Adaletin de bizden korkuyu giderek güvenligimizi sagladi.
Bizler sadece bir sükran heyetiyiz, sana sözlü olarak sükranlanmizi arzedip dönmeye geldik.»

42.Kibrin Kötülüğü

Ulu Allah (C.C) Kur'an-i Kerim'in çesitli yerlerinde kibri ve kendini begenmis

zorbalari kötulemis, kinamistir.

Nitekim ulu Allah söyle buyuruyor:

"Yer yüzünde, hiç bir hakli gerekçeye dayanmaksizin, kendini büyük görenlerin bakislarini, âyetlerimi idrak edip ibret almaktan alakoyacagim. Onlar bütün âyetleri görseler bile inanmazlar, eger dogru yolu görseler bile onu kendilerine yol edinmezler. Fakat egrilik ve kargasalik yolunu görünce o yolu tutarlar. Bu tutum, ayetlerimizi yalan sayarak onlarin iç yüzünün farkinda olmamalarindandir."

(A´raf Sûre-i Celilesi; 146)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— O saskinlar, kendilerine hiç bir dayanak vermedigimiz halde Allah'in âyetleri hakkinda tartismaya girisirler. Bu tutum, Allâh katinda ve iman edenlerin gözünde büyük bir nefrete yol açar. Iste Allah, her kendini begenmis zorbanin kalbini böyle mühürler.»

(Mü'min Sûre-i Celilesi; 35)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Peygamberler Allâh'dan fetih istediler de bütün inatçi zorbalar
hayal kirikligina ugradilar."

(ibrahim Sûre-i Celilesi: 15)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Hiç süphesiz, Allah sakladiklarinizi da açiga vurduklarinizi da bilir. O, kendini büyük görenleri sevmez."

(Nahl Sûre-i Celilesi; 23)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Bizim ile karsilasmayi ümid etmeyenler «bize melekler indîrilse veya Rabb'imizi görsek daha iyi olmaz miydi» dediler. Hiç süphesiz, onlar içlerinden kendilerini büyük görerek büyük bir küstahliga giristiler."

(Furkan Sûre-i Celilesi: 21)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Kendini büyük görerek bana kulluk etmeyenler, boynu bükük, zavalli bir durumda cehenneme gireceklerdir.»

(Mü'min Sûre-i Celilesi: 60)

Kur-an´i Kerim'de kibirliligi kinayan daha bir cok âyeti kerime vardir. Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kalbinde bir hardal tanesi agirliginda kibir bulunan kimse çennete giremez. Buna karsilik kalbinde hardal tanesi agirliginda iman bulunan kimse de cehenneme

girmez."

Ebû Hureyre'nin rivayetine göre Peygamber'imib (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ulu Allah (C.C) «büyüklük abam ve ululuk da gömlegimdir. Bu iki seyde bana ortak çikmak isteyenleri, hiç aldiris etmeden, cehenneme atarim» buyurur.

Ebû Seleme ibni Abdurrahmcn (R.A.) der ki: «Bir gün Abdullah Ibni Amr ile, Abdullah Ibni Ömer Sefa'da karsilasarak bir müddet duraklarlar. Arkasinda Abdullah Ibni Amr hic konusmadan geçip gider, bunun üzerine Abdullah Ibni Ömer yerinde dikilerek aglamaya koyulur, ona "Ey Abdurrahman'in babasi, neye agliyorsun?" diye sorarlar. O da söyle cevap verir: «Bu adamin (Abdurrahman Ibni Amr'i kasdediyor) Peygamber (S.A.V)'imizin «Kalbinde hardal tanesi agirliginda kibir bulunan kimseyi ulu Allah (C.C) yüzüstü cehenneme atar.» buyurdugundan acaba süphesi mi var?»

Peygamber'im iz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Insan, nefsinin pesinden gide gide günün birinde zorbalardan biri olarak yazilir ve onlarin çarptirildigi azaba çarptirilir."

Hz. Süleyman (A.S.) bir gün insan, kus, hayvan, cin ve bütün canlilara «Bulundugunuz yerlerden çikin ve karsimda toplanin.» diye emir verir. Emri üzerine ikiyüz bini ve iki yüz bini cin olmak üzere canlilar toplaniverirler.
Bu sirada meleklerin tesbih sesini duyacak derecede göklere yükseltildikten sonra ayaklari deniz suyuna degecek sekilde yere indirildi, bu esnada kulagina «Eger dostumuzun kalbinde zerre kadar kibir olsaydi onu göklere çikarirken kendisine kat'ettirdigim mesafenin daha alçagina indirirdim.» diyen bir ses gelir.

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«Kiyamet Günü iki isitir kulagi, iki görür gözü ve konusur dili olan bir boyun cehennemden disariya uzanir ve «su üç kimseyi yakalamakla görevliyim:

1 — Inatçi zorbalar,

2 — Allah (C.C)'a ortak kosanlar (müsrikler)

3 — Resim ve put yapanlar.»

Peygamber'imîz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«Pintiler, zorbalar ve kötü huylular cennete giremezler. »

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cennet ile cehennem birbirleri ile üstünlük iddiasina giristiler. Cehennem «kendini begenmisler ve zorbalar beni tercih etti» dedi. Cennet de «bana sadece zayiflar, düskünler ve zavallilar girer» dedi.

Bunun üzerine Allah (C.C) cennete dedi ki, «sen benim rahmetimsin, diledigim kullarima senin vasitan ile merhamet ederim.» Cehenneme de dedi ki, «sen de benim azabinsin, diledigime senin araciligin ile azap çektiririm. Her ikiniz de dolarsiniz.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ulu Cebbâr'i (Allah (C.C)'i) unutarak zorbaliga girisen ve saldirganligi huy edinen kul, ne fena bir kuldur!

Ulu Büyügü (Allah (C.C)'i) unutarak zorbaliga girisen ve büyüklük taslayan kul, ne fena bir kuldur!

Kabîrleri ve bedenlerin çürüyecegini unutan, bilmezlikten gelen ve hesaba katmayan kul, ne fena bir kuldur!

Hayatinin baslangicini ve akibetini düsünmeyerek küstahlasan, azginlasan kul, ne fena bir kuldur!»

Sabit'ten rivayet edildigine göre söyle demistir: «Duyduk ki Peygamber (S.A.V)'imize biri hakkinda «ya Rasûlallah, falan adam amma da kibirli!» dediler.

Peygamber (S.A.V)´imiz de: «bu kibrin sonu ölüm olmayacak mi?, diye buyurmustur.

Abdullah ibni Amr (R.A.) der ki. «Peygamber (S.A.V)'imiz söyle buyuruyor:

"Hz. Nûh (A.S.) ölmek üzere iken iki ogulunu yanina cegirarak onlara dedi ki:

"Size iki seyi emrediyor ve iki seyi yasakliyorum. Size Allah (C.C)'a ortak kosmayi ve kendinizi büyük görmeyi yasakliyorum.

Size emrettigim iki seye gelince önce "lâ ilâhe illellah" (Allah (C.C)'dan baska ilâh yoktur) demeyi emrediyorum. Çünki yerler, gökler ve yerler ile göklerdeki her sey terazinin bir kefesine, "lâ ilâhe illallah" cümlesi de öbür kefesine konsa "lâ ilâhe illallah" cümlesinin bulundugu kefe agir basar.

Yine gökler, yerler ve gökler ile yerlerde bulunan her sey bir çember olsa ve bu çembere "lâ ilâhe illallah" cümlesi yüklense çember parçalanir.

Size emrettigim ikinci sey: "Sübhanellahi velhamdü lillâhi" (Allah (C.C)'i noksan sifatlardan tenzih eder ve O'na hamdederim) demenizdir:

Cünki bu iki cümle canli - cansiz bütün varliklann duasidir. Bu iki cümle sayesinde butun canlilar riziklanmaktadir."

Hz. Isâ (A.S.) der ki:

«Allah (C.C)'in kendisine kitabini ögrettigi ve zorba olarak ölmeyen kimseye müjdeler olsun!»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cehennemlikler, bütün kötü huylular, caka satanlar, kendini büyük görenler», hep mal biriktirme pesinde kosanlar ve pintilerdir. Buna karsilik cennetlikler de alcak gönüllüler ve az mali olanlardir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Tarafimizdan en cok sevilenleriniz ve ahîrette bize en yakin olacak olanlariniz, en iyi huylularinizdir. Buna karsilik nefretimize en layik olanlariniz ve âhirette

bizden en uzak kalacak olanlanniz da bütün gevezeler, alaycilar ve kendini begenmislerdir."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kendini büyük görenler, Kiyamet Günü» zerreler seklinde adamlar halinde mahsere gelirler. Kalabaligin ayaklari altinda çignenirler, öyiesine cüce kalirlar ki, her sey onlardan yüksek kalir. Sonra da cehennemin, adi «Bules» olan bir mahzenine atilirlar, orada atesin közü içinde kalirlar, içecekleri cehennemliklerin vücudundan buharlasan bir bulasik sivisidir.»

Ebu Hureyre'nin (R.A.) rivayet ettigine göre Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Zorbalar ve kendini begenmisler. Kiyamet Günü Allah (C.C) nazarinda hor görüldükleri için herkesin ayaklan altinda çignenecek tanecik iriliginde Mahser toplantisina gelirler."

Muhammed ibni Vasi (R.A.) der ki; «Bilâl Ibni Ebû Bürde'yi ziyaret ederek ona dedim ki: Ya Biiâl, baban bana, dedenden naklederek söyledigine göre Peygcmber'imiz (S.A.S.)

"Cehennemde adi «Heb heb» olan bir vadi var. Allah (C.C) her zorbayi oraya yerlestirmeye kesin kararlidir» buyurmus. Ya Bilâl! Sakin o vadinin sakinlerinden olma."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Cehennemde içine bütün kendini büyük görenlerin doldurularak kapinin yüzlerine kapatilacagi ayri bir kösk vardir."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C)'im! Kendini büyük görenlerin cakasindan sana siginirim. Su üc sey ile ilgisiz olarak ruhu bedeninden ayrilan kimse cennete girer:

1) Kendini büyük görmek. 2) Borç. 3} Dolandiricilik.»

Hz. Ebû Bekr (R.A.) der ki: «Hic bir kimse bir müslümani küçük görmesin. Cünki müslümanlarin küçügü Allah (C.C) katinda büyüktür.»

Veha ibni Münebbih (R.A.) der ki; «Allah (C.C) «Adn» cennetini yaratinca ona dönerek «sen kendini büyük gören herkese haramsin.» diye buyurdu.

Ahnef Ibni Kays ile Musab ibni Zübeyr (R.A.) ayni sedirde otururlardi, bir gün Ahnef geldigi zeman Musab ayaklarini uzatmis oturuyordu, arkadasi otursun diye ayaklarini toplamadi. Bu durumda Ahnef oturunca Musab'in rahatini biraz bozdu, Musab sikildigini yüz ifadesiyle belli edince Ahnef ona «iki sefer: (sidik yolundan çiktigi helde kendini büyük gören ademoglunun haline ne kadar sasilir.) dedi.

Hasan-ül Basrî (rehimehullah) der ki: «Her gün bir veya iki sefer eli ile pislik yikadigi halde göklerin hâkimine (Allah (C.C)'a) kafa tutan insana sasarim!»

«Kendi üzerindekileri de görmüyor musun?» mealindeki âyeti kerimesinde ön ve arka pislik yollarinin kasdedildigini belirten görüsler vardir.

Muhammed Ibni Hüseyin Ibni Ali (R.A.) der ki: "insanin kalbine kibirden bir sey geçse az olsun veya çok olsun! o sey miktari akli eksilir."

Numan Ibni 8esir (R.A.) bir gün minberden cemaate seslenirken der ki, «hic süphesiz, seytanin bir takim tuzaklari ve aglari vardir. Allah (C.C)'in nimetlerini azginliga âlet etmek. Allah (C.C)'in bagisladiklarini böbürlenme gerekçesi olarak kullanmak, Allah (C.C)´in kullarina karsi büyüklük taslamak ve Allah (C.C)'in emrine aykiri yollarda nefsin arzularina uymak, seytanin baslica tuzak ve aglarindandir. Allah (C.C)'in bagis ve keremi sayesinde O'ndan afv ve selâmet dileriz.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Büyüklük taslayarak elbisesini sürükteyen kulun, Allah (C.C) yüzüne bakmaz.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Adamin biri abasinin içinde caka satiyordu, kendini begenmisti. Bu yüzden Allah (C.C) onu yerin altina geçirdi, simdi Kiyamet Gününe kadar orada debelenip duruyor."

Zeyd Ibni Eslem (R.A.) der ki, «Bir gün Ibni Ömer'in yanimda iken içeriye Abdullah Ibni Vakid girdi, üzerinde yeni bir elbise vardi. Ibni Ömer'in ona söyle dedigini duydum: «Yavrum! Elbiseni yerde sürükleme. Çünki ben Peygamber (S.A.V)´imizin

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«Büyüktük duygusu ile elbisesini yerlerde sürükleyenin, Allah (C.C) yüzüne bakmaz» buyurdugunu duymustum.

Rivayet edildigine göre bir gün Peygamber'imiz (S.A.S.) avucuna tükürerek öbür elinin parmagini tükürügü üzerine koyar ve söyle buyurur:

"Allah (C.C) buyuruyor ki. «ey Ademoglu, sen mi benim ile boy ölçüseceksin? Ben seni böyle bir seyden (meniden) yaratarak seni gelistirdim, dolgunlastirdim da iki uyku hali (yokluk ve ölüm) arasinda yürüyebildin. Simdi adimlarinin sesi yerden geliyor. Mal biriktirdin, kimseye bir sey vermedin. Fakat mühletin dolunca sadaka vereyim.» dedin, sadaka verecek zamanlarda neredeydin?»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ümmetim caka satarak salina salina yürüdügü ve Bizanslilari, iranlilari kendilerine hizmetçi tuttugu zaman Allah (C.C) onlari birbirine düsürür.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kendini büyük gören ve yürürken calim satanlar Allah (C.C) ile karsi karsiya geldiklerinde O'nu kendilerine karsi gazabli bulurlar.»

Ebu Bekr-ül Huzelî (R.A.) der ki. «bir gün biz Hasan-ül Basrî iîe birlikte iken Ibnî Edhem caminin sultan mahfiline gitmek üzere yanimizdan geçiyordu. Üstüste binmis bol kivrimlari topuklarina kadar sarkmis ve paltosunu kisa birakan ipek bir

cübbe giyiyor, çalimli çalimli yürüyordu. Hasan-ül Basrî ona bir bakarak dedi ki:

"Aman, aman! Ne burnu havade, kurumlu, sureti asik ve kendini begenmis edam! Behey zavalli ahmak! Sen sükrü edâ edilmemis, hesaba gelmez, Allah (C.C)'in emri uyarinca kullanilmayan ve içindeki Allah (C.C) hakki ödenmemis elbiseler içinde calim satiyorsun. Onun her uzvunda Allah (C.C)'in ayri bir nimeti varken azalarinin her birini seytana iltifat ugruna kullaniyor. Allah (C.C)'a yemin ederim ki, sade ve gösterissiz adimlar ile yürümek, hattâ deli gibi sendeleyerek yürümek bu adam hesabina daha hayirlidir."

Ibni Edhem, kendisi için söylenen bu sözleri duydu, geri gelerek Hasan-ül Basr i den davranisindan dolayi özür diiedi. Hasan-ül Basrî ona dedi ki: «Benden özür dileyecegine Allah (C.C)'a tevbe et. Sen Allah (C.C)'in su buyrugunu hic duymadin mi?

"Yeryüzünde calim satarak yürüme. Çünki (adimlarini ne kadar sert bassan) ne yeri delebilir ve ne de daglarin tepesine erebilirsin."

(Isra Süre-i Celilesi; 37)

Yine bir gün delikanlinin biri Hasan-ül Basri´nin yanindan geçiyordu, üzerinde kirmizi renkli, alimli bir elbise vardi. Hasan onu cagirarak dedi ki:

«Ey gençligi ile böbürlenen ve görünüsünün alimliligina tutkun âdemoglu! Oysa ki, neredeyse kibir bedenini örtmek üzeredir ve amelin ile basbasa kalmis gibisin. Yazik sana! Kalbini tedavi et, çünki Allah (C.C) kullarda sadece kalb sagligi arar.»

Rivayete göre Ömer Ibni Abdülâziz (R.A.) halife olmadan önce hacca gider, calimli adimlarla yürürken onu Tavus (R.A.) görür, parmagi ile yandan dürterek ona

«Bu yürüyüs karninda pislik tasiyan kimsenin yürüyüsü degildir» der. «Ömer de ona özür dilercesîne «Amca her azam bu yürüyüse göre egitildim, bu yüzden öyle alistim» diye cevap verir.

Muhammed Ibni Vasî (R.A.) oglunun calim sattigini görünce onu yanina çagirarak kendisine der ki,

«Yavrum, sen kim oldugunu biliyor musun? Anneni köle iken yüz dirheme satin aldim, babana gelince Allah (C.C) onun gibilerin müslümanlar arasinda sayisini çogaltmasin!»

Abdullah Ibni Ömer (R.A.) bir gün elbisesi yerlerde sürünen birini görünce iki veya üc defa arka arkaya «hic süphesiz, seytanin bir çok kardesleri vardir» der.

Mutarrif Ibni Abdullah Ibni Suhiyr, bir gün Mühelleb'i görür, ipek bir cübbesi içinde çalim satmaktadir. Mutarrif ona der ki. «Ey Allah (C.C) kulu! Bu yürüyüsün, Allah (C.C)'in ve O'nun Rasül'ünün gazabina vesile olan bir yürüyüstür.»

Mühelleb ona «Beni tanimiyor musun» diye sorar. Mutarrif de ona

«Tabii taniyorum. Baslangicin bir meni damlasi, akibetin kokusmus bir les parçasi, sen de bu iki uc arasinda pislik yükü tasiycn birisin.»

Bu agir cevap altinda ezilen Mühelleb, agzini açmadan oradan uzaklasir ve bir

daha çalim satarak yürümez.

Bu konuda bir sâir söyle der:

Sasarim, görünüsü ile böbürlenene

Oysa ki, dün bir damla meni idi

Yarin da güzel görünüsünün ardindan.

Kabirde kokusmus bir les olacak.»

Sâir Hale-ul Ahmer de söyle der.

«Bir dostumuz var, çatismaya düskündür.

Hatasi çok. sevabi azdir

Tartisirken mayis böceginden daha inatçidir

Yürürken de kargadan daha çalimlidir.»

Diger bir sâir de söyle der:

«Dedim kendini begenmise,

O deyince «benim gibi bir daha gelmez»

Ey çikis günü pek yakin kimse.

Niçin alçak gönüllü davranmiyorsun?»

Zinnûn-ul Misrî (R.A.) da söyle der:

«Ey burnu Kaf daginda, boyun egmez kisi.

Biz balçiktaniz, selâm üzerine olsun.

Dünya hayati bir metagdir

Ölüm ile bütün ayaklar dümdüz olur»

Büyük tefsir âlimi Mücâhid:

«Sonra salina salina yürüyerek evine gitti» mealindeki âyet hakkinda «Yâni. kibirlendi ve çalim satti» der. Hiç süphesiz, en dogrusunu Allah (C.C.) bilir.

43.Gündüzleri ve Başka Zamanları Düşünmek

Ulu Allah (C.C.) bir çok kereler Kur'ân-i Kerihin bir çok yerlerinde düsünmeyi

emretmis:

«— Hiç süphesiz, göklerin ve yerin yaratilisinda, günün ve gecenîn (uzayip kisalarak) birbirini kovalayisinda derin düsünebilenler hesabina bîr çok ibretli deliller vardir.» (Âl-i Imran Sûre-i Celilesi - 90) buyurmustur.

Yine Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Derin düsünmek isteyenler, yahud sükretmek niyetinde olanaar için gece ile gündüzü (uzatip kisaltarak) birbirine kovalatan O'dur."

(Furkan Sûre-i Celilesi - 62)

Ata der ki: "Ayetteki ihtilâftan gece ile gündüzün, aydinlik ve karanlik hususundaki degisikligini, ziyade ve noksani kasdetmistir."

Nitekim sâirin biri bunu ne güzel ifade etmistir:

«Ey gecenin baslangicinda sevine içinde uykuya dalan kimse.

Beklenmedik belâlari seher vakti kapiyi çalabilir.

Baslangici mes'ud geceye sevinme, nice gecenin bitiminde ates tutusur.»

Diger bir sâir de söyle der:

«Geceler canlilar için birer duraktir.

Ki, onlarin sonunda ömürler ya dügümlenir ya da açilir

Onlarin kisasi kederler ile uzundur.

Uzunlari da sevinç ile kisadir.»

Ulu Allah (C'.C.) düsünenleri överek söyle buyuruyor:

"Bu derin düsünceliler ayakta, oturarak ve yanüstü uzanirlarken Allah'i anarlar ve «ey Rabb'imiz, sen bütün bu varligi bosuna yaratmadin, seni böyle bir isnaddan tenzih ederiz, o halde bizi cehennem azabindan koru.» diyerek göklerin ve yerin yaratilisi hakkinda enine - boyuna düsünceye dalarlar."

(âl-i imrân Sûre-i Celilesi; 191)

ibni Abbas (R.Anhuma) der ki. «Peygamber (S.A.V)´imiz, Allah (C.C.) hakkinda akil yürüten bir gurup ile karsilasti, onlara buyurdu ki:

«Allah (C.C.)'in kendisi hakkinda degil, O'nun yarattigi varliklar üzerinde akil yürütün. Çünki siz O'nun ululugunu degerlendiremezsiniz.»

Rivayet edildigine göre Peygamberimiz (S.A.S.) bir gün düsünceye dalmis bir gurup ile karsilasir. Onlara:

"Nicin konusmuyorsunuz?" diye sorar. Onlar da: «Allah (C.C.)'in yarattigi varliklar hakkinda düsünüyoruz» diye cevap verirler. Bu cevaplani üzerine Peygamber (S.A.S.)'imiz buyurur ki:

"iste böyle yapin. Allah (C.C.)'in kendisi hakkinda degil, yarattigi varliklar

üzerinde akil yürütün."

Su Bati tarafinda bembeyaz bir ülke vardir. Oranin akligi aydinligi gibi ve aydinligi da akligi gibidir. Günese uzakligi kirk gündür. Allah (C.C.) orada öy elerini yaratti ki, onlar göz yumup açasiya kadar bile Allah (C.C.)'in emrini kirmazlar.»

Dinleyenler «Yâ Rasûlallah (S.A.S), seytan onlari ayartmaya kalkismaz mi?» diye sorarlar. Peygamber (S.A.S.)'imiz «Onlarin, seytanin var olup olmadigindan bile haberleri yoktur.» diye cevap verir. Bu sefer dinleyenler O'na: «peki, insanogullari ile münasebetleri yok mudur?» diye sorarlar.

Peygamber (S.A.S.)'imiz: «Onlar insanoglunun da varolup olmadigindan haberdar degillerdir.» diye karsilik verir.

Sahabilerden Ata (R.A.) öer ki: «Bir gün Ubeyd Ibni Ümer (R.A.) ile birlikte Hz. Ayse'ye (R. Anha) gittik. Bizim iie perde arkasindan konustu. «Yâ Ubeyd, ziyaretimize gelmeni engelleyen sebep nedir?» diye sordu. Ubeyd de ona: «Peygamber (S.A.S.)'imizin arasira ziyaret et ki, sevgin artsin» seklindeki hadisidir.» diye cevap verdi.

Bu sefer Ibni Umeyr ona «Bize Rasûlallah (S.A.S) ile ilgili olarak gördügün en sasirtici olayi anlat.» dedi. Bunun üzerine Hz. Ayse aglayarak dedi ki, «O'nun her seyi sasirtici idi. Nöbet gecelerinin birinde bana geldi, yatagima girdi, tenim tenine degmisti ki, «Beni birak da Rabb'ime ibadet edeyim.» diyerek yataktan kalkti, su kirbasinin yanina vararak abdest aldi ve namaza durdu.

Namaza dururken bir yandan da yaslari sakalini islatacak sekilde agliyordu, secdeye varinca da yeri islatacak kadar gözlerinden yas akiyordu. Arkasindan yanüstü yere uzandi, sabaha kadar böyle kaldi, sabah olunca ezen vermeye gelen Bilâl ona dedi ki, «Yâ Rasûlallah (S.A.S), Allah (C.C.) senin geçmis gelecek» bütün günahlarini bagisladigina göre niye agliyorsun?»

O da Bilâl'e dedi ki. «Yazik sana, yâ Bilâl! Allah (C.C.) bana bu gece su âyeti indirdigine göre beni aglamaktan alakoymak mümkün mü?» Sonra da su âyeti okudu:

"Hiç süphesiz, göklerin ve yerin yaratilisinda, günün ve gecenin (uzayip ktsalarak) birbirini kovalayisinda derin düsünebilenler hesabina bir cok ibretli deliller, vardir."

(Al-i Imrân Sûre-i Celilesi: 190)

Sonra da «Yazik olsun, bu âyeti okuyup da üzerinde akil yürütmeyentere.» diye buyurdu.

Evzaî'ye (R.A.) «Bu âyetler hakkinda düsünmekten gaye nedir?» diye sorarlar. O da «Onlari okuyup iyice anlamaktir.» diye cevap verir.

Muhammed Ibni Vasi (R.A.) der ki; «Basrali bir kisi Ebû Zerr'in (R.A.) ölümünden sonra onun dul esi olan Ümmü Zerr'e (R. Anha) vararak kocasniin nasil ibadet ettigini sordu. Ümmü Zerr de ona «Bütün gününü evin bir kösesinde düsünceye dalmis olarak geçirirdi» dedi.

Hosan-ül Basrî (R.A.) der ki; «Bir saatlik düsünce, bir gecelik nafile namazdan daha hayirlidir.»

Fudayl (R.A.) der ki; «Düsünmek, sana iyiligini ve kötülügünü gösteren bir aynadir.»

Ibrahim Ibni Edhem'e: «Cok düsünüyorsun» derler.

O da: «düsünmek aklin iligidir.» diye cevap verir.

Süfyan ibni Uyeyne (R.A.) bu konuda sik sik su beyti misal verirdi:

Adamin düsüncesi olunca.
Her seyde onun için ibret vardir.»

Tavus'un (R.A.) bildirdigine göre havariler Hz. Isa (A.S)'ya sorarlar. «Yâ Ruhullah yeryüzünde su zamanda senin gibisi var mi?» Hz. Isâ (A.S) da onlara:

«Evet var. Konusmasi zikir, susmasi fikir ve bakisinin amaci ibret olanlar benim gibidirler» diye cevap verir.

Hasan-ül Basri (R.A.) der ki. «Hikmet tasimayan söz, bos bogazliktir. Susmasi düsünce olmayar, yanilmistir. Bakisinin amaci ibret olmayan kimse, bosubosuna oyalanmistir.»

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Yeryüzünde bosu bosuna kibirlenenlerin idrâklerini âyetlerimi kavramaktan alakoyacagim. Bunlar bütün âyetlerimi görseler bile, yine iman etmezler, eger dogruluk yolunu görseler onu yol edinmezler, buna karsilik azginlik yolunu görünce o yola koyulurlar. Çünki onlar, bizim âyetlerimizi yakan saymislar, onlarin farkina varamamislardir.»

(A´raf Sûre-i Celilesi; 146)

Âyette gecen «kibirlenen idrâklerini âyetlerimi kavramaktan alakoyacagim.» cümlesini, "Benim tebligim hakkinda düsünmekten kalblerini alakoyoarim" seklinde yorumlanmaktadir."

Ebû Said-ü Hudri'nin (R.A.) rivayet ettigine göre Peygamber (S.A.V)'imiz:

«Gözlerinize ibadetten paylarim veriniz» buyurdu. Sahâbiler: «Yâ Rasûlalllah (S.A.V) onlarin ibadetten payi nedir ki?» diye sordular. Peygamber (S.A.V)'imiz onlara söyle buyurdu: «Kur'an´a bakmak, onun âyetleri üzerinde düsünmek ve onun sasirtici yönlerinden ibret almaktir.»

Mekke yakinlarmda çölde yasayan ehli halden bir kadin der ki:

«Eger Allah (C.C.) korkusu tasiyanlarin kalbleri, kendileri için bu âlemin ötesinde hazirlanan Âhiret nimetleri üzerinde durarak düsünceye dalsalardi, dünyadaki hic bir mes'ut yasama tarzi onlari kandirmaz ve hiç bir basari karsisinda gözleri gülmezdi.»

Lokman-ül Hekim, yalniz basina oturmayi huy edinmisti, kölesi onun yanina girince ona «Yâ Lokman, devamli yalniz basina oturuyorsun, oysa eger insanlar ile

düsüp kalksan senin için daha eglendirici olurdu» dedi.

Lokman (A.S) da kölesinin bu sözlerine «uzun yalnizlik devamli düsünmeyi saglar, uzun süreli düsünce de cennet yolunun kilavuzudur.» diye karsilik verdi.

Veheb Ibni Münebbih (R.A.) der ki; "Uzun düsünce mutlaka bilgiyi gelistirir, bilgi de insani mutlaka amel islemeye götürür."

Ömer ibni Abdüiâziz (R.A.) der ki; «Allah (C.C.)'in nimetler: hakkinda düsünmek, en üstün ibadetlerdendir.»

Abdullah Ibni Mübarek bir gün suskun ve düsünceye dalmis gördügü Seni Ibni Ali'ye (R.A.) «Nereye ulastin» diye sorar. O da «sirata» diye karsilik verir.

Bisr (R.A.) der ki: «insanlar Allah (C.C.)'in ululugu hakkinda akil yürütseler, O'na asla karsi gelmezlerdi.»

Ibni Abbas (R. Anhuma) der ki. «Düsüne tasina kilinan iki rek'atlik namaz, havaî bir kalb ile yapilan bir gecelik namazdan üstündür.»

Ebu Süreye (R.A.) bir gün yolda yürürken ansizin yere çöker, obasina bürünür ve aglameya baslar. Görenler ona «Niye agliyorsun?» diye sorarlar. O da söyle cevap verir, «ömrümün gitmesi, amelimin azligi ve ölümümün yaklasmasi üzerine düsünceye daldim da ondan agliyorum.»

Ebu Süleyman (R.A.) der ki. «Gözlerinizi aglamaya ve kalblerinizi düsünmeye alistiriniz.»

Dünya hakkinda düsünmek. Âhiret ile araya giren bir perde ve Allâh (C.C) dostlarina verilmis agir bir cezadir. Âhiret hakkinda düsünmek ise hikmet kazandirir ve kalbi diri tutar.»

Hatem-ül Esâm (R.A.) der ki. «ibret bilgiyi, zikir muhabbeti ve düsünce de Allah (C.C.) korkusunu çogaltir.»

Ibni Abbas (R.A.) der ki; «Iyilik hakkinda düsünmek, onu islemeye yol açar, kötülükten pisman olmak, ondan vazgeçmeye sevkeder.»

Söylendigine göre ulu Allah (C.C.) kitablanndan birinde buyurur:

«— Ben her hikmet sahibinin sözünü kabul etmem. Onun hedefine ve arzusuna bakarim. Hedefi ve arzusu ben olunca sususunu düsünce ve hiç konusmasa bile sözünü hamd yaparim.»

Hasan-ül Basrî (R.A.) der ki; «Akli basinda kimseler zikirden düsünceye ve düsünceden zikre geçerek kalblerini dile gelmeye sevkederler. O da sonunda hikmet konusur.»

isak Ibni Halef (R.A.) der ki. «Dâvûd-üd Taî bir gece ay isigi altinda evinin damina çikar ve bakislarini semaya dikerek göklerin ve yerin azameti hakkinda düsünceye dalar. Bir yandan da göz yasi döker. Bu halde iken kendisini kaybederek damdan yuvarlanir ve komsunun evinin içine düser. Komsusu da eve hirsiz girdigini sanarak yatagindan çirilçiplak siçrar ve kilicina sarilir. Fakat Davud ile karsilasinca kendini geri çekerek kilicini indirir ve komsusuna «seni damdan kim düsürdü»

diye sorar.
Dâvûd da ona «farkinda degilim» diye cevap verir.

Cüneyd-ül Bagdadî (R.A.) der ki. «Meclislerin en sereflisi, en üstünü Tevhid meydaninda düsünceye dalarak oturmak, ma'rifet yeli ile serinlenmek, muhabbet kâsesi ile dostluk deryasindan içmek ve hüsn-ü zan ile Allah (C.C.)'a bakmaktir. Böyle bir oturum, ne muhtesem ve böyle bir sarap ne tatlidir, nasip olanlara müjdeler olsun!»

Imam-i Safii (R.A.) der ki; "Konusmayi susmak devresi iie ve ilmî arastirmayi düsünce ile destekleyiniz."

Meselelere saglikli acidan bakmak, aldanmaktan kurtarir. Kanaat edinmede titizlik göstermek, asiriliktan ve pismanliga düsmekten kurtarir, görüs keskinligi ve düsünce anlayisi ve zekâyi meydana ckarir. Bilginlere danismak, vicdana istikrar ve basirete güc kazandirir. Buna göre ise girismeden düsün, tesebbüs etmeden önce tedbirini al, adim atmadan önce danis.

Faziletler dörttür:

Birincisi hikmettir ki, dayanagi düsüncedir.

Ikincisi iffettir ki, dayanagi sehvete hâkim olmaktir.

Üçüncüsü kuvvettir ki, dayanagi öfkeyi yenmektir.

Dördüncüsü adalettir ki, dayanagi psikolojik güçler orasinda denge saglamaktir.»

45.Ölümün Şiddetinin Beyânı

Hasan-ül Basrî'nin (R.A.) bildirdigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) ölümü,

"Onun sikinti ve acisini anlatirken «onun yol açtigi aci üçyüz kiliç darbesininkine bedeldir". buyurdu.

Peygamber'imize (S.A.S.) bir gün ölüm acisi hakkinda sormuslar, O da buyurmus ki:

"En kolay ölüm; yünlü kumasa batmis dikene benzer. Yünlü kumasa batmis diken, yaninda yün lifleri söküp almadan çikar mi?"

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) bir gün agir bir hastayi ziyaret ederken buyurur ki:

«— Ben bunun ne çektigini biliyorum. Tek tek bütün damarlari ayni anda ölüm sancisi içindedir.»

Hz. Ali (K.V.) mücâhidleri savasa tesvik ederken öer ki; «Eger öldürmezseniz, ölürsünüz. Nefsimi kudret elinde tutan Allah (C.C)'a yemin ederek söylüyorum ki: "Bin kiliç darbesi indirmek, bana göre yatakta ölmekten daha kolaydir."

Evzci (R.A.) der ki. «Duydugumuza göre ölü tekrar dirilip mezarindan dogrüluncaya kadar, ölüm acisi çekmeye devam eder.»

Seddat Ibni Evs (R.A.) der ki; «Mü'min için dünya ve âhiretin en korkunç olayi ölümdür. Onun acisi, testere ile biçilmekten, makas ile dogranmaktan ve kazanda kaynamaktan daha siddetlidir. Eger ölü diriltilerek yasayanlara basindan geçenleri anlatsa, dünyalilar ne yiyip içip eglenebilir ve ne de uykudan tad alabilirdi.»

Zeyt Ibni Eslem'den, o da babasindan naklen rivayet olunur ki: «Mü'min dünyadaki ameli ile ulasabilecegi derecelerden birisine ulasamamissa kendisine siddetli ölüm acisi çektirilir de ölümün sarsinti ve acisi sayesinde cennetteki derecesini elde eder.

Kâfirin de karsiligi verilmemis bir iyiligi varsa cani kolay alinir da iyiliginin sevabini tüketerek cehenneme gönderilir.»

Bir çok agir hastalara ölmek üzere iken neler hissettiklerini sormayi aliskanlik haline getiren bir ma'rifet ehline komada iken:

«Sen ölümü nasil buluyorsun?» diye sorarlar. Cevabi söyle olur: "sanki gökler yere kapaklanmis ve sanki canim ignenin deliginden çikiyor."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ani ölüm, mümin için rahata kavusma ve agir günahkâr için de hayiflanma vesilesidir.»

Mekhul'den rivayet olunduguna göre: Peygamber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ölünün bir tek kili gök ve yer halki arasina düsse hepsi, Allah (C.C)'in izni ile, ölürdü. Çünki ölünün her kilinda ayri bir ölüm vardir, ölümün degdigi her canli da ölür.»

Rivayet edildigine göre: "ölüm acisinin bir damlasi yeryüzü daglarina düsse hepsi erirdi."

Rivayet edildigine göre Hz. Ibrahim (A.S.) ölünce ulu Allah (C.C) ona: «Ey dostum, ölümü nasil buldun?» diye sordu. Hz. Ibrahim (A.S.) de «Yas yüne batirilmis geri çekilen sis gibi» diye cevap verdi. Bunun üzerine Allah (C.C.) ona: «Üstelik biz onu senin için kolaylastirdik.» buyurdu.

Yine rivayet edildigine göre ruhunu Allah (C.C) teslim ettigi zaman Rabbi Hz. Musa'ya (A.S.) «Yâ Musa, ölümü nasil buldun?» diye sorar. Musa de su cevabi verir: «Kizartilmak üzere canli canli tavaya konmus ne ölüp huzura kavusan ve ne de uçup kurtulabilen bir serce gibi hissettim.»

Baska bir rivayete göre de «Kendimi kasabin eli altinda canli canli yüzülen bir koyun gibi hissettim» diye cevap verir.

Rivayet edildigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) ölmek üzere iken sonra alnini silerek

«Allah'im! Ölüm krizini benim için kolay kil» diye dua ederdi.

Hz. Fâtima {R. Anha) bu arada «Âh babacigim, aci çekiyor» diye aglamaya

baslayinca Peygamber (S.A.V)'imiz ona:

«bu günden sonra babana aci yok» diyerek teselli etmisti.

Hz. Ömer (R.A.) bir gün Kâ'b-üî Ahbar'a (R. Anhuma) «Bize ölümden bahset» dedi. Kâb da «Peki, yâ emirelmüminin. ölüm çok dikenli bir agaç dali gibidir, bu dal insanin karin bosluguna sokulmus, her diken bir damara takilmis. Arkasindan güçlü - kuvvetli bir adam bu dali geri çekmis, böylece dal aldigini almis, biraktigini birakmis dedi.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Mü'min kul, ölümün sikinti ve krizine karsi çare bulur. Onun eklemleri «Selâm sana. Kiyamet Günü yeniden bulusmak üzere birbirimizden ayriliyoruz» diye birbirleri ile selâmlasirlar.»

Buraya kadar Aliâh dostlari ve O'nun yakinligin] kazananlar hesabina ölüm krizinin ve acisinin keyfiyetini anlatmaya çelistik. Ölüm onlar için bile böyle olunca bizim gibi günahkârlarin hali acaba nice olur? Ölüm krizi ile birlikte pespese baska felâketler ile de yüzyüze gelinir. Ölüme eslik eden baslica felaketler üçtür:

Birincisi, yukardan beri anlattigimiz gibi siddetli can çekismedir.

Ikincisi, ölüm melegini (Azrail (A.S)'i) apaçik görmek ve bu görmenin kalbe salacagi korku ve ürpertidir. Ölüm melegini günahkâr bir insanin ruhunu alirken büründügü kilik içinde, en dayanikli kimseler bile görse buna tahammül edemez.

Rivayet edildigine göre Hz. Ibrahim (A.S) bir gün Azrail (A.S)'e «Günahkâr insanin canini alirken büründügün kiligi bana gösterebilir misin?» diye sorar.

Azrail (A.S.) ona «Bunu görmeye dayanamazsin» diye cevap verir.

Hz. Ibrahim (A.S.), «Dayanirim, sen göster» diye israr edince Azrail (A.S) ona «8asini çevir» der.

Bir müddet arkasini döndükten sonra tekrar yüzünü dönünce Hz. Ibrahim (A.S.), kapkara yüzlü, saclari diken diken, kötü kokulu, siyahlara bürünmüs, agzindan ve burun deliklerinden ates ve duman çikan bir adam ile karsilasarak yere baygin düser.

Ayilinca Azrail (A.S.), ilk kiligina dönmüstür. Hz. Ibrahim (A.S.) ona der ki. «Ey ölüm melegi, günahkâr insan ölüm ansnda senin bu kiligin ile yüzyüze gelmekten baska bir felâket ile karsilasmasaydi, bu ona yeterdi» der.

Ebû Hureyre'nin (R.A.) rivayet ettigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Hz. Dâvûd (A.S.) esine karsi kiskanç bir erkek oldugu için kendisi evden çikarken karisinin üzerine kapiyi kilitlerdi. Bir gün kapiyi kilitleyip gittikten sonra karisi basini kaldirinca yabanci biri ile yüzyüze gelir. Bunun üzerine kadIn hizmetçilere; «Bu adami kim içeri aldi, eger Dâvud gelirse ondan çekecegi var» der. Bu arada Hz.Dâvud (A.S) çikagelir, yabanciyi görür, ona «Sen kimsin?» diye sorar.

Yabanci da ona «ben kirallardan korkmayan ve onlarin koydugu perdelerle yolu engellenmeyen bir kimseyim» diye cevap verir. Bu cevabi alan Hz. Dâvud (A.S) «Vallahi, o halde sen ölüm melegisin» diyerek oldugu yere yigilip kalir.»

Rivayet edildigine göre Hz. Isâ (A.S.) bir gün yolda yürürken bir kafatasina rastlar, oyagi ile ona vurarak «Allah (C.C)'in izni ile konus» der. Bunun üzerine dile gelen kafatasi söyle konusur. «Yâ Rûhullah! Ben falan zamanda kraldim. Bir gün basimda tacim, çevremde muhafizlarim ve devlet adamlarim bulundugu halde tahtimda oturuyorken ansizin karsima ölüm melegi çikti.

Böylece bütün canli uzuvlarim üzerimden ayrilarak canimla birlikte ona gitti. Keski bütün o kalabalik çevrem olmasaydi, keski o kadar hareketli münasebetler içinde degil de yalniz basima yasasaydim.»

«— iste âsilerin basina gelen musibet budur. Bu musibet itaatkârlarin basina gelmeyecektir.»

Peygamberler ölüm melegini görenin içine düstügü dehseti degil, sadece ölüm krizini anlatmislardir. Oysa ki, insan ölüm melegini rüyasinda görse ölünceye kadar yemeden içmeden kesilir, ölüm aninde ve o korkunçlukta görmenin dehsetini var hesap et.

Allah (C.C)'a kulluk görevine bagli kalanlar ise ölüm melegini en güzel ve alimli görüntüsü ile görürler.

Ikrime'nin Ibni Abbas'dan (R. Anhuma) rivayet ettigine göre Hz. Ibrahim (A.S) kiskanç bir zat idi. Evinde müstakil bir ibadet odasi vardi. Çikarken bu odanin kapisini kilitlerdi. Bir gün içeri girince odanin ortasinda bir yabanci ile karsilasir. Yabanciya «seni evine kim aldi?» diye sorar.

Yabanci «Sahibi içeri aldi» diye cevap verir. Hz. Ibrahim (A.S), «sahibi benim» der.

Yabanci «Senden de benden de daha önce evin mülkiyetini elinde tutan beni içeri aldi» diye karsilik verir. Bunun üzerine Hz Ibrahim (A.S) ona, «Bana mü'minlerin ruhlarini alirken büründügün kiligin ile görünür müsün» diye rica eder. Ölüm melegi «Peki. o zaman arkani dön» der.

Hz. Ibrahim (A.S) de arkasini döner. Bir müddet sonra yüzünü dönünce bir gene ile karsilasir. Hz. Ibrahim (A.S) hadiseyi naklederken yüzyüze geldigi delikanlinin yüz güzelligini, elbisesinin alimliligini ve güzel kokusunu zikretmisti. Gördükleri karsisinda ölüm melegine «mü'min ölüm aninda sadece senin yüzünle karsilassa bu mükâfat ona yeterdi.» der.

öiüm sirasinda karsi karsiya gelinecek bir diger gelisme de iki muhafiz melegini görmektir. Bu konuda Süeyb (R.A.) der ki:

«Duydugumuza göre hic bir kimse emellerini yazan iki muhafiz melegini görmeden can vermez. Eger adam kulluk görevine bagli kalmss biri ise melekler ona «Allah (C.C) bizden yana sana hayir versin. Sizi nice iyi mecliste oturturtun ve nice iyi amelin islenisine sahit eyledin» derler.

Eger adam günahkâr biri ise ona «Allah (C.C) bizden yana sana kötülük versin.

Bizi nice kötü yerlerde oturmek zorunda biraktin, nice kötü isleri ister istemez görmemize sebep oldun ve nice kötü sözü duymamiza yol açtin. Bu yüzden Allah (C.C) hayrini vermesin» derler.

Iste bu anda ölmek üzere olan kimsenin gözieri sirf o meleklere dikilir ve artik bir daha dünyayi göremez.

Ölüm aninda karsilasilan felâketlerin üçüncüsü ise yunahkârlarin cehennemaeki yerierini görmeleri ve bu görmeden önce korkmalarudur. Çünkü onlarin ölüm krizi esnasinda butun enerjileri bosalmis ve kendileri canlarinin çikisina boyun egmislerdir.

Fakat insanlar ölüm meleginin yüksek sesli bildirisini duymadikça ölmezler. Olüm meleginin bu bildirisi «Ya, ey Allah (C.C)'in düsmani, cehennem sana müjdeler olsun» ve «Ey Allah (C.C)'in dostu, cennet sana müjdeler olsun» seklindedir.

Iste derin akil sahiplerinin ölüm korkusu bu sebeplere dayanir.

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Hiç biriniz akibetini ögrenmedikçe. Cennet veya cehennemdeki yerini görmedikçe dünyadan ayrilmaz.»

46.Kabrin ve Kabir Korkusunun Açıklanması

Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Içine ölü gömüldügü zaman kabir ona der ki, ey Ademoglu! Yazik sona, beni ne kadar hesaptan çikardin. Benim sikinti, karanlik, yalnizIik ve böcek yurdu oldugumu bilmiyor muydun? Yolun bana düstügünde ayaklarin geri geri giderken beni na kadar hesap disi biraktin.»

Eger ölü iyi emel islemis biri ise onun adina kabre denir ki, «peki, ya bu adam iyiligi emreden ve kötülükten aaakoyan biri ise o a zaman ona karsi tutumun ne olur?» Kabir der ki, «o zaman ben onun için yesil bir bahçe olurum, onun vücudu nurlanir ve ruhu Allah (C.C)'a yûcelir.»

Ubeyd Ibni Umeyr-ül Leysî (R.A.) der ki, «kabir, içine giren herkese seslenerek der ki, «ben karanlik ve yapayalnizlik yurduyum. Eger hayatta iken Allah (C.C)'a itaat halinde iciysen simdi ben sana rahmet olurum. Eger hayatta iken Allah (C.C)'a karsi bas kaldirdi isen bu gün ben senin için felâketim. Allah (C.C)'a iteatkâr ölerek bana gelen bir gün buraden memnun ayrilir. Allah (C.C)'c karsi gelmis biri olarak bana gelen biri ise bir gün buradan feryad-u figan kopararak çikar.»

Muhammed Ibni Sibih (R.A.) der ki, ögrendigimize göre kisi mezara gömülerek azab çekmeye baslayinca veya bir tekim ecilar ile yüzyüze gelince diger kabirlerde yatan ölü komsulari ona söyle seslenir. «Ey dost ve komsularinin ölümünden sonra dünyada kalan kimse, bizden niye ibret almadin? Henüz firsat elindeyken bizim amel defterimizin ölümle kapandigini görmedin mi? Dostlarinin kaçirdigi firsatlari sen degerlendiremez miydin?»

Diger yandan yer tabakalar de ona söyle seslenir, «Ey dünyanin görünüslerine

aldanan kisi: Ailenden dünyaya aldanip senden önce topragin karnina gömülmüs olanlardan ibret alsaydin ya! Oysa ki senden öncekilerin cenazelerinin . sevdikleri tarafindan bu: kaçinîlmaz duraga tasindigini görüyordun.»

Yezici-Er Rekkasi (R.A.) üer ki, »ögrendigime göre ölü mezera girince amelleri, üzerine üsüsür ve Allah (C.C)'in izni ile dile gelerek sahiplerine
derler ki, «Ey çukurunda tek basina kalan kimse! Dostlarin ve ailen senden ayrildi, bu gün bizden baska hiç bir yoldasin yok senin.»

Kâ'b-ül Ahbar (R.A.) der ki, «iyi kul mezara gömülünce namaz, oruç, hacc. cihad ve sadoka gibi iyi emelleri çevresine üsüsür. Bu arada azab melekler: ona ayaklari tarafindan sokulmak isteyince namaz der ki, «Uzak durun ondan, ona sokulmaniza yol yok. Bu ayaklari üzerinde uzun müddet dikilerek Allah (C.C) Rizasi için beni kildiydi.»

Bunun ürerine azab melekleri ona basi tarafindan sokulmak isteyince oruç «Onun yanina girmenize yol yok. Dünyada Allah (C.C) rizasi icin uzun müddet susuz kaldiydi, bu yüzden yol yok size onun yanina sokulmaya» der.

Azab melekleri bunun üzerine yan taraftan ona sokulmaya girisince hacc ve cihad birlikte derler ki, «Uzak durun ondan. Nefsini feda ederek ve bedeninin yorgunluguna katlanerak hacca gitti, cihad etti. Bu yüzden yanina girmeye yol yok size.»

Bu sefer azab melekleri ona elleri tarafindan sokulmaya kalkisinca sadaka der ki, «Uzak durun efendimden. Nice sadaka su iki elden çikaran Allah (C.C) rizasi ugruna yoksulun eline girdi. Bu yüzden size Orta varmaya yo! yok.»

Bunun üzerine o ölüye «müjdeler olsun? Diriyken saadet içinde yasadigin gibi ölüyken de saadete kavusur.» diye seslenilir. Arkasindan rahmet melekleri gelerek ona cennet yatagi sererler, cennet yaygilari yayarlar. Kabri, gözünün alablicegi kadar genisletilir, kendisine bir cennet kandili sunularak bir daha dirilecegi güne kadar kabrinde aydinlik içinde zaman geçirir.»

Ubeydullah Ibni Ubeyd Ibni Ömer {r.a.) bir cenaze namazinda der ki. «Duyduguma göre Peygamber'imiz (S.A.S) söyle buyurmus:

«— Ölü mezara koyunca, kendisini topraga verenlerin ayak seslerini duyardik oturur, kendisi ile konusacak hic kime yoktur. Yalniz kabir ona seslenir ve der ki, «ey ademoglu, yaziklar olsun sana! Dünyada benim hakkimda, darligim hakkinda, pis kokum hakkinda, dehsetim ve kurtlarim hakkinda korkunç seyler duymadin mi? Benim için ne hazirlik yaptin?»

Bera Ibni Azib (r.a.) der ki: «Bir gün Peygamber (S.A.S)'imiz ile birlikte en-sardan birinin cenazesini topraga vermistik.

Peygamber (S.A.S)´imiz basini öne egerek mezarin basina oturdu ve üc kere Allah'im. kabir azabindan sana siginirim» dedi ve sonra sözlerine söyle devem etti. «Mü`min Âhirete göçerken Allah ona yüzleri günes gibi parlak bir grup melek gönderir. Ellerinde onun kefeni ve kokusu vardir.

Gözünün görebilecegi yere kadar siro halinde otururlar, mü´minin ruhu cikinca gerek yer ile gök arasinda bulunan ve gerekse gökteki bütün melekler ona dua

ederler, göklerin bütün kapilari onun ruhuna açilir, her gök koptsi ruhuna geçit vermeye can atar.

Ruhu göge yüceltilince "Yâ Rabb'i, filân kulunu getirdik" diye seslenilir. Allah "geri götürün, ona hazirladigîm yüksek dereceleri gösterin. Çünki ben dünyada ona:

«Biz sizi topraktan yarattik, oraya döndürürüz ve yine sizi yeni bastan oradan çikaririz» diye, vaad etmistim.» diye buyurur. (Tâhâ Sûre-i Celilesi. 55).

Kendisini mezara belirenlerin dönüp giderken ayak seslerini isidir bir halde iken sorgu melekleri yanina girerek onu, «hey adam, Rabb'in kim?, dinin nedir?, Peygamber'in kim?» diye sorarlar.

O da «Rabb'im Allah, dinim Islam ve Peygamberim Hz. Muhammed (S.A.S)'dir.» diye cevap verir. Sual sirasina ona oldukça sert davranirlar, ama bu onun karsilasacagi son imtihan olur. Sorularin cevabini verince, "Dogru söylüyorsun" diye bir ses isitilir. Iste Ulu Allah (C.C):

«Allâh dünyada âhiretde de iman edenleri, sabit sözde (Kelime-i Sehadette) sebat ettirir, zalimleri de sasirtir. Allâh diledigini yapar.» âyeti ile bu hadiseye isaret etmektedir (ibrahim Sûre-i Celilesi; 27).

Arkasindan yanina güzel yüzlü has kokulu, alimli elbiseli biri girerek ona «Allâh'in rahmeti ve ebedî nimetlerinin bulundugu cenneti sana müjdeler olsun!» der. Olü olan «Allâh seni de hayirla müjdelesin, kimsin sen» diye sorar. Yeni gelen der ki, «senin iyi amelin. Allah'a yemin ederek söylüyorum ki, seni ibadet islemeye nasil can attigini, buna karsilik günah islemeye karsi nasil gönülsüz davrandigini iyi biliyorum. O yüzden Allâh da sana iyilik verdi.»

Arkasindan «onun altina bir cennet yetagi serin ve mezarindan cennete bir kapi acin.» diye bir ses gelir. Gelen emir uyarinca altina bir cennet yatagi serilerek yattigi yerden cennete bir kapi açilir. Bunun üzerine o der ki: «Allah'im! Kiyamet Gününü cabuklastir da bir an önce coluk-çocuguma kavusayim.»

Kâfir ise dünyadan ayrilip Âhirete göc etmeye yönelince yanina kaba ve sert görünüslü bir grup melek girer. Ellerinde atesten elbiseler ile katrandan ic çamasirlari vardir, hemen çevresini sararlar.

Son nefesini verince gerek gökle yer arasinda ve gerekse gökteki bütün melekler ona lanet okurlar. Ruhuna karsi bütün gök kapilari kilitlenir.

hic bir gök kapisi ruhuna yol vermek istemez, bu yüzden yukariya etken ruhun yari yoldan geri çevrilir. Ve «Ya Rabb'i, falan kulunu ne gök ve ne de yer kebul etmiyor» diye duyurulur.

Bunun üzerine ulu Allâh: «Geri götürerek ona hazirladigim azablari gösterin. Çünki ben ona «sizi topraktan yarattik, oraya döndürürüz ve yine yeni bastan oradan çikaririz.» diye vaad etmistim buyurur.

Kendisini geri getirip mezarina birakanlarin ayak sesleri henüz kaybolmadan sual meleklerinin «hey adam, Rabb'in kim?, dinin nedir?, peygamber'in kimdir?» sorulari ile karsilasir. Sorulara «bilmiyorum» diye karsilik verince sorgu meleklerinden «bilmen gerekirdi» dîye karsilik alir.

Arkasindan yanina çirkin yüzlü, pis kokulu ve çirkin elbiseli biri girer, ona «Allah'in gazabi ve daimi aci azabi sana müjdeler olsun!» der.

Bunun üzerine o yeni gelene «Allah belâni versin kimsin sen.» diye sorar. Yeni gelen der ki: «senin kötü amelin. Allah'a yemin ederek söylüyorum ki, sen günah islemeye can atar, buna karsilik ibadet islemeye karsi gönülsüz davranirdin. Simdi Allah cezani verdi.»

O da «Allah senin de belâni versin» diye cevap verir. Daha sonra karsisina sagir, kör ve düsiz bir azab melegi dikilir. Elinde insanlar ile cinler bir araya gelseler kaldiramayacaklari kadar agir ve üzerine indirile bilecegi bir dagi bile altinda ezip topraga çevirebilecek olan demir bir topuz vardir. Topuzla ona bir darbe indirince altinda ufalanarak toz olur. Sonra yeniden can gelir alnina bir topuz darbesi daha indirilir. Darbeler arasinda kopardigi feryadi insanlarin ve cinlerin disinda kalan bütün yeryüzü canlilari duyar.
Arkasindan «onun altina iki ates tabakasi serin ve yattigi yerden cehenneme bir kapi acin.» diye bir ses duyulur. Bunun üzerine altina iki ates tabakasi serilerek kabrinden cehenneme bir kapi açilir.»

Muhammed Ibni Ali (r.a) der ki: «Her ölüye, gerek iyi amelleri ve gerekse kötü amelieri mutlaka gösterilir, iyilikleri karsisinda gözleri dikilir, kötülükleri karsisina da basini öne eger.»

Ebû Hureyre'nin (R.A.) rivayet ettigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Mü´min ölmek üzere iken bir grup melek, yanlarina misk ve reyhanli bir ipek parçasi ile ona gelirler, ruhu hamurdan kil çeker gibi çikarilir. Ona: «ey huzura ermis, tatmin olmus ruh! Sen Rabb'inden ve Rabb'in de senden hosnut olarak Allâh'in ululuk ve kerametine çik.» denir.

Ruhu çikarilinca meleklerin yanindaki misk ve reyhana konarak ipek parçasina sarilir ve «illiyûn»´a gönderilir.

Kâfir ölmek üzere iken bir grup me'ek, yanlarina içinde yanar ates parçasi bulunan bir bez parçasi ile ona gelir, ruhu hayratça çikarilirken ona: «ey pis ruh! Sen Rabb'inden uzak ve Rabb'înin gazabí üzerinde olarak O´nun azab ve ezasina cik denir. Çikanlarin ruhu, meleklerin getirdigi ve haril haril
yanan bu ates parçasi, üzerine konarak bez parçcsina sarilir ve «siccin»´e gönderilir.»

Muhammed îbni Kâ'b-ül Kurâzî (r.a.) don rivayed edildigine göre
nihayet onlarden birine ölüm gelince:

"Nihayet onlardan birine ölüm gelince:
"Ey Rabb'îm, beni geri gönder de terkettigim konularda iyi amel isteyeyim." der. Mealindeki âyeti yorumlarken der ki. «Allâh böyle deyen kula «ne istiyorsun, arzun neyedir? Mal biriktirmek, agac dikmek, bina yapmak ve nehir yataklari açmak için mi yeniden dünyaya dönmek istiyorsun» diye sorar (Mü'minûn Süre-i Celilesi; 99).

Kul hayir, ihmal ettigim hususta da iyi emel islemek için geri dönmek istiyorum» diye cevap verir.

Fakat ulu Allah (C.C) bu dilege karsilik.

«Hayir, hayir. O sadece kendinin söyledigi bos bîr sözdür.» diye cevap verir. (Mû'minûn Sûre-i Celilesi; 100).

Yani bu kimseler, bu sözü ölmek üzere iken mutlaka söylerler, fakat reddedilirler.

Ebû Hureyre'nin (R.A.) rivayet ettigine göre Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Mü´minin mezari yesil bir bahçedir ve yetmis arsin boyu genisligindedir. Ayin ondördüncü gecesi gibi aydinlatttir.

«Onun için sikintili bir hayat vardir.» âyeti kim hakkinda indirildi, biliyor musunuz? Oradakiler: «Allah ile O'nun Resul'ü bilir» deyince Peygamber (S.A.S.)'imiz söyle buyurdu.

"Bu âyet kabirdeki kâfirin çekecegi azabi anlatmaktadir. Üzerine doksan dokuz Tinnin´in musallat edilir.

Tinnin ne demektir bilir misiniz? Doksan dokuz yilan demektir. Her yilanin yedi basi vardir hepsi onu isirir, yalar ve vücûduna nefes üfler. Su hal kabirden kalkincaya kadar devam eder."

Sayinin doksan dokuz olarak belirtilmesine sasmamali. Çünki bu yilan ve akreplerin sayisi kibir, riya, kiskançlik, darginlik, kin ve benzeri kötü huylarin sayisincadir. Cunki bunlarin sayili aslari vardir. Sonra kötü huylar bu asillardan sayili dallara ve her daldan çesitli budaklara ayrilirlar iste bu sifatlar asil mahvolma sebebidir ki, (bunlara muhlikât denilir.) bunlor aynen akrep ve yilanlara dönüsürler.

Kuvvetlileri yedi basli doksan dokuz yilan kadar isirir, zayifi da akrep gibi sokar, ikisi arasinda kalanlar da bildigimiz yilan gibi isirir.

Kalb gözü acik, basiret sahipleri gerek bu mahvedici ana gövdeleri ve gerekse bu gövdelerden cikan dallari görürler. Fakat bunlarin sayisini ancak Nübüvvet Nuru ile Bilinir. Bu cesit haberlerin gerçek bir dis yüzü ve gizli bir ic yüzü basiret sahiplerine bunlar aciktir. Bu çesit haberlerin mahiyetini kavramakta gücluk çekenler, bunlarin dis yüzünü inkâr etmemelidirler. Tersine imanin en alt basamagi, dogrulayip teslim olmaktir.

47.Ilm'ül - Yakin, Aynel - Yakin ve Arz Günü Suâl

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Hayir, hayir. Kesinliklee bir bilmis olsaniz."

(Tekasür Sure-i Celilesi: 5)

Yani Kiyametin içyüzünü kesinlikle bilseniz, sayi çoklugu ile böbürlenmeden vazgeçer, size yarayacak davranislar islerdiniz. Zararli davranislardan sakinirdiniz. Ve Kiyamet Günü varlikla sayi çoklugu üe övünmenin hic bir faydasi olmadigini Peygamberler gibi kesinlikle bilseniz varlikla ve sayi çoklugu ile böbürlenmezdiniz. Diyenler olmustur.

«Mutlaka cehennemi göreceksiniz»

(Tekasür Sure-i Celilesi: 6).

Ulu Allah (C.C.) yemin ediyor ki.

Kiyamet Günü atesi ve onun siddetini kendi gözününzle göreceksiniz ve

«Sonra da onu (cehennemi) mutlaka kesin müsahede ile göreceksiniz»

(Tekasür Sure-i Celilesi: 7)

Yani cehennemi, hic bir süpheye yer birakmayacak sekilde gözleriniz ile görecek, müsahede edeceksiniz.

Acaba «iIm-ül Yakin {kesin bilgi» ile «ayn-el Yakin (kesin müsahede)» arasinda ne fark vardir? denilirse söyle cevap verilmistir.

«Ilm-ül Yakin» da meleklerin bilgisidir. Cünki onlar cenneti, cehennemi. Levhi, kalemi, Ars'i, Kürsi'yi acikca müsahede ediyorlar, o yüzden bu sayilan konular hakkinda onlarin bilgisi «ayn-el yakin» oluyor.

Bu konuda söyle de diyebilirsin «Ilm-ül Yakin» yasayanlarin ölüm ve mezarlari hakkindaki bilgisidir. Cünki onlar ölülerin kabirlerde olduklani bilirler, ama durumlarinin nice oldugunu bilmezler. Ayn-el Yakin» da ölüm ve kabirler hakkinda bizzat öiülerin bilgisidir.

Çünki gerek bir cennet bahçesi olarak ve gerekse bir cehennem çukuru olarak kabirleri yakindan müsahede etmislerdir.
Söyle de düsünülebilir. «ilm-ül Yakin» Kiyamet hakkinda dünyada iken edinilen bilgidir. Ayn-el Yakin» da bütün korkunçluklari ile Kiyameti müsahede etmektir.

Yahud da söyle denebilir. «ilm-ül Yakin» cennet ve cehennem hakkinda edinilen ön bilgidir. Ayn-el Yakin» da cennet ve cehennemi dogrudan dogruya görmektir.

«Sonra o gün mutlaka nimetlerden sorguya çekileceksiniz»

(Tekasür Sure-i Celilesi: 8)

Âyetinden murat: Kiyamet gününde dünya nimetlerinden mutlaka sorulacaksiniz,

bunlar beden, kulak, göz ile kazançlar, yiyecekler, içecekler ve saire olup bunlarin sükrünü yaradanlarina eda ettiniz mi ona sükrenda mi bulundunuz, küfrani nimette mi diye sorulacaklardir demektir.

Ibni Ebû Hatim ve Ibni Merduye, Zeyd Ibni Eslem'den o da babasindan (Allah hepsinden razi olsun) rivayet ettigine göre Peygamber (S.A.V)'imiz «Elhakümü» (Tekasür Suresi) sûresini okuyarak su sekilde yorumlamistir.

«Sizi sayi çoklugu ile böbürlenmek sasirtti, (ibadetten alakoydu).» Hatta «Mezarlari bile ziyaret ettiniz bundan murat size ölüm gelinciye kadar» demektir.

«Hayir, hayir ögreneceksiniz.» (Yani kabirlerimize girerseniz), ögrenebilirsiniz.

«Sonra yine hayir hayir ögreneceksiniz» Bu âyette buyuruyor ki (kabirlerinizden çikip Mahsere varirsaniz)» anlayacaksin.

«Hayir hayir ilmi yakinde bir bilseniz» buyuruyor ki (Rabb'imizin huzurunda amellerinize vakif olsaniz).

«Mutlaka Cahim'i göreceksiniz» Bunun sebebi: (Cünki sirat cehennemin ortasindan geçecekdir. Kimi geçip kurtularak kimi böbürlenerek kurtulacak kimi de cehennem atesine düsecektir.»

«Sonra o gün mutlaka nimetlerden sorguya çekileceksiniz» (yani karninizin doymasindan, soguk sulardan evlerin sagladigi gölgelerden yaratilistaki dengeden ve uykunun verdigi lezzetten sorguya cekileceksiniz)»

Hz. Ali (K.V.) der ki; «Dünya nimetinden maksat, vucud sagligidir. Bugday ekmegi yiyen, soguk Firat suyundan içen ve oturulabilir bir evi olan kimsenin bu varliklari, sorusturma konusu olacak olan nimetlerdir.»

Ebû Kilâbe'nin (R.A.) rivayet ettigine göre «sonra o gün mutlaka nimetleri hakkinda hesaba çekileceksiniz.» Mealindeki âyet inince Peygamber (S.A.V)´imiz:

«âyetin kasdettigi kimseler ümmetinin içinden yag ile bali karistirip yiyenlerdir» diye buyurmustur.

ikrime'nin (R.A.) rivayet ettigine göre «Yukardaki âyet inince sahabiler «Yâ Rasûlallah (S.A.V), bizi hangi nimetin içindeyiz biz ancak arpa ekmegi ile karnimizi ancak yarim yamalak doyurabiliyoruz» dediler.

Bunun üzerine ulu Allâh, Peygamber'ine bilirdi ki: «Onlara söyle: Ayaginda nalin giymiyor musunuz, soguk sular içmiyor musunuz? Iste bunlar birer nimettir.

Tirmizi ve diger ana hadis kaynaklarina göre «et-tekâsür» süresi inip Peygamber (S.A.V)'imiz de onu: «O gün mutlaka nimetlerden sorguya çekileceksiniz» Mealindeki sonuncu âyetine kadar okuyunca, sahabiler: «Rasûlallah (S.A.V)! Biz hangi nimetten sorguya çekilecegiz ki? Elimizde ki ancak kara renkli yani su ve hurma var. Kiliçlarimiz boyunlarimizda ve düsman yanibasimizda. Buna göre hangi nimetten sorguya çekilecegiz ki?» derler.

Peygamber (S.A.V)´imiz de onlara: "Bu ilçede olacaktir" diye cevap verir.

Ebû Hûreyre'nin (R.A.) rivayet ettigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor

ki:

«— Kiyamet günü, kulun dünya nimetlerinden ilk sorguya çekilmesi kendinin biz sana vücud sagligi vermedik mi, seni soguk suya kandirmadik mi» denilmek suretiyle olacaktir."

Müslim ve baskalarinin rivayetine göre Ebû Hureyre (R.A.) der ki. «Peygamber (S.A.V)'imiz bir gün evinden çikmis, yolda yürürken Ebû Bekr (R.A) ve Ömer (R. Anhuma) ile çarsilasmis. Onlara:

«Bu saatte niye evlerinizden çiktiniz?» diye sormus. Onlar da: «Yâ Rasülallah (S.A.V) açiktik da ondan.» diye cevap vermisler.

Peygamber (S.A.V)´imiz de onlara:

«nefsimi kudret elinde tutan Allah'a yemin ederek söylüyorum ki, ben de o yüzden sokaga çiktim. Haydi kalkin bakalim» buyurmus.

Her ikisi de O'nunla birlikte kalkip yola koyulmuslar. Ensar'dan bir sahâbînin evine varmislar, adam evde yoktur. Evin kadini Peygamber (S.A.S.)'imizi görünce «hos geldiniz, buyurunuz» demis.

Peygamber (S.A.S.)'imiz «Filân nerede» diye ev sahibi Ensâriyi sorar.

Kadin: «Bize içecek su aramaya çikti» der. O sirada adam da çika gelir.

Peygamber (S.A.S.)'imiz ile arkadaslarini görünce: «Elhamdülillah, bu gün ne kiymetli misafirler buldum» der.

Derhal kosarak onlara karisik hurma dolu bir çanak getirir. «Bundan yiyedurun» der ve eline biçagi alir.

Peygamber (S.A.S.)'imiz ona sakin süt veren koyun kesme» der.

Adam onlara koyun keser. Hem koyunun etinden ve hem de o karisik hurmalardan yerler, içerler. Karinlari doyup soguk suya da kaninca Peygamber (S.A.S.)'imiz, Ebû Bekir ile Ömer'e:

«nefsimi kudret elimde tutan Allah'a yemin ederek söylüyorum ki. Kiyamet Günü bu nimetten dolayi hesaba çekileceksiniz» buyurur.

48.Allah'ı (C.C.) Zikretmenin Fazileti

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Siz beni anin ki, ben de sizi anayim. Bana sükredin, sakin nankörlük etmeyin."

(Bakara Süre-i Celilesi; 152)

Sabit-ül Bünnanî (R,A.) der ki ben Rabb'imin beni ne zaman anacagini biliyorum.»

Dinleyenler bu söz karsisinda irkilerek «bunu nasil biliyorsun» diye sorarlar. Sabit-ül Bünnanî: «Ben O'nu ne zaman anarsam o da beni o zaman anar» diye karsilik verir.

Yine ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Ey îmân edenler Allah'i sık sık anin."

(Ahzab Süre-i Celilesi; 41)

Yine ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«-— Arafattan indigimiz zaman Allah'i "Mes'arulharam" da anin. O size nasil hidayet verdiyse siz de O'nu zikredin»

(Bakara Süre-i Celilesi; 198).

Yine ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Hacc görevlerinizi bitirince atalarinizi andiginiz kadar, hatta daha hararetli bir dil ile Allah'i aniniz» (Bakara Süre-i Celilesi; 200).

Yine ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Bu derin düsünceliler ayakta, oturarak ve yanlari üstü uzanmislarken Allâh'i anarlar ve ey Rabb'imiz, sen bütün bu varliklari bosuna yaratmaadin, seni böyle bir isnadden tenzih ederiz, o halde bizi cehennem azabindan koru.» diyerek göklerin ve yerin yaratilisi hakkinda enine boyuna düsünceye dalarlar."

(Al-i Imran Süre-i Celilesi; 191).

Yine ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Namazi kilinca ayakta, oturuyorken ve yanüstü uzanmisken Allâh'i aniniz.»

(Nisa Süre-i Celilesi; 103)

Ibni Abbas (R.A.) yukardaki âyeti tefsir ederken: «Yani gece gündüz, denizde karada, evde, yolda, varlikta, darlikta, saglikta hastalikta, gizli açik her zaman ve her yerde Allah (C.C)'i aniniz.»

Ulu Allah (C.C) münafiklari:

«Allah'i çok az anarlar» diye kinamaktadir.

(Nisa Süre-i Celilesi; 142)

Yine ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Rabb'ini, içinden yalvararak ve çekinerek, yüksek sesle konusmayarak sabah-aksam an da gafillerden olma.»

(A´raf Süre-i Celilesi; 205)

Yine ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Allah'i zikretmek, hiç süphesiz, en büyük ibadettir»

(Ankebut Süre-i Celilesi; 45)

Ibni Abbss (R.A.) yukardaki âyeti hakkinda der ki. «Bu âyeti iki türlü anlamak mümkündür;

1) Allah (C.C)'in sizi anmasi, sizin O'nun anmanizdan daha önemlidir.

2) Allah (C.C)´i anmak, geride kalan her türlü ibadetten üstündür.»
Buna dâir deha bir' çok âyetler vardir.

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Gafiller arasinda Allah (C.C)'i anan kimse, kuru otlar arasindaki yesil otlar gibidir.»

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Gafiller arasinda Allah (C.C)'i anan kimse, cephe kaçaklari arasindaki savasçi gibidir.»

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Ulu Allah (C.C) söyle buyurur: "Beni andigi sürece, dudaklari benim adima kipirdadikça ben kulum ile birlikteyim.»

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Kulun isledigi ameller içinde, ona Allah (C.C)'in azabindan en kurtarici olani, Allah (C.C)'i anmaktir»

Sahabiler «Cihâd da mi bunun ayarinda degil» diye sorarlar.

Peygamber'imiz (S.A.S) onlara: «Düsmana vura vura kilicin kirildiktan sonra yine bir kilici vura vura kirmak ve bir üçüncü kilici, yine düsmanla vurusa vurusa kirmak durumu disinda cihad bile onun oyarinda degildir.»

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Cennet bahçelerinde gezinmek isteyen kimse ulu Allah'i sik sik ansin.»

Peygamber (S.A.S)´imize «en faziletli amel nedir?» diye sorarlar. Peygamber (S.A.S)`imiz «Allah (C.C)'i anan dilin kurumadan can vermendir."

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Sabah-aksam Allah (C.C)'in adini an ki, sabah ve aksama günahsiz giresln."

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Sabah aksam Allah (C.C)'in adini dilden düsürmemek. Allah (C.C) yolunda düsman iie vurusurken kiliç kirmak ve mali cömertçe dagitmaktan daha faziletlidir."

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Ulu Allah (C.C) buyuruyor: "Kulum beni içinden aninca ben onu içimden anarim. Beni kalabalik arasinda anarsa ben de onu daha hayirli bir kalabalik

içinde anarim. Bana bir karis yaklasirsa ben de ona bir dirsek boyu yaklasirim. Bana bir dirsek boyu yaklasirsa ben de ona bir kulaç yaklasirim. Bana dogru yürüyünce ben ona dogru kosa kosa giderim.»

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Yedi kimse var ki, Allah (C.C), baska hiç bîr gölgenin bulunmadigi günde onlan Ars'inin gölgesi altina alir.»

Bu yedi kimseden biri. Yalniz basina iken Allah (C.C)'i anarak O'nun korkusu île gözleri yasarandir.

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Beni Iyi dinleyin. Size amellerinizin en hayirlisini, Rabb'inizin katinda en temiz olani, size en yüksek, derece kazandirani, kâgit ve altin para dagitmaktan sizin Için daha hayirli olani, düsman ile karsilasip onun boynunu vurmaktan veya boynunuzu ona vurdurup sehid olmaktan sizin hesabiniza daha faydali olani size söyleyeyim mi?»

Sahabiler: "Bu amel nedir, ya Rasülallah (S.A.V)" diye sorarlar.

Peygamber (S.A.V)´imiz «Allah (C.C)'i dilden düsürmemektir» diye cevap verir."

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Ulu Allah (C.C.) söyle buyuruyor: "Beni anmaktan benden bir sey istemeye firsat bulamayanlara, isteyenlere en degerli bagisi sunarim."

Fudayl (r.a.) der ki: «Ögrendigime göre ulu Allah (C.C.) söyle buyurur:

"Ey
kulum, beni sabahtan sonra bir saat ve aksamdan sonra bir saat anarsan, ikisi arasinda gecen zaman parçalarinda sana kâfiyim."

Alimlerden biri der ki: «Ulu Allah (C.C.) söyle buyurur:

"Kalbine nazar atfettigim zaman benim zikrimin orada baskin oldugunu gördügüm kulun bütün karar ve davranislarina yön vermeyi üzerime alir. onun sözdasi ve yakini olurum."

Hasan-ül Basrî (r.a.) der ki: «Allah (C.C.)'i anmak iki türlüdür:

Birincisi: Allah (C.C.) ile aranda kalacak sekilde gizli olarak O'nu anmandir. Zikrin bu çesidi, ne kadar güzel ve üstün derecelidir.

Bundan daha degerlisi de Allah (C.C.)'i, O'nun haram kaldiklari ile karsilasinca anmaktir.»

Rivayete göre Allah (C.C.)'in adini ananlardan baska herkes susuzluk içinde dünyadan ayrilir.

Muaz Ibni Cebel (R.A.) der ki. «Cennetlikler sadece Allah (C.C.)'i anmadan geçirdikleri bir saate hayiflanirlar.»

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Bîr oraya gelerek Allah (C.C.)'in adini anan kimselerin melekler çevresini kusatir, onlari rahmet bürür ve Allah (C.C.) da onlari yanindakiler arasinda anar."

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Bir araya gelerek Allah (C.C.)'in rizasindan baska hiç bir sey beklemeden O'nun adini ananlara gökten «Günahlariniz bagislanmis olarak kalkiniz, kötülükleriniz iyiliklere dönüstürülmüstür." dîye seslenilir.

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Bir yerde oturup da Allah (C.C.)'in adini anmayan ve Peygamber'ine sa-lat-ü selâm getirmeyen bir grup. Kiyamet Günü bu davranisi karsisinda hayiflanmak zorunda kalir."

Hz. Davud (A.S.) ulu Allah (C.C.)'a söyle dua eder. "Allah'im! Beni senin adini ananlarin meclisinden geçip gafillerin arasina katilmaya giderken görünce ayagimi kir, bu bana tarafindan bagislanmis bir nimet olur."

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Iyi bir toplantiya katilmak, mü´minin iki milyon kötü toplantida kazandigi günahi giderir."

Ebû Hureyre (R.A.) der ki. «Gök halki içinde Allah (C.C.)'in adi anilan kimselerin evlerini yildizlari biribirlerine gösterir gibi gösterirler.»

Süfyan Ibni Üyeyne (R.A.) der ki; "Mü`minler bir araya gelip Allah (C.C.)'in adini andiklari zaman gerek seytan ve gerekse dünya onlarin yaninden kaçar. Seytan dünyayi «görüyor musun, ne yapiyorlar» diye hayiflanir. Fakat dünya seytana «Birak yapsirslar, yorulduklari zaman. teker teker hepsini enselerinden tutup sana getiririm.» diye karsilik verir.

Ebû Hureyre {R.A.) bir gün carsiya girer ve: «Peygamber (S.A.V)'imizin mirasi camide bölüsülürken sizi burada görüyorum» der. Bu sözleri duyan esnaf ve halk çarsiyi pazari birakip camiye kosusurlar, fakat bölüsülen bir miras göremezler.

Bunun üzerine Ebû Hureyre'ye: «Biz camide bölüsülen bir miras göremedik» derler. Ebû Hureyre onlara: «Peki, ne gördünüz» diye sorar. Onlar da «Allah (C.C.)'in adini anan ve Kur'ân okuyan kimseler gördük» derler. Ebû Hureyre onlara: «iste Peygamber'imizin mirasi budun» diye karsilik verir.

Amesin Ebû salihden onun da Ebû Hureyre ve Ebû Hudri'den (R. Anhuma) rivayet ettiklerine göre

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C.)'in kullarin amellerini yazanlar disinda yer yüzünde devamli dolasan bir grup melegi vardir. Bunlar bir araya gelerek Allah (C.C.)'in adini anan bir mü´min grup görünce biribirlerine «Aradiginiz burada, gelin» diye seslenerek bir araya toplanirlar ve gök yüzüne yüceleinceye kadar bu grubun etrafini sararak beklerler.

Göge çikinca ,Allah (C.C.) onlara: «Kullarimi ne ile mesgul iken biraktiniz» diye

sorar, onlar da «Sana hamd ederken, seni noksan sifatlardan tenzih ederken ve seni yüceltirken yanlarindan ayrildik» diye cevap verirler.

Ulu Allah (C.C.): «Peki, onlar beni gördüler mi» diye sorar, melekler: «hayir» diye cevap verirler. Allah (C.C.) onlara: «peki beni görseler ne yaparlar» diye sorar. Melekler de: «seni görselerdi, hamdleri, tesbihleri ve seni yüceltmeleri, daha kuvvetli olurdu.» diye cevap verirler.

Allah (C.C.) onlara sorar. «Peki hangi seyden çekinerek bana siginiyorlar»

Melekler «cehennemden» diye cevap verirler.

Allah (C.C.) onlara: «Cehennemi gördüler mi» diye sorar. Melekler «Hayir» diye cevap verirler.

Allah (C.C.) onlara: «Peki cehennemi görseler ne yaparlardi» diye sorar. Melekler de «Cehennemi görseler ondan daha cok kaçinirlar, daha cok nefret ederdi» diye cevap verirler.

Allah (C.C.) onlara: «istedikleri nedir» diye sorar: Melekler «Cennet» derler.

Allah (C.C.) onlara: «Peki, hic gördüler mi» diye sorar. Melekler: «Hayir» diye cevap verirler.

Allah (C.C.) onlara: «Peki, cenneti görmüs olsalardi, davranislari ne olurdu» diye sorar. Onlarda: «Eger cenneti görselerdi, ona kersi daha güclü bir arzu duyarlardi» derler.

Bunun üzerine Ulu Allah (C.C.) meleklere: «Sizi sahid tutuyorum ki, onlarin hepsinin günahlarini bagisladim» der.

Melekler «aralarinda falan kimse de vardi, o zikretmek için degil, baska bir amaçla aralarina katilmisti» derler.

Ulu Allah (C.C.): «Onlar öyle bir topluluktur ki, onlar ile birlikte oturan bedbaht olmaz.»

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Gerek benim ve gerekse benden önceki peygamberlerin söyledigi en faziletli söz «lâ ilâhe illallahu vehdehu lâ serike lehu (Allâh'dan baska ilâh yoktur, tektir, ortagi yoktur)» sözüdür.

Bir kimse günde yüz kere "la ilahe illallahu vahdehu lâ serike lehül mülkü ve lehul hamdü ve huve alâ külli sey'in kadir"

(Allah'dan baska ilâh yoktur, tektir, ortagi yoktur. Varligin mülkü O'nundur. Hand O'na mahsusdur, o her seye kadirdir)»

derse on köle azad etmis gibi olur, amel defterine yüz iyilik yazilir ve kötülüklerinin yüz tanesi de silinir, o gün aksama kadar bu sözler onun seytandan koruyucusu olur. Ondan daha fazla bu sözleri söyleyenlerden baska hiç kimse onun yaptigindan dana üstün bir ibadet ile Allah (C.C)'in huzuruna gelmez.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Düzgün bir sekilde abdest alip arkasindan basini göge dikerek "Eshedü en la ilahe illallahu vahdehu lâ serike lehu ve eshedü enne Muhammeden abdühü ve resulühu" (Allâh'dan baska ilâh olmadigina. O'nun tek ve ortaksiz olduguna. Muhammed'in O'nun kulu ve rasul'ü olduguna sahadet ederim)» diyen bir kulun önünde cennetin bütün kapilari açilir ve dileginden içeri girer.»

49.Namazların Fazileti

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Hîç süphesiz, namaz müminler üzerine vakitleri belirli bir farzdir»

(Nisa Sûre-i Celilesi: 103).

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Bes vakit namaz, kullara farz kilinmistir, önem ve usûlünü hafife almadan, hiç bir yönünü ihmal etmeksizin bu bes vakit namaz farzini yerine getireni cennete koymak, Allah'in taahhüdüdür. Bes vakit namaz farzini yerine getirmeyenlere karsi Ise Allah (C.C)'in hiç bir taahhüdü yoktur, dilerse o kimseyi azaba çarptirir, dilerse cennete koyar.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bes vakit namaz birinizin kapisi önünde akan bol ve tatli sulu bir nehir gibidir. Günde bes sefer böyle bir nehirde yikanan kimsenin vücûdunda kir kalir mi, ne dersiniz?»

Sahabiler: «öyle kimsenin vücûdunda hiç bir sey kalmaz.» diye cevap verirler. Peygamber (S.A.S.)´imiz sözlerine söyle devam eder: «iste o nehrin suyu vücûd kirini nasil giderirse bes vakit namaz da günahlari öyle giderir.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Namaz, büyük günâhlardan sakinmak sarti ile, vakit aralarindaki günahlari siler.»

Nitekim ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— îyi âmeller kötülükleri giderir»

(Hûd Sûre-i Celîlesi; 114).

«Günahlari giderir» demek, «sanki hiç olmamislar gibi onlari ortadan kaldirir» demektir.

Basta Buhârî ile Müslim olmak üzere baslica hadis kaynaklarinin Ib-ni Mesûd'dan (R.A.) rivayet ettiklerine göre bir gün Peygamber (S.A.V)'imize yabanci bir kadini öpen biri geldi.

Günahini nasil sildirecegini sorar gibi bir eda içinde durumu Peygamber

(S.A.V)'imize anlatti. Bu sirada

«Gündüzün besi ve sonu ile gecenin ilk saatlerinde namaz kil. Hiç süphesiz iyi ameller kötülükleri giderir. Bu. faydalanmasini bilenlere ögüttür.» âyeti indi (Hûd Sûre-i Celilesi: 115).

Adam «Yâ Rasülallah (S.A.V) , bu âyet beni mi kasdediyor?» diye sordu. Peygamber (S.A.V)´imiz:

«o ümmetimden kendisi ile amel eden herkes içindir.»

Basta Müslim ve Ahmed olmak üzere çesitli hadis kaynaklarinin Ebû Ümame'den (R.A.) rivayet ettiklerine göre adamin biri Peygamber (S.A.V)'imize gelerek:

«Yâ Yâ Rasülallah (S.A.V), bana Allah (C.C)'in' emrettigi haddi uygula.» dedi. Bunu bir iki defa tekrarladi. Peygamber (S.A.V)'imiz söylediklerine kulak asmadi.

Az sonra namaz kilindi, namazdan sonra Peygamber (S.A.V)'imiz «hani o adam nerede» diye sordu. Adam: «iste, benim» diye cevap verdi. Peygamber (S.A.V)´imiz ona «Düzgün abdest alip az önce bizim ile birlikte namaz kildin mi» diye sordu. Adam: «evet» dedi. Peygamber (S.A.V)'imiz ona «o halde sen su anda anandan dogdugun gün gibi günahsizsin, bir daha yapma» dedi.

Bunun üzerine Allah (C.C.) Resulüne: «Gündüzün basi ve sonu ile gecenin ilk saatlerinde namaz kil. Hiç süphesiz iyi ameller kötülükleri giderir.» mealindeki âyeti indirdi.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Münafiklar île aramizda iki açik fark, vardir, sabah ve yatsi namazlarinda gelmek, onlar bunlari yerine getiremezler.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Namazi ihmal etmis olarak Allah (C.C)'in huzuruna varanlarin, Allah (C.C) diger iyilikleri ile ilgilenmez.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Namaz, dinin diregidir. Namaz kilmayan dinini yikmistir.» Peygamber (S.A.S.)'imize «en faziletli ibadet nedir» diye sorarlar. Peygamber (S.A.S.)`imiz «vakitlerinde kilinan namazlar» diye cevap verir. PeygAmber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki: "Eksiksizce temizlenerek bes vakitte namaz kilmaya devam eden kimseye NAMAZ Kiyamet Günü bir nur ve kilavuz olur. Bes vakit namazi ihmal eden kimse, mahserde Firavun ve Haman üe birlikte olur.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Namaz cennetin anahtaridir.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Ulu Allah (C.C) Kelime-i Tevhid disinda, kullarina namaz kadar sevdigi bir ibadet farz kilmis degildir. Eger bundan daha çok sevdigi bir ibadet olsaydi, melekleri onu yaparlardi. Oysa ki, onlarin kimi ruküda, kimi secdede, kimi kiyamda ve kimi de

kuud halindedirler."

Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Bir namazi kasden terkeden kâfir olur.»

(Yani namazi kasden terkeden kimse, îman kulpundan eli ayrildigi ve îman diregi devirdigi için îmandan çikmaya yaklasir. Nitekim herhangi bir sehrin yakinma varan kimse için «sehre ulasti», hattâ «sehre vardi» denir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Bir namazi kasden terkeden kimse Muhammed'în zimmetinden siyrilmistir."

Ebu Hureyre (R.A.) der ki: Kim düzgün abdes alir ve namaz kilmak niyeti ile evinden çikarsa, amaci namaz oldugu müddetçe o namazdadir. Attigi her iki adimin birine karsilik amel defterine bir sevap yazilir, öbürüne karsilik da bir günahi silinir. Buna göre biriniz ezani duyunca artik vakit geçirmemesi gerekir. Evi camiye en uzak olaniniz, en cok sevap kazananizdir.»

Ashap: «Nicin yâ Hureyre?» diye sorarlar.

Ebu Hureyre de: "Adim sayisinin çoklugundan dolayi" diye cevap verir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Gizli secde kadar kulu Allah (C.C)'a yakin kilan hic bir ibadet yoktur.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C) icin secdeye varan her mü´mini Allah (C.C) onurla, bir derece yükseltir ve bir günahini da afveder.»

Sahâbilerden biri Peygamber (S.A.S.)´imize «Allah (C.C)'a yalvar da beni senin sefaatine nail olanlardan ve cennette seninle birlikte olanlardan biri eylesin» der.

Peygamber'imiz (S.A.S.) de ona «Cok secde ederek bana yardimci ol» diye buyurur.

Belirtildigine göre kulun Allah (C.C)'a en yakin bulundugu hal, secde halidir. Zaten

«Secde et ki, yaklasasin.» (Alâk Sûre-i Celilesi: 19) (((DIKKAT BU BIR SECDE AYETIDIR LÜTFEN HEMEN SECDE EDINIZ!! Secde Ayetleri hakkinda BILGI)))

mealindeki âyetin de mânâst budur.

Secde Ayetleri hakkinda!!

Kur'an-i Kerîm'de 14 yerde secde âyeti bulunmaktadir. Bu sure ve âyet nolari asagida verilmistir:

7. el-A'raf 206,

13. er-Ra'd 15,

16. en-Nahl 50,

17. el-Isrâ 109,

19. Meryem 58,

22. el-Hac 18,

25. el-Furkân 60,

27. en-Neml 25,

32. es-Secde 15,

38. Sâd 24
,
41. Fussilet 37,

53. en-Necm 62,

84. el-Insikâk 20,

96. Alak 19

Tilavet secdesi niyeti ile, eller kaldirilmaksizin "Allahü Ekber" denilerek secdeye varilir. Üç kere "Sübhane Rabbiye'l-ala" veya bir kere: "Sübhane Rabbena in kâne vadü Rabbina lemef'ulâ" denilir. Ondan sonra "Allahü Ekber" denilerek kalkilir.

Daha genis bilgi icin yukardaki linke tiklayiniz)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Alinlarindaki nisan, secde izindendir.» (Feth Sûre-i Celilesi; 29)

Bir yoruma göre burcdaki «nisan» dan maksat, namaz kilanlarin alinlarina, secde ederken yerden yapisan toz, toprak gibi seylerdir. Diger bir yoruma göre âyetteki «nisan» dan maksat, içten disa vuran husu nurudur, bu yorum daha dogrudur. Bir baska yoruma göre de söz konusu «nisan» Kiyamet Günü abdestin izi olarak namaz kilanlarin yüzlerinde belirecek olan pariltidir.

Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Ademoglu secde âyeti okuyup arkasindan secde edince seytan bir köseye çekilip aglar ve bana yaziklar olsun, su adam secde etmekle emredildi ve etti. ona cennet verilecektir. Oysa ben secde etmekle emredildigim halde isyan ettigim için bana cehennem vardir der.»

Rivayet olunduguna göre Ali Ibni Abdullah Ibni Abbas (R.A.) günde bin kere secdeye varirdi, bu yüzden ona «secdeci» adi verilmisti.

Bildirildigine göre halife Ömer Ibni Abdülâziz (R.A.) mutlaka toprak üzerinde secdeye varirdi.

Yusuf Ibni Esbat (R.A.) der ki: «Ey gençler, cemaati hastalanmadan önce sihhatine sagladigi imkânlari degerlendiriniz. Ben simdi sadece düzgün bir sekilde

rukûa ve secdeye varabilenleri kiskaniyorum. Cünki sagligimin elverissizligi yüzünden ikisini de gerektigi sekilde yapamiyorum.

Said Ibni Cübeyr (R.A.) der ki. «Dünyada secdeden beska hiç bir seye hayiflanmiyorum.»

Ukbe Ibni Müslim (R.A.) der ki; "Allah (C.C)'in kulda en sevdigi meziyyet. O'na yakin olma özlemidir. Kulu Allah Allah (C.C)'a en çok yakin kilan an, secdeye kapanma halidir."

Ebû Hureyre (R.A.) der ki. «Kulun Allah (C.C)'a en yakin oldugu an, secde halidir, o anda çok duâ ediniz.»

50.Namaz Kılmayanın Cezası

Ulu Allâh (C.C.) cehennemliklerden haber vererek söyle buyuruyor:

"Sizi cehenneme sürükleyen sebeb nedir? Derler ki, «Biz namaz kilanlardan degildik, yoksullara yemek vermezdik, batila dalanlar ile birlikte biz de dalardik."

(Müdessir Sûre-i Celilesi; 42-45)

Ahmed Ibni Hambel'in (R.A.) rivayet ettigine göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Kul ile küfür arasinda namazi terketmek vardir.»

Müslim'in rivayetine göre "Kulla sirk arasinda yahut kulla küfür arasinda namazi kilmamak vardir." Buyurmustur.

Ebû Dâvûd ve Neseî'nin rivayeti de söyledir:

«— Kul iLe küfür arasinda sadece namaz kilmamak vardir.»

Ayni hadisi Tirmizî söyle rivayet ediyor: «— Küfür ile iman arasinda namaz kilmamak vardir.»

Ibni MAce'nin rivayeti de söyledir: «— Kul ILe küfür arasinda namaz kilmamak vardir.» Bu hadis sahihtir, nitekim Tirmizî ile baskalari onu rivayet etmistir.

Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Onlar ile aramizdaki sözlesmenin temeli namazdir, namaz kilmayan kâfir olur.»

Taberanî'nin zararsiz bir isnatla rivayetine göre:
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Kim kasden namaz kilmazsa açikça kâfir olur."

TirmizInin diger bir rivayetine göre hadis söyledir:

«— Kul ile sirk arasinda sadece namaz kilmamak vardir. Namaz kilmayan Allah'a sirk kosmus olur.»

Yine Tirmizfnin rivayet ettigine göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Isiâmin özü, dinin temeli üçtür, Islâm bunlara dayanir. Bunlardan her hangi birine yüz çeviren kimse, o yüzden kâfir olur; kani helâldir."

1 — Allah'dan baska ilâh yoktur» diye sehadet getirmek.

2 — Farz namazlar

3 — Razaman orucu.

Tirmizî'nin diger senedi güzel bir rivayetinde ifade edildigine göre:

"Bu temellerden birine yüz çeviren Allah (C.C)'i inkâr etmis gibidir. Onun hic bîr içtimaî tasarrufu ve adalet dagitimi ile ilgili görevi geçerli degildir. Kani ve malînin dokunulmazligi kalkmis olur.» seklindedir.

Taberanî ve diger bazi hadis kaynaklarin zararsiz iki isnatla rivayet ettiklerine göre, Ubade Ibni Samit (R.A.) der ki; «Dostum Muhammed (S.A.S.) bana yedi sey tavsiye etti:

1 — Kesilseniz, yakiisaniz., asilsaniz bile Allah (C.C)'a sakin ortak kosmayin.

2 — Mazeretsiz olarak sakin namazi terketmeyin. Kasden ve mazeretsiz olarak namaz kilmayanlar Islâm dininden çikmis olur.

3 — Allah (C.C)'a karsi gelmeye kalkismayiniz, çünki bu tutum Allah (C.C)'in gazabini kazanmaya yol açar.

4 — Içki içmeyiniz, çünki o bütün kötülüklerin basidir.

5 — Esinizden, malinizdan ayri düsmenizi isteseler bile ana - babaniza karsi gelmeyiniz.

6 — Bütün ordu kirilip da tek basiniza bile kalsaniz, cepheden kaçmayiniz.

7 — Evhalkiniza ve yakinlariniza iyilik ediniz. Yediginizden onlara da pay ayiriniz. Onlara el kaldirmayiniz, onlara Allah (C.C) korkusunu telkin ediniz.»

Tirmizî der ki. Peygamber´imizin (S.A.S.) sahâbieri namazdan baska hiç bir ibddeti terketmenin küfre yol açacagini ileri sürmezlerdi.»

«Kulla küfür ve imanin arasinda namaz vardir. Kul namazi terketti mi müsrik oldu demektir.»

Hadisi sahih'de Bezzar'in rivayet ettigine göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Namazi kilmayanin Islâm'dan payi yoktur. Abdesti olmayanin da namazi kabul edilmez."

Taberaniye göre

Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Emânete hiyanet edenin imani yoktur. Temiz olmayanin namazi kabul edilmez. Namâz kilmayanin dini yoktur. Basin vücûd da yeri ne ise namazin dindeki yeri de odur."

Bezzar'a ve diger bir koç hadis kaynagina göre Ibni Abbas der ki: "göz bebegim saglam olarak yerinde durdugu halde gözüm görmez olunca. Bana «bir kac günlügüne namaz kilmamak kaydiyle seni tedavi ederiz» dediler.

Ben de dedim ki: "Hayir, olmaz. Çünki Peygamber (S.A.V)´imiz bana:

«Namaz kilmayan kendisine karsi gazapli olarak Allah (C.C)'in karsisina çikar" buyurdu,

Taberani'nin zararsiz bir senetle Mütebekatda rivayet ettigine göre. Rasûlallah'a (S.A.S.) bir adam gelerek:

Ya Rasûlellah bana bir amel ögret ki onu isledigim zaman cennete gireyim dedi.

«— Eziyette görsen, yakinsan da hiç bir seyi Allah (C.C)'a serik kosma, anana babana itaat et. Velev ki seni malindan ve her seyinden etsinler. Namazi kasden terk etme. Cünki kasden namazi terk eden kimseden Allah (C.C)'in zimmeti beri olur.» buyurdular.

Diger senedi sahih, fakat minkatt bir rivayette söyle denilmistir.

Öldürülsen de, yakilsan da Allah (C.C)'a hiç bir seyi serik kosma sakin, annene babana âsi olma. Velev ki sona ailenden ve malindan olmayi emretsinler, sakin kasden farz namazi birakma, zira kasden farz bir namazi terk eden kimseden Allah (C.C)'in zimmeti beri olur. Sakin sarabi içme, cünki onu içmek her kötülügün basidir. Günah istemekten sakin, zira günah sayesinde Allah (C.C)'in gazabi hak edilir. Harp safindan kaçma velev ki insanlar helak olsun, onlar helâk olsa da sen yerinde dur. Varligindan âilece harca teed-düben sopani ontardan eksik etme. Allah (C.C) hususunda onlari korkut.»

Ibni Hibban'tn (R.A.) rivayet ettigine göre,
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Kapali havalarda sabah namazini erken kiliniz. Çünki namaz kimayanlar kafir otur.»

Taberani'nin Peygamber (S.A.V)´imizin azatlisi Ümeyme'den rivayet ettigine göre Ümeyme söyle demistir: «Rasûlellah (S.A.S.) in bosma su döküyordum. Bu arada bir adam gelerek. «Bana vasiyette butun» dedi.

O da: «Parcalansan da, ateste yakilsan da Allah (C.C)'a hiç bir seyi serik kosma, annene, babana âsi olma, velev ki sana aileden ve dünyadan olmani emretsinler. Sakin sarabi içme, cünki o her kötülügün anahtaridir. Sakin kasden namazi birakma, bu yapmandan Allah (C.C)'in ve Rasulü'nün zimmeti beri olur...» buyurdu.

Ebû Naim'e göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Mazeretsiz olarak ve kasden namaz kilmayanin adini Allah (C.C) cehenneme gireceklerden biri olarak cehennemin kapisina yazar."

Taberanî ve Beyhakî'ye göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Namaz kilmayan kimse, ailesinin ve malinin dagilmasina yol açar»

Hâkimin Hz. Ali (r.a)'den rivayetine göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Vallahi ey Kureysliler! Ya namazinizi kilar, zekâtinizi verirsiniz. Yahut dinin emirleri geregince boynunuzu vurmak üzere üzerinize birini gönderirim.»

Ahmed Ibni Hambel'e göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Allah (C.C)Islâm'da dört seyi farz kilmistir: Hepsini birarada yerine getirmeyenin üçünü islemis olmasi kendisine hic bir fayda saglamaz: 1) Namaz, 2) Zekât, 3) Ramazan orucu, 4) Beytullâh'i ziyaret etmek.»

Isfahani'ye göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Hic bir mazereti olmaksizin ve kasden namaz kilmayanin Allah (C.C) bütün iyi amellerini siler, tevbe edip yeniden Allah (C.C)'a dönünceye kadar onun île hic bir ilgisi kalmaz.»

(Burada ayni mealde bir kaç hadis atlanmistir.)

Peygamber (S.A.S)´imizin zamanindan beri gelen bütün ilim adamlarinin ortak görüsüne göre mazeretsiz olarak vakti cikincaya kadar bir namazi kilmayan kimse, kafir olur.

Eyüp der ki: Namazi terketmek küfürdür. Bunda ihtilâf yoktur

Ulu Allah (CC.) buyuruyor ki:

«— Sonra onlarin arkalarindan namazi savsaklayan ve nefislerinin azgin arzularina uyan bir nesil geldi. Onlan ileride cehennemin en derin yerini boylayacaklardir.

Fakat tevbe edip iyi amel isleyenler müstesna, onlar en ufak bir haksizliga ugramaksizin cennete girerler.»

(Meryem Sure-i Celilesi: 59-60)

Ibni Mes'ud (R.A) der ki: «Âyette gecen «savsakladilar» ifâdesi, «namazi bütün bütüne terkettiler» demek degil. «Onu vaktinde kilmadilar» demektir.

«Tabiin» tabakasinin imami olan Said Ibni Museyyeb (R.A.) ayni konuda der ki, «âyetteki «savsakladilar» deyimi, ikindi olmadan ögle namazini, aksam olmadan ikindi namazini, yatsi olmadan aksam namazini, sabah olmadan yatsi namazini, günes dogmadan da sabah namazini kilmamayi huy haline getirenler hakkindadir. Iste bu huyunda israr ederek tevbe etmeden ölenleri. Allah (C.C)'in cehennemin

derin ve azabi siddetli kuyusuna atacagini simdiden bildirmektedir.»

Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Ey mü'minler, mallariniz ve çoluk - çocugunuz sizî Allah'i anmaktan alakoymasin. Bunu yapanlar, zararlilarin ta kendileridir.»

(Münafikun Sûre-i Celilesi: 9)

Bir gurup tefsir âlimine göre âyetteki «Allah'i anmak» deyiminden maksat bes vakit namazdir .»

Buna göre ticaretle, sanatla veya çoluk - çocukla oyalanarak namazini kilmayanlar zararli çikarlar.

Onun icin
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Kiyamet Günü amelleri arasindan kul, ilk önce namazindan hesaba çekilir. Eger bu hesabi düzgün geçerse kurtulmus ve basariya ulasmis olur. Eger bu husûsdaki suâlde eksikleri çikarsa aldanmis ve zararli çikmis olur.»

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Kildiklari namazin önemini kavramadan namaz kilanlarin vay haline."

(Maun Sûre-i Celilesi: 4—5)

Peygamber (S.A.V)'imiz âyette gecen «Kildiktan namazin önemini kavramayanlar» ifâdesi ile, namazi vaktinde kilmayanlarin kasdedildigini bildirmektedir.

Ahmed ibni Hambel, Taberanî ve Ibni Hibban'a göre Peygamber'imiz (S.A.S.) bir gün namazdan bahsederken söyle buyuruyor:

"Kim namaza devam ederse o kendisine Kiyamet gününde Nur kilavuz ve kurtarici olur. Buna karsilik namazina önem vermeyenlere ne Nur, ne kilavuz ve ne de kurtarici olur. Böyfe bir kimsenin. Kiyamet Günü, arkadaslari Karun, Firavun, Haman ve Übeyy Ibni Half olur."

Alimlerden biri der ki; "Namaza önem vermeyenlerin Kiyamet Günü bu kimselere arkadas olmalarinin hikmeti sudur: Eger adam, varligi yüzünden namazi savsaklarsa Karun'a benzemis olur, o yüzden Mahser'de ona yoldas olur.
Eger saltanati yüzünden namazi savsaklarsa Firavun'a benzemis olur, o yüzden Mahser'de ona yoldas olur. Eger vezirligi yüzünden namazi savsaklarsa Hamam gibi olmus olur, o yüzden Mahser'de ona yoldas olur. Eger ticarete düskünlügü yüzünden namazi savsaklarsa Mekke kâfirlerinin tüccari Ubeyy Ibni Half gibi olmus olur. bu yüzden Mahser'de onun yoldasi olur."

Ebû Ya'lanin güzel bir senetle rivayetine göre Musab ibni Sa'd (R.A.) der ki, «Bir gün babama: «Babacigim! Ulu Allah (C.C)'in: «Namazlarinda hatâya düsen, kildiklari namaza önem vermeyen namaz kilicilarin vay haline!» mealindeki âyeti hakkinda görüsün nedir? Hangimiz kilarken yanlislik yapmaz, hangimiz namazda iken içinden baska seyler geçirmez» dedim.

Bana dedi ki: «âyetin maksadi senin sandigin gibi degil, namazi vaktinde kilmamaktir.»

Âyette geçen «Veyl»`in kelime mânâsi, agir azâbdir. Fakat bir görüse göre cehennemdeki bir vadinin adidir ki; oradan dünya daglari geçirilse erir, o kadar isi derecesi yüksektir, burasi namazi savsaklayanlarin, onu vaktinde kilmayanlarin yeridir, yalniz yaptiklarina pisman olup tevbe edenler hariç.

Hakim'e göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«Özürsüz olarak iki namazi bir vakitte birlestiren kimse, büyük bir günaha girmis olur.»

Basta Buhari ile Müslim olmak üzere diger dört hadis kaynagina göre Peygamber ´imiz (S.A.S)

«ikindi namazini kaçiran kimse yuvasini dagitmis ve malini mülkünü yitirmis gibi olur.» buyuruyor.

Neseî´ye göre Peygamber´imiz (S.A.S) ikindi namazini kasdederek:

«Namazlar için de öyle biri var ki, onu kaçiran yuvasini dagitmis ve malini - mülkünü yitirmis gibi olur.» buyuruyor.

Müslim ve Nesâî'ye göre Peygamber´imiz (S.A.S) ikindi namazini kasdederek:

«Bu namaz sizden öncekilere sunuldu, onu savsakladilar. Simdi ona önem vererek devam edenlerinizin mükâfati iki kattir. Yildiz doguncaya hava kararincaya kadar. Ondan sonra namaz kilinmaz» buyurmustur.

Ahmed Ibni Hambel. Buhari ve Neseî'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S):

«ikindi namazini kilmayanin iyi ameli silinir.» buyuruyor.

Ahmed Ibni Hambel ile Ibni Ebû Seybe'ye göre Peggamber'imiz (S.A.S) «Hiç bir mazereti olmaksizin ikindi namazini kilmayip kaçiranlarin bütün iyi amelleri silinir.» buyuruyor.

Abdürrezzak'a göre Peygamber (S.A.S)'imiz

«içinizden birinin yuvasinin dagilmasi, malinin mülkünün elden çikmasi, onun hesabina ikindi namazinin vaktini kaçirmaktan daha hafif bir zarardir» buyuruyor.

Taberanî ile Ahmet Ibni Hambel'e göre Peygamber (S.A.S)'imiz

«Mazeretsiz olarak ikindi namazini kilmayip günesin batisina kavusanlar, yuvasini dagitmis, malini mülkünü elden kaçirmis gibidirler» buyuruyor.

Imam-i Sâfi ile Beyhakî'ye göre Peygamber (S.A.S)'imiz

«Her hangi bir vakit namazi kilmaksizin vaktini geçirenler yuvasi dagilmis, malini mülkünü elden kaçirmis gibidirler.» buyuruyor

Buhâri'ye göre Semûre ibni Cündep (R.A.) der ki, Peygamber'imiz (S.A.S.) sahâbilere sik sik: «rüya göreniniz var mi?» diye sorar ve anlatilan rüyalari Allah

(C.C)'in diledigince yorumlardi.

Bir sabah bize söyle dedi:

«— Bu gece bana iki kisi gelerek beni yataktan kaldirdilar ve «yürü gidelim dediler. On'ar ile birlikte yürüdüm. Yolda iki kisiye rastladik. Biri sirtüstü yerde yatiyordu, digeri basina tasla dikilmis elindeki kayayi arkadasrnin basina vuruyor, basini yariyordu.

Yuvarlanan kayayi alip geri gelinceye kadar arkadasinin basindaki tas yarasi kapaniyordu. O da ayni isi yeni bastan tekrar yapiyordu.
Onlara «Subhanallah, bu ne istir» dedim, Yürü gidelim» dediler.

Az ilerde yine iki kisiye rastladik. Biri basinin üstüne dikilmis, yerde yatiyordu. Öbürü basinca dikilmis, elinde demirden bir cengel var, demir çengeli arkadasinin yanaklarinin birine batiriyor, yari cenesini, burnunun bir deligini ve kaslari ortasindan alnini yariyordu. Derken öbür yanagina dönerek ayni sekilde basinin diger yansini darmadagan ediyor, bu araca dagitilmis olan ilk yanagin yaralari kapanip eski heline dönüyor ve bu is durmadan tekrar ediliyor.

Yammdakilere «Subhanallah, bu ne istir» dedim, bana «yürü, gidelim» dediler. Yürümeye devam ettik, az ilerde karsimiza tandira benzer bir ates kuyusu çikti. Içinde — Zannederim gürultü patirdi vardi buyurdu. — Içine bakinca çirilciplak erkek ve kadinlar gördük, dalga dalga dipten yükselen alevler vücudlarini sariyordu.

Alevler dalgalaninca onlarin aci feryedlari da yükseliyordu. Yanimdakilere «bunlar nedir» diye sordum, «yürü, gidelim» dediler.

Yürümeye devam ederek bir nehrin yanina vardik. (Peygamber (S.A.V)'imizin nehri; «Kan gibi kirmizi» diye tarif ettigini saniyorum) Orada iki kisi ile karsilastik. Biri nehirde yüzüyordu, öbürü, iri bir tas yigini yaninda ve kenarda duruyordu.
Yüzen adam, kenara yaklasir yaklasmaz kenardaki adam yanindaki taslarden birini üzerine firlatarak onu geri döndürüyordu ve her dönüp geldikçe agzina tasi basiyordu.

Yanimdakilere «bu nedir» dedim. «Yürü, gidelim» dediler.

Yürümeye devem ederek görünüsü tiksinti uyandiran bir adam ile karsilastik. onun kadar çirkin ve tiksindirici görünüslü birini görmüs olamazsin. Adamin önünde bir atas yaniyordu, ates zayifladikça adam onu güclendiriyor ve durmadan etrafinda dolaniyordu.
Yammdakilere «bu nedir» dedim. «Yürü, gideiim» dediler.

Yürümeye devam ederek yüksek otlar ile kapli bir bahçe ile karsilastik. Bahçenin bahar çiçekleri vardi, ortasinda bazi göge degecek gibi uzun boylu bir adam vardi, edamin etrafini o ana kadar görmedigim kadar kalabalik sayida çocuklar çevrelemisti.
Yanimdokilere "bunlar nedir" dedim. "Yürü, gidetim" dediler.

Yürümeye devam ederek ulu bir agacin yanina vardik. O kadar ve muhtesem bir agaç ki, o ana kadar hic görmemistim. Yanimdakiler «bu agaca tirman» dediler.

Hep birlikte agaca tirmana tirmana bir sehre ulastik, binalarinin tuglalari altin ve gümüsten idi. Sehrin kapisma dayanip açilmasini istedik, kapi açildi ve içeri girdik.

Bizi vücudlarinin yarisi gördügün en güzel, diger yarisi gördügün en çirkin bir takim kimseler karsiladi. Yanimdakiler onlara: «haydi kosun, su nehre dalin» dediler. Bir de baktim ki, nehir ters dönmüs suyu halis bembeyaz olmus akiyor. Bizi karsilayanlar nehre dalip çikarak yanimiza döndüler, vücudlarindaki çirkinlik kaybolmus, tepeden tirnaga en güzel bir görüntü kazanmislardi».

Yanimdakiler: «Burasi Adn Cennetidir, surasi da senin konagin» dediler. Bu arada gözlerimi yukari kaldirinca bakislarim beyaz bulut gibi bir kösk ile karsi karsiya geldi. Yammdakiler «iste konagin orasi» dediler. «Allah (C.C)'in bereketi üzerinize olsun, birakin beni de içine gireyim» dedim, «simdi olmaz, nasil olsa oraya gireceksin» dediler. Onlara «Bu geceden beri sasirtici seyler görüyorum, bu gördüklerim nedir» diye sordum, «sana anlatacagiz» deyip söyle söze girdiler.

Ilk karsilastigin, basina tas ile vurulan adam Kur'an'i Kerim´i bildigi halde uygulamayan ve farz namazi kilmaksizin uyuyan kimse idi.

Çenesi, burnu ve gözü demir cengele takilarak yirtilan adam, sabah evinden disariya adim attigi andan itibaren durmadan yalan konusup saga sola yayan kimse idi.

Tandir gibi bir kuyuya kapatilmis çiplak vücudlu kadin ve erkekler de zina edip erkek ve kadinlardi.

Kenara yaklasir yaklasmez üzerine tas atilan ve durmadan nehirde yüzer halde karsilastigin adam faiz yiyen kimse idi. Atesin yaninda gördügün o durmadan ates tutusturup çevresinde dolasan, çirkin görüntülü adam da cehennemin bekcibasisi idi.

Bahçedeki uzun boylu adam Hz. Ibrahim (A.S.) çevresindeki cocuklar da Islâm fitrati üzere ölen insan yavrulari idi.
(Bu sirada schabelerden biri: «Yâ Rasûlallah (S.A.V), müsriklerin çocuklari da dahil mi diye sorar. Peygcmber'imiz (S.A.S.) de ona: «Müsriklerin çocuklari da dahil» diye cevap verir.)

Vücudlannin yansi güzel ve diger yansi çirkin olarak gördügün kimseler ise hem iyi, hem kötü amelleri olan kimselerdi ki. Allah (C.C) onlarin kötü amellerini bagislayivermisti.

(Bezzar'in rivayetine göre hadis söyle sona ermektedir):

Arkasindan Peygamber (S.A.V)´imiz baslarina tas ile vurulup yarilan ve yarilir yarilmaz yaralari iyileserek ayni tas darbelerine yeni bastan hedef olan bir gurup ile karsilasti. «Ya Cebrail, bunlar kimdir» diye sordu. Cebrail de ona: «Bunlar baslari namaz ile hos olmayan kimselerdir» diye cevab verdi.

Hatib Ve Ibni Neccar'a (rahimehullah) göre Peygamber'imiz (S.A.S.)

«Islâmin
alâmeti farikasi namazdir. Bütün varliklarini vererek namaz kilanlar, vakitlerine, sünnetlerine ve ölçülerine titizlikle önem verenler, gerçekten mü'mindirler»

buyuruyor.

Ibni Mâce'ye göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Ulu Allah (C.C.) söyle buyurdu: «Ümmetine bes vakit namaz farz kildim ve bu namazlari her zaman vaktinde kilanlari cennete koyacagima dair söz verdim. Fakat bes vakit namazi savsaklayanlara verilmis hiç bir sözüm yoktur.»

Ahmed Ibni Hambel ile Hakim'e göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Namazi üzerine gerekli bir borç bilip yerine getirenler, cennete girerler.»

Tirmizî. Neseî ve Ibni Mâce'ye göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Kiyamet Günü kul, ilk önce namazdan hesaba çekilir. Eger bu hesabi iyi geçerse kurtulmus ve basariya ulasmis olur.
Bu konuda iyi hesap vermeyenler aldanmis ve zararlidir. Eger kulun farz namazlarindan eksik çikarsa ulu Allah (C.C); «Bakin bakalim, kulumun eksik farzlarim tamamlayacak nafile ibadeti var mi» diye buyurur. Arkasindan ayni sekilde, kulun diger amellerle ilgili hesabi yapilir."

Nesei´ye göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Kiyamet Günü kul ilk önce namazdan hesaba çekilir. Ilk görülecek insanlararasi dava: kan davasidir.»

Ahmed Ibni Hambel. Ebû Dâvud. Neseî. Ibni Mâce ve Hakim'e göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Kiyamet Günü kul, ilk önce namazdan hesaba çekilir. Eger kul namaz borcunu tam olarak yerine getirmis ise hesaplasmasinin sonucu tam olarak kaydedilir. Eger namaz borcunu eksiksiz olarak yerine getirmis degilse. Ulu Allah (C.C) meleklere «bakin bakalim, kulumun nafile ibadeti varsa farz borcunu karsilayan» diye buyurur. Arkasindan ayni sekilde zekâtin hesabina geçilir, sonra da ayni usul ile diger amellerin hesabi yapilir."

Taberânî'ye göre Peygamber`imiz (S.A.S):

"Kiyamet Günü kulun ilk hesâb konusu ve ilk gözden geçirilecek amel hanesi namazdir. Bu konudaki hesablasma iyi geçerse kul kurtulur, bozuk geçtigi takdirde ise aldanmis ve hüsrana ugramis olur." buyuruyor.

Ibni Asâkir'e göre
Peygamberimiz (S.A.S):

«Kul ilk önce namazindan hesaba çekilir. Bu hesab iyi geçerse, diger amelleri ile ilgili olan hesablasma da kolay geçer. Bu hesabda aksaklik çikarsa diger ameller ile ilgili hesablasma da ogirlastirilir. Sonra Ulu Allah (C.C) meleklerine: «Bakin bakalim, kulumun defterinde nafile ibâdet var mi?» diye emreder. Varsa onunla farz borcu karsilanir. Arkasindan diger farzlar da ayni sekilde hesablasma konusu

yapilir» buyuruyor.

Ahmed Ibni Hambel, Ebû Dâvud. Neseî ve Hakîm'e göre
Peygamberimiz (S.A.S):

«Kiyamet Günü insanlar, amelleri arasindan ilk önce namazdan hesaba çekilirler. Ulu Allah (C.C) meleklerine: — Zaten her seyi bilir ya — «Kulumun namazina bakin bakalim, tamam mi, yoksa eksigi var mi» diye buyurur.
Eger tamam ise, tamam oldugu kayda geçer. Eger kulun namaz konusunda eksigi varsa Ulu Allah (C.C) meleklerine «bakin bakalim, kulumun nafile ibâdeti var mi? Eger varsa nafilesinden alarak farz borcunu karsilayin» diye buyurur. Arkasindan ayni biçimde diger ameller ele alinir» buyurur.

Tayalisî, Taberanî ve Ziya'ya göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Allah katindan Cebrail bana geldi ve söyle dedi: Yâ Muhammed. Ulu Allah buyuruyor ki:

«—Ben senin ümmetine bes vakit namaz farz kildim. Bu bes vakitlik namazi abdesti ile, vakit titizligi ile, rükû'u ile ve secdesi ile eksiksiz olarak yerine getirenleri cennete koymayi taahhüt ediyorum. Fakat namazda eksigi olarak katima gelenlere karsi hiç bir taahhüdüm yoktur, onlari dilersem azaba çarptirir, istersem kendilerine merhamet ile muamele ederim.»

Beyhakî'ye göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Namaz ile ilgili olarak terazi vardir, denk tartan mükâfatini tastamam alir.»

Deylemî (rahimehullâh) der ki, «Namaz, seytanin yüzünü karartir. Sadaka, belini büker. Allah (C.C) ugruna sevismek ve ilim yolunda kaynasmak, onun kökünü kazir. Bunlari yaparsaniz, dogunun batiya uzakligi gibi seytan sizden uzaklasir.»

Tirmizî. Ibni Hibban ve Hâkim'e göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C)'dan korkunuz, bes vakit namazinizi kiliniz. Ramazan ayinda orucunuzu tutunuz, malinizin zekâtini veriniz, âmirlerinize itaat ediniz ki, Rabb'inizin cennetine giresiniz.»

Buharî. Müslim. Ebû Dâvud. Neseî ve Ahmed Ibni Hambel'e göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C) katinda en sevimli amel, vaktinde kilinan namazdir. Ondan sonra sirasiyle ana - babaya iyilik etmek ve Allah (C.C) yolunda cihad gelir.»

Beyhakî'ye göre Hz. Ömer (R.A.) der ki; «Bir gün adamin biri Peygamber (S.A.S)'imize gelerek: «Ya Rasûlallah, Islâmda Allah (C.C) katinda en sevimli amel nedir» diye sordu. Peygamber (S.A.S)'imiz adama su cevabi verdi:

«— Vaktinde kilinan namazdir. Namaz kilmayanin dini yoktur, namaz dinîn diregidir,»

Bu yüzdendir ki. Hz. ömer (r.a)'in sirtina hançer saplandigi zaman ezan okununca ona «namaza» diye haber verirler. O da «Namaz ne güzel seydir. Namazi terkedenin islâm ile hiç bir ilgisi yoktur» diye cevap verir ve yarasindan kan aka aka namazi kilar.

Zehebî'nin rivayetine göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

— Kul namazini vakti girer girmez kilinca, bu namaz, nur saçar halde göge dogru yücelerek Ars'a varir ve orada Kiyamet Gününe kadar sahibi için istigfar ederek:

«Beni nasil titizlikle gözetiinse Allah (C.C) da seni gözetsin» der.
Buna karsilik kut namazinin vaktini kaçirarak kilarsa bu namaz karanliga bürünerek göge dogru yükselir, varacagi yere» ulasinca eski bir paçavra gibi dürülerek sahibinin yüzüne firlatilir.»

Ebû Davud'a göre
Peygamberimiz (S.A.S):

«Allah (C.C), üc kimsenin namazini kabul etmez.» diye buyurduktan sonra onlardan biri olarak vakti geçtikten sonra namaz kilanlari saymistir.

Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Namaza karsi titiz davrananlara Allah (C.C) su bes ikramda bulunur:

1 — Geçim darligini üzerinden kaldirir.

2 — Kabir azabindan kurtulur.

3 — Amel defteri sag taraftan verilir.

4 — Sirat'i simsek gibi geçer.

5 — Hesaba çekilmeden cennete girer.»

Namazi savsaklayanlara da Allah (C.C) besi dünyada, üçü ölürken, üçü kabirde ve üçü kabirden yeniden çikarken olmak üzere onbes çesit ceza verir.

Dünyadakiler sunlardir:

1 — Ömrünün bereketi kaldirilir.

2 — Yüzünden «iyiler» simasi silinir,

3 — Allah (C.C) hiç bir amelinin mükâfatini vermez,

4 — Duasi göge yücelmez,

5 — Iyilerin dualarinda payi bulunmaz.

ölürken çekilen cezalar sunlardir:

1 — Boynu bükük ölür.

2 — Aç olarak can verir.

3 — Bütün dünya denizleri girtlagina akitilsa kanmayacak sekilde susuzluk çeke çeke ölür.

Kabirde basina gelenler sunlardir:

1 — Kaburgalari birbirine geçecek sekilde sikisir.

2 — Kabrinde üzerine ates yakilir ve sabah - aksam bu atesin karalar üzerinde daglanir.

3 — Kabirde üzerine «Sucâul Akra» adinda gözleri ates ve tirnaklan demirden bir yilan salinir, her tirnaginin uzunlugu bir günlük yol kadar olur. Kulak zarini titreten gök gürültüsü gibi bir ses ile dile gelerek ölüye der kî:

«— Ben Sucâul Akra'im. Rabb'im bana sabah namazini günesin dogusuna kadar, ögle namazini ikindiye kadar, ikindi namazini aksama kadar, aksam namazini yatsiya kadar, yatsi namazini tan yeri agarana kadar geciktirerek savsaklamana karsilik seni her biri için ayri ayri dögmemi emretti.»

Yilanin her darbesi ile adam yetmis arsin boyu daha yere gömülür. Kiyamet Gününe kadar kabir azabi çekmeye devam eder.

Yeniden dirilip mezardan çiktiginda Kiyamet duraginda basina gelenler sunlardir:

«— Agir hesablasma, 2 — Rabb'in gazabi. 3 — Cehenneme girmek.»

(Diger bir rivayete göre hadisin son kismi söyledir:}

«— O Kiyamet Günü, alninda üç satir yazi ile Mahser'e gelir: Birinci satirda:

«Ey Allah hakkini zayi eden», ikinci satirda: «Ey hassatan Allah (C.C)'in gazabini hakkeden kimse», üçüncü satirda: «Dünyada Allah (C.C)'in hakkini nasil zayi ettinse bu gün sen de O'nun rahmetinden umud kes» diye yazilidir.»

(Namazi savsaklayanlara verilecek cezalarin toplami bu hadiste belirtildigi gibi on bese ulasmiyor, on dört oluyor. Anlasilan hadisi rivayet eden. on besinciyi unutmustur.)

Ibni Abbas'in (R. Anhuma) rivayet ettigine göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Kiyamet Günü, adamin bîri getirilerek Allah (C.C)'in huzuruna dikilir ve Allah (C.C) onun cehenneme götürülmesini emreder. Adam: «Ya Rabb'i, beni ne yüzden cehenneme yolluyorsun» deyince Ulu Allah (C.C) ona: «Namazi vaktinde kilmadigin ve adima yalan yere yemin ettigin için» diye buyurur.»

Bazilari der ki Peygamber'imiz (S.A.S.) bir gün sahebîlerine:

«Allah'im, aramizdan hic kimseyi —mahrum kötü— eyleme. diye dua ediniz»

buyurduktan sonra onlara «mahrum kötü» kimdir, bilir misiniz?» diye sorar. Sahabiler »kimdir, ya Rasûlallah?» derler. Peygamber (S.A.S.)´imiz. «Namaz kilmayan» diye cevap verir.

Söylendigine göre Kiyamet Günü ilk önce namaz kilmayanlarin yüzleri kararir.

Cehennemde yilanlar ile dolu «Lemlem» adinda bir vadi vardir. Her bir yilan deve boynu kalinliginda ve bir aylik yol uzunlugundadir. Bu yilanlar namaz kilmayani isirinca zehirleri vücudunda yetmis yil boyunca kaynar, sonunda etleri çürüyerek dökülür.

Rivayet edildigine göre Israilogullarindan bir kadin bir gün Hz.Musa (A.S)'ya gelerek: «Ey Allah'in Rasûl'ü, büyük bir günah isledim, fakat tevbe ettim. Benim için Allah'a yalvar da tevbemi kabul ederek günahimi bagislasin» der. Hz. Musa (A.S) kadina «isledigin günah nedir» der.

Kadin Hz. Musa (A.S)'ya «Yâ Nebi Allâh, zina ettim, gayri mesru bir çocugum oldu, sonra da onu öldürdüm» diye cevap verir. Bunun üzerine hiddetlenen Hz. Musa (A.S) kadina: «Defol, ey fahise! Yoksa senin ugursuzlugun yüzünden gökten ates yagip bizi yakacak» der. Ve kadin, kalbi kirilarak yanindan çikar.

Hemen o sirada Cebrail (A.S.) inerek Hz. Musa (A.S)'ya der ki. «Allah sana: «Yâ-Musa, günahina tevbe eden kadini niye kovdun, ondan daha fenasini bulamadin mi» diyor. Hz. Musa (A.S), Cebrail (A.S)'e «Ondan daha fenasi kimdir» diye sorar. Cebrail (A.S),de «Hiç bir mazereti olmadigi halde bile bile namaz kilmayan kimse.» diye cevap verir.

Yine söylendigine göre eskilerden biri ölen bir kiz kardesini topraga verirken para kesesini mezara düsürür. Mezarliktan ayrilincaya kadar farkina varmaz. Farkina varinca mezarliga döner, el-ayak çekilince kardesinin mezarini açar. Fakat içerde ates tutustugunu görür.

Tekrar kabri örterek aglaya oglaya annesine kosar. «Anacigim, bana kiz kardesim ve onun davranislari hakkinda bilgi ver» der. Kadin «Niye soruyorsun, oglum» der. Adam: «Anacigim, mezarinda ates yandigini gördüm de ondan soruyorum» der.

Bu defa annesi de aglamaya baslayarak «Oglum, kiz kardesin namazi savsaklar, vaktinde kilmazdi» diye cevap verdi.

Namazi vaktinde kilmayanin hali bu olunca hiç namaz kilmayanin akibetini var kendin düsün.

Allah (C.C)'dan dileriz ki, bize namaza karsi titiz davranmak, onu vaktinde ve eksiksiz kilmak üzere yardimci olsun. O cömert, kerim, esirgeyici ve merhamet edicidir.

51.Cehennem Meydâni ve Cehennem Azabı

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor kî:

"Onun (cehennemin) yedi kapisi vardir. Her kapiya sana (yani seytana uyanlardan bir cüz ayrilmistir»

(Hicr Sûre-i Celilesi; 44)

Âyetteki cüz, «zümre, firka» demektir. "Kapi" lardan maksat, üstüste yükselen katlardir.

Ibni Cüreyc (rahimehullâh) der ki: «Cehennem yedi kattir. Isimleri üstten asagiya dogru söyledir: 1) Cehennem. 2) Lezza. 3) Hutame. 4) Sair. 5) Sakar. 6) Cahim. 7) Haviye.»

Ilk kat iman eden günahkârlar için, ikinci kat: yahudiler için, üçüncü kat: hiristiyanlar için, dördüncü kat: yildizlara tapanlar için, besinci kat: atesperestler için, altinci kat: putperestler için, yedinci kat da: münafiklar içindir. Görülüyor ki cehennem bu tabakalarin en üst katidir. Sonra sira ile, digerleri gelmektedir.

Buna göre âyette Ulu Allah (C.C)'in seytana uyanlari yedi kisma ayirip her kismi cehennemin bir katina yerlestirecegi belirtilmek istenmektedir. Sebep de sudur: Küfür ve günahlarin derecesi degisik oldugu için onlari isleyenlerin cehennemdeki durumlari da degisik olmustur.

Bir görüse göre: «Göz, kulak, dil, karin, edep yeri, el ve ayaktan ibaret yedi vücud azasina karsilik cehennem de yedi kat olarak yaratilmistir. Çünkü günahlar bu organlardan çikmaktadir, o yüzden onlarin varacagi yer de yedi katli olarak yaratilmistir.»

Bu konuda Hz. Ali (keremellahu vechehu) der ki: «Cehennem, üstüste yedi kattan meydana gelmistir. Ilk önce birincisi, sonra ikincisi, sonra üçüncüsü sira ile bütün katlar dolar.»

Buhari ve Tirmizî'nin Ibni Ömer'den rivayetine göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Cehennemin yedi kapisi verdir, bunlardan birisi ümmetime karsi kiliç çekenlere mahsustur.»

Taberanî'nin rivayetine göre bir gün Cebrail (A.S.) her zamankinden baska bir saatte Peygamber (S.A.V)'imize gelir. Peygamber (S.A.V)'imiz onu karsilayarak;

«Ya Cebrail, niye senin cehreni solgun görüyorum» drye sorar. Cebrail (A.S): «Eger Allah (C.C) cehennemin körükleri hakkinda sana bilgi vermemi emretmeseydi, gelecek degildim» der.

Peygamber (SAV)'imiz ona: «Yâ Cebrail, bana cehennemi anlat» der. Cebrail (AS) söyle cevap verir: «Allah (C.C), cehennemin bin yil boyunca yakilmasini emretti. Bin yil yakildi, sonunda agardi. Arkasindan bin yil daha yanmasini emretti, sonunda kapkara kesildi.

Simdi o kapkaradir, ne kivilcimi isik saçar ve ne de yalazi söner.
Seni hak üzere elci olarak gönderen Allah (C.C)'a yemin ederim ki, cehennemde igne deligi kadar bir delik açilsa dagilacak olan yüksek hararetten dolayi yeryüzünün bütün canlilar kavrularak ölürdü.

Seni hak üzere elçi gönderen Allah (C.C)'a yemin ederim ki, cehennem bekçilerinden biri dünya halkina görünse yüzünün çirkinligi ve kokusunun agirligi yüzünden bütün yer yüzü halki ölürdü. Seni hak üzere elci gönderen Allah (C.C)'a

yemin ederim ki. Allah (C.C)'in Kur'an'in tanittigi cehennem zincirinin bir halkasi yeryüzü daglarina konsa dag yarilir ve yerin merkezine ininceye kadar durmazdi.

Bunun üzerine Peygamber (SAV)'imiz «Yeter, ya Cebrail! Yoksa kalbim duracak ve ölecegim» der.

Bu sirada Peygamber (S.A.V)'imiz. Cebrail'in agladigini görür. Ona: «Ya Cebrail, Allah (C.C) katinda sahip oldugun mertebeye ragmen sen de agliyorsun» der. Cebrail (A.S) O'na söyle cevap verir: «Niye aglamayayim? Asil benim aglamam lâzim. Cünki belki Allah (C.C)'in bilgisine göre bu günkü mevkiimden baska bir mertebedeyim. Belki meleklerden biri iken Iblisin tâbi tutuldugu imtihanin bir benzerine ben de tâbi tutulurum. Bilmiyorum, belki de Harut ile Marufun baslarina gelenler benim de basima gelir.»

Bunun üzerine ikisi de aglamaya baslarlar, göz yaslari akarken «Ya Cebrail ve ya Muhammed! Ulu Allah her ikinizi âsi olmak tehlikesinden emin kilmistir» diyen gizli bir ses duyarlar.

Sesi duyunca Cebrail (AS) göge yücelir. Peygamber (SAV)'imiz de disarya çikar. Yolda Ensardan gülen, oynayan bir gurup ile karsilasir. Onlara der kî: «cehennem ardinizda iken gülüyor musunuz?! Benim bildiklerimi bilseniz, az güler, cok aglar, girtlaginizdan ne yemek ve ne de su geçmez, yüksek tepelere çikarak yüksek sesle Allah (C.C)'a yakarirdiniz.»

Bu sirada; «Ya Muhammed, kullarimi umutsuzluga düsürme. Ben seni zorluk gösterici olarak degil, müjdeleyici olarak gönderdim» diye bir nida gelir.

Bu nidayi duyunca Peygamber (SAV)'imiz «Dogru olun ve Allah (C.C)'a yaklasin» diye buyurur.

Imami Ahmed´in rivayetine göre Peygamber (SAV)'imiz Cebrail (AS)'e:

«Niye hiç bir zaman Mikâil (AS)'i gülerken görmüyorum?» diye sorar. Cebrail (AS)de O'na: «Mikâil, cehennem yaratilaliberi hiç gülmüs degil» diye cevap verir.

Müslim'in rivayetine göre
Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Kiyamet günü cehennem, her biri yetmis bin melek tarafindan çekilen yetmis bin yedekle getirilir.»

52.Cehennem Azabı

Ebu Davud, Neseî ve Tirmizî'nin rivayetine göre Peygamberimiz (S. A.S.) buyuruyor:

«— Ulu Allah (C.C) cennet ve cehennemi yaratinca Cebrail (A.S)'i cennete gönderdi ve git orayi ve oraya girecek olanlara neler hazirladigimi gör» dedi. Cebrail (A.S) de cennete vararak onu ve Allah (C.C)'in cennetliklere neler hazirladigini görüp dönünce Allah (C.C)'a: «Ululugun hAkki için oranin adini

duyan herkes içeri dalar» der.

Arkasindan cennet Allah (C.C)'in emri üzerine günahlar ile kusatilir. Bunun üzerine Allah (C.C) Cebrail (A.S)'e: «Bir deha cennete dön ve cennetlikler için neler hazirladigimi gör» diye emir buyurur. Cebrail(A.S) yeniden cennete varinca günahlar ile çevrelendigini görür, geri dönünce «Ululugun hakkina yemin ederim ki, oraya hiç kimsenin girmeyeceginden korktum» der.

Bu sefer Allah (C.C) Cebrail (A.S)'e: «Var, git cehennemi ziyaret et ve orada cehennemlikler için neler hazirladigimi gör» diye buyurur. Cebrail (A.S)oraya varinca cehenneme bakar, ates dalgalarinin üstüste yuvarlanip yükseldigini görür. Allah (C.C)'in huzuruna dönünce «Ululugun hakkina yemin ederim ki, adini duyan hiç kimse oraya girmez» der. Bu sirada Allah (C.C)'in emri üzerine cehennem azgin nefsi arzular tarafindan kusatilir. Allah (C.C) Cebrail (A.S)'e: «Orayi yeniden git, gör» diye buyurur. Cebrail (A.S) de bir daha cehennemi görünce «Ululugun hakkina yemin ederim ki. oraya girmeyen tek kimse kalmayacagindan korktum» der.

Beyhakinin zararsiz bir senetle ibni Mes'ud'tan rivayetine göre:

«Hiç süphesiz o, (cehennem) kösk iriliginde kivilcimlar saçar.» mealindeki âyet hakkinda Ibni Mes'ud (R.A.) «Ben bu kivilcimlar için «agaçlar gibi» degil, «kaleler ve sehirler gibi» tâbirini kullaniyorum demistir (Murselât Sûre-i Celilesi; 32).

Ahmed Ibni Hambel, Ibni Mâoe, Ibni Hibban ve Hâkim'e göre Peygamber (S.A.V)'imiz buyuruyor ki:

«Veyl, öyle bir cehennem vadisidir ki, kâfir dibine varincaya kadar içinde kirk yil batmaya devam eder.»

Tirmizî'ye göre ise ayni hadis söyledir:

"Veyl, iki dag arasinda o kadar derin bir vadidir ki, kâfir dibine ulasincaya kadar içinde yetmis yil batmaya devam eder."

Tirmizî ve Ibni Mâce'nin rivayetine göre bir gün Peygamber'imiz (S.A.S.) sahabilerine:

«Hüzün kuyusundan Allah (C.C)'a siginin» buyurur. Sahabiler: «Yâ Rasûlallah (S.A.S.), hüzün kuyusu nedir» diye sorarlar.

Peygamber'imiz (S.A.S.): «Bizzat cehennemin günde dört yüz kere kendisinden Allah (C.C)'a sigindigi bir cehennem vadisidir» diye cevap verir.

Sahabeler: «Oraya kimler girer, yâ Rasûlallah (S.A.S.)» diye sorarlar. Peygamber'imiz (S.A.S.) onlara su cevâbi verir: «Orasi, amellerini gösteris için isleyen Kur'an okuyucular için hazirlanmistir. Hiç süphesiz, Allah (C.C)'in gazabina en çok hedef olan Kur'an okuyuculari, zorba devlet adamlarini ziyaret edenlerdir.»

Taberanî'de yazdigina göre: «Cehennemde bizzat cehennemin günde dört yüz kere Allah (C.C)'a sigindigi bir vadi vardir ki, orasi Muhammed (S.A.V) ümmetinin iki yüzlüleri için hazirlanmistir.»

Ibni Ebû Dünya der ki: «Cehennemin yetmis bin vadisi, her vadinin yetmis bin kolu, ve her vadi kolunun yetmis bin tasi vardir, her tasta, cehennemllikleri yüzlerinden sokan birer yilan barinir.»

Buhari Tarihinde senedi zayif söyle bir hadis vardir;

«Cehennemin yetmis bin vadisi, her vadinin yetmis bin kolu, her vadi kolunun yetmis bin hanesi ve her hanenin yetmis bin evi, her evde yetmis bin kuyu, her kuyuda yetmis bin yilan bulunur ve her yilan da agzinda yetmis bin akrep tasir. Gerek kâfir ve gerekse münafik, vadinin dibini boylayincaya kadar bunlarin her biri ile ayri ayri karsilasir.»

Tirmizi'nin rivayet ettigi münkati bir hadise göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cehenneme atilan büyük bir kaya yetmis yil düsmesine ragmen dibine varamaz.»

Hz. Ömer (R.A.) der ki. «Cehennemi sik sik hatirla. Cünki harareti yüksek, dibi derin ve topuzlari demirdendir.»

Bezzar, Ebû Ya'Ia, Ibni Hibban ve Beyhakî'nin rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S.)

«Cehenneme bir kaya salinsa yetmis yil düserek ancak dibine ulasabilir» diye buyuruyor.

Müslim'in rivayetine göre Ebû Hureyre (R.A.) der ki: «Bir gün Peygamber'imiz (S.A.S.)

«Bu duydugunuz nedir, biliyor musunuz» diye sordu. «Allah (C.C) ve O'nun Resul'ü bilir» diye cevap verdik. Bunun üzerine Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyurdu:

«Allah (C.C) yetmis yil önce cehenneme bir kaya salmisti, iste simdi onun cehennemin dibine varisini yankisini duydunuz.»

Taberani'nin rivayetine göre Said-ül Hudrî (R.A.) der ki, «Peygamber'imiz (S.A.S.)

Bir gün siddetli bir yanki sesi duyarak irkildi. Bu sirada yanina Cebrail (A.S) geldi. Peygamber (S.A.S.)'imiz O'na: "Ya Cebrail, bu duydugum ses nedir?" diye sordu. Cebrail (A.S) de ona su cevabi verdi: «Yetmis sene önce cehenneme bir kaya salinmisti, fakat ancak simdi dibine ulasti, Iste onun sesini Allah (C.C) sana duyurmak istedi.»

Peygamber (S.A.V)'imizin bu olaydan sonra, ruhunu Allah (C.C)'a teslim edinceye kadar agzini acarak güldügü görülmemistir.»

Ahmed Ibni Hambel ve Tirmizî'nin rivayetine göre Peygamber (S.A.S.)'imiz buyuruyor ki:

«— Eger sunun gibi (kafa tasini isaret ederek) yuvarlak bir kaya parçasi gökten salinsa aradaki mesafe bes yüz senelik yol kadar oldugu halde aksam olmadan yere iner. Fakat ayni kaya cehennemin agzina salinsa dibine varabilmesi icin, kirk

yil geceli-gündüzlü düsmeye devam etmesi lâzimdir.»

Ahmed Ibni Hambel, Ebu Ya'la ve Hakim'in rivayetlerine göre Peygamber (S.A.S.)'imiz buyuruyor ki:

«— Cehennemin demir topuzlarindan biri yere indirilse. insanlar ile cinler bir araya gelerek onu yerden kaldiramazlardi.»

Hakim'in rivayetine göre Peygamber (S.A.S.)'imiz

«cehennemin demir topuzlarindan biri daga indiriîse, ufalanarak kül olurdu» buyuruyor.

Ibni Ebu Dünya'nin rivayetine göre Peygamber (S.A.S.)'imiz

«Cehennem kayalarindan biri dünya daglarindan birinin tepesine düsse, dag eriyerek kül olur. Her cehennemligin yaninda böyle bir cehennem tasi ile bir seytan bulunur» buyurmustur.

Hakim'in rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Yer yedi kattir. Her iki kat arasi bes yüz yillik mesafedir. En üst kat, basi ve kuyrugu havaya kalkmis bir baligin sirti üzerindedir, baiik kaya üzerinde ve kaya da bir melegin elindedir.

Ikinci kat rüzgârin mohfesidir. Ulu Allah (C.C) «ad» kavmini yoketmek istedigi zaman rüzgâr korucusuna, üzerlerine mahvedici bir rüzgâr estirmesini emretti. Rüzgâr koruyucusu olan melek: "ya Rabbi, onlarin üzerine öküzün burun deliklerinden cikan yel kadar rüzgâr salayim mi?" diye sorar.

Ulu Allah (C.C): «O kadar ile bütün yer yüzünün ve bütün canlilarin hakkindan gelirsin. Sen onlarin üzerine yüzük tasi kadar rüzgâr sal» buyurdu. Iste «Üzerinden geçtigi hiç bîr seyi çürümüs kemik döküntüsü gibi yapmadan birakmaz» mealindeki âyet bu rüzgârc isaret eder.

Üçüncü kat yerde cehennem taslari, dördüncü kat yerde cehennem kibriti vardir.»

Sahabîler: «Yâ Rasûlallah (S.A.V), cehennemin kibriti mi var? diye sordular. Peygamber (S.A.V)'imiz onlara:

«Tabii var, nefsimi kudret elinde tutan Allah (C.C)'a yemin ederim ki, o katta öyle kibrit vadileri vardir ki, içlerine yüce daglar salinsa, eriyerek su gibi akarlardi» diye cevap verdi.

Besinci kat yerde cehennem yilanlari bulunur, agizlari vadi gibi genistir.

Altinci kat yerde cehennemin akrepleri bulunur, en küçügü semerli katir iriligindedir, bir darbe indirince kâfire cehennem atesinin hararetini unuttururlar.

Yedinci kat yerde bir eli önde, bir eli arkada olmak üzere demir kelepçeye vurulmus olarak Iblis vardir. Ulu Allah (C.C) onu bir kulun üzerine salmak isteyince cözer.»

Ahmed ibni Hambel. Taberanî ve Ibni Hibban ve Hâkim'in rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cehennemde deve boynu kalinliginda yilanlar vardir. Her biri bir kere sokunca yakici acisi yetmis yil devam eder. Yine cehennemde semerli katir iriliginde akrepler vardir, her biri insani bir kere isirmca atesi kirk yil boyunca duyulur.»

Tirmizî. Ibni Hibban ve Hâkim'in rivayetlerine göre Peygamber'imiz:

«Cehennemlikler «su» diye yalvarinca kendilerine yüzleri kavuran katran gibi bir sivi verilir. O ne fena bir içecek ve orasi ne kötü bir yerdir» (Kehf Sûre-i celilesi; 29)

Mealindeki âyet hakkinda «bu sivi zeytinyagi tortusu gibidir, cehennemlik kimse ona yaklasinca yüzünün derisi eriyerek içine dökülür» buyuruyor.

Tirmizî'nin rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cehennemliklerin baslarina dökülen kaynar su içlerine sizarak karin bosluklarini eritir ve içlerinde ne varsa eriyerek tabanlarmdan disariya akar. Sonra yeniden eski hallerine döndürülürler.»

Dahhak (rahimehullah) der ki: «Hanin, Allah (C.C)'in yeri gögü yarattigindan beri cehennemliklere icirilecegi ve baslarindan asagi dökülecegi ana kadar durmadan kaynamaktadir.»

Bir görüse göre cehennemliklere sunulacak olan kaynar su, onlarin akan göz yaslarini cehennem havuzlarinda biriktirerek elde edilir ve kendilerine sunulur.

Iste "Onlara (cehennemliklere) bagirsaklarini parçalayan kaynar bir sivi verilir."

(Muhammed Sûre-i Celilesi: 15) mealindeki âyet. bu siviya isaret etmektedir. Bu hususta daha baska sözler de söylenmistir.

Ahmed Ibni Hambel. Tirmizî ve Hakim'in rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S.)

«Ötesinde cehennem vardir ve kendisine irinlesmis su verilir. Onu agzina alir, fakat yutamaz, her bir azab vardir»

(ibrahim Sûre-i Celilesi. 15—16) mealindeki âyet hakkinda söyle buyurmustur:

«Irinli su agzina yaklastirilinca tiksinir, daha yakina getirilince yüzünü kavurur, basinin derisi eriyip akar, içince de bagirsaklarini parçalar. Nihayet dübüründen çikar.

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Onlara (cehennemliklere) bagirsaklarini parçalayan kaynar bir sivi icirilir.»

(Muhammed Süre-i Celîlesi; 15).

Yine Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Cehennemlikler «su» diye yalvarinca kendilerine yüzleri kavuran, kaynar katran gibi bir sivi verilir. O ne fena bir içecek ve orasi ne kötü bir yerdir."

(Kehf Sûre-i Celilesi: 29)

Ahmed Ibni Hambel ve Hakim'in rivayetine göre Peygamber (S.A.V)'imiz

buyuruyor ki:

«— Gassakdan yeryüzüne bir hava dökülse, bütün dünya halkini kokusturardu.»

Buradaki «gassak»

«O azabi tatsinlar ki, o kaynar su ve gassaktir» (Sad Sûre-i Celilesi; 57) âyeti ile

«sadece kaynar su ve irin içerler» (Nebe Sûre-i Celilesi; 25) mealindeki âyette adi geçen irindir.

Bu irin hakkinda çesitli görüsler vardir. Ibni Abbas'a (R.A.) göre o: "kâfirin cildinden süzülen sari su", baskalarina göre de yine: "kâfirlerin o kokmus irinleridir."

Kâ'b-ül Ahbar'a göre: o bir cehennem pinaridir ki; oraya yilan, akrep ve benzeri gibi zehirli hayvanlarin zehirleri sizarak birikir. Sonra da âdemoglu getirilip bu siviya batirilir. Çikarken dirisi eriyerek akar, etleri de kemiklerinden ayrilarak oyluklarindan ve diz kapaklarindan yerlere sarkar, o da insan elbisesini sürükler gibi etlerini sürükler.

Tirmizî'nin rivayetine göre bir gün Peygamber'imiz:

«Ey Mü'minter, Allah'dan gerektigi gibi korkun ve mutlaka müslüman olarak ölün» mealindeki âyeti okuduktan sonra söyle buyurdu: (Al-i Imran Sûre-i Celiiesi; 102).

«— Eger Zakkum'un bir parçasi dünyaya damJasaydt. dünya halkinin bütün yiyecek ve içeceklerini bozardi, yiyecegi yalniz bu olanin hali nice olur, varin siz düsünün.»

Baska bir rivayete göre hadisin son kismi;

«Bundan baska yiyecegi olmayanin hali nice olur, varin siz düsünün.» seklindedir.

«Takintili bir yiyecek» mealindeki âyet ifadesini Ibni Abbas (R. An-huma) Yani, girtlaga takilip ne içeri giren ve ne de geri çikan bir yiyecek» seklinde açiklamistir.

Buhari ve Müslim'e göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kâfirin iki omuz basinin arasi hizli giden bir atli hesabi ile üç günlük yol genisligindedir.»

Ahmed Ibni Hambel'in rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kâfirin azi disi Uhud dagi; uylugu Beyza tepesi, cehennemde kapladigi yer Kadid ile Mekke arasi (yani takriben üç günlük yolculuk mesafesi) kadar derisi de Yemen kirali Cebbar'in arsini ile kirk arsin boyu kalinligindadir.»

(Burada ayni mânada birkaç hadis çikarilmistir.)

Füdayii Bin Yezit'ten Tirmizi'nin rivayetine göre Peygamber'imiz (S. A.S.) buyuruyor ki:

«— Kiyamet günü kâfirin dili bir veya iki fersah kadar yere sarkar ve insanlarin

ayaklan altinda çignenir.»

Fudayl bin Yezid'in Ebû Aclan'dan rivayetine göre kiyamet gününde

kâfir, dilini iki fersah sürükleyecek inscnlar onu çigniyecekîir. Bu hadisi Beyhakî ve baskalari rivayet etmistir. Dogru olani bu rivayettir.

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Cehennemliklerin gövdesi, cehennemde o kadar irilestiriiir ki, kulak memeleri ile omuz baslari arasi yedi yüz yillik bir yolculuk mesafesinde derilenin kalinligi yetmis arsin boyu kadar ve azi disleri Uhud dagi boyunda olur»

Ahmed Ibni Hambel ile Hâkim'in rivayetlerine göre Mücahid (R.A.) der ki. «Bir gün Ibni Abbas bana: «Cehennem ne kadar genistir, biliyor musun» diye sordu. «Hayir, bilmiyorum» diye cevap verdim. Bunun üzerine o söyle dedi. «evet, vallahi bilmiyorsun! Cehennemlik bir adamin kulak memesi ile omuz basi arasi yetmis yillik yol kadardir. Orada kan ve irin nehirleri akar.»

Ben: «Kan ve irin nehirleri mi dedin» diye sordum, Ibni Abbas: «Hayir hayir, kan ve irin vadileri» diye cevap verdi.

53.Günâhtan Sakınmanın Fazileti

Bilesin ki, günah islemekten insani meneden en büyük engel Allah (C.C) korkusu. O'nun adalet ve intikamindan çekinmek. O'nun cezasindan gazab ve azabindan sakinmaktir.

Nitekim Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Allah'in emrine aykiri davrananlar bir fitneye yakalanmaktan veya aci bir azaba çarpilmaktan korunuversinler."

Anlatildigina göre Peygamber (S.A.V)'imiz bir gün ölüm döseginde yatan bir delikanliyi ziyaret ederek ona:

«Kendini nasil hissediyorsun» diye sorar. Delikanli Peygamber'imize: «Yâ Rasûlallah (S.A.V), hem Allah (C.C)'a umut bagliyorum, hem de günahlarimdan ötürü korkuyorum» diye cevap verir. Bunun üzerine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Böyle bir anda bu iki duygu kulun kalbinde biraraya gelince Ulu Allah (C.C) mutlaka onu umduguna kavusturur ve korktugundan korur.»

Veheb Ibni Verde (rahimehullah) der ki, «Hz.Isa (A.S) söyle diyordu:

"Cennet sevgisi ile cehennem korkusu belâlara katlanmayi saglar, kulu dünyanin nazlarindan, azgin isteklerinden ve kötülüklerinden uzak tutar."

Hasan-ül Basrî (rahimehullah) dan rivayet olunduguna göre, «Vallahi, sizden önce öyleleri gelip geçti ki, onlar günahi gözlerinde büyük gördükleri için cakiltaslari

sayisinca fakirlere altin dagitsalar yine de kurtulamayacaklarindan korkarlardi» demistir.

Peygamber'imiz (S.A.S) bir gün sahâbilere:

"Benim isittigimi siz de isitiyor musunuz? «Gökyüzü hakli olarak üzerindeki yükün altinda sikintidan büzülüp zangirdiyor Nefsimi kudret elinde tutan Allah (C.C)'a yemin ederek söytüyorum ki, gökyüzünün her dört parmaklik yerinde Allah (C.C)'a ya secde eden, ya O'nun için ayakta dikilen veya rükua varan bir melek vardir."

"Benim bildiklerimi bilseniz, az güler, cok aglar ve Allah (C.C)'in yakaya yapismasinin çetinliginden, intikaminin aciligindan dolayi yüksek daglara çikar, O'na yakarirdiniz. Üstelik hic biriniz kurtulacak misiniz, yoksa kurtulamayacak misiniz, bilmezsiniz."

Bekr Ibni Abdullah El'Muzinî (rahimehullah) der ki:

«Gülerek günah isleyen kimse, aglayarak cehenneme girer.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kul, Allah (C.C)'in katindaki azabin tamamini bilse, cehennem korkusu hiç bir an kalbinden çikmaz.»

Buhari ve Müslim'in rivayetine göre:

«Sen (önce) en yakin hisimlarini ikaz et.»

(Suara Sûre-i Celilesi: 214) meâlindaki âyet inince Peygamber (S.A.S.)'imiz ayaga kalkarak Kureys kabilesi mensuplarina söyle seslendi:

"Ey Kureys'liler! Kendinizi Allah (C.C)'dan satin alin. ben sizi Allah (C.C)'in hiç bir hükmünden kurtaramam."

Ey Abdülmenaf ogullari, sizi Allah (C.C)'in hiç bir hükmünden kurtaramam. Ey Allah (C.C) Resül'ünün amcasi Ibni Abbas, seni Allah (C.C)'in hiç bir hükmünden kurtaramam. Ey Allah Resül'ünün halasi Safiye, seni Allah (C.C)'in hiç bir hükmünden kurtaramam. Ey Muhammed'in kizi Fatimâ, benden diledigin mali iste, fakat seni Allah (C.C)'in hiç bir hükmünden kurtaramam.»

Bir gün Hz. Ayse (R. Anha):

«O kimseler ki, Allah'a dönecekler diye
kalbleri ürpererek kendilerine verilenden verirler. Iste onlar iyiliklere kosanlar ve bu alanda birbirleri ile yarisanlardir.» (Mû'minun Sûre-i Celilesi; 60-61) Mealindeki âyet hakkinda Peygamber'imize {S.A.S.):

«Âyetin kasdettigi kimseler zina eden, çalan, sarap içen ve bunlar ile birlikte Allah (C.C)'dan korkan kimseler midir» diye sorar. Peygamber {S.A.S.´imiz ona su cevabi verir:

«— Hayir Ebû Sekr'in kizi, hayir Siddik'in kizi! Âyet namaz kilan, oruç tutan, sadaka veren ve bunlara ragmen, «isledigi iyilikler, kabul edildi mi, yoksa edilmedi mi» diye Allah (C.C)'dan korkan kimseleri kasdetmektedir.»

Adamin biri Hasan-ül Basrî'ye (rahimehullah): «Yâ Said, kalbimi nerede ise sevincinden uçuracak sekilde bana ümid telkin edenlere karsi nasil davranmami tavsiye edersin?» diye sorar. Hasan-ül Basrî adama söyle cevap verir:

«Vallahi, sonradan güvene kavusmana ragmen, seni korkutanlar ile düsüp kalkacagina, bastan sana güven telkin ederek korkunç durumlar ile karsilasmana yol açanlar ile düsüp kalkman senin için daha hayirlidir.

Hz. Ömer (R.A.) sûikaste ugrayip sirtindan hançerlendigi zaman ölmek üzere iken ogluna der ki:

«Vay basima gelenlere! Çabuk yanagimi yere degdir. Anasi olmiyan! Eger O (Allah (C.C)) bana rahmet etmezse yazik bana. vay halime!»

Ibni Abbas (R. Anhuma) ona der ki: «Yâ Emirülmü'minin, bu ne korku! Oysa ki Allah (C.C) sana nice fetihler nasip etmis, nice sehirler ele geçirmeye seni vasita kilmis, sana nice nice basarilar göstermistir.»

Hz Ömer ona: «Kimseye zulmetmeden ve kimsenin zulmüne ugramadan kurtulmak isterdim» der.

Hz. Ali'nin (KerremeUahu vechehü) torunu Zeynelabidin'i (rahimehul-lah) her abdestten sonra titreme nöbeti tutardi, kendisine sebebini soranlara derdi ki:

«Yazik size, kimin huzuruna dikilip yakarmak üzere oldugunu biliyor musunuz?»

Ahmed Ibni Hambel (rahimehuüah) der ki: «Allah (C.C) korkusu beni yemekten, içmekten alikoyuyor. Bunlari istahim cekmiyor.»

Buhari ile Müslim'in rivayetlerine göre Peygamber'imiz (S.A.S.):

"Baska hiç bir gölgenin kalmayacagi Kiyamet Günü Allah (C.C)'in Ars'inin gölgesi altina alacagi yedi kimseden biri olarak «Tenhada Allah (C.C)'i hatirlayip (yani O'nun azabini anip isledigi emre aykiri günahlarin korkusu ile) göz pinarlari yasaran kimseyi zikretmistir."

Ibni Abbas'in (R. Anhuma) rivayet ettigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Su iki göz cehennem yüzü görmez:

1) Gece yarisi Allah (C.C) korkusu He aglayan göz.

2) Allah (C.C) yolunda geceyi nöbet tutarak geçiren göz.»

Ebû Hüreyre (RA)'nin bir hadisinde, Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kiyamet Günü su üçü hariç, bütün gözler aglayacaktir:

1) Allah (C.C)'in haramlarina bakmaktan sakinan göz.

2) Allah (C.C) yolunda nöbet tutarak uykusuz sabahlayan göz.

3) Allah (C.C) korkusu ile sinek basi iriliginde yaslar akstan göz."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sagilan süt nasil memeye geri dönmezse Allah (C.C) korkusu ile aglayan göz de cehenneme düsmez. Allah (C.C) yolunda savasanin vücuduna konan toz ile cehennem atesinin dumani da biraraya gelmez.»

Amr Ibn-ül As (R.A.) der ki:

«Allah (C.C) korkusu ile bir damla yas akitmak, benim için bir dinar sadaka vermekten daha sevimlidir.»

Avn ibni Abdullah (rahimehullah) der ki:

«Ögrendigime göre Allah (C.C) için aglayan kimsenin göz yasi vücudunun neresine degse, ulu Allah (C.C) orayi cehennem atesine haram kilar.»

Peygamber (S.A.V)'imiz Allah (C.C) korkusu ile aglarken gögsünden kaynayan kazan gibi bir ses duyulurdu.

Kindi (rahimehullah) der ki:

«Allah (C.C) korkusu ile aglarken dökülen göz yaslarinin bir damlasi, denizler büyüklügündeki cehennem atesini söndürür.»

Ibni Simak (rahimehullah) nefsini azarlayarak der ki:

"Zâhidler gibi konusuyor, fakat münafiklar gibi davraniyorsun. Sonra da cennete girmek istiyorsun. Heyhat, heyhat. Cennet baskalari içindir. Onlarin Amelleri bizim islediklerimiz gibi degildir."

Süfyan-üs Sevrî (rahimehullah) der ki: «Cafer-us Sadik'in yanina vardim ve ona dedim ki; «Ey Allah (C.C)'in Resül (S.A.V)'ünün torunu, bana bir tavsiyede bulun.» Bunun üzerine o bana dedi ki;

«Ya Sufyan! Yalancida mertlik, kiskançta huzur, tembelde dostluk ve kötü huyluda efendilik olmaz.»

Ona: «Ey Rasûlallah (S.A.V)'in torunu, devam et» dedim. Söyle dedi.

«Yâ Sufyan! Allah (C.C)'in haram kildiklarindan kaçinirsan ibadet etmis olursun, Allah (C.C)'in sana ayirdigi paya azi olursan müslüman olursun. Insanlardan seninle neler konusmalarini isliyorsan, sen de insanlara onlari söylersen, mümin olursun. Günahkâr ile dostluk kurma ki, sana kötülüklerini ögretmesin.

Yani: «Kisi arkadasinin dinindendir, o yüzden herkes kimi arkadas edinecegine dikkat etsin» seklindeki hadise uymalisin. Bir is yapmak isteyince Allah (C.C)'dan korkanlara danis.»

Ben ona yine «Devam et, ey Allah (C.C) Resül (s.A.V)'ünün torunu» dedim. O da sözlerine söyle devam etti:

«Ya Sufyan kim soya dayanmayan asalet ve mevkie dayanmayan nüfuz istiyorsa. Allah (C.C)'in emrini kilmasin, günaha girmeksizin Allah (C.C)'a ibadet etmeye yücelsin.»

Ona yine: «Devam et» deyince sunlari söyledi:

«Babam bana su üç noktayi titizlikle telkin ederdi. Bana derdi ki; «Yavrum, kötü arkadasi olanin basi dertten kurtulmaz. Kötü yerlere girip çikan kinanir. Diline hâkim olmayan kimse, pisman olur.»

Ibni Mübarek (R.A.) der ki:

«— Vübeyb Ibni Verd'e sordum: «Allah (C.C)'in emrine zid hareket edenler ibadetten tad alabilirler mi?.» Bana: «Hayir. Allah (C.C)'in emrine zid hareket etmeyi kafasina koyanlar da ibadetten tad bulamaz» diye cevap verdi.

imam Ebû Ferec Ibn-ül Cevzi (Rehimehullahu) der ki:

"Allah (C.C) korkusu azgin nefsi arzulan yakan bir atestir. Buna göre onun fazileti, yaktigi azgin nefsî arzular ile günahtan uzaklastirma ve ibadete tesvik etme derecesi ile ölçülür."

Allah (C.C) korkusu nasil fazilet olmaz ki, âyet ve hadislerden ögrendigimize göre iffet; vera'; takva, cihad ve benzeri olan Allah (C.C)'a yaklastirici faziletli ameller onun sayesinde kazanilabilir.»

Nitekim ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Rabb'lerinden çekinen için hidayet ve rahmet vardir.»

(A´raf Sûre-i Celilesi; 154)

Yine ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Allah onlardan, onlar da Allah'dan razi oldular. îste bu, Rabb'inden korkan içindir."

(Beyyine Sûre-i Celilesi; 8)

«— Allah'in huzuruna çikmaktan çekinenlere iki kere cennet vardir. Gerçek mü'minseniz benden korkun.»

(Rahman Sûre-i Celilesi; 209)

"Allah'dan korkanlar, yapilan nasihattan ders alacaklardir."

(A´la Sûre-i Celilesi; 10)

«— Kullari arasinda Allah'dan yanliz âlimler korkar.»

(Fâtir Sûre-i Celilesi; 28)

Ilmin faziletini bildiren âyet ve hadisler, ayni zamanda Allah (C.C) korkusunun da faziletini belirtmektedirler, çünkü Allah (C.C) korkusu ilmin ürünüdür.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

— Kulun vücudu Allah (C.C) korkusu ile ürperince kuru agacin yaprak dökmesi gibi günahlarindan siyrilir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) diyor ki:

"Allah söyle buyurur:

"izzetim hakki icin kulumda iki güveni, iki korku ile yanyana getirmem; buna göre, dünyada benden yana emin olanlari Ahirette korku ile karsilastiririm. Dünyada benden korkan kimseleri ahirette güvene kavustururum."

Ebu Süleyman-ud Darani (Rahimehullahi) der ki:

Allah (C.C) korkusu tasimayan kalb, harabedir.

Cünkü Ulu Allah (C.C):

"Gercekten Allah´in imtihanindan ancak agir zarara ugrayanlar endiseye düsmezler." buyurmustur.

54.Tövbenin Fazileti

Tevbenin fazileti hakkinda birçok ayet inmistir. Nitekim ulu Allah (C.C) buyuruyor ki:

"Ey müminler, hepiniz günahlarinizdan tevbe ediniz ki, kurtulusa eresiniz."

(Nur Sûre-i Celilesi; 31)

"Allah'in iyi kullari, Allah ile birlikte baska bir ilâha tapmazlar, hakka dayanmaksizin Allah'in haram kildigi canliyi öldürmezler, zina islemezler. Bunlari yapan, agir günah islemis olur. Kiyamet günü azabi kat kat olur ve çaresiz olarak cehennemde ebedî kalir.

Yalniz tevbe edip îman ederek iyi ameller isleyenler müstesna, onlarin kötülüklerini Allah iyilige çevirir. Allah bagislayici ve merhamet edicidir.

Tevbe edip iyi amel isleyen kimse, tevbesi kabul edilmis olarak Allah'in huzuruna varir."

(Furkan Sure-i Celilesi: 68—71)

Bu konudaki hadisler de hayli çoktur. Nitekim müslümün rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Gündüz günah isleyenler tevbe etsin diye Allah (C.C) geceleyin rahmat etini uzatir. Gece günah isleyenler tevbe etsin diye de gündüz rahmet elini uzatir. Bu, günes battigi yerden doguncaya kadar böyle devam eder."

Tirmizinin rivayetine göre, Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bati tarafinda kirk veya yetmis yillik yol genisliginde bir kapi vardir. Allah (C.C), gökleri ve yeri yarattigi gün onu tevbe içim açmrstir, günes oradan (batidan) doguncaya kadar o kapiyi kapamaz.»

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Rabb'inin bazi alâmetleri belirdigi gün insana daha önce getirilmemis olan veya

inancina göre hayir kazanmamis olan îman, sahibine yaramaz. De ki. «bekleyin bakalim, biz de bekliyoruz."

(En´am Sûre-i Celilesi: 158)

Taberaniye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«-- Cennetin sekiz kapisi var, yedisi kapali ve biri, günes batisindan doguncaya kadar tevbe için açiktir.»

Ibni Mace'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor kî:

«— Günahlariniz göge dayanacak kadar kötülük isleseniz de sonra tevbe etseniz, yine Allâh (C.C)!i tevbenizi kabul eder»

Hakim'e göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Uzun yasayip tevbe edebilmek insan hesabina büyük bir talihtir.»

Ibni Mâce ve Hakim'e göre Peygamber'imiz (S. A.S.) buyuruyor ki:

«— Herkes günah isler, fakat günahi isleyenlerin en iyileri tevbekârlardir.»

Buhari ile Müslim'e göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bir kul günah isler ve «Ya Rabb'î, ben bir günah isledim, beni affeyle» derse, Rabb'i de: «Kulum; isleyen günahi bagislayan veya cezalandiran bir Rabb'i oldugunu bildi» buyurarak o kulun günahini bagislar.

Bir müddet sonra yine ayni kul baska bir günaha girer ve «Ya Rabb'i ben yine bir günah isledim, beni affeyle» derse Rabb'i: «Kulum; islenen günahi bagislayan veya cezalandiran bir Rabb'i oldugunu bildi» buyurarak onu affeder.

Bir müddet sonra yine ayni kul, baska bir günaha girer ve: «Ya Rabb'i, ben yine bir günaha girdim, onu bana bagisla» derse, Rabb'i «Kulum; islenen günahi bagislama ve cezalandirma emrine sahip olan bir Rabb'i oldugunu bildi, ne isterse yapsin, kulumu affettim, buyurur.»

Munzir (Rehimehullahu) der ki, «Hadiste gecen (ne isterse yapsin) ifadesinin mânâsi söyle olmalidir:

Söz konusu kulun her seferinde baska bir günah isledigi belirtildigine göre. isledigi her günahtan pismanlik duyup vazgeçiyor demektir. Böyle olunca her isledigi günah üzerine yaptigi tevbe günahina kefaret olarak ona zarar vermiyor. Yoksa hadis, insanin durmadan günah isleyip arkasindan sözle tevbe ederek yine ayni günaha dönmenin hos görülecegini söylemek istemiyor. Çünkü böylesi, yalancilarin tevbesi olur.»

Ulemadan bir cemaatin rivayetine göre, Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Müminin Isledigi her günah kalbinde siyah bir nokta meydana getirir. Tevbe edip kötülükten siyrilarak af dileyince o siyah nokta kalbinden silinir. Eger günaha günah eklerse siyah noktalar çogalip kalbini kaplar, iste:

«Hayir hayir, onlarin isledikleri günahlar, kalblerinde pas baglamistir» (Mutaffif

Sûre-i Celilesi; 14) mealindeki âyette belirtilen «pas» bu noktaya isaret etmektedir»

Tirmizi'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Can bogaza dayanmadikça Allah (C.C) kulun tevbesini kabul eder.»

Taberanî'ye göre sahabelerden Hz. Muaz Ibni Cebel (R.A.) der ki.
«Bir gün Peygamber'imiz elimden tuttu, birlikte bir mil kadar yürüdükten sonra bana dedi ki:

«— Ya Muaz! Allâh (C.C)'dan korkmayi, dogru konusmayi, sözünde durmayi, emaneti yerine getirmeyi, hiyanetten uzak durmayi, yetimi esirgemeyi, komsularina iyi davranmayi, öfkeyi bastirmayi, yumusak sözlü olmayi, selamlasmayi, imama bagli kalmayi, Kur'an-i Kerim hakkinda derin derin düsünmeyi. Ahireti sevmeyi, hesaba çekilmekten çekinmeyi, uzak vâdeli emeller beslememeyi ve iyi amel islemeyi sana tavsiye ederim.

Buna karsilik müslümana sövmekten, yalanciya inanmaktan, yahut dogru sözlüyü yalanci çikarmaktan, adil imama bas kaldirmaktan, yeryüzünde kargasalik çikarmaktan, seni menederim.

Ya Muaz! Her agacin, her tasin yaninda Allâh (C.C)'i an, açiga açik ve gizliye gizli olmak üzere her günaha karsilik ayri bir tevbe yap.«

Isfahanî'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kul günahlarindan tevbe edince Allâh (C.C) onun günahlarini koruyucu meleklere, vücudunun azalarina ve yer yüzündeki iz ve belirtilerine unutturur da Kiyamet Günü, günahinin hiç sahidi olmaksizin Allâh (C.C)'in katina çikar."

Yine Isfahanî'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Günahina pisman olan Allâh (C.C)'in rahmetini, kendini begenen ise O'nun gazabini bekler.

Ey Allâh (C.C)'in kullari! Bilmis olun ki herkes isledigi amele göre hesaba çekilir. Hiç kimse iyi ve kötü amelinin karsiligini görmeden dünyadan çikmaz. Ameller, niyyetterine göre degerlendirilir.

Gece ile gündüz birer binek hayvanidirlar, onlarin sirtinda âhirete dogru, iyi yol alin. Tevbede ve iyi amel islemeyi ertelemekten sakinin, çünki ölüm ansizin gelir. Allâh (C.C)'in merhametine güvenip kendinizi aldatmayin, biliniz ki, cehennem size pabucunuzun bagindan daha yakindir.»

Arkasindan Peygamber'imiz:

«Zerre kadar iyilik isleyen onun karsiligini görür, zerre kadar kötülük isleyen de karsiligini görür.» (Zilzal Sûre-i Celilesi; 7-8) mealindeki âyeti okudu.

Taberanî'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Günahlarindan tevbe eden kimse, günâhi olmayan kimse gibidir.»

Beyhakî'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Günahlarindan bagislanmasini diledigi halde onu islemeye devam eden kimse, Rabb'i ile alay etmis gibidir»

Ibni Hibban ve Hâkim'e göre Peygamber'imiz (S.A.S.)

«Islenen günaha karsi pismanlik duymak tevbedir» buyuruyor. Yani pismanlik tevbenin ana temelidir. Arafat'a çikmak haccin temel esaslarindan biri oldugu gibi. Fakat duyulan pismanligin Allâh (C.C)'in emrini kirmaktan, yapilan hareketin çirkinliginden ve karsiliginda ugranilacak azabdan dolayi olmasi gerekir. Yoksa günah islendigi için malca zarara ugramaktan korkarak pisman olmak tevbe yerine geçmez.

Hâkim'e göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Allah (C.C) bir kulun isledigi günahdan dolayi pismanlik duydugunu bilir bilmez, daha kul afv dilemeden onu afveder."

Müslim'e göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Varligimi kudret eiinde tutan Allâh (C.C'a yemin ederek söylüyorum ki; eger siz günah isleyip arkasindan günahlarinizin afvini dilemeseydiniz, Allâh (C.C sizi ortadan kaldirarak yerinize günah isleyip afv dileyen bir kavim getirir ve günahlarini bagislardi."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allâh (C.C övülmeyi herkesten çok sever, bu yüzden kendini övmüstür. Allâh (C.C'dan daha gayretli kimse yoktur. Bu yüzden çirkin davranislari haram kilmistir. Allâh (C.C) kendisinden özür dilenmesini herkesten çok sever, bu yüzden kitap indirmis, peygamberler göndermistir.»

Müslim'in rivayetine göre Cuheyne kabilesinden bir kadin bir gün Peygamber (s.a.v)'imize gelir, kadin zinadan hamiledir. Peygamber (s.a.v)´imize: «Yâ Rasûlallah (s.a.v), haddi gerektiren bir günah isledim, cezami tatbik et» der.

Peygamber'imiz kadinin velisini çagirarak ona

«Bu kadina iyi bak, dogum yapinca onu bana getir» der. Adam da Peygamber (s.a.v)'imizin dedigi gibi yapar.

Kadin getirilince Peygamber (s.a.v)'imiz elbisesinin sikica üzerine baglanmasini emreder ve O'nun emri üzerine kadin recm edilir. Sonra da Peygamber (s.a.v)'imiz onun cenaze namazini kilar.

Hz. Ömer (R.A.) «Zina ettigi halde onun cenaze namazini mi kiliyorsun, yâ "Rasûlellah (s.a.v)» der. Peygamber (s.a.v)'imiz ona söyle cevap verir:

«Bu kadin öylesine bir tevbe yapti ki, yetmis Medineliye bölüstürülse, onlara bile kâfi gelirdi. Sen kendiliginden Allâh (C.C için canina kiyandan daha makbul hic bir kimseye rastladin mi?>

Tirmizî, Ibni Hibban ve Hâkim'e göre Ibni Ömer (R.A.) der ki: «Peygamber (s.a.v)'imizden bir çok kerreler duydugum bir hadisi nakledeyim, O söyle buyurdu:

«— Israilogullarindan Kifl adinda günah islemekten çekinmeyen biri vardi. Bir gün yanina bir kadin geldi. Kifl ona irzina geçmek karsiliginda altmis dinar verdi.

Adam kocanin karisina yanastigi gibi kadina sokulunca kadin titreyip aglamaya basladi, adam «Niye agliyorsun, yoksa benden hoslanmadin mi» diye sordu. Kadin «Hayir, mesele hoslanmamak degil, fakat bu isi simdiye kadar hic yapmis degilim. Simdi de maddî sikinti yüzünden yapmaya mecbur kaldim» diye cevap verdi. Adam kadina «Madem ki, simdiye kadar yapmadigin bir is, kalk git, para da senin olsun. Allâh (C.C')a yemin ederim ki, ben de bundan böyle artik günah islemeyecegim» dedi ve o gece öldü. Sabahleyin kapisinda «Allah Kifl'i afvetti» diye yazili oldugu görüldü.»

Ibni Mes'ûd (R.A.) der ki:

«Iki komsu köy vardi, birinin halki iyi, öbürünün kötü idi. Halki kötü dan köyden biri halki iyi köye dogru yola çikti, fakat iki köy arasinda öldü.

O adam hakkinda seytan ve melek anlasmazliga düstüler. Seytan «Vallahi, o bana hiç karsi gelmis degildi» dedi. Melek de, «Fakat köyden tevbe etmek üzere ayrilmisti» dedi.

Ulu Allâh (C.C) aralarina girerek, ölünün hangi köye daha yakin oldugunun tesbit edilmesine hükmetti. Neticede iyilerin köyüne bir karis daha yakin oldugunu gördüler. Bunun üzerine afvedildi.

Ma'mer (R.A.): «Ben de bu hususda adami «iyilerin köyüne Allâh (C.C) yaklastirdi» diyenleri isittim demistir.

Buharî ve Müslim'e göre Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Sizden çok önceleri yasayanlardan bir adam doksandokuz kisi öldürmüstü. Bunun üzerine o günün en mühim âlimini arastirdi, ona bir rahibi tavsiye ettiler. Rahibin yanina varinca ona doksan dokuz kisi öldürdügünü söyleyerek tevbesinin kabul edilip edilmeyecegini sordu. Rahip ona «hayir» deyince onu da öldürdü, böylece öldürdüklerinin sayisi yüze ulasti.

Arkasindan yine o günün en büyük âlimini sordu, ona yüksek bir âlimi tavsiye ettiler. Adam âlime yüz kisi öldürdügünü söyleyerek tevbesinin kabul edilip edilmeyecegini sordu. Âlim ona elbette tevbe edebilecegini, tevbe ile kendisi arasina hiç kimsenin girmeye hakki olmadigini bildirerek ona «Yürü, filân yere var, orada Allâh (C.C')`a ibadet eden insanlar yasiyor, onlar ile birlikte sen de Allâh (C.C)'a ibadet et, köyüne dönme, çünki orasi kötü bir yerdir» dedi. Adam da yola koyuldu, fakat yari yolda öldü.

Bunun üzerine Azab melekleri ile rahmet melekleri adam hakkinda anlasmazliga düstüler. Rahmet melekleri bu adam tevbekâr olarak ve kalbi ile Allâh (C.C)'a yönelerek buraya geldi» dediler. Azab melekleri de «O hiç bir iyilik islemedi» dediler.

Bu sirada insan kiligina girmis bir melek çikageldi, rahmet ve azab melekleri onu anlasmazliklarini çözmek üzere hakem kabul ettiler.
Insan kiligindaki melek «Her iki mesafeyi de ölçüp karsilastirin. Hangi tarafa daha yakinsa o tarafa ait olsun» dedi. Mesafeleri ölçüp karsilastirinca varmak istedigi

yere daha yakin oldugu görülerek onu rahmet melekleri götürdü.»

Diger bir rivayete göre hadisin son kismi söyledir. «...Adamin ölüsü Iyiîer köyüne bir karis daha yakin oldugu için iyilerden sayildi.»

"Baska bir rivayete göre de hadisin bu kismi söyledir.

«... Allâh (C.C beriki, köye «uzaklas» ve öteki köye «yakina gel» diye emrettikten sonra insan kiligindaki melek «Her iki tarafa olan mesafeyi ölçüp karsilastirin» dedi. Ölçüp karsilastirinca iyiler köyüne bir karis daha yakin oldugunu gördüler, böylece afvedilmis oldu.»

Baska bir rivayete göre hadis söyle sona ermektedir, «... Ö!üm melegi gelince adem son bir gayret ile gögsünü iyiler köyüne dogru sürükledi.»

Taberanî'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Adamin biri pek azgin idi, yolda biri ile karsilasti, ona «Hepsi de haksiz yere olmak üzere doksan dokuz kisi öldürdüm, acaba tevbem kebul olunur mu» diye sordu. «Hayir» deyince onu da öldürerek yine yola koyuldu.

Bir müddet sonra baska biri ile karsilasti, ona da «hepsi de haksiz yere olmak üzere yüz kisi öldürdüm, tevbemin kabul edilmesi için bir çare var mi?» diye sordu.

Adam kaatile «Eger sana «Allâh (C.C tevbe edeni reddeder» dersem, yalan söylemis olurum. Surada vakitlerini ibadet ile geçiren bir kisim insan var, onlara var, birlikte Allâh (C.C)´a ibadet edersiniz» diye cevap verdi.
Kaatii o yöne dogru yola koyuldu, fakat yolda öldü.

Rahmet ve azab melekleri adamin ölüsünü hangi tarafin kaldiracagi konusunda anlasmazliga düstüler. Bunun üzerine Allâh (C.C) aralarini bulsun diye onlara bir melek gönderdi. Gelen melek «iki yere dogru olan mesafeyi ölçüp karsilastirin, ölü hangi tarafa daha yakinsa oranin halkindandir» dedi.
Mesafeleri ölçüp karsilastirinca ölünün tevbekârlar yurduna bir parmak kadar daha yakin oldugunu gördüler, böylece afvedimis oldu.»

Baska bir rivayete göre hadisin son" kismi söyledir, «... Sonra katil baska bir rahibe vardi ve «Ben yüz kisi öldürdüm, tevbemin kabul edilme çaresi var mi» dedi. Rahip adama dedi ki. «Çok ileri gitmissin. Bilmiyorum. Fakat yakinlarda iki köy var, birinin adi «Nasere» digerininki ise «Kefere. Nasere halki cennetliklerin amellerini isler, köyde kendilerinden baska kimse oturmaz. Kefere halki ise cehennemliklerin amellerini islerler, köyde yalniz kendileri oturur.

Simdi sen var, Nasere'ye git, eger orada kalir, onlarin amelleri gibi amel islersen tevbenin kabul edilecegi süphesizdir.»

Adam Nasere'ye varmak amaci ile yola çikti, faket iki köy arasinda öldü. Melekler kaatilin ölüsünü ne yapacaklarini Allâh (C.C)'dan sordular. Ulu Allâh (C.C) onlara: «Bakin bakalim, adamin ölüsü hangi köye daha yakinsa kendisini o köy halkindan yazin» buyurdu.

Mesafeleri ölçüp karsilastirinca adami bir parmak kadar Nasere'ye daha yakin bularak kendisini bu köy halkindan saydilar.»

55.Zûlmü Nehyetmek

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki;

«—Zulmedenler yakinda hangi tarafa varacaklarini anlayacaklardir

(Suara Süres-i Celilesi; 227).

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Zulüm, Kiyamet Günü karanliklaridir.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Haksizlik ile bir karis topragi ele geçirenin, Allah (C.C) Kiyamet Günü boynuna yedi kat yeri geçirir.»

Bir kitapta yazdigina göre ulu Allah (C.C):

«Benden baska yardimcisi olmayan kimseye zulmedene gazabim pek çetindir» buyuruyor.

Sâir ne güzel söylemistir:

«Güçlü iken zulmetme.

Çünkü zûlmun sonu pismanliga döner.

Gözlerin uyur, fakat mazlum uyaniktir.

Hep beddua eder sana, Allâh (C.C)'in gözleri de uyaniktir.»

Diger bir sâir de ayni konuda söyle der:

«Zâlim yeryüzünü binek hayvanina çignetip.

Kötülük kazanmada gemiyi iyice aziya takinca.

Onu zamanin gelismelerine birak.

Cünki bu gelismeler onun karsisina hesabinda olmayan seyler çikarir.»

Setefden bir zat, «Düskünlere zulmedip de güçlülerin kötülerinden olma» demistir.

Ebû Hureyre (R.A.) der ki; «Toy kusu. her hangi bir zâlimin zulmünden duydugu korkudan yuvasinda ölür.»

Söylendigine göre Tevrat'da söyle yazilidir.

«Kiyamet Günü, Sirat köprüsünün arkasindan söyle bir ses gelir:

«Ey azgin zorbalar, ey gemi aziya takmis eskiyalar! Allah izzeti hakki için yemin

eder ki, bu gün su köprüyü hiç bir zâlimin zulmü asmayacaktir.»

Sahâbelerden Câbir (R.A.) der ki.

«Habesistan'dan dönünce Peygaber (s.a.v)´imiz bize Habesistanda gördügünüz en sasirtici olayi bana anlatir misiniz» dedi.

Kuteybe'nin beyanina göre bu göçmenlerden biri olan Hz. Ali (K.V.) söyle konustu:

«— Ya Rasûlallah (s.a.v), bir gün hep birlikte birarada oturuyorken önümüzden oranin yerlisi olan yasli bir kadin geçti. Basinda bir su testisi vardi ve yerli bir delikanli ile karsilasdi.

Delikanli bir eli ile kadini ensesinden tutarak itti, kadin dizüstü yere kapaklandi ve testisi kirildi.

Kalkinca delikanliya dönerek «Ey zâlim Allah (C.C) Kürsî'yi kurup gelmis geçmis herkesi toplayinca, eller ve ayaklar dile gelerek islediklerini bir bir anlatacaklar, yarin O'nun huzurunda aramizdaki dava ne olacak, göreceksin» dedi.

Bunun üzerine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurdu ki:

«— Allah zayifin hakkini güçlüden almayan bir toplulugu temize çikarir mi hiç?»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ulu Allah (C.C) su bes kisiye gazab eder, dilerse gazabini dünyada yürürlüge koyar, dilerse âhirette onlari cehenneme atar. Bu bes kisi sunlardir:

1 — idare ettiklerinden hakkim aldigi halde ontara karsi insafli davranmayan ve ugradiklari haksizliga engel otmayan devlet Baskani.

2 — Idare ettikleri kendisine bagli kaldigi halde, güçlüler ile zayiflarin arasini bulmayan ve arzusu uyarinca konusan yetkili.

3 — Ailesine, çoluk - çocuguna Allah (C.C)'a ibâdet etmeyi telkin etmeyen ve onlara dinleri hakkinda gereken bilgileri ögretmeyen kimse,

4 — Çalistirdigi isçiye hakettigi ücreti vermeyen kimse.

5 — Mehri konusunda karisina haksizlik eden erkek.»

Abdullah Ibni Selâm (R.A.) der ki; «Ulu Allah (C.C) insanlari yaratip ayaklari üzerine dogrulduklari zaman baslarini Allah (C.C)'a kaldirarak «Yâ Rabb'i, sen kim ilesin» diye sordular. Ulu Allah (C.C) da: «Hakki verilinceye kadar mazlumun yanindayim» buyurdu.

Veheb Ibni Munebbih (R.A.) der kî: «Zorbanin biri bir kösk yapar, etrafina sûr çeker. Bu arada yasli bir kadin gelerek köskün yakininda barinabilecegi bir küçük kulübe kurar.

Bir gün zorba atina binerek gelir, köskün çevresini gezer. Bu arada yasli kadinin kulübesi gözüne ilisir. «Bu kimindir» diye sorar, kendisine kulübenin yasli ve yoksul bir kadinin barinagi oldugu söylenir.

Zorbanin emri ile kulübe derhal yikilir, kadin gelince kulübesinin yikildigini görür. «Kulübemi kim yikti» diye sorar, kendisine «Kral onu görünce yiktirdi» diye cevap verilir.

Bunun üzerine kadin basini göge kaldirarak der ki, «Yâ Rabb'i, ben burada yoktum, peki sen neredeydin?!»

Bunun üzerine Ulu Allah (C.C) Cebrail (A.S)'e: "içindekiler ile birlikte köskün altini üste getirmesini emreder". Cebrail (A.S) de aldigi emri derhal yerine getirir.»

Söylendigine göre Bermekilerin ileri gelenlerinden biri oglu ile birlikte zindana atilinca ogul babaya, «Babacigim, onca saltanattan sonra zincire vurulduk, zindana düstük» der. Babasi ogluna, «Yavrum, mazlumun bedduasi geceleri yürüdü, biz farkinda olmadik ama Allah (C.C)'in gözünden kaçmadi» der.

Yezid Ibni Hakim (R.A.) der ki:

"Zulmettigim kimse kadar hiç kimseden korkmus degilim. Cünki o bana Allâh (C.C) yeter. Allâh (C.C) seninle benim aramizdadir der. Halbuki ben onun destekçisi yalniz Ulu Allâh (C.C) oldugunu bilirim."

Ebû UmAme (R.A) der ki;

«Zâlim Kiyamet Günü Sirat köprüsüne varinca mazlum önüne çikarak yaptigi haksizligi kendisine hatirlatir. Böylece zâlimler ellerindeki iyi amelleri vermeden mazlumlarin ellerinden yakalarini kurtaramazlar. Eger iyi amelleri yoksa zulümleri kadar günah mazlumlardan alinarak yüklenir, böylece cehennemin en alt katina gönderilirler.»

Abdullah Ibni Ünes (R.A.) der ki; «Ben Peygamber (s.a.v)'imizi söyle buyururken isittim:

"Insanlar Kiyamet Günü çirilçiplak, yalin ayak ve sünnetsiz olarak meydana toplanirlar. Uzaktan ve yakindan ayni ayarda duyulan bir ses tonu ile onlara söyle seslenilir:

"Hesaplasmanin mutlak hâkimi benim. Cennetliklerden hiç birinin kendisinden bir fiske veya daha büyük bir zülüm görmüs bir cehennemlik hak isterken cennete girmemesi gerekir. Üzerinde bir fiske kadar veya daha büyük bir haksizlik bulunan hiç bir cehennemligin de zulmünün hesabini vermeden cehenneme girmemesi gerekir." Rabb'in hiç kimseye zulmetmez."

Biz «Yâ Rasûlallah (s.a.v), bizler çirilçiplak, yalin ayak ve sünnetsiz olarak biraraya getirilecegimize göre bu hak alis - verisi nasil olacak» diye sorduk.

Peygamber (s.a.v)'imiz: «Tam ceza olarak iyilikler ve kötülüklerle hesaplasacaksiniz. Rabb'in hiç kimseye zulmetmez» diye cevap verdi.

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Kim haksiz yere baskasina bir kamçi vurursa, Kiyamet Günü karsiligi olan cezaya çarpilir»

Söylendigine göre Pers hükümdarlarindan biri oglunu okutup yetistirmek üzere bir muallim tutar. Sahzade terbiye ve fazilet yönünden beklenen amaca ulasinca muallim bir gün onu karsisina alir. Kabahatsiz, sebepsiz yere aci bir sekilde döver. Sahzade muallime karsi kin baglar.

Babasi ötüp tahta kendisi geçince muallimi huzuruna çagirarak ona; «Falan gün beni kabahatsiz ve sebepsiz yere agir bir sekilde dövmenin sebebi ne idi?» diye sorcr.

Muallim ona su cevabi verir, «Ey Pâdisâh, bilmis ol ki fazilet ve terbiye yönünden arzulanan seviyeye ulasinca babandan sonra tahta çikacagini anlamistim. Bu yüzden hic kimseye zülmetmeyesin diye sana dayagin ve zulmün acisini tattirmak istedim.»

Bunun üzerine Padisah ona: Allah (C.C) hayrini versin demis, sonra kendisine bahsis verilmesini emrederek birakmistir.

56.Yetime Zulüm Etmeyi Yasaklamak

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Yetimlerin mallarini zalimce (haksiz yere) yiyenler, ancak ve ancak karinlarina ates dolduruyorlar. Onlar cehenneme atilacaklardir."

(Nisa Sure-i Celilesi; 10)

Katade (R.A.) der ki. «Bu âyet Gadafan kabilesinden bir adam hakkinda inmistir. Bu adam Vâli olmus onun küçük yastaki yetim yegenin malini yemistir.»

Âyetteki «zâlimce» deyimi «zorla» veya «haksiz yere» demektir, buna göre fikih kitaplarinda belirtilen sartlar uyarinca, haksizlik maksadi tasimaksizin yetimin malini kullanmak bu hükmün disindadir.

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Yetimin velisi zengin ise, yetim malindan yemekten uzak dursun, fakir ise ölçülü olarak ondan yesin."

(Nisa Sure-i Celilesi; 6)

Âyetteki «ölçü olarak» ifadesi, «ihtiyaca yetecek kadar» veya «borç olarak» yanud «emeginin karsiligi olarak» demektir. Veli yetim malinden aldigi borcu, eli genisleyince geri verir, eli hiç bir zaman genislemezse, aldigi kendisine helâldir.

Ulu Allah (C.C.) su âyette yetimlerin hakkinin önemi ve bu hususta gayet titiz davranilmasi konusunda velileri uyarmaktadir.

Ulu Allah (C.C.) söyle buyuruyor:

"Arkalarinda zavalli yavrular birakirlarsa zulüm göreceklerinden korkanlar ayni endiseyi yetimlere karsi da duysunlar, Allâh'dan korkarak dogru konussunlar."

(Nisa Sure-i Celilesi; 9)

Âyetin, malin üçte birinden fazlasi için yapilacak olan vasiyetler ile ilgili oldugunu ileri süren görüs bir yana birakilacak olursa yukardaki Allah (C.C) Kelâminin özü, mes'ûliyyeti altinda yetim barindiran kimse hakkindadir. Âyet yetime hitap tarzina varincaya kadar her hususta iyi davranmaya tesvik etmektedir. Yetimin velisi ona kendi çocugu imis gibi «yavrum» diye hitap etmeli, öldükten sonra malinin çocuguna ve zürriyetine nasil iyilik ve ikramla taksim edilmesini ve onun malina bakilmasini isterse yetime de öyle muamele etmelidir.

Çünki ceza gününün hâkimi, herkese amelinin karsiligini verir. Sen ne yaparsan onun aynisini görürsün.

Insanoglu baskasinin mal ve evlâdi üzerinde güven içinde tasarruf ederken ansizin ölümün pençesine düser, o zaman, Allah (C.C) ona, mali, çoluk - çocugu, karisi ve diger yakinlari hakkinda baskalarina yaptiginin tipkisi olan bir muamele ile mukabele eder. Eger iyi davrandi ise karsilasacagi mukabele de iyi. Kötü davranmissa görecegi mukabele de kötü olur.

Buna göre akli basinda olan bir kimse, dininin zedelenmesinden endise etmiyorsa kendi malina ve çoluk - çocuguna karsi endise duymali; velinin — yetim olsalar — çocuklarina karsi nasil davranilmasini istiyorsa, mes'ûliyyeti altinda yasayan yetimlere karsi da ayni tavri takinmdlidir.

Bildirildigine göre Ulu Allah (C.C), Hz. Davud'a (A.S.) buyurdu ki:

«Yâ Dâvud! Yetime karsi cana yakin bir baba gibi ve dula karsi da müsfik bir koca gibi davran. Bilesin ki, ne ekersen onu biçersin. Çünki günün birinde mutlaka öleceksin, senin de geriye yetim çocugun ve dul esin kalacak.»

Yetim malina karsi titizlik göstermek, bu hususta zulümden kaçinmak hakkinda âyetlerdeki ikazi destekleyen, bu vahim ve yikici kötülüge kapilmaktan insanlari uzak durmaya çagiran bir çok hadisler vardir.

Müslim'e göre Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ya Ebû Zerr! Seni zavalli görüyorum, ben kendim için ne istiyorsam, senin için de onu diliyorum. Sakin iyi kisiye bile âmir olma. Sakin yetim malina veli olma.»

Buhari ve Müslim'in rivayetine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Su yedi mahvedici seyden kaçinin.»

Sahabiler «Yâ Rasûlallah (s.a.v) nedir onlar?» diye sorarlar. Peygamber (s.a.v)'imiz onlara su cevabi verir:

«1) Allah'a ortak. 2) Büyücülük, 3) Haksiz yere Allâh'in haram kildigi bir canliyi öldürmek, 4) Faiz yemek, 5) Yetim mali yemek.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Su dört kimseyi cennete koymamak» oranin nimetlerinden kendilerine taddirmamak Allah (C.C)'in kesin kararidir.

1) Devamli içki içen.

2) Faiz yiyen.

3) Haksizlikla yetimin malini yiyen.

4) Ana - bayaya âsi olan.»

Ibni Hibban'a göre Peygamber (s.a.v)´imizin Amir Ibni Hazm vasitasiyle Yemen halkina gönderdigi mektubun bir yerinde sunlar yazili idi:

«— Kiyamet Günü Allah (C.C) katinda en büyük günahlar sunlardir.

1) Allah (C.C)'a ortak kosmak.

2} Haksiz yere mü'min bir cana kiymak.

3. Savas günü Allah (C.C) yolundan kaçmak.

4) Ana - babaya âsi olmak.

5) Namusiu bir kadina zina iftirasi atmak.

6) Büyücülük ögrenmek.

7) Faiz yemek, yetim mali yemek.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kiyamet Gününde, bir kavim ates fiskirarak kabirlerinden dogrulacaklardir.» Peygamber (S.A.S.)'imize «Bunlar kimlerdir. Yâ Rasûlallah (S.A.S.)» diye soruldu. O su cevabi verdi.

Ulu Allah (C.C)'in: «Yetimlerin mallarini haksizlikla yiyenler, karinlarinda atesten baska bir sey yemezler» mealindeki âyetini görmüyor musun?»

Müslim'e göre Miraç hadisinin bir yeri söyledir:

«— Bir de baktim bir takim adamlarin yanindayim. Onlara kimler tevkil edilmis, çenelerini parçalayan baska bir gurup da atesten getirerek agizlarin ve yuttuklari taslar arkalarindan çikiyor. Cebrail (A.S)'e «Bunlar kimdir?» dîye sordum, bana: «Bunlar yetimlerin mallarini haksizlikla yiyenlerdir, onlarin yedigi karinlarinda tutusan atesten baska bir sey degildir» diye cevap verdi.»

Kurtûbî tefsirinde Ebû Said-ül Hudrî (R.A.) nin rivayetine dayanarak Peygamber (s.a.v)´imizin söyle buyurdugu bildiriliyor.

«Mirâc gecesi dudaklari deve dudagina benzeyen bir takim kimseler gördüm, baslarinda dudaklarindan tutan kimseler vardi. Bunlar kendilerine biraz sonra arkalarindan düsürdükleri atesten kayalar yutturuyorlardi. Cebrail (A.S)'e «Bunlar kim?» diye sordum. Bana «bunlar yetimlerin mallarini haksizlikla yiyenlerdir» diye cevap verdi.»

57.Kibrin Kötülüğünü Belirtmek

Kibirliligin fenaligi ve kötü akibeti hakkinda daha önce söylediklerimize ilâveten sunlari söylemek istiyoruz. Bu huy Iblisin isledigi ilk günahtir. Allah (C.C) da kendisini lanetleyerek gökler ve yerler kadar genis olan cennetten cehennem azabina kovmustur.

Bir Hadis-i Kudsî'de: Ulu Allah (C.C) «Ululuk, ridam, azamet de gömlegimdir. Bunlarin birinde bana ortak çikani hic aldirmadan belini kirarim.» buyuruyor.

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kibirliler erkek kiliginda, karincalar gibi Mahsere getirilirler. Her taraflarini kosluk kaplar. Cehennemliklerin terleri kendilerine içirilir."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Üc kimse vardir. Kiyamet Günü Allah (C.C) onlar ile ne konusur, ne taraftarina bakar, onlara aci bir azab vardir:

1) Zina eden yasli.

2) Zâlim devlet baskani.

3) Büyüklük taslayan fakir.»

Rivayete göre Hz. Ömer (R.A.) «Ona Allâh (C.C)'dan kork» denince, "Günah ile böbürlenme duygusuna kapilir." mealindeki âyeti okuyunca (saskinligini ifade etmek üzere)

«Hic süphesiz, biz Allah'iniz ve O'na dönecegiz» mealindeki âyeti tekrarladi. Bu arada iyiligi emreden biri atildi. Onu öldürdü. Bunun üzerine baska birisi öne atilarak «iyilik emredenleri mi öldürürsün?» dedi. Onu da öldürdü. Böylelikle hem kendisine, kendini begenerek emir vereni ve hemde de kendini begendigi için yaptigina karsi cikani öldürdü.»

Ibni Mes'ûd (RA) der ki. «Biri adama «Allâh (C.C)'dan kork» denince, «Sen kendine bak» demesi, günâh olarak yeter.»

Peygamber (s.a.v)'imiz adamin birine:

"Sag elînle ye» dedi. Adam «Yapamiyorum» diye cevap verdi. Peygamber (s.a.v)'imiz ona «Yapamayasin!" dedi. Çünki adami sag eliyle yemekten kibir engellemisti. Bir müddet sonra koluna felç indi de onu artik kaldiramadi.

Sabit Ibni Kays (R.A.) bir gün Peygamber (s.a.v)´imize «Ben gördügün gibi güzelligi seven biriyim, bu kibirlilik midir, ya Rasûlallah (s.a.v)» diye sorar. Peygamber (s.a.v)'imiz ona:

«Hayir. Kibir hakki kabul etmemekten ve baskalarini hor görmekten ileri gelir. Oysa ki, baskalari da kibirli gibi veya daha faydali birer insandir.»

Vehb ibni Munebbih (R.A.) der ki; »Hz. Musa (a.s) Firavun'a iman et de kirallik yine senin olsun» diye teklif edince Firavun «Hamana danisayim» diye cevap verir. Haman'a danisinca ona der ki. «Simdi sen tapilan bir Rabb iken tapan bir

kul olacaksin.» Bunun üzerine Allah (C.C)'a kul olmayi ve Hz. Musa (a.s)'ya uymayi reddetmis, Allah (C.C) da onu suda bogmustur.

Kureysliler Ulu Allah (C.C)'in

«Su Kur'ân iki köyün büyük adamina inseydi ya.» (Zuhrûf Sûre-i Celilesi: 31) mealindeki âyette bildirilen itirazi ileri sürmüsierdi.

Katade (r. a.) der ki. «Iki köyün ileri geleni» Velid Ibni Magire ile Ebu Mes'üd-us Sakafî'dir. Bunlar Peygamber (S.A.V)'imlz için: «O yetim bir çocuktur. Allah (C.C) O'nu bize nasil oldu da peygamber gönderdi» diyerek Peygamber (s.a.v)´imizden daha büyük bir reis aradilar.

Ulu Allah (C.C.) onlara cevap olarak söyle buyurdu:

«— Rabb'inin rahmetini onlar mi bölüstürüyorlar!» (Zuhrûf Sûre-i Celilesi; 32)

Sonra Ulu Allah (C.C) cehenneme girip de «Sûfe» ehli gibi hor gördükleri kimseleri orada göremeyince düsecekleri saskinligi onlara dünyada iken bildirerek buyuruyor ki:

"(Dünyada) hor gördügümüz kimseleri niye göremiyoruz?" (Sad Sûre-i Celilesi; 62) diyecekler.

Ileri sürüldügüne göre bunlar, yukaridaki sözler ile Ammor, Bilal, Süheyb ve Miktad (R. Anhuma) gibi sahâbileri kasdederler.

Vehb ibni Munebbih (R.A.) der ki; «ilim yagmur suyu gibidir. Yagmur suyu nasil gökten tatli saf olarak iner, agaclar onu kilcal kökleri ile emerek tatlari ne ise ona çevirirler, böylece aci olan daha aci, tatli olan daha tatli olur. ilim de öyledir. Insanlar onu himmet ve arzularina göre bellerler. 8öylece o. kibirliyi daha kibirli yaparken alçak gönüllünün de tevazûunu arttirir.
Cünki kibirliligi amaç edinen kimse câhildir, ilim kazaninca kibirliligine sebeb bularak daha da kibirli olur. Fakat câhilken Allah (C.C) Korkusu tasiyan kimse, bilgisini artirinca, tavrini sebeb edinerek Allah (C.C) Korkusu, çekingenlik ve tevazuu daha da artar.

Bundan dolayidir ki ibni Abbas'in rivayet ettigine göre Peygamber'imzi (S.A.S.) söyle buyurmustur:

«— Oyle bir kavim gelecek ki Kur'an okuyacaklar girtlaklarindari öteye geçmeyecek ve biz «Kur'ân okuduk. Kim bizden daha güzel okur, kim bizden daha iyi bilir.» diyeceklerdir.

(Sonra sahâbilere dönerek) «Bu kimseler sizin aranizdan çikacak. Ey ümmet iste cehennemin yakiti onlardir.» diye buyurdu.

Hz. Ömer (R.A.) der kim, «Âlimlerin büyuklenenleri olmayin.» Bilginiz cehaletinize yetmez.»

Rivayete göre her yerde kargasalik çikardigi için «Israilogullarinin serserisi» diye söhret kazanan bir adam «îsrailogullarinin Âbidi» diye isim yapan bir zât ile karsilasir, âbidin basi üzerinde kendisini devamli olarak gölgesi altinda tutan bir bulut dolasmaktadir.

Serseri onun yanina varinca içinden «Ben Israilogullarinin Serserisi, bu adam ise Israilogullarinin âbididir. Eger onun yaninda oturursam. belki Allah (C.C) bana merhamet eder» diye düsünerek âbidin yanina oturur.

Âbid de içinden «Ben Israüogullarinin âbidi, bu ise Israilogullarinin serserisidir. Nasil olur da yenimde oturur» diye düsünerek onu hor görür ve ona «Kalk git yanimdan» der.

Bunun üzerine Allah (C.C) o günün Peygamber'ine «Onlara yeni amel islemeye baslamalarini söyle. Çünki ben serseriyi afvettim ve âbidin de isledigi amelleri sildim.» diye bildirir.

Baska bir rivayete göre de: "âbidin basi üzerinde gezen bulut, serserinin basi üzerine geçer."

Bu hikâye sana Allah (C.C)'in kullarinin kalblerine baktigini açikça ögretir.

Anlatildigina göre Peygamber (s.a.v)´imize adamin birinin iyiliginden bahsedildi. Günün birinde odamin kendisi cikagelince sahabiler: «Yâ Rasûlallah (s.a.v), iste sana bahsettigimiz adam bu» dediler. Peygamber (s.a.v)'imiz

«Ben onun yüzünde seytanî bir karanlik görüyorum» dedi.

Adam selâm verip Peygamber (s.a.v)´imizin huzuruna çikinca Peygamber (s.a.v)'i miz ona: «Sana Allah (C.C) için soruyorum. Nefsin sana çevrenin en faziletli adami oldugunu söylüyor.» diye sordu. Adam «evet» diye cevap verdi.

Demek ki, Peygamber (s.a.v)'imiz adamin kalbinde sakli duran kötülügü nübüvvet nuru sayesinde yüz karaligi olarak görmüstü.

Sahabilerden Haris Ibni Cüzuf Zubeydi (R.A.) der ki;

«Kur'ân okuyucularinin gülüne hali beni sasirtir. Içlerinde öyleleri var ki, sen onu güleryüzle karsiladigin halde o sana ilmi ile minnet ederek asik çehre ile mukabele eder. Allâh (C.C) bu gibilerin müslümanlar arasindaki seyisin çogaltmasin.»

Rivayete göre Ebû Zerr (R.A)der ki: «Bir gün Peygamber (s.a.v)´imizin huzurunda biri ile tartisirken ona «Ey kadinin siyah oglu» dedim Bunun üzerine Peygamber (s.a.v)'imiz bana dönerek:

«Yâ Ebû Zerr! Bardagi tasirdin, bardagi tasirdin! Beyazin oglu ile karanin oglu arasinda üstunlük farki yoktur.»

Bunun üzerine yere yattim ve adama: «Gel, yüzüme bas» dedim.

Hz. Ali (K.V.) buyurur ki: "Cehennemlik bir adam görmek isteyen kimse, karsisinda ayakta duranlar varken oturan bir adama baksin."

Enes Ibni Malik (R.A.) der ki; «Sahabilerin nazarinda Peygamber (s.a.v)'imizden daha sevgili bir insan yoktu, böyie iken O'nu görünce ayaga kalkmazlardi, cünki bu davranistan hoslanmadigini bilirlerdi.»

Peygamberimiz bazi vakitlerde sahabiler ile gurub halinde yürürken onlari öne geçirerek aralarinda yürürdü. Bu hareketinin hikmeti, ya onlara alçak

gönüllülügün güzel bir numunesini vermek veya seytanin nefsine üfleyebilecegi kibir ve kendini begenmislik duygusunu silmek idi.

Nitekim bu iki ihtimalden biri yüzünden olsa gerek, bir seferinde namaza dururken yeni elbisesini çikarip yerine eski elbisesini giymisti.

58.Tevâyun ve Kanaatin Fazileti

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ulu Allâh (C.C), karsisindakinin kusurunu hos görenin itibrinit yüceltir. Allah için alcak gönüllü davrananin. Allâh (C.C) derecesini yükseltir.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Herkesin yanibasinda iki melek bulunur, bunlar kendisini kontrol eden bir gemi avuçlarinda tutarlar. Eger adam büyüklük taslarsa melekler gemi çekerek «Allâh (C.C)'im, onu asagi indir» diye dua eder'er. Adem nefsini alçaltnca melekler de «Allâh (C.C)'im, onu yükselt» diye dua ederler.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Miskinlige düsmeksizin alçak gönüllü olabilen, biriktirdigi mali Allâh (C.C)'in emri uyarinca kullanan, zavallilara ve düskünlere aciyan, ilim ve idrak sahipleri île düsüp kalkanlara müjdedeler olsun!»

Riyayete göre Peygamberimiz {S.A.S.) ashabindan bir ac kisi ile birlikte evinde yemek yiyordu. Kaptya bir dilenci geldi, dilencinin vücudunda tiksindirici bir felç vardi, adama içeri girmesi için izin verdi. Içeri girince Peygamber (SAV)'imiz adami dizi üzerine oturttu. Sonra ona:

«Ye» dedi. Galiba Kureysti biri adamdan igrenir gibi oldu, ondan tiksindigini belirtti. Fakat o Kureysli ölmeden önce ayni felce yakalandi.

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Rabb´im bana iki sey arasinda Rasül bir kul olmakla Nebi bir Melek olmak arasinda muhayyerlik verdi Ama, hangisini tercih edecegimi bilemedim. Melekler arasinda samimî dostum Cebrail idi, basimi kaldirip ona baktm. bana «Rabbi'nin karsisinda alçak gönüll ü ol» dedi. Bunun üzerine ben de «Kul-peygamber olmak isterim» dedim.»

Ulu Allâh (C.C) Hz. Musa'ya (A.S.) bildirdi ki: «Ben sadece ululugum önünde tevazu göstererek canlilarima karsi büyüklük taslamayan ve korkumu kalbinden birakmayanlarin namazini kabul ederim.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) seyle buyurdular:

«— Ululuk takvadir, seref alçak gönüllülüktür ve kesin inanç da servettir.»

Hz. isâ (A.S.) der ki; "Dünyada alçak gönüllü olanlara müjdeler olsun. Âhirette

kürsî sahibi onlardir. Dünyada insanlar arasinda arabuluculuk yapanlara ne mutlu, Kiyamet Günü «Firdevs»in vârisi onlar olacaklardir. Dünyâda kalbleri temiz olanlara ne mutlu! Kiyamet Günü Allah (CC)'i onlar göreceklerdir."

Ulemadan biri dedi ki duyduguma göre, Peygamberimiz (S.A.S.) söyle buyurmustur.

"Ulu Allâh (C.C) bir kulu Islama hidâyet eder, ona yüz güzelligi verir ve ona kendisini beklemeyen bir mevki verir ve bunlarla birlikte ona alçak gönüllülük nasip ederse o kul Allâh (C.C)'in, en seçkin kullarindan olur."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Ulu Allâh (C.C) su dört seyi sadece sevdiklerine nasib eder:

1 — Az konusmak. O ibadetlerin basidir, 2 — Allâh (C.C)'a güvenmek, 3 — Alçak gönüllülük, 4 — Dünyaya gönül baglamamak."

Bildirildigine göre, bir gün Peygamber (SAV)'imiz yemekte iken basinda kabuk baglamis kellik bulunan siyahi bir edam çikageldi. Kimin yanina oturduysa yanindaki yerinden kalkip uzaklasti. Bunun üzerine adami Peygamber (SAV)`imiz yanina aldi, yine peygamber (S.A.S.) buyuruyor ki:

«Insanin, çevresince hor görülmesine yol açan bir kusur tasiyarak onun ile kendisinden elinde kibirlilik duygusunu gidermesi hosuma gider.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) bir gün sahabelere

«Ne için sizde ibadet tadi göremiyorum» der. Sahâbiler. «Yâ Rcsûlallah (SAV), ibadetin tadi nedir» diye sorarlar. Peygamber (SAV)'imiz: «alçak gönüllülüktür» diye cevap verir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ümmetimin alçak gönüllülerini görünce onlara karsi siz de alçak gönüllü olunuz. Fakat ümmetimin kibirlilerini görünce siz de onlara tepeden bakin. Bu tutum onlari horlar ve küçültür.»

Sâirin biri ne güzel söyler:

"Alçak gönüllü ol ki, kendisi yükseklerde oldugu halde

Su yüzünde göze görünen yildiz gibi olasin!

Duman gibi olma ki, yükseltil kendini

Hava tabakalarina dogru, oysa ki alçaktadir."

Kanaatin fazileti hakkinda yukarda geçenlere ilâveten su bilgi verilmistir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Müminin yüceligi, baskalarina muhtaç olmamakladir.» Kanaatte hürriyet ve yücelik vardir. Bu yüzden «Herhangi bir kimseye karsi kendini ihtiyaçsiz sayarsan, onun gibi olursun. Kime el açarsan aç, esiri olursun. Kime iyilik edersen efendisi olursun. Ihtiyacini karsilayan az miktar seni azdiran çoktan daha

hayirlidir» demisler.

Ehli hikmetten biri der ki. «Kanaatten daha üstün bir zenginlik ve maymun istahlilıktan daha agir bir fakirlik görmedim.»

Sâir buna dâir söyle der:

«Kanaat bana ululuk elbisesi saglamistir.

Hangi zenginlik kanaatten daha ulu olabilir!

Onu kendine sermaye edin.

Sonra da takvayi meta haline getir.

Böylece çifte kazanç bularak dosta muhtaç olmazsin.

Bîr müddet sabrin karsiligi olarak da cennet nimetlerine kavusursun.»

Diger bir sâir de söyle der:

«Nefsinin yetecek kadar ile yetinmesini sagla, yoksa

Senden yeterli olandan daha çogunu ister.

Senin uzun ömrün ancak içinde yasadigin saattir.»

Diger bîr sâir de söyle söylüyor:

«Rizik senden uzaklasinca sabirli ol.

Var olanla yetinerek o husûsda kanâat et.

Onu kazanmak için kendini yorma.

Eger onda nasibin varsa sana ulasir.»

Diger biri de der ki:

«Alçaklarin avuçlari seni susuz birakirsa.

Kanaat doyurma ve kandirmada sana yeterlidir

Öyle bir erkek ol ki, ayagi toprakta.

Himmet ve arzusu Süreyya'da olsun.»

Baska bir sâir de der ki:

«Ey kuvvete dayanarak rizik arayan kimse.

Heyhat ki, sen asilsiz kanaatlere saplanmissin.

Karayilan bütün gücüne ragmen çöl lesi yer.

Oysa zayifligina ragmen, sinek bal toplar.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) maddî darliga düsünce ev halkina

Namaza kalkin buyurur. «Bana böyle emir verildi» diyerek su âyeti okurdu: «— Ev halkina namazi emreyie ve bunda sebat et.»

Sâirin biri der ki:

«Dünya ile onun süsleri üzerinde dolasmayi birak.

Çoga kosmak ve tamahkârlik aklini basindan almasin.

Kanaat bitmeyen bir servettir.

Hey. geçimin fazlasini hepsi ile birak.

Allah'in sana ayirdigi pay ile yetinerek razi ol!

iyî düsününce öyle olmanin sana hiç bir faydasi yoktur.»

Diger bir sâir de der ki:

«Üzerine düsmeden sana gelen ile yetin

Rabb'imiz karincayi bile unutmaz.

Zaman sana yüzünü dönerek gelirse ayaga kalk.

Yok eger arkasini çevirirse sen de yat uyu.»

Hikmet ehli «Ululuk, güzel kiyafetle degildir» derler. Cünki elbise giyinmenin zevkine dalmak ve süsler takistirmak insani öyle oyalar ki, dünyaya duydugu meyil yüzünden dinî görevlerine aldiris etmez olur, böyle birinin kibirlilikten uzak kalmasi da çok zayif bir ihtimaldir.

Bir sâir söyle der:

«Dünyanin kuru bir lokmasina raziyim.

Bir de kaba islemeden bir abasina, bu ikisinden baskasini istemem.

Çünki ben devrin kalici olmadigini gördüm.

Devir ve ömrümün her ikisi de yok olucudurlar.

59.Dünyâya Aldanmak

Dünyanin bütün gelismeleri hosa giden ve arzulanmayan durumlar olmak üzere ikiye ayrilir. Bu gelis, bütün yeryüzü halki hesabina elverisli olmaz, hâkim olan Allah (C.C)'in hükmü uyarinca çesitli mahiyetler kazanirlar.

Ulu Allâh (C.C.) buyuruyor ki:

«— Rabb'în dileseydi, bütün insanlari tek bir ümmet yapardi. Rabbi´nin rahmet ettikleri hariç, onlar farkli olmakta devam ederler. Rabb'inin «cehennemi cinlerden ve insanlardan doldururum» hükmü kesinlesti.

(Hûd - 118—119.)

Bir tefsir âlimine göre âyetteki «farklilik» varlik açisindandir ve insanlarin fakir ve zengin olmak üzere birbirinden farkli durumda olmalari belirtilmektedir.

Buna göre dünyanin elverisli gelismelerine muhatap olanlar ve Allah (C.C)'in imkân tanidigi kimseler bu durumu sükür ile karsilayarak Allah (C.C)'a çesitli iyi ameller ile karsilik vermeleri ve dünyaya oldanmamalari gerekir. Böyle bir tutum, beklenmedik felâketlere karsi koruyucudur.

Bu husûsda Allah (C.C)'in âyeti yeterli bir uyaricidir:

«— Ey insanlar, hiç süphesiz, Allah'in vâ'di kesindir. Buna göre sakin dünya hayati sizi aldatmasin.»

(Fatir - 5}

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«Münafiklar mü'minlere «sizin ile birlikte degilmiydik» diye seslenirler. Mü'minfer de «evet, fakat siz kendinizi fitneye düsürerek hep mü'minferin kötülügünü beklediniz. Islam hakkinda süpheye düstünüz. Sizi nefsinizin arzulari aldatti. Böylece Allah'in hükmü geldi, ayartici seytan sizi Allah'in firsat vermesine dayanarak aldatti.»

(Hadid - 14)

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Akli basinda kimselerinn uykusu ve orucsuz hali ne güzeldir. Ahmaklarin uyanik katil ibadet etmelerine ve çalismalarinda niçin gözleri kalsin? Allah korkusu ve kesin iman tasiyanin bir zerre kadarlik iyiligi, aldanmislarin yeryüzü dolusu iyiliginden daha üstündür.»

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Akilli kimse nefsini hor görüp ölümden sonrasi için amel isleyen kimsedir. Aptal da nefsinin azgin arzularina kapilan ve Allâh (C.C)'dan uzun vaden hayallerinin gerçeklesmesini dileyendir.»

Bir sâir söyle der:

«Hosuma giden bir gelismeye karsi dünyayi övenler

Ömrüm hakki için, çok geçmeden onu kinayacaklardir.

O arka Gönöügü zaman insan için hasret konusudur.

Dönüp geldiginde ise sikintilar artar.»

Baska bir sâir de söyle der:

«Allah'a yemin ederim ki, dünya bastanbasa

Bize kalsa ve rizki da bol bol gelse,

Serefli bû insânin ona boyun egmesi yerinde degildir.

Nasil yerindide olsun ki, o yarin bozulub gidecek bir meta'dir.»

ibni Besam der ki:

«Adi bâtsin, dünyanin ve onun günlerinin!

Cünki o üzüntü için yaratilmistir.

Sikintilar bir ân bile bitmez.

Ne kirallar ve ne de idare edilenler hesabina.

Sasarim ona ve onun gerçekçiligine!

Ki o insanlara düsman oldugu halde herkes ona âsik!»

Diger bir sâir de der ki:

«Dünya der ki: Zamani söyle görüyorum

Alçaklara öncelikle rizik veriyor

Seref ve fazileti olanlara karsi elini sikiyor.

Ona dedim ki: Sözün özünü benden al.

O kazanci haramda gördü.

Bu yüzden pisi pisine bol bol verdi.»

Diger bir sâir de öer ki:

«Sor günleri Kisra'ya

Kayzer'e saraylara ve saraylilara ne yapmislar

Onlarin hepsini ayriliga sürüklemedi mi?

Ne akilliyi ve ne de akilsizi birakmaksizin!»

Anlatildigina göre bîr Bedevi bir kabileye misafir olur. Ona yemek verirler, yemekten sonra kabilenin çadirinin gölgesinde uykuya yatar, uyurken çadiri sökerler, günes basina vurunca uyanarak yola koyulur, yürürken der ki:

«— Hey, gidi hey! basina çektigin bir gölgeye benzer

Günün birinde bu gölgenin kaybolmasi kaçinilmazdir.»

Diger bir sâir de söyle der:

Hey gidi hey! Dünya atlinin ögle sonu uykusu için indigi bir konaktir.

Orada dinlenme ihtiyacini giderir ve sonra göçer.»

Ehli hikmetten biri arkadasina der ki. «Dua eden sana isittirdi isteyen de senden özür diledi. Fakat yardima en muhtaç olanlar kesin imanini kaybedenler ve amelden uzak kalanlardir.»

Ibni Mes'ûd (R.A.) der ki, «Ilim nâmina Allah (C.C) korkusu kâfidir. Câhil nâmina da, «Allâh (C.C)'in affina aldanmak kâfidir.»

Peygcmber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Dünyayi seven ve ondan hosnut olanin kalbinden Âhiret Korkusu çikar.»

Ehli hikmetten biri der ki. «Kul, elde edemedigi dünyaliklara karsi duydugu üzüntüden dolayi hesaba çekilir. Ele geçirdigi dünyaliklara karsi duydugu sevinçten dolayi da hesaba çekilir.»

ilk muslumanlar sizin haramlardan kaçindiginizdan daha siddetle helâllerden uzak dururlardi. Sizin gözünüzle önemi olmayan bir çok seyler onlarca mahvedici tehlikeler olarak kabul edilirdi. Halife Ömer Ibni Ab-dülaziz {R.A.)sik sik su beyitleri misâl olarak getirirdi.

Bu beyitler Sâir Misar - Ibni Keddam.a aittir:

«Ey aldanmis! Gündüzün vurdumduymazlik ve uykudur.

Gecen de uykudur, mahvolman kaçinilmazdir.

Sen ki gelip geçici olanlar oyalaniyorsun, hayallerle seviniyorsun.

Rüya gören kimsenin, uykuda asilsiz tatlarla oyalandigi gibi.»

Dünyadaki bu oyalanisin yüzünden hoslanmadigin bir âkibet ile karsilasacaksin.

Hayvanlarin dünyadaki hayati böyledir.»

60.Dünyanın Kötülüğü ve Ondan Sakındırmak

Ebu Ummet-ül Bahilî'nin (R.A.) rivayet ettigine göre Salebe Ibni Hâtib Peygamber (S.A.V)'imize «Yâ Rasülallah (S.A.V). Allah (C.C)'a duâ et de bana mal versin» dedi.

Peygamber (S.A.V)'imiz onun bu arzusunu «Yâ Salebe, sükrünü eda ettigin az mal, sükrünü yerine getiremeyecegin çok maldan daha iyidir» diye karsilik verdi.

Salebe yine de «Yâ Rasülellah (S.A.V), Allah (C.C)'a duâ et de bana mal versin» diye israr etti. Peygamber (S.A.V)'imiz ona «Yâ Salebe, beni misâl almak istemez misin? Allah (C.C)'in Rasûl'ü gibi olmak istemez misin? Nefsimi kudret elinde tutan Allah (C.C)'a yemin ederek söylüyorum ki, daglarin benim için altin ve gümüs olmasini dilesem, olurlardi.» diye cevap buyurdu.

Salabe bu sefer dedi ki. «Seni Hak dinle peygamber gönderen Allah (C.C)'a yemin ederim ki, bana mal versin diye Allah (C.C)'a duâ edersen, her hak sahibine hakkini verecegim, söyle söyle yapacagim.»

Bunun üzerine Peygamber (S.A.V)'imiz: «Allah (C.C)'im, Salebe'ye mal nasibeylei diye duâ etti. Salebe de koyun edindi.

Salebe'nin edindigi koyunlar böcek gibi üredi. Öyle ki, sürüsüne Medine dar geldigi için bir vadiye tasindi. Bu yüzden sadece ögle ve ikindiyi cemaatle kilip, diger vakitler cemaatten geri kalmaya basladi. Bu arada sürü üremesine devam ettigi için Salebe baska bir yere tasinmak ihtiyacini duydu ve Cuma'dan baska hiç bir namazi cemaatle kilmamaya basladi.

Derken sürü böcek gibi üremeye devam etti. Salebe de Cuma günleri kervanlarin yoluna çikarak Medine'de olup bitenleri ögrenir oldu.

Bir gün Peygamber (S.A.V)'imiz «Salebe ne yapiyor?» diye sordu. O'na «Yâ Rasûlallah (S.A.V), sürü edinince Medine'ye sigmaz oldu» diye baslayarak olup bitenleri bir bir anlattilar. Peygamber (S.A.V)'imiz «Yazik Salebe'ye, yazik Salebe'ye, yazik Salebe'ye» diye buyurdu.

Bu sirada:

«Onlarin mallarindan belirli bir sadaka al, böylece onlari temizlemis ve nefislerini arindirmis olursun. Onlar için duâ et, senin duan onlari huzura kavusturur.» (Tevbe - 103) mealindeki âyet inerek zekât vermek farz kilindi.

Peygamber (S.A.V)'imiz Cuheyne kabilesi ile Beni Suleym kabilesinden iki kisiye yazili bir emirname verip zekât toplamakla görevlendirdi, onlara «Salebe Bin Hatib ile Beni Süleym'den falan adama verip zekâtlarini alin» diye emir verdi. Adamlar yola çikip Salebe'ye vardilar. Peygamber(S.A.V)´imizin emirnamesini okuyarak kendisinden zekâtini vermesini istediler.

Salebe tahsildarlara: «Bu cizyeden baska bir sey degil, bu cizyeden baska bir sey degil, bu cizyenin kardesidir, gidin isiniz bitince bana yine ugrayin» dedi. Bunun üzerine tahsildarlar Suleymiye yöneldiler. Suleymî onlarin geldigini

duyunca develerin en semizini seçerek onu zekâtlik olarak ayirdi ve tahsildarlari onunla karsiladi. Tahsildarlar bunu görünce «En semiz deveyi vermen gerekli degil, o yüzden bunu senden almak istemiyoruz» dediler. Suleymî «Ne münasebet alin onu, ben gönül hosnutlugu ile veriyorum. Onu siz alasiniz diye ayirdim» dedi.

Tahsildar görevlendirdikleri diger zekârtlan toplamayi bitirince geri dönerken Salebe'ye bir daha ugradilar, zekâtini vermesini istediler. Salebe bu sefer onlara «Yaninizdaki yaziyi gösterin» dedi. Yaziya göz atarken yine «Bu cizyenin kardesidir, siz gidin, ben ne yapacagimi düsüneyim» dedi.

Tahsildarlar Peygamber (SAV)'imize döndüler. O onlari görür görmez daha kendileri ile konusmadan «Yaziklar olsun Salebe'ye» dedi ve Suleymi'ye duâ etti. Tahsildarlar da Peygamber (SAV)'imize gerek Salebe'nin ve gerekse Suleymî´nin nasil davrandigini anlattilar. Bunun üzerine Allah (C.C) Salebe hakkinda:

«Onlardan bir kismi «Eger Allah bize mal bagislarsa mutlaka zekât verir ve mutlaka salihlerden oluruz» diye söz verdiler. Fakat Allah onlara mal bagislayinca onu cimrilik ettiler, arka dönüp sözlerinden caydilar.

Allah da kendisine verdikleri sözden cayarak yalan söyledikleri için O'nun karsisina çikacaklari güne kadar kalblerine nifak ekmek suretiyle onlari cezalandirdi» mealindeki âyet indi.» (Tevbe - 75 - 77)

Bu sirada Peygamber (SAV)`imizin yaninda bulunan Salebenin bir akrabasi, inen âyeti duyunca Salebe'ye vararak ona «Yâ Salebe, anan ölesi, ulu Allah (C.C) senin hakkinda öyle söyle bir âyet indirdi» dedi.

Bunun üzerine yol çikan Salebe. Peygamber (S.A.V)`imize vararak zekâtini aimasini istedi. Peygamber (S.A.V)´imiz kendisine «Allah (C.C), bana senden zekât almayi yasakladi» diye cevap verdi.

Peygamberimizin bu cevabi üzerine Salebe basina toprak serperek dögünmeye koyuldu.

Peygamber (S.A.V)'imiz ona «Iste senin amelin, verdigim emri yerine getirmedin» dedi. Peygamber (S.A.V)'imiz verecegi zekâti almak istemeyince Salebe evine döndü.

Peygamber (S.A.V)'imiz Âhirete göçünce Salebe, zekât borcunu Hz. Ebû Bekr (RA)'e getirdi, fakat Ebû Bekr (RA)`de onu geri çevirdi. Arkasindan Hz. Ömer (RA)'e getirince o da kabul etmedi. Hz. Osman (RA)'in halifelige geçisinden sonra da Salebe öldü.

Cerir'in rivayet ettigine göre Leys der ki: «Adamin biri Hz.Isa (a.s)'ya arkadas olur, ona «Senin yaninda sana yoldas olabilir miyim» diye teklif eder. Teklifinin kabul edilmesi üzerine yola koyulurlar, bir nehrin kenarina varinca yemek molosi için otururlar, yanlarinda üç çörek vardir. Ikisini yerler, birisi kalir, bu arada Hz.Isa (a.s) nehre varip su içmek üzere kalkar, su içip dönünce üçüncü çöregi bulamaz. Adamaa «çöregi kim aldi» diye sorar, adam «bilmiyorum» diye cevap verir.

Yemekten sonra arkadasi ile birlikte yola koyulur. Yolda iki yavrulu bir geyik görürler. Hz.Isa (a.s) yavrulardan birini çagirir, yavru Hz.Isa (a.s)'nin daveti

üzerine yanina gelince onu keser, etinin bir kismini kizartarak yerler.

Yemekten sonra Hz.Isa (a.s) geyik yavrusunun kalintilarina «Allah (C.C)'in izni ile canlanip kalk» der, yavru da derhal canlanip kalkarak oradan uzaklasiverir.

Bu olay üzerine Hz.Isa (a.s) yoldasina, «Sana az önceki mucizeyi gösteren Allah (C.C) için soruyorum, çöregi kim aldi?» der. Adam yine «bilmiyorum» diye cevap verir.

Bir müddet sonra bir nehrin yanina varirlar. Hz.Isa (a.s) adamin elinden tutarak su üstünde yürürler, karsiya geçerler. Nehri asinca Hz.Isa (a.s) «Az önceki mucizeyi sana gösteren Allah (C.C) hakki için sana soruyorum, üçüncü çöregi kim aldi» diye sorar, adam yine «bilmiyorum» diye cevap verir.

Bir müddet sonra bir çöle varirlar ve otururlar. Hz.Isa (a.s) bir yere kum ve toprak yigar, meydana gelen yigma Allah (C.C)'in izni ile «altin ol» der, yigin da altin olur Hz.Isa (a.s) altin yiginini üçe bölerek adama «üçte biri benim, üçte biri senin, öbür üçte biri de çöregi alanin» deyince adam «çöregi alan bendim» diye gerçegi itiraf eder.

Bunun üzerine Hz.Isa (a.s) «Altinin hepsi senin olsun» diyerek ondan ayrilir. Adam altinin basinda dururken çölde yanina iki yolcu gelir. Gelenler kendisini öidürüp altini olmak ister, adam «Onu aramizda üçe bölüsürüz, simdi önce biriniz sehre varip yiyecek bir sey alsin» diye teklif eder. Adamin teklifi kabul edilerek gelenlerden biri sehre gönderilir.

Sehre giden adam yolda giderken «Niye altini onlar ile bölüseyim, alacagim yiyecege zehir katar, onlari öldürürüm, böylece altinin hepsi bena kalir» diye düsünür ve dedigi gibi yapmak üzere sehirden aldigi yiyecege zehir katarak döner.

Altinin yaninda kalanlar da «Niye ona altinin üçte birini verelim, dönünce onu öldürür ve altini ikimiz paylasiriz» diye Konusurlar. Adam dönünce onu öldürürler, fakat yiyecegi yeyince de kendileri ölür, böylece altin çöl ortasinda ve her üçünün ölüsünün yambasinda sahipsiz kalir.

Bu sirada Hz.Isa (a.s)'nin yolu olay yerine yeniden ugrar, durumu görünce yanindakilere «Iste dünyâ budur, ondan sakinin» der.

Hikâyeye göre Zûlkarneyn, yolculuklarindan birinde hiç biri dünya nimetlerinden yararlanmayan bir kavim ile karsilasir. Adamlar kendilerine birer mezar kazmislar, sabah olunca herkes mezara girer, orayi süpürür ve orada ibadete koyulur, acikinca da hayvanlar gibi baklagil otu otlarlar, ayrica bir çok bitkileri de kendilerine yasaklamislardir.

Zûlkarneyn, kavmin pâdisâhina haber göndererek kendisi ile görümek istedigini bildirir, pâdisâh elçiye «Ona cevap olarak bildir ki, benim kendisinden bir istegim yok, eger kendisinin bir arzusu varsa gelsin» der.
Zûlkarneyn «Dogru söylüyor» diyerek pâdisâhin karsisina çikar ve

«Bana gelesin diye sana elci gönderdim, gelmeyince iste ben geldim» der. Pâdisâh «Eger senden bir istedigim ölseydi, gelirdim» der.

Zûlkarneyn der ki. «Niye hic bir kavimde benzerini görmedigim bir takim seyleri sizde görüyorum?» Pâdisâh «Gördügün acayiplik nedir?» diye sorar. Zûlkarneyn «Dünyaliginiz ve hic bir seyiniz yok, niye altin gümüs edinip istifade etmiyorsunuz?» der. Pâdisâh «Biz altin ve gümüsten nefret ederiz. Cünki insanin biraz altin veya gümüsü olunca nefsi kabarir ve daha fazlasini elde etmeye bakar.»

Zûlkarneyn «Peki, niye kendinize mezar kazmissiniz, sabah olunca her biriniz mezarina kosuyor, temizliyor ve orada, namaz kiliyor der.» Padisah «Orasini gözönünde tutup dünya bize amel asilamak isteyince böylelikle nefsimizi firenlemek istedik» der.

Zûlkarneyn «Baklagil otlarindan baska bir yiyeceginiz olmadigini görüyorum. Niye heyvan edinip sütünü sagmiyor, onlari binek olarak kullanmiyorsunuz» diye sorar. Padisah «Midelerimizi canlilara mezar yapmak istemiyoruz, bitkileri kendimize yeterli gördük, insana az miktarda bir yiyecek kâfidir. Hangi yiyecek olursa olsun, girtlaktan geçtikten sonra bize göre hic bir tadi yoktur» der.

Bu sirada padisah elini Zûlkarneyn'in arkasina dogru uzatarak bir kafa tasi alir ve «kimdir bu, biliyor musun?» diye sorar. Zülkameyn «Hayir, kimdir» der. Pâdisâh «Yeryüzünün hükümdarlarindan biri, Allah (C.C) ona halk üzerine saltanat vermis, o da zülüm, haksizlik ve azginliga girmis. Allah (C.C) onu bu yolda görünce canini alip basini gövdesinden ayirmis da yere atilmis bir tas gibi olmus, ayrica âhirette cezasini vermek üzere Allah (C.C) onun islediklerini de bir bir kayda geçirmis» der.

Padisâh sonra eline bir baska çürük kafa tasi alarak «Yâ Zûlkarneyn, kimdir bu, biliyor musun» diye sorar. Zûlkarneyn «Hayir, bilmiyorum, kimdir» der.

Pâdisâh «Bu da deminkinin arkasindan tahta gecen hükümdarin kafa tasidir. Bu padisâh kendisinden öncekinin halka yaptigi zulmü, zorbaligi ve haksizlig görmüs. O yüzden Allah (C.C)'dan korkup tevazu yolunu seçerek halkina karsi adaleti emretmis, sonunda akibeti gördügün gibi olmus. Allah (C.C) âhiretinde karsiligini vermek üzere onun da amelini kayda geçirmis» diye cevap verir.

«Arkasindan padisah Zûlkarneyn'in basini isaret ederek «Bu kafa tasi da deminkiler gibi olacak, ya Zûlkarneyn, davranislarina dikkat et» der.
Bunun üzerine pâdisâha; «Bana arkadas olur musun? Seni Allah (C.C)'in bana bagisladigi servette kardes, vezir ve ortak edinirim» diye teklif eder. Padisah «Ben ve sen birerada barinamayiz» der. Zûlkarneyn «Niye» diye sorar. Pâdisâh «Çünki herkes sona düsman, bana dosttur» der. Zûlkarneyn «niye» diye sorar. Pâdisâh «cünki elindeki mevkii, mal ve dünyalik ugruna sana herkes dis biler. Bana bu hususta da düsman olan birinin oldugunu sanmiyorum, cünki ben bunlari terketmisim, hic bir seyin ne yoksullugunu ve ne de azligini duyuyorum» diye cevap verdi.

Sairin su sözleri ne kadar güzeldir!

«Ey dünya ve onun zineti ile oyalanan.

Ve gözlerini kirpmadan dünya nazlarina dalan kimse.

Huzuruna vannca Allah (C.C)'a ne diyeceksin?»

Diger bir sâir de söyle der:

«Câhillerin yükselisi ve faziletlilerin arkada kalisi yüzünden dünyaya sitem ettim.

Bana «mazeretimi dinle» dedi.

«Câhiller öz çocuklarim olduklari için onlari yükselttim»

«Takva ehli ise diger kumamin çocuklaridir.»

Sair Mahmud-ül Bahilî der ki:

Hey gidi hey, dünya insan içinde herhalde bir imtihan vesilesidir.

Ister gelsin, ister gitsin.

Eger gelirse sen de devamli sükürü karsila

Giderse sabret ve tahammüllü ol.

61.Sadakanın Fazileti

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim helâl kazancindan bir hurma tanesine denk gelecek kadar sadaka verirse. ((Zaten Allâh (C.C) helâl kazançtan verilmeyen sadakayi kabul etmez.)) Allâh (C.C) onu bereket ve hosnutlukla kabul eder ve sizden biriniz tayini nasil büyütüp çogaltirsa o sadakayi öyle artirir da dag gibi olur.»

Kur'ân'i Kerim´in su âyetleri, bu hadîsinde delilidir:

Ulu Allâh (C.C.) buyurur:

"Kullarinin tevbesini ancak Allah'in kabul ettigini ve sadakalari aldigini onlar bilmiyorlar mi? Hiç süphesiz O, tevbeleri kabul eden ve rahim olandir."

(Tevbe - 104)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Allah faizi eritir ve sadakayi artirir.»

(Bakara - 276)

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sadaka mali eksiltmez. Allâh (C.C) baskalannm kusurlarini bagislayanlarin itibarini arttirir. Allâh (C.C)'a karsi mütevâzi olan kulu. O, mutlaka yüceltir.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sadaka malda eksilme meydana getirmez. Kulun sadaka vermek üzere uzanan elindeki matâi Allâh (C.C)'in kudret eline düser, (isteyenin eline geçmeden önce Allâh (C.C) tarafindan kabul ve hosnutlukla karsilanir.)

Insan muhtaç olmadigi halde dilenmek üzere bir kapi açarsa, Allâh (C.C) da ona yoksulluk kapisi açar.

Kul «malim, malim» diye konusur. Oysa ki, onun mali üçtür: 1) Yiyip bitirdigi, 2) Giyip yiprattigi, 3) Verip alakoydugu. Gerisi ya elinden gider veya baskalarina kalir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allâh (C.C) her birinizle arada tercüman bulunmaksizin konusacaktir. O zaman kul sagina bakar, sadece yapmis olduklarini görür, soluna bakar, yine islemis olduklarini görür, önüne bakar, cehennemden baskasini görmez. Bir hurma kirintisi vasrtasiyle bile olsa, cehennemden korununuz.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bir hurma kirintisi vasitasiyle de olsa herkes kendini cehennemden korusun.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Su atesi nasil söndürürse sadaka da günahlari öyle söndürür.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ya Kâ'b Ibni Ucar'a Allâh (C.C), haram ile beslenen et ve kani cennete koymaz. Onlar cehenneme yarasir. Ya Kâ'b, insanlar sabahleyin kendilerini kurtarmak hususunda iki türlü yola koyulurlar. Kimi nefsini âzad eder, kimi kendini mahva sürükler. Ya Kâ'b, namaz Allâh (C.C)'a yaklasma anlaridir, oruç kalkandir, su nasil atesi söndürürse sadaka günahlari öyle eritir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sadaka Rabb'in gazabini söndürür, imansiz ölmeyi önler.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allâh (C.C), sadaka sayesinde yetmis türlü fena ölümü kuldan uzaklastirir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allâh (C.C), insanlar hakkinda hüküm verinceye kadar herkes sadakasinin gölgesi altinda kalir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kulun verdigi her sadaka, üzerinden yetmis seytanin ugursuzlugunu giderir.»

Peygamberimize «en faziletli sadaka hangisidir» diye sorarlar.

Peygamber'imiz (S.A.S):

«Mali az olanin vermeye çalistigidir der. Ilk önce bakmak zorunda olduklarindan basla» der.

Peygamber'imiz, «Bir dirhem, yüz dirhemi geçti» buyurur. Dinleyenlerden biri. «Bu nassl'olur, ya Rasûlallah (S.A.S)» der. Peygamber (S.A.S)'imiz sözlerine söyle devam eder; «Adamin biri varliklidir, malinin bir yerinden alip yüz dirhem

sadaka verir. Adamin birinin de yalniz iki dirhemi varken birini ayirip sadaka olarak verir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bir tirnak kadar bir sey bile verebiliyorsan, sakin senden bir sey isteyeni bos çevirme.»

Peygamber (S.A.S)'imiz «Baska hiç bir gölgenin kalmadigi Kiyamet Günü Allâh (C.C) yedi kimseyi Ars'in gölgesi altina alir» diye buyurduktan sonra bu yedi kimseden biri olarak «Sag elinin verdigini sol eli bilmeyecek kadar gizli sadaka veren kimse» yi sayar.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

»— Iyilikler, kötü akibetlerden korur. Gizil sadaka Rabb'în gazabini dindirir, yakinlara iyilik etmek ömrü uzatir.»

Taberanî´nin rivayet ettigine göre yukardaki hadis söyle biter:

«— ... Her iyilik sadakadir, dünyada iyilik yapanlar Âhirette iyilik görürler. Dünyada kötülük isleyenler Âhirette kötülük görürler. Cennete ilk önce girecek olanlar iyilik yapantardir.»

Taberanî ve Ahmed ibni Hambel'e göre Peygamber (S.A.S)'imize:

«Sadaka nedir» diye sorarlar.

Peygamber'imiz (S.A.S):

«Kat kat olan mükâfatlardir. Allâh (C.C) Katinda daha fazlasi da vardir» buyurduktan sonra su âyeti okudu:

"Kimdir o ki, Allah'a menfâat beklemeksizin borç verir de Allah da onun verdigini bir çok kat büyüterek mükâfatlandirir."

(Bakara - 245).

Peygamber´imize (S.A.S) «Yâ Rasûlallah (S.A.S), en faziletli sadaka hangisidir» diye sorarlar.

Peygamber'imiz (S.A.S.):

«Fakire gizli verilen, yahud az maldan verilmeye çalisilandir» buyurduktan sonra su âyeti okur:

«— Eger sadakalari (zekâtlari) asikâre verirseniz, ne güzel. Fakat onlari gizler de fakirlere öyle verirseniz, sizin için daha hayirlidir. Bu sebeble, bir kisim günâhlarinizi bagislar, O (Allâh) yaptiklarinizin iç yüzünü (hakkiyla) bilir» (Bakara - 231).

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Müslümana bir elbise giydiren kimse, onun üzerinde bir iplik veya yamasi kaldikça Allâh (C.C)'in himayesi altindadir."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Bir müslüman çiplak bir müslümana elbise giydirirse, Allâh (C.C) ona Cennet ipeklilerinden giydirir. Kim aç bir müslümani doyurursa Allâh (C.C) onu mühürlü Cennet sarabindan sular."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Fakire verilen sadaka bir sadakadir. Fakat yakina verilen sadaka, hem sadaka ve hem de sila-i rahim olarak iki sadakadir.»

Peygamber'imize: «En faziletli sadaka hangisidir» diye sorarlar. Peygamber'imiz (S.A.S.)

"Içinden sana kin besleyen akrabaya verilen sadakadir." diye cevap buyurur.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kim süt veren bir deveyi sütü sagildigi müddetçe ihtiyaci olan birisine verirse, veya baskasina borç para verirse ve yahut da baskasina bir yular hediye ederse bir köle azad etmis gibi sevap kazanir."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Her verilen borç bir sadakadir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Mirac gecesi. Cennetin kapisinda «her sadakanin mükâfati on kat, verilen borcun mükâfati ise onsekiz kattir» diye yazili oldugunu gördüm.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sikintida olana kolaylik gösteren kimseye Allâh (C.C), dünya ve âhirette kolaylik gösterir.»

Peygamberimize: «Islâm acisindan en hayirli davranislar nelerdir?» diye sorarlar.

Peygamber'imiz (S.A.S.):

«Yemek yedirmen ve tanidigin tanimadigin herkese slâm vermendir» buyurur.

Sahâbilerden biri Peygamber (S.A.V)´imize: «Her seyin asli, kaynag: nedir, bana bildir» der.

Peygamber'imiz (S.A.S.):

«Her sey sudan yaratilmistir» diye cevap buyurur. Soruyu soran sahâbi der ki Peygamber (S.A.V)´imize: «Bana isledigim zaman Cennete girebilecegim bir sey söyle» dedim. Bana su cevabi verdi:

«Düskünlere yemek yedir, selâm ver. yakinlarina iyilik et, geceleri insanlar uykuda iken namaz kil, selâmetle cennete girersin.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Rahmeti gerektiren seylerden biri, müslüman fakirin karnini» doyurmaktir."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Müslüman kardesinin karnini doyuran ve kandirasiya ona su veren kimseyi Allâh (C.C) cehennemden yetmis hendek uzaklastirir, her iki hendegin arasi bes yüz senelik yol mesafesidir.»

Bir hadis-i serifde söyle buyurulmustur:

«— Kiyamet Günü Allâh (C.C) buyurur ki: «Ey ademoglu! Hastalandim, ziyaretime gelmedin. Kul der ki. "Sen âlemlerin Rabb'isin, benim seni ziyaret etmem nasil sözkonusu olabilir?" Ulu Allâh (C.C) buyurur ki: «Bilmiyor musun, filân kulum hastalandi da ziyaretine gitmedin.

Bilmiyor musun ki, onu ziyaret etseydin, beni yaninda bulurdun.»

Sonra: «Ey ademoglu! Senden yemek istedigim halde bana yemek vermedin.» buyurur. Kul der ki: «Ya Rabb'i, sen âlemlerin Rabb'i iken sana yemek vermem nasil söz konusu olabilir!»

Ulu Allâh (C.C) buyurur ki: «Bilmiyor musun, filân kulum senden istedi de ona yemek vermedin. Bilmiyor musun ki, eger ona yemek verseydin, onun karsiligini benim katimda bulurdun.»

Sonra: «Ey ademoglu, senden su istedim vermedin.» Kul der ki: «Ya Rabb'i, sen Âlemlerin Rabb'i iken benim su vermem nasil olur?» Ulu Allâh (C.C) söyle buyurur: «Senden filân kulum su istedi de vermedin. Bilmiyor musun ki, eger ona su verseydin, karsiligini benim katimda bulurdun.»

62.Müslüman Kardeşinin İhtiyâcını karşılamak

Ulu Allah (C.C.) buyurur ki:

\"Günah ve haddi asmak üzerinde değil, iyilik ve takva üzerinde yardımlasınız.\"

(Maide - 2)

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Müslüman Kardesi için, ona fayda saglamak üzere adim atan kimseye Allâh (C.C) Yolu\'nda cihâd etmislerin sevâbi vardir.»

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C)\'in öyle kullari vardir ki, onlari insanlarin hacetlerini görmek icin yaratmistir, onlara cehennem azabi tattirmayacagina dair kendi kendine söz vermistir. Kiyamet Günü olunca onlar için nurdan koltuklar konur ve herkes hesap vermek ile mesgul iken onlar bu koltuklarda oturup Allah (C.C) ile söylesirler.»

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim müslüman kardesinin bir hacetine kosarsa isî görsün, görmesin. Allah (C.C) onun geçmis, gelecek bütün günâhlarini afveder ve kendisine iki berat yazar. Biri cehennemden, öbürü de münafikliktan kurtulmak içindir.»

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Müslüman kardesinin bir isini gören kimsenin. Kiyamet Günü ben terazisinin yanibasinda dururum. Eger sevabi agir basarsa mesele yok. Degilse ona sefaat ederim.»

Enes Ibni Mâlik\'in (R.A.) rivayet ettigine göre. Peygamber (S.A.V)\'imiz buyuruyor:

«— Müslüman kardesinin hacetini görmeye kosan kimseye, Allah (C.C) adim basina yetmis sevap yazar ve yetmis günâhini siler. Eger kardesinin isi onun vasitasi ile görülürse anasindan dogdugu gün gibi bütün gûnchlardan siyrilir. Eger bu arada ölürse hesabsiz Cennete girer.»

Ibni Abbas\'in (R.A.) rivayet ettigine göre. Peygamber (S.A.V)\'imiz buyuruyor:

\"Kim müslüman kardesinin bir isini görmek için onun ile birlikte yürür ve isinin olmasi icin ona yol gösterirse Allah (C.C) onunla cehennem arasina yedi hendeklik bir mesafe kor, her iki hendegin arasi yeryüzü ile gök arasi kadar olur.\"

Ibni Ömer\'in (R.A.) rivayet ettigine göre. Peygamber (S.A.V)\'imiz buyuruyor:

\"Allah (C.C)\'in bazi kavimlere öyle nimetleri vardir ki, baskalarinin ihtiyaçlarina kostuklari müddetçe ve bu isten bikmadiklari sürece Allah (C.C) o nimetleri devam ettirir, fakat onlar yardimlasma görevini savsaklayinca o nimetlerini ellerinden alsp baska kavimlere verir.\"

Peygamber (S.A.V)\'imiz sahâbelere:

«Arslan kükrerken ne demek ister, biliyor musunuz?» diye sorar. Sahâbeler: «Allah (C.C) ve O\'nun Rasûl (S.A.V)\'ü bilir» derler. Peygamber (S.A.V)\'imiz buyurur ki: «Arslan kükrerken «Allah (C.C)\'im, beni îyîlik edenlerden birinin üzerine salma» der.

Hz. Ali\'nin (K.V.) rivayet ettigine göre. Peygamber (S.A.V)r\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Biriniz bir isi görmek isteyince, persembe günü sabahleyin erken yola ciksin. Evden çikarken «Âmenerrasûlü» âyetlerini, «âyetülkürsi» yi, «innâenzelnâhu» sûresi ile «fatiha» sûresini okusun. Çünki bu âyetlerde hem dünya hem de Âhiret hacetleri vardir.»

Abdullah Ibni Hasan Ibni Hüseyn CR.A.) der ki: «Bir isim için bir gün, halife Ömer Ibni Abdülâziz\'in makamina varmistim. Bana dedi ki. «Bana bir isin düserse biri ile haber gönder, veya mektûb yaz. Çünki Allah (C.C)\'in seni kapimda görmesinden utaniyorum.»

Hz. Ali (K.V.) buyurur ki: «Her sesi duyacak kadar isitmesi genis olan Allah

(C.C)\'a yemin ederek söylüyorum ki, baskasinin kalbine sevinc salan kimse hesabina
, Allah (C.C) o sevinçten bir lütuf yaratir. Adamin kalbine sikinti girince bu lütuf su gibi sizarak onun kalbine girer ve yabanci deve kovar gibi adamin kalbindeki sikintiyi kovar.

Bir isin görülmemesi, onu lâyik olmayandan istemekten daha ehvendir.» Kardesinden sik sik hacet isteme. Çünki buzagi anasini sik sik emmeye kalkisinca anasi onu sürer.»

Sairin bu konudaki sözü ne güzeldir:

«Sakin iyilik âdetini hic kimseye karsi kesme

Elinden geldikçe ve günler birbirini kovaladikça.

Allah (C.C)\'in sana yaptigi ihsani hatirfa.

Çünki O baskalarini sana muhtaç kildi, seni baskalarina degit.»

Diger bir sâir de söyle der:

«Elinden geldigi kadar hacet bitir

Kardesinin sikintisini giderici ol.

Çunki kisinin en hayirli günü.

Baskalarinin isini gördügü gündür.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Elinden hayir çikanlara ne mutlu. Elinden kötülük çikanlara da yaziklar olsun!»

63.Abdestin Fazileti

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim güzelce abdesî alip iki rek'at namaz kilarsa ve her ikisinde de içinde dünya ile ilgili bir endise tasimazsa, anasindan dogdugu gun gibi günâhlarindan siyrilir.»

Diger bir rivayete göre hadisin son kismi söyledir:

«— ...Ve her ikisinde de bir hata islemedigi takdirde geçmis günahlari afvedilir.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C)'in günahlari bagislamasina ve dereceleri yükseltmesine yol açan ibâdetlerini sîze bildireyim mi? «Kötü islerin ardindan hemen abdest almak, câmilere dogru yürümek ve bir namazi kilinca diger vakti beklemek»´dir. Bunlar

can kurtaran halatidir.»

(Peygamberimiz son cümleyi üc kere tekrarladi.)

Peygamber (S.A.V)'imiz bir gün abdest azalarini birer kere yikayarak abdest aldi ve: «Su sekilde alinacak abdest, Allah (C.C)'in namazi kabul etmesinin asgari sartidir» buyurdu. Sonra azalarini ikiser kere yikayarak abdest aldi ve: «Azalarmi ikiser sefer yikayarak abdest alana Allah (C.C) iki kat ecir verir» diye buyuurdu. Daha sonra azalarini üçer kere yikayarak abdest aldi ve «Abdestin bu sekli, benim ve benden önceki peygamberlerin ve dostum Halil Ibrahim'in (A.S) abdest seklidir» buyurdu.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Abdest alirken Allah (C.C)'in adini anan kimsenin Allah (C.C) bütün vücûdunu temizler. Fakat Allah (C.C)'in adini zikretmeden abdest alan kimsenin sadece su dokunan âzalari temizlenir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Abdestli iken abdest alanin amel defterine on iyilik yazilir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Abdest üzerine abdest almak, nûr üzerine nurdur.»

Bütün bu hadisler, mü'minleri abdest tazelemeye tesvik eder.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Müslüman kul, abdest alirken agzina su verince agzindaki günâhlar cikip kaybolur, burnuna su verince burnunun gânahlari çikip kaybolur, yüzünü yikayinca göz kapaklarinin kenarlarina kadar yüzünün bütün günahlari süzülüp gider.

Ellerini yikayinca tirnak altlarina kadar bütün ellerinin günâhlari süülüp gider, basina su verince de kulak altlarina kadar basinin bütün günâhlari süzülüp çikar, ayaklarini yikayinca da tirnak aralarina kadar ayaklarinin bütün günâhlari süzülüp çikar. Bundan sonra camiye kadar yürüyüp namaz kilmasi kendi için fazladan bir sevap olur.»

Peygamber (S.A.S.)'imizin:

«Abdestli oruçlu gibidir» buyurdugu rivayet edilir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim güzelce abdest aldiktan sonra gözünü göge kaldirarak «eshedü ellâilâhe illallahu vahdehû lâserike lehû ve eshedü enne Muhammeden abdühû ve rasûlühû (Sehadet ederim ki, bir olan Allah (C.C)'dan baska ilâh yoktur. O'nun ortagi yoktur. Muhammed (S.A.S.) de O'nun kulu ve rasûlüdür» derse istediginden içeri girebilecegi sekiz Cennet kapisi açilir.»

Hz. Ömer (R.A.) buyuruyor ki; «Düzgün bir abdest seytani senden kovar.»

Mücâhid (R.A.j buyurur ki; «Abdestsiz ve tevbesiz, zikirsiz uyumamayi basarabilenler bu aliskanligi devam ettirmelidirler, çünki ruhlari hangi durumda alinirsa ayni vaziyette yeniden dirilirler.»

Rivayet edildigine göre Hz Ömer (R.A) Peygamber (S.A.V)'imizin sahâbilerinden birini Kâ'be örtüsü için Misir'a gönderir, adam Sam dolaylarinda bir kesis manastiri yakininda konaklar. Kesis ondan daha âlim degildir.

Hz. Ömer'in (R.A.) elçisi, kesis ile karsilasip onun bilgisinden faydalanmak ister, kesise gelir, manastirin kapisini çalar, fakat uzun müddet kapi açilmaz.
Sonra kapi açilip kesisin yanma girince ona bazi sualler sorarak ilminin derecesini ölçmek ister, aldigi cevaplar hosuna gider, bu arada kapida uzun müddet bekletilmesinden dolayi kesise sikâyette bulunur.

Kesis onun sikâyetine söyle cevap verir: Kapimiza yöneldiginde seni hükümdar edasinda gördügümüz için senden korktuk, seni kapida bekletmemizin sebebi:

Allah (C.C) Hz. Musa (A.S)'ya: «Ya Mûsâ, bir hükümdar tarafindan korkutuldugun zaman sen ve ev halkin hemen abdest alin. çünki abdestliler benim himayem altina girerek korktuklarindan emin olurlar» diye buyurdu. Biz de, kendim ve ev halki abdest alip namaz kilarak senin korkundan emin oluncaya kadar kapiyi yüzüne kapattik, sonra açtik.

Namazın Fazileti

Namaz, ibâdetlerin en faziletlisi oldugu için, Allah (C.C)'in Kitabi'na uyarak bu hususu yeniden tesvik ediyoruz. Bu husûsda daha önceki bahiste belirttiklerimize ilâve yapacagiz.

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Hiç bir kula kildigi iki rek'at namaz için verilen izinden daha degerli bir bagis verilmis degildir."

Muhammed Ibni Sirin (R.A) buyurur ki; «Iki rek'at namazla cennet arasinda tercih kullanmak durumunda kalsam, iki rek'at namazi Cennete tercih ederim. Cünki iki rek'at namazda Allah (C.C)'in rizasi. Cennette ise benim hosnutlugum bahis mevzuudur.»

Bildirildigine göre Ulu Allâh (C.C.) yedi kat gökleri yaratinca melekler ile doldurdu ve hiç bir an ara vermeksizin onlari namaz kilarak ibadet etmeye memur kildi.

Her gök halkina bir türlü ibâdet emretti: Birinci semâdakilere Sûr'a üfleninceye kadar ayakta dikilmeyi, bazi semâ ehline rüku'u, bazilarina secdeyi, diger bazilarina da O'nun heybeti karsisinda kanadlarini yere sererek ibadet etmeyi, emir buyurdu.

illiyyûn Melekleri ile Ars Melekleri Ars'in etrafinda dolanarak Allah (C.C)' hamd ile tesbih ederler, yeryüzündekiler hesabina O'ndan afv dilerler.

Ulu Allah (C.C) bütün bunlari mü'minlere ikram olmak üzere bir namazda toplamrstir. Tâ ki gök halkinin ibadetlerinin hepsinden, içinde birer nümüne bulunsun.

Ayrica namazda Kur-ân´i Kerim okumayi ilâve etti ve kullardan da bu ibâdete sükretmeyi istedi, bu sükür, namazi, sartlari ve ölçüleri nisbetince kilmakla yerine getirilebilir.

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Onlar ki, gaybe inanirlar, namazi dosdogru kilarlar ve kendilerine verdigimiz rizkin bir kismini fakirlere verirler.»

(Bakara - 3)

"Namazi dosdogru kilin, zekât verin ve rukûa varanlar ile birlikte rükûa varin.»

(Bakara - 43)

"Namazi dosdogru kil."

(Isra - 78)

«— Fakat onlardan ilimde yüksek dereceye erenler ile mü'minler, sana indirilen Kur'ân ile senden evvelgelen kitaplara inanirlar. Onlar namazi dosdogru kilanlar, zekât verenler, Allah'a ve Âhiret Günü'ne inananlardir, iste onlara biz büyük ecir verecegiz.»

(Nisa - 162)

Kur'ân-i Kerim´de nerede namazdan bahsedilmisse «dosdogru kilmak» kaydina baglandigini görürsün. Buna karsilik münafiklardan bahsederken Ulu Allah C.C) söyle buyuruyor:

«— Namazlarinin suurunda olmayan namaz kilicilarin vay haline!» (Maun - 4-5)

Görülüyor ki, Ulu Allah (C.C), mü'minlerden; «Namazi dosdogru kilanlar» diye bahsederken münafiklardan sadece «namaz kilanlar» diye bahsetmektedir. Bunun sebebi, namazi kilanlar çok olmakla birlikte «namazi dosdogru» kilanlarin az oldugunu belirtmektir.

Siradan gaafiller isledikleri amelleri, gelenege uymak için isler ve ibadetleri Allah (C.C)'a takdim edilecegi gün «Kabûl edilir mi, edilmez mi?» diye düsünmezler.

Rivayete göre, nirekim Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

Içinizden öyleleri vardir ki, kildiklari namazlarin sadece üçte biri, veya dörtte biri veyahut beste biri yahud da altida biri... (Peygamber (S.A.S.)'imiz onda bire kadar çikmistir) yazilir.»

Peygamber (S.A.S.)'imiz bu hadisi ile namazlarin ancak suurlu olarak kilinanlarinin yazilacagini açiklamak istemistir.

Rivayete göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Allah (C.C)'a kalbi ile yönelerek iki rek'at namaz kilan kimse anasindan dogdugu gün gibi günâhlarindan siyrilir."

Kulun namaz kilmasi ancak kalbiyle Allah (C.C)'a yöneldigi zaman büyük önem tasir. Içi vesveseler ile oyalanarak namaza bütün varligi ile kendini vermezse

söyle birinin durumuna düser; Bir adam düsünün ki, kusurunu bagislamak için hükümdarin kapisina varmis, içeri alinarak huzuruna dikilmistir.

Hükümdar yanina gelince saga sola bakmaya baslamis ve hükümdar da onun dilegini yerine getirmemistir. Cünki hükümdar, kendisine verilen önemin derecesine göre. dilekleri karsilar.

Iste namaz da buna benzer, insan namaza durunca onun suurundan uzak kaldigi takdirde, kildigi namaz kabul olunmaz.

Bilesin ki, namaz bir padisah tarafindan verilen dügün ziyafetine benzer, orada herkese açik, çesitli tat ve faydasi olan her türlü yiyecek ve içecek bulunur. Namaz da böyledir. Allah (C.C), insanlari çesitli davranis ve zikirleri biraraya getirerek ona davet etmis, ibadetin çesitli tatlarina birarada kavussunlar diye onlara bu ibadeti sunmustur. Onun içindeki hareketler ziyafetteki yemeklere, zikirler ise içeceklere benzer.

Derler ki namazda onikibin haslet vardir. Sonra bu onikibin haslet oniki haslette biraraya getirilmistir. Simdi namaz kilmak isteyen kimse eksiksiz bir namaz kilmak için bu oniki hasleti birarada bulundurmak mecburiyetindedir.

Bu oniki hasletin altisi namazdan önce, altisi da namazin içindedir:

1 — Ilim: Cünki Peygamber'imiz (S.A.S) «Bilerek islenen az amel, cahilce islenen çok amelden daha hayirlidir.» buyurur.

2 — Abdest: Peygamber (S.A.S)'imiz «temizlenmeksizin namaz olmaz» buyurmustur.

3 — Elbise: Ulu Allah (C.C): «Ey odemogullari, her mescidde zinetinizi takinin» buyurur (A´raf - 31) Buradaki «ziynetinizi takinin» : «her namaz vakti elbisenizi giyinin.» demektir.

4 — Vakti gözetmek: Ulu Allah (C.C): «Hiç süphesiz, namaz mü'minler üzerinde vakitleri belirli bir farzdir.» buyuruyor (Nisa - 103).

5 — Kibleye yönelmek. Ulu Allah (C.C): «Namazda yüzünü Mescid-i Haram yönüne döndür. Nerede olursaniz olun, yüzlerinizi çevirin.» buyuruyor. (Bakara - 144)

6 — Niyyet: Cünki Peygamber (S.A.V)'imiz: «Ameller niyetlere baglidir. Herkes niyyet ederse onu elde eder» buyuruyor.

7 — Tekbir almak: Çünki Peygamber (S.A.V)'imiz: «Tekbir alinca namaz disi her sey haram olur, selâm verince bu yasak sona erer.» buyuruyor.

8 — Ayakta dikilmek. Nitekim Ulu Allah (C.C): «Allâh için ayakta dikilerek dua edin.» buyuruyor. Bu «Ayakta namaz kilin» demektir. (Bakara - 288)

9 — Fatiha sûresini okumak: Nitekim Ulu Allah (C.C): «Sonra Kur'ân'dan kolayiniza geleni okuyun» buyuruyor. (Müzemmil - 20)

10 — Rukûa varmak: Nitekim Ulu Allah (C.C): «Namazi dosdogru kilin, zekât verin ve rukûa varanlar ile birlikte rukûa varin.» buyuruyor (Bakara - 43).

11 — Secdeye varmak: Nitekim Ulu Allah (C.C): «Ey mü'minler, rukûa varin, secde edin, Rabb'inize ibadet edin, hayirli isler isleyin» buyuruyor. (Hacc - 77)

12 — Tahiyyâtta oturmak: Peygamber'imiz {S.A.S.) «Kisi son secdeden basim kaldirip ettihiyyâtü okuyacak kadar bir zaman oturunca namazi sona erer.» buyuruyor.

Iste bu oniki sart biraraya gelince bunlarin kemâl derecesi kazanabilmesi için mühür mesabesinde ihlâs gerekir.

Nitekim Ulu Allah (C.C) buyuruyor ki:

«— Kâfirlerin cani sikilsa da dinde yalniz Allah'a yöneterek ihlâsla O'na dua edin.»

(Mü´minun - 14)

Namazin birinci hasleti ve sarti olan ilim üce ayrilir:

1 — Namazin farz ve sünnetlerini birbirinden ayirdedebilmek.

2 — Abdestin farz ve sünnetlerini bitmek. Cünki bu namazin tamamindandir.

3 — Seytanin tuzaklarini bilip önemle onlara karsi koymak.

Abdest üç sey sayesinde tamam olur.

1 — Kalbi kin, kiskançlik ve bozukluktan arindirmak.

2 — Bedeni günahlardan temizlemek.

3 — Abdest âzâla»ini, suyu israf etmeksizin iyice yikamak.

Elbise de üç sey ile tamam olur:

1 — Kazancin helâl olmasi.

2 — Pislikten arindirilmis olmasi.

3 — Sünnete uygun olmasi, büyüklük taslamak ve çalim satmak edasi tasimamasi.

Vakti gözetmek dahi su üç sey sayesinde yerine getirilir:

1 — Vaktin girisini gözetlemek üzere gözün güneste, ayda ve yildizda olmasi,

2 — Kulagin ezanda olmasi.

> 3 —- Kalbin daima vaktin girmesini düsünür halde bulunmasi.

Kibleye durmak da üç sey sayesinde eksiksiz olur:

1 — Yüzünü kibleye çevirmek.

2 — Kalbini Allah (C.C)'a yöneltmek.

3 — Allah (C.C)'dan korku duyarak nefsi küçük görmek.

Niyet de üç sey sayesinde kemâl vasfi kazanir:

1 — Hangi namazi kildigini bilmek.

2 — Allah (C.C)'in huzurunda durdugunu, O'nun seni gördügünü bilerek çekingenlik duygusu içinde dikilmek.

3 — Allah (C.C)'in senin kalbinde sakli tuttugun her duyguyu bildigini bilerek dünya ile ilgili düsüncelerden uzak durmak.

Tekbir'in eksiksiz olmasi da üç seye baglidir:

1 — Kararli ve dogru bir tekbir getirmek,

2 — Ellerini kulak hizasina kadar kaldirmak.

3 — Uyanik bir kalble ve hürmet edasi tasiyarak tekbir almak.

Ayakta dikilmenin (Kiyamin) kâmil olabilmesi de üç seye dayanir:

1 — Gözlerini secde yerine dikmek.

2 — Kalbini Allah (C.C)'a vermek.

3 — Saga - sola bakinmamak.

Kur-an´i Kerim okumanin kusursuzlugu da üç sarta baglidir:

1 — Kelimeleri gevelemeden, âyet sirasina uyarak Fatiha suresini dogru okumak.

2 — Düsünerek ve âyetlerin mânâsinin suurunda olarak okumak.

3 — Okuduguna göre amel etmek.

Rükûun kusursuzlugu da üç seye baglidir:

1— Sirtini düz tutmak, fazla egip veya fazla dogru durmamak,

2 — Parmaklarini açarak ellerini diz kapaklarina dayamak.

3 — Rükû hâlinde vücûdun durulmasini saglayarak, vakar ve hürmet içinde tesbih cümlelerini okumak.

Secdenin kusursuzlugu da üç sarta baglidir:

1 — Elleri kulaklarin hizasinda yere koymak.

2 — Dirsekleri yere yaymak.

3 — Secde halinde vücûdun durulmasini saglayarak hürmetle tesbih cümlelerini okumak.

Ettehiyât'a oturmanin kusursuzlugu da üc seye baglidir:

1 — Sag ayaginin bilekten asagisini bükerek sol ayak üzerine oturmak,

2 — Hürmet Içinde Ettehiyyatü'yü okumak, kendin ve bütün müminler icin duâ etmek.

3 — Âdabina uyarak selâm vermektir. Âdaba uygun selâm da saga verdigin

selâmin o tarafta bulunan koruyucu melekler ile, erkek ve kadin müminlere oldugunu, sola verdigin selâmin da yine soldaki koruyucu meleklere, erkek ve kadin mü'minlere yöneldigini suurlu bir niyetle yapmana baglidir.

Kusursuz ihlâs da üç seye baglidir:

1 — Kildigin namazla insanlarin teveccühünü degil, Allah (C.C)'in rizasini aramak.

2 — Basariyi Allah (C.C)'dan bilmek.

3 — Kiyamet Günü'ne götüresiye kadar namazi korumak. Çünki Ulu Allah (C.C): «iyilik isleyen» dememis, «iyilik getiren» buyurmustur.

64.Namazın Fazileti

Namaz, ibâdetlerin en faziletlisi oldugu için, Allah (C.C)'in Kitabi'na uyarak bu hususu yeniden tesvik ediyoruz. Bu husûsda daha önceki bahiste belirttiklerimize ilâve yapacagiz.

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Hiç bir kula kildigi iki rek'at namaz için verilen izinden daha degerli bir bagis verilmis degildir."

Muhammed Ibni Sirin (R.A) buyurur ki; «Iki rek'at namazla cennet arasinda tercih kullanmak durumunda kalsam, iki rek'at namazi Cennete tercih ederim. Cünki iki rek'at namazda Allah (C.C)'in rizasi. Cennette ise benim hosnutlugum bahis mevzuudur.»

Bildirildigine göre Ulu Allâh (C.C.) yedi kat gökleri yaratinca melekler ile doldurdu ve hiç bir an ara vermeksizin onlari namaz kilarak ibadet etmeye memur kildi.

Her gök halkina bir türlü ibâdet emretti: Birinci semâdakilere Sûr'a üfleninceye kadar ayakta dikilmeyi, bazi semâ ehline rüku'u, bazilarina secdeyi, diger bazilarina da O'nun heybeti karsisinda kanadlarini yere sererek ibadet etmeyi, emir buyurdu.

illiyyûn Melekleri ile Ars Melekleri Ars'in etrafinda dolanarak Allah (C.C)' hamd ile tesbih ederler, yeryüzündekiler hesabina O'ndan afv dilerler.

Ulu Allah (C.C) bütün bunlari mü'minlere ikram olmak üzere bir namazda toplamrstir. Tâ ki gök halkinin ibadetlerinin hepsinden, içinde birer nümûne bulunsun.

Ayrica namazda Kur-ân´i Kerim okumayi ilâve etti ve kullardan da bu ibâdete sükretmeyi istedi, bu sükür, namazi, sartlari ve ölçüleri nisbetince kilmakla yerine getirilebilir.

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Onlar ki, gaybe inanirlar, namazi dosdogru kilarlar ve kendilerine verdigimiz rizkin bir kismini fakirlere verirler.»

(Bakara - 3)

"Namazi dosdogru kilin, zekât verin ve rukûa varanlar ile birlikte rükûa varin.»

(Bakara - 43)

"Namazi dosdogru kil."

(Isra - 78)

«— Fakat onlardan ilimde yüksek dereceye erenler ile mü'minler, sana indirilen Kur'ân ile senden evvelgelen kitaplara inanirlar. Onlar namazi dosdogru kilanlar, zekât verenler, Allah'a ve Âhiret Günü'ne inananlardir, iste onlara biz büyük ecir verecegiz.»

(Nisa - 162)

Kur'ân-i Kerim´de nerede namazdan bahsedilmisse «dosdogru kilmak» kaydina baglandigini görürsün. Buna karsilik münafiklardan bahsederken Ulu Allah C.C) söyle buyuruyor:

«— Namazlarinin suurunda olmayan namaz kilicilarin vay haline!» (Maun - 4-5)

Görülüyor ki, Ulu Allah (C.C), mü'minlerden; «Namazi dosdogru kilanlar» diye bahsederken münafiklardan sadece «namaz kilanlar» diye bahsetmektedir. Bunun sebebi, namazi kilanlar çok olmakla birlikte «namazi dosdogru» kilanlarin az oldugunu belirtmektir.

Siradan gaafiller isledikleri amelleri, gelenege uymak için isler ve ibadetleri Allah (C.C)'a takdim edilecegi gün «Kabûl edilir mi, edilmez mi?» diye düsünmezler.

Rivayete göre, nirekim Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

Içinizden öyleleri vardir ki, kildiklari namazlarin sadece üçte biri, veya dörtte biri veyahut beste biri yahud da altida biri... (Peygamber (S.A.S.)'imiz onda bire kadar çikmistir) yazilir.»

Peygamber (S.A.S.)'imiz bu hadisi ile namazlarin ancak suurlu olarak kilinanlarinin yazilacagini açiklamak istemistir.

Rivayete göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Allah (C.C)'a kalbi ile yönelerek iki rek'at namaz kilan kimse anasindan dogdugu gün gibi günâhlarindan siyrilir."

Kulun namaz kilmasi ancak kalbiyle Allah (C.C)'a yöneldigi zaman büyük önem tasir. Içi vesveseler ile oyalanarak namaza bütün varligi ile kendini vermezse söyle birinin durumuna düser; Bir adam düsünün ki, kusurunu bagislamak için hükümdarin kapisina varmis, içeri alinarak huzuruna dikilmistir.

Hükümdar yanina gelince saga sola bakmaya baslamis ve hükümdar da onun dilegini yerine getirmemistir. Cünki hükümdar, kendisine verilen önemin

derecesine göre. dilekleri karsilar.

Iste namaz da buna benzer, insan namaza durunca onun suurundan uzak kaldigi takdirde, kildigi namaz kabul olunmaz.

Bilesin ki, namaz bir padisah tarafindan verilen dügün ziyafetine benzer, orada herkese açik, çesitli tat ve faydasi olan her türlü yiyecek ve içecek bulunur. Namaz da böyledir. Allah (C.C), insanlari çesitli davranis ve zikirleri biraraya getirerek ona davet etmis, ibadetin çesitli tatlarina birarada kavussunlar diye onlara bu ibadeti sunmustur. Onun içindeki hareketler ziyafetteki yemeklere, zikirler ise içeceklere benzer.

Derler ki namazda onikibin haslet vardir. Sonra bu onikibin haslet oniki haslette biraraya getirilmistir. Simdi namaz kilmak isteyen kimse eksiksiz bir namaz kilmak için bu oniki hasleti birarada bulundurmak mecburiyetindedir.

Bu oniki hasletin altisi namazdan önce, altisi da namazin içindedir:

1 — Ilim: Cünki Peygamber'imiz (S.A.S) «Bilerek islenen az amel, cahilce islenen çok amelden daha hayirlidir.» buyurur.

2 — Abdest: Peygamber (S.A.S)'imiz «temizlenmeksizin namaz olmaz» buyurmustur.

3 — Elbise: Ulu Allah (C.C): «Ey odemogullari, her mescidde zinetinizi takinin» buyurur (A´raf - 31) Buradaki «ziynetinizi takinin» : «her namaz vakti elbisenizi giyinin.» demektir.

4 — Vakti gözetmek: Ulu Allah (C.C): «Hiç süphesiz, namaz mü'minler üzerinde vakitleri belirli bir farzdir.» buyuruyor (Nisa - 103).

5 — Kibleye yönelmek. Ulu Allah (C.C): «Namazda yüzünü Mescid-i Haram yönüne döndür. Nerede olursaniz olun, yüzlerinizi çevirin.» buyuruyor. (Bakara - 144)

6 — Niyyet: Cünki Peygamber (S.A.V)'imiz: «Ameller niyetlere baglidir. Herkes niyyet ederse onu elde eder» buyuruyor.

7 — Tekbir almak: Çünki Peygamber (S.A.V)'imiz: «Tekbir alinca namaz disi her sey haram olur, selâm verince bu yasak sona erer.» buyuruyor.

8 — Ayakta dikilmek. Nitekim Ulu Allah (C.C): «Allâh için ayakta dikilerek dua edin.» buyuruyor. Bu «Ayakta namaz kilin» demektir. (Bakara - 288)

9 — Fatiha sûresini okumak: Nitekim Ulu Allah (C.C): «Sonra Kur'ân'dan kolayiniza geleni okuyun» buyuruyor. (Müzemmil - 20)

10 — Rukûa varmak: Nitekim Ulu Allah (C.C): «Namazi dosdogru kilin, zekât verin ve rukûa varanlar ile birlikte rukûa varin.» buyuruyor (Bakara - 43).

11 — Secdeye varmak: Nitekim Ulu Allah (C.C): «Ey mü'minler, rukûa varin, secde edin, Rabb'inize ibadet edin, hayirli isler isleyin» buyuruyor. (Hacc - 77)

12 — Tahiyyâtta oturmak: Peygamber'imiz {S.A.S.) «Kisi son secdeden basim kaldirip ettihiyyâtü okuyacak kadar bir zaman oturunca namazi sona erer.»

buyuruyor.

Iste bu oniki sart biraraya gelince bunlarin kemâl derecesi kazanabilmesi için mühür mesabesinde ihlâs gerekir.

Nitekim Ulu Allah (C.C) buyuruyor ki:

«— Kâfirlerin cani sikilsa da dinde yalniz Allah'a yöneterek ihlâsla O'na dua edin.»

(Mü´minun - 14)

Namazin birinci hasleti ve sarti olan ilim üce ayrilir:

1 — Namazin farz ve sünnetlerini birbirinden ayirdedebilmek.

2 — Abdestin farz ve sünnetlerini bitmek. Cünki bu namazin tamamindandir.

3 — Seytanin tuzaklarini bilip önemle onlara karsi koymak.

Abdest üç sey sayesinde tamam olur.

1 — Kalbi kin, kiskançlik ve bozukluktan arindirmak.

2 — Bedeni günahlardan temizlemek.

3 — Abdest âzâla»ini, suyu israf etmeksizin iyice yikamak.

Elbise de üç sey ile tamam olur:

1 — Kazancin helâl olmasi.

2 — Pislikten arindirilmis olmasi.

3 — Sünnete uygun olmasi, büyüklük taslamak ve çalim satmak edasi tasimamasi.

Vakti gözetmek dahi su üç sey sayesinde yerine getirilir:

1 — Vaktin girisini gözetlemek üzere gözün güneste, ayda ve yildizda olmasi,

2 — Kulagin ezanda olmasi.

> 3 —- Kalbin daima vaktin girmesini düsünür halde bulunmasi.

Kibleye durmak da üç sey sayesinde eksiksiz olur:

1 — Yüzünü kibleye çevirmek.

2 — Kalbini Allah (C.C)'a yöneltmek.

3 — Allah (C.C)'dan korku duyarak nefsi küçük görmek.

Niyet de üç sey sayesinde kemâl vasfi kazanir:

1 — Hangi namazi kildigini bilmek.

2 — Allah (C.C)'in huzurunda durdugunu, O'nun seni gördügünü bilerek çekingenlik duygusu içinde dikilmek.

3 — Allah (C.C)'in senin kalbinde sakli tuttugun her duyguyu bildigini bilerek dünya ile ilgili düsüncelerden uzak durmak.

Tekbir'in eksiksiz olmasi da üç seye baglidir:

1 — Kararli ve dogru bir tekbir getirmek,

2 — Ellerini kulak hizasina kadar kaldirmak.

3 — Uyanik bir kalble ve hürmet edasi tasiyarak tekbir almak.

Ayakta dikilmenin (Kiyamin) kâmil olabilmesi de üç seye dayanir:

1 — Gözlerini secde yerine dikmek.

2 — Kalbini Allah (C.C)'a vermek.

3 — Saga - sola bakinmamak.

Kur-an´i Kerim okumanin kusursuzlugu da üç sarta baglidir:

1 — Kelimeleri gevelemeden, âyet sirasina uyarak Fatiha suresini dogru okumak.

2 — Düsünerek ve âyetlerin mânâsinin suurunda olarak okumak.

3 — Okuduguna göre amel etmek.

Rükûun kusursuzlugu da üç seye baglidir:

1— Sirtini düz tutmak, fazla egip veya fazla dogru durmamak,

2 — Parmaklarini açarak ellerini diz kapaklarina dayamak.

3 — Rükû hâlinde vücûdun durulmasini saglayarak, vakar ve hürmet içinde tesbih cümlelerini okumak.

Secdenin kusursuzlugu da üç sarta baglidir:

1 — Elleri kulaklarin hizasinda yere koymak.

2 — Dirsekleri yere yaymak.

3 — Secde halinde vücûdun durulmasini saglayarak hürmetle tesbih cümlelerini okumak.

Ettehiyât'a oturmanin kusursuzlugu da üc seye baglidir:

1 — Sag ayaginin bilekten asagisini bükerek sol ayak üzerine oturmak,

2 — Hürmet Içinde Ettehiyyatü'yü okumak, kendin ve bütün müminler icin duâ etmek.

3 — Âdabina uyarak selâm vermektir. Âdaba uygun selâm da saga verdigin selâmin o tarafta bulunan koruyucu melekler ile, erkek ve kadin müminlere oldugunu, sola verdigin selâmin da yine soldaki koruyucu meleklere, erkek ve kadin mü'minlere yöneldigini suurlu bir niyetle yapmana baglidir.

Kusursuz ihlâs da üç seye baglidir:

1 — Kildigin namazla insanlarin teveccühünü degil, Allah (C.C)'in rizasini aramak.

2 — Basariyi Allah (C.C)'dan bilmek.

3 — Kiyamet Günü'ne götüresiye kadar namazi korumak. Çünki Ulu Allah (C.C): «iyilik isleyen» dememis, «iyilik getiren» buyurmustur.

65.Kıyametin Dehşetleri

Rivayete göre Hz. Ayşe (R. Anha) buyurur ki;

«Peygamber (S.A.S)´imize «Yâ Rasûlallah (S.A.S). Kiyamet Günü sevenler birbirlerini hatirlarlar mi» diye sordum. Bana su cevâbi verdi;

«Üç yerde hayir. Birincisi, Mizan karsisinda, iyiliklerin agir mi,yoksa hafif mi gelecegi belli oluncaya kadar;

Ikincisi amel defterleri uçusurken. Herkes amel defterim acaba sagimdan mi, yoksa solundan mi verilecek diye beklerken.

Üçüncüsü de cehennemden uzun bir boyun çikarak bir takim kimselerin boyunlarina dolanarak su üç kimseye musallat edildim: Allah (C.C) ile birlikte baska bir ilâha tapana bütün zâlim ve zorbalara ve hesaplasma gününe inanmayanlara derken, bu kimseleri kiskaca alarak cehennemin derinliklerine atar.

Cehennemde kildan ince, kiliçtan keskin bir köprü vardir. Üzerinde sivri demirden çengeller ve dikenler vardir. Bu köprüden insanlar, kimi çakan simsek, kimi esen rüzgâr gibi... geçeceklerdir.»

Hz. Ebü Hüreyre (R.A.) öer ki: Peygamber'imiz (S.A.S) söyle buyurdu:

«Ulu Allâh (C.C) gökleri ve yeri yaratinca Sûr'u yaratip Israfil (A.S)'in eline verdi, o da onu agzina koyarak «Ne zaman üfleme emri alacagim» diye bakislarini Ars'a dikmis beklemektedir.

Ben O'na: «Ya Rasûlellah (S.A.S). «Sûr nedir» diye sordum. Bana: «Nurdan bir boynuzdur» diye cevap verdi. Ben O'na: «Yâ Rasûlellah (S.A.S), nasil bir seydir» diye sordum. O da bana: «Genis çapli bir daire seklindedir. Beni Hak dinle Peygamber olarak gönderen Allah (C.C) adina yemin ederek söylüyorum ki. çapi yerle gök arasi genisligindedir.

Israfil (A.S)bu sûra üç kere üfler: Birinci üfleme ürkütmek, ikinci üfleme canlilarin hepsini öldürmek, üçüncü üfleme de yeniden dirilis içindir. Üçüncü üfleyisten sonra ruhlar ortaya çikarak gök ile yer arasini arilar gibi doldururlar ve genizlerden cesedlere girerler. Topragi yarilarak yerden ilk çikacak olan benim.»

Baska bir hadiste bildirildigine göre:

Ulu Allah (C.C). Cebrail (A.S). Mikâil (A.S) ve Israfil (A.S)'i yeniden diriltince bunlar hemen yanlarina Burak'i ve bir kat cennet elbisesi alarak Peygamber (S.A.V)'imizin kabri basina inerler. O sirada kabrin topragi yarilarak derhal acilir. Peygamber (S.A.V)'imiz Cebrail (A.S)'e bakar ve «Bu hangi gündür?> diye sorar. Cebrail (A.S)de O'na: "Bu gün Kiyamet Günü'dür, bugün hasir günüdür; bugün karar günüdür" diye cevap verir. Peygamber'imiz «ya Cebrail, Allah (C.C) ümmetime ne yapti» diye sorar. Cebrail (A.S) de «Müjdeler olsun, sana üzerindeki toprak ilk açilan sensin.» diye cevap verir.

Ebû Hüreyre'nin rivayet ettigine göre, Peygamber (S.A.V)'imiz buyurmustur ki:

«— Ulu Allah (C.C) buyurur ki; «Ey insanlar ve cinler! Ben size gereken nasihati vermistim. Iste simdi amelleriniz defterlerinizde yazili. Iyilik bulan Allâh'a hamd etsin. Baska türlüsünü bulan da kendinden baskasini kinamasin.»

Anlatildigina göre bir gün Yahya Ibni Muaz-el Razrnin (R.A.) bulundugu mecliste:

«O gün takva sahiplerini Allah huzuruna binekli olarak toplar ve günahkârlari cehenneme yaya ve susuz olarak sevkederiz.» (Meryem 85-86)

mealindeki âyetler okununca o söyle der:

«— Ey insanlar!. Bir dakika, bir dakika! Yarin mahserin durak yerinde hep biraraya geleceksiniz. Her yönden gurup gurup gelerek Allah'in huzuruna tek tek dikileceksiniz. Kelime kelime yaptiklarinizdan hesaba çekileceksiniz. Ermisler Allah (C.C)'a binekli olarak, günahkârlar da Allah (C.C)'in azabina yaya ve susuz olarak götürülecek. Ve bölük bölük cehenneme gireceklerdir!

Kardeslerim! önünüzde sizin hesabiniza göre elli bin sene uzunlugunda bîr gün var, o gün «sarsinti günü», «yaklasan gün» dur. «bütün insanlar o gün Allah (C.C)'in huzurunda dikileceklerdir», «o gün. hayiflanma ve pismanlik günü», «tartisma ve hesaplasma günü», «hesaplasma günü», «feryad günü», «gelecegi kesin bir gün», «kalb çarpintisi günü,» «yeniden dirilme günü», «herkesin kendi elleri ile islediklerine bakacagi bir gün», «aldanma günü», «kimi yüzlerin agardigi ve kimisinin de karardigi gün». «Allah (C.C)'in Huzûru'na temiz kalble gelenlerden baska malin, çoluk-çocugun fayda saglamadigi bir gün», «zâlimlere mezaretlerinin fayda vermedigi, kendileri için fena yerlesme yeri hazirlanan bir gün» dür.

Mukatil Ibni Süleyman (R.A.) der ki: «Insanlar Kiyamet Günü, hiç konusmadan yüz yil beklerler, yüz yil da karanlikta saskinlik içinde geçer, yüz yil da dalga dalga birbirine sürtünerek Allah (C.C)'in Huzurunda çekisirler. Kiyamet Günü, sizin hesabiniza göre elli bin yil uzunluguna olmasina ragmen ihlâsli bir mü'mine en kisa bir namaz süresi gibi gelir.»

Peygamber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Su dört seyden hesaba çekilmeden kulun ayaklari kaymaz:

1 — Ömrünü nerede harcadigindan,

2 — Vücûdunu nerede yiprattigindan,

3 — ilmi ile nasil amel ettiginden.

4 — Malini nereden kazanip, nerede harcadigindan»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Her peygamber'in mutlaka kabul olan bir duasi vardir, hepsi bu haklarini dünyada kullandi. Ben duâ hakkimi Kiyamet Günü ümmetime sefaat etmek için sakladim.»

Allah (C.C)'imiz! Rasûlellah (S.A.S.)'in. Kati'ndaki itibâr hakki için O'nun sefaatine bizi eristir!.

66.Cehennem ve Mizân'ın Sıfatları

Bu mevzuda bazi noktalarina daha önce temas etmis olmamiza ragmen, faydayi tamamlamak için yeniden ele almakta mahzur görmedik. Ola ki; bozulmus ve gaafil gönüllere tekrarlanan nasihatler kâr eder.

Bu husus Ulu Allah (C.C.) Kur'ân`i Kerim´in bir çok yerinde cehennemin korkunçlugu ile Kiyamet siddetlerine büyük önem vermistir, öyle ki Allah Taâla'nin bu beyanati akli basinda insanlarin kalplerine en büyük tesiri yapmis, ahiretin faydali ve kaliciligini; onun disindaki her seyin hiçligine tercih etmistir.

Cehennemin nasil bir yer oldugu konusuna gelince Allah C.C) cümlemizi bagis ve keremi ile oradan korusun. Hadiste bildirildigine göre orasi simsiyah ve karanliktir. isigi ve alevi yoktur. Cehennemin yedi kapisi vardir. Her kapinin üzerinde yetmis bin dag vardir, her dagin üzerinde yetmis bir atesten tepe vardir, her atesli tepe üzerinde yetmis bin ates çukuru vardir. Her ates çukurunda yetmis bin ates vadisi bulunur.

Her vadide yetmis bin atesten kösk. her köskte yetmis bin ates evi, her evde yetmis bin yilan ile yetmis bin akrep, her akrebin yetmis bin kuyrugu vardir. Her kuyrukta yetmis bin bogumu, her bogumda da yetmis bin testi dolusu zehir bulunur.

Kiyamet Günü olunca cehennemin örtüsü açilir ve ondan insanlarla cinlerin sagindan solundan, önünden, arkasindan ve tepeleri üzerinden uçusan birtakim çadirlar çikar. Insanlar ile cinler bu manzarayi görünce dizüstü çökerek hep birlikte «Allah C.C)'im, bizi kurtar» diye çiglik atarlar.

Müslim'in rivayet ettigine göre. Peygamber'imiz (SA.S.) buyurur:

«— Kiyamet Günü cehennem her birinden yetmis bin melegin tuttugu yetmis bin yedek ile çekilerek getirilir.»

Bir hadiste Peygamber'imiz (S.A.S.):

«Cehennemde iri, sert, Allah C.C)'in kendilerine verdigi emrine isyan etmeyen verilen emri oldugu gibi uygulayan melekler görevlendirilmistir» (Tahrim - 6) mealindeki âyette iri kiyimltliklari belirtilen cehennem zebanileri hakkinda buyurur ki:

«— Bu meleklerden her birinin iki omuz basi bir yillik yol mesafesi kadardir. Her birinin öyle bir kuvveti var ki, elindeki demir topuz ile bir daga vursa onu paramparça eder. Her darbesi ile yetmis bin kisiyi cehennemin derinliklerine atar.»

«— Cehennemde ondokuz melek görevlidir.» (Müdessir - 30) Mealindeki âyet, zebanilerin ileri gelenlerinin sayisini belirtir, yoksa cehennemdeki bütün görevii meleklerin sayisini Allâh'dan baska kimse bilmez.

Nitekim Ulu Allah:

«Rabb'inin askerlerinin sayisini yalniz O bilir.» buyurur. (Müdessir - 31)

Ibni Abbas'a (R.A.) cehennemin genisligi sorulunca:

«Vallahi, genisliginin ne kadar oldugunu bilmiyorum. Fakat ögrendigimize göre her cehennem zebanisinin kulak memesi ile ensesinin arasi yetmis yillik yol mesafesindedir, cehennemde kan ve irin irmaklari akar» diye cevap vermistir:

Tirmizî'nin rivayet ettigi bir hadise göre:

"Cehennem çadirlarinin duvar kalinligi kirk yillik yol mesafesindedir."

Müslim'in rivayet ettigine göre Peygamber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sizin su atesiniz, cehennem atesinin yetmiste biri siddetindedir. Sahâbiler «Ya tam olsaydi nasil olacakti?» diye sordular. Peygamber {S.A.S.)´imiz «Bu atesin isisi altmis dokuz kat arttirilmistir.» Her katin sicakligi dünya atesi kadardir.» diye cevap verdi.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Cehennemliklerden biri avucunu dünyalilara uzatsa hararetinden bütün dünya yanardi. Cehennem zebanilerinden biri disari çiksa da insanlar onu görse. Allah (C.C)'in onun üzerinde beliren gazabi yüzünden bütün insanlar derhal ölüvereceklerdi."

Peygamber {S.A.S.)'imiz bir gün schâbeleri ile birlikte otururken derin bir gürültü duyuldu. Peygamber {S.A.S.)'imiz:

«Bu gürültünün ne oldugunu biliyor musunuz?» diye sordu. Sahabeler «Allah (C.C)ve Rasûl'ü (S.A.V) bilir» diye cevab verince Peygamber {S.A.S.)'imiz «Yetmis sene önce cehenneme bir tas atilmisti, su ana kadar yol aliyordu, duydugunuz bu gürültü o tasin dibe vurma sesidir» diye buyurdu.

Hz. Ömer (R.A.) buyurur ki: «Cehennemi sik sik hatirlayin. Çünki harareti çok yüksek, dibi çok derin ve topuzlari demirdendir.»

Ibni Abbas'a göre:

«Cehennem kendilerini uzaktan görünce (cehennemlikler) onun ugultu ve homurtusunu duyarlar.» (Furkan - 12) mealindeki âyet hatirlatilarak kendisine: "Cehennemin gözleri mi var?" diye soruldu O da dedi ki: «Tabii var, Peygamber {S.A.S.)´imizin «Bile bile bana yalan söz isnad eden kimse, cehennemin iki gözü arasinda kendisine yer ayirsin.» seklindeki hadisini duymadiniz mi? O zaman

Peygamber{S.A.S.)'imize «Yâ Rasûlallah {S.A.S.), çehennemin gözleri mi var?» diye sorulmustu. Peygamber {S.A.S.)´imiz «Yoksa kendilerini uzaktan gördügü zaman (cehennemlikler) onun ugultu ve homurtusunu duyarlar» meâiindeki âyeti duymadiniz mi?» diye cevap verilmisti.

Asagidaki hadis bu gerçegi teyid eder:

«— Cehennemden bir boyun çikar, onun gören iki gözü ve konusan dili vardir.» bu gün ben Allâh (C.C)'a baska bir ilâhi ortak kosanlar üzerine musallat edildim» der, o cehennemlikleri susam tanelerini görüp kapan kustan daha iyi görür.»

Mizân'in nasil olduguna gelince; Hadîs-i serifde bildirildigine göre "onun iyilikler kefesi nurdan ve günahlar kefesi karanliktandir."

Tirmizî'nin rivayet ettigine göre. Peygamber'imiz buyuruyor ki.

«— Cennet Ars'm saginda, cehennem de solünde kurulur. Mizân'in iyilikler kefesi Ars'in saginda, günahlar kefesiyse solunda bulunur. Böylece cennet iyilikler kefesi karsisina, cehennem de kötülükler kefesi karsisina düser.»

Ibni Abbas (R.A.) derdi ki; «Iyilikler ile günahlar iki kefesi ve bir dili olan bir Mizân'da tartilir. Kiyamet Günü. Allah (C.C) kullarin amellerini tartmak isteyince onlari maddelestirir.»

67.Kibir ve Kendini Beğenmişliğin Kötülüğü

Allah (C.C) beni ve seni dünya ve âhiretin iyiligine kavustursun. Bilesin ki. büyüklük taslamak ve kendini begenmislik faziletleri siler ve alçaklik kazandirir. Nasihat dinlemeyi ve terbiye edilmeyi engelleyen bir rezalet olmak için sana kâfidir.

Bu yüzdendir ki, mütefekkirler «Ilim haya ile büyüktük taslama arasinda barinamaz. Sel yüksek binalara nasil düsmansa ilim de böbürlenenlere öyle düsmandir» derler.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kalbinde zerre kadar büyüklük duygusu bulunan kimse, cennete giremez.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Büyüktük taslama niyeti ile elbisesini yerde sürükleyenin yüzüne Allah (C.C) bakmaz.»

Ehli hikmet derler ki. «Büyüklük duygusu ile saltanat bir arada devam etmez.»

Ulu Allah (C.C.) kibirle kargasalik çikarmayi yanyana zikrederek söyle buyurmustur:

«— Bu âhiret yurdudur. Biz onu yeryüzünde büyüklük taslamak ve kargasalik çikarmak pesinde kosmayanlara nasib ederiz.»

(Kasas Sûresi - 83)

Yine Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Yeryüzünde bosu bosuna büyüklük taslayanlarin dikkatlerini âyetlerimden alokoyacagim da onlar bütün âyetlerimi görseler bile inanmayacaklar.»

(Araf Sûresi - 146)

Ehli hikmetten biri der ki. «Bana karsi büyüklük taslayan herkesin durumunun tersine döndügü ve ondakinin bana geçtigini yani benim ona karsi büyüklenmeye basladigimi gördüm.»

Ibni Avane en çok büyüklük taslayan kimselerdendi. Rivayete göre bir gün hizmetçisinden su ister, hizmetçi «peki» der; bunun üzerine Ibni Avane ancak «hayir» diyebilecek durumda olanlar «peki» diyebilir, hizmetçiye çikisir ve tokatlamalarini emrederek dövdürür; Ibni Avane bir çiftçi çagirarak onunla konusmus, sözü bitince su istemis, ve onunla konustugu için igrenerek agzini çalkalamis.

Bu husûsda «falan kimse, kendini öyle yücelere çikardi ki, düsse paramparça olur» derler.

Meshur dil âlimi Câhiz der ki; «Kureys kabilesinden büyüklük taslamada meshur olanlar Beni Mahzum ve Beni Umeyye oymaklari, Araplar arasinda ise Beni Cafer Bin Küâb. Beni Zeraret Ibni Adiy oymaklaridir. Pers hükümdarlari (Kisralar) ise kendilerini ilâh, halki da köle olarak görürlerdi.»

Kibirliligi ile meshur Beni Abduddar oymagindan birine. «Halifeyi görmeye niçin gelmiyorsun» diye sorarlar. «Köprünün, serefimi çekemeyeceginden korkuyorum» diye böbürlenir.

Haccac Ibni Artat'a «Niçin cemaatle namaz kilmaya geimiyorsun?» diye sorarlar. «Bakkal takiminin beni sikistiracagindan çekiniyorum» diye cevap verir.

Anlatildigina göre. Yemen ileri gelenlerinden Vali Ibni Hicr Peygamber (S.A.V)'imize gelir, Peygamber (S.A.V)'imiz de ona bir miktar mirî arazisi tahsis eder. Muaviye'yi de «ayirdigim araziyi kendisine göster ve üzerine yaz» diyerek yanina katar.

Sicak bir günde yola çikarlar. Muaviye Valinin devesini arkasindan yürüdügü için günesten bunalir. «Beni devenin arkasina al» diye teklif eder. Vali «Sen hükümdarin yanina bineceklerden degilsin» diyerek onu reddeder. Bunun üzerine Muaviye «Bari ayakkabilarini bana ver» der. Vâil bu istege de, «Ey Ebû Sufyanoglu, senden ayakkabilarimi esirgeyecek kadar cimri degilim, fakat ayakkabilarimi giydiginin. Yemen kabileleri arasinda yayilmasindan hoslanmam. Sen devemin gölgesinden yürü, bu seref sana yeter» diye cevap verir.

Söylendigine göre sözü edilen Vâil, Hz. Muaviye'nin halifelik devrine yetisir, bir gün halifeyi ziyaret etmeye varinca Hz. Muaviye onu koltuk üzerine oturtarak kendisiyle konusur.

Mesrur Ibni Hind, adamin birine «Beni taniyor musun?» diye sorar, adam «Hayir» diye cevap verir. Adamin cevabi üzerine «Ben Mesrur Ibni Hind'im» diye kendini

tanitir, adam yine «Seni tanimiyorum» deyince ona «Ay'i tanimayanlari Allah (C.C) kahretsin» diye çikisir.

Sâir söyle der:

«Kendini begenmislik kuruntusuna tutulan aptala deyiniz ki;

Kendini begenmisligin zararini bilsen ona kalkismazdin.

Kendini begenmislik dini zedeler, akli zayiflatir.

Serefi düsürür, hey kendine gel!»

Derler ki: «Ancak düskün ruhlular büyüklük taslar ve alçak gönüllüler mutlaka yüce ruhlu, kimselerdir.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Üç sey mahvedicidir: Boyun egilen pintilik, isteklerine uyulan nefis ve insanin kendini begenmesi."

Abdullah Ibni Amr'in rivayet ettigine göre. Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Hz. Nuh (A.S) ölmek üzere iken iki oglunu yanina çagirarak onlara su nasihatte bulunur, «size iki seyi emreder ve iki seyden sakinmanizi isterim. Allah (C.C)'a ortak kosmaktan ve büyüklük taslamaktan uzak durunuz. Emrettigim sey'ere gelince birincisi "Lâ ilâhe illallah'"i dilinizden düsürmeyin. Cünki göklerde ve yerde olen her sey terazinin bir kefesine; "Lâ ilâhe illallah'" cümlesi de öbür kefesine konsa ikincisi agir basar.

Gökler ile yeryüzü bir araya gelerek bir çember teskil etse de bu çemberin üzerine "Lâ ilâhe illallah'" cümleleri konsa, çember üzerine binen agirligin altinda kirilir. Ikinci olarak da sik sik «sübhanellâhi velhamdülillâhi» deyiniz. Çünki bu cümle canli - cansiz her varligin duasidir ve canlilarin rizki bu duâ sayesindedir."

Hz. Isâ (A.S.) der ki. «Allah (C.C)'in Kitabi'ni ögrenen ve zorba olarak ölmeyen kimseye ne mutlu!»

Anlatildigina göre Abdullah Ibni Selâm (R.A.) bir gün odun yüklü alarak çarsidan geçiyordu. «Niye böyle yapiyorsun, senin buna ihtiyacin yok.» diyenlere «nefsimden kibiri kovmak istedim» diye cevap verir.

Kurtubî tefsirinde:

«Gizlenmesi gereken zinetleri bilinsin dîye ayaklarini yere sert basmasinlar» (Nur Sûresi - 31) mealindeki âyet hakkinda denir ki; «kadinlar bu hareketi böbürlenmek erkeklere gösteris olsun diye yaparlarsa davranislari haramdir.»

Ayni sekilde erkeklerin de calim satmak gayesi ile yere sert basmalari da haramdir, cünki büyüklük taslamak büyük günahlardandir.»

68.Yetimlere İyilik Etmek ve Zulümden Kaçınmak

Buhari'nin rivayetine göre: Peygamber'imiz (S.A.S.) sahadet parmagi ile orta parmagini ayirip göstererek:

«Ben ve yetimin bakimini üzerine alan kimse, bu sekilde cennette birlikteyiz» diye buyurmustur.

Müslim'in ayni konudaki rivayetine göre. Peygamber (S.A.S.)'imiz sehâdet parmagi ile orta parmagini birarada göstererek:

«Gerek kendisinin gerek baskasinin olsun bir yetimin gözetimini üzerine alan kimse, benimle birlikte su sekilde cennettedir» diye buyurmustur.

Bezzar'in ayni konudaki rivayetine göre de Peygamber (S.A.V)'imiz:

«iki parmagini birlestirerek yakini olsun - olmasin, bir yetimin bakimini üstüne alan kimseyle ben, su iki parmagim gibi cennetteyiz.» diye buyurmustur. "Üc kiz çocugunun bakimina kosan kimse de cennettedir, ona oruclu - namazli bir mücâhidin mükâfati verilir." buyurmustur.

Ibni Mâce'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Üç yetime et uzatan kimse gecesini namaz kilarak, gündüzünü oruç tutarak geçiren ve gece - gündüz kiliçla Allâh (C.C) yolunda cihâd eden kimse gibidir, su iki parmagim nasil birbirine esse, ben ile o kimse de o sekilde cennette kardesiz."

(Burada sahadet parmagi ile orta parmagini birbirine yapistirmistir.)

Tirmizî'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim yetim bir müslüman çocugunu elinden tutarak bakimini üzerine alirsa, afvedilmesi mümkün olmayan bir günah islemedikçe cennete girmesi kesindir.»

Ibni Mâce'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— En hayirli müslüman evi, içinde bulunan yetime iyi davranilan evdir. En fena müslüman evi de içinde bulunan yetime hor davranilan evdir.»

Ebu Ya'lâ'ya göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cennetin kapisini ilk açacak olan benim. Fakat o sirada önümden geçmek üzere olan bir kadina rastlarim, ona «Sana ne oluyor, kimsin sen» diye sorarim, bana «Ben, mes'ûliyyeti altinda bulunan yetime iyi bakan bir kadinim» diye cevap verir.

Taberani'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Beni hak üzere peygamber gönderen Allâh (C.C)'a yemin ederek söylüyorum ki, yetime aciyip ona karsi tatli dil kullanana, düsküne merhamet edene ve Allâh (C.C)'in kendisine verdigi ile komsusuna karsi çalim satmayana, Allâh (C.C) Kiyamet Günü azab çektirmez.»

Ahmed Ibni Hambel'e göre Peygamber'imiz {S.A.S} buyuruyor ki:

«— Kim, sirf Allâh (C.C) Rizasi için bir yetimin basini oksarsa Allâh (C.C) ona elini üzerinde gezdirdigi, saçlarin sayisi kadar sevap yazar. Yaninda barinan yetim bir erkek veya kiz çocuguna iyilik eden ile ben, su iki parmagim gibi cennette birlikte oluruz.»

Hakim'in dogruladigina göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

c— Kim, sirf Allâh (C.C) Rizasi için bir yetimin basini oksarda Allâh (C.C) ona elini üzerinde gezdirdigi, saçlarin sayisi kadar sevap yazar. Yaninda barinan yetim bîr erkek veya kiz çocuguna iyilik eden ile ben, su iki parmagim gibi cennette birlikte oluruz.»

Hakim'in dogruladigina göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ulu Allâh (C.C) Hz. Yakub (A.S)'a kör olusunun, kambur olusunun ve Hz. Yûsuf (A.S)'a kardeslerinin çektirdikleri acilarin sebebi sudur. Hz. Yakup (A.S) ve ailesi koyun kesip yedikleri bir gün kapisina gelen fakir oruçlu ve karni aç bir yetime yiyecek vermemislerdi, sonra Allâh (C.C) ona bildirdi ki kendisi insanlar arasinda en çok yetime yemek yapip yoksullari evine çagirmasini emretti, o da Allâh (C.C)'in emrini yerine getirdi.»

Ebu Hureyre 'nin rivayet ettigine göre. Peygamber'imiz buyuruyor ki:

"Dul ve yetîmlerin yardimina kosan kimse Allah (C.C) yolunda mücâhid gibidir."

(Ebu Hureyre der ki, «Peygamber'imizin: "... Hiç ara vermeden gecelerini namaz kilarak geçiren ve hiç bozmadan her gün oruç tutan gibi» buyurdugunu saniyorum."

Ibni Mâce'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor kî:

«— Dul ve yetimlere elini uzatan kimse, Allah (C.C) Yolunda cihâd eden ve gecelerini namaz kilarak ve gündüzlerini oruç tutArak geçiren kimse gibidir.»

Eski büyüklerden biri der ki. «Ben önceleri içkici, günaha düskün biri îdim. Bir gün bir yetim ile karsilastim, ona evlâda davranilir gibi, hattâ daha yakin davranarak iyilik ettim. O gece uykuya yatinca rüyamda zebanilerin beni sert biçimde yakalayip cehenneme dogru götürdüklerini gördüm, bir de baktim ki iyilik ettigim yetim yolumuzu keserek beni götürmekte olan zebanilere O'nu birakin, onun hakkinda Rabb'ime müracaat edecegim» dedi

Zebaniler çocugun dediklerine aldiris etmek istemediler. Fakat o sirada «Onu saliverin. Biz onu kendisine yapilan iyilige karsilik olarak yetime bagisladik» diye bir ses geldi. Böylece uyandim ve o günden sonra yetimlere iyilik etmeye deha fazîa önem verdim.

Anlatildigina göre zengin Alevilerden biri ölür ve geride Alevî bir kadindan dogma birkaç kiz çocugu kalir. Bir müddet sonra iyice fakir düserler, bu yüzden çevrenin hakaretlerine maruz kalmamak için yurtlarindan göçerler. Yolda bakimsiz bir mescide siginirlar.

Dul kadin, çocuklarini burada birakip yiyecek bir sey bulmaya cikar. Sehrin müslümen ileri gelenine basvurur. Durumunu anlatir, fakat adam «Durumunu mutlaka delillendirmem gerekir» diyerek kadini eli bos çevirir.
Kadin arkasindan bir mecûsîye vararak durumunu anlatir, adam kadina inanir ve bir kadin göndererek yetim yavrulari ile o kadinin evine getirtir, onlara gayet iyi bakar.

Gece yarisi olunca sehrin müslüman ileri geleni rüyasinda Kiyamet koptugunu görür. Peygamber'imiz basi üzerinde «hamd sancagi» tasiyan ulu bir kösktür, karsisinda duruyor.

Adam Peygamberimize «Su kösk kimin içindir, yâ Rasûlellah » diye sorar. Peygamber'imiz : «Bir müslümanindir» diye cevap verir. Adam «ya Rasûlellah , ben tevhid akidesinden hic ayrilmamis bir müslümanim» der. Peygamber'imiz ona «Buna dâir bana delil getir» der. adam sasakalir. Peygamber'imiz ona yetim anasi Alevi kadinin durumunu hatirlatir, adam bu sirada üzüntü ve pismanlik içinde uyanir.

Derhal kadinin pesine düser, siki bir arastirmadan sonra bilen birinin kilavuzlugu ile kadini mecüsinin evinde bulur, onu alip evine götürmek ister, fakat «Onlar sayesinde evime bereket geldi» diyerek mecûsî reddeder. Adam mecûsiye «Yüz dinar vereyim de onlari bana teslim et» der, mecûsî yine reddeder. Bu sefer misafirleri mecûsiden zorla almaya kalkisinca mecûsî ona der ki. «Senin pesinden kostugun seye ben senden daha lâyikim, rüyanda gördügün kösk benim için yaratilmistir. Sen bana karsi «müslümanim» diye mi üstünlük tasliyorsun? Allah (C.C) adina yemin ederim ki, ben ve ev halkim, bir dul kadin vasitasi iie müslüman oiduk da ondan sonra yattik. Senin gördügün rüyanin aynisini ben de gördüm. Peygamberiniz bana «Dul kadin ile yetim kizlar yaninda mi?» diye sordu. «Evet» dedim. Bunun üzerine Peygaamber'imiz «O halde bu kösk senin ve ev halkinindir» dedi.

Aldigi bu son cevab üzerine, sehrin ileri gelen mûslümani, ancak Allâh (C.C)'in bildigi büyük bir üzüntü ve pismanlik içinde eski mecüsinin yanindan ayrildi.

69.Haram Yemek

Ulu Allâh (C.C.) buyuruyor ki:

«— Ey imân edenler, karsilikli riza ile yapilcn bir ticarete dayanmaksizin birbirinizin malini mesrü olmayan yollarda aranizda yemeyin»

(Nisa Sûresi - 29)

Âyette gecen «gayri mesru yollardan» ifâdesinden ne kasdedildigi hakkinda çesitli görüsler vardir. Kimi bu ifadeden maksat «faizdir», kimi «kumardir,» kimi «zorla ev soymadir», kimi «hirsizliktir», kimi «emanete hiyanettir,» kimi «yalanci sâhitliktir» ve kimi de «yalan yere yemin ederek baskasinin malini almaktir» der.

Ibni Abbas «Suradaki maksad, karsiliksiz olarak ele geçirilen her çesit maldir»

der.

Ileri sürüldügüne göre yakardaki âyet indikten sonra sahâbiler baskasinin evinde bir sey yemekten kaçinmaya basladilar da üzerine:

«Amanin, topalin, hastanin ve kendinizin evinizden, babanizin, arsanizin, kardesinizin, kiz kardesinizin, amcalarinizin, dayilarinizin, anahtari eli nize verilmis, yakin dostlarinizin evlerinden yemek yemenizin hiç bir mahsuru yoktur.» mealindeki âyet inmistir (Nur - 61).

Bazilarina göre de maksat, «hileli sözlesmeler»dir. Bu husûsdaki en yerinde Söz Ibni Mes'ûd' un «Bu yasak, ne yürürlükten kalkmis ve ne de Kiyamete kadar yürürlükten kalkacak olan muhkem bir hükümdür.» seklindeki ifadesidir. Cünki «gayri mesru yollardan mal yemek, haksiz yere ele geçirilen her seyi içine alir, isterse zorla el konma, hiyanet, hirsizlik, kumar ve kandirma gibi zulüm yolu ile olsun, isterse hileli sözlesme gibi aldatma ve dolandirma yolu ile olsun. Bazi âlimlerin «Bir insanin kendi malini haram yerlerde harcamasi da bu âyetin muhtevasi içine girer» seklindeki sözleri de bu görüsü destekler.

Âyetin «ticaret yolu ile olmaksizin» ifâdesi, dil bilgisi yönünden «istisna-i munkati («bagimsiz istisna) dir. Cünki ticâretin hiç bir mânâda «gayri mesru yollar» ile ilgisi yoktur. »Ticaret» her ne kadar karsilikli tavizlere dayali sözlesmelere mahsus ise de borç ve hibe gibi münasebetler de baska deliller ile ona eklenmistir. Âyetteki «karsilikli riza» ifadesi «hosnutlukta, gönüllü olarak» demektir.

Âyette malin sirf «yenmesinden» söz edilmesi, siniflayici bir kayit degil, en çok bilinen faydalanma sekli öldügünden dolayidir, «yetimlerin mallarim gayri mesru sekilde yiyenler, karinlarinda yanan atesten baska bir sey yemezler» mealindeki âyetin üslûbu da bu incelige dayanir.

Bu bahisdeki hadisler çoktur, biz bir kismini hatîrlatalim. Ebû Hureyre'nin rivayet ettigine göre Peygamber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C) paktir ve sirf pâk olani kabul eder. Allah (C.C): «Ey Peygamberler, temiz seylerden yiyin ve iyi ameller isleyin» buyurmus. Allah (C.C) peygamberlere ne emretti ise mü'minlere de onu emreder. Keza «Ey mü'mînler, size verdigimiz riziklarin pâk olanlarindan yiyin» buyurmustur. (Muminun 51 - Bakara 172).

Bir adam düsünün ki, uzun müddet yoldadir, üstü basi toz toprak, kir içindedir. Bu durumda iken ellerini göge kaldirarak «Yâ Rabbi, ya Rabbi» diye duâ eder, oysa ki, yedigi, içtigi, giydigi haramdir. Hep haram ile beslenmistir, böylesinin duasi hiç kabul olunur mu?»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki: . .

«Helâli aramak, her müslümanin üzerine farzdir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Helâli aramak, farz ibadetlerin hemen ardindan gelen bir farzdir.»

Peygamber'imiz bir gün «Helâl yiyen, sünnete uygun amel isleyen ve kimseye kötülügü dokunmayan kimse cennete girer» buyurdu. Bunun üzerine

sahâbiler «Yâ Rasûlellah , böyleleri bugün ümmetin içinde çoktur» dediler, Peygamber'imiz «Benden sonraki devirlerde de olacaktir» buyurdu.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Dört sey sende varsa dünyada elde edemedigin hic bir sey sana zarar vermez. Bunlar; emâneti korumak, dogru konusmak, iyi huy ve helâl lokmadir.»

Peygamber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kazanci temiz, kalbi dagru dis görünüsü serefli, insanlara kötülügü dokunmaz olan kimseye ne mutlu, ilmî ile amel eden. malinin ihtiyaçtan fazlasini dagitan ve lüzumsuz yere konusmaz olanlara ne mutlu!"

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Ya Sa'd' Yiyecegini pâk eyle ki, duasi kabul edilenlerden olasin. Muhammed'in (S.A.S.) varligini kudret elinde tutan Allâh (C.C)'in adina yemin ederek söylüyorum ki, midesine haram lokma indiren kulun ibadeti kirk gün kabul olmaz. Eti haram ile beslenen kula cehennem atesi daha lâyiktir."

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Emânete riâyet etmeyenin dîni yoktur, onun ne namazi ve ne de zekâti kabul olunur. Kim haram bir mal elde eder de bu yoldan (meselâ) bir gömlek giyerse o gömlegi sirtindan atmadikça namazi kabul edümez. Hiç süphesiz, Allâh (C.C)´i sirtinda haram gömlek bulunan "kimsenin namazini veya baska bir amelini kabul etmekten yüce ve uludur."

Ibni Ömer (R.A.) der ki; «Peygamber'imîz : «kim on dirheme bir elbise satin alsa da bu on dirhemin bir dirhemi haram olsa elbise üzerinde oldukça, Allâh (C.C) onun namazini kabul etmez» buyurmustur. Sonra iki parmagini kulaklarina tikayarak bu sözleri Peygamber'imizden duymadiysam, her iki kulagim sagir olsun» dedi.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bir kimse çalinmis bir mali bile bile satin alsa, onun günah ve ayibina ortak olur.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Nefsimi kudret elinde tutan Allâh (C.C)'in adina yemin ederek söylüyorum ki, herhangi biriniz agzina haram lokma koyacagina, eline ip alip daga çikmasi ve odun kesip sirtinda tasiyarak ekmegini kazanmasi daha hayirlidir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kim haram mal biriktirip sonra da sadaka olarak dagitsa, hiç bir sevap kazanamaz ve vebali de boynunda olur."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim haramdan mal kazanir da onunla köle âzâd eder veya yakinlarina iyilik ederse vebâti üzerinde olur.»

Peygcmber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allâh (C.C), aranizda rizkinizi bölüstürdügü gibi huylarini da bölüstürmüstür. Allâh (C.C), dünyayi sevdigine de sevmedigine de verir, fakat dini yalniz sevdigine verir. Buna göre Allâh (C.C), dini kime verirse onu seviyor demektir.»

Nefsimi kudret elinde tutan Allâh (C.C)'a yemin ederek söylüyorum ki, kulun kalbi temiz ve dili dogru olmadikça müslüman olamaz, komsusu zararindan emin olmadikca da mü'min olamaz.»

Sahâbiler «Zarardan kasdin nedir, yâ Rasûlallah » diye sorarlar. Peygamber'imiz sözlerine söyle devem eder:

«— Zararindan kasdim, onun hiyanet ve zâlimliligidir. Haram yollardan kazanarak sadaka verenin sadakasi kabul olunmaz. Böyle bir maldan yapilan hayir da kabul olunmaz.

Insan böyle bir mali arkada birakarak ölürse ona cehennem azigi olur. Allâh (C.C), kötüyü kötü ile degil, kötüyü iyi ile giderir, pislik pisligi gideremez.»

Peygamberimize insanlarin cehenneme girmesine en cok sebeb olan seylerin neler oldugu soruldu. Peygamberimiz : «dil ve edep yeri» diye cevap verdi. Insanlarin cennete girmesine en cok vesile olen seylerin ne oldugu soruldu. Peygamber'imiz «Allâh (C.C) korkusu ile huy güzelligi» diye cevap yerdi.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kiyamet Günü su dört seyden hesaba çekilmedikçe kulun ayaklari kaymaz:

1 — Ömrünü nerede harcadigindan,

2 — Gençligini nerede yiprattigindan,

3 — Malini nasil kazanip, nerelerde harcadigindan,

4 — Ilmi ile ne yolda amel islediginden.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Dünya yesil ve tatlidir. Kim orada helâlden mal kazanip yerinde harcarsa Allah (C.C) ona sevap verir ve cennetine koyar. Kim orada helâl olmayan yollardan mal kazanip yanlis yerlerde harcarsa. Allah (C.C) onu azab yurduna atar. Allah (C.C) ve Rasûl'ünün malina göz diken nicelerine Kiyamet Günü cehennem atesi vardir."

Böyleleri için Ulu Allah (C.C) buyurur ki:

">

«Allah kime hidâyet vermisse, o dogru yoldadir, kimi saptirmissa O'ndan baska koruyucu bulamaziar. Onlari biz, Kiyamet Günü, kör, dilsiz ve sagir olarak Mahser'e getiririz. Onlarin yeri cehennemdir, oranin atesi hafifledikçe alevlerini arttiririz.»

(Isrâ Sûre-i Celilesi; 97)

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Haram ile beslenen kan ve et. Cennete giremez, anlar cehenneme yakisirlar.»

Peygamber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Haramdan meydana gelerek gelisen her et parcasi cehenneme daha lâyik olur. Haram ile beslenen vücûd cennete girermez.»

70.Faizin Yasak Olusu

Faizi yasaklayan âyetler çoktur. Bu konudaki hadislerden bazilarinin Buhari ve Ebû Dâvud söyle rivayet etmislerdir. Peygamber'imiz (S.A.S.) vucûda dögme isleyenler ile isletenleri, faiz yiyenler ile yedirenleri lânetlemis, köpek alip satarak ve zina yolu iie kazanç saglamayi yasaklamis ve resim yapanlari lânetlemistir.

Ahmed lbni Hambel. Ebû Ya'lâ. Ibni Huzeyme ve Hibban'in Ibni Mes'-ûd 'dan rivayetine göre fâiz alan ve müvekkiler, bile bile faize sahitlik ve kâtiblik edenler, süs olsun diye vücûdlarina dögme isleyenler ve isletenler, zekât yemekten kaçinanlar, hicretten sonra Islâm'dan dönen bedeviler. Peygamberimizin dili ile lânetlenmislerdir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Su "dört kimseyi cennete koymamak, onlara oranin nimetlerinden tattirmamak Allah (C.C)'in kesin sözüdür: 1) Devamli içki içenler. 2) Faizciler. 3) Gayri mesru sekilde yetim mali yiyenler. 4) Ana - babaya âsi olanlar.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Faiz yetmis üç cesittir, en hafifi insânin anasi ile zina etmesi gibidir.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Faiz, yetmis küsur çesittir. Sirk de onun gibidir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Faiz yetmis çesittir. En asagi derecelisi, anasi ile zina edenin yaptigi gibidir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Fâiz yolu île kazanilan bir dirhem, insanin Islâm'i kabul ettikten sonra otuz üç kere zina etmesinden daha agir bir günahtir.»

Abdullah Ibni Ömer der ki; «Faiz yetmis iki dereceli bir günahtir, en hafifi muslüman olduktan sonra insanin anasi ile zina etmesi gibi bir günahtir. Faiz yolu ile kazanilan bir dirhem, otuz küsur zinadan daha agir bir günahtir. Ulu Allah (C.C) Kiyamet Günü. iyi kötü herkesin mezardan dogrulmasina izin veriyor, fakat faizciye vermiyor. Cünki o ancak seytan tarafindan çarpilmis biri gibi mezardan dogrulacaktir.

Kâ'b Ibni Ahbar der ki; «Bile bile bir dirhem faiz yiyecegime otuz üç kere zina

etmeyi tercih ederim.»

«— Bile bile yenen bir dirhem faiz. otuz alti kere zinadan daha agirdir.»

Beyhakî'nin rivayet ettigi bir hadisde söyle denilmisitir: «Peygomber'imiz (S.A.S.) bize hutbe okudu, faiz meselesini ele aldi, onun büyük önemini belirterek buyurdu ki:

"Insanin faizden ele geçirdigi bir dirhem, Allah (C.C) Kati'nda otuz alti kere zina islemekten daha agir bir günahtir. Bu katmerli faiz müslümanin nâmusudur."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim bir hakki örtmek için batil bir yolla bir zâlimi desteklerse Allah (C.C)'in ve Rasûlü'nün himmetinden uzak kalir. Kim faiz yolu ile elde edilmis bir dirhem yerse o, otuz üç kere zina etmis gibidir. Kimin eti haram ile beslenirse ona cehennem daha yarasir.»

Beyhakî'ye göre Peygamber'imiz buyuruyor ki:

"Faiz yetmis küsur çesittir, en hafifi anasi ile zina eden gibidir. Faizden elde edilen bir dirhem otuz bes zinadan daha agirdir."

Taberânî'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Faiz yetmis iki türlüdür. En hafifi insanin anasi ile zina etmesi gibidir. Faizden de kötüsü; insAnIn müslüman kardesinin namusuna dil uzatmasidir.»

Ebû Hureyre 'nin rivayet ettigine göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurur:

«— Faiz yetmis dereceli bir günahtir. En hafifi insanin anasi ile zina etmesi gibidir.»

Ibni Abbas buyurur ki; «Peygamber'imiz : olgunlasmamis meyveyi satin almayi yasaklayarak buyurdu ki:

«— Bîr yerde zina ve faizcilik yaygin hale gelirse oranin halki Allah (C.C)'in azabini hakketmis olur.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bir kavim arasinda zinâ ve faiz salgin hale gelince Allah (C.C)'in azabini hakketmis olurlar.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Aralarinda faiz yaygin hale gelen kavim, mutlaka kitlikla cezalandirilir. Aralarinda rüsveti yayginlastiran kavim de korku ile cezalandirdir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Mi'râc'a çikarildigim geçe yedinci kat göge varinca yukariya baktigim zaman yildirimlar, simsekler ve firtinalar gördüm, o orada karinlara bir ev kadar ve içlerinde disardan seçilebilen yilanlar bulunan bir gurupla karsilastim. Cebrail (A.S)'e «Bunlar kimdir?» diye sordum, bana: «Bunlar faiz yiyicilerdir» diye çevap

verdi."

Isfehanî'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurur ki:

«— Göge yükseltildigim zaman, birinci kat gökte bir guruba rastladim, karinlari kocaman odalar gibi sismisti. Firavun hanedaninin geçis yolu üzerinde yigilmislardi, her gün sabah aksam atesin basina dikilerek «Rabbimiz, Kiyamet Günü hiç bir zaman olmasin» diye duâ ediyorlardi. «Yâ Cebrail (A.S), bunlar kimdir?» diye sordum. Cebrail (A.S) bana «Bunlar, ümmetin arasinda faiz yiyenlerdir. Bunlar mezarlarindan, ancak seytan çarpmis gibi dogrulurlar» diye cevap verdi.

Taberani'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kiyamete yakin zina, faiz ve içki salgin hale gelir.»

Abdullah Ibni Verrak der ki; «Bir gün Abdullah Ibni Ubey Ev-fa'yi sarraflar çarsisinda gördüm. «Ey sarraflar, size müjdeler olsun» diye bagiriyordu. Sarraflar ona «Yâ Ebû Muhammed, Allâh (C.C) seni cennetle müjdelesin, bize neyi müjdeliyorsun?» diye sordular. Abdullah Ibni Ubey onlara «Peygamber'imiz sarraflari cehennemle müjdeleyin, buyurdu» diye cevap verdi.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Afvedilmeyen günahlardan sakininiz. Bunlardan biri hile ve hiyanettir. Hile ve hiyanet yolu ile mal kazanan kimse Kiyamet Günü onu sirtinda tasir. Digeri de faizdir, sonra faiz yiyen kimse. Kiyamet Günü çarpilmis bir deli olarak mahsere gelir.» (Peygamber'imiz sözlerine devam ederek) «Faiz yiyenler mutlaka seytanin çarptigi kimseler gibi mezarlarindan dogrulurlar» mealindeki âyeti okudu.» (Bakara 275)

Isfehanî'ye göre Peygamber'imiz

«Faiz yiyenler. Kiyamet Günü Mahsere ayaklarini sürüye sürüye birer çarpik olarak gelirler» diye buyurduktan sonra «Onlar mutlaka seytanin çarptigi kimseler gibi mezarlarindan dogrulurlar» mealindeki âyeti okudu.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Faizciligi meslek haline getirenler, sonunda mutlaka kitlikla karsilasirlar.»

Peygamber'imiz buyuruyor ki:

«— Faiz, ne kadar cogalsa da, sonunda azalmaya mahkûmdur.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Öyle bir gün gelecek ki, hic kimse müstesna olmamak üzere herkes faiz yiyecektir, hic faiz yemeyene bile tozu bulasacaktir.»

Peygamber'imiz buyuruyor ki;

«— Faiz, ne kadar çogalsa da, sonunda azalmaya mahkûmdur.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Nefsimi kudret elinde tutan Allah (C.C) adina yemin ederek söyîüyorum ki, ümmetimden bazi kimseler aksam sen - sakrak ve eglenceden sonra yatacak, fakat sabaha maymun ve domuz kiligina girmis olarok çikacaklardir. Sebebi, haramlari helâl saymalari, çalgici kadin edinmeleri, içki içmeleri, faiz yemeleri ve ipekli giymeleridir.»

Ayni konuda Ahmed îbni Hambel ile Beyhakî'nin rivayeti söyledir:

«— Bu ümmetin bir kismi yiyip içip gülerek eglenerek yatar. Fakat sabaha maymun veya domuz sekline girmis olarak çikar. Yine onlardan bir kisminin basina yerin dibine batma ve tas yagmuru gibi âfetler gelir. Sabahleyin halk, «Falangiller yerin dibine batti, geceleyin falan gillerin evleri yikildi» diye konusuriar. Yahud da Lût kavminin bir kisim kebileleri iie onlarin evlerine oldugu gibi üzerlerine gökten tas yagar. Sebebi, içki içmeleri, çalgici kadin edinmeleri, faiz yemeleri, akrabalara yakinlik göstermemeleridir.»

Bir haslet daha var ya. onu Ravi unutmustur.

71.Kul Hakları

KUL HAKLARI BABINDA

Baslica kul haklari sunlardir:

"1 — Müslüman kardesinle karsilasinca ona selâm vermen.

2 — Seni davet edince davetine icabet etmen.

3 — Aksirip «eihamdüüllâh» denince onu «yerhamukellâh» diye cevaplandirman.

4 — Hastalaninca ziyaretine varman.

5 — Ölünce, cenazesinde bulunman.

6 — Senin üzerine yemin ettigi zaman onu hakli çikarman.

7 — Senden nasihat isteyince ona nasihat vermen.

8 — Yoklugunda ona arka çikman.

9 — Kendin için ne ditersen onun için de ayni seyi istemen.

10 — Kendi hesabina neden hoslanmiyorsan onun için de hoslanmaman."

Bunlarin hepsi hadisler ile bildirilmistir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Su dört sey müslümanlarin senin üzerindeki haklarindandir:

1 — Iyi yolda olanlarini desteklemen.

2 — Günahkârlari için afv dilemen.

3 — Dogru yola sirt çevirenleri Hakka çagirman.

4 — Tevbe edenleri sevmen."

Ibni Abbas «Mü'minler birbirlerine karsi merhametlidirler» (Fetih - 29) Mealindeki âyet hakkinda der ki: «Mü'minlerin iyi yolda olani kötü yolda olani için kötüsü de iyisi için duâ eder. Muhammed ümmeti içinde kötü olan, iyi yolda olanlara bakinca «Allah (C.C)'im, suna nasip ettigin iyiligi daha da artir, o yoldan ayrilmamasini temin eyle ve bize de fayda saglamasini nasib eyle» der. Iyi yolda olan kötü yolda olani görünce «Allah (C.C)'im, buna hidâyet ver, kendisine tevbe nasip eyle ve egriligini kendisine bagisla» der.

Müslümanlarin karsîlikli haklarindan biri de her müslümanm kendi hesabina ne diliyorsa bütün mü'minler için de ayni seyi istemesi, kendi hesabina hoslanmadigi seyi mü'minler için de istememesi oldugunu belirtmistik.

«Nitekim Numen Ibni Besir der ki, «Ben Rasûlallah'i (S.A.S.) söyle buyururken isittim:

"Mü'minler karsilikli sevgi ve birbirlerini kayirma bakimindan bir ceset gibidirler. Azalarindan biri rahatsiz olunca bütün azalârin atesi yükselerek ve uykusuz kalarak rahatsiz azanin acisini paylasirlar."

Peygamber'imiz 'S.A.S.) buyuruyor ki:

"Mü'min, mü'mine karsi her parçasiyta birbirini ayakta tutan bir bina gibidir.» Müslümanin müslümana karsi hakiarindan biri de, hiç bir müslümani söz ve davranisla üzmemektir."

Nitekim Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Müslüman eli ve dili ile müslümanlara zarar vermeyendir."

Peygamber'imiz örnek davranis ve huylari tanitan uzun bir hadisinin bir yerinde söyle buyurur:

«— ...Eger elinden geüyorsa» insanlari kötülükten vazgeçirmeye çalis, bu hareket senin nefsin hesabina verdigin bir sadakadir...»

Yine Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Müslümanlarin en faziletlisi, eli ve dili ile müslümanlari incitmeyendir.»

Peygamber'imiz bir gün sahabilere:

« Müslüman kimdir, bilir misiniz» diye sorar. Sahâbiler «Allâh (C.C) ve Resulü bilir» diye cevap verirler. Peygamber'imiz «Müslüman, eli ve dili île müslümanlari incitmeyendir» buyurur. Sahâbiler «Peki, mü'min kimdir?» diye sorarlar.

Peygamber'imiz «Mü'minlerin kendisine mallari ve canlari konusunda güvendikleri kimsedir» diye buyurur. Sahâbiler «Peki, Muhacir kimdir?» diye sorarlar. Peygamber'imiz «Kötülükten kaçman ve sakinandir» diye buyurur.

Sahâbilerden biri «Yâ Rasûtallah , peki Islâm nedir?» diye sorar. Peygamber'imiz ona «Kalbini Allâh (C.C)'a teslim etmen, gerek elinle ve gerek dilinle

müslümanlari incitmemendir» diye cevap buyurur.

Mücâhid der ki: «Cehennemliklere öyle bir uyuz musallat edilir ki, her birinin vücûdunu kasimaktan derisi soyulup kemikleri meydana çikar. Bu arada «Ey falan oglu filân, bu kasinti canini acitiyor mu» diye bir ses duyulur. Adam «Evet» diye cevap verir. Gizli ses de ona «Bu eziyet, müslümanlara çektirmis oldugun acinin karsiligidir» diye cevap verir.

Peygamber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Adamin birini cennette gezinir gördüm, buna sebep yol üzerinde gelip geçenlere zahmet verdigi icin kestigi bir agaçti.»

Sahabilerden Ebû Hureyre bir gün Peygamberimize «Yâ Rasûlallah bana faydali bir sey ögret» der. Peygamberimiz de ona:

"Müslümanlarin gelip geçtigi yoldan engel ve takintilari kaldir» diye cevap verir."

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Müslümanlarin yolundan engel ve eziyet teskil eden seyleri atan kimseye Allâh (C.C) bir iyilik yazar. Allâh (C.C)'in hesabina iyilik yazdigi kimsenin ise cennete girmesi kesinlik kazanandir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor kt:

«— Din kardesine rahatsiz edici nazarla bakmak, müslümana helâl degildir.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Müslümanin müslümani yildirmasi, korkutmasi helâl degildir.»

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Allah (C.C) mü'minleri üzmekten hoslanmaz»

Rebi ibni Heysem der ki: «insanlar iki türlüdür: Mü'min ve sapik. Mü'min ise onu üzme. Sapiksa ona uyma.»

Müslümanin müslüman üzerindeki haklarindan biri de, müslümana karsi alcak gönüllü davranmak, ona karsi büyüklük taslamamaktir. Cunki «Allah (C.C) böbürlenenleri ve kendini begenmisleri sevmez.»

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Ulu Allah (C.C) bana bildirdi ki. «Birbirinize karsi alçak gönüllü olun ki, kimse size karsi üstünlük taslamasin. Buna ragmen biri üstünlük taslamaya kalkisirsa, karsisindaki bunu hos görsün.»

Nitekim Ulu Allah (C.C) Peygamber 'ine buyuruyor ki:

«— Bagislayici ol, iyiyi emret ve câhillerden yüz çevir.» (A´raf 199)

Ibni Ebi Evha der ki: «Peygamberimiz her müslümana karsi alçak gönüllü davranir, kimseyi kücümsemezdi. Dullarla yoksullarla yanyana yürüyüp onlarin dileklerini karsiiamayi küçüklük görmezdi.»

Müslumanin musluman üzerindeki haklarindan biri de. birbirlerinin sözlerine israrla kulak dikmemek ve birinden duydugunu öbürüne yetistirmemektir.

Peygamber'imiz {S.A.S) buyuruyor ki:

«— Kogucu cennete giremez.»

Haül Ibni Ahmed der ki: «Sana baskasinin koguculugunu yapan, baskasina da senin koguculugunu yapar. Baskasinin haberini sana tasiyan kimse senin sirrini da baskasina götürür.»

Müslümanm müslüman üzerindeki haklarindan biri de, ne kader kizarsa kizsin, tanidiklari ile üc günden çok küs kalmamasidir.

Ebu Eyyüb-ül Ensâri'ye göre. Peygamber'imiz buyuruyor ki:

«— Bir müslümanin diger bir müslüman kerdesi ile üç günden fazla küs kalmasi ve karsilasinca berikinin bu tarafa, ötekinin öbür tarafa dönmesi caiz degildir. Bu iki kisinin daha hayirlisi, iik önce selâm verenidir.»

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Ayagi kayan bir müslüman tutup kaldirani Allah (C.C) da Kiyamet günü kaldirir.»

Ikrime der ki, «Ulu Allâh (C.C) Hz. Yûsuf (A.S)'a «Kardeslerini bagisladigin için dünya ve âhirette sanini yüce kildim» buyurdu.

Hz. Ayse (R. Anha) buyurdu ki: "Allâh (C.C)'in Rasulü kendi için hiç bir zaman intikam almamistir. Meger ki Allâh (C.C)'in hürmeti çignenmis ola, o zaman Allâh (C.C) için intikam aldi."

Ibni Abbas buyurur ki; «Insan ugradigi bir haksizligi bagislarsa. Allâh (C.C) mutlak onun sanini yüceltir.»

Peygcmber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Hiç bir sadaka mali eksiltmez. Bagislamak, ancak sahibinin sanini yüceltir. Allâh (C.C) Için alçak gönüllü davranan kimseyi Allâh (C.C) yükseltir.»

72.Havaya Uymanın Kötülüğü ve Zühd

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Nefsinin arzularini ilân edinen kimseyi görmüyor musun? Allah onu bile bile saptirdi, kulagini ve kalbini mühürledi ve gözlerine perde indirdi. Allâh'dan baska artik kim hidâyet verebilir? Hâlâ düsünmeyecek misiniz?"

(Casiye Sûre-i Celilesi; 23.)

Ibni Abbas buyurdu ki. «Burada Allah (C.C)'in hidâyetine ve gercek delile

dayanmaksizin din edinen kâfir kasdedilmektedir. O nefsine uyar, Allah (C.C)'in Kitabi'na aldiris etmeksizin nefsinin çagrilarina boyun eger, iste bu yüzden nefsinin nevasina tapmis olur.»

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Onlarin hevalarina uyma.»

Ulu Allâh (C.C.) buyuruyor ki:

"Ya Dâvud! Seni yeryüzünde halife kildik, buna göre adalete uygun hükmet ve nefsin nevasina uyma ki, seni dogru yoldan sapittirir. Allâh yolundan ayrilanlara hesaplasma gününü unuttuklarindan dolayi, agir azab vardir."

(Sad - 26)

Bu yüzdendir ki. Peygamber'imiz nefse uymaktan Allah (C.C)'a siginarak söyle buyuruyor:

«— Allah (C.C)'im! Ben boyun egilen hevadan ve arzularina uyulan pintilikten sana siginirim.»

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Su üç sey mahvedicidir: Boyun egilen heva, arzularina uyulan pintilik ve insanin kendini begenmesi»

Çünki nefsî arzularin sebeb oldugu her günah insani cehenneme sürükler. Allah (C.C) cümlemizi oradan korusun! «Âmin yâ Muîn!»

Ariflerden biri buyurdu ki; «Karsina çikan her hangi bir mevzuda dogrunun hangi tarafta oldugunu kestiremezsen, hangi tarafin nefsinin arzusuna daha yakin geldigine bak ve ziddini yap.»

Bu mânâda Imam-i Safiî su siiri söylemistir.

«isin iki tercih arasinda dönüp durur.

Ve egri ile dogrunun neresi oldugunu kestiremezsen;

Nefsinin arzusuna karsi çik, çünki nefsin arzusu

insanlari kötü olana dogru sürükler.»

Ibni Abbas buyurur ki; «Iki görüsten hangisinin dogru oldugu hakkinda tereddüde düsersen, sana sevimli geleni birak ve nefsine agir geleni tercih et.»

Bu hükmün sebebi sudur: Basit olanin ulasilmasi kolay, yeri yakin zahmeti az, verimi kisa vadeli oldugu için, insan ona meyleder ve nefis onu siddetle arzular. Buna karsilik zor isin gerçeklesmesi çetin, ulasilmasi uzak ve verimi zaman alici oldugu için nefis ona karsi isteksiz davranir ve yorgunluguna katlanmaktan hoslanmaz.

Hz. Ömer buyurur ki; «Su nefisleri gemleyiniz, çünki o sizi kötü amaçlara götüren bir kilavuzdur. Süphesiz ki, bu hak agir ve aci, bâtil ise hafif ve hostur. Kötülüge yanasmamak, onu isleyip tevbe ile gidermekten daha kolaydir. Nice bakis sehvet

tohumu eker ve nice ani lezzet uzun süreli kedere yol açar.»

Lokman-i Hekim der ki, «Yavrum, en basta sana nefsinden sakinmayi ögütlerim. Çünki her nefsin arzusu ve havasi vardir. Bunlarin dediklerine uyacak olursan azmaya devam ederek daha da çogunu isterler. Çakmak tasinda ates nasil sakli durursa arzular da nefiste öylece saklidir, eger onu çakarsan ates parlar, kendi haline birakirsan gizli kalir.»

Sâirin biri der ki:

«Nefsin her çagrisina uyacak olursan.

O seni çirkin ve haram olan islere çagirir.»

Diger biri de söyle der:

«Eger sen nefsinin arzularina hiç karci çikmazsan, bu arzular

Seni her zaman mes'ûlliyyet yükleyen davranislara sürükler.»

Diger bir sâir de söyle der:

«Bilesin ki, sen hiç yükselemezsin ve göremezsin.

Dogruya giden yolu; nefsinin arzularina uydukça.»

Diger bir sâir de ayni husûsda söyle der:

«Yaptigin her davranisin övgü ile karsilanmasini istiyorsan.

Arzu ettigin Hâni rahmete ulasmak diliyorsan,

Günahsever nefsinin arzularina karsi çik,

çünki o Sevme arzusundan daha büyük bir düsman ve alçak bir duygudur.

Bunlarin her ikisi de gerçi tuzagina düsürücüdür,

fakat
Sevgi arzusu iffete saygili kaldigin müddetçe günahtan uzak kalir.

Nefsin arzulari karsisinda kör olmamaya dikkat et,

Eger aklin varsa onun körükledigi isteklere karsi çik.»

Diger bir sâir de söyle der:

«Aklin aydinlatmasi nefsin hevasma uymakla kararir.

Nefsin arzularina karsi çikanin akli ise daha parlaktir»

Fazl Ibni Abbas der ki: «Bazan zaman câhili yükseltir.

Bazen da nefsin arzulari keskin görüslü kimseyi zekâsina ragmen alçaltir.

Bazan halk, hata ettigi halde, kisiyi över.

Bazan da iyilik ugruna kinanir, oysa ki. yolu dogrudur.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ulu Allah (C.C) akli yaratinca ona beri gel» dedi, o da geldi. Sonra «geri git» dedi, o da gitti. Arkasindan «izzet ve celâlim hakki için seni en sevdiklerime verecegim» dedi.

Buna karsilik aptalligi yaratinca ona «Beri gel» dedi, o da geldi, «geri git» dedi, geriye gitti. Arkasindan «izzet ve celâlim hakki için seni en sevmediklerime verecegim» diye buyurdu.

Allah (C.C) su iki beyti söyleyenin hayrini versin:

«Her husûsda ne yapacagini aklina danisan kimsenin.

Görüsü dogrunun tam merkezine isabet eder

O, anlamistir ki, nefsin arzularina uyunca,

Insani istenmez akibetlere ve cezaya sürükler.»

Diger bir sâir de söyle der:

«Basarili olmak ve ülküne ulasmak istiyorsan;

Arzularin kölesi olan nefsine yüz verme.

Ona arzulari acisindan karsi dur.

Sapik ve azginlarla birlik olmaktan sakin.

Nefsinden ve onun çagirdigi davranislardan uzak dur.

Çünki O, durmadan kötü istek ve amaçlari emreder.

Ola ki, cehennemden kurtulursun, hic süphesiz orasi.

Barsaklari dograyici ve derileri kavurucudur.»

Hikmet ehlinin deyimi ile «Nefsi arzular seni kargasalik karanligina sürükleyen yaramaz bir binek hayvani, seni sikinti mintikalarina çeken zehirli bir otlaktir. O halde nefsin azgin arzulari sakin seni kötülük canavarlarinin sirtina bindirmesin ve egrilik mintakalarina sürüklemesin.»

Birine «evlensen iyi olur» derler, adam «nefsimi bosamak elimden gelse hemen bosardim» diye cevap verir. Arkasindan su beyti okur:

«Dünyadan ilisigini kes, cünki sen.

Dünyaya çirilçiplak olarak düstün.»

Dünya uyku. Âhîret uyaniklik, bunlarin arasi ise ölümdür. Biz de ham hayallerin tutkunuyuz. Heva gözü ile bakan saskin, hevaya uyarak hüküm veren zâlimdir. Bakisi uzatan hedefe varamaz, cünki bakan doymaz.

Ehli hikmetten biri, adamin birine su nasihatte bulunur, «Sana nefsi arzularina

karsi koymayi emrederim. Cünki nefsin arzulari kötülüklerin anahtari, iyiliklerin düsmanidir. Nefsinin her arzusu sana düsmandir, en tehlikelisi ise sana günahi takva gîbi gösteren nefis arzusudur. Içinde bu konuda dogabilecek olan çatismayi ancak gevseklige yer vermeyen bir azim, yalana acik kapi birakmayan bir dürüstlük, gecikmesiz bir devamlilik, ümitsizlige kapilmayan bir sabir, ibâdetsiz kalmayan bir niyet hâlledebilir.

Allah (C.C)'im! Aklimizi hevamiza galib kilarak bize zarar ve hüsran tattirma. Dünya ile oyalanip Âhireti unutmamiza firsat verme. Efendimiz ve önderimiz Hz. Muhammed'in (S.A.S.) hatiri için bizi seni zikredenlerden ve nimetlerine sükredenlerden eyle. Hamd, bize türlü nimetler veren Allah (C.C)´a olsun!

Peygamber'imiz (S.A.S.) çesitli hadislerde buyuruyor ki:

«— Dindeki en hayirli ameliniz takvadir»

"Amellerin en üstün derecelisi takvadir."

«— Takva sahibi ol ki, insanlarin en ibadetlisi olasin. Kanaatkar ol kî, insanlarin en sükredeni olasin.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Önüne çikan günahtan kendisini alakoyacak takvaya sahip olmayanin ameline, ulu Allah (C.C) hic önem vermez.»

ibrahim Ibni Edhem (R.A.) buyurur ki; «Zühd üç basamaklidir: Onun bir basamagi farzdir, o da haramlardan kaçinmaktir. Ikinci basamagi selâmet vesilesidir, o da süpheli davranislardan uzak durmaktir. Üçüncü: basamagi fazilet vesilesidir, o da bazi helâlleri gönüllü olarak feda etmektir.» Bu açiklama faydalidir.

Abdullah Ibni Mübarek buyurdu ki; «Zühdün asli, zühdü sakli tutmaktir. Zahid insanlardan kaçinca onun pesinden kos, insanlarin pesinden kosunca ondan uzak dur.»

Su beyitlerin sâiri ne güzel söyler:

«Ben gerçegi buldum, sakin asilsiz baska görüslere saplanma.

Takva su paranin yanindadir.

Eger onu elde ettikten sonra birakirsan.

Bilesin ki, senîn takvan müslümana yakisir bir takvadir.»

Zahid, dünyadan yüz görmeyince ondan el-etek çeken kimse degildir,

asil zâhid, her sey yolunda giderken yüzünü dünyadan çevirerek ondan uzak durmayi tercih ederdir.

Nitekim büyük sâir Ebu Temmam der ki:

«Dünya kendisiler sariya boyanarak yönelmisken zühd yoluna girmeyen kimse gerçek zâhid degildir.»

Ehli hikmetten biri der ki; «Niye dünyadan uzak durmuyoruz ki, onun ömrü sayili,

faydasi kit, arisi bulanik, güveni aldaticidir, getirse üzer, giderse süründürür.»

Sâirin biri der ki:

cDünya pesinde kosana yaziklar olsun, kalici degildir o!

Durmadan degismesi ile rüyayi andirir.

Onun ansi bulanik, sevinci karar.

Güveni aldatici, aydinligi karanliktir.

Dinçligi yaslilik, sagligi hastalik.

Lezzeti pismanlik, bulusu yokluktur.

Sahibi sikintidan basini alamaz,

Irem'de bulunanlara mâlik olsa bile

Ona bos ver, sakin parlakligina meyletme.

Çünki o kivriminda belâ saklayan nimettir.

Sen, tükenisi olmayan nimet yurdu ugruna amel isle,

ki orasi için ne ölüm korkusu ve ne de yaslanmak vardir.»

Yahya Ibni Muaz (Rahimehuliahu) der ki:

«Dünyaya bakisin ibret maksadi ile olsun onu terkedisin gönüllü orada verdigin emek mecburiyetten dolayi Âhiret pesinde kosman da sevkle olsun.»

73.Cennetin Vasıfları ve Cennetliklerin dereceleri

Bilesin ki, keder ve sikintilarini daha önceki bölümlerde ögrendigin su yurdun -ki bu yurd cehennemdir— karsiligi olarak baska bir yurd vardir. Simdi de o yurdun nimet ve hazlari üzerine düsün. Cünki bu yurdlarin birinden uzak kalan, hiç süphesiz, öbürüne yerlesir.

Cehennemin korkunç yönleri üzerinde uzun uzun düsünerek kalbinde korkuyu tercih et, cennetliklere adanan kalici nimetler hakkinda uzun uzun düsünerek de kalbinde umudu tercih et Nefsini korku kirbaci ile kamçilayip umut dizgini ile Sirat-i Müstakim'e sür. Böylelikle aci azabdan kurtularak ulu mülke nail olursun.

Simdi cennetlikleri düsün. Yüzlerinde mutluluk parildar, tipasi mühürlü bir kabdan cennet sulari içerler. Tasi ak inciden yapilmis çadirlarda kirmizi yakut sedirlerde otururlar, yer yaygilari yesil ipeklidendir, bal ve sarap akan irmaklarin kenarlarina dizilmis koltuklara kurulurlar, bu irmak kenarlari huriler ve hizmetçilerle dolup tasmis.

Bunlar sanki yakut ve mercandir, daha önce onlara ne insan, ne cin el deginmemistir. Cennet makamlarinda dolasirlar, içlerinden biri yürüyüsünde kiritirsa eteklerini yetmis bin Gilman tasir, giydikleri ak ipek elbiseleri gözleri kamastirir, baslarinda ince ve mercan taçlar vardir, alimli, agirbasli ve hos kokuludurlar. Ihtiyarlamalari, yipranmalari söz konusu degildir.

Cennet bahçelerinin ortalarinda kurulmus yakut kösklerin içindeki çadirlarda kalirlar, iri gözleri efendilerinden baskasina kaymaz.

Cennetliklere ve hurilere testiler, ibrikler ve köselerle içenlerin tadina duyamayacaklari ak renkli su ikram edilir, hizmetlerini göz degmemis inciler gibi hizmetçiler ve gençler yapar. Islediklerinin mükâfati olarak emin bir barinaga kavusmuslardir, bahçeler ve pinarlar içinde yesillikler ve akar sular arasindadirlar.

Her seye kudretli bir melikin katinda sadakat koltugundadirlar, orada kerem sahibi melikin yüzüne bakarlar. Nimetlerin parlakligi yüzlerine vurmustur. Darlik ve sikinti nedir bilmezler, tersine Rabb'lerinin çesit çesit hediyelerine mazhar olurlar.

Onlar canlarinin istedigi ile ebediyyen basbasadirlar, orada ne korkarlar ve ne de üzülürler, ölüm endisesinden uzaktirlar.

Onlar orada her türlü nimetleri tadarlar, oranin yemeklerini yerler, sütlü, balli, içkili ve an sulu akar sularindan içerler. Oranin zemini gümüs, çakili mercan, topragi has misk, bitkisi zaferan. Kâfur kumullarinda bitmis gülsuyu tasiyan bulutlardan yagmur alirlar. Bu su kendilerine çesit çesit kablar ile sunulur. Kablar inci, yakut ve mercan süslemeli, havalanmamis içki ile karisik tatli su ile dolu, madeninin sadeliginden dolayi üzerine düsen isigi yansitarak içindeki içkiyi bütün allik ve inceligi ile gösteren, insan elinden benzeri çikmamis, isleme ve süslemesini insanin basaramayacagi kablardir.
Bu kablara cennetliklere yüz parlakligi, günes isigini hatirlatan hizmetçilerin elinden sunulur. Fakat nerede onlarin tatli görünüsü, yanak güzelligi ve çene alimliligi ve nerede günes isigi!

Bu sifatta bir âleme inanan, oraya girenlerin ölümsüzlüge kavustuguna hiçbir felâketle yüzyüze gelmeyecegine ve olaylarin degistiriciligine maruz olmadigina dair kesin kanaat besleyen bir kimseye sasilir. Allah (C.C)'in yikimina izin vermis oldugu bu dünyaya nasil isinir ve onun sundugu yasayisla tatmin olur. Allah (C.C)'a yemin ederim ki. Âhirette ölüm, açlik, susuzluk ve diger gelismelerin yoklugu yaninda vücûd sagliligindan baska bir sey olmasa sirf bu yüzden ona göre dünyadan sogumak ve dünyayi oraya tercih etmemek lâyik olur. Kaldi ki, cennette ne sikinti ve ne de keder söz konusudur.

Nasil söz konusu olabilir ki, cennetlikler emniyet içinde birer meliktirler. Sevincin her türlüsünü tadarlar, orada her istedikleri kendilerine verilir, her gün Ars'in çevresine varirlar ve kerim olan Allah (C.C)'in yüzünü görürler. Allah (C.C)'in yüzünü görmekle diger cennet nimetlerine bakarak elde edemedikleri ulu bir nimete nail olurlar ve gözlerini baska terafa çevirmezler. Onlar devamli sekilde bu nimetler arasinda dolasirlar ve yok olacaklar diye korkmazlar.

Ebû Hureyre'nin rivayet ettigine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cennette söyle bir ses gelir: Ey cennetlikler! Sizlere öyle bir sihhat veriyorum ki, ondan sonra ebediyen hasta olmayacaksiniz. Ölümsüz bir hayat bulacaksiniz. Ardinda yaslilik olmayan bir gençlige ereceksiniz. Arkasindan yeis gelmeyecek bir mutluluga ulasacaksiniz.»

Ulu Allah (C.C)'in su âyeti, bu gerçegi ifâde eden

«— Cennetliklere «islediginiz iyi ameller sayesinde nail oldugunuz cennet iste budur» diye seslenilir»

(A´raf - 43)

Cennetin nasil oldugunu ögrenmek istiyorsan, Kur'ân'i Kerim´i oku, cünki Allah (C.C)'in açiklamasinin ötesinde açiklama yoktur. Meselâ «Rabb'imin huzuruna dikilmekten korkan için iki cennet vardir» âyetinden itibaren «Rahman» sûresini, «Vakia» sûresi ile diger ilgili sûreleri oku. Eger cennetin nasil oldugu hakkinda Peygamber'imizin verdigi tafsilâtli bilgileri ögrenmek istiyorsan, ona hatlarin bilgisini edindikten sonra simdi de iç yönünü tanimaya yöneterek, önce cennetlerin sayisindan basla.

Peygamber'imiz «Rabb'inin huzuruna dikilmekten korkana iki cennet vardir.» mealindeki âyet hakkinda buyuruyor ki:

"Iki cennetin bütün kab ve esyasi gümüsten, diger bir iki cennetin butun esyasi altindandir. "Adn" cennetinde cennetlikler Rabb'lerini görürken onlar ile ALlâh (C.C) arasinda sadece «Kibriya Perdesi» bulunur."

"Sonra cennetin kapilarina bak, bunlar ibadetlerin asillarina göredir. Nitekim cehennemin kapilari da günahlarin asillarina göredir."

Ebû Hureyre'nin rivayet ettigine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor:

«— Kim malindan iki birimlik bir sadaka verirse, cennetin bütün kapilarindan içeri girmeye çagrilir.

Cennetin sekiz kapisi vardir. Namaz ehli olanlar namaz kipisindan içeri girmeye çagrilir. Oruç ehli olanlar oruç kapisindan içeri girmeye çagrilir. Sadaka ehli olanlar sadaka kapisindan içeri girmeye çagrilirlar. Cihâd ehli olanlar cihad kapisindan içeri girmeye çagrilir.»

Bu arada Ebû Bekir :

«— Vallahi bir kimsenin bu kapilardan birinden çagrilma zarureti yoktur. Acaba bir kimse hepsinden ayni anda içeri girmeye çaginlirsa olur mu?» diye sorar.

Peygamber'imiz ona «Evet, böyleleri de vardir. Senin de onlardan olmani dilerim» diye cevap verir.

Âsim Ibni Zamüre der ki; «Hz. Ali bir gün cehennemden bahsetti, bu konuda simdi hepsi hatirimda kalmayan çok önemli açiklamalarda bulundu, arkasindan sözü Cennete getirerek dedi ki:

«— Rabb'lerinden korkanlar bölük bölük Cennete sevkedilirler. Onun kapilarindan birine varinca, kapinin yanibasinda köklerinin arasindan iki ayri pinar kaynayan

bir agaç görürler. Aldiklari emir uyarinca pinarlardan birine sokulurlar, suyundan içince karinlanndaki pislikler kaybolur. Arkasindan öbür pinara sokularak içinde yikaninca yüzlerine Cennet tazeligi gelir, artik sac renkleri ebediyen degismez, baslari yagla yikanmis gibi hep parlak kalir. Sonra Cennete girerler, içeri girerken Cennet koruculari onlara «Selâm size. ne mutlu size. oraya ebedî kalmak üzere giriniz derler.

Arkasindan Cennet çocuklari etraflarini sarar, dünyada sevilen birinin ansizin çikip gelisi karsisinda çocuklar onun etrafini nasil çevirirse öyle çevirirler, ona «Müjdeler olsun! Allah (C.C) sana su su nimet ve dereceleri bagisladi» derler, içlerinden biri o kimsenin Cennet hurilerinden olan eslerinden birine kosarak dünyadaki adi ile «Falan kisi geldi» diye haber verir. Huri «Sen kendin onu gördün mü» diye sorar. Çocuk «tabiî gözümle gördüm, pesimden geliyor» der.

Bu haber üzerine Huri sevincinden âdeta kus gibi uçarak kapinin esigine varir. Adam makamina varinca yapisina göz atar, yuvarlak inci pareleri üzerinde birer kirmizi, yesil ve sari köskün yükseldigini görür. Sonra basini kaldirarak çatisina bakar, simsek gibi göz kamastirici oldugunu görür, öyle ki. Ulu Allah (C.C) ona güc vermese gözleri karsisindaki manzaraya bakarken kör olurdu. Basini indirince görür ki esleri, kullanmaya hazir kablar, sira sira dizilmis yastiklar, yere yayilmis saçakli halilar, yüksek sedirler hazir duruyor. Sonra sirtini bir yere dayayip «bizi bu nimetlere yönelten Allah (C.C)'a hamd olsun, eger kilavuzumuz o olmasaydi, biz bu duruma kendiligimizden ulasamazdik» diye hamdeder.

Bü arada kulagina gizli bir ses söyle seslenir: «— Yasayin, size ebediyyen ölüm yoktur. Orada yerlesin, hic göçmeyeceksiniz. Sihhate kavusunuz, artik size hastalik gelmeyecektir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kiyamet Günü Cennet kapisina varir, kapinin açilmasini isterim. Hazin (cennet kapicisi} «kim o» der. «Muhammed» diye cevap veririm. Bunun üzerine bana «Senden önce hiç kimseyi içeri almamam emredildi» der.

Simdi de Cennetin odalari ile bu odalar orasindaki yükseklik farklarini düsün. Cünkî en büyük dereceler ile en yüce faziletler âhirettedir. Insanlar arasinda bariz ibadet farkliliklari ve iyi huy dereceleri kesin bir sekilde var oldugu gibi kavusacaklari mükâfatlar arasinda da açik farkliliklar olacaktir.

Eger en yüksesk derecelere ulasmak istiyorsan, Allah (C.C)'a ibadet hususunda seni hiç kimsenin geçmemesine çalis, zaten Ulu Allâh (C.C) bu konuda yarismayi emretmistir. Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Rabb'inizden bir magfirete ve genisligi yer ile gök arasi kadar olan Cennete kavusmak için yarisin."

(Hadid - 21).

Ulu Allâh (C.C.) buyuruyor ki:

«O'nun mührü misktir. Yariscilar bunun için yarissin.»

(Mutaffifin - 26)

Sasirticidir ki, yakinlarindan veya komsularindan biri senden daha çok para sahibi olsa veyahut evi seninkinden daha yüksek olsa, sana agir gelir, canin sikilir, duydugun hased yüzünden keyfin bozulur.
Oysa ki, senin hesabina en güzel sey, dünyadaki bütün alimli seylerin denk olmayacagi bagislar acisindan senden ilerde olanlann bulunmasina ragmen Cennete yerlesmektir.

Ebu Said-ül Hudrî'nin rivayet ettigine göre. Peygamberimiz buyuruyor:

«— Cennetlikler, üst katlarindakileri, aralarindaki derece farkliligi yüzünden, sizin dogudan batiya kadar ufukta degilmis gördügünüz yildizlar gibi görürler.»

Sahabiler: «Yâ Rasûlellah! Bunlar baska hiç kimsenin ulasmayacagi peygamberlerin dereceleri midir?» diye sordular.

Peygamber'imiz «Hayir, nefsimi kudret elinde tutan Allah (C.C)'a yemin ederek söylüyorum ki, Allah (C.C)'a inanan ve Peygamberlerine uyan kimseler de bunlara nail olacaklardir.»

Yüksek derece sahiplerini asagidan bakanlar, sizin gök ufuklarindan birinde dogmus gördügünüz bir yildiza baktiginiz gibi görürler. Hiç süphesiz, Ebû Bekr ve Ömer o zümredendir ve o yüce nimete kavusacaklardir» buyurdu.»

Sahâbilerden Câbir der ki: «Peygamber'imiz bize buyurdu ki:

«Size Cennet kösklerini anlatayim mi?» Ben de O'na «Tabii, ya Rasûlallah anamiz babamiz sana feda olsun» diye cevap verdim. Bunun üzerine söyle buyurdu: «Cennette som cevherden köskler vardir, dislari iclerinden ve içleri disardan görülebilir. Orada hiç bir gözün görmedigi, hiç bir kulagin isitmedigi ve hiç kimsenin hayatinden geçmemis nimetler, tadlar ve sevinçler vardir.»

Bunun üzerine ben «Bu köskler kimler içindir?» diye sordum. Bana söyle cevap verdi. «Bu köskler selâmi yayan, yemek yediren, devamli oruç tutan ve herkes uyurken namaz kilanlar içindir» dedi.

Hep birlikte O'na «Bunlari kim yapabilir?» dedik. Peygamber'imiz «Ümmetim bunlari basarabilir. Simdi size anlatacagim. Kim müslüman kardesi ile karsilasinca ona selâm verirse selâmi yayginlastirmis olur. Çoluk - çocugunu doyurasiya yediren «Yemek yedirmisler» zümresine girer. Ramazan ile birlikte her aydan üç gün oruç tutan devamli oruç tutmus gibi olur. Yatsi ve sabah namazlarini cemaatle kilanlar, herkes (yani yahudiler, hiristiyanlar ve atesperestler) uykuda iken namaz kilmis olurlar.» buyurdu.

Peygamber'imiz:

«O, sizin günahlarinizi bagislayarak artlarindan irmaklar akan cennetlere ve «Adn» cennetindekî güzel kösklere yerlestirir» (Saff - 12) mealindeki âyet hakkinda sorulan bir soruyu söyle cevaplandirdi:

«— Inciden kösklerdir, her köskte kirmizi yakuttan yetmis daire vardir. Her dairenin yesil zümrütten yetmis odasi vardir. Her odada yetmis sedir, her sedirde her renkten yetmis dösek, her dösekte iri gözlü hurilerden bir es bulunur. Her odada yetmis sofra, her sofrada yetmis türlü yemek vardir ve her odada yetmis

hizmetçi bulunur. Her sabah mü'mine bunlar yeniden tazeleyerek verilir.»

74.Sabır - Rızâ ve Kanâat

Rizânin fazileti hakkindaki Kur'ân-i Kerim âyetleri sunlardir:

Ulu Allâh buyuruyor ki:

«— Allah onlardan. Onlar da Allâh'dan razi olmustur»

(Beyyine - 8)

«— Iyiligin karsiligi »iyilikten baska bir sey olabilir mi?»

(Rahman - 60)

Iyiligin sonu Allâh'in kulundan razi olmasidir, bu da kulun Allah (C.C)'dan razi olmasinin mükâfatidir.

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Allah, erkek kadin, mü'minlere; içinde ebedî kalmak özere, altindan irmaklar akan cennetler ve Adn cennetinde güzel meskenler vadetti. Allah'in Rizâsi ise hepsinden büyüktür."

(Tevbe - 72)

Görülüyor ki, Ulu Allâh (C.C), rizasini Adn cennetlerinden üstün tutmustur. Nitekim kendi zikrini namazdan üstün tutmus.

«— Hiç süphesiz, namaz çirkinlikten egriliklerden alaikor, Allah'i zikretmek ise en büyüktür. Allah bütün islediklerinizi bilir» (Ankebut - 45) buyurmustur.

«— Namazda adi anilan (Ulu Allah (c.C)'i) müsahede etmek namazdan daha üstün oldugu gibi cennetlerin Rabb'inin rizâsi, cennetten üstündür, daha dogrusu O, cennetliklerin son arzusudur.

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Ulu Allah mü'minlere tecelli ederek «Benden ne isterseniz dileyin» diyecek, mü'minler de «Senin rizâni» diyecekler."

Mü'minlerin Ulu Allah (C.C)'i müsahede ettikten sonra, O'nun Rizâsini dilemeleri, Allah'in rizasi en üstün gaye oldugu içindir.

Kulun Allâh (C.C)'dan hosnutlugu konusunu daha sonra ele alacagiz. Allâh (C.C)'in kuldan razi olmasi ise, diger bir mânâdadir ki. Allâh (C.C)'in kulu sevmesi konusunda söylediklerimize yakindir. Bunun iç yüzünü açiklamak caiz degildir. Çünki kullarin idrâki O'nu kavrayamaz. Bunun hakkindan gelebilenler kendi idrakleri ile yetinsinler.

Sözün kisasi, Allâh (C.C)'i müsahede etmekten üstün bir derece yoktur.

Mü'minlerin Allâh (C.C)'in rizâsini dilemeleri, O'nun cemâlini devam üzere müsahedeye sebep oldugu içindir. Onlar Allâh (C.C)'i müsahede etme nimetine erince O'nu ana ülkü ve en uzak arzu olarak degerlendirmisler ve ne diledikleri sorulunca sadece bu durumunun devamini dilemislerdir. Allâh (C.C)'in rizâsinin perdelerin kalkisina sebep teskil edecegini bilmislerdir.

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Orada onlar (cennetlikler) ne dilerse vardir. Bizim katimizda daha fazlasi da vardir."

(Kaf - 35)

Bir tefsir âlimine göre «daha fazla» faslindan, cennetliklere Allah (C.C.) tarafindan üc bagis gelir. Birincisi, cennetlerde benzeri bulunmayan bir ilâhi armagandir. Nitekim Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Onlar icin isledikleri iyiliklerin mükâfati olarak ne göz kamastirici bagislar saklandigini kimse bilemez.»

(37).

Ikincisi, onlara Allah (C.C.) katindan verilen selâmdir. Bu, hediyeden daha üstün bir mükâfatdir. Nitekim Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— O esirgeyici Allâh'dan sözlü bir selâmdir.»

(Yasin - 58}

Üçüncüsü de. Ulu Allah (C.C): «Ben sizden hosnutum» diye buyurur. Bu hediyeden ve selâmdan daha üstün bir bagistir. Nitekim Ulu Allah (C.C.) buyurur:

"Allah'in Rizâsi ise en büyüktür. "

(39)

Yâni, Allah (C.C)'in hosnutlugu içinde yüzdükleri nimetlerden daha üstün bir bagistir. Bu Allah (C.C)'in Rizâsinin fazileti ve kulun rizâsinin da mahsûlüdür.

Rizânin faziletine delil teskil eden hadislere gelince. Peygamber'imiz (S.A.V) bir gün sahâbilerden bir cemâate;

«Siz kimsiniz?» diye sorar, onlar da «Mü'minleriz» diye cevap verir. Peygamber'imiz onlara «Imâninizin alâmeti nedir?» diye sorar. Onlar da «Belaya karsi sabreder, bolluga sükreder ve kazanin tecellisine razi oluruz.» diye cevap verirler. Bunun üzerine Peygomber'imiz onlara «Kabe'nin Rabb'i adina yemin ederek söylüyorum ki, sizler mü'minsiniz» diye karsilik verir.

Baska bir haberde Peygamberimiz (S.A.S.) söyle buyurmustur:

«— Hikmet ehli âlimler, derin görüsleri sayesinde peygamberlige yakindirlar.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Islâm hidâyetine eren ve rizki geçimine yetecek kadar olup da durumu hosnutlukla karsilayanlara ne mutlu!»

"Allâh'in verdigi az rizka razi olanlarin, Allâh da az ameline razi olur."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allâh bir kulu sevince ona belâ verir, sabrederse onu sever, hosnutlukla karsilarsa onu mümtaz kilar.»

Peygamber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kiyamet Günü olunca. Allah ümmetimden bazilarini kanatlandirir da onlar da kabirlerinden cennetlere uçarlar. Orada kosusurlar ve diledikleri nimetlere konarlar.

Melekler onlara: «Hesaplasma gördünüz mü?» diye sorarlar. Onlar da: «Hiç bir hesap görmedik» «derler. Melekler onlara: «Sirati astiniz mi» diye sorarlar. Onlar da: "Biz sirati görmedik" derler. Melekler onlara: «Cehennemi gördünüz mü?» diye sorarlar. Onlar: «Hic bir sey görmedik» diye cevap verirler. Bunun üzerine melekler onlara: «Siz kimin ümmetindensiniz diye sorarlar, onlar: «Muhammed ümmetindeniz» derler. Bunun üzerine melekler: «Allah'in hosnutlugu üzerinize olsun, dünyada ne amel islediginizi bize söyleyiniz» derler. Onlar da: «Iki özelligimiz vardi, onlar sayesinde Allah'in fazileti ile bu dereceye ulastik» diye cevap verirler.

Melekler: «O iki özellik nelerdir?» diye sorarlar. Onlar da: «Yalniz basimiza kalinca Allah'in emrine karsi gelmekten haya ederdik ve Allah'in payimiza ayirdigi rizka az da olsa razi olurduk» diye cevap verirler. Bunun üzerine melekler onlara: «Bu derece size lâyiktir.» diye cevap verirler.

Peygamber'imiz" (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Ey fakirler! Allâh'a kalbden râzi olunuz ki, fakirliginizin sevabina kavusasiniz, yoksa sevaba eremezsiniz."

Bildirildigine göre Israiiogullari Hz. Musa'ya (A.S.) derler ki: «Rabb´inden dile de bize yapinca rizâsini kazanacagimiz bir amel bildirsin» Hz. Musa (A.S) «Allah'im! Dediklerini duydun» diye Allâh'a yalvarir. Ulu Allah Hz. Musa'ya buyurur ki: «Yâ Musa! Söyle onlara benden razi olsunlar ki, ben de onlardan razi olayim.»

Sabra gelince. Ulu Allâh (C.C) Kur'ân-i Kerim'in doksan küsur yerinde onu zikretmis ve bütün iyi amellerden daha çok derece ve mükâfati ona izafe etmis, bütün bunlari onun neticesi diye ilân etmis, sabirlilara diger bütün iyi amel sahiplerinden daha cok müjdeler vermis ve karsilastiklari musibetlere sabredenlere Allah'dan bagis ve rahmet vardir, onlar dogru yola eristirilenlerin tâ kendileridir» (Bakara - 157) buyurmustur.

Görülüyor ki âyette hidayet, rahmet ve selâmet sabredenler için bir araya getirilirler. Sabir hakkindaki âyetlerin hepsini zikretmek mümkün degildir.

Bu mevzudaki hadislere gelince Peygcmber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Size en az verilen meziyetler «yakin» ve israrli sabirdir. Bu iki meziyetten yeteri kadar pay alanlarin gece namazinda ve gündüz orucunda görülen eksikliklerine göz yumulur.

Karsilastiginiz sikintilara sabirla katlanmaniz benim nezdimde içinizden birinizin hepiniz kadar amel islemesinden daha sevimlidir. Fakat benden sonra dünya yönünden bahtinizin açilmasindan ve biribirinize düsmenizden ve netice olarak göktekilerin (meleklerin) size yüz çevirmesinden korkuyorum.

Kim sabreder ve her yerde Allah'i görüyormus gibi davranirsa eksiksiz mükâfata nail olur» (sözünün burasinda su âyeti okudu:)

«— Sizin yaninizdaki tükenir, oysa Allah katindaki kalicidir. Hiç süphesiz biz, sabredenlerin mükafatini, yaptiklarinin daha iyisi ile verecegiz»

(Nahl Sûre-i Celilesi; 96).

Sahibilerden Cabir'in bildirdigine göre. Peygamberimize (îmânin ne oldugu) sorulunca Peygamber'imiz «îmân sabir ve cömertliktir» diye cevap buyurdu.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sabir cennet hazinelerinden biridir.»

Bir keresinde O'na «imân nedir» diye sorulunca» «sabirdir» diye cevap buyurmustur.

Bu cevap, Peygamber'imizin «Hacc, Arafat'a çikmaktir» buyurmasina benzer. Mânâsi. «Haccin belli-basli rüknü Arafat'a çikmaktir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"En faziletli amel, nefse zor gelen ameldir"

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sabir cennet hazinelerinden biridir.»

Söylendiginegöre, Ulu Allâh (C.C) Hz. Davud'a (A.S) söyle vahyetti;

«Benim ahlakimi benimse. Benim huylarimdan biri de sabirli olmaktir.»

Ibni Abbas'in rivayet ettigine göre. bir gün Peygamber'imiz ensann yanina girerek

«Siz, mü'min misiniz?» diye sorar. Ensar susar. Hz. Ömer :«Evet, yâ Rasûlallah» diye cevap verir. Peygamber'imiz : «Imâninizin alâmeti nedir?» diye sorar. Ensâr; «Bolluga karsi Allah'a sükrederiz, belâya katlanir ve ilâhî hükme rizâ gösteririz.» diye cevap verirler. Bunun üzerine Peygamber'imiz : «Kabe'nin Rabb'i adina yemin ederek söylüyorum ki, sizler mü'minlersiniz» buyurur.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor kî:

«— Hosa gitmeyen seye katlanmakta bir çok fayda vardir.»

Hz. Isa (A.S.) der ki;

«Siz hosunuza gitmeyen seylere katlanmadskça sevdiginiz seylere ulasamazsiniz.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sabir bir insan sekline girse, mutlaka kerem sahibi bîri olurdu, Allah sabirlilari sever.»

Bu mevzuda sayisiz hadis-i serif vardir. Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor:

«— Kanaatkar aziz olur, muhtaris ise düskün olur.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.):

«— Kanâat tükenmez bir hazinedir» buyurmustur.

Kanâat bahsine, daha önce bir kaç kere de temas etmistik.

75.Tevekkülün Fazileti

Bu bahisdeki âyetlerden biri söyledir:

«— Hic süphesiz, Allâh Tevekkül edenleri sever»

(Al-i imrân Süre-i Celilesi; 159).

Sahibi Allah (C.C), sevgisi ile sereflenmis, mensubu Allah (C.C)'in destegi ile müjdelenmis olon rütbe ne yüce bir rütbedir. Yetkili koruyucusu, destekleyicisi, seveni ve gözeticisi Allâh (C.C) olan kimse, hic süphesiz, büyük bir kurtulusa ermistir. Cünki sevilen azaba çarptirilmaz, sürülmez, kovulmaz.

Bu mevzûdaki hadislere gelince, Ibni Mes'ûd'un rivayet ettigine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bütün ümmetleri Hac mevsiminde bir arada gördüm. Bu arada kendi ümmetimin daglari-ovalari doldurdugunu gördüm, çok olmalari ve görünüsleri hosuma gitti, bana «Hosnûd oldun mu?» diye soruldu, «Evet» dedim. Bunlar ile birlikte yetmis bin kisi daha hesaplasmaksizin cennete girecek denildi.»

Sahabiler, «Onlar kimdir, yâ Rasûallah» diye sordular. Peygamber'imiz «Bosubosuna böbürlenmeyenler, falitliktan uzak duranlar, hirsizlik etmeyenler ve Rabb'lerine güvenenlerdir» diye cevap buyurdu.

Bu sirada Sahâbilerden ükkâse ayaga kalkarak: «Ya Rasûlallâh! Allah'a duâ et de beni onlardan etsin!» dedi. Peygamber'imiz : «Allâh'im, o'nu onlardan eyle!» diye duâ buyurdu. Arkasindan bir baska sahâbi, kalkarak: «Ya Rasûlallâh! Allah´a duâ et de beni de onlardan etsin» dedi. Peygamber'imiz de Allah'im onu da onlardan eyle diye duâ etti. Arkasindan bir baska Sahâbi kalkarak Ya Rasûlallâh!, Allah'a yalvar da beni de onlardan eylesin» dedi. Peygamber'imiz bu husûsda «Ükkase seni geçti» dedi.

(Rasûlallah (S.A.S.) söyle buyurdu:

«Eger siz Allah'a gercek manada tevekkül edebilsenîz, sabahleyin yuvasindan aç çiktigi halde aksam karni tok dönen kusa rizik verdigi gibi sizin de rizkinizi verirdi.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim sirf Allah'a güvenirse. Allah ona her türlü destegi yetistirir ve ummadigi yerden rizkini saglar. Kim sirf dünyaya yönelirse Aliâh onu dünyaya havale eder.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Insanlarin en zengini olmak isteyen kimse Allah'in Katindakine elinkinden daha çok güvensin.»

Rivayet edildigine göre. Peygamber'imiz geçim darligina düsünce ev halkina «Haydi namaza kalkin, Yüce Rabb'im bana böyle emretti» buyurur ve su âyeti okurdu.

«Ev halkma namazi emret ve kendin de ona sebatla devam et.»

(Tâhâ Sûre-i Celilesi: 132)

Peygamber'imiz (S.AS.) buyuruyor ki:

«— Asilsiz kuvvetlerden yardim dileyen ve kendine güvenen Allah'a tevekkül etmez» (etmis sayilmaz.)

Bildirildigine göre. Hz. Ibrahim (A.S.) mancinik ile cehenneme atildigi zaman, yanina Cebrail (A.S) gelerek: «Bîr sey istiyor musun» diye sorar. Hz. Ibrahim (A.S.) de atese atildigi zarian söyledigi: «Allâh bana yeter, O ne güzel vekildir» sözüne bagli kalarak Cebrail'e (A.S.) «Senden hiç bir dilegim yok» diye cevap verir. Nitekim ulu Allah (C.C) O'nun hakkinda «Sözüne bagli kalan Ibrahim» buyurdu. (Necm Sûre-i Celilesi; 37)

Ulu Allah. Hz. Davud'a (A.S.) söyle vahyetti. «Yâ Dâvûd! Yarattiklarima degil de bana güvenen kula, bütün yer ve gök hiyle ile karsisina dikilse bile, çikis yolu gösteririm.»

Said Ibni Cübeyr buyurur ki; «Bir gün elimi akrep soktu, annem (seni muskaciya götürüp tedavi ettirecegim) diye yemin etti, ben de muskaciya varinca sokulmayan elimi uzattim.»

ibrahim Ibni Havvas «Ölümsüz diri olan Allah'a güven» mealindeki âyeti okuyarak «Bu âyeti gördükten sonra insanin Allâh´dan baskasina güvenmemesi gerekir» dedi.

Âlimlerden birine rüyasinda bir ses sunlari duyurur; «Ulu Allah'a güvenen geçimini saglamis olur.»

Âlimlerden biri der ki; «Payina ayrilan rizk, seni üzerine farz kilinan ibâdetten alakoymasin. O zaman Âhiretinî mahvedersin ve dünyada da payina yazilandan daha fazlasini elde edemezsin.»

Yahya Ibni Muaz buyurdu ki; «Insanin pesinden kosmaksizin rizkina kavusmasi, rizkin, insani aramakla emredildigini gösterir.»

Ibrahim Ibni Edhem buyurdu ki; «Kesislerden birine, yiyecegin, içecegin nereden geliyor» diye sordum. Bana su cevabi verdi. «Bunu ben bilmiyorum sen bana nereden yiyecek ve içecek gönderdigini Rabbime sor.»

Herem Ibni Hayyan. Üveys-ül Karanî'ye «Nerede oturmami» istersin» diye sorar, o da Sam'i tavsiye eder. Herem. «Oranin geçinme sartlari nasil» diye sorar. Hz. Üveys: «Yaziklar olsun su süpheci kalblere! Onlara nasihat fayda vermiyor» der.

Ariflerden biri der ki; «Vekil olarak sirf Allah'a dayandigim zaman her iyilige yol bulurum.»

Allâh (C.C)'dan dileriz ki, bize güzel edeb nasib eylesin. «Âmin, yâ Muin.»

76.Mescidin Fazileti

Ulu Allah (C.C) buyuruyor ki:

«— Allah'in mescidlerini ancak Allah'a ve Âhiret Gününe inanan, namazi dosdogru kilan, zekâti veren ve Allâh'dan baska hiç kimseden korkmayanlar imâr eder. Iste dogru olmalari umulanlar, bunlardir.»
(Tevbe Sûre-i Celilesi; 18.).

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

" Kim isterse bir bagirtlak kusu yuvasi kadar olsun. bir mescid yaparsa, Allah ona cennette bir kösk kurar."

«— Câmiden hoslananlardan Allâh da hoslanir.»

"Camiye ganiniz oturmadan önce iki rek'at namaz kilsin."

«— Mescide komsu olan, namazini mutlaka mescidde kilmalidir.»

«— Içinizden biriniz namaz kildigi yerde kaldigi müddetçe konusmadikça veya camiden çikmadikça, melekler (Allah'im, ona rahmet et, Allah'im onun günahlarini bagisla) diyerek onun için dua ederler.»

«— Âhir zamanda ümmetimden öyle kimseler gelecektir ki, camilere gelip halka halka oturacaklar. Konusma konulari dünya ve dünya sevgisidir. Sakin onlarla birlikte oturmayiniz. Allah onlarin hic bir dilegini kabul etmez.»

"— Ulu Allâh (C.C) kitablarindan birinde söyle buyuruyor:

«Benim yeryüzündeki evlerim camilerdir. O evlerdeki ziyaretçilerim onlari tâmir edib senledirenlerdir. Evinde temizlenip beni evimde ziyaret edenlere ne mutlu! Ziyaret edilenin ziyaretçisine ikramda bulunmak görevidir."

«— Birinin camilere devam ettigini gördügünüz zaman onun mü'min olduguna sahitlik ediniz.»

Said Ibni Müseyyeb buyurur ki: «Camide oturan kimse Rabbi ile basbasa oturuyor demektir. Onun hayadan baska bir söz söylememesi gerekir.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Camide konusmak, hayvanlarin otu yedigi gibi sevabi mahveder."

Nohaî (R.A.) der ki: «Ilk müslümcnlar. karanlik gecelerde camiye yürüyerek gitmenin cenneti gerekli kildigini belirtirlerdi.»

Enes Ibni Mâlik der ki; «Kim camiye bir kandil yakarsa Ars'i tasiyanlar ile birlikte bütün melekler kandilin isigi yanar kaldikça onun günahlarinin afvedilmesi için duâ ederler.»

Hz. Ali buyurur ki; «Insan öldügü zaman yeryüzündeki namaz yeri ile gökte amellerinin yükseldigi yer onun için aglar.» Arkasindan:

"Ne gök ve ne de yer onlara {Firavun ile yardakçilarina) aglamadi. Ve Onlara mühlet de verilmedi" mealindeki âyeti okudu (Duhan - 29).

ibni Abbas buyurur ki; «Mü'minin ölümüne, yer yüzü kirk sabah aglar.»

Ata-ul Horasani buyurdu ki;

«Yeryüzünün her yüzü kirk sabah aglar.»

Ata-ul Horasani buyurdu ki;

«Yeryüzünün her hangi bîr mevkiinde bir kere secdeye varan bir kul için, secde yeri Kiyamet Günü sahidlik eder ve öldügü gün arkasindan aglar.»

Enes Ibni Mâlik buyurur ki;

«Üzerinde namez kilarak veya zikredilerek Allah'in adi anilan yeryüzü mevkii, çevresindeki kesîmlere karsi övünür, Allâh zikriyle yedi kat derinligindeki yere kadar sevircini duyurur. Namaza duran kul için üzerinde durdugu zemin bütün süsünü takinir.»

Söylendigine göre, insanlarin konakladiklari her zemin gelip geçenlere ya duâ veya lanet eder.

77.Riyazet ve Keramet Ehlinin Fazileti

Bilesin ki, ulu Allah (C.C) bir kulun iyiligini isterse ona kendi günahlarini gösterir. Görüsü derin olanlara kusurlari gizli kalmaz. Insan, kusurlarini bilince giderilmeleri mümkün olur.

Fakat insanlarin çoklari kusurlarini görmezler. Insan baskasinin gözündeki cöpü görür de kendi gözündeki mertegi görmez. Kusurlarini görmek isteyen için dört yol vardir:

Birinci yol: Nefsin kusurlarini gören ve gizli âfetlerin farkinda olan bir seyh ile oturup kalkmak, onu kendisi hakkinda hakem tutmasi ve nefisle cihâd hususunda, onun buyruklarina uymasidir.

Bu yol, müridin seyhi ve talebenin hocasi ile olan münasebetlerini belirtir. Bu

yolda hoca ve seyh insana kusurlarini tanitir ve giderilmelerinin çârelerini gösterir. Zamanimizda böylesi pek az kalmistir.

Ikinci yol: Insanin sadik, derin görüslü ve dindar bir dost edinerek, onu davranis ve hâllerinizi incelemek üzere kendine murakebeci olarak kabul etmesidir. Bu dost onun gizli acik bütün kusur ve huylarina karsi onu ikaz eder. Dinimizin ileri gelen büyük ve akilli sahsiyetleri böyle yaparlardi.

Hz. Ömer «Bana kusurumu gösteren kimseye Allah rahmet eylesin» derdi ve Selman-i Fârisî\'den kusurlarini sorardi.

Bir gün Selman onun yanina girince, «Benim hakkimda hos görmedigin bir sey duydun mu?» diye sorar. Selman afv dileyerek bir sey söylemek istemez. Fakat Hz. Ömer israr edince «Duyduguma göre sofranda iki çesit yemek bulunduruyorsun. Ayrica biri gece, öbürü gündüz giyilmek üzere iki kat elbisen varmis» der. Hz. Ömer Salman\'a «Baska bir sey duydun mu» diye sorar. Salman «Hayir» deyince, ben bu ikisinin çaresine bakarim der.

Hz. Ömer\'in kusurlari hakkinda soru sordugu kimselerden biri de. Huzeyfe idi. Ona «Sen Peygamber\'imizin münâfiklar hakkindaki sirdasi idin, bende münafiklik belirtisi görüyor musun?» diye sorardi. Ahlâkinin üstünlügü ve siyasî mevkiinin yüksekligine ragmen Hz. Ömer nefsini bu derece kinardi. Zâten akli cok ve derecesi yüksek olanlar kendilerini daha az begenir ve nefislerini daha siddetle kinarlar.

Ancak simdi böylelerine çok az rastlanir oldu Dalkavukluga sapmadan insana kusurunu bildiren veya kiskançliga kapilarak tenkitte ölçüyü kaçirmayan dostlar azaldi.

Bu yüzden arkadaslarin ya kiskançlik ve kin duygusu ile iyiliklerini kusur olarak görüyor veya dalkavukluk ederek kusurlarini dikkatlerinden kaçirmak istiyorlar.

Bu yüzden Dâvüd-üd Taî (R.A.) insanlardan uzak yasardi, ona «insanlar ile niye düsüp kalkmiyorsun» diye sorarlar. O da su cevabi verir, «Benden kusurlarimi saklayanlari ne yapayim? Oysa ki, dindarlarin arzusu baskalarinin ikazi sayesinde kusurlarinin farkina varmaktir.»

Durum bu iken bizim gibiler arasinda yayilan anlayisa göre, bize en sevimsiz görünen insanlar, bize nasihat ederek kusurlarimizi tanitmaya çalisanlardir. Bu hâl, iman zayifliginin delili olabilir.

Kötü huylar sokucu yilan ve akreplerdir. Eger birisi bize elbisemiz arasinda akrep gezindigini duyarsa ona karsi minnet duyar, onun davranisindan hosnutluk duyar ve derhal akrebi üzerimizden uzaklastirip öldürmeye koyuluruz.

Oysa ki, akrebin verecegi aci bedenedir ve bir gün ya da daha az bir müddet sürer. Ama kötü huyun acisi kalbin derinliklerine nüfuz eder ve ölümden sonra binlerce yil boyunca veya ebedî olarak sürme tehlikesi vardir.

Buna ragmen kötü huyumuz hakkinda bizi uyaran kimsenin davranisini hosnutlukla karsilayarak bu huyu gidermeye koyulmuyoruz da bize nasihat edene sözlerini geri çevirerek ona «Sen de su hareketi isliyorsun» diyoruz. Böylece ona karsi duydugumuz düsmanlik, nasihatinden faydalanmaktan bizi alakoyuyor.

Bu davranis, günâh çoklugunun yol açtigi kalb katiligindan ileri gelmise benziyor. Bunlarin hepsinin kaynagi îman zayifligidir.

Ulu Allâh (C.C)\'dan bize dogruluga irsad ederek kusurlarimizi görmemizi saglamasini ve giderilmeleri için çare aramamizi nasib etmesini, fazilet ve keremi sayesinde kötülüklerimizi bize duyuranlara tesekkür etmemizi müyesser kilmasini dileriz. «Âmin. yâ Muin!»

Üçüncü yol: Kusurlari düsmanlarin agzindan ögrenmektir. Cünki hasim göz, kusurlari meydana çikarir. Insani yalandan öven, pohpohlayan karsisindakinin kusurunu saklayan dalkavuk bir dosta nazaran karsisindakinin kusurlarini açiklayan kindar bir düsmandan daha iyi faydalanilir. Fakat, insan düsmanin söylediklerini inkâr etmeye ve sözlerini kine baglamaya yaratilistan yatkindir. Amma, derin görüslü kimseler düsmanlarinin sözlerinden faydalanmaktan geri kalmazlar, çünki onun kusurlari nasil olsa onlarin dillerine düser.

Dördüncü yol: Insanlar ile düsüp kalkmaktir. Baskalari arasinda kinanan her davranisi kendinde arastirmali ve nefsini bu konuda tartmalidir. Çünki mü\'min mü´minin aynasidir. Herkes karsisindakinin kusurundan kendi kusurunu gorur ve bilir ki, nefse uyma konusunda insanlar biribirine yakin karakterdedir. Içlerinden birinin huy edindigi seyden digeri butun bütüne kurtulamaz, ondan daha büyük sekilde veya hiç degilse bir nebze pay almis olur. Bu yüzden herkes kendi kendini inceleyip baskasinca kinadigi kusurdan kendini arindirmalidir. Bu senin için yeterli bir edeb egitimidir. Herkes baskasinda ayipladigi davranisi islemekten kendini alakoyabilse edeb ögretmenine ihtiyaç duyulmazdi.

Hz. Isâ {A.S.)\'a: «Seni kim terbiye etti» diye sorarlar, o da «Bana kimse terbiye ögretmedi, kendim câhilin cahilligini çirkin görerek, ondan kacindim» diye cevap verir.

Butun bunlar irfan sahibi, dürüst, kendi kusurlarini görebilen, müsfik din konusunda nasihatten geri durmayan, kendini egitmeyi basarmis ve baskalarinin egitimine yönelmis, nasihat vermekten geri durmayan bir seyhden mahrum olanlarin çareleridir. Böylesini bulan kimse, hekimini bulmustur, hemen onun etegine yapissin. Çünki onu hastaliktan kurtaracak, karsi karsiya bulundugu tehlikeden alakoyacak olan odur.

Bilesin ki, anlattiklarimiz: eger ibret gözü ile incelersen basiretin acilir, kalb bozukluklari, hastaliklari ve bunlarin tedavi yollari ilim ve îman nuru ile önünde apaçik hâle gelir. Eger bunu basaramazsan taklid ve kapma yolu ile tasdik ve iman etmekten geri kalmamalisin. Cünki ilim oldugu gibi imân da derece derecedir, ilim, îmândan sonra elde edilir. îmân, ilmin ötesindedir.

Nitekim ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Allâh içinizden îmân edenler ile kendilerine ilim veritmis olanlari derecelerine göre yüceltir.»

(Mücâdele Sûre-i Celilesi; 11.)

Nefsin azgin arzularina karsi durmanin Allah (C.C)\'a ulastiran yol oldugunu kabul edip, bunun sebeb ve sirrini bilmeyen kimse «îman edenler» dendir. Nefsin azgin arzularini kiskirtanlar konusunda anlattiklarimizi ögrenenler de «Kendilerine ilim

verilenlerdendirler. Her ikisine de Allah (C.C) en guzel mükafati vaadetmistir. Kur-an´i Kerim´de, hadiste ve ileri gelen âlimlerin sözlerince bu gerçegi destekliyen deliller sayisizdir.

Nitekim ulu Allâh (C.C.) buyuruyor ki:

\"Rabb\'inin katinda dikilecEginden korkarak nefsi hevadan alakoyana gelince, onun varacagi yer cennettir.\"

(Naziat - 40 - 41).

«— Rasûlullah\'in yaninda alçak sesle konusanlarin kaiblerini Allâh takva yönünden imtihan etmistir. Onlar için büyük bir magfiret ve mükâfat vardir»

(Hucurat - 3).

Ileri sürüldügüne göre «Kalblerini takva yönünden imtihan etmistir» demek, «Kalblerini nefsinin arzularinin sevgisinden armdirmistir» demektir.

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Mü\'min bes yönden baski altindadir:

1) Mü\'min onu kiskanir.

2) Münâfik ondan nefret eder.

3) Kâfir ona savas açar.

4) Seytan onu yoldan çikarir.

5) Nefis kendisi ile çekisir.»

Açiktir ki, nefis didisen bir düsmandir, ona karsi cihâd etmek herkes için gereklidir.

Söylendigine göre. Ulu Allâh (C.C). Hz. Davud\'a (A.S.) söyle vahyetti.

«Yâ Dâvûd (A.S.) Dostlarini nefsin asiri arzularini doyurmaktan sakindir. Cünki dünya arzularina bagli olan kaiblerin akillari ile benim aramda perde gerilmistir.»

Hz. Isâ (A.S.) buyurur ki;

«Vaadedilen görmedigi kayip bir sey ugruna gözünün önündeki arzusunu terkedene ne mutlu!»

Peygamber\'imiz cihaddan henüz dönen bir cemâate:

«Hos geldiniz. Küçük cihâddan büyük cihâda döndünüz» demis. O\'na «Yâ Rasûlallah, büyük cihâd nedir» diye sormuslar. Peygamber\'imiz «Nefisle cihad etmektir» buyurmustur .

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

\"Mücâhîd. Allah\'a Tâat hususunda nefsi ile cihad edendir.\"

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Nefsine eziyyet etmekten kacin. Allah\'in emrine karsi olan arzularina da uyma. Kiyamet Günü nefis senden davaci olunca senin bir uzvun digerine lânet eder. Ancak, Allah´in bagislamasi ve gözyummasi hâli müstesna.»

Süfyan-üs Sevrî buyurur ki;

«Nefsimden daha çetin bir seyle karsilasmis degilim, bazen lehimde bazen aleyhimde olur.»

Ebu Abbas-ül Mevsilî nefsine söyle seslenir.

«Ey nefis, ne dünyada hükümdar çocuklari gibi yiyip içip yasadin ve ne de Âhiret kazanmak için Allâh\'in kullari ile birlikte gayret sarfettin. Galiba senin yüzünden ben cennet ile cehennem arasinda mahpus kalacagim. Ey nefs, utanmaz misin?»

Hasan-ül Basrî buyurdu ki;

«Nefsin azgin bir binek atindan daha cok siddetle gemlenmeye muhtaçtir.»

Yahya Ibni Muaz\'ur Râzî (S.A.) derki; «Nefsine karsi riyazet kilici ile savas.»

Riyazet dört çesittir: 1)

Az yemek, 2) Az uyumak, 3) Lüzumsuz konusmamak, 4) Herkesein derdine kosmak (kimseyi üzmemek)

Az yemek asiri arzulari söndürür, az uyku iradeyi arilastirir, az konusmak belâlardan korur, sikintilara katlanmak ülkülere ulasdirir.

insana en zor gelen sey, haksizliga karsi anlayisli davranmak ve sikintilara karsi sabretmektir.

Azgin arzular ve günah istekleri nefisten harekete geçip bos yere konusmak hevesi kabarinca teheccüd ve az uyku, kinindan az yemek kilicini siyirir. Yumusaklik ve az konusma elleri ile üzerine darbe indirir, böylece zulüm ve intikamdan kendini uzak tutarsin.

Diger insanlar karsisinda onun yol açacagi âfetlerden kurtulursun. onu asiri arzularin karanligindan arindirir, korkunç âfetlerinden necat bulursun. O zaman pâk, nurlu, hafif, rûhânî bir varlik olur, bahçede gezinen hükümdar gibi iyilikler alaninda dolasir, yaris ati gibi itaat yollarindan yarisirsin.

Yahya Ibni Muâz sözlerine söyle devam eder, «Insanin üç düsmani vardir:

\"Dünyâsi, seytani ve nefsi. Zühd ile dünyadan, emirlerine karsi koyarak seytandan ve arzularina karsi soyarak nefisten sakin.\"

Ehli hikmetten biri der ki. «Nefsinin kontrolü altina giren kimse, ezgin arzularindan hoslanmada ona esir olur. Onun nevasinin zindaninda mahpus olur, dizginleri onun elinde olan gemlenmis ve eli kolu bagli biri olur. Onu istedigi tarafa sürükleyerek kalbini faydalardan mahrum eder.»

Cafer Ibni Humeyd buyurur ki; «Hiç bir nimete, baska bir nimeti terketmeksizin ulasilamayacagi hususunda âlimler ve hikmet sahipleri görüs birligi içindedirler.»

Ebu Yahya el-varrak buyurdu ki; «Azalarinin azgin arzularim doyuran kimse kalbine pismanlik agaci diker.»

Vuheyb Ibni Verd buyurur ki; «Ekmekten daha fazlasi sehvettir. Dünyanin azdinci arzularindan hoslanan kimse alçalmaya hazir olsun.»

>

Söylendigine göre Hz. Yûsuf (A.S.). Misir hazinelerine sahip olunca, hükümdarin karisi «Ona günah sebebiyle krallari köle, taatleri sebebiyle köleleri kral yapan Allah\'i tenzih ederim. Ihtiras ve azgin arzular hükümdarlari köle yapmistir. Bu da bozguncularin cezasidir. Sabir ve takva da köleleri hükümdar yapmistir» dedi. Bu kadin Hz. Yûsuf (A.S)\'un kafilesi ile geçecegi bir günde yolunun üzerine oturmustu. Hz. Yûsuf (A.S.) memleketinin büyüklerinden on iki bin kisi arasrnda binek gidiyordu.

Hz. Yûsuf (A.S) Allah (C.C)\'in âyette haber verdigi üzere. O\'na su cevabi vermistir, «Kim günâhdan sakinir ve sabrederse, ulu Allah iyilik isleyenlerin mükâfatlarini zâ\'yetmez.» (Yusuf - 90)

Cüneyd-ül Bagdadî (R.A.) buyurur ki; «Bir gece uykum kaçti, kalktim zikre basladim, fakat her zamanki tadi bulamadim. Uyumaya çalistim, uyuyamadim. Oturdum, fakat oturmaya da dayanamdim. Bunun üzerine disari çiktim, karsima yere serilmis bir abaya bürünmüs bir adam çikti.

Benim yaklastigimi duyunca «Ya Ebel Kasim, hemen bana gel» dedi. Ben «Efendim, böyle bulusmayi kararlastirmadan mi» dedim. «Evet, Allâh (C.C)\'dan kalbini bana dogru gelmek üzere harekete geçirmesini dilemistim» dedi. Ben de «Arzunu yerine getirdi, ne istiyorsun» dedim. «Nefsin hastaligi ne zaman kendisine ilâci olur» diye sordu. «Ben nefis arzularina karsi koyunca» diye karsilik verdim. Bunun üzerine nefsine dönerek, «Bak dinle, ayni cevabi sana yedi kere verdim, fakat illâ «Cüneydin ne diyecegini duymak istiyorum» diyerek benim sözüme kanmadin, iste simdi ayni cevabi Cüneyd\'den duydun» dedi ve ortadan kayboldu, onu taniyamadim.»

Yezid-ür Rekkosî buyurur ki; «Dünyada soguk suyu benden uzak tutun, olaki Ahirette ondan mahrum kalmam.»

Adamin biri Ömer Ibni Abdülâziz\'e \"Ne zaman konusayim\" diye sorar, o da «Canin susmak isteyince» der. Adam «Peki, ne zaman susayim» diye sorar, o da «Canin konusmak isteyince» der.

Hz. Ali (K.V.) buyurdu ki; «Cennete hasret duyan kimse, dünyada nefsinin arzularindan uzaklasir.»

78.İman ve Nifak

Bilesin ki, ulu Allah (C.C)'in tek ve ortaksizligma ve peygamberlerin getirdigi gerçeklere inanmak demek olan îmanin kemâli, fazla amel islemekle olur. Nitekim ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Mü'minler ancak o kimselerdir ki, Allâh'a ve O'nun Rasûl'üne Imân edenler, sonra da hiç süpheye düsmeksizin Allâh yolunda mallari ve canlari ile cihâd ederler Iste îmânlarinda sâdik olanlar bunlardir."

(Hucurat - 15).

Lâkin iyi kimseler, yüzlerini doguya ve batiya çevirenler degildir. Asil iyi kimseler Allah'a, Âhiret Gününe, meleklere, kitaba, peygambere Inananlar, mallarini Allah sevgisi ile yakinlarina, yetimlere, yoksullara, yari yolda kalmislara, dilencilere, esirlere verenler, namazi dosdogru kilanlar, zekât verenler, sözlestikleri zaman verdikleri sözleri yerine getirenler, sikintida, hastalikta ve savasin hararetli safhalarinda mukavemet gösterenlerdir.» (Bakara - 177)

Ulu Allah C.C) burada «Iyi insan olmak için ahde vefa, sikintilara katlanma... gibi yirmi vasif sart kildiktan sonra, iste imânlarinda sadik olanlar bunlardir» buyurmustur.

«— Ulu Allah içinizden Imân edenler ile, kendilerine ilim verilenleri derece derece yüceltir.» (Mücadele Suresi - 11)

«— Size ne oluyor ki, îmân ettikten sonra gene Allâh Yolu'nda harcamiyorsunuz?! Oysa ki, göklerin ve yerin mirasi Allah'indir. Içinizde Fetih'den önce Allah Yolu'nda harcayan ve savasanlar, digerleri ile bir degildir. Onlar derece itibari ile Fetih'den sonra harcayan ve savasanlardan çok büyüktür. Bununla birlikte, Allâh bu iki zümrenin her birine en güzel olani vaadetti. Allah yaptiklarinizdan inceden inceye haberdardir»

(Hadid - 10).

Yine Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Allah'in Rizâsi pesinden kosanlar, O'nun katinda derece derecedirler. Allâh bütün islediklerinizi görür.»

(al-i-imran - 163).

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— îmân çiplaktir, onun elbisesi takvadir.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— îmân yetmis küsur derecedir, en asagi derecelisi, yolu engel ve takintilardan temizlemektir.»

Peygamberimizin bu hadisi, îmân olgunlugunun amellere bagli oldugunu gösterir, öteyandan îmân olgunlugunun münafiklik ve gizli sirkten uzak olmaya bagli oldugunu belirtmek üzere Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor:

«— Su dört sifat kimde varsa, o kimse her ne kadar namaz kiîip oruç tutarak kendini mü'min sansa da katiksiz münâftktir:

1) Yalan konusuyorsa.

2) Verdigi sözü tutmuyorsa.

3) Emânete hiyanet ediyorsa.

4) Anlasamadigi kimselere karsi hileyle davranirsa»

(Baska bir rivayete göre dördüncü madde Antlasmalari bozarsa) diye geçmektedir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kalbler dört çesittir:
1) Pürüzsüz ve içinde parlak kandil yanan kalb, bu mü'minin kalbidir.

2) Içinde hem imâni ve hem de nifaki bir arada barindiran, karmakarisik kalb.

Oradaki îmân tatli su ile beslenen yesil bakla gibi, nifak ise kan ve irinle beslenen bir çiban gibidir. Bu iki maddeden (su ile kan-irin) hangisi baskin çikarsa, kalb onun hükmünü giyer. (Baska bir rivayete göre bu iki maddenin hangisi baskin çikarsa kalbi denetimi altina alir."

(Hadisin basinda kalblerin dört çesit oldugu belirtildigi halde sadece iki çesidi aciklanmistir. Diger iki çesit hakkindaki açiklamayi ya Ravî tarafindan unutuldugu için veya elimizdeki kitaba eksik nakledildigi için ögrenenuyoruz.)

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bu ümmetin münafiklarinin çogunlugu, Kur'ân okuyuculari̇dir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ümmetimde sirk, beyaz kaya üzerinde yürüyen karincanin ayak sesinden daha gizlidir.»

Sahabilerden Huzeyfe buyurur ki; «Peygamber zamaninda insan söyledigi tek söz yüzünden ölünceye kadar münafik sayilirdi. Oysa ki, ben ayni sözü sizden günde on sefer duyuyorum.»

Âlimlerden biri der ki; «Insanlarin münafikliga en yakini olani kendisini münafikliktan uzak kabul edendir.»,

Sahâbilerdenn Huzeyfe buyurur ki: «Bu günün münafiklari Peygamber'in zamanmdakilerden çoktur. O zaman onlar münafikliklarini saklarlardi, bugün ise açik açik münafiklik yapiyorlar.»

Bu nifak îmân dürüstlügü ve olgunlugu ile bagdasmaz. Münafikliktan en uzak olanlar, ondan çekinenler, en yakin olanlar da onunla hiç bir ilgisi olmadigini sananlardir

Hasan-ül Basri'ye demisler ki; «Simdilerde münafiklik kalmadigi söyleniyor» Hasan Basrî böyle diyene «Kardesim, münafiklar ortadan kalksa yolda yalnizliktan ürküntü duyardiniz» diye cevap verdi.

Yine Hasan-ül Basrî veya baska birisi der ki. «Münafiklarin kuyrugu yerde adim atamazdik.»

Abdullah Ibni Ömer bir gün Haccâc'in aleyhinde konusan birini duydu ve adama «Acaba Haccâc burada olup sözünü duyabilse onun hakkinda böyle konusur muydun?» diye sordu, adam «Hayir» diye cevap verdi. Bunun üzerine Abdullah da dedi ki, «Biz bu hareketi Peygamber'imizin sagliginda münafiklik sayardik. Peygamberimiz Dünyada iki çesit dil kullanan Allah Kiyamet Günü de iki dilli yapar» buyuruyor. Yine Peygamberimiz «Insanlarin en kötüleri, berikine bu yüzü ile ve ötekine öbür yüzü ile giden iki yüzlülerdir» buyuruyor

Hasan-ül Basri'ye «Bazilari bizim münafikliktan endisemiz yok diyorlar, ne dersin» diye sorarlar. Hasan onlara su cevabi verir. «Vallahi münafiklikla hiç bir ilgin olmadigini bilmen, benim için yeryüzünün altin ile dolup tasmasindan daha sevimlidir» der.

Yine Hasan-ül Bas-rî : «Dilin kalple, için disla ve girisin çikisla uyusmamasi münafiklik alâmetlerindendir.» demistir.

Adamin biri Huzeyfe'ye «Ben münafik olmaktan korkuyorum» der. Huzeyfe de ona su karsiligi verir; «Sen münafik olsan, münafikliktan korkmazdin. Çünkü münâfik, nifaktan emin olur.»

Ibni Ebu Müleyke der ki; «Peygamber'imizin yüz otuz (bir rivayete göre yüz elli) sahebi ile karsilastim, hepsi de münafikliktan korkuyorlardi.»

Rivayete göre bir gün Peygamber'imiz bir gurup sahâbi ile birlikte oturuyordu. Birinin sözü geçti ve onu cok övdüler. Bu arada sözü edilen edam çikageldi. Yeni abdest almisti, abdest suyunun damlalari yüzünden akiyordu, nalinlari da elindeydi, alninda secde izi vardi.

Sahabiler «Sana sözünü ettigimiz adam iste, ya Rasûlallah» dediler. Peygamber'imiz «Ben onun yüzünde seytan lekesi görüyorum.» buyurdu.

Adam geldi, selâm vererek sahâbilerin yanina oturdu. Peygamber'imiz ona dedi ki, «Allah için senden istiyorum, dogru söyle. Buraya gelirken içinden (Bunlarin arasinda benden iyisi yok) diye geçirdin mi?» Adam «evet» diye cevap verdi. Bunun üzerine Peygamber'imiz (S.A.S.) duâ ederken söyle buyurdu:

«—Allâh'tm, bildigim ve bilmediklerim için senin afvini dilerim.»

Sahabiler O'na «Korkuyor musun, yâ Rasûlallah» diye sordular. Peygamber'imiz onlara su cevabi verdi. «Emin olmam için ne sebep var ki. kalbler Allah'in iki parmagi arasidadir, onlari diledigi tarafa çevirir.»

Nitekim ulu Allah:

«Daha önce hesaba katmadiklari bir durum, Allah tarafindan önlerine çikarilir.» buyurmaktadir (Zümer - 47).

Bu âyeti açiklarken, belirtildigine göre, onlar iyilik sanarak bir tekim ameller islerler, fakat Mizan'in kefesine sira gelince isledikleri kötülük sayilir.

Seriyüs-Sakatî der ki: «Insan bilinen bütün kus çesitlerini dallarinda barindiran her çesitten birer agacin bulundugu bir bahçeye girse ve her kus ayri dil kullanarak ona (Selâmünaleyküm, ya Allah'in dostu) diye ona seslense de onun da buna gönlü yatsa kuslarin ellerine düsmüs bir esir olur.»

Yukardaki hadis ve büyük sözleri nifakin ve gizli sirkin incelikleri yüzünden tasidigi önemi ve bundan emin olunamayacagini sana ögretmis olmalidir. O kadar ki, Hz. Ömer Huzeyfe'ye kendisinin münâfik olup olmadigini sorabiliyor.

Ebu Süleyman-üd Darani buyurur ki; «Hükümdarlarin birinden bir söz duydum, ona itiraz etmek istedim, fakat öldürülmem için emir vermesinden korktum. Korktugum ölüm degildi, fakat ruhum çikarken, baskalarina karsi içimden üstünlük duymaktan çekinerek itiraz etmekten vazgeçtim.»

Bu çesit nifaklar îmânin hakikati ile gerçekligi, sadakati, olgunlugu ve safligi ile çelisir, asli ile çelismez.

Nifak iki çesittir. Birincisi sahibini dinden çikarak kâfirler arasma katar ve ebedi cehennemliklere ekler, ikincisi sahibinin bir süre cehenneme düsmesine veya ulularin derecesinden eksiklige ugramasina ve siddik'arin mertebesinden asagida kalmasina yalaçar.

79.Gıybet ve Koğuculuğun Kötülüğü

Ulu Allah (C.C.) Giybeti Kur\'ân\'da kinayarak, sahibini ölü eti yiyene benzetmistir. Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Biribirirniz giybet etmeyin. Her hangi biriniz kardesinin ölü etini seve seve yer mi? Bundan eibette tiksinirsiniz»

(Hucurat 12).

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Müslümanin her seyi, kani, mali ve serefi müslümana haramdir.»

Giybet irza sâmildir, Peygamberimiz irzin dokunulmazligini, mal ve kan dokunulmazligi ile bir arada zikretmistir.

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Biribirinizi kiskanmayiniz, birbirinize kin beslemeyiniz, yalandan müsteri çikip biribirinizin alacagi malin fiyatini yükseltmeyiniz, biribiriniz aleyhine dedikodu yapmayiniz, Allâh\'in birbirine kardes olan kullari olunuz.»

Peygamber\'miz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Giybetten sakininiz, cünki o zinadan daha agir bir günahtir. Insan zina edebilir ve tevbe edince Allâh da tevbesini kabul eder. Fakat giybet edilen kimse, hakkini bagislamadikça, giybetçi afvedilmez.»

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Mi\'râc Gecesi tirnaklari ile çehrelerini tirmalayan bir guruba rastladim. Cebrail\'e (A.S.) (Bunlar kimdir) diye sordum. Cebrail\'de (A S.) bana (Bunlar giybet yaparak baskalarinin serefini lekeleyenlerdir) dedi.»

Süleyman Ibni Câbir der ki; «Peygamber\'imize gelerek (bana

iyi bir sey ögret de faydalanayim) dedim, bana söyle buyurdu:

«Kendi kovandan su isteyen birinin kovasina su bosaltmak veya müslüman kardesini güleryüzle karsilamak ve arkasindan dedikodu yapmamak (gibi sana basit görünen hareketler) bile olsa hiç bir iyiligi küçümseme.»

Berae der ki; «Bir gün Peygamberimiz evdeki kadinlarin da duyabildigi yüksek bir sesle bize hitap ederek buyurdu ki.

«Ey dili ile imân ettigi halde kalbi ile imân etmeyenler! Müslümanlari giybet etmeyin, onlarin ayiplarini arastirmayin. Çünki kim kardesinin ayibini arastirirsa Allâh da onun ayibini arastirir. Allah kimin ayibini arastirirsa onu evi içinde rezil eder.»

Söylendigine göre, ulu Allah (C.C.) Hz Musa\'ya (A.S.) söyle vahyetti:

«Dedikodudan tevbe ederek ölen kimse, en arkadan cennete girer. Dedikoducu olarak ölen kimse ise ilk önce cehenneme girer.»

Sahabilerden Enes buyurdu ki; «Rasûlallah herkese bir gün oruç tutmalarini ve kendisi izin vermedikçe oruçlarini bozmamalarini emretti, herkes bunun üzerine oruca niyetlendi. Aksam olunca herkes bir bir Peygamber\'imize gelerek «Yâ Rasûlallah, günü oruçlu geçirdim, izin verirsen iftar edeyim» diyerek izin istemeye basladi, Peygamber\'imiz de gelene oruç açma izni veriyordu.

Bir kisi, bir kisi daha derken adamin biri gelerek «Yâ Rasûlallah! Ailemden iki kiz, günü oruçlu geçirdiler, karsina çikmaya utaniyorlar, izin verirsen iftar etsinler» dedi.

Peygamber\'imiz adamin tarafina bile bakmadi, adam ayni sözleri yeniden söyledi. Peygamber\'imiz onunla yine ilgilenmedi. Adam bir daha ayni sözleri söyleyince Peygamber\'imiz adama

«Onlar oruç tutmadilar. Bütün gün baskalarinin etini yiyen bir kimse nasil oruç tutmus olabilir, git onlara eger oruç tutmuslarsa kusmalarini söyle» dedi.

Adam kizlarin yanina döndü, durumu onlara anlatti, kustular, her ikisinden de birer parça kan pihtisi geldi.

Adam tekrar Peygamber\'imize vararak durumu bildirdi. Peygamber\'imiz de «Nefsimi kudret elinde tutan Allah\'in adina yemin ederek söylüyorum ki, eger pihtilar karinlarinda kalsaydi, onlari ates yakacakti» diye buyurdu.

Diger bir rivayete göre de. Peygamber\'imiz adamin tarafina bakmayinca adam bir müddet sonra yine Peygamberimizin huzuruna gelerek. «Yâ Rasûlellah, kizlar açliktan öldüler (veya öleyazdilar)» dedi. Peygamber\'imiz «Onlari buraya getir» buyurdu.

Kizîar Peygamber\'imize gelince Peygamber\'imiz ir bardak getirtti ve birine «kus» dedi. kusunca, agizlarindan bardak dolusu kan ve irin geidi. Sonra öbürünü kusturdu, onun agzindan da ayni seyler geldi.

Bunun üzerine Peygaber\'imiz ikisi Allah\'in helal ildigi seylee karsi oruç tuttular, fakat Allah\'in haram kildiklari ile oruçlarini bozdular karsilikli oturup baskalarinin etini yemeye koyuldular» buyurdu.

Yine Enes buyurur ki; «Peygamber\'imiz bir gün bize hitâb ederek falz bahsini ele aldi, önemini belirterek söyle buyurdu:

\"Faizden elde edilen bir dirhem insanin otuz alti kere zina yapmasindan Allah katinda daha agir bir günâhtir. Faizlerin en koyusu ise müslümamn irzidir.\"

Koguculuk de adî bir huydur. Nitekim ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Gammazlik yapip isi-gücü öteye beriye söz tasimak olan, iyilige siddet ile engel olan, azgin, günâha dalmis, kötülüge düskün, kaba ve bunlardan baska soysuz olan yardakciya iltifat etme»

(Kalem - 11 - 14).

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Bütün gammazlarin ve baskalarina hakaret edenlerin vay haline!»

(Humeze - 1).

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

\"karisi de Odun hammali olarak.\"

(Tebbet - 4).

Söylendigine göre. Ebû Leheb\'in (A. Lâ\'ne) karisi söz tasiyan bir kogucu oldugu için ulu Allâh onu «odun hamali» olarak zikrediyor.

Ulu Allâh (C.C.) buyuruyor ki:

«— Allâh, küfredenlere Nuh\'un (A.S.) karisi ile Lût\'un (A.S.) karisini örnek olarak gösterdi. Onlar iki iyi kulumuzun nikâhi altinda idiler. Fakat onlara hiyanet ettiler de kocalari onlari Allah\'in gazabindan en ufak bir sekilde kurtaramadilar. O ikisine «Cehenneme girenler ile birlikte siz de girin» denilecek. »

Söylendigine göre Lût\'un (A.S.) karisi Lût\'un (A.S.) misafirlerinin geldigini gizlice kâfirlere bildirir. Nüh´un (A.S) karisi da kocasinin deli oldugunu ileri sürerdi.

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

Kogucu Cennete giremez.»

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allah Kati\'nda en sevimlileriniz, huyu en güzel olanlariniz, âilesine karsi görevlerinizi yapanlariniz, uzlastiranlar ve uzlasmaya yanasanlarinizdir.

Allâh Kati\'nda en sevimsizleriniz de, ondan ona söz tasiyanlarîniz, bozgunculuk çikaranlariniz ve temiz insanlara leke sürmeye ugraasanlarinizdir.»

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

\"Kim küçük düsürmek kasdi ile bir müslüman hakkinda asli olmayan bir ayip yayarsa, Allah onu o yüzden cehenneme atarak mahveder.\"

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Herhangi bir kimse dünyada küçük düsürmek kasi île birisi hakkinda asilsiz bir söz yayarsa, Allah\'in o söz yüzünden o kimseyi Kiyamet Günü atese atarak perisan etmesi kesinlik kazanir.»

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

\"Kim bir mümin aleyhinde asilsiz yere sahidlik ederse kendine cehennemden yer begensin.\"

Bildirildigine göre kabir azabinin üçte biri koguculuk yüzündendir.

Peygamber\'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

\"Ulu Allah cenneti yaratinca ona «konus» diye buyurdu. Cennet de \"Bana giren mes\'uddur\" dedi. Bunun üzerine ulu Allah söyle buyurdu. «Izzet ve celâlim hakki için su sekiz çesit kimse, sende barinamayacaktir.\"

1— Devamli içki içenler.

2 — Zina etmekte israr edenler.

3 — Kogucular.

4 — Karisini baskasina peskes çekenier.

5 — Zorba zaptiyeler.

6 — Kadinsi erkekler.

7 — Sila-i rahmi terkedenler.

8 — Allah adina söz verip yerine getirmeyenler.

Kâ\'b-ul Ahbarin anlattigina göre, bir ara Israilogullari büyük bir kurakliga maruz kalirlar. Hz. Mûsâ (A.S.) bir kac defa yagmur için dua eder, fakat bir türlü yagmur yagmaz. Nihayet ulu Allâh Musa\'ya söyle vahyeder:

«Aranizda hâlâ huyunda israr eden bir kogucu varken ne senin ve ne de yanindakilerin duasini kabûl etmem.»

Bunun üzerine Hz. Mûsâ (A.S): «Kimdir o, tarif et onu bana da aramizdan çikarayim» diye yalvarir. Ulu Allah ona söyle cevap verir, «Ya Musa size koguculugu yasaklarken benmi kogucu olayim?» Bunun üzerine hep birlikte tevbe ettiler de yagmura kavustular.

Söylendigine göre adamin biri yedi mes\'eleyi ög enmek için yediyüz fersah uzakta bulunan bir hekimi görmeye gider, hekimin yanina varinca ona der ki, «Allah\'in sana bagislamis oldugu ilimden faydalanmak üzere sana geldim, bana söyle:

1 — Gök ve gökten daha egir olan nedir?

2 — Yer ve yerden daha genis olan nedir?

3 — Tas ve tastan daha kati olan nedir?

4 — Ates ve atesten daha hararetli olan nedir?

5 — Zemherir ve zemherirden daha soguk olan nedir?

6 — Denizden daha zengin olan nedir?

7 — Yetim ve yetimden daha zavalli olan kimdir?»

Hekim onun sorularini söyle cevaplandirdi: «

1 — Suçsuz insana yapilan iftira gökten daha agirdir.

2 — Hak yerden daha genistir.

3 — Kanaatkar kalb, denizden daha zengindir.

4 — Ihtiras ve kiskançlik atesten daha hararetlidir.

5 — Akraba tarafinda? -karsilanmayan ihtiyaç zemherirden daha soguktur.

6 — Kâfirin kalbi tastan daha katidir.

7 — Durumu meydana çikinca kogucu yetimden daha zavallidir.

Sâirin su sözü ne güzeldir:

«Insanlar arasinda koguculuk edenin dostlarina karsi akreplerinden
ve yilanlarindan emin olunamaz.

Gece seli gibi, kimse bilmez onu.

Nereden geldi, nereye gidiyor?

Vay onun verdigi söze, nasil bozar onu.

Vay onun dostluguna, nasil yok sayar onu.»

Diger biri de der ki:

«Lehinde çalistigi gibi aleyhinde de calisir

Hiç bir zaman iki yüzlü düzenbazin tuzaklarindan emin olma.»

80.Şeytânın Düşmanlığı

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor' ki:

«— Kalbin iki türlü meyli vardir Biri melektendir, hayra yönelme ve hakki tasdik etmeyi telkin eder. Icinde bu temayülü bulunan kimse, bunu Allâh'dan bilerek sükretsin. Digeri de düsmandandir, kötülüge yönelme, hakki yalanlama ve

iyilikten alakoymayi tekin eder. Içinde bu temayülü bulan kimse de lanetlik seytandan Aliâh'a siginsin.»

Arkasindan Peygamber'imiz su âyeti okudu.

«Seytan sizi fakirlikle korkutup çirkin çirkin seylere tesvik eder. Allah da lütfundan ve bagislamasindan birtakim vaatlerde bulunuyor. Allah'in lütfu genistir. O herseyi bilendir.»

(Bakara - 268)

Hasan-ül Basrî buyurur ki; «Bunlar kalbde dolasan iki endisedir, endiselerin biri Allah'dan, öbürü de düsmandandir. Allah endiselerini incelemeye tâbi tutularak ulu Allâh'dan geleni yürütüp düsmandan (seytandan) gelene karsi koyana rahmet etsin.»

Câbir Ibni Ubeyde der ki. «Alâ Ibni Ziyad'a, kalbimi rahatsiz eden kiskirtmalardan sikâyet ettim. Bana dedi ki, bu mesele hirsizlarin bir eve girmesine benzer, eger evde bir sey varsa orayla ilgilenirler, yoksa birakip giderler» buna göre demek ki, azgin nefsi arzulardan kurtulan kalbe seytan girmez.

Nitekim ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Ey seytan) Benim kullarimin üzerinde senin hiç bir nüfuzun olamaz»

(Hicr - 42).

Ö halde nefsinin azgin arzularina uyan herkes. Allâh'in kulu degil, arzularinin kölesidir. Bu yüzden Allâh onu seytanin boyunduruguna mahkûm eder.

Ulu Allâh (C.C.) buyuruyor ki

"Nefsinin azgin arzusunu ilâh edinen. Allâh'in bile bile yoldan çikararak kulagini, kalbini mühürledigi ve gözüne perde çektigi kimseyi görmüyor musun? Onu Allâh'dan baska kim hidâyete erdirebilir, hiç düsürmüyor musunuz?"

(Casiye - 23).

Bu âyetten de anlasiliyor ki, nefsin asiri arzularini ilâh ve mebud edinmis o!an kimse Allah'in kulu degil, arzularinin kölesidir.

Eu yüzden Amr Ibnül As (R.A.) Peygamber'imize «Yâ Rasûlellah , seytan namazim ve Kur´ân okuyusumla benim arama giriyor» diye sikâyet edince Peygamber'imiz de ona

«Bu seytandir, adina (Hitrib) denir, onu duyunca serrinden Allah sigin ve sol yanina üç defo tükür.»
Amr Ibnül Âs der ki; Ben de Öyle yaptim da Allah onu benden uzaklastirdi.»

Bir hadise göre «abdeste mahsus, bir seytan vardir, adi «velhan» dir, ondan Allah'a sigininiz.»

Kalbe giren seytân kiskirtmasini; kiskirtma konusu olandan baska bir seyi zikretmek uzaklastirabilir. Cünki kalbe yeni bir sey dogdugu zaman, daha önce kaibde bulunan endise yok olur.

Lâkin Allâh ve O'nunla ilgili seylerin disinda her sey seytana, yataklik edebilir. Bundan insani kurtaracak olan sey sirf Allah'i zikretmek ve seytan için burada meydan bulunmadigini bilmektir. Her sey ancak ziddi ile tedavi edilebilir. Seytan kiskirtmalarinin ziddi da Allâh'a siginarak O'nun adini anmak, güç ve kuvvetten biri oldugunu itiraf etmektir. Iste «eûzu billahi minesseytanirracim ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ billahi alîyil azim» cümlelerinin mânâsi budur. Bunu yalniz Allah'in zikri etkis'i altina giren takva sahibleri basarabilir. Seytan ancak sikinti ve saskinlik anlarinda, bu kimselerin cevresinde hirsizlik yolu ile dolasir.

Nitekim Ulu Allâh (C.C.) buyuruyor ki:

«— Takva sahibleri seytan tarafindan bir kiskirtmaya ugradiklari zaman Allah'i hatirlarlar, bir de bakarsin ki, her seyi görüvermislerdir»

(A´raf - 201)

Ulu Allâh (C.C.) buyuruyor ki:

«— De ki, insanlarin Rabb'ine, insanlarin hükümdarina, insanlarin Ilâhina kiskirtici ve çekingen seytanin serrinden siginirim» (Nas - 1 - 4)

mealindeki âyetleri açiklarken Mücahid der ki, «Seytan kalb üzerine uzanmistir. Allah'in adi zikredilince büzülür, toparlanir, Allâh'dan gaafil olundgu zaman da yayilir. Isigin karanligi, gecenin gündüzü kovmasi gibi Allah'i zikretmek seytan kiskirtmasini kovar Bu ikisinin zid olusu yüzünden Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Seytan onlari nüfuzu altina alarak Allah'i hatirlamayi onlara unutturmustur.» (Mücadele - 19)

Enes Ibni Mâlik'in rivayet ettigine göre, Peygamber'imiz (S. A.S.) buyuruyor ki:

«— Seytan hortumunu insanoglunun kalbi üzerine koymustur. Eger insanoglu, Allah'in adini zikrederse büzülüp geri çekilir. Eger Allâh'i zikretmeyi aklindan çikarirsa kalbini kavrar.»

Ibni Vezzah söyledigi bir hadisde der ki: «insan kirk yasina geldigi halde tevbe etmemisse seytan eli ile onun yüzünü oksar» ve «Babam hakki için, kurtulusa eremeyenin yüzü» der.

Arzular insanin et ve kanina karismis oldugu gibi seytanin nüfuzu da onun kanina etine sizar ve kalbini çepeçevre kusatir.

Nitekim Peygamber'imiz buyuruyor ki:

«— Seytan insanoglunun kan yollarinda dolasir. O halde açlikla onun yollarini darlastiriniz.»
Cünki açlik asiri arzulari kirar, seytanin sizma yollari ise asiri arzulardir. Nefsin asiri arzulari ise, kalbi her taraftan kusatmislardir. Ulu Allah seytandan haber vererek söyle buyuruyor:
"Sonra (onlarin) önlerinden arkalarindan, saglarindan sollarindan onlara sokulacagim ve sen, çoklarini sükredenlerden, bulmayacaksin."

(Allah) buyurdu: "Haydi, sen, yerilmis ve kovulmus olarak oradan çik. And olsun ki,onlardan sana kim uyarsa, (bilin ki) sizin hepinizden (derleyip) cehennemi

dolduracagim."

(A´raf - 16 - 17)

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Seytana ademoglunun yolu üzerine birkaç defa dikildi. Bir defasinda ona karsi Islâm yolu üzerine dikildi ve «Kendi dinini, atalarinin dinini birakip müslüman mi olacaksin» dedi. Ademoglu onun sözüne bakmadi, müslüman oldu.

Bir keresinde de hicret yolu üzerine dikilerek ona «Kendi yerinden ve gögünden ayrilarak göc mü edeceksin» dedi. Âdemoglu onun sözüne bakmayarak göc etti. Arkasindan cihâd yolu üzerine dikilerek «nasil cihada çikarsin? O canini ve malini yok etmek demektir, çarpilirsin, öldürülürsün ve kadinlarin baska kocaya varir ve malin bölüsülür» dedi. Âdemoglu yine onun dediklerine uymayarak cihad etti.

Peygamber (S.A.S.) buyurdu ki:

"Kim bu amelleri islerse Allah'in onu Cennete koymasi kesindir.»

81.Muhabbet ve Nefs Muhasebesi

Sufyan-üs Sevri (R.A.) dedi ki, muhabbet. Allâh'in Resulüne uymaktir, baska bir görüse göre devamli zikirdir, bir baskasina göre, sevgiliyi, diger her seye tercih etmektir. Baska bir tarife göre dünyada kalmaktan hoslanmamaktir.

Bu tariflerin hepsi muhabbetin ürünlerine isarettir. Hic biri onun özünü ele almamistir. Ariflerden birine göre muhabbet, sevilenden bir mânâdir. Kalpleri sevgili idrakten alakor düler de onu ifade edemez.

Cüneyd-ul Bagdadî buyurur: «Baska seylerle alâkasi olana Allâh muhabbeti haram kilar, karsiliga dayanan her sevgi de karsiligi ortadan kalkinca son bulur.»

Zunnûn-i Misrî buyuruyor ki; «Allah'i sever görünenlere de ki, Allâh'dan baskasina alcalmaktan sakinin.»

Siblî'ye «Bize arifi ve muhabbet sahibini tanit» dediler, o da dedi ki; «Arif konusursa helak olan, muhabbet sahibi de susarsa helak olan kimsedir.»

Imam-i Siblî söyle buyurur:

»Ey Kerim ve ulu.

Muhabbetin kalbde yer tutmus.

Ey göz kapaklarindan uykuyu kaldiran

Sen benim basina gelenleri en iyi bilensin.»

Basko bir sâir der ki:

«Sevgilimi andim» diyene sasarim.

Onu unuttugum varmi ki, unuttugumu hatirlayayim.

Seni anarken ölür, sonra yine dirilirim.

Eger hüsnü zannim olmasaydi, dirilmezdim.

Ümitle dirilir, hasretle ölürum.

Senin için kaç defa Ölür ve kaç defa dirilirim.

Kadeh kadeh muhabbeti içtim.

Ne sarab bitti ve nede ben içmeye kandim.

Keski onun hayâli gözümün önüne dikilseydi,

Çünki gözümün önünden kaybolsa kör olurum.»

Rabiat-ül Adeviye bir gün »Bizi kim sevgilimize götürecek dedi. Bir kadin hizmetçisi «sevdigimiz bizimle birliktedir ama onunla aramizi açan dünyadir» dedi.

Ibni Celâ (R.A.) der ki; «Allah Hz. Isa'ya (A.S.) söyle vahyetti:

«— Bir kalbi gözden geçirip içinde dünya ve âhiret sevgisi bulmadigim zaman onu kendi sevgimle doldururum ve onu himayem altina alirim.»

Söylendigine göre bir gün Zunnûn, muhabbet hakkinda konusurken önüne bir kus konar ve devamli bir sekilde yeri gagasi ile gagalar. Nihayet kan kaybederek ölür.

m
Ibrahim Ibni Edhem buyurdu ki; «Allah'im! Bilirsin ki bana bagisladigin muhabbet, zikrine karsi bende uyandirdigin ünsiyet ve ululugun hakkinda düsünmek üzere bana tanidigin firsata karsilik, yanimda Cennet'in sivrisinek kanadi kadar agirligi yoktur.»

Sirrî buyuruyor ki; «Allah'i seven yasar, dünyaya yönelen sasar, aptal bosu bosuna aksamlar ve sabahlar, akli basinda olan kimse de kusurlarini arastirir.»

Nefs muhasebesine gelince. Ulu Allah (C.C) onu su âyetiyle emretmektedir:

«— Ey mü'minler! Allâh'dan korkun. Herkes yarin için de ayirdigina baksin. Allâh'dan korkun, cünki O, yaptiklarinizdan haberdardir.»

(Hasr - 18)

Bu âyet geride birakilan amelleri göz geçirmenin gerekliligini gösterir. Bu yüzden Hz. Ömer der ki. «Hesaba çekilmeden önce kendi kendinizi hesaba çekiniz. Amelleriniz tartilmadan siz onlari tartiniz.»

Bir gün adamin biri Peygamberimize gelerek «Yâ Rasûlallah, bana bir nasihat et» der. Peygamber'imiz de ona

«Sen gerçekten nasihat istiyormusun» diye sorar, adam «tabii» der. Bunun üzerine Peygamber'imiz buyurur ki, «Bir is murâd ettigin zaman akibetini iyi düsün, dogru ise ona giris, eger egri ise ondan vazgeç.»

Hadisde bildirildigine göre, akli basinda bir kimsenin dört saati olmasi icap eder. Bunlarin birinde kendini hesaba çekmelidir.

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Hepiniz Allah'a tevbe ediniz, ey mü'minler. Tâ ki kurturusa eresiniz.» (Kurtulusa erme ümidi oluncaya kadar, Allah'a tevbe ediniz.)

(Nur - 31).

Tevbe» bir isi bitirdikten sonra ona pismanlik duygusu içinde bakmaktir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) «Ben günde Allah'a yüz defa tevbe ediyorum» demistir.

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«Takva sâhiblerine seytandan bir kiskirtma geldigi zaman üzerinde düsünürler ve bir de bakarsin ki, her seyi görüvermîslerdir.»

(A´raf - 201)

Anlatildigina göre. Hz. Ömer her aksam ayaklarina kamçi ile vurarak kendi kendine «Bu gün ne yaptin» derdi.

Meymun Ibni Mahran der ki; «Hiç kimse is ortagi ile hesaplasirken gösterdigi titizligten daha büyügü iîe kendi kendini hesaba çekmedikçe takva sâhiblerinden olamaz. Ortaklar dâima her isten sonra hesaplasirlar.»

Hz. Ayse'nin »rivayet ettigine göre. Hz. Ebû Bekir ölmek üzere iken ona «Ömer 'den daha cok sevdigim bir insan yok» dedi. arkasindan Hz. Ayse'ye «Nasil dedim» diye sordu. Hz. Ayse duyduklarini kendisine tekrar edince Hz. Ebû Bekir «Nazarimda Ömer'den daha degerli biri yoktur» dedi.

Bak ki; sözünü bitirir bitirmez nasil söyleyeceklerini arastirip sözünü düzeltmisdir.

Ebû Talha'yi namaz kilarken oyalayan bir kus olayi üzerinde sonradan düsünerek evinin bahçesini pismanlik alâmeti olarak hazineye bagislamasi bu konuda hatira gelen büyük bir titizlik numûnesidir.

Anlatildigina göre Ibni Selâm bir gün odun yüklü olarak görenler. «Yâ Ebû Yusuf, ailen içinde ve kölelerinden bu isi yapabilecek olanlar var» deyince Ibni Selâm onlara «Acaba bunu yapmama engel olacak mi diye nefsimi denemek istedim» diye cevap verdi.

Hasan-ül Basrî buyurdu. «Mü'min nefsine hâkim olub onu Allâh adina hesaba çeken kimsedir. Dünyada nefsini hesaba çekenlerin hesablasmasi kolay geçer. Nefs muhâsebesi yapmadan hayat geçirenlerin. Kiyamet Günü hesaplasmasi çetin olur›

Arkasindcn sözlerine devam eden Hasan-ül Basrî nefsi muhasebesini söyle açikliyor.

«Mü'min ansizin, nefsinin hosuna giden bir davranisla karsi karsiya gelince içinden «Vallahi sen benim hosuma gidiyorsun, sana ihtiyacim da var, fakat seninle aramda engel var» iste bu emelden önce hesâb germektir.

Sonra sözüne söyle devam etmistir: Bazen bir seyde ifrata varir da içinden «Bu davranisi niye isledim? Yemin ederim ki, buna karsi geçerli bir mazeretim yok. Allah'in izni ile bu davranisi bir daha yapmamaya yemin ediyorum» diyerek yanlis hareketi karsisinda pismanlik belirtir.

Enes Ibni Mâlik buyurur ki: «B ir gün Hz. Ömer evden cikti, ben de pesinden çiktim, bir bahceye girdi, aramizda bir duvar vardi, duvarin arkasindan söyle dedigini duydum. «Hattab oglu Ömer, mü'minlerin emiri, oh oh, Allah'a yemin ederim ki, ya Allâh'dan korkarsin, yahud da azaba çarpilirsin.»

«Kendini kinayan nefse yemin ederim» mealindeki âyet hakkinda (Kiyâme - 2)

Hasan-ül Basrî buyurur ki; «Mü'min, su sözü neye söyledim, su yiyecegi niye yedim, su içecegi niye içeyim diye kendini devamli olarak kinamaktan geri durmaz. Günahkâr ise kendini kinamadan ömrünü geçirir.»

Mâlik Ibni Dinar buyurur ki: «Sen su kusurun sahibi degilmisin». «Bu kusurun sahibi degil misin» diye nefsini kötüleyen ve arkasindan boynuna yular takp Allâh'in Kitabi'na baglayan ve böylece Allah'in Kitabi'ni nefsine güdücu yapan kimseye Allâh rahmet etsin! Iste nefsi denetim altinda tutmak böyle olur.

Meymun Ibni Mehran buyurdu ki; «Takva sahibi, kendini zâlim bir hükümdardan ve pinti bir ortaktan daha titiz bir sekilde hesaba çeker.»

Ibrahim Et-teymi der ki: «Nefsim bir kere cennette imis gibi gösterildi Meyvelerinden yiyor. Nehirlerinden içiyor ve genc kizlari ile kucaklasiyordum. Diger bir keresinde de «cehennemde imisim gibi gösterildi. Zakkumdan yiyor, irininden içiyor, zincir ve bukagilarini tasiyordum.

Ona dedim ki, «Ey nefsim, ne istersin.» «Tekrar dünyaya dönüp iyi emel islemek istiyorum» dedi. Ona dedim ki. «O halde simdi emniyettesin. Firsat elindeyken iyi amel isle.»

Mâlik Ibni Dinar buyurdu ki; «Haccâc'in bir hutbede söyle dedigini duydum;

«Hesabi baskasinin eline düsmeden kendisini hesaba çekene Allah rahmet etsin. Amellerinin dizginini eline alarak ne için isledigine dikkat edene Allah rahmet etsin, ölçüsüne ve tartisina dikkat eden kula Allah rahmet etsin.» Bunlan öyle devamli söyledi ki sonunda beni aglatti.»

Ahnef Ibni Kays'in arkadaslarindan biri anlatir. «Onunla birlikte oldugum müddetçe gece namazlarinizin büyük çogunlugunu duâ teskil ederdi. Bu arada kandilin yanina gelir, parmagini yanasiya atese tutar, sonra nefsine söyle seslenirdi.

«Hey Huneyf, falan gün, falan günâhi, filân gün filân kusuru niye isledin?»

82.Hakkı Bâtılla Karıştırma

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Ümmetim öyle bir zaman görecek ki, vücûdlarda elbiseler yiprandigi gibi kalblerde Kur'ân yipranacaktir. Davranislari korkusuz bir tamahkârlik olacaktir. Iyilik isleyen «Bu benden kabul olunur», kötülük isleyince de «afvedilir diyecektir."

Peygamberimizin bildirdigine göre, o günün insanlari Kur'ân'i Kerim´in azâbi haber veren âyetleri hakkinda bilgileri olmadigi için tamahkârligi. Allâh Korkusu'nun yerine koyacaklardir.

Aynen böylesine bir hâl, Allâh tarafindan Hiristiyanlar hakkinda bildirilmektedir.

Ulu Allah (C.C.) buyurur ki:

«— Onlardan sonra gelip Kitâb'a vâris olanlar, bu alçak dünyanin geçici seylerini tercih ederek «Biz afvediliriz» dediler. Eger önlerine benzer bir geçici dünya nimeti çikarsa onu da alirlar. Allah'a karsi haktan baskasini söyleyeceklerine dâir kendilerinden Kitâb'in hükmü uyarinca, söz alinmadi mi ve kitaptan olanlari incelemediler mi? Oysa ki, Allâh'dan çekinenler için âhiret yurdu daha hayirlidir, hiç anlamiyorlar mi?»

(A'raf - 169)

Âyet demek istiyor ki, onlar yani âlimler kitaba vâris oldular, yani içinde ne var, biliyorlar. Buna ragmen bu alçak dünyanin geçici ni'metlerini tercih ediyorlar, helâl olsun, haram oisun dünyada asiri arzularina uyuyorlar.

Yine Ulu Allâh (C.C.) buyuruyor ki:

"Allah'in huzuruna dikileceginden çekinenler için iki cennet vardir."

(Rahman - 46)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor kî:

"Bu, benim huzuruma dikileceginden ve benim haber verdigim korkunç âkibetlerden çekinenler içindir."

(75).

Kur'ân´i Kerim bastan sona kadar ikaz ve korkutucu haberler ile doludur. Üzerinde düsünen kimse eger içindekilere inaniyorsa uzun süreli kedere düser ve büyük bir korkuya kapilir.
Oysa ki, insanlar Kur'ân´i Kerim'i parça parça ederler. Onun harflerini mahreçlerinden çikarirlar, okunus kurallarina dikkatle refi, nasib ve fer ederler. Fakat sanki arap siirlerinden birini okur gibi onun mânâsini anlamaya ve gerektirdigi gibi okumaya önem vermezler.

Dünyada bundan daha büyük bir aldanis var midir? Buna yakin bir aldanis da hem günah ve hem de sevap isleyip de günahlari daha cok olan bir takim kimselerin günâhlarinin afvedilecegini beklemeleri ve günâh kefelerinin baskinligina ragmen

iyilik kefelerinin agir basacagini sanma icindir. Bu davranis, cahilligin en koyusudur.

Bakiyorsun ki, adam helâl - haram bir kaç kurusluk sadaka veriyor, öte yandan verdigi sadakanin bir kac kati kadar müslüman malini veya süpheli geliri zimmetine geçiriyor. Belki de verdigi sadaka müslümanlarin el konmus mali iken ona güvenerek bir dirhemlik haram bir kazanci on dirhem kadar helâl - haram bir sadakanin karsilayacagini sanir.

Böylesi terazinin bir kefesine on dirhem, diger kefesine bir dirhem koyarak bir dirhemlik kefenin agirligîni on dirhemlik kefe ile dengeye getirmek isteyenin davranisindan baska bir sey degildir Bu da hic süphesiz, adamin koyu cahilliginden ileri gelir.
Böylelerinin bazilari, iyiliginin günahindan daha cok oldugunu sanir. Çünki nefsini hesaba çekmez, günahlarini incelemez de bir iyilik isledigi zaman onu aklinda tutar, onu hesaba katar.

Su kimse gibi ki; dili ile Allâh (C.C)'dan afv diler veya günde yüz kere tesbih çeker, arkasindan müslümanlâr hakkinda dedi - kodu yaparak onlarin serefini zedeler ve gün boyunca Allâh (C.C)'in razi olmiyacagi sayisiz ve hesapsiz sözler söyler. Buna ragmen çektigi tesbihlerde gözü kalir. Allâh (C.C)´dan yüz kere afv dilemis oldugunu unutmaz da bütün yaptigi hezeyanlardan gaafil olur. Halbuki bu hezeyanlari yazmis olsa tesbihlerinin yüz. belki de bin katina ulasir.

Kâtib melekler onun çirkin sözlerini yazmislardir. Allâh (C.C) da, agzindan bir söz çikar çikmaz ona azap tehdidinde bulunmus:

"Bir söz söyler söylemez, onun için, hazir bir gözcü vardir buyurmustur." (76).

Fakat o yine de mütemadiyen yaptigi tehlil ve tesbihlerin sevabini düsünür. Dedi - kodu yapanlara, yalancilara, koguculara. özü-sözüne uymayan münafiklara ve diger günahkârlara verilecek cezalari gözönünde bulundârmaz. Iste bu hâl, koyu bir aldanistir.

Hayatima yemin ederim ki, eger kâtib melekler bu adamdan kaydettikleri ve tesbihlerinin sayisini asan çirkin sözleri için yazma ücreti isteseler dilini bir cümle söylemekten bile sakinir, yazi ücreti fazla olmasin diye kontrolsuz zamanlarinda agzindan kaçirdigi o sözleri sayar, hesap eder ve tesbihleri ile denklestirirdi.

Nefsini hesaba çekip de yazi ücreti olarak bir kurus kaybetmekten korkan kimsenin yüce cenneti ve oranin nimetlerini kaybetmekten cekinmemesine sasilir. Bu durum, düsünce sahipleri için agir bir musibetten baska bir sey degildir.
Bu bizi iki ihtimal karsisinda birakir. Eger kitâb hakkinda süpheli isek inkarci kâfilerdeniz, yok eger ona inaniyorsak saskin ahmaklardaniz. Bu hâl, Kur'ân'i Kerim´in bildiklerine inanlarin hâli olmadigina göre kâfirlerden olmaktan Allah (C.C)'a sigininiz

Bu acik beyâna (Kur'an'i Kerim) ragmen bizi uyanmaktan ve gerçegi apaçik görmekten uzak tutan Allah (C.C)'i tesbih ederim! Böyle bir gaflet ve aldanisi kalblere musallat etmeye kadir olan Allah (C.C) kendisinden korkulmaya ve nefsin asilsiz kiskirtmalari ile seytanin ve arzunun bahanelerine dayanmayarak huzurunda aldanmaya ne kadar lâyiktir. En dogrusunu Allah bilir.

83.Cemâat Namaz Kılmanın Fazileti

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cemâatle kilinan namaz, tek basina kilinan namazdan yirmi yedi derece daha faziletlidir.»

Ebû Hureyre rivayet ediyor. «Bir keresinde bazilari cemâatle namaz kilmaya gelmemislerdi, bunun üzerine Peygamber'imiz buyurdu ki

«Bir ara, namazi kildirsin dîye birini yerime birakayim gidip cemâatten geri kalanlarin evlerini yakayim, diye düsündüm.»

Diger bir rivayete göre, hadisin sonu söyledir. "... Sonra cemâatten geri kalanlara varip mes'âle ile evlerinin yakilmasini emredeyim, diye düsündüm."
Bunlardan biri eger yagli bir kemik veya iki hayvan tirnagi bulacagini bilse ona (yatsi namazina) gelirdi.»

Hz. Osman (R.A.) der ki: «Yatsi namazini cemaatla kilan kimse, gecenin yarisini, sabah namazini cemâatle kilan kimse tamâmini ibadetle geçirmis gibidir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Vakit namazlarindan birini cemâatle kilan kimse, girtlagina kadar Ibadetle dolu hale gelir.»

SAid Ibni Müseyyeb (R.A.) buyurdu kî; «Yirmi seneden beri müezzin her ezan okurken ben camide olurum.»

Muhammed Ibni Vasi buyurur ki: «Dünyada yalniz üc sey istiyorum:

1) Egrilige sapinca beni dogrultacak bir din kardesi.

2) Kimseye muhtaç olmaksizin ve helâl yollardan elde edilen zarurî geçim kaynagi.

3) Yanlisligi benden afvedilen ve sevabi üzerime yazilan cemâat namazi.

Bildirildigine göre. Ubeyde Ibni Cerrah bir keresinde bir guruba imam olmus, onlara namaz kildirmisti. Namazdan sonra söyle dedi; «Az öncesine kadar seytan beni etki altinda tutarak kendimi baskalarindan üstün görmeme yol açti. Bundan sonra hic imamlik yapmayacagim.»

Hasan-ül Basrî buyurdu ki; «Âlimler ile düsüp kalkmayanin pesinde namaz kilmayin.»

Nehaî buyurur ki; "Bilmeden imam olan kimse, azini çogundan ayirdetmeksizin denizde su ölçen gibidir."

Hatem-ul Esam buyurur ki; «Bir vakit namazinda cemâatten geri kaldim, sâdece Ebû Ishak'ul Buhari teziyetime geldi. Oysa ki, eger bir çocugum ölseydi, on binden

fazla kisi beni taziye etmeye gelirdi. Cünki din konusunda karsilasilan musibet, insanlarin gözünde dünya ile ilgili olan musibetten daha az önemlidir.»

Ibni Abbas buyurur ki; "Ezan sesini isittigi halde ona icabet etmeyen kimsenin hem kendisi hayri dilememistir ve hem de hayir kendisini istememistir."

Ebû Hureyre buyurur ki; «Insanlarin ezani isitip bu cagriya uymamasindan, kulagina eritilmis kursun dökülmesi daha iyidir.»

Anlatildigina göre. Meymun Ibni Mihran bir gün camiye gelince kendisine cemâatin dagildigi bildirilir, o zaman o söyle der; «Hiç süphesiz, biz Allah içiniz ve O'na dönecegiz. Bu namazin fazileti benim için Irak valiliginden daha sevimlidir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim hiç bir iftitâh tekbirini kaçirmamak üzere kirk gün boyunca namazini cemâatle kilarsa, Allah ona biri münafiklikdan ve digeri de cehennemden olmak üzere, iki kurtulus berati yazar.»

Anlatildigina göre. Kiyamet Günü olunca bazi kimseler, parlak yildiz gibi bir yüzle Mahser toplantisina gelirler, melekler onlara «Dünyada ne amel islerdiniz» diye sorarlar, onlar da «Ezani duyunca baska bir seyle oyalanmaksizin hemen abdest almaya kalkardik» diye cevap verirler. Arkasindan bir takim baska kimseler ay gibi yüzler ile Mahser toplantisina gelirler, onlar da meleklerin ayni sorusuna «namaz vakti girmeden önce abdest alirdik» diye cevap verirler.

Daha sonra yüzleri günes gibi parlayan bir gurup toplanti yerine gelir, bunlar da meleklerin ayni sorusuna «Her zaman ezani camide dinlerdik» diye cevap verirler.

Anlatildigina göre, ilk müslümanlar giris (iftitah) tekbirini kaçirinca üç gün ve cemâati kaçirinca yedi gün yas tutarlardi.

84.Gece Namaz Kılmanın Fazileti

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Hiç süphesiz, Rabb'in senin ve yanindakilerden bazilarinin gecenin üçte ikisinden biraz eksik veya yarisi, yahud üçte biri kadar ayakta kaldigini bilir. Gece ile gündüzü Allah düzenler, sizin onu saymayacaginizi bilir ve bunu size bagisladi.

Kur'ân'dan kolay geleni okuyun. Allâh içinizden hastalarin, O'nun fazlindan pay aramak üzere yer yüzünde yol tepecek olan digerinin ve O'nun yolunda çarpisacak olan baskalarinin oldugunu bilir.

Buna göre onan (Kur'ân'i Kerim´in) kolay gelenini okuyun. Namazi dosdogru kilin, zekâti verin, Allah'a karsiliksiz borç verin. Kendiniz için ne ayirirsaniz onu Allah Kati'nda daha hayirli, daha yüksek bir mükâfat olarak bulursunuz.

O hâlde Allâh'dan afv dileyin, cünki O, bagislayici ve esirgeyendir.»

(Müzemmil - 20)

"Muhakkak ki gece (ibadete) kalkan kisi nese bakimindan daha kuvvetli (Kur'ân'i Kerim) okuyus bakimindan daha saglamdir."

(Müzemmil - 6)

«— Vücûdlari yataklardan uzaklasarak Rabb'lerine korku ve ümidle yalvarir ve kendilerine ayirdigimiz riziktan verirler.»

(Secde - 16)

"(Bunlar mi) yoksa Allah'a itaatkâr, geceleri secde ederek ve ayakta durarak ahiretten çekinen ve Rabb'inin rahmetini dileyen kimseler mi daha hayirlidir? De ki, «Bilenler ile bilmeyenler hiç bir olur mu? Ancak derin görüs sahipleri bunu düsünür"

(Zûmer - 9)

«— Ve o kimseler ki, gecelerini secde ederek ve ayakta durarak geçilirler»

(Furkan - 64)

"Ey mü'minler, sabirla ve namazla Allâh'dan yardim dileyin, hiç süphesiz Allah sabredenler ile beraberdir."

(Bakara - 153)

Bir ifâdeye göre, son âyetteki «namaz» ´dan maksat, gece kilinan namazdir, bu namaza katlanarak nefse karsi verilen cihâdda destek saglanmis olur.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Seytan uykuda yatinca her birinizin ensesine «haydi uyu, sana uzun geceler» diyerek üç dügüm atar, insan uyanir ve Allah'in adini aninca dügümlerden biri çözülür. Eger kalkar, abdest alirsa bir dügüm daha çözülür. Namaz kilarsa bir dügüm daha çözülerek insan sevkli ve huzur içinde sabaha erer. Aksi halde bozuk bir hâlet-i ruhiye içinde ve miskin olarak sabahi bulur.»

Peygamberimizin huzurunda birinden bahsederek sabaha kadar uyudugu söylenince. Peygamber'imiz «O adam, seytanin kulagina isedigi biridir» diye buyurdu.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Seytanin burun damlasi, afyonu ve göz damlasi vardir. O birisine burun damlasi akittigi zaman kötü huylu olur. Ona afyon yutturdugu zaman dili kötü konusur. Gözüne damla akittigi zaman da sabaha kadar uyur."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Geceleyin kilinan iki rekâttik namaz. insanoglu için dünyadan ve dünyada bulunan her seyden daha yararlidir. Ümmetime zor gelmese iki rek'at gece namazini üzerlerine farz kilardim.»

"Gecenin öyle bir âni vardir ki, onu yakalayip da Allâh'dan hayirli bir sey dileyen

müslüman'a, Allâh ne dilerse verir."

Mugire Ibni Sube buyurur ki; «Peygamber'imiz bir gece ayaklari sisinceye kadar namaz kildi. Kendisine «Allâh senin geçmis - gelecek bütün «zelle» lerini afvetmedi mi» diye sorulunca «Ben sükreden bir kul olmayayim mi» diye cevab buyurdu.

Anlasiliyor ki, Peygamberimizin bu hareketi, daha yüksek bir mertebeye ulasmak hedefini güdüyordu. Cünki sükretmek, artis ve gelisme sebebidir. Nitekim Ulu Allah

«Eger sükrederseniz, size daha fazla veririm» diye buyuruyor (Ibrahim - 7).

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Yâ Ebû Hureyre! Eger hayatta iken, ölünce, mezarda ve yeniden dirilince Allah'in rahmetinin seninle birlikte olmasini istiyorsan, geceleyin Allâh Rizasi için kalk, namaz kil. Ya Ebû Hureyre! Evinin köselerinde namaz kilarsan evinin aydinligi gökte takim yildizlari gibi ve dünya halki için de yildiz gibi olur."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Geceleyin namaz kilmayi sakin ihmal etmeyin Cünki o sizden evvelki Iyilerin âdetidir. Geceleyin ibâdet etmek. Allah'a yaklastirici, günahlara kefaret sebebi, vücudu hastaliklardan koruyucu ve günahlardan alakoyucudur."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Gece namaz kilmak isterken uykusu bastiran kimseye namazin sevabi yazilir ve uykusu da sadaka yerine geçer.»

Peygamber'imiz Ebû Zerr'e

«Bir yolculuga çikmak istersen onun için hazirlik yapar misin» diye sorar. Ebû Zerr «Tabii. Yâ Rasûlallah » diye cevap verir. Peygamber'imiz «Peki Kiyamet Günü yolculugu nasil olacak? Beni dinle, o gün sana yarayacak olani sana söyleyeyim mi» diye buyurur.

Ebu Zerr «Tabii, yâ Rasûlallah Anam ve babam yoluna feda olsun» der. Bunun üzerine Peygamber'imiz söyle buyurur. «Yeniden dirilme günü için çok sicak bir gün oruç tut. Kabir yalnizligi için gece karanliginda iki rek'at namaz kil. Kiyametin büyük olaylari için bir kere Hacc et ve muhtaca bir sadaka ver, ya hakli yere bir söz söyle, yâhud kötü bir söz söylemekten dilini alakoy.»

Anlatildigma göre, Peygamber'imiz zamaninda, bir adam vardi, herkes yataga girinceye uykuya dalinca kalkar, namaz kilip Kur'ân´i Kerim okur ve «Ey cehennemin Rabb'i, beni cehennemden koru» diye duâ ederdi.

Adamin bahsi geçince Peygamber'imiz «O duâ ederken bana haber verin» dedi ve adamin yanina varinca sözlerini duydu. Sabah olunca ona «Yâ filân kisi, Allâh'dan cenneti dileseydin ya!» diye buyurdu. Adam Peygamber'imize «Yâ Rasûlallah! Daha o kadar degilim. Amelim oraya kadar ulasmaz» diye cevap verdi.

Bu arada Cebrail (A.S.) gelerek buyurdu ki; «Filân kisiye bildir. Allah (C.C) onu

cehennem'den âzâd ettigi gibi Cennet'e koydu.»

Anlatildigina göre, Cebrail (A.S.) Peygamber'imize «Ibni Ömer Iyi adam! Bir de gece namaz kilsa» dedi. Peygamberimiz de bu durumu ibni Ömer'e bildirdi. Ibni Ömer de O günden sonra devamii olarak geceleyin namaz kilmaya basladi.

Nâfi der ki; «Ibni Ömer geceleyin namaz kilar ve «Yâ Nâfi , sabaha vardik mi» diye sorardi, kendisine «hayir» demem üzerine yine namaza durur ve yine Nâfi . sabaha vardik mi» diye sorardi. Kendisine «Evet» diye cevap verince tanyeri agarincaya kadar oturur, Allah'a istigfar ederdi.»

Hz. Ali (K.V.) buyurur ki «Bir gece Hz. Yahya (A.S) arpa ekmegi yiyerek karnini doyurur ve uykuya dalarak zikrini ihmal eder, böylece sabah olur.

Bunun üzerine Ulu Allah (C.C) ona söyle vahyeder. «Yâ Yahya! (A.S.) Benim yurdumdan daha hayîrli bir yurd mu ve bana yakin olmaktan sana daha faydali bir çevre mi buldun? Ya Yahya! (A.S.) Izzet ve celâlim hakki için eger bir kereligine cennet ile yüzyüze gelsen, kapilacagin istiyak yüzünden yüreginin yagi erir ve nefsin mahvolurdu. Eger cehennemle bir defaligina karsilassan, yüreginin yagi erir, gözyasin yerine irin akar ve aba yerine deri giyerdin.»

Peygamber'imize «Falan adam geceleyin namaz kiliyor, gündüz olunca da hirsizlik yapiyor» dediler. Peygamber'imiz de

«Isledigi amel onu yaptigi kötülükten yakinda alakoyacaktir» diye cevap verdi.

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor:

«— Allah'in rahmeti o erkegin üzerine olsun ki, geceleyin namaz kilmaya kalkar ve sonra karisini kaldirir, o da namaz kilar, kadin kalkmak istemezse yüzüne su serper.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor:

«— Allah'in rahmeti o kadinin üzerine olsun ki. geceleyin namaz kimaya kalkar ve sonra kocasini uyandirir da o da namaz kilar, kocasi kalkmak istemezse yüzüne su serper.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor:

«— Eger kisi geceleyin uyanip karisini da uyandirarak birlikte iki rek'at namaz kilarlarsa, Allah her ikisini de Allah'i çok çok zikredenlerden yazar.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Farzlardan sonra en faziletli namaz gece kalkarak kilman namazdir."

Hz. Ömer'den rivayet edildigine göre, Peygamber'imiz buyuruyor ki:

"Kim zikrini yapmadan uykuya yatar da onu sabah namazi ile ögle namazi arasinda yaparsa gece zikretmis gibi yazilir."

Imâm-i Buharî'nin (Allah (C.C) O'ndan razi olsun) sik sik asagidaki iki beyti okudugu söylenir:

«Firsat eldeyken rüküun faziletini degerlendir.

Ölümün ansizin olabilir.

Nice hastaliksiz, sapasaglam kimseyi gördüm ki.

Saglam ruhu kus gibi uçuverdi.»

85.Dünyâ Alimlerinin Cezası

Dünya âlimleri» ile bilgiden amaçlari dünya menfâati olan ve ilim yolu ile sâdece dünyalilar katinda rütbe ve söhret kazanmak pesinde olan kötü âlimleri belirtmek istiyoruz.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kiyamet Günü en agir azaba çarptirilacak olan kimse, Allah'in ilminden kendisine fayda bagislamadigi âlimdir."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Insan, ilmî iie amel etmedikçe âlim olamaz."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ilim ikidir: Biri sözde dile gelen ilimdir, bu Allah'in insanlara bagislad
igi açik delildir. Öbürü kalb ilmidir ki, fayda veren ilim budur.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Âhir zamanda câhil ibadetliler iie fasik âlimler çogalir."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Âlimlere üstünlük taslamak, aptallar ile çatismak ve halkin dikkatlerini üzerinize çekmek maksadi ile ilim ögrenmeyiniz. Böyle yapanlarin yeri cehennemdir."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kim bildigini kendisine saklarsa Allah onun agzina atesten gem vurur."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Ben sizin hesabiniza deccaldan baska, fakat ondan daha korkunç bir seyden korkuyorum.» Sahâbeleri (Nedir o) diye sorarlar. Peygamber'imiz onlara yoldan çikaran imamlardan korkuyorum." cevabini verir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim bilgice gelisir, fakat hidâyet yönünden gelismezse, günden güne Allâh'dan daha da uzaklasir.»

Hz. Isâ (A.S.) buyurur ki; «Ne zamana kadar saskinlar ile düsüp kalktiginiz halde

istikametini kaybetmislere yol göstereceksiniz!»

Buraya kadar naklettiklerimiz ile diger deliller, ilmin öneminin çok büyük oldugunu ve âlimin ya ebedi bir helak ile veya ebedî saadet ile karsi karsiya oldugunu, ilme dalan elimin sâadete eremedigi takdirde kendine kurtulusu haram kildigini gösterir.

Hz. Ömer buyurur ki; «Bu ümmet hesabina en korktugum sey, münafik âlimdir.» Dinleyenler «münafik âlim nasil olur» diye sorarlar. Hz. Ömer onlara. «Lâfla bilgili, fakat kalbi ve ameli câhil kimsedir» diye cevap verir.

Hasan-ül Basrî buyurdu ki: «Âlimlerin bilgisini ve hikmet sahihlerinin incilerini biriktirdigi halde tatbikatta aptallarin çigirindan gidenlerden olma.»

Adamin biri Hz. Ebû Hureyre'ye «ilim ögrenmek istiyorum, fakat bir yandan da ona ihanet etmekten korkuyorum» der. Ebu Hureyre da ona «ilimden uzak kalmak, ona ihanet etmeye kâfidir» buyurur.

Ibrahim Ibni Uyeyne'ye «En uzun pismanlik çekenler kimlerdir» diye sorarlar. O da «Dünyada nankörlere iyilik edenler, ölürken de sapik âlimler» diye cevap verir.

Halil Ibni Ahmed buyurur ki; «Insanlar dört çesittir:

1 — Anlar ve anladiginin farkindadir. Iste bu âlimdir, ona uyunuz.

2 — Anlar, fakat anladiginin farkinda degildir. Bu da uykudadir, onu uyandiriniz.

3 — Anlamaz, fakat anlamadiginin farkindadir. Bunun yol göstermeye ihtiyaci vardir, ona yol gösteriniz.

4 — Anlamaz, fakat anlamadiginin da farkinda degildir. Iste bu câhildir, ondan uzak durun.»

Süfyan-üs Sevrî buyurmus ki; «Ilim ameli cagirir, eger çagriya uyarsa (ilim kalir), uymazsa göçer.»

Fudayl Ibni Iyaz buyurdu ki; «Ben üç kimseye acirim:

1 — Bir kavmin, sonradan düsmüs ulusuna.

2 — Bir kavmin sonradan fakir düsmüs zenginine,

3 — Dünyanin oyuncagi olmus âlime»

Hasan-ül Basri der ki, «Âlemlerin en büyük cezasi, kalblerinin ölmesidir. Kalblerî ölmesi de âhiret ameli ile dünyayt istemekdir.»

Sairin biri bu konuda der ki:

«Sasarim hidâyeti delâlet ile degistirene.

Dünyasini dini karsiliginda satin alan kimseye daha da sasarim.

Bunlarin her ikisinden de daha sasirticisi.

Dinini baskasinin dünyasi ugruna satandir.

Bu her ikisinden de acayiptir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Âlim öyle agir bir azaba çarptirilir ki, çektigi azabin siddetinden dolayi ilgileri uyanan cehennemlikler onu görmeye gelirler."

Bununla sapik âlimi kasdetmistir.

Usame Ibni Zeyd buyurur ki; «Peygamber'imizin söyle buyurdugunu duydum:

«— Kiyamet Günü bir âlim getirilerek cehenneme atilir. Kalin bagirsaklari disari sarkar ve esegin dolap çevresinde dönmesi gibi onlarin etrafinda döner. Bu hâlini görmeye gelen diger cehennemlikler «Ne oldu sana» diye sorarlar. Âlim de onlara «Dünyada iken iyiligi emreder, fakat kendim yapmazdim. Buna karsilik kötülügü yasaklar, fakat kendim islerdim» diye cevap verir.»

Âlimin isledigi günaha karsilik, katmerli bir azaba çarptirilmasi, bilerek günah islediginden dolayidir. Bu yüzden Ulu Allah;

«Hiç süphesiz, münafiklar cehennemin en alt katindadirlar» buyuruyor.

(Nisa - 145)

Çünkü onlarin hakki inkâr etmesi bilerektir. Yine Ulu Allah yahudileri hiristiyanlardan daha kötü ilân etmistir. Oysa ki, onlar Ulu Allah'a ogul yakistirmamislar ve «o üçün üçüncüsüdür» dememislerdir. Fakat onlar, Ailâh'i bile bile inkâr etmislerdir. Nitekim Ulu Allâh (C.C.) buyuruyor ki:

«— Kendilerine kitap verdiklerimiz O'nu (Muhammed'i) çocuklarini bilir gibi bilirler Fakat onlarin bir gurubu bile bile gerçegi saklarlar»

(Bakara - 146)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Onlara kendi ellerindeki kitabin tasdik edeni olarak Allah tarafindan bir kitap geldiginde — ki daha önce kâfirlere karsi feth dilerlerdi— (bu defa) kendilerine bildikleri gelince inkâr ettiler. Hic süphesiz Allâh'in laneti kâfirlerin üzerinedir." (Bakara - 89)

Ulu Allah (C.C.) Bel'am Ibni Baura kissasi hakkinda buyuruyor ki:

"Onlara, kedisine âyetlerimizi bildirdigimiz halde onlardan siyrilarak seytana uyan ve azginlardan olanin haberini anlat."

(A´raf - 175)

Az ilerde Ulu Allah Bel'am için söyle buyuruyor:

«— O üzerine varsan da kendi haline biraksan da dilini çikarip soluyan bir köpek gibidir.»

(A´raf - 175)

Iste günâha dalmis âlim de böyledir. Cünki Bel'am Allah'in kitabini biliyordu. Buna

ragmen azgin arzulara dolarak köpege benzetildi. Âyet demek istiyor ki. «O hikmeti bilsin bilmesin, ferketmez. Her iki durumda da azgin arzulara bulasir.»

Hz. Isâ (A.S.) buyurur ki; «Kötü âlim, nehrin agzinda düsüp onu kapatan kaya gibidir, ne kendisi suyu içer ve ne de bitkilere ulasmasina meydan verir.»

86.İyi Huyun Fazileti

Ulu Allah (C.C) Peygamber'ine ve Habib'ine O'nu överek ve kendisine bagislamis oldugu nimeti belirterek buyuruyor ki:

«— Hiç süphesiz, sen yüce bir ahlâk üzeresin.»

(Kalem - 4)

Hz. Ayse «Peygamber'imiz Kur'ân ahlâki üzere idi» buyurdu.

Ademin biri Peygamber'imize iyi ahlâkin ne oldugunu sorar. Peygamber'imiz de ona su âyeti okur:

«— Afv ve müsamahadan ayrilma, iyiligi emret ve anlayissizlardan yüz çevir.»

(A´raf - 199)

Daha sonra da adama verdigi cevabin devami olarak söyle buyurur:

«Iyi ahlâk seninle münasebeti kesen ile senin ilgiyi devam ettirmen, sana vermeyene vermen ve sana haksizlik edeni hos görmendlr.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ben sâdece en güzel ahlâki tamamlamak icin gönderildim.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kiyamet Günü teraziye konacak en egir amel, Allâh Korkusu ile güzel ahlâktir."

Adamin biri Peygamberimize geldi, önce önünde durarak "Yâ Rasûlallah , din nedir?" diye sorar. Peygamber'imiz «Güzel ahtâktir diye cevap buyurur. Adam Peygamber'imizin sag tarafina geçerek yine"Yâ Rasûlallah , din nedir?" diye sorar. Peygamber'imiz «Güzel ahlâktir» diye cevap verir. Bu defa adam Peygamber'imizin sol tarafina geçerek "Yâ Rasûlallah , din nedir?" diye sorar.

Peygamber'imiz bir daha «Güzel ahlâktir» diye cevap verir.

Bu sefer adam Peygamber'imize arka taraftan yaklasarak "Yâ Rasûlallah , din nedir?" diye sorar.

Peygamber'imiz ona bakarak «Anlamiyor musun? Din öfkelenmemendir." diye cevap buyurdu.

Peygamber'imize «Ugursuzluk nedir» diye sorarlar. Peygamber'imiz de

«Kötü ahlâktir» diye cevap verir.

Adamin biri Peygamber'imize «Bana bir tavsiyede bulun» der. Peygamber'imiz ona

«Nerede olursan ol Allâh'dan kork.» diye cevap verir. Adem «Baska» diye sorar. Peygamber'imiz de ona «Kötülügün arkasindan bir iyilik isle ki, kötülügü silsin» dîye cevap verir. Adam «Daha baska» diye sorar. Peygamber'imiz «Insanlara karsi güzel huylu ol» diye cevâp verir.

Peygamber'imize «En faziletli amel nedir» diye sorarlar. Peygamber'imiz

«Güzel huydur» diye cevap verir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Allah, ahlâkini güzel yarattigi hiç bir kulu cehenneme yedirmez."

Fudayl buyurdu ki: «Peygamber'imize falan kadin gündüzleri oruç tutar ve geceleri namaz kilar, fakat kötü huyludur, komsularini dili ile üzer» derler. Bunun üzerine «O halde onda hayir yoktur, o cehennemliktir." buyurur.

Ebu Derdâ söyle buyurur: «Ben Peygamber'imizi Teraziye ilk konacak ameller, iyi ahlâk ve cömertliktir. Allah imâni yaratinca o «Yâ Rabb'i, beni besle» diye duâ etti, Allah da onu iyi huy ve cömertlikle besledi. Allah küfrü yaratinca «Beni besle» diye duâ etti. Allah da onu cimrilik ve kötü huy ile besledi» derken isittim.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ulu Allah bu dini kendisi için seçmistir. Bu yüzden dininize cömertlik ve iyi huyluluktan baskasi yakismaz. Sözüme dikkat edin ve dininizi bu iki meziyet ile donatin.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— "Güzel huylu insan, Allah'in yarattigi en degerli insandir."

Peygamber'imize «imânca en üstün mü'minler kimlerdir» diye sorarlar. Peygamber'imiz «En iyi huylulardir» diye buyurur.

Peygamber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Siz insanlara verecek mal yetistiremezsiniz. Onlara güler yüzlülük ve îyi huyluluk göstererek hosnutluklarini elde edebilirsiniz.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sirkenin bali bozdugu gibi kötü huy da ameli bozar.»

Cerir Ibni Abdullah'in rivayet ettigine göre. Peygamber'imiz söyle buyurmustur:

«— Sen öyle bir adamsin ki, Allah seni güzel yaratti, sen de huyunu güzellestir.»

Ber'a Ibni Azib buyurur ki; «Peygamber'imiz "insanlarin en güzel yüzlüsü ve en iyi huylusu idi."

Ebü Said Hudrî'ye göre. Peygamber'imiz «Allâh'im, vücûdumu güzel yarattigin gibi huyumu da güzel eyle.» diye dua ederdi.

Abdullah Ibni Ömer der ki. Peygamber'imiz sik sik: "Yâ Rabb'i. Senden saglikk, dirlik ve güzel huyluluk dilerim." diye dua ederdi.»

Ebû Hureyre'ye göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Mü'minin dini, onun serefîdir, soyu sopu, Iyi huyu, müriveti de aklidir.»

Usame ibni Serik Bedevilerin Peygamber'imize «Insanaara verilmis seylerin en hayirlisi nedir?» diye sorduklarinda. Peygamberimizin onlara «iyi huydur» diye cevap verdigine sahit oldum, demistir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kiyamet Günü bana en yakin olaniniz ve benim sevgimi en çok kazananiniz, en iyi huylu olanlarinizdir.»

Abdullah Ibni Abbas'a (R.A.) göre. Peygamber'imiz (S.A.S.] söyle buyurmustur:

«—Su üç "meziyetin üçü veya biri, bir kimsede yoksa onun hiçbir amelini hesaba katmayiniz:

1 — Allah'in emrini kirmaktan alakoyacak Takva.

2 — Basitlik ve düskünlükten alakoyacak bir vakar.

3 — Insanlar orasinda iyi geçinmesini saglayacak bir huy güzelligi.»

Peygamber'imiz namaza dururken söyle dua ederdi:

«— Allâh'im, bana en güzel huyu bagisia, senden beska kimse beni ona ulastiramaz. Allah'im, beni kötü huydan alakoy, senden baska hiç kimse beni bundan alakoyamaz.»

Peygamber'imize «Tatlilik neler ile olur» diye sorarlar. Peygamber bu soruya söyle cevap verir:

«— Tatlilik tatli dille, güleryüzlülükle ve gülümsemeekle olur. Kim insanlari iyilik ile karsilayip onlara iyi huyla davranirsa o kimsenin tutumu insanlara hafif gelir, onun kardesligini ögerler.»

Netekim bu bahisde bir sâir söyie der.

«Iyi huylarin hepsine sahib oldugun ve

Herkese iyi davrandigin zaman.

Ars'in sahibi tarafindan her türlü mükâfata kavusursun.

Açik ve gizli oiarak insanlarin tesekkürüne de nail olursun!»

87.Gülme - Ağlama, Elbise

Müfessirlerden biri:

«— Simdi siz bu söze (Kur'an'i, O´nu yalan sayarak) sasiyor ve Allâh'dan gelmesine ragmen alaya alarak) O'na gülüyor musunuz? (Içindekl ikazlara kulak verip çekinerek) aglamiyor musunuz? (Onun size ne gibî görevler yükledigine aldiris etmeksizin, vurdumduymazlik icinde) türkü mü söylüyorsunuz?!»

(Necm Süre-i Celilsi; 59—60)
ayetleri hakkinda sunu söylemistir:

«Peygamber'imiz bu âyet indikten sonra gülümseme hududunu asacak sekilde hiç bir zaman gülmemistir. Hattâ baska bir rivayete göre, bu âyet indikten sonra Peygamber'imizin dünyadan göçene kadar ne güldügü ve ne de gülümsedigi görülmemistir.»

ibni Ömer buyurur ki; «Peygamberimiz bir gün mesçidden çikinça gülüsüp konusan bir toplulukla karsrlasdi, durarak, selâm verdikten sonra onlara

«Dünya zevklerini kirip ölümü sik sik hatirlayiniz» buyurdu.

Baska bir gün de yine mesçidden çiktiktan sonra gülüsen bir toplulukla karsilasinca söyle buyurdu;

«Nefsimi kudret elinde tutan Allâh'a yemin ederim ki, benim bildigimi bilseniz, az güler çok aglardiniz.»

Hizir (A.S), Hz. Musa'dan (A.S.) ayrilmak isteyince Musa (A.S) «Bana bir tavsiyede bulun» dedi. Bunun üzerine Hizir (A.S.) dedi ki;

«Sebebsiz yere hiç bir harekette bulunma, sebebi yokken bir odim bile atma. Sasirtici bir durum olmadan gülme, baskakalarini hatalari yüzünden ayiplama, kendi hatalarina agla.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Çok gülmek, kalbi öldürür.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Gençliginde gülen, yasliliginda aglar. Zenginken gülen, fakirlige düsünce aglar. Yasarken gülen, ölünce aglar.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kur'ân'i okuyun ve aglayin. Eger aglayamiyorsaniz, aglamakti olun.»

Hasan-ül Basrî «islediklerinin karsiligi olarak simdi onlar az gülüp cok aglasinlar» mealindeki âyet hakkinda «dünyada kaldiklari müddetçe az gülsünler, cok aglasinlar» diye tefsir yapmaktadir.

Yine Hasan-ül Basrî buyuruyor ki; «Önünde cehennem varken gülen ve önünde ölüm varken sevinçli olan kimselere sasarim.»

Yine Hasan-ül Basrî bir gün gülen bir delikanliya rastlar, ona «Yavrum, Sirat'i astin mi» diye sorar. Delikanli «Hayir» der. Hasan-ül Basrî : «Cennete girecegin mi belli oldu» diye sorar. Delikanli «Hayir» diye cevap verir. Bunun üzerine Hasan-ül Bcsri : «O halde gülmen neye» der. Bundan sonra o delikanlinin bir daha güldügü görülmemistir.

Abdullâh Ibni Abbas buyurur ki; «Gülerek günâh isleyen, aglayarak cehenneme girer.»

Ulu Allah (C.C) bir âyette aglayanlari överek:

«Aglayarak çeneleri üstüne (yüzü koyun) kapanirlar ve bu (Kur'ân'i dinlemeleri) onlarin hürmetini artirir.» buyurmustur. (isra - 109)

«Bu Kitaba (amel defterine) ne oluyor ki, kücük - büyük hic günâhi ihmal etmeden saymistir.»

Evzaî (Kehf - 49):mealindeki âyet hakkinda «Küçük günahtan maksat, gülümseme, büyük günahtan maksat da kahkahadir» der.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kiyamet Günü su ücü hariç, bütün gözler aglayacaktir.

1) Allâh Korkusu ile yas döken göz.

2) Allah'in haram kildigi seylere bakmaktan kaçman göz.

3) Allah yolunda uykusuz kalarak nöbet tutan göz.»

Söylendigine göre üc sey insani kati kalbli yapar:

«1 — Kendini begenmislikten ileri gelmeyen gülmek.

2 — Acikmadan yemek.

3 — Bos yere konusmak.»

Peygamber'imiz ic çamasir, gömlek, kaftan, cübbe ve diger elbiselerden ne bulursa onu giyerdi. Yesil renkli elbiseler hosuna giderdi. Çogu elbiseleri beyazdi ve

«Beyazi dirilerinize elbise oiarak giydiriniz, ölülerinize de kaftan olarak sariniz.» buyururdu.

Peygamber'imizin atlastan bir kaftani vardî. Beyaz renkli cildine yesil rengi pek yakisirdi. Bütün elbiseleri topuguna kadar inerdi. Ic gömlegi ise daha yukarda, yari diz hizasinda kalirdi.

Siyah bir elbisesi vardi, onu birine vermisti. Esi Ümmü Seleme «Anam - babam yoluna feda olsun. O siyah elbisen ne oldu» diye sordu. Peygamber'imiz

«Onu giysin diye birine verdim» diye cevap verdi. Bunun üzerine Ümmü Seleme «Beyaz tenin üzerinde o elbisenin siyahindan daha güzel yakisan bir sey görmüs degilim» dedi.

Peygamber'imiz giyerken sagdan baslayarak «Beni giydiren, ayip yerlerimi örtmeye yarayan ve insanilara karsi güzel görünmemi saglayan elbiseler bagislayan Allah'a hamd olsun» diye duâ eder.

Elbisesini çikarirken de sol taraftan baslardi. Yeni bir elbise edinince eskisini bir fakire verir sonra: «Her hangi bir müslüman, sirf Allah Rizasi için eski elbisesini bir fakire verirse, o elbise giyildigi müddetçe veren kimse — Ölü olsun, diri olsun — Allah'in himayesinde, güveni altinda ve hayri içinde olur» buyururdu.

Peygamber'imizin bir abasi vardi. Nereye gitse onu ikiye katlayip altina sererdi. Hasir üzerinde uyurdu, altinda baska bir sey olmazdi.

88.Kur'ân-ı Kerim'in ve Âlimlerin Fazileti

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kim Kur'an-i Kerim okur da sonra başka birisinin kendinden daha faziletli bîr seye nail oldugunu sanirsa. Allah'in ululugunu küçümsemis olur."

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Ümmetimin en faziletli ibadeti. Kur'ân okumaktir."

"En hayiriliniz, ilim ögrenip bildigini baskalarina ögreteninizdîr."

Peygamber'imiz «Demir nasil paslanirsa kalbler de paslanir» buyurdu. Sahâbiler «Onun cilâsi nedir» diye sordular. Peygamber'imiz «Kur*ân-i Kerîm okumak ve ölümü hatirlamaktir.» diye buyurdular.

Fudayl Ibni Iyaz buyurur:

«Kur'ân´i Kerim´i tasiyan, Islâm'in sancagini tasiyandir. Binaenaleyh oynayan ile oynamamasi yanilan ile yanilmamasi ve bos söz konusan ile bos lâf konusmamasi, bunu Kur'ân'i Kerim´i tazim icin yapmasi gerekir.

Kim «Hasr (59)» sûresinin son âyetlerini sabahleyin okur ve o gün ölürse alnina sehid mührü vurulur. Ayni âyetleri aksam okuyup sabaha kadar ölürse yine alnina sehid mührü vurulur.»

ilmin ve âlimlerin faziletine gelince, bu mevzuda hadisler çoktur.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allah, kimin iyiligini dilerse onu dinde fakih yaparak ona rüsdünü ilham eder.»

"Alimler, peygamberlerin vârisleridirler."

Halbuki peygamberlikten daha üstün bir mertebe olmadigi malûmdur. Bu rütbeye mirasçi olmak serefinden daha büyük bir seref yoktur.

«— Mü'minlerin en faziletlisi o âlim kimsedir ki, kendisine ihtiyaç duyuldugu zaman faydali olur ve kendisine müracâat edilmedigi zaman da gönül zenginligi île davranir.»

«—- Peygamberlik derecesine en yakin kimseler, âlimler ile mücâhidlerdir.» Çünki âlimler peygamberlerin getirdigi tebligi halka sunarlar. Mücâhidler de peygamberlerin getirdigi teblig ugruna kiliçlari ile savas verirler.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Hiç süphesiz, bir kabilenin ölmesi, bir âlimin ölümünden daha az önemlidir.»

"Kiyamet Günü âlimlerin mürekkebi sehidlerin kani ile tartilir.»

"Son duragi Cennet oluncaya kadar, âlim ilme doymaz."

"Ümmetimin helak olmasi, iki sey yüzünden olur. Ilmi terketmek ve mal toplamak."

«— Ya âlim ol, ya talebe ol, ya dinleyici ol, ya da ilmi sevenlerden ol. Besinci olma; yâni ilimden hoslanmayanlardan olma ki, helak olmayasin.»

«— Ilmîn mâruz kalabilecegi âfet, kendini begenmisliktir.»

Ehli Hikmetin misâllerindendir: «Kim bas olmak amaci ile ilim ögrenirse basari sansini ve siyasi te'sirini kaybeder.»

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Yer yüzünde bosubosuna büyüklük taslayanlarin idrâklerini âyetlerimden saptiracagim.»

(A´raf - 146)

Imâm-: Sâfii buyurur ki;

«Kim Kur'ân´i Kerim ögrenirse degeri yükselir. Kim fikih ögrenirse önemi artar ve kim hadis ögrenirse inandirma gücü artar. Kim matematik ögrenirse görüsü çogalir. Kim az bilinen gerçekleri ögrenirse huyu yumusar. Kim izzeti nefis sahibi olmazsa ilmi ona fayda vermez.»

Hasan Ibni Ali der ki:

«Kim âlimler ile cok düsüp kalkarsa, dilinin bagi çözülür. Zihnindeki bulaniklikları giderme imkânina kavusur. Nefsinde beliren gelisme hosuna gider. Bildiklerine karsi güveni artar ve ögrendiklerini dile getirmede cesaret kazanir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Cehaletten daha agir fakirlik olamaz."

89.Namaz ve Zekatın Fazileti

Bilesin ki. Ulu Allah zekâti Is!âmin temellerinden biri olarak üân etmis, onu en yüce Islâm alâmeti olan namaz ile yanyana getirerek söyle buyurmustur:

«— Namazi dosdogru kiliniz ve zekâti veriniz.»

(Bakara - 43)

Peygamber'imiz (S.A.S.) de söyle buyurmustur:

«Islâm, bes sey üzerine kurulmustur:

1 — Allâh'dan (C.C.) baska ilâh olmadigina ve Muhammed'in (S.A.S.) O'nun Rasûlü olduguna sahadet etmek.

2 — Namaz kilmak.

3 — Zekât vermek.

4 — Ramazanda oruç tutmak.

5 — Hacca gitmek.»

Ulu Allah (C.C.) namaz ve zekâta önem vermeyenleri siddet ile yererek buyuruyor ki:

«— Namazlarinin öneminin suurunda olmadan namaz kilanlarin vay haline!»

(Maun - 4-5)

Namaz hakkinda daha önce gerekenleri söylemistik.

Zekâti vermeyenler hckkinda Ulu Allâh (C.C.) buyuruyor ki:

«— Altin ve gümüs biriktirerek onlari Allâh yolunda harcamayanlari aci bir azâb ile müjdele.»

(Tevbe - 34)

Buradaki «Allâh Yolu'nda harcamak» tan maksat, bu mallarin zekâtini ayirmaktir.

Zekât verenin dünyadan el - etek çekerek kendilerini âhiret ticaretine adamis olan takvâ sahibi düskünleri aramasi müstahaptir; cünki bu malin gelismesine vesile olur.

Peygamber'imiz (A.S.A.) buyuruyor ki:

«— Sen mutlaka takva sahibinin yemegini ye ve senin yemegini de takva sahibi olanlardan baskasi yemesin.»

Çünki takva sahibi, verecegin zekâti yolunda kullanir ve ona bu yolda yardimci oldugun için sen de onun ibâdetine ortak olursun.

Âlimlerden biri sadakalarini sâdece tarikat ehli olan fakirlere verirdi. Ona «Iyiliklerini bütün fakirlere dagitirsan daha iyi olmaz mi» diye sordular. O da su cevabi verdi; «Hayir, sizin dediginizi yapmam daha iyi olmaz. Çünki bunlar olanca gayretlerini Allah için harcayan kimselerdir. Her hangi biri bir sikinti ile karsilasinca gayreti gevseyebilir.

Bir kisinin gayretini Allâh ugruna yöneltmek, bana amaci dünya olan bin kisiye yardim etmekten daha iyidir.» Bu cevab Cüneyd-ül Bagdadî'ye nakledilince sözü

begenerek sahibi hakkinda «O, mutlaka Allah'in velilerinden biridir. Çoktandir bu kadar güzel bir söz duymamistim» dedi.

Bir süre sonra bu adamin maddi durumunun sarsildigi, bu yüzden ticareti birakmaya niyetlendigi haberi geldi. Bunun üzerine cüneyd-ül Bagdadi ona bir miktar para gönderdi ve «Bunu sermaye yaparak ticarethaneni kapatma. Çünki senin gibilere ticâretin zarari yoktur» diye haber gönderdi.

Bu zât bakkaldi ve fakirlerden, satin aldiklarinin bedelini almazdi.

Abdullâh Ibni Mübarek de (Allah O'ndan razi olsun) yardimlarini sadece ilim ile ugrasanlara verirdi. Kendisine «Yardimlarini genisletsen daha iyi olmaz mi» dediler. O da su cevabi buyurdu: «Ben peygamberlik makamindan sonra ilimden daha yüksek bir mertebe tanimiyorum. Bunlardan birinin kalbi ihtiyaci ile mesgul olunca kendini ilme verip bütün gücü ile ögrenmeye yönelemez. Bunlari bütün güçleri ile ilme yöneltmek, en faziletti davranistir.»

Sadaka verirken sakat ve mâlûllerin öne alinmasi, husûsiyyetle akraba ve yakinlarin en basta düsünülmesi hem sadaka vermek ve hem de yakinlari korumak (sila-i rahim) olur.

Daha önceki bir bölümde belirtildigi gibi akraba ve yakinlari korumanin mükâfati pek çoktur.

Riyanin serrinden korunmak ve vereni kalabalik içinde küçük düsürmemek için sadakayi gizli vermelidir.

Peygamberimiz (S.A.S.) buyurur ki:

«— Gizli verilen sadaka. Allah'in gazabini söndürür.»

Baskaca bir gölgenin kalmayacagi Kiyamet Günü. Allah'in Ars'in gölgesi altina alacagi yedi kimseyi sayan hadise göre bu yedi kimseden biri de «Sag elinin verdigini sol eli bilmeyecek sekilde gizli sadaka veren kimse» dir.

Fakat riyaya düsme ve karsi tarafi minnet yükü altinda birakma ihtimali söz konusu olmadigi takdirde ve baskalarini özendirmek gibi bir fayda getirecegi umuldugu zaman açiktan sadaka verilebilir.

Nitekim Ulu Allâh (C.C.) söyle buyuruyor:

«— Ey mü'minler! Sadakalarinizi, malini gösteris îcin harcayan, Allâh'a ve Âhiret Günü'ne inanmamis kimseler gibi basa kakarak ve inciterek heder etmeyin» (Bakara - 264)

Buna göre basa kakmak, iyiligi mahveder. En iyisi sadakayi gizli vermek ve onu unutmayi huy haline getirmektir. Buna karsilik iyilik görenin, yapilan iyiligi dile getirmesi ve iyilik yepana tesekkür etmesi gerekir.

Nitekim Peygamberimiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Insanlara tesekkür etmeyen, Allah'a da sükretmez.»

Sâir ne güzel söyler:

«Iyiligin eli nerede olursa olsun, servettir.

Onu ister nankör, ister tessekkür eden biri tasisin.

Tesekkür edenin tesekkürüne mükâfat vardir.

Nankörün bilmezlikten geldigi iyilik de Allah katindadir.

90.Ana - Babaya iyilik ve Evlat Hukuku

Akrabalik ve yakinlik hakki kuvvetli olduguna göre, en yakin ve siki akrabaligin ana - baba ile evlâd arasinda oldugu artik herkesin kabul edecegi bir gerçek haline gelir ve ikisi arasindaki hakkin iki kat oldugu daha iyi anlasilir.

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ana - babisini köle olarak bulup satin almadikça ve arkasindan azad etmedikçe evlad ana - babanin hakkini ödemis olmaz.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ana - babaya iyi bakmak, namazdan, sadakadan, oruçtan, hacc´tan, ömreden ve Allâh Yolunda cihad etmekten daha faziletlidir.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim anasi - babasi kendinden razi olarak sabahlarsa onu cennete götüren iki kapi açilir. Kim ayni sebebden aksamlarsa yine önüne cennet'e ulastiran iki kapi açilir. Eger ana - babasindan biri mevcutsa bir cennet kapisi açilir. Ana - baba zâlim de olsa durum böyledir. Ana - baba zâlim de olsa durum aynidir.»

Ana - babasinin kalbini kirarak sabahleyin kimsenin önüne cehenneme ulastiran iki kapi açilir. Ana - babasinin kolbini kirarak aksama varan kimsenin önüne de iki cehennem kapisi açilir.

Ana - babasindan birinin kalbini kiran kimsenin önüne bir cehennem kapisi açilir. Ana - baba zâlim de olsa durum aynidir.

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

«— Cennetin kokusu besyüz yillik mesafeden duyulur. Fakat onun kokusunu ana - babaya âsi olan ile akrabalik baglarini kesenler duyamaz.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ana - babana, kiz kardesine, erkek kardesine, sonra da sirasi ile diger yakinlarina karsi iyi davran.»

Söylendigne göre, Ulu Allah Hz. Musa'ya (A.S.) buyurdu ki.

«Yâ Musa! (A.S.) Sona âsi olup ana - babasinin arzusunu yerine getireni itaatkâr olarak yazarim. Fakat ana - babasina âsi olup da benim emrimi tutanlari âsi olarak yazarim.»

Söylendigine göre Hz. Yâkub (A.S.) Hz. Yûsuf (A.S)'un yanina girip de Hz. Yûsuf (A.S.) ayaga kalkmayinca Ulu Allâh ona söyle vahyetti, «Babani ayakta

karsilamak kibrine mi dokunuyor? Izzet ve celâlim hakki için yemin ederek söylüyorum ki, soyundan peygamber getirmeyecegim.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Birinin, sadaka verirken ana - babasinin adina vermeye niyyetlenmesi gerekmez Çünki ana - baba eger müslümansa verilen sadakanin ecri onlara gider, sadaka veren de ana - babasinin ecrinde hiç bir eksiklik görülmeksizin onlarin ecri kedar ecir kazanir.»

Mâlik Ibni'Rabia buyurur ki;

«Bir gun Peygamber'imiz ile birlikte oturuyorken Seleme ogullarindan biri huzura gelerek «Yâ Rasûlallah , ana - babamin ölümünden sonra onlara yapabilecegim bir iyilik keldimi» diye sorar.
Peygamber'imiz

«Evet, kaldi. Onlara duâ etmek, onlarin günahlarinin afvedilmesini dilemek. Vermis olduklari sözleri yerine getirmek. Dostlarina yakinlik göstermek. Ana - baba tarafindan olan yakinlar ile münâsebetleri devam ettirmek» diye cevap verdi.

Peygomberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— En önemii evlâtlik görevlerinden biri, babanin ölümünden sonra babanin dostluklarina iyilik yapmaya devam ettirmektir.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Evlâd üzerinde, anaya bakma hakki, babaya göre iki kattir.»

Peygamber'imiz «Ananin duasi, en çabuk kabul olan duadir» buyurur. Sahâbiier «Niçin, yâ Rasûlellah » diye sordular. Peygamber'imiz «Cünki o evlâda rahim itibariyle babadan daha yakindir. Rahimin duasi ise bosa çikmaz» buyurdu.

Adamin biri «Kime iyilik edeyim, yâ Rasûlallah » diye sorar.

Peygamber'imiz «Ana - babana» diye buyurur.

Adam «Ana - babam yok» der.

Peygamber'imiz de «O zaman çocuguna karsi iyi davran. Çunki ana - babanin oldugu gibi çocugunun da senin üzerinde hakki vardir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Allah'in rahmeti, kendisine iyi bakmasi hususunda çocuguna kolaylik gösterip onu yanlis davranislar ile âsi olmaya sürüklemeyen baba üzerine olsun"

PeygAmber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bir sey verirken çocuklariniz arasinda esitlik gözetiriz.»

Bir darbimeselde denir ki. «Çocugun bir çiçektir, yedinci gününde açar, yedinci yasinda sana yardimci olur. Bundan sonra ya düsmanin olur veya ortagin.

Hz. Enes'in rivayet erigine göre. Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Oglan çocugu yedi günlük olunca kurbani kesilir, adi konur ve yikanir. Alti yasina girince egitilmesine girisilir. Dokuz yasinda yatagi ayrilir. Onüç yasina varinca namaz kilmazsa tokatlanir. Onalti yasina gelince babasi onu evlendirir. Sonra elinden tutarak ona «Seni egittim, tahsilini yaptirdim, evlendirdim, dünyada senin fitnenden ve asirette de senin azabindan Allah'a siginirim» der.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— iyi egitim ve güzel isim. çocugun ana - babasi üzerindeki haklarindandir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Her oglan veya kiz çocugun «akika kurbani» karsiliginda rehindir. Yedinci günü kurbani kesilir ve saçi kesilir.»

Katade buyurur ki;

"Akika" Kurbani kesilince yüzünden bir tutam alinarak can damarlarinin karsisina tutulur, sonra çocugun tepesine konur. Yünden iplik gibi kan akincaya kadar durulur. Sonra çocugun basi yikanarak saçi kesilir.

Adamin biri Ibni Mübârek'e gelerek çocuklarindan biri sikâyet etti. Ibni Mübarek adama «Ona hiç beddua ettigin oldu mu?» diye sordu. Adam «Evet, oldu» diye cevap verdi. Bunun üzerine Ibni Mübarek adama «O halde onu bozan sensin» diye cevap verdi.

Çocuga karsi yumusak davranmak müstehaptir.

Akra Ibni Habis bir gün Peygamberimizi , torunu Hasan'i öperken görür ve «Benim on tane çocugum var, hiç birini bir gün öpmüs degilim» der. Bunun üzerine Peygamber'imiz

«Merhamet etmeyen, merhametle muamele görmez» buyurdu.

Hz. Ayse buyurdu ki; «Peygamber'imiz bir gün bana,

Üsame'nin yüzünü yika, dedi. Ben de tiksine tiksine yikamaya basladim. Bunun üzerine Peygamber'imiz elime vurdu ve çocugu eline alip kendi yikadi. Sonra onu öptü ve «Zeyit bize iyilik etti. Cünki Zeyid'in kizi yoktu» buyurdu.

Bir gün Peygamber'imiz (S.A.S.) minberde iken torunu Hz. Hasan yere düser.

Peygamber'imiz hemen asagi inerek onu kaldirir ve «Mallariniz ve çocuklariniz sizin hesabiniza birer imtihan vesilesidir» mealindeki âyeti okur.

Abdullah Ibni Seddad buyurdu ki;

«Bir gün Peygamber'imiz cemâate namaz kildiriyordu. Secdeye varinca Hz. Hüseyin boynuna bindi Peygamber'imiz secdeyi uzatti. Pesinde namaz kilanlar, bir sey oldu sandilar.

Namaz sona erince «Yâ Rasûlallah , secdeyi uzattin, biz de bir sey oldu sandik, dediler. Peygamber'imiz sahâbelere su cevabi verdi.

"Torunum beni binek yapti. O hevesini alsin diye, hemen secdeden dogrulmak istemedim."

Peygamberimizin bu davranisinda su faydalar vardir:

1 — Allah'a yakinlik. Kulun Allah'a en yakin durumu secde halidir.

2 — Çocuga iyi davranmak ve yakinlik göstermek.

3 — Ümmetine öyle bir durumda nasil davranilacagini ögretmek.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Çocuk kokusu, cennet kokularindandir."

Yezid Ibni Muaviye der ki;

«Babam birini göndererek Ahnef Ibni Kays'i huzuruna çagirdi ve «Ya Ahnef, çocuk hakkindaki görüsün nedir» diye sordu. Ahnef de babama su cevabi verdi.

«Yâ emirelmü'minin; Onlar kalblerimizin meyvesi ve sirtimizin diregidir. Biz onlar için yumusak toprak ve gölgeleyici bir gök gibiyiz. Her yücelige onlarin araciligi ile yükselebiliriz.

Bir sey isterlerse ver. Öfkelenirlerse hosnutluklarini kazan ki, sevgilerini kazanasin ve sana olan bagliliklarini arttirasin. Üzerlerine çöken bir yük olma ki, varligindan bikip ölümünü özlemesinler ve sana yaklasmakta isteksiz davranmasinlar.»

Bunun üzerine Muâviye «Yâ Ahnef, sen içeri girdiginde Yezid'e karsi kin ve öfke ile dolu idim» dedi. Ahnef yanindan ayrilinca Yezid'e karsi olan öfkesi dindi, ona ikiyüz bin dirhem para ve ikiyüz takim elbise gönderdi.

Yezid de Ahnef'e yüz bin dirhem para ile yüz takim elbise gönderdi. Bu suretle bebesinden gelen hediyelerin yarisini vermis oldu.

91.Komşuluk Hukuku ve Fakirlere iyilik

Bilesin ki, komsuluk, islâm kardesliginin ötesinde haklar gerektirir. Buna göre müslüman komsu, her müslümanin haklari yaninda daha baska haklar tasir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Üç türlü komsu vardir: Birinin bir, öbürünün iki, digerinin üç hakki vardir. Komsusu üzerinde üç hakki olan komsu, akrabadan olan komsudur. Onun biri müslüman olmaktan, digeri komsuluktan ve öbürü de akrabaliktan ileri gelen üç hakki vardir.

Komsu üzerinde iki hakki olan komsu müslüman olan komsudur. Onun komsusu üzerinde biri müslüman olmaktan, digeri de komsu olmaktan ileri gelen iki hakki vardir. Komsusu üzerinde tek hakki olan komsu da müslüman olmayan

komsudur."

Peygcamber'imizin müsiüman olmayan komsuya da sirf komsudur diye hak tanidigini görüyorsun.

"Komsuna karsi iyi davran ki, müslüman olasin."

«— Cebrail (A.S), komsu hakkinda bana o kadar israrli tavsiyelerde bulundu ki, onu vâris ilân edecegini sandim.»

«— Allâh'a ve âhiret gününe inanan kimse, komsusuna karsi iyi davransin.»

«— Komsusu zararindan emin olmadikça kisi mü'min olmaz.»

«— Kiyamet Günü ilk defa komsular hesaplasacaktir. Komsunun köpegine tas atmakla onu rahatsiz etmis olursun.»

Söylendigine göre, adami biri ibni Mes'ûd'a gelerek «Benim bir komsum var, beni rahatsiz ediyor. Bana sövüyor ve sikinti çektiriyor.» diye sikâyet eder.

Ibni Mes'ûd da O'na; «Madem ki, o senin hakkinda Allah'a karsi geliyor, sen var onun hakkinda Allah'a itaat et» diye cevap verir.

Peygamber'imize bir kadin hakkinda «Falan kadin gündüzleri oruç tutup geceleri nafile namaz kiliyor, fakat komsularini rahatsiz ediyor» dediler. Peygamber'imiz

«O cehennemliktir» buyurdu.

Adamin biri Peygamber'imize gelerek komsusundan sikâyet etti.

Peygamber'imiz ona:

«Sabret» buyurdu. Fakat adam sikâyet etmeye devem edince üçüncü ve dördüncü keresinde ona «Esyani sokaga at» diye buyurdu.

Adam da öyle yapti. Gelip geçenler adama «Neyin var diye sorunca «Onu komsusu rahatsiz etti» diye cevap aliyorlardi. Bunun üzerine «Allâh´in laneti komsusu üzerine olsun» diyorlardi. Cok geçmeden komsusu adama geldi ve «Esyani evine al, Allah'in adina yemin ederim ki, bir gün seni rahatsiz etmem.» dedi.

Zühri'nin bildirdigine göre, adamin biri Peygamber'imize gelerek komsusundan sikâyetçi oldugunu söyledi. Peygamber'imiz mescid kapisindan

«Komsuluk kirkinci eve kadar uzar» diya ilân edilmesini emretti. Zühri bu konuda açiklama yaparak «Kirk ev bu tarafa dogru, kirk ev su tarafa dogru, kirk ev beriki tarafa dogru ve kirk ev de öteki tarafa dogru» diyerek dört yönü isaret etti.

Peygamber'imiz buyuruyor ki:

"Kadin, ev ve at bahsinde ugur ve ugursuzluk sözkonusudur. Kadinin ugurlusu mehri ucuz, nikâhlanmasi kolay ve huyu iyi olanidir.

Ugursuzu mehri pahali, nikâhlanmasi zor ve huyu kötü olanidir.

Evin ugurlusu genis ve komsulari iyi olani, ugursuzu dar ve komsulari kötü

olanidir. Atin ugurlusu yumusak basli ve iyi huylu olani, ugursuzu serkes ve fena huylusudur."

Bilesin ki, komsuluk hakki sadece komsuyu rahatsiz etmemekle bitmez, onun eziyetine katlanmak da gerekir. Suna göre komsusunu rahatsiz etmemek, komsu hakkini ödemeye yeterli degildir. Hatta komsunun eziyetine katlanmak da yetmez. Onun ile mutlaka iyi geçinmek, iyilik ve yardimda bulunmak gerekir.

Bildirildigine göre Kiyamet Günü fakir komsu, zengin komsunun yakasina yapisarak «Yâ Rabb'î, bana neden yardim etmedigini ve neden kapisini yüzüme kapattigini bu adama sor» der.

Abdullah Ibni Mukaffa Komsularindan birinin binek hayvani borcu karsiliginda evini satiliga çikarmak zorunda kaldigini duydu. Adam saçak komsusu idi. Haberi alinca «Eger evini yok yere satarsa saçak komsulugu hakkini ödememis olurum» diyerek evinin parasi kadar adama para hibe etti ve «Evini satma» dedi.

Marifet ehlinden biri evinde fare oldugundan sikâyet eder, ona «Kedi edinseniz» derler. Adam su cevabi verir. «Korkarim ki, kedi sesini duyan fareler ürküp komsu evlere kaçarlar da o zaman kendi hesabima istemedigim bir duruma onlar hesabina istemis olurum.»

Baslica komsuluk haklari sunlardir:

1 — Karsilasinca selâm vermek.

2 — Onu lâfa tutmamak.

3 — Cok soru sormamak.

4 — Hastaliginda ziyaretine gitmek.

5 — Basina bir musibet gelince onu teselli etmek ve derdine ortak olmak.

6 — Sevindirici bir olay karsisinda onu tebrik ederek mutluluguna katilmak.

7 — Kusurlarina göz yummak.

8 — Ayiplarini üstünkörü bir sekilde gözlemek.

9 — Duvarinin üzerine mertek koymak suretiyle onu dara düsürmemek.

10 — Yalagina su dökmemek.

1 — Bahçesine cöp veya toprak dökmemek.

12 — Evine varan yollarini daraltmamak.

13 — Evine ne götürdügünü tâkib etmemek.

14 — Açiga çikan ayiplarini örtmek.

15 — Basina bir hal geldiginde öfkesini dindirmek.

16 — Yoklugunda evine göz kulak olmak.

17 — Aleyhindeki sözlere kulak asmamak.

18 — Mahrem taraflarindan gözlerini sakindirmak.

19 — Hizmetçisine israrli gözler ile bakmamak.

20 — Çocugu ile tatli konusmak.

21 — Dînî ve dünyevî konularda bilmedigi noktalarda kendisini aydinlatmak.

Bunlara müslümanlar arasi diger haklari da eklemek gerekir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Komsu haklari nelerdir, biliyor musunuz? Yardim isteyince ona yardim edersin. Desteklemene muhtaç oîursa onu destektersin. Borç isterse verirsin. Fakir düserse borcunu bagislarsin. Hastalaninca ziyaretine gidersin. Ölünce cenazesine katilirsin. Iyilikle karsilasirsa onu tebrik edersin. Basina bir belâ gelirse kendisini teselli edersin. Iznini almaksizin onunkinden daha yüksek bir ev yapip havasini kesmezsin. Meyva satin alinca içinden Ona hediye edersin, degilse satin aldiklarini evine gizlice götürsün, onun çocugu da görüp kiskanmasin diye çocugunun eline meyva verip disariya satmazsin. Eger pisen yemekten ona vermeyeceksen tencerenin kokusu ile onu rahatsiz etmezsin.

Komsu hakki ne demektir, biliyor musunuz? Nefsimi kudret elinde tutan Allâh adina yemin ederek söylüyorum ki, ancak Allah'in rahmetine mazhar olanlar komsu haklarinin üstesinden gelebilir.»

Mücahid buyurur ki; «Sir gün Abdullah ibni Ömer'in yaninda idim. Bir kölesi koyun yüzüyordu. Abdullah, kölesine «Koyunun yüzmesi bitince etinden önce Yahudi komsumuza ver» dedi ve bu sözünü bir kaç kere tekrarladi.

Bunun üzerine kölesi ona kac keredir ayni seyi söylüyorsun» dedi. Abdullah da kölesine «Peygamber'imiz bize komsu hakkinda o kadar israrla tavsiyede bulundu ki, onu bize vâris ilân edeceginden korktuk» diye cevap verdi.

Hisam der ki: «Hasan-ül Basrî kurban etinden Yahudi ve hiristiyanlara vermeyi mahzurlu görmezdi.»

Ebu Zerr buyurur ki;

«Dostum Allah Rasûlü (S.A.S.) bana tavsiyede bulunarak

«Tencere kaynatirken suyunu çok koy da komuslarin arasindan bir âileye onun bir kismini ver» diye buyurdu.

92.İçki İçenin Cezası

Ulu Allah içki hususunda üc âyet indirdi. Birincisinde Ulu Allah (C. C.) buyuruyor ki:

Sana sarabi ve Meysir adli oyunu sorarlar. De ki, onlarda büyük bir günah, ayni zamanda insanlara fayda vardir. Fakat, günahlari faydalarindan dana büyüktür.»

(Bakara - 219)

Bu âyet üzerine, kimi müstümanlar içki içmeyi birakirken kimileri de içmeye devam ettiler. Nihayet içlerinden biri ickili iken namaza durdu.

"Ey mü'minler! Sarhosken, ne söylediginizi bilinceye kadar ve cünüb iken de yolculuk haricinde gusûl edinceye kadar namaza yanasmayin!"
(Nisa - 43)

Bu âyet üzerine de yine bazi müstümonlar, daha içkiyi birakirken diger bazilari içmeye devam etti.

Bu arada bir gün Hz. Ömer içki içince deve çenesini kaldirip Hz. Abdullah Ibni Avf'in kafasina vurdu ve basini yardi. Sonra da Bedir sehidleri için aglamaya basladi. Durum Peygamber'imize bildirilince cok gazablandi. Hemen yola çikti. Abasinin etekleri yerde sürünerek Ömer'in yanina geldi ve eline bir sey alarak Hz. Ömer'e vurdu. Cani yanan Hz. Ömer «Allâh'm ve O'nun Rasûlü'nün gazabindan Allah'a siginirim» diye duâ etti.

Bunun üzerine su âyet geldi:

"Ey mü'minier! içki, kumar, tapinmaya mahsûs dikili taslar ve fal oklari sadece seytan isi olan birer pisliktir. Onun için bunlardan uzak durunuz ki, kurtulusa eresiniz.

Seytanin içki ve kumar ile üzerinizdeki maksadi araniza düsmanlik ve kin sokmak, sizi Allah'i anip namaz kilmaktan alakoymaktir. Artik bunlara son vereceksiniz degil mi?"
(Maide - 90 - 91)

Âyeti duyan Hz. Ömer «Son verdik, son verdik» diye haykirdi.

Içkinin haram oldugunu belirten hadislere gelince Peygamber'imiz {S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Devamli içki içenler cennete giremezler.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Putlara tapmaktan sonra Allâh'in bana ilk yasakladigi davranislar, teki içmek ve insanlar ile alay etmektir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Dünyada biraraya gelerek içki içenleri Allah cehennemde de bir araya getirir. Cehennemde biraraya gelen içki arkadaslari karsilikli biribirlerini suçlayarak birbirlerine «Allâh cezani versin, bu yola beni sürükleyen sensin» derler. Suçlanan kimse de ayni ithami karsindakine yöneltir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim dünyeda içki içerse Allâh ona Kiyamet Günü koyu zehirden bir içecek içirir. Öyle ki, daha içmeden yüzün derisi ve eti kavrulup su kabina akar. Içince de derisinin ve adelelerinin tümü dökülür. O kadar ki, diger cehennemlikler ondan tiksinirler.

Beni dinleyin. Içkiyi içen, içki elde etmek üzere üzüm siktiran, sikan, tasiyan, tasitan ve parasini kullanan kimse günaha ortaktir. Eger tevbesiz ölürier ise dünyada içtikleri her yuduma karsilik cehennemin kanli - irinli suyundan onlara içirmek Ailâh'in kesin kararidir.

Beni dinleyin. Her sarhosluk veren madde haramdir. Her alkollü içki haramdir.»

Ibni Ebû Dünya bir sarhos ile karsilasir. Adam avucuna isemis, sidigi ile abdest alir gibi yüzünü yikamaktadir. Bu arada su sözleri mirildanir. «Islâmi nûr ve suyu temizleyici olarak yaratan Allâh'a hamdolsun!»

Söylendigine göre. Abbas Ibni Mirdas'a câhiliye devresinde «Niçin içki içmiyorsun? Vücûdunu isitir» derler. O da su cevabi verir. «Cehaleti elime alip karnima indirmek istemem. Gündüz kavmimin reisi iken gece onlarin sefili olmaya razi degilim.»

Beyhakî'nin, Ibni Ömer'den rivayet ettigine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kötülüklerin anasi olan içkiden uzak durunuz. Cünki sizden önceki devirlerde yasamis biri vardi. Insanlardan uzak, kendi kösesinde Allâh'a ibâdet ederdi. Bir kadin ona tutuldu. Hizmetçisini göndererek «Seni sâhid olmak için istiyoruz» diye onu evine çagirdi.

Eve girince geçtigi kapilarin ardindan bir bir kapatarak oturmakta olan alimli bir kadinin yanma götürüldü. Yaninda oglan bir köle ile bir fiçi içki vardi.
Adami görünce ona «Seni sahidlik için çagirmadik. Ya su oglani öldürmek, ya benim ile yatmak veya su içkiden bir kadeh içmek için çagirdik. Eger hic birini kabul etmezsen, sana iftira atar, seni rezil ederim» dedi.

Adam önüne çikan üc kötülükten birini islemeden kurtulamayacagini anlayinca kadina «Bana bir kadeh içki ver» dedi. Kadin kendisine dolu bir kadeh verdi. Kadehi içince kadina «Bir daha doldur» dedi. Onu da içince yenisini, yine yenisini içti. Sonunda hem kadinin irzina gecti ve hem de oglani öldürdü.

Içkiden uzak durunuz. Cünki, Allah'a yemin ederim ki, insanin kalbinde içki düskünlügü île îmân birarada barinamaz. Biri digerini mutlaka kovar.»

Ahmed Ibni Hambel ve Ibni Hibban'in. Ibni Ömer'den rivayet ettigine göre, Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Adem (A.S.) yeryüzüne indirilince melekler, «Yâ Rabb'i! Bizler sana hamdederek seni noksanliklardan tenzih eder ve seni takdir ederken sen yeryüzüne kargasalik çikarip kan döken birini mi halife yapiyorsun?» derler.
Ulu Allah (C.C)

«Ben, sizin bilmediginizi bilirim» diye buyurunca melekler yine «Ey Rabb'imiz, biz sana ademoglundan daha çok bagliyiz.» derler.

(Bakara - 30).

Bunun üzerine Ulu Allâh «iki melek getirin, bakalim nasil davranacaklar» diye buyurur. Melekler «Ey Rabb'imiz, Harut ile Marutu seçiyoruz» derler.

Ulu Allah, ikisine «Yeryüzüne ininiz» diye buyurur. Onlar da inerler. Çiçeklerden biri güzel kadin kiligina sokularak karsilarina çikarilir, hemen yanina sokularak onunla yatmayi teklif ederler. Kadin onlara «Sirk ifade eden su cümleyi dilinizden duymadikça hayir» diye cevap verir.
Onlar da «Hayir, bizler hiç bir zaman Allah'a sirk kosmayiz» diye karsilik verirler.

Bu cevaplari üzerine kadin yanlarindan ayrilir. Sonra onunla yeniden karsilasirlar. Yaninda bir bebek tasimaktadir. Hârut ile Mârut yine kadindan kendilerine teslim olmasini isterler. Kadin «Bu bebegi öldürmedikçe olmaz» diye cevap verir. Onlar da «Hayir, Allah adina yemin ederek söylüyoruz ki, biz hiç bir zaman onu öldüremeyiz» diye cevap verirler.

Bunun üzerine kadin yine gözlerden kaybolur. Az sonra elinde bir kadeh içki ile geri döner. Yine ondan kendilerine teslim olmasini isterler. Kadin «Su kadehteki içkiyi içmedikçe olmaz» der. Içkiyi içerler. Sarhos olunca hem kadinin irzina geçerler, hem de çocugu öldürürler.

Ayilinca, kadin onlara «Allah'a yemin ederim ki, sarhos olunca daha önce reddettiginiz günahlarin her ikisini de islediniz» der. Bunun üzerine

Allah tarafindan ya dünyada veya âhirette yaptiklarinin cezasini çekmeyi tercih etmeye çagirilirlar ve dünya cezasini tercih ederler.»

Ümmü Seleme buyurur ki:

«Bir gün kizim rahatsizlandi. Ona ilâç hazirlamak üzere bir tavaya hurma suyu siktim. Hurma suyu kaynarken Peygamber'imiz içeri girdi.

«Ya Ummü Seleme, bu nedir» diye sordu. O'no kizima ilâç hazirladigimi söyledim. Sunun üzerine bana «Ulu Allah ümmetimin sifasina, haram kildigi seyi vesile etmez» buyurdu.

Anlatildigina göre Ulu Allah, içkiyi haram kilinca ondaki faydalari da gidermistir.

93.Peygamberimizin (S.A.S.) Mi'râc'ı

Buhâri'nin, Katede'den, O'nun da Enes Ibni Mâlik'den (R. Anhum) O'nun da Mâlik Bin Sasa'dan rivayet ettigine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksa'ya götürüldügü geceyi söyle anlatti:

«— Bir ara ben Hatim'da (Ibni Mâlik «belki de Hicir'da yaninda» diyor) uzanmisken yanima biri (Cebrail (A.S)) geldi. (Ibni Mâlik «aynen böyle dedi ve ben de söyledigini kulagimla duydum» der) suradan suraya gögsümü yardi (Ibni Mâlik «yanimda oturan Carud'a, ne demek istiyor, diye sordum. Girtlagindan gögsünün altina kadar, diye cevap verdi» der) kalbimi çikardi.

Sonra bana îmân dolu altin bir tas getirilerek onunla kalbimi yikadi. Arkasindan kalbimi yerine koyarak gögsümü eski haline getirdi.

Arkasindan önüme beyaz renkli, katirdan küçük ve esekten iri bir binek hayvani

getirildi. (Carut, Enes Ibni Mâlik'e «O Burak'tir» dedi. Enes de «evet» dedi.) Her adimini, görüs mesafesinin ilerisine atiyordu.

Bu hayvana bindirildim. Cebrail (A.S) beni yanina alarak yola çikti. Birinci kat göge varinca kapinin açilmasini istedi. «Kim o» dediler. «Cebrail (A.S)» diye cevap verdi. «Yaninda kim var» dediler. «Muhammed (S.A.S.) dedi. «Kendisi Allah Rasûlü müdür» diye sordular. Cebrail (A.S) «evet» dedi. Bunun üzerine «o halde hos geldi, geldigine ne iyi etti» dediler ve kapi acildi.

içeri girince Hz. Adem (A.S.) ile karsilastim. Cebrail (A.S) «Bu, atan Adem (A.S)' dir» dedi ve ona selâm verdi. Ben de selâm verdim. O da selâmimi aldi ve bana «Ey sâlih ogul ve salih peygamber, hos geldin» dedi.

Arkasindan Cebrail (A.S) beni yukariya çikarmaya devam ederek ikinci kat göge vardi. Kapinin acimasini istedi. «Kim o» dediler. «Cebrail (A.S)» dedi. «Yaninda kim var dediler. «Muhammed» (S.A.S.) dedi. «Kendisi peygamber midir» diye sordular. Cebrail (A.S) «evet» dedi. Bunun üzerine «ne iyi etti de geldi, hos geldi» diyerek bize kapiyi açtilar. Içeri girince teyze çocuklari olan Yahya (A.S) ve Isâ (A.S.) ile karsilastim. Cebrail (A.S) «Bunlar Yahya (A.S) ve îsâ» (A.S.) dir, onlara selâm verdi. Arkasindan ben de kendilerine selâm verdim. Selâmimi alarak bana «Ey sâlih kardes ve sâlih peygamber, hos geldin» dediler.

Sonra Cebrail (A.S) beni yukari çikarmaya devam ederek üçüncü kat göge vardi. Kapinin açilmasini istedi. «Kim o» dediler. «Cebrail (A.S)» dedi. Yaninda' kim var? dediler. Cebrail (A.S) «Muhammed» (S.A.S.) dedi. «Kendisi peygamber olarak gönderildi mi» diye sordular. Cebrail (A.S) «evet» diye cevap verdi. Bunun üzerine «ne iyi etti de geldi, hos geldi» diyerek bize kapiyi açtilar. Içeri girince «Yûsuf (A.S) ile karsilastim. Cebrail (A.S) «Bu Yûsuf (A.S.) dir dedi ve ona selâm verdi. Arkasindan ben de selâm verdim. Selâmimi alarak «Ey sâlih kardes ve sâlih peygamber, hos geldin» dedi.

Sonra Cebrail (A.S) beni yukariya çikarmaya devam ederek dördüncü kat göge vardi. Kapinin açilmasini istedi. «Kim o» dediler. «Cebrail (A.S) dedi. «Yaninda kim var» dediler. Cebrail «Muhammed» (S.A.S.) dedi. «Kendisi peygamber oldu mu» diye sordular. «Evet» dedi. Bunun üzerine «ne iyi etti de geldi, hos geldi» diyerek bize kapiyi açtilar. Içeri girince Idris (AS.) ile karsilastim. Cebrail (A.S) «Bu Idris» (A.S.) diyerek ona selâm verdi Ben de kendisine selâm verdim. Selâmimi alarak «Ey sâlih kardes ve sâlih peygamber, hos geldin» dedi.

Sonra Cebrail (A.S) beni yukari çikarmaya devam ettf. Nihayet besinci kat göge vardi. Kapiyi açmalarini istedi. «Kim o» dediler. «Cebrail (A.S) dedi. «Yaninda kim van dediler. Cebrail (A.S)«Muhammed» (S.A.S.) dedi. «Kendisi peygamber oldu mu» diye sordular. Cebrail (A.S) «evet» diye cevap verdi. Bunun üzerine «ne iyi etti de geldi, hos geldi» diyerek bize kapiyi açtilar. Içeri girince Harun (A.S.) ile karsilastim. Cebrail (A.S) «Bu Harun» (A.S.) diyerek ona selâm verdi Ben de kendisine selâm verdim. Selâmimi alarak «Ey sâlih kardes ve sâlih peygamber, hos geldin» dedi.

Sonra Cebrail (A.S) beni yukari çikarmaya devam ederek altinci kat göge vardi. Kapiyi açmalarini istedi. «Kim o» dediler. «Cebrail (A.S)» dedi. «Yaninda kim var» dediler. Cebrail (A.S) «Muhammed» (S.A.S.) dedi. «Kendisi peygamber midir»

diye sordular. Cebrail (A.S) «evet» diye cevap verdi. Bunun üzerine «ne Iyi etti de geldi, hos geldi» diyerek bize kapiyi açtilar, içeri girince Musa (A.S.) ile karsilastim. Cebrail (A.S) «Bu Musa» (A.S.) diyerek ona selâm verdi. Ben de kendisine selâm verdim. Selâmimi alarak «Ey sâlih kardes ve sâlih peygamber, hos geldin» dedi. Yanindan ayrilinca aglamaya basladi. «Niye agliyorsun» diye sordular. Onlara «Agliyorum. Çünkü benden sonra peygamber olarak gönderilen bir genç'in ümmetinden benim ümmetime göre daha çok sayida insan Cennete girecek» diye cevap verdi.

Sonra Cebrail (A.S) beni yukari çikarmaya devam ederek yedinci kat göge vardi. Kapiyi açmalarini istedi. «Kim o» dediler. «Cebrail (A.S)» dedî. «Yaninda kim var» dediler. Cebrail (A.S) «Muhammed» (S.A.S.} dedi. «Kendisi peygamber midir» dediler. Cebrail (A.S) «evet» dedi. Bunun üzerine «ne iyi etti de geldi, hos geldi» diyerek bize kapiyi açtilar. Içeri girince Ibrahim (A. S.) üe karsilastim. Cebrail (A.S) «Bu atan Ibrahim» (A.S) dir diyerek ona selâm verdi. Ben de kendisine selam verdim. Selâmimi alarak «Ey sâlih ogul ve sâlih peygamber, hos geldin» dedi.

Sonra «Sidret-ül Münteha» ya çikarildim. Oranin Sidir agacinin meyvalari, Hecir bölgesinin testileri iriliginde ve yapraklari do fil kucaklari büyüklügünde idi.Cebrail (A.S) «Bu Sidret-ül Münteha» dir dedi.

Orada ikisi gizli ve ikisi görünürde akan dört irmak île karsilastim. Cebrail (A.S)'e «Bunlar nedir» diye sordum. «Gizli akanlari, iki cennet nehri, açikta akanlari da Nil ve Firat nehirleridir» dedi.

Sonra bana «Beyt-ül Mamur» gösterildi. Her gün oraya yetmis bin melek giriyordu. Arkasindan önüme biri sarap, biri süt ve öbürü de bal dolu üc kâse getirildi. Ben süt dolu kaseyi tercih ettim. Cebrail (A.S) «Süt senin ve ümmetinin fitratini temsil eder» dedi.

Sonra ümmetime günde elli vakit namaz farz kilindi. Dönerken Musa'ya (A.S.) ugradim. «Sana ne emir verildi» dedi. «Günde elli vakit namaz» dedim. «Ümmetin günde elli vakit namaz kilamaz. Allâh'a yemin ederim ki, senden önce insanlari denedim. Israilogullari ile cok ugrastim. Rabb'ine dön ve ümmetine verdigi bu görevi hafifletmesini iste» dedi. Geri gittim, Allâh benden on vakit düsürdü. Musa'ya (A.S) vardim, ayni sözleri söyledi. Geri gittim, Allâh on vakit daha düsürdü.

Musa'ya (A.S.) vardim, ayni sözleri söyledi. Geri gittim. Allah benden on vakit daha düsürdü. Musa'ya (A S.) yine vardim, ayni sözleri söyledi. Geri döndüm, Allah benden on vakit daha düsürdü. Yine Musa'ya (A.S) vardim, ayni sözleri söyledi.

Geri gittim, günde bes vakit namaz emrinî aldim. Musa'ya (A.S) gelince «Sana ne emredildi» diye sordu. «Günde bes vakit namaz emri aldim» dedim. «Ümmetin günde bes vakit namaz kilamaz. Ben senden önce insanlari denedim, Israilogullari ile cok ugrastim. Geri dön ve Allâh'dan ümmetinin görevini hafifletmesini iste» dedi. Ben «Rabb'imden üstüste hafifletmesi icin dilekte bulundum, artik utanir oldum. Ben bu kadarina raziyim, bunu kabut ettim» diyerek Musa'nin (A S.) yanindan ayrilinca bana «Kullarima gereken hafifletmeyi yaparak farzimi

kesinlikle yürürlüge koydum» diye bir ses geldi.

94.Cum'anin Faziletleri

Bilesin ki, Cum'a Günü, Allâh'in kendisi ile Islâm'i yücelttigi ve müslümanlara mahsus büyük bir gündür.

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor:

«— Ey mü'minler! Cum'â Günü namaza çagrilinca alis - verisî birakarak hemen Allah'i zikretmeye kosun. Böyle davranabilirseniz, sizin için daha hayirlidir.» (Cuma - 9)

Görülüyor ki, Ulu Allah Cum'â Namazi sirasinda dünya isleri ile, daha dogrusu Cum'â Namazina kosmaktan olakoyacak her seyle ilgilenmeyi yasaklamaktadir.

Peygamber'imiz (S.A.S.; buyuruyor ki:

«— Hiç süphesiz. ulu Allah size bu gün ve buraya Cum'âyi farz kilmistir.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Özürsüz olarak üc Cum'â terkedenin kalbini Allâh mühürler.»

Baska bir rivayete göre. hadîsin son kismi

«... O kimse Islâm'i arkasina atmis olur» seklindedir.

Adamin biri Ibni Abbas'a ömründe hic Cum'aya gitmeksizin ve hiç bir namazi cemâatle kalmaksizin ölen kimsenin durumunu sordu, ibni Abbâs "O cehennemliktir" cevap verdi. Fakat adam aldigi cevaptan tatmin olmayarak bir ay boyunca çesitli kereler ibni Abbâs'a bas vurarak ayni meseleyi sordu ve her defasinda «O cehennemliktir» cevabini aldi.

Bildirildigine göre, kitab ehli müsriklere (hiristiyan ve yahudilere Cum'a Günü verildi. Fakat hakkinda anlasmazliga düsünce onlardan alindi. Sonra Allâh, o günü bize hidâyet etti, o günü bu ümmete birakarak bizlerin bayrami yapti. Bu ümmet ona ilk ve asil sahip olanlardir. Bu konuda kitab ehli sonra gelir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cebrail (A.S.) bana geldi. Elinde bembeyaz bir ayna vardi. «Bu Cum'adir. Rabb'in onu Sana ve Senden sonra ümmetine bayram olsun diye farz kildi» dedi. Ben «Bizim için onda ne var» diye sordum. Cebrail (A.S.) dedi ki. «Sizin için onda hayirli bir ân vardir ki; kim o anda hayirli bir sey dilerse Allâh (CC.) diledigini mutlaka verir. Yahud bir seyden korunmasini isterse Allâh onu o korktugu seyden korur. Bizce O, günlerin en kiymetlisidir. Biz, âhirette ona «Yevm'ül - Mezid» deriz.

Ben: Rabbin neden kendisine Cennette miskten daha hos kokulu olan bir ova seçmistir.» dedim. Cum'â Günü olunca yüceliklerden inerek Kürsi'sini sereflendirir ve oradakilere cemâlini gösterir de onlar da Onu görürler» dedi.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Günes altindaki günlerin en hayirlisi Cum'a Günü'dür. Adem, (A.S.) o gün yaratilmis, o gün Cennet'e girmis, o gün yeryüzüne indirilmis, o gün tevbesi kabul edilmis, o gün ölmüstür. Kiyamet de o gün koopacaktir. Meleklerin gökte taktigi isme göre Allâh'in katinda Yevm'ül - Mezid» dir. Cennet'te Allah'in (CC.) cemâli o gün görülecektir.»

Hadiste bildirildigine göre

Ulu Allah her Cum'a günü, altiyüz bin kisi cehennemden âzâd eder.

Enes Ibni Mâlik'in riveyet ettigine göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor:

"Cum'â Günü iyi geçince diger günler de iyi geçer."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cehennem her gün zevalden önce ögle vakti girmek üzere iken yeniden tutusturulur Cum'â hariç, o sirada namaz kilmayiniz. Cünki Cum'â Gününün tamami namaz oldugu için cehennem o gün hiç tutusturulmaz.»

Kâ'b-ul Ahbâr buyurur ki;

«Ulu Allah beldeler içinde Mekke'yi, aylar içinde Ramazan'i, günler içinde Cumâ'yi ve geceler içinde Kadir gecesi'ni üstün kilmistir.»

Söylendigine göre. Cum'â günü, kuslar ve böcekler oralarinda karsilasinca «Selâm, selâm, ne iyi gün» derler.

Peyganber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cum'â Günü veya gecesi ölene Allâh sehid mükâfati yazar ve onu kabir fitnesinden korur.»

95.Kadının, Kocası Üzerindeki Hakları

Kadinlarin kocalari üzerinde bir cok haklari vardir. Baslicalari, erkeklerin kadinlara karsi iyi huylu olmaiari ve akilca noksan olmalarini hesaba katarak onlara merhamet olsun diye eziyetleri katlanmaktir.

Allah Teâlâ (C.C.) buyuruyor ki:

"Ey müminler! Kadinlara zorla mirasçi olmaniz ve kendilerine vermis oldugunuz mehrîn bir kismini elde etmek için onlara baski yapmaniz helâl degildir. Meger ki, arayi açacak bir fuhus irtikâp etmis olsunlar. Onlar ile iyi geçininiz. Eger hosunuza gitmemislerse, olabiiir ki, hosunuza gitmeyen bir seyde Allâh bir cok hayir takdir etmis olur."

(Nisa Sûre-i Celilesi: 19)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki: *.

"(Bir kadindan bosanip baska bir kadin ile evlenirken) ilk esinize verdiginizi nasil alirsiniz ki, birbirinize kaynastiniz. Üstelik kadinlar sizden agir söz aldilar."

(Nisa Sûre-i Celilesi: 21)

Yine Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Allah'a hiç bir seyi ortak kosmaksizin O'na kulluk ediniz. Ana-babaya, yakinlara, yetimlere, yoksullara, yakin komsuya, uzak komsuya, esinize, yolda kaimslara ve eliniz altindakilere karsi iyi davranin. Hiç süphesiz Allah Teâlâ, kendini begenmis ve böbürlenen kimseleri sevmez»

(Nisa - 36)

Peygamber'imiz ölürken son olarak üc seyi vasiyyet etti. Konusurken peltelesen dili sonunda sustu, söyle buyuruyordu:

«— Namaza, namaza. Elinizin altindakilere.. Onlara güçlerinin üzerinde yük yüklemeyin. Kadinlar hakkinda Allâh'dan korkun, Allâh'dan korkun.. Onlar sizin elinize düsen birer esirdir.. Onlari Allah'in emâneti olarak aldiniz.. Avret yerleri Allah'in buyrugu uyarinca size helâl oldu...»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kadinin huysuzluklarina sabirla katlanan erkeklere Ulu Allah, karsilastigi belâlara katlanan Eyyûb (A.S)'e verdigi mükâfati verir. Kocasinin huysuzluklarina katlanan kadinlara da Firavun'un karisi Âsiye'ye (A.S.) verdigi sevabi verir.»

Bilesin ki, kadina iyi huylu olmak sadece ona karsi fena davranmamak degil, ondan karsilastigi sikintilara katlanmak hattâ Peygamber'imizi nümûne alarak taskin ve sinirli anlarinda yaptigi gibi; onlara karsi yumusak davranmaktir. Peygamberimizin esleri, bozan O'nun sözlerine karsilik verirlerdi. Hattâ zaman zaman içlerinden bazilari. O'nunla aksama kadar bir gün küs kalirlardi.

Bir gün Hz. Ömer'in esi kendisine sözle karsilik verince Hz. Ömer esine «Bana karsi mi koyuyorsun» dedi. Esi de «Peygamberimiz senden daha üstün oldugu halde ona bile esleri karsilik veriyor» dedi. Hz. Ömer «Eger Hafsa Peygamber'imize karsi koyuyorsa aldandi ve yandi» dedi. Arkasindan kizi Hafsa'ya Peygamber'imize sözle karsilik vermemeyi telkin ederek «Sen Ebû Bekir' in kizma bakip, Peygamber'e sözle karsilik verme. O, peygamber'imizin sevgilisidir» dedi.

Anlatildigina göre, baska bir sefer de Peygamber'imizin eslerinden birisi O'nun gögsüne vurdu, bunun üzerine kadinin annesi onu davranisindan vazgeçirmeye çalismis, fakat Peygamber'imiz «Birak onu, onlar daha ilerisine gidiyorlar» buyurmus.

Diger bir seferinde Peygamber'imiz Hz. Ayse ile tartismisti, oraya Hz. Ebû Bekr'i hakem koymuslar. Hz. Ebû Bekr Peygamber'imiz Hz. Ayse'ye «Sen mi konusacaksin, yoksa ben mi konusayim» diye sorunca Hz. Ayse O'na «Sen konus, fakat sadece dogruyu söyle» diye cevap verdi. Bu söze sinirlenen Hz. Ebû Bekr kizina sert bir tokat atarak agzini kanatti ve ona «Ey nefsinin dostu! O dogrudan baska bir söz söyler mi ki» dedi. Hz. Ayse de Peygamber'imize siginarak. O'nun

arkasina geçti Peygamber'imiz de Ebû Bekr'e «Seni bunun için çagirmamistik ve böyle yapmani istemememistik» dedi.

Bir defasinda da Hz.Ayse öfke içinde Peygamber'imize «Sen kendinin peygamber oldugunu da söylüyorsun daha! dedi. Peygamber'imiz bu söze gülümsedi ve yumusak huyluluk ile gönül genisligi ile katlandi.

Peygamber'imiz Hz. Ayse'ye

«Ben senin öfkeli ve hosnut anlarini ayird edebiliyorum» dedi. Hz. Ayse «Nasil anliyorsun» diye sordu.

Peygamber'imiz «Hosnutken «Muhammedin (S.A.S.) Rabb'i hakki için hayir» dersin. Buna karsilik öfkeli iken «Ibrahimin (A.S.) Rabb'i hakki için hayir» dersin, buyurdu. Hz. Ayse de Peygamber'imize «iyi bildin, kizinca adini anmiyorum.» dedi.

Söylendigine göre. Islâm'da ilk sevgi Peygamber'imiz ile Hz. Ayse arasindaki sevgidir. Peygamber'imiz O'na

«Ebû Zer (R.A.) Ümmü Zerr'e karsi ne ise. Ben senin için oyum. Su farkla ki, ben seni bosamam» buyurdu.

Peygamber'imiz diger eslerine de söyle buyururdu.

«Beni Hz. Ayse (R. Anha) konusunda üzmeyin, çünki Allah'in adina yemin ederek söylüyorum ki, onunkinin disinda, hiç bir esimin yataginda iken bana vahiy inmis degildir.»

Enes Ibni Mâlik buyurur ki;

«Peygamber'imiz kadinlara ve çocuklara karsi insanlarin en sefkatlisi idi.

Erkegin karisina karsi görevlerinden biri de nese, saka ve oynasma ile kadinin karsilastigi sikintilari gidermektir. Çünki böyle davranmak onlarin gönlünü hos edecek en geçerli yoldur.

Peygamber'imiz esleri ile sakalasir, davranis ve tutumlarinda onlarin anlayis seviyesine inerdi. Hatta bildirildigine göre Hz. Ayse (R. Anha) ile arasinda kosular düzenler, bazan biri, bozan da öbürü kazanirdi. Peygamber'imiz kazaninca «Bu, senin kazandigin filân kosunun karsiligidir» diye buyururdu.

Bildirildigine göre. Peygamber'imiz insanlar arasinda kadinlara karsi en müsfik olani idi.

Hz. Ayse der ki!

«Bir Asure Günü gülen, oynasan, zenci ve zenci olmayanlardan biraraya gelmis bir oyuncu gurubun gürültülerini duydum. Peygamber'imiz bana

«Onlarin oyunlarini görmek ister misin» dedi. «Evet» dedim. Bunun üzerine Peygamberimizin çagrisiyla evin önüne geldiler. Peygcmber'imiz kapiya geldi, ovucunu kapiya dayadi, elini uzatti, ben de çenemi O'nun koluna daayadim ve disardan oynayanlari seyretmeye koyuldum. Peygamber'imizin bir kaç defa «Artik yeter mi?» demesine ragmen ben de iki üç kere O'na «Sus, konusma dedim.

Nihayet yine «Artik yeter mi demesi üzerine «Evet» dedim de oyunculara gitmelerini söyledi, onlar da çekip gitti.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Imani en olgun mü'minler, huyu en güzel olan ile esine karsi en tatli davrananlardir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— En iyiniz eslerine karsi en iyi davrananinizdir. Ben, içinizde eslerine karsi en iyi davrananinizim»

Hz. Ömer bütün sertligine ragmen buyurur ki; «Erkegin ailesi içinde çocuk gibi olmasi ve gerektigi zaman erkekligini ortaya koymasi gerekir.»

«Ulu Allah (C.C) burnu havada ve huysuz kimselerden nefret eder» mânâsina gelen hadisi izah ederken, burada esine karsi sert devranan kendini begenmislerin ikaz edildigi ileri sürülmüstür.

Ayrica «Kaba, hirçin ve sonra da alçak (kimselere uyma)» mealindeki âyette gecen «kaba» deyiminden «Esine karsi kati kalbi olanin kaba sözlerinin kasdedildigi ileri sürülmüstür. (Kalem - 13).

Peygamber'imiz dul bir kadin ile evlenen Cabir'e

«Bir kiz ile evlenseydin der, onunla o da seninle oynasirdi» buyurdu.

Bedevi bir kadin, kocasinin ölümü dolayisiyle söyle der; «Allah adina yemin ederim ki, o evde güleryüzlü, disarda az konusan, buldugunu yiyen ve kaybolanin hesabini sormayan bir adamdi.»

Kedinin kocasi üzerindeki diger bir hakki da sakalasmada, iyi huyluluk ve uyarililikla kadinin huyunu bozacak, onun gözündeki itibârini büsbütün kaybedecek bir asiriliga düsmeden ölçüyü muhafaza etmeyi bilmesi, kötü bir davranis karsisinda itidal ve vakarini elden birakmamasi, kesinlikle kötülüge kapi açilmasini kolaylastirmamasi, Islâm ile ve insanlikla uyusmayan hareketler karsisinda kükremeyi ve onlara karsi koymayi bilmesidir.

Hasan-ül Basrî buyurur ki;

«Allâh adina yemin ederek söylüyorum, karisinin her arzusuna uyan erkegi Allâh, Cehennem'e atar»

Hz. Ömer buyurur ki; "Kadinlarin arzularina karsi durunuz, çünki onlarin arzularina karsi durmada bereket vardir."

Bir halk sözü «Kadinlara danisin, fakat dediklerini yapmayin» der.

Peygamber'imiz

«Karisina köle olan mahvolur» buyuruyor.

Peygamber'imizin böyle buyurmasinin hikmeti sudur:

Erkek karisinin arzularina uyunca, onun kölesi olur ve mahvolur. Cunki, Ulu Allah

erkegi kadina hâkim kilmisken, böyle bir koca kendini karisinin boyunduruguna teslim etmis oluyor, böylece de isi tersine çevirmis. ilâhi hükmü ters yüz etmis ve seytena itâat etmis olur.

Nitekim Ulu Allah, seytanin yoldan çikarici azmini naklederek buyuruyor ki:

«— Allah (CC.) onu (seytani) rahmetinden kovunca (Seytân) dedi ki, «Mutlaka kullarin üzerinde belirli bir pay edinecegim.
Onlari saptiracak, bos kuruntularin tutkusuna yakalatacak, üzerlerinde nüfuz kuracagim da davarlarin kulaklarini yaracaklardir. Yine onlar üzerinde nüfuz kuracagim da Allah'in yaratilis hikmetini degistireceklerdir» Kim Allah'i birakarak seytani efendi edinirse, hiç süphesiz, apacik sekilde hüsrana ugramistir»

(Nisa - 118-119)

Erkegin, sözüne uyulan taraf olmasi gerekir. Karsi tarafa uyan kimse olmak, onun yaratilis hikmetine ters düser. Çünki Ulu Allâh;

«Erkekler, kadinlar üzerine hâkimdirler.»

(Nisa - 34) buyurarak erkegin hâkimiyetini belirtirken; "Kapinin yaninda kadinin efendisi iîe karsilastilar." tecündeki âyette erkegin kadirim efendisi oldugunu bildiriyor (Yusuf - 25) Buna göre efendi, köle haline gelince Allah'in nimetine karsi nankörlük edilmis demektir.

Kadinin nefsi de, senin nefsin gibidir. Onun dizginini biraz gevsetirsen. Seni uzaklara surükleyip götürür. Eger yularini bir parça gevsetirsen, seni bir arsin öteye çeker. Buna karsilik eger onun dizginine hakim olur, sikilacak yerde avucunda simsiki tutarsan ona hakim olursun.

Imam-i Safiî buyurur ki;

«üç kimseye sen iyi davrandikça sana ihanet ederler. Sen onlara ihanet edersen, onlar sana karsi iyi davranir: Kadin, hizmetçi ve sefil insân»

Imâm-i Safii , bu sözü ile sertligi yumusaklikla ve aciligi tatlilikla atbasi yürütmeyen katiksiz bir iyiligi kasdetmektedir.

96.Erkeğin Karısı Üzerindeki Hakları

Bu mevzuda söylenebilecek olan sözün özü sudur:

Nikâh bir çesit bagliliktir; Kad:n erkegin canyesidir. Buna göre kadin, kocasinin; mâhiyeti günâh olmayan her emrine kayitsiz - sartsiz olarak uymak zorundadir. Erkegin haklarina saygi gösterilmesi konusunda bir çok hadisler vardir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kocasi kendisinden hosnut bir halde ölen kadin. Cennet'e girer.»

Peygamber'imiz zamaninda adamin biri bir yolculuga çikarken karisina evin üst

katindan alt katina inmemesini tembih eder. Kadinin babasi alt katta oturmaktadir. Adam hastalanir. Kadin birini Peygamber'imize göndererek evin alt katina inip babasini görmeye izin ister. Peygamber'imiz «Kocanin emrine uy» diye haber gönderir. Bu orada kadinin babasi ölür. Kadin yine alt kata inmek için Peygamberimizden izin ister. Peygamber'imiz tekrar «Kocanin emrine uy» diye haber gönderir. Kadinin babasi topraga verildikten sonra Peygamber'imiz ona, kocasinin emrine uydugu için Allah'in, babasini afvettiginî bildirir.

ERKEGIN KARISI ÜZERINDEKI KAKLARI:

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kadin, farz namazlarini kilinca. Ramazan Orucunu tutunca, irzini koruyunca ve kocasinin emrine uyunca, Rabb'in Cennetine girer."

Görülüyor ki. Peygamber'imiz kocanin emrine uymayi. Islâm'in temel sartlan ile birlikte zikretmistir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Hâmile olan, çocuk doguran, çocuk emziren ve çocuklarina sefkatle bakan kadinlar, eger kocalarina itaatsizlik etmezlerse, namaz kilanlari Cennete girer.»

Peygamber'imiz

«Bana Cehennem gösterildi. Cehennemliklerin çogunu kadmlarin meydana getirdigini gördüm.» buyurdu. Kadinlar «Ne yüzden ya Rasûlallah diye sordular. Peygamber'imiz «Cok lanet okuduklari ve iyi geçimli kocalarina karsi nankörlük ettikleri için» diye cevap verdi.

Diger bir hadiste Peygamberimiz

«Cennet bana gösterilince oradakilerin arasinda kadinlarin azinlikta oldugunu gördüm. «Kadinlar nerede?» diye sorunca Cebrail (A.S.) Bana: «Altin ve parlak boyalar onlari alakoydu» diye cevap verdi.»

Hz. Ayse buyurur ki:

«Bir gün evlilik çagma Varmis gene bir kiz Peygamberimize gelerek «Yâ Rasülallah

evlenmekten korkuyorum, kocanin kadin üzerindeki haklari nelerdir?» diye sordu. Peygamber'imiz de ona

«Eger onun vücudu tepeden tirnaga irin olsa da onu dilin ile yalayip temizlesen yine hakkini ödeyemezsin» diye cevap verdi.

Genç kiz bunun üzerine «O halde evlenmeyeyim mi» diye sordu. Peygamberimiz «Hayir, ne münâsebet, evlen, çünki o daha hayirlidir» diye cevap verdi.

Ibni Abbâs buyurur ki;

«Hasam kabilesinden bir kadin Peygamber'imize gelerek

«Yâ Rasülallah ben dul bir kadinim, evlenmek istiyorum, koca haklari nelerdir»

diye sordu. Peygamber'imiz ona su cevabi verdi:

«— Kocanin karisi üzerindeki baslica haklan sunlardir:

1 — Kocasi kadin ile yatmak isteyince kadin deve sirtinda bile olsa onu reddetmemelidir.

2 — Kocasinin evinden, onun iznini almadan hiç bir sey vermemesidir, eger verirse sevabi kocasinin, günâhi onun olur.

3 — Kocasinin iznini almadan nafile oruç tutmamasidir. Eger tutarsa sâdece açtik ve susuzluk çekmis olur, hiç bir sevabi olmaz.

4 — Eger kocasindan izinsiz, evden çikarsa eve dönünceye veya yaptigina tevbe edinceye kadar melekler ona lanet eder.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bir insanin diger insana secde etmesini emretseydim, karisi üzerindeki hakkinin öneminden dolayi, kadinin kocasina secde etmesini emrederdim.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kadinin Rabb'inin Rizâsi'na en yakin durumu evinin dört duvari arasinda bulundugu zamandir. Evinin dört duvari arasinda kildigi namaz, camide kilacagi namazdan, odasinda kildigi namaz, evinin diger her hangi bir yerinde kilacagi namazdan ve iç odasinda kilacagi namaz, odasinda kilacagi namazdan daha faziletlidir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kadin avrettir. Disariya çikinca onu seytan gözetler.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kadinin on tane avret yeri vardir. Evlenince kocasi bir avret yerini, ölünce toprak bütün avret yerlerini örter.»

Buna göre erkegin esi üzerinde bir çok haklari verdir. Baslicalars ikidir.

Biri namusunu korumak ve örtmek» öbürü de ihtiyaci disinda kocasindan bir talebde bulunmamasi ve onu haram yollar ile kazanç saglamaktan alakoymasidir. Ilk müslüman kadinlarin hâlleri böyle idi. Kadinlar kocalarini ve kizlar babalarini disariya ugurlarlarken onlara «Sakin haram kazançlara sapma. Biz açlik ve sikintiya dayaniriz, ama cehenneme kazanamayiz» derlerdi.

Ilk müslümanlardan bir erkek, bir yolculuga niyetlenir. Komsulari yola çikmasini dogru bulmazlar. Karisina «Kocanin yolculuga çikmasina niye razi oluyorsun? Halbuki sana nafaka birakmadi» derler. Kadin komsularina su cevabi verir. «Kocami bildim bileli rizik verici olarak degil, yiyici olarak tanidim. Benim rizkimi veren Rabbim var. Simdi yiyici gidiyor, fakat riziklandirici bakîdir.»

Ismail'in kizi Râbia Hatun Ahmed ibni Ebül Havariye evlilik teklif eder. Fakat Ahmed ibadet ile mesgul oldugu için: «Ben, kendi halim ile mesgul oldugumdan kadinlara karsi arzu duymuyorum.» diyerek bu teklife yanasmaz.

Râbia' da ona «Ben de kendi hâlimle senden daha mesgulüm. Cinsî arzum yok. Fakat kocamdan bana yüklü bir miras kaldi. Bu mali din kardeslerine dagitarak senin vasitan ile sâlihleri tanimak ve kendime Allah'a giden bir yol hazirlamak istedim» diye cevap verdi.

Râbia'nin bu cevabi üzerine Ahmed «Hocama danisayim» dedi ve Ebû Süleyman-üd Daranî'ye gitti: (Hadisenin devamini Ahmed'den dinleyelim):

Hocam; «Dostlarimizdan kim evlendi ise bozuldu» diyerek daha önce evlenmeme karsi çikardi. Fakat, Râbia'nin söyledigi sözleri duyuna« bana «Onun ile evlen, çünkü o bir Allah Dostudur. Bu söz siddiklarin söyleyebilecegi bir sözdür.» dedi.

Râbia ile evlendim. Evimizde kerpiçten bir bölme vardi. Yemekten sonra hemen çikmak isteyenlerin el yikamasi yüzünden yikildi. Yemekten sonra ellerini sabunla yikayanlar buna dahil degildir, üzerine üç sefer evlendim. O bana helâlinden yedirir, güzel kokular sürer ve «Simdi haydi öbür eslerinin yanina kuvvetli olarak git» derdi.

Sam'li olan bu Râbia. Basrali Râbia-ül Adeviye'ye benzerdi.

Kadinin kocasina karsi olan vazifelerinden birisi de, malini israf etmemesi, daha dogrusu onu korumasidir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kadinin, kocasinin iznini almaksizin onun evinden yiyecek bir sey vermesi helâl degildir. Sadece bozulmasindan endise edilebilecek sulu yemek müstesna. Eger kocasinin izni ile yemek yedirirse kocasinin mükâfati kadar mükâfat kazanir. Eger onun iznini almaksizin yemek verirse, mükâfati Kocasinin, günâhi ise kendisinin üzerine olur.»

Kadinin ana - babasina düsen vazifeler de vardir. Bunlarin en önemlisi kizlarina kocasi ile iyi geçinmeyi ögretmeleridir. Nitekim, bildirildigine göre. Haricet-ül Ferazî'nn kizi Esma, kizini evlendirirken ona söyle der:

«Sen içinde yetistigin yuvadan çikip tanimadigin bir yataga giriyor ve bilmedigin bir arkadasa variyorsun.

Sen ona yer ol ki, o da sana gök olsun. Sen ona dösek ol ki, o da sana direk olsun. Sen ona köle ol ki, o da sana kul olsun. Onu hic bir zaman gücendirme ki , seni üzmesin. Ondan uzak kalma ki, seni unutmasin. Sana sokulursa sen de ona yaklas. Senden kaçarsa, sen de ondan uzak dur. Burnunu, kulagini ve gözünü muhafaza et, senden yalniz güzel koku alsin, sadece güzel söz duysun ve sirf güzel sey görsün.»

Sâirin biri karisina söyle seslenir:

«Kusurlarimi görmezlikten gel kî. Sevgimin devamliligini
saglayasin.

Kizdigim zaman beni daha da öfkelendirecek söz söyleme.

Tef çalar gibi isin aslini ögrenmeden beni tefe koyma.

Çünki isin iç yüzünün ne oldugunu bilemezsin.

Arzuna kapilip asiri sekilde yakinma ki.

Kalbim senden uzaklasir, cünki kalbler degisir.

Benim görüsüme göre sevgi ve sikinti bir kalbde biraraya gelirse.

Sevgi durmaz, gider.»

97.Cihâdın Fazileti

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

"Asil mü'minler, sonradan süpheye kapilmaksizin Allâh'a (C.C.) ve O'nun Rasûlüne inananlar, mal ve canlari ile Allâh Yolu'nda cihâd edenlerdir. Iste sözlerinde saadik mü'minler, bunlardir."

(Hucurat- 15)

Nûman Ibni Besir buyurur ki;

«Peygamber'imizin minberi yaninda bulunuyordum. Birisi «Ben, müslüman olduktan sonra hacca gelenlere su dagitmaktan baska bir sey yapmasam aldirmamm» dedi. Bir baskasi «Ben mûslüman olduktan sonra Mescid-i Harâm'i onarmadan baska bir sey yapmazsam aldirmam» dedi. Bir digeri de «Cihâd sizin bahsettiginiz amellerden daha faziletlidir» dedi.

Bu sirada Hz. Ömer «Peygamber'imizin minberi dibinde yüksek sesle konusmayin. Bu gün Cum'â'dir. Namaz bitince Peygamber'imizin yanina varir, tartistigmiz konuda O'nun ne dedigini sorarsiniz» diyerek onlari tartismaktan alakoydu. Bu arada su âyet geldi: ^^

«— Siz hacilara su tasimayi ve Mescid-î Haram'i onarip bakimini yapmayi, Allah'a ve ahiret günü'ne inanarak O'nun Yolunda cihâd edenlerin amerleri ile bir mi tutuyorsunuz? Bunlar Allah Kati'nda esit olamazlar. Allah zalimlere hidâyet vermez»
{Tevbe - 19)

Abdullah Ibni Selâm buyurur ki:

«Bizler, Peygamber'imizin sahâbilerinden bir kac kisi birarada oturuyorduk. Kendi aramizda «Keski Allah Katinda en faziletli ve sevimli amelin hangisi oldugunu bilip, isieseydik» diye konusuyorduk. O sirada Ulu Allah su âyeti indirdi:

"Göklerde ne var, yerde ne varsa hepsi Allah'i tesbih ve tenzih eder. O. mutlak hâkimdir. Yegâne hüküm ve hikmet sahibidir."

"Ey mü'minler! Yapmayacaginiz seyi niye söylersiniz!"

"Yapmayacaginiz seyi söylemeniz, Allah'i gazâblandiracak agir bir harekettir."

"Hiç süphesiz Allâh, kendi yolunda, parçalari birbirine kenetlenmis bir yapi imisler gibi tek bir saf halinde Allâh yolu'nda çarpisanlari sever."

"Hani Musa (A.S.) «Ey kavmim, benim size gönderilmis bir Allâh Rasûlü oldugumu bildiginiz halde, niye bana güçlük çikariyorsunuz» demisti. Iste onlar haktan saparak egri yola koyulunca, Allâh da onlarin kalblerini hidâyetten döndürdü. Hiç süphesiz, Allâh fâsiklar güruhunu hidâyete erdirmez."

"Hani Meryem oglu Isa «Ey Israilogullari! Ben size Allâh tarafindan gönderilmis, önümdeki Tevrat'i tasdik eden ve benden sonra gelecek olan Muhammed (S.A.S.) adindaki Rasûlü müjdeleyen bir elçiyim» demisti.

Fakat O, kendilerine açik delilller getirince «Bu apaçik bir büyüdü» dediler."

"Kendisi Islâm'a çagirildigi hâlde Allah'a yalan iftira edenden daha zâlim kim olabilir?! Allâh, zâlimler güruhuna hidâyet vermez."

"Onlar, agizlari ile Allah'in Nuru'nu söndürmek isterler. Oysa, kâfirler hoslanmasa da, O, nurunun tamamlayicisidir."

"Allah'a ortak kosanlarin hosuna gitmese de, bütün dinlere karsi onu üstün kilmak için, Peygamber'ini hidâyet ve hak din üzere gönderen O'dur."

"Ey mü'minler! Sizleri aci bir azcbdan kurtaracak olan bir ticareti size göstereyim mi?"

"Allah'a ve O'nun Rasûlü'ne inanir, mallariniz ve canlariniz ile Allâh Yolu'nda cihâd edersiniz. Eger bilirseniz, bu sizin için en hayirli olanidir."

"O zaman Allâh, günâhlarinizi bagislayarak sizi altindan irmaklar akan cennetlere ve Adn cennetindeki güzel konaklara yerlestirir. Iste en büyük basari budur."

"Sizi sevindirecek diger bir nimet de, Allah'in destegi ve yakin fetîhdir. Mü'minleri bunlar ile müjdele!"

"Ey mü'minler! Meryem oglu Isâ (A.S.) havarilere «Allah Yolu'nda beni kim destekleyecek» dedigi zaman havarilerin «Allah'i destekleyenler bizleriz» dedikleri gibi siz de Allah'in tarafini tutunuz. O sirada Israilogullarindan bir gurup imân etti, diger bir gurup da kâfir oldu. Biz îmân edenleri düsmanlarina karsi destekledik de böylece baskin çiktilar»"

(Sâf Sûre-i Celilesi; 1—14)

Peygamber'imiz (S.A.S.) bu âyetleri bize okudu.

Bildirildigine göre, adamin biri Peygamberimize «Yâ Rasulallah bana cihâda denk gelecek bir amel göster» der.

Peygamberimiz
«Öyie bir amel bulamiyorum» diye cevap verir. Sonra «mücâhid, cihâddayken sen mescidine girip devamli olarak namaz kilabilir ve araliksiz oruç tutabilir misin» diye sorar. «Bunu kim yapabilir» diye cevap verir.

Ebû Hureyre buyurur ki;

«Peygamber'imizin sahabilerinden biri, suyu tatli bir pinarin bulundugu bir geçide varir. Içimden «Keski insanlardan ayrilarak bu geçitte otursam. Fakat bunu Peygamberimize danimadan yapmam.» diye geçirdi.

Varip durumu Peygamber'imize anlatti.

Peygamber´imiz ona su cevabi verdi:

«— Böyle yapma. Çünki sizden birinizin Allâh Yolu'nda cihâda katilmasi, evinde yetmis yil namaz kilmasindan daha faziletlidir. Beni dinleyin. Allah'in sizi afvedip cennete koymasini istiyor musunuz? Allâh Yolunda savasiniz. Bir ân bile Allah Yolu'nda savasa katilanlar. Cenneti kesinlikle hakkeder.»

Ibadette gayretli ve iyilige kosmasina ragmen. Peygamberimiz sahâbiye kösesine cekilmeye izin vermeyip onu cihâda tesvik ettigine göre bizim gibi ibâdeti az, günâhi
cok, helâl oldugu süpheli riziklara kosusan, karar ve niyetleri bozuk kimselere köseye çekilip cihaddan geri kalmak nasil lâyik olabilir?

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allâh Yolu'nda cihad edenlerin misâli —ki Allah, kendi yo'unda cîhâd edenleri en iyi bilir— oruç tutan, teravih kilan, husu gösteren rükû' ve secde edip namaz kilan gibidir.»

Peygamber'imiz bir gün

«Kim Allah'i ilâh, Islâm'i Din. Muhammedi (S.A.V.) Peygamber olarak hosnutlukta kabullenirse Cennet'e girmesi kesinlesir.» buyurdu.

Peygamber´imizin bu sözlerinden cok hoslanan Ebû Said-ül Hucrî

«Yâ Rasûlallah , söylediklerinizi bir daha tekrar ediniz» dedi.

Peygamber´imiz de söylediklerini bastan alarak tekrarladi, sonra söyle dedi;

«Bir sey daha var ki, Allah, onun sayesinde kulun derecesini her biri yerle gök arasi kadar olan yüz derece yükeltir.»

Ebû Said-ül Hudrî.

«Nedir o» diye sordu.

Peygamber'imiz «Allah yolunda cihâd etmektir.» buyurdu.

98.Şeytânin Hilesi

Adamin biri Hasan-ül Basrî'ye «Seytan uyur mu» diye sorar. Hasan da gülümseyerek; «O uyusaydi, biz rahat ederdik» diye cevap verir.

Demek ki, mü'min için seytandan kurtulus yoktur. Fakat ona karsi koymak, gücünü azaltmak mümkündür.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Içinizden biri yolculukta devesini nasil halsiz düsürürse, mü'min de seytanini

öyle biktirip halsiz düsürür.»

Ibni Mes'ûd buyurur ki;

«Mü'minin seytani halsiz ve perisandir.»

Kays Ibni Haccâc buyurur ki;

«Seytanim bana dedi ki; «Sana geldigim zaman kurbanlik hayvan gibi idim, simdi serçe gibiyim.»

«Neden?» diye sordum; bana; «Her ân Allah'in (C.C.) adini anarak beni eritiyorsun!» diye cevap verdi.»

Demek ki, takva ehline göre, seytanin girecegi kapilari kapamak veya onun yolunu gözetleyip zararindan korunmak zor degildir. Burada görünen kapilari ve günâha sürükleyen açik yollari kasdediyorum. Onlar yalniz onun dolambaçli yollarinda tuzaga düsebilirler Çünki bu yollari görüp gözetip koruyamayabilirier.

Zira kalbe varan yollar içinde seytana ait olanlar bir çok oldugu halde, meleklere ait olan, yalniz bir tanedir. O tek kapiyi diger kapilardan ayirdetmek zordur. Insan bu durumda, karanlik gecede yönü belirsiz bir çok yolun basinda kalan bir çöl yolcusu gibidir. Yolunu seçebilmek için basiret gözüne ve aydinlatici günesin dogusuna muhtaçtir.

Burada basiret gözü, takva ile erinmis kalb, aydinlatici günes de yolun dogrusunu seçmede kendisine rehber olacak olan Allah'in Kitabi ile Rasülallah 'in Sünneti'ne dayanan bilgidir. Yoksa önündeki yollar çok ve belirsizdir.

Abdullah Ibni Mes'ûd buyurur ki.

«Peygamber'imiz bir gün yere bir çizgi çizdi ve bu Allah'a varan yoldur» dedi. Arkasindan o ana cizginin sagindan ve solundan gecen bir kac çizgi daha çizdi ve «Bunlar da cesitli yollardir, her birinin basinda birer seytan vardir ve kendi yoluna cagigir.» diyerek su âyeti okudu:

"Bu benim dosdogru yolumdur. Bu ana yolu tutun. Cesitli yan yolltara girmeyiniz ki, bu tutum, sizi O'nun ana yolundan ayri düsürmesin. Allâh, kötülüklerden sakinasiniz diye bunlari size emretti."

(En´am - 153)

Biz seytanin belirsiz yollarina örnek olarak iste acik bir misâl verdik, günah islemekten kaçman, nefsî arzularina hâkim olan âlim ve âbidleri aldatmak için kullandigi yol budur. Simdi de herkesçe malûm olan acik yollarindan bir örnek verelim. Bu yola insan mecbur kalmadikça sülük etmez,
örnek sudur; Peygamberimizden rivayet edildigine göre buyurmustur ki:

«israilogullarinda bir kesis vardi. Seytan bir kiza kasdederek onun girtlagini sikti. Ailesine de kizlarini ancak söz konusu kesisin tedavi edebilecegini telkin etti.

Bunun üzerine kizlarmi kesise getirdiler. Adam önce kizi tedavi etmek istemedi ise de asiri israrlar karsisinda razi oldu. Kiz, tedavi için yaninda kalirken seytan kesise sokularak irzina geçmesi için adami kiskirtti. Kiskirtmalar sonunda kesis,

kizin irzina geçti ve kizi gebe birakti.

Bunun üzerine seytan «Simdi ailesi gelecek, rezil olacaksin. Onu öldür. Sorarlarsa, (öldü) dersin» diye içine vesvese saldi. Kesis de seytana uyarak kizi öldürüp gömdü.

Arkasindan seytan kizin ailesine kostu, kesisin onu gebe biraktiktan sonra öldürüp gömdügünü gammazladi. Ailesi kesise kizlarini sorunca «öldü» dedi.
Bunun üzerine kizin ailesi, kizlarina karsilik kesisi öldürmeye karar verdiler. Bu arada yine seytan ona sokuldu. «Kizin girtlagini sikan da, ailesini senin üzerine kiskirtan da benim. Benim sözüme uy ki, kurtulasin. Seni onlarin elinden yalniz ben kurtarabilirim* dedi.

Kesis. «Ne yapmami istiyorsun» dedi. Seytan "bana iki kere secde edeceksin" dedi. KesiS de seytana iki kere secde etti. Bunun üzerine seytan, ona «Seninle artik hiç bir isim kalmadi» diyerek ortadan kayboldu.

Iste Ulu Allah bu babda söyle buyuruyor:

"Yahudileri müslümanlar ile savasmaya kiskirtan münafiklarin durumu, seytanin tutumu gibidir. Hani insana «Kâfir ol» demis. Insan da kâfir olunca «Ben, senden beriyim. (Uzagim) Ben Alemlerin Rabb'i olan AIlâh'dan korkarim» demistir."

(Hasr - 16)

Söylendigine göre, seytan. Imâm-i Safii'ye «Beni diledigi gibi yaratip diledigi yolda kullanan ve sonra da dilerse cennete, dilerse cehenneme koyacak olan Allah hakkinda ne dersin, bu davranisinda âdil midir, yoksa zâlim midir?» diye sorar.

Imâm-i Safii onun bu sözü hakkinda düsünür, sonra su cevabi verir.

«Hey mel'ün! Senin arzuna göre seni yaratti ise sana muhakkak zulmetmistir. Eger seni kendi irâdesi geregince yarati ise O. davranislarinda sana karsi mes'ül degildir. Davranislarindan mes'ül olanlar, insanlardir.»

Bu cevap karsisinda seytan perisan olup neredeyse yerin dibine geçer. Arkasindan Safii' ye vallahi «Ben bu soru ile, yetmis bin âbidi, kulluk mertebesinden çikarak zindiklar hanesine döndürdüm» diye cevap verir.

Yine söylendigine göre, seytan bir gün Hz. Isa'ya (A.S) görünerek O'na «Lâ ilâhe illallâh de» diye teklif eder.

Hz. Isâ (A.S.) ona «Dogru sözdür, fakat onu senin demenle söylemem» diye karsilik verir.

Cünki onun Kötülük yolundaki hesapsiz tuzaklari gibi iyilik yolunda görünen tuzaklari da vardir. Allâh'in koruduklari müstesna, bir çok âbidi zahidi, zengini ve çesitli zümreye mensub kimseyi bu yoldan helake sürükler.

Allah'im! Bizi onun tuzaklarindan koru da hidâyet üzere iken sana kavusabilelim.

«Amin. yâ Mümin!»

99.Çalgı Dinlemek

Kadı Ebû Tayyib Taberi, Safii'den, Mâliki´den, Ebû Hanife'den ve bunlardan başka daha bir gurup âlimden çalgı dinlemenin haram olduğunu bildiren sözler rivayet etmektedir.

Imâm-i Safii «Adâb-Ül Kaza» adli eserinde

«Şarki söylemek bâtıla yakin, makruh bir eğlencedir. Onun ile çok meşgul olan, şahitliği kabul edilmez bir sefihdir» buyurur.

Ebû Tayyib buyurdu ki:

«imâm-i Sâfii ve arkadaşlarına göre, insanin yakini olmayan bir kadının sesinden şarkı dinlemesi kadın ister meydanda, Ister perde arkasından söylesin, ister hür, ister köle olsun kesinlikle caiz değildir»

Safii'nin kendisi

«Halkı toplayıp cariyesinden şarkı dinleten kimse, şahitliği kabul edilmez bir sefihdir» der.

Yine bildirildiğine göre Imâm-i Safii , kamışla trampet çalmayı kerih görür. Bu Kur'an-i Kerim'i dinlemekten alıkoymak için, zındıkların icâd ettiği bir hareket dir demiştir.

Bu bahisde Imâm-i Safii buyurdu:

Peygamber´imizin Sünneti'nin ışığı altında diğer oyunlara nazaran tavla oynamak daha mekrûhdur. Satranç oynamayı da hoş karşılamam. Bütün oyun çeşitlerini mekruh görürüm. Çünkü oyun, dindarlara ve mürüvvet sahiplerine yakışan bir is değildir.»

Imâm-i Mâlik şarkı söylemeyi yasaklayarak «İnsan bir câriye satın alsa da sarkıcı olduğunu görse, yaptığı alış-verisi tek taraflı olarak bozup cariyeyi geri verebilir»

Imâm-i Mâlik'ih bu kanâatini. İbrahim Ibni Sâid hariç, diger Medine âlimleri paylaşmaktadır.

imâm-i Azâm'a (Allah Ondan razi olsun) gelince. O da şarkı dinlemeyi günâh görüp, mekruh saymıştır. Süfyan-Üs Sevrî, Hammad, Ibrahim. Sabi ve benzeri Küfe'li âlimler de (Allah cümlesinden razi olsun!} bu görüştedirler.

imamlarin yukardan beri siralanan görüsleri. Kadi Ebû Tayyib-ut Taberi'den nakledilmiştir.

Ebû Tâlib-i Mekkî ise, bazi âlimlerin şarkı dinlemeyi mubah saydıklarını naklederek «Sahabelerden Abdullah Ibni Cafer. Abdullah Ibni Zübeyr. Mugire Ibnî Sube. Muâviye ve başkaları şarkı dinlemişlerdir.

Ilk Müslümanlar arasında sahâbi ve tabiinden bir çokları bunda bir mahzur görmemişlerdir. İleri gelen Hicâzlılar simdi de Mekke'de Teşrik günleri gibi Allah'ın ibâdet ile geçirilmesini emretmiş olduğu belirli günlerde bile şarkı dinlerler.

Medine'liler de bu konuda Mekkeliler gibi davranmaktadırlar. Bu is zamanımıza kadar böyle gelmiştir. Görev zamanına kavuştuğum Kadi Ebû Kervan'ın halka sûfiler için hazırlanmış besteler çalan cariyeleri vardı.

Ata'nm sarki söyleyen iki cariyesi vardı. Dostları bunları dinlerdi. Ebû Kasan Ibni Seiim'e «Sen şarkı dinlemeyi nasıl yasaklarsın ki, Cüneyd-ül Bagdadî, Sirri Sakati ve Zunnûn-u Misrî şarkı dinlerlerdi» denilmiş, o da: «Ben onu nasıl haram görebilirim ki, benden daha hayırlı olanlar bile bunu caiz görerek dinlediler, demiştir.

Abdullah Ibni Cafer şarkı dinler, sadece şarkı dinlerken oynamayı caiz görmezdi.»

Rivayete göre Yahya Ibni Muâz buyurdu ki: «Biz üç seyi kaybettik, onlari göremiyoruz, ben bunlari tek - tük görüyorum:

1 — Iffet ile birlikte yüz güzelliği,

2 — Dine bağlılıkla birlikte güzel söz,

3 — Vefa ile birlikte dostluk»

Ben bu naklettiklerimi aynen Haris El - Muhâsibî'ye dayanarak belirten bir kitabdan okudum. Bu sözlerinden, onun takva sahibi, dini bahislerde titiz ve ehil olmasina ragmen, sarki dinlemeyi caiz gördügü anlasilir.

Şarkı dinlemeyi izin veren Ibni Mucahid haksiz davetlere icabet etmezdi. Buradan bir takim ulemanin lehde, aleyhde sözleri çıkarılmıştır.

Ibni Cûreye şarkı dinlemeye ruhsat vermiş. «Kıyamet günü şarkı dinlemek sevaplardan mi, yoksa günahlardan mi sayılır» diye bir soruya su cevabi verir, ne sevap amellerden sayilacak ve ne de günâh olan amellerden. Çünkü bu bos söz söylemeye benzer. Ulu Allah (C.C) «Allah, maksatsız yere yaptığınız yeminlerden dolayı sizi mesûl tutmaz» buyurmuştur.

Bu husûs da çeşitli görüşleri naklettik. Uygulayacağı gerçeği arayanlar söz uzadıkça görüşlerin çatıştığını görerek ya hayrette kalırlar yahut da kendi arzuları istikametinde olan bir görüse meylederler. Bu davranışların her ikisi de kusurludur. İşin doğrusu, hakki, hakikat usulü ile aramaktir. Bu da mahzurluk ve mubâhlık bakış açısı altında yürütülecek araştırmalarla olur. (Bu hususda, kesin hüküm bildiren Hadis'i Şerifler mevcuddur, lâkin buraya alınmamış. Bununla birlikte, eserin tamâmi, hattâ bir sonraki bölümü okunduğunda, bu husûsda kesin hükmün mevcûd olduğu görülecektir: Münekkid)

100.Bid'at ve Nefsi Arzûlara Uymanın Haram oluşu

Peygamber'imiz (S.A.S) buyuruyor ki:

"Dayanaksiz olarak ortaya çikarilan yeni seylerden kaçininiz. Cünki dayanaksiz

olarak ortaya atilan her yenilik bid'attir. Her bid'ât da sapikliktir, her sapikliik ise cehenneme sürükler."

Peygcmber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Su dinimizde kim ondan olmayan bir yenilik ortaya atarsa, ileri sürdügü yabanci yenilik, reddedilmistir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Benim ve benden sonra gelen Râsid halifelerimin sünnetinden (yolundan) ayrilmayiniz.»

Bu hadisler, Kur'ân'i Kerim´e. Sünnete ve ileri gelen âlimlerin görüs birligine aykiri düsen her yeniligin kabul edilmez bir bid'ât oldugunu belirtir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kim iyi bir çigir açarsa hem kendi sevabi ve hem de Kiyamete kadar o çigirdan gidenlerin sevabi üzerine olur. Buna karsilik kim kötü bîr çigir açarsa hem kendi günâhi ve hem de Kiyamet Günü'ne kadar o çigirdan gidip kötülük isteyenlerin günâhi üzerine olur."

Katade

«Hic süphesiz, bu benim dosdogru anayolumdur. Ona girin. Yan yollara sapip ondan ayrilmayin. Iste Allah (C.C) size bunlari emrediyor ki, kötülüklerden sakinasiniz» (En´am - 153) mealindeki âyet hakkinda söyle der; «Bilesiniz ki. Hak Yol tektir. Özü hidâyettir. Cennete ulasir. Seytan bir cok yan yollar ortaya atmistir. Hepsi de sapiktir. Varis yerleri de cehennem'dir.»

Abdullah Ibni Mes'ûd buyurur ki; «Peygamber'imiz bir gün bize eliyle bir çizgi çizdi ve «Bu Allah'in dogru yoludur» buyurdu. Arkasindan o ana çizginin sagindan ve solundan geçen bir kac çizgi daha çizdi ve «Bunlar da çesitli yollardir, her birinin basinda birer seytan durur ve kendi yoluna çagirir» duyurdu ve su âyeti okudu:

«Hiç süphesiz, bu benim dosdogru anayolumdur. Ona girin. Çesitli yanyollara sapip Allah'in Yolu'ndan ayrilmayin. Allâh. kötülüklerden sakinasiniz diye size bunlari emreder»
(Bakara - 188).

ibni Abbâs. âyette geçen «Çesitli yanyollar, türlü türlü sapikliklardir» der.

Ibni Atiyye de «çesitli yollar» ifadesinin izahinda buyurur ki:

«Bu çesitli yanyolar, Yahudilik. Hiristiyanlik, atesperesttik ve diger sapik dinler ve ayrintilarla ilgili meselelerde sahsî arzu ye inâdlara kapilarak çesitli sapiklik ve bid'âtlar ortaya koyanlara sâmildir. Bundan maada tartisma ve didismelere dalip kendilerini kaybedenlerin yollari inada sümulü vardir. Bunlarin tamami sapikliga mâruz ve yanlis inançlara sapma ihtimali ile karsi karsiya olan yönelmelerdir.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sünnetimden yüz çevirenler, benden degildir.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Gök yüzünün altinda tapilan putlardan Allah'in en çok gücüne gideni, nefsi arzulara tapilmasidir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Hiç süphesiz, en hayirli söz. Allah'in Kitabi, en hayirli yol Muhammed'in (S.A.V) gittigi, yoldur. En fena seyler, dayanaksiz olarak sonradan ortaya konanlardir. Her bid'ât bir sapikliktir. Sizin hakkinizda en çok korktugum sey, midelerinizin ve cinsî organlarinizin arzulan ve nefsi isteklerin sapikliklaridir. Dayanaksiz olarak sonradan ortaya atilan seylerden sakininiz. Cünki dayanaksiz olarak ortaya atilan her degisiklik bir sapikliktir.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ulu Allah, kabullendigi bid'âttan vazgeçmedikçe, her bid'âd; ile tevbe orasina perde germistir.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Ulu Allâh, bid'atcinin ne orucunu, ne hacceni, ne ömresini, ne cihâdini ve ne de herhangi bir tasarruf ve adaletli uygulamasini kabul etmez. Hamurdan kilin siyrilmasi gibi bid'âtçi da Islâm'dan çikar.

Sizi gecesi gündüz gibi olan aydinlik bir anayol üzerinde birakiyorum. Helak olmaya yönelenlerden baska hic kimse ondan sapmaz. Her hayatin bir amaci, her amacin da bir zaafi vardir. Amaci benim sünnetim olanlar hidâyete ermislerdir. Amaci baska olanlar de helak olmuslardir.

ümmetim hakkinda su üç seyden korkarim:

1) Âlîmin sapikligi.

2) Nefsin arzularina uymak.

3) Zâlim idare."

OYUN VE EGLENCE ARAÇLARININ YASAKLIGI

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kim arkadasina, (Gel seninle kumar oynayalim) derse, sadaka versin."

«— Kim tavla veya dama oynarsa, elini domuz etine ve kanina bulastirmis gibi olur.»

«— Tavla oynayip arkasindan namaza duran kimse domuz kani ve irin le abdest alip namaza duran kimse gibidir.»

Yani, namazi kabul olunmaz. Nitekim ayni hadisin baska bir rivayetinde, bu hüküm kesinlikle ifâde edilmistir.

Beyhakî'nin. Yahya Ibni Kesir'e (R. Anhum) dayandirarak bildirdigine' göre. Peygamberimiz bir gün tavla oynayan bir gurup ile karsilasinca

"Kalbter eglencede, eller isliyor. Ve diller bos sözler söyler söylüyor." buyurur.

«— Kumar, satranç, tavla ve benzeri haram oyunlar oynayan su adamlara rastladiginiz zaman onlara selâm vermeyin, onlar size selâm verirlerse selâmlarini almayin.»

«— Su üc sey Meysirdendir. Kumar, zar atmak ve hamamda islik öttürmek.»

Hz. Ali (K.V.) bir gün satranç oynayan bir guruba rastlayinca buyurdu ki:

«Nedir bu basinda oturdugunuz putlar? Allâh adina yemin ederek söylüyorum ki, birinizin yanar bir kor avuclayarak sönünceye kader avucun da tutmasi bunlara degmekten onun için daha hayirlidir. Allah adina yemin ederek söylüyorum ki, sizler bundan baska seyler için yaratildiniz.»

Satranç oynayanlar, en yalanci kimselerdir. Öldürülmedigi halde «öldürüldüm» derler. Ölmedigi halde «öldüm» derler.

Ebû Musa el-Es'âri buyurur ki.

"Satranci ancak günahkârlar oynar."

Bilesin ki, çalgi âletleri üçe ayrilir:

1) Haram olanlar. Bunlar ud, tanbur, düdük ve davul - zurna gibi sarki okuyucularina eslik eden âletlerdir.

2) Mekruh olanlar. Bunlar tek basina calinmadigi halde sarkiciyi costuran kaval ve kemence gibi âletlerdir.

3) Mübâh olanlar. Bunlar da eglence âleti degil de boru ve harb davulu gibi haberlesme âletleri ile nikâh için çalman tef gibi toplantiya çagirma ve herhangi bir hususu ilân etmek için kullanilan âletlerdir.

101.Receb Ayının Faziletleri

«Receb» kelime olarak «tercib» mastarindan türemistir ki tazim ve hürmet mânâsina gelir. Bu ayda tevbe edenlere rahmet yagdigi ve ibadet isleyenlere nûr indigi için bu aya «Asap» adi da verilir. Bu ayda savasma egilimi duyulmadigindan dolayi onun bir diger adi da «Esam» dir.

Ileri sürüldügüne göre, Receb, suyu sütten ak, baldan tatli ve buzdan soguk bir cennet nehrinin adidir. Bu sudan sâdece Receb Ayi'nda oruç tutanlar içebilir.

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Receb, Allah'in, Saban benim ve Ramazan da Ümmetimin ayidir.»

Hikmet ehli der ki: «Receb kelimesi üç harften ibarettir. «Ra» «cim» «Bâ», «Ra» Allah'in rahmetini. «Cim» kulun suç ve cürmünü. «Ba» da Allâh'in iyiliginin bereketini temsil eder. Kelimenin bu harfleri vasitasi ile sanki ulu Allah «Kulunun

suç ve günahini rahmet ve iyiligim arasina alirim» diye buyurur gibidir.»

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim Receb ayinin yirmi yedinci gecesi oruç tutarsa, amel defterine altmis aylik orucun sevabi yazilir.»

Receb ayinin yirmi yedinci günü. Cebrail (A.S)'in Peygamberimize ilk defa vahiy getirdigi ve Peygamberimizin Mirâç'a çiktigi gündür.

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Beni dinleyin. Receb, insanlarin kavga düsüncesine kapilmadiktan bir Allah Ayi'dir. Inanarak ve önem vererek Receb Ayi'ndan bir gün oruç tutanlar ulu Allah'in Rtzasi'ni hak ederler."

Ileri sürüldügüne göre, ulu Allah Zilka'de, "Zilhicce, Muharrem ve Receb Aylari'ni, senenin diger aylarinin süsü olarak yaratmistir.

Nitekim ulu Allah: «Aylarin sayisi Allah katinda, Allah'in Kitabinda on ikidir. Onlarin dördü dokunulmazlik aylaridir» buyuruyor. Dokunulmaz dört ayin ücü arka arkayadir. Yalniz bir tanesi -ki o da Receb'dir- tek basinadir.

Söylendigine göre Beyt-ül Makdis'de bir kadin Receb Ayi'in her günü on iki bin kere ihlâs Sûresi'ni okur ve bu ay boyunca kaba islemeli bir elbise giyerdi. Bir gün hastalandi, ogluna ölünce kendisini kaba elbisesi ile topraga vermesini vasiyyet etti.

Ölünce oglu kadini pahali bir kefene sardi. Gece onu rüyasinda gördü. Kadin rüyada ogluna «Ben senden razi degilim. Çünki sen, vasiyyettmi uygulamadin.» dedi.

Oglan korkarak uyandi Yeniden anasini icine sarmak üzere kaba islemeli elbiseyi yanina alarak mezarliga vardi. Kabri acinca anasinin cesedini bulamadi, sasirdi.

Bu sirada kulagina «Bize Receb Ayi'nda ibâdet edeni bizim yapayalniz birakmayacagimizi bilmiyor musun» diye bir ses geldi.

ileri sürüldügüne göre, Receb Ayi'nm ilk Cuma Gecesi'nin üçte ikisinden sonra sabaha kadar bütün melekler tek tek Receb Ayi içinde oruç tutanlar için duâ ederler.

Peygamber'imîz (S-A.S.) buyuruyor ki:

"Kim dokunulmaz oylardan (Zilka'da, Zilhicce, Muharrem ve Receb Aylari) üçer gün oruç tutarsa amel defterine dokuzyüz senelik ibadet sevabi yazilir."

Hadisi rivayet eden Enes Ibni Mâlik : «Bu hadisi, Peygamber´imizin kendisinden isitmedimse kulaklarim sagir olsun!» demistir.

Lâtif bir degerlendirme: Haram aylari dörttür. En büyük melekler dörttür. Allâh'dan gelen baslica Kitablar dörttür. Abdest âzâlari dörttür. Tesbih cümlelerinin en faziletlileri dörttür.

Onlar da "Sübhanallah, elhamdülillah, Lâ ilâhe illallâh. Allâhu Ekber" ,dir.

Sayilarin temeli dörttür. Birler, onlar, yüzler, binler. Zaman birimleri saat, gün, ay ve yil olmak üzere dörttür.

Mevsimler ilkbahar, yaz, sonbahar ve kis olmak üzere dörttür. Maddelerin hali sicaklik, sogukluk, kuruluk ve yaslik olmak üzere dörttür, insan vücudunun baslica unsurlan safra, koyu sivi, kan ve balgam olmak üzere dörttür. Rasid halifler Ebû Bekr, Ömer, Osman ve Ali (R. Anhum) olmak üzere dörttür.)

Deyleminin rivayetine göre: Hz. Ayse söyle buyurmustur:

Peygamber'imizi

«Allah su dört gecede rahmet yagdirir. Kurban Bayrami Gecesi, Ramazan Bayrami Gecesi, Saban Ayi'nin onbesinci Gecesi ve Receb Ayi'nin ilk gecesi» buyururken isittim.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) söyle buyuruyor:

«— Bes gece vardir ki, Allah o geceler içinde kendisine yapilan dualari mutlaka kabul eder: Recebin ilk gecesi. Saban´in onbesinci gecesi. Cuma Gecesi. Ramazan ve Kurban Bayramlarinin Gece'leri.»

102.Şaban Ayı'nın Faziletleri

Bu aya «Saban» adinin verilmesi, kendisinden bir çok iyiliklerin dogmasi yüzündendir. «Saban» kelime olarak «patika» mânâsina gelen ve «faydali bir yol» demek olan «sî´b» mastarindan türemistir.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Saban Ayi girince, nefsinizi temizleyin ve bu ay boyunca niyetlerinizi iyi ediniz."

Hz. Ayse buyurur ki;

«Peygamber'imiz bize

«hiç bozmayacak» dedirtecek kadar oruç tutar ve «Artik oruç tutmaz» detirtecek kadar yerdi. En çok Saban Ayi içinde oruç tutardi.»

Usame Ibni Zeyd buyurur ki:

«Peygamber 'imize «Yâ Rasülellah , seni Saban Ayi kadar hiç bir ayda oruçlu görmüyorum» dedim. Bana söyle cevap buyurdu;

«Saban, Receb Ayi ile Ramazan Ayi arasinda ihmal edilen bir aydir. Bu ay içinde amellerin Allah katina çikarildigi bir aydir. Bende amelim Allah Katina çikarken, oruçlu olmak istiyorum.»

Buhâri ile Müslim'e göre. Hz. Ayse buyurur ki;

«Peygamber 'imizin Ramazandan baska hiç bir ayi sonuna kadar oruçlu geçirdigini görmüs degilim. Saban ayindan fazla içinde oruç tuttugu bir ay da görmedim.»

Baska bir rivayete göre. Hz. Ayse «Saban Ayi'nin hepsini oruçlu olarak geçirirdi» seklinde iken Müslim'in bir rivayetine göre de «Cok azi müstesna Saban Ayi'ni oruçlu geçirdigi» bildirilmektedir. Ikinci rivayet, ilkini açiklamaktadir. Buna göre «Tamâmin tutardi» demek. «Büyük bir çogunlugunu oruçlu olarak geçirirdi» demektir.

Söylendigine göre, yer yüzünde Müslümanlarin nasil iki bayrami varsa gökte meleklerin de iki bayram gecesi vardir. Meleklerin bayram geceleri. Saban Ayi'nin onbesinci gecesine rastlayan «Berat» gecssi ile «Kadir» gecesidir.

Mü'minlerin bayramlari ise Ramazan Bayrami ile Kurban Bayramidir. Bu yüzden Saban Ayi'nin onbesinci gecesi «Melekler Bayrami» adi verilmistir.

Sübkî Tefsir Kitabinda buyurdu ki; «Saban Ayi'nin onbesind Gecesi (Berat Gecesi) bir yilin günahlarini. Cuma Gecesi bir haftanin günahlarini. Kadir Gecesi de bütün ömrün günâhlarini giderir» Yani bu geceleri ibadet üe geçirmek, günâhlarin giderilmesine sebeb olur.

Bu yüzden Berat Gecesi'nin bir adi da «Keffaret Gecesi»´dir. Peygamber 'imizin «Iki bayram gecesi ile Saban Ayi'nin onbesinci gecesini ibâdetle geçirenlerin kalbieri, diger kalblerin öldügü gün ölmez» seklindeki hadisine dayanarak bu gecenin bir baska adi da «Hayat Gecesidir.

Ayrica Peygamber 'imizin Saban'in onüçüncü gecesi yaptigi duâ üzerine ulu Allâh'in kendisine Ümmetinin üçte biri üzerinde sefaat yetkisi verdigini, ondordüncü gecesi yaptigi dua üzerine kendisine ümmetinin üçte ikisi üzerinde sefaat yetkisi verdigini ve onbesinci gecesi duâ etmesi üzerine israrla Allah'in emrinden kaçanlar disinda kalan bütün ümmeti üzerine sefaat yetkisi verildigini bildiren bir rivayete dayanarak. Sabanin onbesinci gecesine «Sefaat Gecesi» adi verilmistir.

Yine Peygamber 'imizin

«Ulu Allah Saban ayinin onbesinci gecesi kullara nazar eder ve Allah'a ortak kosanlar ile bozguncular disinda kalan bütün herkesi afveder» seklindeki bir hedisine göre de bu gece «Magfiret Gecesi» adini almistir.

Asagida nakledecegimiz hâdiseye dayanarak, bu geceye «Azâd Gecesi» adi da verilir. Sahâbilerden Hz. Enes Ibni Mâlik buyurur ki; «Peygamber 'imiz bir gün beni bir is için Hz. Ayse 'nin evine gönderdi. Eve varinca Ayse'ye

«Çabuk ol, cünki ben Peygamber 'imizin yanindan, etrafindakilere Saban Ayi'nin onbesinci gecesini anlatirken ayrildim» dedim.

Bunun üzerine Hz. Ayse bana buyurdu ki: «Yâ Enes otur da sana Saban Ayi'nin onbesinci gecesi hakkinda bîr hâdise anlatayim. O gece sira bende idi. Peygamber eve geldi, yanimda yataga girdi. Fakat geceleyin uyaninca onu yanimda bulamadim. Içimden «Her halde Kibdi Cariyesinin evine gitti» dedim. Evden Mescid'e vardim, karanlikta ayagim O'na takildi. O söyle diyordu:

«— Sana cismim ve duygularimin kemâli secde etti. Kalbim sena inandi. Iste elim. Ey ulu Allah, onunla isledigim bütün kusurlara gelince, her uludan istenir, sen de büyük günâhlarimi bagisla. Yüzüm yaraticisina, biçimlendirenine ve üzerine göz

ve kulak acana secde etti.»

Arkasindan basini kaldirip söyle dedi:

«— Allah'im! Bana içimde senin korkunu tasiyan, sirkten ari ve uzak, kâfir ve günahkâr olmayan bir kalb nasib eyle.»

Arkasindan yine secdeye kapanarak söyle dedi:

«— Öfkesinden kaçinip rizana, cezandan çekinip afvina, senden uzak kalmaktan sakinip Sana siginirim. Ben seni övecek sifatlari sayamam. Sen kendini övdügün gibisin. Ben kardesim Davud gibi (A.S.) «Efendim için yüzümü topraga sürdüm, efendimin sanina yarasan, afvetmektir» diyorum.»

Arkasindan basini kaldirinca O'na «Ana-babam yoluna feda olsun. Sen bîr vadidesin, ben baska bir vadide (Sen de yapiyorsun, benim oklima geten ne idi)» mânâsina gelen bir sey» dedim. Bunun üzerine bana söyle buyurdu.

«— Ey Hümeyra! Bu gecenin Saban Ayi'nin onbesinci gecesi oldugunu bilmiyor musun? Ulu Allah, bu gece kalb kabilesinin sürüsünün koyunlarinin killari sayisi kadar kisiyi cehennemden âzâd eder. Yalniz su alti kisi müstesna:

Devamli icki içenler, ana-babanin kalbini kiranlar, zinaya düskün olanlar, almayacagi bir malin fiyatini yükseltmek için alis - verise karisanlar, suret (resim) yapanlar ve kogucular.»

Peygamber 'imizin:
«Saban Ayi'nin onbesinci gecesi Azrail (A.S)'e bir sonraki Saban Ayina kadar ölecek olanlarin isimleri bildirilir. Insan, bir yardan agac diker, evlenir ve evler yaparken öbür yandan adi ölecekler arasina geçmistir. Azrail (A.S) kendisine son emir verilerek onun canini almayi beklemektedir» seklindeki bir hadisine dayanarak, bu geceye verilen bir isim de «Kismet ve Takdir Gecesi» dir.

103.Ramazân Ayı'nın Faziletleri

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki:

«— Ey Mü'minler; Sizden öncekilere oldugu gibi, size de günahlardan korunasiniz diye, oruç tutmak farz kilinmistir.»

(Bakara - 183)

Said Ibni Cübeyr buyurdu: «Bizden önceki ümmetlerin orucu, yatsidan bir sonraki günün aksamina kadar sürerdi. Islâm'in iik günlerinde oldugu gibi.»

Bir gurup âlim bu bahisde der ki: «Oruç, hiristiyanlar üzerine de farz kilinmisti. Ramazanin bazen cok sicak günlere, bazen de cok soguk günlere rastlamasi yolculuklar sirasinda ve hayatlarinin diger bir kisim safhalarinda onlara zor geliyordu.

Bunun için ileri gelenleri, orucu yaz ile kis arasi bir dönemde tutmak üzere görüs

birligine vardilar ve ilkbaharda oruç tutmayi kararlastirdilar. Getirdikleri bu kolayliga karsilik oruca ongun daha ilâve ettiler.

Bir süre sonra kirallari hastalandi ve eger iyilesirse oruçlarina bir hafta daha ekleyecegini Allah'a adadi. Iyilesmesi üzerine oruca bir hafta daha ekledi.
Bu kiral ölüp yerine baskasi geçince yeni Kiral «Orucu elli güne çikarin» diye emir verdi. Daha sonra hayvanlarini toplu halde Öldüren bulasici bir hastalik afati ile karsilasmalari üzerine kiralari «Oruç süresini attirin» diye emir çikardi. Bunun üzerine on besten ve on gün sondan olmak üzere oruç müddetine yirmi gün daha eklediler.»

Ileri sürüldügüne göre, her ümmete Ramazan Orucu tutmak farz kilindi. Fakat zamanla kendileri bu farzi yerine getirmekten kaçindilar.

Bagavi'nin ileri sürdügüne göre. «Ramazan» kelime olarak «Remza» kökünden türemis bir isimdir ve kizgin tas mânâsina gelir. Cünki araplar siddetli sicak günlerde orüc tutarlardi. Aylara isim verdikleri zaman, oruç ayi siddetli sicaklara rastladigi için, adi «Ramazan» kondu.

Baska bir görüse göre de, yakici mânasina gelen Ramazan bu ayin günâhlari eritmeye vesile olmasi yüzünden oruç ayina isim olarak takildi.

Ramazan Orucu, Hicret'in ikinci yilinda farz kilindi. Kesin bir Isîâmî vecibe oldugu apaçik bulundugu için farz oldugunu inkâr eden kâfir olur. Ramazanin faziletini belirten hadisler çoktur.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ramazanin iik gecesi girince, bir ay boyunca bir tanesi bile kapanmamak üzere, bütün cennet kapilari açilir ve Allah'in emri uyarinca söyle seslenilir,

«Ey hayir arayicisi, gel! Ey kötülükte ileri giden, kendine gel! Günahlarinin afvedilmesini dileyen yok mu ki, günâhlari afvedile! Bir istegi olan yok mu ki, dilegi yerine getirile! Tevbe eden yok mu ki, tevbesi kabûl oluna!
Bu davet, tanyeri agarana kadar devam eder. Allah her bayram gecesi bir milyon kisiyi cehennemden âzâd eder.»

Selman-i Fârisî buyurur ki; «Saban Ay/nin son günü Peygamber imiz bize hitab ederek söyle buyurdu :

«— Ey insanlar! Sizi büyük bir ay gölgesi altina almak üzeredir. Içinde bin aydan hayirli olan Kadir Gecesi vardir. Allah, o ay içinde oruç tutmayi farz ve gecelerini ibadetle geçirmeyi nafile kilmistir.

Kim bu ayda bir hayir islerse baska zamanda bir farzi yerine getiren gibidir. Bu ayda bir farzi yerine getirirse baska zamanlarda yetmis farz yerine getiren gibidir.

Bu ay sabir ayidir. Sabrin mükafati ise cennettir. Bu ay yardim ayidir, içinde mü'minin rizkinin arttigi bir aydir. Kim bu ayda bir oruçluya iftar ettirirse, bîr köle azad etmis gibi sevab kazanir ve günahlari bagislanir.»

Seîmân-i Farisî buyurur ki: «Bu sirada. «Yâ Rasûlallah, hepimizin oruçluyu iftar ettirmeye varligi yetmez.» dedik. Peygamber 'imiz sözlerine söyle devam buyurdu :

«— Allah, o sevabi, oruçluyu bir yudum süt, bir içim su ve bir hurma ile iftar ettirene de verir. Kim oruçlunun karnini doyurursa bu onun günahlarinin bagislanmasini saglar, Allâh ona benim Havz'imdan bir kere içirir de artik hiç susamaz olur. Ayrica oruçlunun mükâfatindan hiç bir sey eksilmeksizin onunki kadar sevab kazanir.

Bu ayin basi rahmet, ortasi bagis ve sonu cehennemden kurtulustur.

Kim bu ayda kölesinin isini hafifletirse Allah onu cehennemden azad eder.
Bu ay içinde dört seyi çokça yapin. Ikisi ile Rabb'imizin rizasini kazanirsiniz. Diger ikisi de sizin için kaçinilmaz ve ihmat edilmez ihtiyaçlardir.

Rabb'inizin hosnutlugunu kazandiran iki sey, Allâh'dan baska ilâh olmadigina sahadet etmek ve O'na istigfar etmektir. Sizin için kaçinilmaz ve ihmal edilmez olan diger iki sey de, Rabb'inizden cennet istemeniz ve sizi cehennemden korumasini diiemenizdir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kim inanarak ve önemini anlayarak Ramazan Orucunu tutarsa, geçmis ve gelecek bütün günâhlari afvedilir."

«— Ulu Allah «insanoglunun oruç haric, her ameli kendisi içindir. O sirf benim içindir ve mükâfatini da yalniz ben veririm» diye buyuruyor. Ulu Allah'in kendisine izafe ettigi bir ibadet için baska bir sey söylemeye lüzum yoktur.»

«— Ümmetime, Ramazan Ayi'nda, daha önceki ümmetlere verilmeyen bes özellik verilmistir:

1 — Allâh Kati'nda oruçlunun agiz kokusu, miskten daha hostur.

2 — Iftar anina kadar melekler onlar için istigfar eder.

3 — O ayda seytanlarin elebaslari tutuklanir.

4 — Ulu Allah her gün «Salih kullarimin kötülük ve sikintidan kurtulmalari yakindir» buyurarak her gün cenneti süsler,

5 — O ayin son gecesinde günâhlari afvedilir.»

Sahâbiler «Yâ Rasülallah o gece Kadir Gecesi midir» diye sordular. Peygamber 'imiz onlara su cevabi verdi, «Hayir. Fakat her iyi amel isleyenin ameli bitince, mükâfati verilir.»

104.Kadir Gecesi'nin Faziletleri

Ibni Abbas buyurur ki: «Peygamber 'imize Israilogullanndan bir adamin bin yil boyunca Allâh Yolu'nda omuzunda silâh ile savastigi anlatildi. Bu hal Peygamber imizin hosuna giderek ayni mazhariyyeti kendi ümmeti için de diledi ve

«Yâ Rabb'i, ümmetimi, ömrü en kisa ve ameli en az ümmet olarak yarattin» diye

Allah'a yakarinca Allâh O'na ve Kiyamete kadar gelecek olan bütün Ümmetine Israilogulunun Allâh Yolunda silâh tasidigi bin aydan daha hayirli olan Kadir Gecesini bagisladi. Bu gece, bu ümmetin imtiyazlarindan birisidir.»

Anlatildigina göre Israiloglu. Sem'un adinda biridir. Bin yil boyunca atinin palani kurumadan düsmanla savasir, üstün kuvvet ve cesareti ile karsisina dikilen kafiri dize getirir.

Kendisi ile basa çikamayacaklarini gören düsmanlari, birini karisina göndererek eger kocasini baglar da onu bir eve hapsedip derdinden kurtulacak olurlarsa kendisine bir tas altin adarlar.

Adam gece uyuyunca karisi onu bir urganla baglar. Fakat uyaninca eli ayagini hareket ettirerek urgani kolayca kesiverir. Karisina «Niçin böyle yaptin» diye sorunca kadin «Gücünü denedim» diye cevap verir.

Kadin durumu adamin düsmanlarina bildirince kendisine zincir gönderirler. Fakat adam yine uyaninca onu da koparmakta güçlük çekmez.

Bu arada seytan düsmanlarina gelerek karisina adamdan hangi seyi kesip koparamayacagini sormasini tavsiye eder. Birini gönderip kadina seytanin talimatini ulastirirlar. Kadin adama neyi koparamayacagini sorunca adam «Sac örgülerini» diye cevap verir. Adamin yere kadar uzanan sekiz saç örgüsü vardi. Adam uyuyunca kadin örgülerin dördü ile ellerini, diger dördü ile de ayaklarini baglar. Kâfirler gelir, adami alir ve bogazlayacaklari eve götürürler. Ev dört yüz direk boyu yükseklikte olmasina ragmen tek direklidir. Bütün düsmanlari basina üsüsür, önce dudaklarini, burnunu ve kulaklarini keserler.
Bu sirada adam Allah'a yalvararak kendisine verecegi asilmadik bir gün sayesinde baglarini koparmasini, evin diregini yerinden oynatarak binayi düsmanlarinin basina yikip kendisinden kurtulmasini diler.

Allâh, duâsini kabul ederek kendisine sasirtici bir güç verir, baglarini koparir, diregi yerinden oynatarak evi düsmanlarinin basina yikip hepsini öldürür ve kendisi böylece düsmanlarinin elinden kurtulur.

Sahâbiler bu hikâyeyi duyunca «Yâ Rasûlallah biz de o adamin sevabi kadar sevab kazanabilir miyiz» diye sorarlar. Peygamber imiz «Bilmiyorum» diye cevap verir. Fakat Ibni Abbâs'in bahsettigi gibi. Peygamber imiz Allah'a yalvarir ve Allâh'da ona Kadir Gecesini verir.

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kadir Gecesi olunca Cebrail, bir gurup melek arasinda yere iner. Yere inen melekler gerek ayakta ve gerekse oturarak Allah'i zikreden her kulu selâmlarlar, onun için istigfar ederler.»

Ebû Hureyre buyurur ki; «Kadir Gecesi, yeryüzüne çakil sayisindan çok melek iner. Onlarin inmeleri için gök kapilarinin hepsi açilir. Her yana nûr saçilir. Büyük bir tecelli meydana gelir ve bu gece Meleküt âlemi açilir. Fakat bu husûsda insanlar birbirinden farklidir.

Kimine hem gök yüzünün ve yeryüzünün Melekütu birarada açilir. Gök yüzünün perdeleri aradan kalkinca bu kimseler ayakta dikilen, oturan, secdeye kapanmis,

zikreden, sükreden, tesbih eden ve tehiil eden bütün melekleri asli kimlikleri ile görürler.

Kiminin önüne cennet açilir ve orada evleri, köskleri, hurileri, nehirleri, agaçlari, meyveleri görür. Gögün tavani olsa Ars'i müsahede eder.

Peygamberlerin, velilerin, sehidlerin. siddiklarin konaklarini görür. Bu Meleküte dalar, rahmet deryasinda gezintiye çikar. Cehennemi, onun tabakalarini ve içindeki kâfirlerin barinaklarini ve diger fevkalâdeliklerini görür.

Kimin de önünden Allah ile arasindaki perde kalkar da O'ndan gayri hiç bir seyi görmez olur.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kim Ramazanin yirmî yedinci gecesini sabaha kadar ibadet ile geçirirse, bu benim nezdimde bütün Ramazan geceleri yapilan gece ibadetinin hepsinden daha sevimlidir."

Hz. Fâtimâ «Babacigima geceyi ibâdet ile geçirecek gücü olmayan kadin ve erkekler ne yapsin» diye sordu.

Peygamber 'imiz ona su cevabi buyurdu;
"Onlarin yastiklarini dikip üzerine yaslanarak bu gecenin herhangi bir saatinde oturup Allah'a dua etmeleri, benim için bütün ümmetimin bütün Ramazan Gecelerinin hepsinde yaptiklari ibâdetten daha sevimlidir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kim iki rek'at namaz kilip istigfar ederek Kadir Gecesini ibâdet ile geçirirse Allah tarafindan bütün günâhlari bagislanir. Allah'in rahmetine gömülür. Cebrail (A.S), kendisini kanadi ile oksar. Cebrail'in (A.S.) kanadi ile oksadigi kimse cennete girer.»

105.Bayramın Fazileti

Sevval Ayi'nin ilk günü olan Ramazan Bayrami Günü ile Zühicce'nin onuncu günü olan Kurban Bayrami Günü'ne bu ismin verilmesinin bir kac sebebi ileri sürülür. Birinci görüse göre, mü'minler bu günlerde gerek Ramazan Orucunu bitirerek Sevval ayindan alti gün oruç tutmaya yönelerek, gerekse farz olan hacc'i edâ edip Peygamber imizin ziyaretine yönelerek Allah'a (C.C.) karsi ibadet etmekten Peygamber imize hürmet etmeye dönerler.

Ikinci görüse göre, bayramlarin her yil tekerrür etmelerinden dolayidir. Çünkü görüse göre, bu ismin sebebi. Allah'in bu günlerdeki iyilik ve bagislarinin bollugudur. Diger bir görüse göre de, bu günlerin gelmesi ile ortaliga sevine ve nese geldigi için bu günler, bu adi almislardir.

Peygamber imizin kildigi ilk bayram namazi. Hicretin ikinci yilina restlayan bir Ramazan Bayrami Namazi'dir. Bundan sonra Peygamber imiz Bayram Namazi'ni

devamli kildigi için, sünnet-i müekkede'dir.

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bayramlarinizi tekbirler ile senlendiriniz.»

«— Kim bayram günü üç yüz kere «sübhanellahu ve bihamdihi» der ve sevabini ölmüs müslümanlara bagislarsa, her müslüman ölünün kabrine bin nûr iner ölünce Allah kendi mezarina da bin nûr gönderir.»

Vehb Ibni Münebbih buyuruyor ki; «Seytan her bayram günü öfkesinden inler. Etrafina toplanan yardakçilari «Seni öfkelendiren nedir, efendimiz» diye sorarlar. Seytan da onlara su cevabi verir. «Bu gün Allâh Muhammed (S.A.S) ümmetinin günahlarini afvetti Onlari mutlaka nefsi arzulara ve hazlara daldirarak oyalamalisiniz.»

Allah, Ramazan Bayrami Günü cenneti yaratti. Tûbâ agacini dikti, Cebrail'i. (A.S.) vahiy indirmek üzere vazifeiendirdi. Firavun büyücülerinin tevbesini kabul etti.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor kh

«— Kim, önemini bilerek bayram gecesini ibâdet ile geçirirse, kalblerin öldügü gün onun kalbi diri kalir.»

Hz. Ömer. ogullarindan birini bayram günü sadece yirtik bir gömlek içinde görünce aglamaya baslar. Oglu ona «Niye agliyorsun» diye sorar.

Hz. Ömer ogluna «Yavrum, bayram günü seni çocuklar bu yirtik gömlekle görünce hayal kirikligina düseceginden çekiniyorum» diye cevap verir. Oglu da ona «Ancak Allah'in Rizâsi'ndan mahrum kalan veya ana - babasina âsi olanlar hayal kirikligina düserler. Ben ise senin hosnutlugun sayesinde Allah'in Rizasi'ni kazanacagimi umuyorum» diye cevap verir. Bunun üzerine Hz. Ömer gözyaslari içinde oglunu bagrina basar ve ona duâ eder.

Su beyitlerin sâiri, ne güzel söyler:

«Dediler ki; «yarin bayram, ne giyeceksin?»

Dedim ki, «Kuluna susayinca su sunan Allah'in bagisladigi elbiseyi

Fakirlik ve sabir öyle iki elbisedir ki.

Onlarin arasinda barinan kalbin sahibi bayram ve Cum'âlari görür.

Ey ümidim! Sen yoksan bayram matemdir bana.

Sen bana görünür veya sesini duyurursan, o zaman benim için bayram var.

Bildirildigine göre. Ramazan Bayrami sabahi, Allah (C.C), Melekleri yeryüzüne indirir. Onlar sokak baslarina dikilerek insanlardan ve cinlerden baska her canlinin duydugu bir sesle söyle seslenirler.

«Ey Muhammed ümmeti! Büyük günahlari afveden ve bol bagislar sunan kerem sahibi. Rabb'inize çikin.»

Mü'minler namaza katilinca ulu Allah, meleklere «Vazifesini yapan isçinin karsiligi nedir» diye sorar. Melekler «Yaptigi isin mükâfatini almaktir.» diye cevap verirler. Bunun üzerine ulu Allah «Sizi sâhid tutarim ki, onlara mükâfat olarak rizami ve magfiretimi verdim.» buyurur.

106.Zilhicce'nin İlk On Gününün Fazileti

Ibni Abbâs'in rivayet ettigine göre, Peygamber 'imiz bir gün

«Zilhiccenin ilk on günü kadar içinde yapilan amellerin Allah Katinda degerli oldugu baska bir gün yoktur» buyurdu. Sahâbiler «Alah Yolu'nda cihad etmek de mi» diye sorarlar. Peygamber 'imiz «Evet. bu günlerde islenen amel, mali ve cani ile Allah ugruna evinden çikip geri dönmeyenler hâriç cihâddan da daha degerlidir» buyurdu.

Câbir Ibni Abdullah'in rivayetin ettigine göre de Peygamber 'imiz

«Içinde amel islenen günler arasinda Allah Katinda Zühicce'nin ilk on günü kader degerlisi yoktur» buyurdu. Sahâbiler «Allah Yolu'nda cihâd edilerek geçirilen günler de mi onlar gibi olamaz?» diye sordular, pegamber 'imiz onlara «Evet, Allah Yolu'nda ati ile birlikte can veren hariç, cihad edilerek geçirilen günlerden de daha degerlidir» buyurdu.

Hz. Ayse buyurur ki; «Bir delikanli vardi ki. Zilhicce ayi girince oruç tutardi.

Peygamber 'imiz bu hâlini ögrenince onu çagirarak ona

«Bu günlerde niçin oruç tutuyorsun» diye sordu.

Delikanli Peygamber 'imize «Yâ Rasûlallah anam - babam yoluna feda olsun! Bu günler hacc ve ibadet aylaridir. Ola ki, Allah beni bu günlerde yapilan dualara ortak eder» diye cevap verdi.
Bunun üzerine

Peygamber 'imiz delikanliya söyle buyurdu:

«— Senin oruç tuttugun her gün için Allah Yolunda yüz köle âzâd etmis, üzerinde gaza ettigin yüz deve ve yüz at vermis kadar sevab vardir. Terviye günü (Kurban bayrami arefesinden bir gün önceki gün) gelince senin için Allah Yolundo bin köle azâd etmis, üzerinde kaza ettigin bin deve ve bin at vermis kadar sevab vordir. Arife Günü de Allah Yolunda iki bin köle âzâd etmis, üzerinde gaza ettigin iki bin deve ve iki bin at vermis kadar sevab kazanirsin.»

Kurban Bayraminin arife günü oruç tutmak île sene oruç tutmaya. Asure Günü oruç tütmek da bir senelik oruca bedeldir.»

Tefsir âlimleri «Musa ile otuz gece için sözlestik, sonra da buna on gece daha

ekledik» mealindeki âyette geçen «sonra da buna on gece daha ekledik» ifadesi ile Zilhicce'nin ilk on gününün kasdedildigini ileri sürerler.

Ibni Mes'ûd buyurur ki;

«Allah, günlerden dördünü, aylardan dördünü, kadinlarin dördünü seçkin kildi; Dört kimse Cennete ilk önce girer ve dört kimseyi de cennet hasreti ile bekler.

Mümtaz dört günün ilki Cum'â Günü'dür. Onun öyle bir âni vardir ki, ona rastlayip da dünya ve âhiret ile ilgili bir sey isteyen müslümanin dilegi kesinlikle kabûl edilir.

Ikincisi arife günüdür. Arife günü gelince, ulu Allâh meleklerine karsi övünerek «Ey meleklerim, kullarimi görün, mallarini harcayarak ve bedenlerini yorarak toz - toprak içinde huzuruma geldiler. Sâhid olun ki, onlarin günahlarini afvettim.»

Üçüncüsü Kurban Bayrami Günü'dür. Kurban bayraminda kul, Kurbanini kesince yere akan ilk damla kan islemis oldugu bütün günahlara kefaret olur.

Dördüncüsü Ramazan Bayrami'dir. Mü'minler Ramazanda oruçlarini tutup bayram günü'ne ulasinca, ulu Allah meleklerine «Her çalisan, ücretini ister. Kullarim da Ramazanda oruçlarini tutmuslar ve bayrama çikmislar, simdi mükâfatlarini istiyorlar. Sâhid olunuz ki, onlarin günahlarini afvettim.» Bu ara söyle seslenilir, «Ey Muhammed (S.A.S.) ümmeti Simdi evlerinize dönünüz, kötülükleriniz iyiliklere döndürülmüstür.»

Seçkin aylar Receb, Zilkade, Zilhicce ve Muharrem Aylaridir.

Seçkin kadinlara gelince bunlar da Imran kizi Meryem, kadinlardan Allah'a ve O'nun Rasûlüne ilk önce inanan Huveylid kizi Hatice, Firavun'un esi Müzahim kizi Asiye ve cennetlik kadinlarin bas hanimefendisi Muhammed (S.A.V.) kizi Fatma'dir

Cennete ilk önce girecek dört kimseye gelince bunlar her kavmin ilk müslümanlaridir.

Peygamber 'imiz araplarin ilk müslümani, Selman acemlerin ilk müslümani, Süheyb, rumlann ilk müslümani ve Bilâl de Habesilerin ilk müslümanidir.

Cennetin hasretle bekledigi dört kimse de Ali Ibni Ebû Talib, Selmân-i Farisî, Ammar Ibni Yasir ve Miktad Ibni Esved'dir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim Kurban Bayrami arifesinden bir gün Önce oruç tutarsa. Allâh ona Hz. Eyyûb (A.S)'un karsilastigi belâlara karsi sabrederek kazandigi sevab kadar sevab verir. Arife Günü oruç tutana da Allah, Hz. Isâ (A.S)'ninki kadar sevab verir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor" ki:

«— Arife günü gelince, ulu Allah rahmetini saçar. Hic bir gün o günde oldugu kadar insan cehennemden âzâd olunmaz. Kim Arife günü gerek dünya ve gerekse âhiret ile ilgili olarak Allâh'dan bir sey isterse, Allâh onun dilegini karsilar. Arife Günü tutulan oruç hem geçmis ve hem de gelecek senenin günâhlarina kefaret

olur.»

Allah bilir, ama bunun hikmeti su olabilir. Terviye ve arife günleri iki bayram arasinda mü'minler için sevinc günleridir. Mü'minler hesabina günahlarinin afvedilmesinden daha büyük bir sevinc kaynagi olamaz.

Iki bayramdan sonra gelen Asure Günü bir senelik günâhlarin kefareti olur. Cünki o gün Hz. Musa'nin (A.S.) ve Arife Günü Peygamber imizindir.

Peygamber imiz digerlerine karsi üstünlügü elbette ki, kat kat fazladir.

107.Aşurenin Fazileti

Ibni Abbâs buyurur ki;
«Peygamber 'imiz Medine'ye gelince Yahudilerin Asure Günü oruç tuttugunu gördü. Sebebini sorunca O'na "Bu gün ulu Allah Hz. Musa (A.S.) ile Israilogullarini Firavn'in kavmi karsisinda üstün çikardi. Biz de Hz. Musa'ya (A.S.) duydugumuz hürmete dayanarak bu gün oruç tutuyoruz." diye cevap verdiler.

Bunun üzerine Peygamber 'imiz onlara «Biz Hz. Musa'ya (A.S.) sizden daha saygiliyiz» diye buyurarak ümmetine asure günü oruç tutmalarini emretti.

Asure Günü'nün üstünlük sebebi hakkinda bize genis bilgiler gelmistir. Bunlara göre bu gün Hz. Âdem'in {A.S.) tevbesi kabul edildi, yine Hz. Âdem (A.S.) bu gün yaratildi ve Cennete girisi de bu güne rastlar.

Ars, Kürsî, Gökler, yeryüzü, günes, ay, yildizlar ve Cennet bu gün yaratildi. Hz. Ibrahim (A.S) bu gün yaratildi ve yine bu gün atesten yanmaksizin kurtuldu. Yine bu gün Hz. Musa (A.S.) ile yanindaki mü'minler, suda bogulmaktan kurtuldular. Fir'avn ve adamlari bugün boguldu.

Hz. Isâ (A.S.) bu gün dogdu ve yine bu gün göge Çikarildi. Yine bu gün Hz. Idris (A.S.) göge çikarildi. Nuh (A.S)'un Gemisi bu gün Cûdî tepesinde karaya oturtuldu. Hz. Süleyman (A.S)'a muhtesem saltanat bu gün verildi.

Hz. Yûnus (A.S) baligin karnindan bu gün çikarildi. Hz. Yâkûb'un (A.S.) bu gün gözleri yeniden açildi. Hz. Yûsuf (A.S)'un kuyudan çikarilmasi bu güne rastlar. Hz. Eyyüb (A.S) tutuldugu hastaliktan bu gün kurtuldu. Yeryüzüne ilk yagmurun düsmesi de bu güne rastlar.

Daha önceki ümmetler zamaninda bu gün oruç tutmak yaygindi. Hatta Ramazandan önce bu günde oruç tutmanin önce farz kilinip sonra bu emrin ortadan kalktigi ileri sürülür.

Hicretten sonra bu günü oruçla geçiren Peygamber 'imiz Medine'ye gelince, emrini yeniledi.

Hattâ. Peygamberimizin (S.A.S.) fâni ömrünün son yilinda «Eger gelecek seneye kadar yasarsam. Asure Günlerin dokuzuncu ve onuncusunda oruç tutacagim» diye buyurdugu ve fakat o ysl içinde Allah'a kavustugu, buna göre onuncu günden baska bir gün oruç tutmadi ise de bu arzuyu gösterdigi ileri sürülür.

Zilhicce'nin dokuzuncu ve onbirinci günü tutulmasi «Siz Asure Günü'nden bir gün önce ve bîr gün daha oruç tutarak Yahudilerin geleneginden ayrilin.» seklindeki hadisine dayanir. Cünki, yahudiler sirf Asure Günü oruç tutuyorlardi.

Beyhâkî'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Asure Günü kim aile halkina ve yakinlarina karsi cömert davranirsa. Allah da onu bütün sene boyunca genislige kavusturur.»

Taberânî'nin kaydettigi ve rivayet zincirinde belirsizlik bulunan bir hadise göre. Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Asure Günü verilen bir dîrhemlik sadakaya yediyüz bin dirhem gibi sevâb verilir."

Öte yandan. Asure Günü gözüne sürme çekenin o yil göz agrisina yakalanmiyacagini ve o gün yikananin hasta olmiyacagini ileri süren hadis uydurmadir.

Hakim'in belirttigine göre, o gün gözlere sürme çekmek, bid´attir, Ibni Kayyum (R.A.) «Asure Günü sürme çekmeyi, tanegillerden yemek pisirmeyi, yag sürün meyi ve kokulanmayi tesvik ettigi Heri sürülen hadis, yakmalarin uydurmasidir» der.

Bilesin ki, Asure Günü Hz. Hüseyin (R.A)'in ugradigi ihanet, onun derece yüceliginin artisina ve Allâh Katindaki yüksek mertebesini ve temiz ehli beytin safina katilisini gösteren bir delildir.

Bu günde Hz. Hüseyin'in (R.A.) ugradigi ihaneti anmak isteyen kimse, Allah'in emrine uyarak ve Ulu Allah'in «Onlara Allâh'dan magfiret ve rahmet vardir. Iste onlar hidayete erenlerdir» mealindeki âyetle Hz. Hüseyin'e (R.A.) ayirdigi mertebeye saygi duyarak sadece sik sik «Innâ lillâhi ve in-na ileyhl râciûn» demesi gerekir.

Bunun disinda hic kimsenin, sakin ve sakin râfizilerin ve benzerlerinin yas tutma, aglasma ve dögünme gibi geleneklerine uymamalidir. Çünki böyle davranmak, mü'min ahlâkina uymaz. Eger böyle davranmak mesru olsaydi, Hz. Hüseyin'in (R.A.) dedesi olan Peygamber imizin ölüm gününde yas tutmak daha yerinde oturdu.

Yüce Allâh, bize kafidir, O ne güzel vekildir.

108.Fakirleri Ağırlamanın Fazileti

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Misafir için tekerrüh gösterip onu gücendirmeyiniz. Çünkî misafiri gücendiren Allah'i gücendirmis olur. Allâh ise kendisini gücendireni gücendirir.»

«— Misafir agirlamayan kimsede hayir yoktur.»

Peygamber 'imiz, bir gün deve ve sigir sürüsü olan birine ugrar. Fakat adam

Peygamber imizi agirlamaz. Sonra sadece bir kaç kuzusu olan bir kadina ugrar. Kadin Peygamber 'imizi agirlayarak ona kuzu keser. Bunun üzerine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyurur ki:

«— Her ikisine bir bakiniz. Bu huy Allah'in kudreti dahilindedir. Allâh kime iyi ahlâk bahsetmek isterse ona verir.»

Peygamber imizin hizmetçisi Ebû Râfi der ki: «Bir gün Peygamber 'imize bir misafir gelir. Beni çagirarak

«Falan Yahûdiye var ve bana Recep ayina kadar biraz un ödünç vermesini söyle» der. Yahûdî «Vallahi, encak bir rehin verirse ona ödünç veririm» dedi. Durumu Peygamber 'imize bildirince bana «Vallahi ben gökte de yerde de güvenilir bir kisiyim. Eger bana ödünç verseydi verdiginin bedelini ona geri verirdim. Su zirhimi götür ve kendisine rehin olarak birak» buyurdu.

Hz. Ibrahim (A.S.), yemek yiyecegi zaman disari çikar ve bir ya da iki mil kedar uzaklara giderek birlikte yemek yiyecegi birini arardi. «Misafir Babasi» diye ün salmisti. Bu konudaki samimî tutkunlugundan dolayi günümüze kadar vefat ettigi yerde misafir agirlama gelenegi devam ettirilmistir. Üç kisiden on kisiye, hatta yüz kisiye kadar evinde misafir agirlanmayan bir gece gecirmemistir. «Her ev, hiç bir gece misâfirsiz kalmama sayesinde ayakta durur» derdi.

Peygamber imize «imân nedir» diye sordular. O da

«yemek yedirmek ve herkese selâm vermektir» diye cevap buyurdu.

Peygamber 'imiz. (günâhlara kefaret olan ve derece yükselten amellerin ne oldugu) hakkindaki bir soruya da:

«Yemek yedirmek ve halk uykuda iken namaz kilmaktir.» diye cevap buyurdu.

(Hacc'in kabul edilmesine sebeb olan ibâdetlerin ne oldugu) hakkindaki bir soruya Peygamber 'imiz «Yemek yedirmek ve tatli dil» diye cevap buyurdu.

Hz. Enes Ibni Mâlik buyurur ki.

«Misafirin girmedigi eve melek de girmez.»

Misafir ogirlamanin ve yemek yedirmenin fazileti hakkindaki hadisler sayisizdir.

Su beyitlerin sâiri, ne güzel demistir:

«Misafiri niye sevmeyeyim?

Veya ona güteryüz göstermekten niye hoslanmayayim?

Misafir benim yanimda, aslinda.

Kendi rizkini yiyor ve karsiliginda bana tesekkür ediyor.»

Bir ata sözü söyledir.
«Iyilik, ancak güleryüz, tatli söz ve geleni iyi karsilamak ile tamamlanir.»

Baska bir sâir de söyle der.

«Misâfirim daha yükünü çözmeden onu güler yüzle karsilarim.

Yer kurak olsa bile, benim yanimda bolluk belirir.

Misafir hesabina bolluk, köylerin coklugu ile degildir.

Fakat onun için cömertin yüzü, bolluktur.»

Misafir çagiranin, fasiklari degil, takva sâhiblerini tercih etmesi gerekir. Peygamber ' imiz. kendisini agirlayan bir evde dua ederken «Yemegini iyiler yesin» diye buyurmustur.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Yalniz takva sahibinin yemegini ye. Yemegini de sadece takva sâhibleri yesin.»

Yine yedirenin, genellikle zenginleri degil, fakirleri gözetmesi gerekir.

Nitekim Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Yedirilen yemeklerin en fenasi, sâdece zenginlerin çagrilip fakirlerin ihmal edildigi dügün ziyafetidir.»

Öte yandan yemek verenin yakinlarini ihmâl etmemesi gerekir. Çünki onlari ihmal etmek sogukluk dogurucudur ve akrabalik baglarini kesmektir. Yine yemek verenin dost ve tanidiklari arasinda gönül kirici bir ayirima girmemesi gerekir. Cünki bazi dost ve tanidiklari baskalarina tercih etmek, digerlerinin kalbinde küskünlüge yol acar.

Bunlar yaninda yemek verenin verdigi yemegi ögünme ve böbürlenme araci olarak kullanmamasi, onu dostlarinin kalbini hosnut "etme vesilesi, yemek yedirme ve mü'minlerin kalblerini sevindirme bahsinde Peygamber imizin sünnetine uyma vesilesi bilmesi gerekir.

Yine yemek verenin her hangi bir sebeb ile davetlileri sikacagi bastan belli olan veya davete gelmekte güçlüge katlanacak kimseleri çagirmamasi gerekir. Yalniz davete katilmayi isteyenleri çagirmasi gerekir.

Nitekim Süfyan-üs Sevrî buyurur ki;

"Davete katilmaktan hoslanmayan birini yemege çagiran bir günah, bile bile böyle bir davete katilan kimse de iki günâh kazanmis olur. Çünki davet eden karsisindakini istemeyerek yemeye zorlamis olur. Eger durumu bilse, ona yemek vermezdi. Takva sahibine yemek vermek, ibâdete destek olmak, fâsikin karnini doyurmak da günâh islemeye yardima olmaktir."

Terzinin biri Ibni Muûârek'e

«Ben devlet büyüklerinin elbiselerini dikerim. Benim zâlimlerin yardimcisi olmamdan korkulur mu» diye sorar.

Ibni Mübarek de terziye «Hayir, Zâlimlerin destekçileri sana igne-iplik satanlardir. Sen ise zâlimlerden bîrisin» diye cevap verir.

Davete icabet etmek, sünnet-i müekkede'dir. Bazilari bazi yerlerde vâcib oldugunu ileri sürerler. Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Eger bir paçaya çagrilsam kabul ederdim. Eger bana bir dirsek hediye edilse kabul ederdim.»

Davete katilmanin bes edebi vardir. Bunlar gerek «îhyâ ûl - Ulûm-ud Din, dee ve gerekse baska kitablarda açiklanmistir.

109.Cenaze ve Kabir

Bilesin ki, cenazeler basiret sahibleri için ibrettir. Cenaze uyarici ve hatirlaticidir. Fakat bu uyaricilik ve hatirlaticilik gafiller için degildir. Çünki cenazeleri görmek gafillerin sadece gönül katiligini artirir. Cünki onlar her zaman baskalarinin cenazelerine bakacaklarini sanirlar ve kaçinilmaz olarak bir gün kendi cenazelerinin de eller üstünce tasinacagini hesab etmezler. Yahud da cenazelerinin tasinmasini yakin görmezler ve o anda cenazeleri tasinanlarin da öyle düsündüklerini, fakat hesaplarinin yanlis çiktigini ve sürelerinin cok erken doldugunu gözönünde tutmazlar.

Kendini bilen kimse, cenazeye, tabuta kendisi konmus gibi bakmalidir. Cünki çok geçmeden, belki ertesi ve belki iki gün sonra tabuta girebilir.

Rivayet edildigine göre. Ebû Hureyre bir cenaze görünce:

«Ugurlar olsun. Biz de pesinizdeyiz» derdi.

Mekhul-ud Dimiskî bir cenaze gördügü zaman:

«önce siz geçiniz, biz arkanizdayiz. Bir yanda manâli bir nasihat, öbür yanda kisa ömürlü bir gaflet. Biri gidiyor, ötekinin ise akli basinda degil. derdi.

Üseyd Ibni-Hudeyr buyurur ki;

«Her cenaze gördügümde Içimden sâdece gerçeklesen hâdise mâhiyetinin ne oldugu ile nereye varilacak oldugunu düsünürüm.»

Kardesi ölen Mâlik Ibni Dinar

Cenaze töreninde göz yasi dökerken «Nereye varacagimi bilmeden yüzüm gülemez. Yasadikça da bunu ögrenemem» diyordu.

Â'mes buyurur ki:

«Cenaze törenlerine katildigimizda hepimiz yasli oldugumuz için hangimizin hangimizi teselli edecegini bilemezdik.»

Sâbit-ül Bünânî buyuruyor ki:

"Cenaze törenlerine katildigimizda basi önde olarak aglamayan kimse göremezdik."

Ilk müslümanlar ölümden böyle korkaraarda. Simdi ise cenazelerde çogunlugu,

gülen, eglenen ve sedece ölünün geriye ne miras biraktigi ve mirasinin nasil bölüsülecegi konusunda konusan kalabaliklar görüyoruz. Günümüzün törenlerinde ölünün yakinlari ve akrabalari sirf hangi yoldan giderek kalan mirastan pay alacaklarini düsünmekte, hiç biri kendi cenaze töreni ile tabuta konunca Basina neler gelecegi konusunda kafa yormammaktadir.

Bu gaafil hâlin, günah ve isyanlarla katilasan kalblerden baska bir sebebi yoktur. Bu yüzden ulu Allah (C.C)´i, ahiret gününü ve önümüzdeki korkunç merhaleleri unutarak bize faydasi oimayan seyier ile eglenir, oyalanir olduk.

Allâh (C.C)'dan bizi bu gafletten uyandirmasini dileriz. Cenaze törenine katilaniardan beklenen en yerinde davranis, ölü için gözyasi dökmektir. Aslinda isin içyüzünü idrâk etseler ölüye degil, kendilerine aglarlar.

Ibrahim-üz Zeyyad ölüye aciyanlari görünce onlara:

«Kendinize acisaniz size daha yararli olur. Çünki üç korkunç safhadan geçmis bulunuyor. Birincisi ölüm meleginin yüzünü gördü. Ikincisi ölüm acisi tatti. Üçüncüsü son nefesdeki endiseden kurtuldu.»

Ebû Amr Ibni Alâ der ki; «Bir gün ünlü sâir Cerir ile birlikte oturuyorduk. Kâtibine siir yazdiriyordu. Bu sirada bir cenaze göründü. Cerir sustu. Sonra da «vallahi bu cenazeler beni kocaltti.» dedi ve o anca su beyitleri insad etti;

«Cenazeler bize dogru gelirken ürküyoruz.

Onlar geçtikten sonra da eglenceye daliyoruz.

Üzerine kurt düsen bir koyun sürüsü gibiyiz.»

Kurt sürüden uzaklasir uzaklasmaz koyunlar yine otlamaya dalarlar.»

Düsünceli olmak, ibret almak ve fikih kitablarindaki cenazenin sünnet ve edeblerine uyarak alcak gönüllü bir edâ ile cenazenin arkasindan gitmeye hazirlanmak, cenaze törenine katilmanin edeblerindendir. Yine kisinin ölü hakkinda fâsik da olsa iyi düsünmesi ve görünüsü iyi olsa bile kendisi hakkinda kötümser olmasi cenaze edeblerindendir. Cünki son nefesi verme âni tehlikedir, nasil geçecegi bilinmez.

Nitekim Ömer Ibni Zerr'in günahkâr taninan bir komsusu ölür. Herkes cenazesine katilmaktan kaçinir. Buna karsilik Ömer komsusunun cenazesine katilir ve namazini kildirir. Ölü topraga verilince Ömer mezarin basina dikilir ve söyle der.

«Ey Ebû Filân. Allâh sana rahmet etsin. Ömrün boyunca Kelime-i Tevhid'den ayrilmadin ve yüzünü secde ile toprakladin. Senin için «Günahkâr ve kusurlu» diyorlar. Hangimiz günahsiz ve kusrsusuz ki.»

Söylendigine göre Basra kasabalarindan birinde günâha düskün biri bir gün ölür. Karisi cenazesini tasimakta kendisine yardim edecek hiç kimse bulamaz. Cünki günahkârligi ile tanindigindan hiç kimse cenazesine katilmaz. Kadin ölüyü iki ücretli hamal ile musalla tasma tasir. Fakat hiç kimse namazini kilmak istemez.

Bunun üzerine kadin, topraga vermek üzere ölüyü sahraya tasitir. Yakinlardaki

dagda büyük bir zâhid barinirmis. Kadin onu karsisinda görür. Sanki cenazeyi bekliyormus gibidir. Sonra da cenazenin namazini kilmaya hazirlanir.

Kasabanin her yanina «Zâhid falan kisinin cenaze namazini kilmak üzere dagdan indi» diye haber yayilir. Bunun üzerine bütün kasaba halki da oraya toplanir ve zahidin imamligi altinda cenaze namazini kilarlar. Halki, zahidin bu cenazenin namazini kilmasina sasarlar. Bir soru üzerine davranisin sebebini söyle açiklar:

Rüyamda bana «Falan yere in. Orada yaninda bir kadindan baska hiç kimsenin bulunmadigi bir cenaze göreceksin. Onun namazini kil. Onun günahlari afvedilmistir» diye bildirildi.

Bu sözleri duyan halkin saskinligi daha da artar. Bunun üzerin zâhid, ölünün esini yanina çagirir. Ona kocasinin nasil bir hayat yasadigini ve ne gibi özellikleri oldugunu sorar. Kadin «Herkesin bildigi gibi gününün çogu kismini meyhanede içki içerek geçirirdi» diye cevap verir.

Zâhid kadina «Düsün bakalim, hiç bir iyi amelini biliyor musun» diye israr eder. Kadin bu sefer su cevabi verir. «Evet, onun üç iyi huyunu hatirliyorum:

Birincisi sabahleyin ayilinca üstünü degistirir, abdest alir ve sabah namazini cemâatle kilar. Sonra yine meyhaneye döner, içki içmeye baslardi.

Ikincisi evinde her zaman bir veya iki yetim barindirirdi. Onlara çocuklarindan da daha iyi davranirdi. Onlarin üzerine çok titrerdi. Üçüncüsü gece ortasinda ayilir ve gözyaslari arasinda «Yâ Rabb'i, bu murdar bedenimle hangi Cehennem kösesini doldurmak istiyorsun» derdi.

Bunun üzerine zâhid ortadan kayboldu ve halkin adam hakkindaki saskinligi ve kararsizligi da dagilmis oldu.

Dahhak söyle der; «Adamin biri Peygamber 'imize «Insanlarin en zahidi kimdir, ya Rasûlellah » diye sorar. Peygamber imiz adama söyle cevap verir.

«Kabri ve çürümeyi hatirindan çikarmayan, dünya ziynetinin fazlasindan uzak durup baki olani fâni olana tercih eden, yarini ömründen saymayan ve kendini ölülerden biri sayan kimsedir.»

Evini mezarliga yakin seçen Hz. Ali'ye (K.V) «Niye mezarliga yakin oturuyorsun» diye sorulunca söyle cevap verir; «Ben onlari en iyi ve en dogru komsu olarak kabul ediyorum. Çünki konusmaktan kaçmiyor ve ahireti düsünüyorlar.»

Hz. Osman bir kabrin basina varinca sakali islanacak derecede aglardi. Kendisine «Sen cenneti ve cehennemi aninca aglamiyorsun da kabrin basinda durunca niye agliyorsun» diye sorarlar. Hz. Osman su cevâbi verir: Ben Peygamber imizin söyle dedigini duydum:

«Kabir, ahiretin ilk konagidir, ölü bu safhadan kolay geçerse sonrasi daha kolay olur. Fakat bu safha çetin geçtigi takdirde arkasi daha zor gelir.»

Söylendigine göre Amir Ibni As bir gün bir mezarligin yaninda atindan inerek iki rek'at namaz kilar. Kendisine «Daha önce böyle yapmazdin, simdiki davranisinin sebebi nedir» diye sorarlar. Bunun üzerine su cevabi verir. «Kabir halkini ve onlar

ile kabir arasinda neler geçtigini düsündüm de bu ikisi vesilesi ile Allah'a yaklasmak istedim.»

Mücahid der ki;

«Ölü ile ilk önce kabri konusur ve der ki: «Ben böcek, yalnizlik, gariplik ve karanlik yuvasiyim. Iste senin için hazirladiklarim bunlardir, sen benim için ne hazirladin?»

Ebü Zerr buyurur ki;

"Size fakirlik gününü bildireyim mi? Kabre konuldugun gündür."

110.Cehennem Azâbından Kurtulmak

Buhârî'ye göre Peygamber ´imiz sik sik

«Ey Rabb'imiz! Bize dünyada ve âhirette iyilik ver. Bizleri cehennem azabindan koru.» diye duâ ederdi.

Ebû Ya'lâ'ya göre Peygamber ´imiz bir gün sahâbilere hitâb ederken:

«iki önemli konu olan cennet ile cehennemi hiç bir zaman hatirinizdan çikarmayiniz» buyurdu, bu arada gözlerinden süzülen yaslar sakalinin her iki yanini da islatti. Sonra sözlerine söyle devam etti.

"Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, ahiret ile ilgili olarak benim bildiklerimi bilseniz, toprak üzerinde gezinir ve basiniza toprak serperdiniz.»

Taberânî'ye göre bir gün Cebrail (A.S), alisilmamis bir zamanda Peygamber 'imize geldi. Peygamber 'imiz ona

«Niye senin rengini degisik görüyorum» diye sordu. Cebrail (A.S) «Ulu Allâh su sirada cehennem körüklerine islesinler diye emir verdi de sana onun için geidim» dedi.

Peygamber 'imiz ona «Yâ Cebrail (A.S), bana cehennemi anlat» dedi. Bunun üzerine Cebrail (A.S) söyle dedi:

«Ulu Allah emir verdi de cehennem bin yil yandi. Sonunda bembeyaz oldu. Arkasindan yine ona emir verdi de bin yil daha yandi. Bu defa kipkirmizi oldu. Daha sonra ona yine emir verdi de bin yil daha yandi. Sonunda simsiyah oldu. Simdi o kapkaradir, ne kivilcimi isik verir ve ne de yalazi söner.

Seni, hakki bildirmek üzere peygamber olarak gönderen Allah'in adina yemin ederim ki, eger cehennemden igne burnu girecek kadar bir delik açilsa hararetinin yüksekliginden dolayi yeryüzündeki bütün canlilar ölürdü.

Seni, hakki bildirmek üzere peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, eger cehennem korucularindan biri yeryüzü halkina görünse, yüzünün korkunçlugunun ve bayiltici kokusunun tesiri ile hepsi ölürdü.

Seni, hakki bildirmek üzere peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, ulu Allah'in kitabinda bahsettigi cehennem zincirlerinin bir halkasi yeryüzü daglari üzerine indiriise, daglar çöker ve bu halka yerin en alt tabakasina inmedikçe duramazdi.»

Peygamber `imiz duyduklarinin bu noktasinda "Yâ Cebrail (A.S), yeter. Yoksa kalbim yuvasindan firlayacak ve ölecegim" dedi.

Bu sirada Peygamber `imiz Cebrail (A.S)'in aglamakta oldugunu gördü. Bunun üzerine Peygamber `imiz ona «Yâ Cebrail (A.S), Allah Kati'nda bu kadar yüce bîr mertebenin sahibi oldugun halde sen de mi agliyorsun» dedi. Cebrail (A.S) Peygamber `imize su cevabi verdi. «Niye aglamayayim? Asil benim aglamam gerekir. Belki de Allah'in bilgisine göre durumum bu günkünden degisiktir. Bilmiyorum, belki de önceleri meleklerden biri olan seytanin basina gelen felâket, benim de basima gelir. Bilmiyorum, belki de Hârut ile Mârut'un baslarina gelenler, benim basima gelir.»

Bunun üzerine Cebrail (A.S) ile Peygamber `imiz birlikte aglamaya basladilar. Nihayet söyle bir ses geldi.

«Ey Cebrail ve Muhammed Allah sizleri kendisine âsi olmaktan korumustur.» Bu sesin arkasindan Cebrail (A.S) tekrar göge yücelir. Peygamber ´imiz de biraz sonra disari çikinca gülen ve eglenen bir Ensâr gurubuna rastladi. Onlara söyle buyurdu:

«— Önünüzde cehennem varken nasil gülebiliyorsunuz? Benim bildiklerimi bilseniz, az güler çok aglardiniz. Girtlaginizdan ne bir lokma yemek ve ne de bir yudum su geçmezdi. Yüksek daglara çikarak Allâh'a yalvarirdiniz.» Bu sirada söyle bir ses geldi:

«— Yâ Muhammed! Kullarimi umutsuzluga düsürme. Ben seni, çetin gösterici olarak degil, ancak müjdeleyici olarak gönderdim.»

Bunun özerine Peygamber ´imiz «Dogruluktan ayrilmayiniz. Allah'a yakin olunuz» buyurdu.

Ileri sürüldügüne göre bir gün Peygamber ´imiz Cebrail (A.S)'e «Niye Mikâil (A.S)'i hiç gülerken germedin mi?» diye sorunca Cebrâil (A.S) de O'na «Mikail (A.S)' cehennem yaratila beri hiç gülmedi» diye cevap verdi.

Ibni Mâce ve Hakim'e göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sizin kullandiginiz bu ates, cehennem atesinin yetmiste biri derecesinde bir yakiciliga sahibtir. Eger iki sefer suda söndürülmeseydi, ondan yararlanamayacaktiniz. Bu ates, tekrar cehenneme döndürülmesin diye Allah'a dua etmektedir.»

Beyhâkî'ye göre Hz. Ömer bir gün;

«Derileri her eridiginde azabi duysunlar diye onlara baska bir deri veririz.» (Nisa - 56)
Mealindeki ayeti okuyarak Ka'b Ibni Ahbâr'a «Bu âyeti tefsir et. Eger dogru söylersen, sözlerini tasdik ederim. Yanlis söylersen sana karsi çikarim, dedi.

Bunun üzerine Kâ'b, âyeti tefsir etmeye giriserek «Ademoglu cehennemde yanarken derisi ya bir saat içinde veya bir gün içinde altibin kere yeniden yaratilir» dedi.

Hz. Ömer «Dogru söylüyorsun» dedi.

Yine Beyhâki'ye göre Hasan-ül Basrî bu âyeti söyle tefsir eder.

«Cehennemlikleri ates, her gün yetmis bin kere yakip eritir. Her eriyisten sonra onlara «eski durumunuza dönünüz» denir ve hemen eskisi gibi oluverirler.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cehennemlikler arasinda dünyada en mutlu yasayanlardan biri getirtir. Cehenneme bir kere kanup çikarildiktan sonra ona «Ey Ademoglu, hiç hayir gördün mü? Hiç mutlulukla karsilastin mi?» diye sorulur. Adam; «Vallahi, hayir, yâ Rabbi» diye cevap verir.

Buna karsilik dünyada en çok sikinti çeken bir cennetlik getirilir. Cennete bir kere konup çikarildiktan sonra ona «Yâ Ademoglu, hiç sikinti çektigin oldu mu? Darlikla hiç karsilastin mi?» diye sorulur. Adam «Vallahi, hayir, ya Rabb'i. Ben hiç bir sikinti ile karsilasmadim, hiç bir darlik görmedim» diye cevap verir.»

Ibni Mâce'ye göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Cehennemliklere aglama gönderilir. Öyle çok aglarlar ki, sonunda yaslari kurur. Sonra yanaklarinda, içine gemi salinsa yüzebilecek derinlikte çukurlar açilincaya kadar kan aglarlar.»

Ebû Ya'lâ'ya göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ey insanlar, aglayiniz. Aglayamiyorsaniz, hiç olmazsa aglamakli olunuz. Cünki Cehennemde cehennemlikler yanaklarinda kanal gibi yariklar belirinçeye kadar yas dökerler. Sonunda yaslar kuruyunca da gözleri irinlesinceye dek kan aglarlar.»

111.Mizan ve Sırat

Ebû Davud'a göre bir gün Hz. Ayse aglar. Peygamber ´imiz ona

«Niçin agliyorsun» diye sorar. Hz. Ayse (R Anha) «Cehennem aklîma geldi de ondan agliyorum. Siz erkekler Kiyamet Günü eslerinizi hatiriniza getirir misiniz?» der.

Peygamber'imiz (S.A.S.) onun bu sözlerine su cevabi verir:

«— Sâdece üç yerde kimse kimseyi düsünmez. Birinci amelleri tartan Mizan önünde, herkes iyi amellerinin baskin mi çiktigini yoksa hafif mi kaldigini ögreninceye kadar.

Ikincisi amel defterleri dagitilirken, herkes emel deftertnin sag tarafindan mi

yoksa sol tarafindan nu veya arka tarafindan mi verildigini ögreninceye kadar.

Üçüncüsü cehennemin ta ortasi üzerine Sirat kurulunca. Herkes üzerinden asip asamayacagini ögreninceye kadar.»

Tirmizî'ye göre Enes Ibni Mâlik buyurur ki;

«Bir gün Peygamber ´imize Kiyamet Günü bana sefaat edip etmeyecegini sordum» «Bana;

«Allâh izin verirse edecegim» diye cevap verdi.

Bunun üzerine O'na «Seni nerede bulurum» diye sordum.

Bana «Beni ilk önce Sirat üzerinde ararsin» dedi.

«Seni Sirat üzerinde bulamazsam» dedim.

«O zaman Mizan önünde ararsim dedi.

«Eger Mizan önünde de bulamazsam» diye sordum. Bana su cevabi verdi.

«O zaman beni havuz basinda ara. Çünkü ben mutlaka bu üç yerin birinde olurum.»

Hakim'e göre Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kiyamet Günü Mizan kurulur. Üzerine gökler ile yer konsa onlari bile çekebilir.

Melekler «Yâ Rabbi, bu Mizan kimin amellerini tartacak» diye sorarlar.

Ulu Allah «kullarimdan hangisinin amelini istersem» diye cevab verir. Bunun üzerine melekler «Ey noksanliklarin her türlüsünden beri olan Allah, sana gerektigi gibi ibâdet etmis degiliz» derler.

Ibni Mes'ûd buyurur ki:

«Cehennem üzerine bilenmis kiliç gibi keskin ve kaygan olan Sirat kurulur. Üzerinde geçenlere takilan atesten çengeller vardir. Bunlara takilan yüzüstü cehenneme kapaklanir.

Üzerinden bazilari simsek gibi geçer, çengeller üzerine takilamaz ki, kurtulmasi söz konusu olsun. Bazilari rüzgâr gibi seçer. Bunlar da cengellere takilmadiklari için kurtulmalari söz konusu degildir. Bazi at kosar gibi geçer. Bazilari ayakla kosar gibi bir hizla, bazilari da tiris yürüme hiz ile geçerler, bazilari da normal yurüyusle geçerler.

En sondan giden kimseyi ates yalar ve canini yakar. Fakat Aaaâh'in fazileti, rahmeti ve keremi sayesinde yine de cennete girer. Ona «Ne dilersen dile, ne istersen söyle» diye buyurulur.

Adam «Yâ Rabb'i, benimle alay mi ediyorsun» der. Bunun üzerine ona tekrar "Ne diliyor, ne istiyorsan söyle" denir. Nihayet dilekleri bitince Ulu Allah ona «Ne istiyorsan, yaninda bir kat fazlasi ile sana veriyorum» der.

Müslim'e göre Ensar'dan Ummu Mubessir der ki. Peygamber ´imizin bir gün esi Hafsa'nin yaninda iken «Allah'in izni ile, agacin altinda bana bey'at edenlerin hiç birisi cehenneme girmeyecek» buyuyurken isittim.

Hatsa «Hayir, yâ Rasûlallah » deyince Peygamber ´imiz onu susturdu. Buna ragmen Hafsa «Oraya, cehenneme hiç girmeyeniniz olmayacak» mealindeki âyeti okuyunca Peygamber 'imiz ona, Ulu Allah

«sonra takva sâhiblerini kurtaracagiz ve zâlimleri orada dîzüstü çökmüs durumda birakacagiz» (Meryem - 72) buyuruyor diyerek cevab verdi.

Ahmed Ibni Hambel'e göre, Cehneneme ugrayip ugramayacagi konusunda bir cemaat fikir ayriligina düstüler. Kimi «Mü'minler oraya hiç girmeyecek» derken kimisi de «herkes oraya girecek. Sonra takva sâhibleri kurtulacak» diye fikirlerini savundular.

Sunun üzerine içlerinden biri sahâbilerden Câbir Ibni Abdullah'a bu konudaki fikrini sordu.

Câbir ona su cevabi verdi. «Herkes oraya girecek. Peygamber 'imizin böyle buyurdugunu duymadiysâm, su kulaklarim sagir olsun.»

«Cehenneme ugramak» içine girmek anlamina gelir. Fakat cehennem mü'minler için, Hz. Ibrahim (A.S)'e oldugu gibi serin ve elverisli bir yer olur. O kadar ki, onlar cehennem melteminin sesini duyarlar. Arkasindan «Sonra takva sahiplerini kurtaracagiz ve zalimleri de dizüstü çökmüs durumda orada birakacagiz» mealindeki âyetin hükmü gerçeklesir.»

Hakim'e göre herkes cehenneme varir, arkasindan amellerinin derecesi uyarinca geri çikarlar. Ilk çikan göz açip kapayasiya, sonrasi rüzgâr gibi, sonrasi at kosar gibi, sonrasi normal süvarisi gibi, sonrasi hizli yürüyen bir yaya gibi ve en orkada kalan normal yaya yürüyüsü ile oraya girip çikar.»

112.Peygamber Efendimizin (S.A.V.) Vefatı

PEYGAMBER'İMİZİN (S.A.V) VEFATI

Ibni Mes'ûd der ki;

«Aramizdan ayrilacagi sirada Ayse'nin (validemiz için) evinde yatan Peygamber ´imizin yanina girdik. Bizi görünce gözleri yasardi ve söyle buyurdu:

«—Hos geldiniz. Allâh size ömürler versin, sizi korusun ve desteklesin. Size Allah'i ve O'ndan korkmayi tavsiye ederim. Ben size O'nun gönderdigi açiklayici bir ikâz ediciyim. Onun mülkü üzerinde ve O'nun kullari hakkinda sakin Allah'in emirlerine karsi gelmeyin. Ölüm ani, Allah'a dönüs ve Sidret-ül Münteha'ya, cennet barinagina ve dolu kadehe kavusma ani yaklasti.

Benden yana birbirinize ve benden sonra dininize girecek olanlara selâmimi ve Allah'in rahmeti dileklerimi ulastirin.»

Bildirildigine göre, Peygamber'imiz (S.A.S.) dünyadan ayrilacagi sirada Cebrail (A.S)'e:

«Benden sonra ümmetim kimin elinde kalacak» diye sorar. Ulu Allah (C.C) Cebrail (A.S) 'e bildirir ki. «Sevgili Rasülümü müjdele ki. O'nun ümmetini yüzüstü birakmam. O'na müjdele ki, insanlar yeniden dirilirken ilk defa mezarinin basina O çikacak ve Mahser toplantisinda ümmetinin basinda bulunacaktir. O'nun ümmeti içeri girmedikçe cennete girmek, diger ümmetlere yasaktir.» Bunun üzerine Peygamber 'imiz «Simdi gözüm arkada degil» diye buyurdu.

Hz. Ayse buyurdu ki: «Peygamber 'imiz aramizdan ayrilacagi sirada yedi kuyudan çikarilmis yedi tulum su ile kendisini yikamamizi emretti. Biz emrettigi gibi yaptik. Ferahladi. Sonra evden çikti, Cemâatle nemaz kildi, arkasindan Uhud sehidleri için istigfar ve dua etti.

Sonra da ensar hakkinda vasiyette bulunmak üzere sunlari söyledi:

«— Imdi, ey muhacirler! Siz artiyorsunuz. Fakat ensar, bu gün oldugundan daha fazlu artmaz oldu.
Ensar benim sigindigim barinagimdir. Onlarin iyilerine karsi iyi davraniniz. Hatalilarinin hatalarini da hos görünüz.»

Sonra sözlerine söyle devam etti, «Bir kul, dünyada kalmak ile Allâh'a yönelerek arasinda tercih yapmaya çagrildi ve Allah'in yanini tercih etti.»

Bu söz üzerine Ebû Bekir Peygamber ´imizin son sözü ile kendisini kasdettigini ve ölecegini sanarak aglamaya basladi.

Peygamber 'imiz durumu görünce söyle buyurdu. «Sakin ol, ya Ebû Bekir! (R.A.) Yalniz Ebû Bekir'in yoluna açilanin disinda Mescid'in sokaga açilan diger bütün kapilarini kapatiniz. Cünki ben Ebû Bekir ile sohbet etmekten daha degerli bir is bilmiyorum.»

Hz. Ayse diyor ki:

«Peygamber 'imiz benim evimde, benim günümde ve kucagimda ruhunu teslim etti. Ulu Allah O'nun agiz suyu ile benimkini ölümü sirasinda biraraya getirdi. (Bu da söyle oldu)

Kardesim Abdurrahman içeri girdi, elinde bir Misvak vardi. Peygamber 'imiz in gözü misvaka takildi. Hosuna gittigini anladigim için «Onu sana alayim mi» diye sordum. Basi ile «evet» diye isaret etti.

Misvaki eline verdim. Onu agzina götürdü, fakat sert geldi. «Onu senin için yumusatayim mi?» diye sordum. Basi ile evet diye isaret etti. Bunun üzerine misvaki agzimda yumusatip yine O'na uzattim.

Önünde bir su çanagi vardi. Elini suya daldirip «lâ ilâhe illallah. Gerçekten ölümün çesitü krizleri vardir» demeye basladi. Sonra da «Yüce dost, yüce dost» diyerek elini kaldirdi. O zaman «Demek ki, bizi tercih etmiyor» dedim.

Babasindan duyduguna dayanarak Said Ibni Abdullah der ki.

«Ensâr, Peygamber 'imizin hastaliginin agirlastigini görünce Mescid'in çevresinde

toplandilar, önce Abbâs Peygamber ´imizin yanina girerek ensârin disarda ve endise içinde oldugunu bildirdi.

Sonra Fadl yanina girerek ayni seyleri söyledi. Arkasindan Hz. Ali (K.V.) içeri girerek ayni seyleri söyledi.

Bunun üzerine Peygamber 'imiz elini uzatarak «tutun» dedi. Hemen tuttular. Sonra «Ne diyorsunuz» diye sordu, yanindakiler «Öleceksin diye korkuyoruz» dediler.

Erkekler Peygamber 'imizin basucunda toplandiklari için kadinlari da bagrismaya basladilar. Bunun üzerine Peygamber 'imiz yataginda dogruldu ve Ali ile Fadl'a dayanarak kapiya çikti. Abbâs önünden yürüyordu. Basi sarili idi.

Kendi kendine yürüyerek minberin ilk basamagina oturdu. Herkes etrafinda toplandi.
Allah'a hamd ve sena ettikten sonra söyle buyurdu:

«— Ey insanlar!' Duyduguma göre ölecegim diye korkuyorsunuz. Sanki ölümü garip görür gibisiniz. Peygamber 'inizin ölmesinde ne gariplik görüyorsunuz? Ben size daha önce ölecegimi söylemedim mi? Kendiniz de zaten benim ölecegimi bilmiyor muydunuz? Benden önceki hiç bir Peygamber ümmeti arasinda baki kaldi mi ki, ben sizin aranizda bakî kalayim? Beni dinleyin, ben de siz de Rabb'imize kavusacagiz.

Ben size ilk muhacirlere karsi iyi davranmanizi ve muhacirlere de kendi aralarinda ayni seyi tavsiye ederim. Çünki Ulu Allah söyle buyuruyor:

"Yemin olsun asra ki, imân edip güzel amel isleyenler ile birbirirlerîne hakki ve sabri tavsiye edenlerden baska bütün insanlar hüsrandadirlar." (Asr Suresi).

Her sey Allah'in iznine göre yürür. Bir isin geç kalmasi sizi o konuda sakin acele etmeye sürüklemesin. Çünki Ulu Allah birinin acele etmesi ile acele etmez.

Allah'a karsi çikana O. baskin çikar. Allah'i aldatani O. gereken cezayi verir.

"Eger idareyi ele alirsaniz, yeryüzünde bozgunculuk çikaracak, akrabalik baglarini mi keseceksiniz?"

Ensâra karsi iyi davranmanizi tavsiye ederim. Onlar sizden önce Medine'yi yurt ve iman yuvasi edinmislerdi. Onlara karsi iyi olmanizi tavsiye ederim. Size aziklarindan pay ayiranlar onlar degil mi? Size yurtlarinda kolaylik gösterenler onlar degil mi? Mallarina ihtiyaçlari olmalarina ragmen sizi kendilerine tercih etmediler mi?

Beni dinleyiniz. Iki kisi arasinda hüküm vermek üzere selâhiyete sâhib kilinan kimse onlarin iyisinin sözünü kabul etsin ve kusurlusunu hos görsün.

Hey, ben sizden ayriliyorum. Siz de pesimden gelip bana kavusacaksiniz. Hey, bulusma yerimiz, Havuzdur. Havzim, Sam'in Basra sehri ile Yemen'in Sena sehri arasi kadar genistir. Kevser olugundan oraya sütten beyaz, ak köpükten daha yumusak ve baldan tatli bir su akar.

Oradan içenler artik hiç susamaz. Taslari inci ve yatagi misktir. Yarin hesaplasma

günü ondan kim mahrum kalirsa, her türlü hayirdan mahrum olur. Hey, kim yarin oraya, benim yanima gelmek isterse, elini ye dilini gereksiz, seylerden alakoysun.

Bu arada Abbâs «yâ Nebi Allah Kureyslilere nasihat et» dedi. Peygamber 'imiz söyle buyurdu:

«— Bu nasihatlerim ancak Kureyslileredir. Insanlar Kureys'lilere tâbidir. Iyiler iyilerine, kötüler kötülerine baglidir.

Ey Kureys'liler, herkese karsi iyi davraniniz. Ey insanlar! Günahlar nimetleri degistirir ve daha önce ayrilan paylari baskalastirir. Halk iyi olunca bastakiler de onlara karsi iyi davranir. Halk kötü olunca basta bulunanlar, onlara karsi sert davranirlar. Ulu Allah;

«Böylece bir kisim zalimleri, istediklerine karsilik, digerlerinin basina musallat ederiz» buyuruyor. (En´am - 129))

Ibni Mes'ûd'un bildirdigine göre. Peygamber 'imiz Ebû Bekr'e

«Bir sey sormak istiyorsan sor» dedi. Ebû Bekr de (R.A.) «Ölüm ani yaklasti mi, ya Rasûlellâh» diye sordu. Peygamber (S.A.V) 'imiz «Ölüm ani iyice yaklasti, hattâ üzerime sarkti» diye cevab verdi.

Ebû Bekr de (R.A.) «Allâh´in katinda olan her sey sana kutlu olsun, ey Allah'in Rasûlü! Keski basimiza neler gelecegini bilseydim!» dedi. Peygamber (S.A.V)'imiz ona:

«Allah'a ismarladik. Sidrat-ûl Münteha'ya, cennet barinagina, yüksek Firdevs'e, dolu kadehe. Yüce Dosta, güzel nasib ve hayata!» dedi.

Ebü Bekr (R.A.) «Seni yikamayi kim üzerine alsin» diye sordu. Peygamber (S.A.V)'imiz «Yakinlik derecesine göre akrabamin erkekleri» diye cevap verdi. Ebû Bekr (R.A.) «Seni nasil bir kefene saralim» diye sordu. Peygamber (S.A.V)'imiz «Bu elbiselerime. Yemen kumasindan bir elbiseye ve beyaz misir bezine sararsiniz» diye cevap verdi.

Ebû Bekr (R.A.) «Namazini nasil kilalim» diye sordu. Bu sirada biz de Ebû Bekr (R.A.) de agliyorduk. Peygamber (S.A.V)'imiz söyle buyurdu. «Hele durun, Allah sizi afvetsin ve Peygamberimizden yana size iyilik versin. Beni yikayip kefene sarinca bu evdeki "sedirinin üzerine, kabrimin yanibasima koyun ve bir müddet yanimdan ayrilip disari cikin.

Çünki üzerime ilk defa Ulu Allah rahmet edecek. «O ve melekleri size rahmet ve istigfar ederler» Sonra benim için magfiret dilemek üzere meleklere izin verilecektir. Allah'in yarattiklari içinde yonima ilk girip benim için magfiret dileyecek olan Cebrail (A.S)'dir. Arkasindan. Mikâil (A.S), arkasindan Israfil (A.S), arkasindan kalabalik ordusu ile Azrail (A.S) gelir. Sonra da meleklerin hepsi yanima girerler.

Sonra sira size gelir. Yanima gurup gurup, girip önce birer birer selâm verin. Teskiye, feryad ve iniltiler ile beni rahatsiz etmeyin. Önce imam baslasin, arkasindan yakinlik derecesine göre akrabalarim, arkasindan kadinlar, en arkadan da çocuklar girsin.»

Ebû Bekr (R.A.) "Seni kim kabre koysun" diye sordu. Peygamber 'imiz «Yakinlik derecesine göre akrabalarimdan bir gurup, sizin görmediginiz, fakAt sizi gören bir çok melekler ile birlikte. Simdi kalkiniz ve benden sonrakilere sözlerimi iletiniz.»

Hz. Ayse (R. Anha) der ki. «Peygamber 'imizin aramizdan ayrildigi gün yanibasindakiler sabah saatlerinde hastaligini hafiflemis gördükleri için sevinç içinde evlerine ve islerine dagildilar. Onu esleri ile basbasa biraktilar. Bizler, bu duruma göre, daha öncesine göre ümid ve farahlik içindeyken Peygamber 'imiz ansizin kadinlara «Yanimdan çikin. Melek geldi, yanima girmek istiyor» dedi.

Benden baska bütün kadinlar disari çikti. Basi kucagimda idi. Bu sirada kucagimdan dogruldu. Ben evin bir kösesine çekildim. Melek ile uzun zaman söylesti. Sonra beni yanina çagirip basim yine kucagima dayadi. Kadinlara da «içeri girin» dedi.

Ben, «Bu Cebrail'in gölgesi degildi» dedim. Peygamber 'imiz bana «Evet ya Ayse. bu ölüm melegi (Azrail (A.S)) idi. Bana gelerek söyle dedi:

«— Ulu Allah beni sana gönderdi. Fakat izinsiz yanina girmememi emretti. Eger izin vermiyorsan geri giderim, izin verdigin takdirde girerim. Yine Allah, sen emir vermedikçe canini almamami söyledi. Simdi ne emrediyorsun?» dedi.

Ben de ona «Cebrail (A.S) bana gelinceye kader yanimdan uzaklas» dedim. Simdi nerede ise Cebrail (A.S) gelir.»

Hz. Ayse (R. Anha) söyle der: «Öyle» bir durumla karsi karsiya kaldik ki, ne bir cevap verebiliyor ve ne de görüs belirtebiliyorduk. Dilimiz tutulmustu. Her bakimdan bizi saskinliga gömen bir darbe altinda kalmis gibi idik.

Durumun ciddiyeti ve içimizi dolduran korku yüiünden. ev halkindan hiç birimiz konusmuyorduk.

Cebrail (A.S) tam zamaninda gelip selâm verdi. Gölgesini farkettim. Evdekiler disari çikinca içeri girdi ve söyle dedi:

«— Ulu Allah sana selâm söylüyor ve kendini nasil hissettigini soruyor. Gerçi O, seni senden iyi bilir. Fakat senin seref ve itibarini arttirarak varligin hepsi üzerinde üstünlük ve degerini eksiksiz hale getirmeyi ve böylece ümmetine örnek olmani diledi.»

Peygamber 'imiz «Kendimi sancili hissediyorum» diye cevap verdi. Bunun üzerine Cebrail (A.S) «müjdeler olsun! Ulu Allah seni, senin için hazirladiklarina kavusturmayi diliyor» dedi.

Peygamber 'imiz «Yâ Cebrail (A.S), ölüm melegi benden izin istiyor, ona haber ver» dedi.

Cebrail (A.S) «Yâ Muhammed. (S.A.V.) Rabb'in seni özlemle bekliyor. Sana niçin geldigini söylemedi mi? Allâh'a yemin ederim ki, ölüm melegi simdiye kadar hic kimseden izin istemis degildir. Bundan sonra hiç kimseden de izin isteyecek degildir. Fakat Rabb'in senin serefini eksiksiz hale getirmek istiyor. Bunun ile birlikte O seni özlemle beklemektedir.»

Peygamber 'imiz «O halde ölüm melegi gelinceye kadar yanimdan ayrilma» dedi

ve kadinlara içeri girmelerine izin verdi.

Bu arada «Yâ Fatma, bana yaklas» dedi. Fatma O'na dogru egildi. Peygamber 'imiz kulagina bir sey söyledi. Gözyaslari içinde basini kaldirdi. Konusamiyordu. Arkasindan ona yine «Basini bana yaklastir» dedi. O'na dogru egildi. Kulagina bir seyler söyledi. Bu defa Fatma basini gülerek kaldirdi. Fakat yine konusamiyordu.

Gördügümüz durum sasirtici idi. Fatma'ya, daha sonra bu konuyu sorduk. Bize «Önce bana «ölecegim» dedi. O yüzden agladim. Sonra da «Rabbime seni bana kavustursun ve ev halkim arasinda ilk önce seni benim yanima versin diye duâ ettim» dedi. Bu yüzden gülümsedim» diye cevap verdi. Bu sirada Fatma iki oglunu O'na yaklastirdi. O da onlari kokladi.

Sonra ölüm melegi (Azrail (A.s)) gelerek selâm verdi, içeri girmek için izin istedi. Peygamber 'imiz de ona izin verdi. Ölüm melegi «Bize ne emir veriyorsun, ya Muhammed» (S.A.S.) diye sordu. Peygamber 'imiz ona «Beni derhal Rabbime kavustur» dedi. Bunun üzerine ölüm melegi söyle dedi:

«— Peki, hemen bu gün. Zaten Rabbin seni özlemle bekliyor. Sende oldugu gibi hiç kimse hakkinda tereddüt etmedi. Senden baska hiç kimsenin yanina izinsiz girmemi yasaklamadi. Fakat bekledigin an yakindir.»

Böyle dedikten sonra çikti. Cebrail (A.S) içeri girdi ve sunlari söyledi:

«— Ey Allah'in Rasûlü! Selâm üzerine olsun. Bu benim artik yeryüzüne son inisimdir. Vahiy ve dünya defteri artik dürüldü. Benim yeryüzünde senden baska hiç kimse ile isim yok. Seninle bulusmaktan gayri yeryüzü ile bir münasebetim yok. Seni hak üzere gönderen Ailâh'a yemin ederim ki, artik burada durmamin hiç bir gerekçesi kalmadi.»

Evde bulunanlardan hiç birimiz bu sirada O'na bir kelime ile bile saskinligimizi ifâde edemedik. Duydugumuz sözlerin öneminden dolayi erkek yakinlarina bir haber göndermek bile aklimiza gelmedi. Sasirdik, donakaldik!
Bu sirada basini gögsüme dayasin diye yer degistirip O'nun yanina vardim. Gögsünü tuttum. Bu arada bir bayginlik geçirerek halsizlesti. Alni hiç kimsede görmemis oldugum sekilde terlemisti. Terini silmeye koyuldum. O'nun bu son terinin kokusundan daha tatli bir koku hiç hissetmemistim. Kendine gelince O'na «Anam-babam, canim ve âilem sana feda olsun, alnin ne kadar terledi» diyordum. Bana «Ya Ayse! Müminin ruhu terleyerek, kefirin ruhu da esek ruhu gibi çeneleri crasindan çikar» dedi.

Iste o zaman kendimizi toparlayip âilelerimize haber gönderdik. Eve ilk giren ve O'nun görmedigi iik erkek babamin bana gönderdigi kardesim oldu. Böylece hic kimse gelemeden Peygamber'imiz (S.A.S.) aramizdan ayrildi!

Erkekleri O'nun yaninda bulunmaktan alakoyan Ulu Allâh'di. Çünki O'nun üzerine Cebrâil (A.S)'i ve Mikâil (A.S)'i görevlendirmisti. Bayginken «Yüce dosta» diyordu. Sanki tercihini yeniliyor gibiydi! Konusabildigi anlarda da «Namaza. Namaza» diye vesiyyette bulundu.

Hz. Aise (R.A.) Der ki: «Peygamber ´imiz pazartesi günü kusluk ile ögle arasi bir anda aramizdan ayrildi.»

Fatma (R. Anha) da buyurur ki, "Allah'a yemin ederim ki, bu ümmet, pazartesi günü tesiri hâlâ devam eden büyük bir hâdise ile karsilamistir."

Ümmü Gülsüm {R. Anha) Hz. Ali (R.A)'nin Küfe'de sehid edildigi gün bu sözün mislini söylemis «Pazartesi gününden beni neler çektim. Rasûlüllâh (S.A.S.) o gün öldü. Ali (R.A) o gün öldürüldü. Babam da o gün öldürüldü. Ben pazartesi gününden neler cektim, demistir

Hz. Ayse (R. Anha) sözlerine söyle devam eder. «Peygamber 'imiz aramizdan ayrilinca herkes Mescid'in etrafinda toplandi ve feryadlar yükselmeye basladi. Melekler Peygamber ´imizin üzerini benim elbisemle örtmüstü. Ve kalabaliga karismislardi.

Halkin bu hâdise karsisinda tepkisi degisik oldu. Kimi O'nun öldügüne inanmiyordu. Kiminin dili tutulmustu, ancak çok sonra konusabildiler. Bir kismi da mânâsiz, tutarsiz sözler söyleniyordu. Bazilarinin akli baslarinda idi. Diger bir kismi da oldugu yere çökerek kalmisti.

Hz. Ömer (R.A.) O'nun öldügüne inanamayanlardan idi, Hz. Ali (K.V.) yerine çöküp öyle kalmisti. Hz. Osman'in (R.A.) dili tutulmustu sanki. Müslümanlarin hiç biri o anda Hz Ebû Bekir {R.A.) ve Abbâs (R.A.) gibi kendilerine hâkim olamamislardi. Ulu Allah bu ikisine güç vererek onlara en dogru sekilde davranma imkânini bagisladi. Herkes her ne kadar Ebû Bekir'in (R.A.) dedigine uyuyordu ise de Abbâs (R.A) gelince söyle konustu:

"Kendisinden beska iiâh olmayan Allah adina yemin ederim "ki, Allah'in Rasûlü ölümü tatmistir. Zaten henüz oramizda iken Ulu Allah Ona;

«Sen de ümmetin de öleceksiniz. Sonra da Kiyamet Günü Rabbinizin katinda hesaplasacaksiniz» diye buyurmustu (Zümer - 30 - 31).

Ebû Bekir (R.A)'e haber» Hazrec kabilesinden Haris ogullarinin evindeyken verildi. Hemen geldi. Peygamber ´imizin yanina girdi. Yuzüna bakti, üzerine egiiip O'nu öptü ve «Yâ Rasûlallah , anam - babam yoluna feda olsun, iki kere ölecek degilsin. Allah'a yemin ederim ki, Allâh Rasûiü öldü.» Arkasindan kapiya cikarak toplanan halka sunlari söyiedi:

«— Ey insanlar! Kim Muhammed'e (S.A.S.) tapiyor idi ise bilsin ki, Muhammed öldü. Kim Muhammed'in (S.A.S.) Rabbi'ne tapiyor idi ise O, diri ve ölümsüzdür.

Utu Allâh;

«Muhammsd, sadece bir peygamberdir. O'ndan önce nice peygamberler gelip geçmistir. Eger O, ölür veya öldürülürse, ardiniza mi döneceksiniz? Kim îki topugu üzerinde geri dönerse Allah'a hiç bîr zarar vermis olmaz. Allâh sükredenleri mükâfatlandiracaktir» buyurmustur. (Al-i Imran - 144)

Halk bu âyeti sanki ilk defa duymus gibi dinledi.»

Diger bir rivayete göre. Ebü Bekir (R.A.) haberi alinca selât-ü selâm getirerek Peygamber ´imizin evine girdi. Gözleri dolu dolu idi, girtlagi testinin bogazindaki su gibi durmadan asagi inip yukari çikiyordu. Buna ragmen sözlerine ve davranislarina gayet hâkim idi.

Peygamberimizin üzerine egildi, yüzünü açti. Alnindan ve yanaklarindan öptü, yüzünü oksadi. Sonra da gözyaslari içinde sunlari söyledi:

«— Babam, anam, canim ve aile halkim yoluna feda olsun. Hayatin da ölümün de güzel. Senin ölümünle, baska hic bir peygamberin ölümünde kesilmeyen vahiy, artik kesildi. Sen anlatilmaktan yücesin, o kadar büyüksün ki, senin için aglanmaz. Öyle seçkin olaun ki, hepimiz sana siginir olduk. Bizi öyle kaynastirdin ki, sende beraber olduk. Eger ölümün kendi tercihin ile olmasaydi, nefsimizi yasa bogardik. Eger Sen aglamayi yasak etmemis olsaydin, üzerinde aglamaktan gözyasîarimiz kururdu. Engel olamadigimiz gözyaslarimiz birbirinden ayrilmasi imkânsiz olan izdirabimizla seni hatirlamamizin nisanidir.

Allâh'im, bu duygularimizi bizden O'na ulastir. Ey Muhammed (S.A. S.) bizi Rabb'inin katinda hatirla, hep Senin aklinda kalalim. Eger bize biraktigin agirbaslilik olmasaydi, biraktigin yalnizliga hic kimse dayanamazdi. Allah'im! Bizim duygularimizi Peygamber 'ine ulastir ve O'nu aramizda tut. O'nun ile ilgili olarak bundan daha baska bir aci basimiza gelmesin. Kalblerimizi O'na dogru yücelt ki, Peygamber ´imiz bize güze! örnek oisun.

Allâh'dan kötülüklerimizi iyilige çevirmesini ve imanli olarak bizleri Peygamber ´imize kavusturmasini dileriz.

Hic süphesiz O, kendisinden istekte bulunanlarinin en keremlisi ve rahmetine umut baglananlarin en ulusudur! Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allâh'adir.»

~SON~